

William Smythe.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ

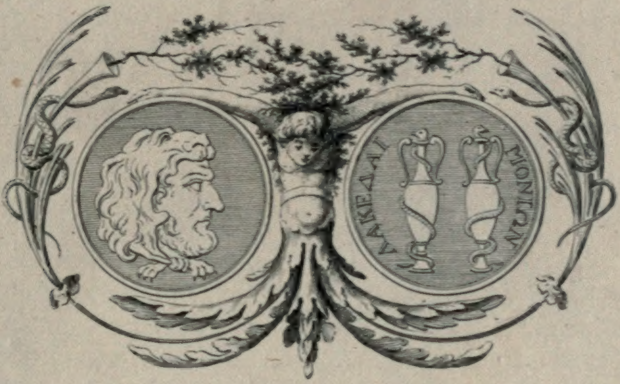
THUCYDIDIS
DE BELLO PELOPONNESIACO
LIBRI OCTO

GRAECE ET LATINE

AD EDITIONEM IOS. WASSE ET CAR. ANDR. DUKERI

ACCURATE EXPRESSI

CUM VARIETATE LECTIONIS ET ANNOTATIONIBUS

VOLUMEN QUARTUM

BIPONTI
EX TYPOGRAPHIA SOCIETATIS
CIↃIↃCCLXXXIX

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

ΟΛΟΡΟΥ

ΞΥΓΓΡΑΦΗΣ ΤΟ ΕΚΤΟΝ

EPITOME LIBRI VI.

SICILIAE magnitudo, urbeſque & gentes eam incolentes referuntur. Cap. VI. *Adverſus quam Athenienſes, ſpecie ut Egeſtanis contra Syracuſanos auxilio eſſent, re ipſa ut in ſuam ditionem redigerent inſulam, expeditionem pararunt: claſſemque maximam & inſtructiſſimam, Nicia & Alcibiade & Lamacho ducibus, eo miſerunt.* XXIX. *Haec in Corcyram primo, inde Italiam veniens, paulo poſt in Siciliam tranſmiſſa.* XLIV. *Praeter Egeſtam, Naxus quoque & Catana urbes Athenienſes receperunt.* LI. *Hinc Alcibiades ob Hermarum praeciſionem & alia crimina, iam ante profectionem agitata, revocatus, veritus iudicium populi, voluntarium in exſilium ivit: & obiter, de facinore Ariſtogitonis & Harmodii.* LIV. LX. *Cum Athenienſes Catanae ſe caſtris quieti tenerent, Syracuſani feroces exercitum ſuum illuc miſerunt. qua occaſione Athenienſes nocte ad Syracuſas claſſe circumvecti, & loco idoneo caſtra metati, Syracuſanos redeuntes acie vicerunt.* LXVII. *Inde Catanam reverſi.* LXXI. *Alcibiades exſul a Lacedaemoniis accitus, ut Syracuſanis ducem & auxilia mitterent, ac Deceleam in Attica communirent, ſuaſit.* XCI. *Aeſtate ſequente Athenienſes ad Syracuſas reverſi, Epipolis captis, acieque ibidem Syracuſanis devictis, urbem circummunire ordiuntur.* XCIX. *Cum Syracuſanis opera impedire conantibus aliquot proeliis ſecundo eventu pugnant: donec magna ex parte munitionibus urbem clauſerunt.* CII. *Gylippus a Lacedaemoniis dux Syracuſanis miſſus, in Italiam venit.* CIV. *Athenienſes, Laconicae parte populata, propalam foedus Lacedaemonium ruperunt.* CV.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

ΟΛΟΡΟΥ

ΞΥΓΓΡΑΦΗΣ ΤΟ ΕΚΤΟΝ.

THUCYDIDIS

OLORI FILII

HISTORIAE LIBER SEXTUS.

ΤΟΥ δ' αὐτοῦ χειμῶνος Ἀθηναῖοι ἐβούλοντο αὖθις μείζονι παρασκευῇ τῆς μετὰ Λάχητος καὶ Εὐρυμέδοντος, ἐπὶ Σικελίαν πλεύσαντες, καταστρέψασθαι, εἰ δύναιντο· ἄπειροι οἱ πολλοὶ ὄντες τοῦ μεγέθους τῆς νήσου, καὶ τῶν ἐνοικούντων τοῦ πλήθους καὶ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων· καὶ ὅτι οὐ πολλῷ τινι ὑποδεέστερον πόλεμον ἀνῃροῦντο ἢ τὸν πρὸς Πελοποννησίους. Σικελίας γὰρ περί- Bell. Pelop. an. 6. Olymp. 91. 1. U. C. Varr. 335. Poſt Oct. 15.

HAC eadem hieme Athenienſes cum maiori apparatu, quam erat is, quem cum Lachete & Eurymedonte miſerant, rurſus in Siciliam navigantes, eam, ſi poſſent, ſubigere decreverunt. Nam ipſorum plerique ignari erant & magnitudinis illius inſulae, & multitudinis tum Graecorum, tum barbarorum, in ea habitantium. Et ignorabant, ſe ſuſcipere bellum haud multo minus, quam quod adverſus Peloponneſios ſuſceperant. Nam Siciliae ambitus eſt

πλους μέν ἐστιν ὁλκάδι οὐ πολλῷ τινι ἔλασσον ἢ ὀκτὼ ἡμερῶν. καὶ τοσαύτη οὖσα, ἐν εἴκοσι σταδίων μάλιστα μέτρῳ τῆς θαλάσσης διείργεται, τὸ μὴ ἤπειρος οὖσα.

β΄. Ὠκίσθη δὲ ὧδε τοαρχαῖον, καὶ τοσάδε ἔθνη ἔσχε τὰ ξύμπαντα. παλαιότατοι μὲν λέγονται ἐν μέρει τινὶ τῆς χώρας Κύκλωπες καὶ Λαιστρυγόνες οἰκῆσαι. ὧν ἐγὼ οὔτε γένος ἔχω εἰπεῖν, οὔτε ὁπόθεν εἰσῆλθον, ἢ ὅποι ἀπεχώρησαν. ἀρκείτω δὲ ὡς ποιηταῖς τε εἴρηται, καὶ ὡς ἕκαστός πη γιγνώσκει περὶ αὐτῶν. Σικανοὶ δὲ μετ᾽ αὐτοὺς πρῶτοι φαίνονται ἐνοικισάμενοι, ὡς μὲν αὐτοί φασι, καὶ πρότεροι, διὰ τὸ αὐτόχθονες εἶναι· ὡς δὲ ἡ ἀλήθεια εὑρίσκεται, Ἴβηρες ὄντες, καὶ ἀπὸ τοῦ Σικανοῦ ποταμοῦ τοῦ ἐν Ἰβηρίᾳ ὑπὸ Λιγύων ἀναστάντες. καὶ ἀπ᾽ αὐτῶν Σικανία τότε ἡ νῆσος ἐκαλεῖτο, πρότερον

non multo minor octo dierum circumnavigatione, navi onerariae. Quamvis autem tanta ſit, tamen tantum viginti ſtadiorum ad ſummum maritimo ſpatio diſcluditur, ne ſit continens.

II. Sic autem antiquitus habitata fuit, ac tot gentes in univerſum eam tenuerunt. Antiquiſſimi quidem in quadam illius regionis parte feruntur habitaſſe Cyclopes atque Laeſtrygones: quorum ego neque genus, neque locum, unde venerint, neque quo abierint, dicere habeo. Sufficiant autem ea, quae a poëtis dicta ſunt, & quae unuſquiſque de ipſis ſentit. Sicani vero poſt ipſos primi ſedes hic poſuiſſe putantur, &, ut ipſi quidem praedicant, vel priores, & ante Cyclopes, quod eſſent indigenae. ſed, ut veritas comperitur, cum Iberi eſſent, & a Sicano Iberiae flumine, a Ligybus expulſi, in Siciliam iverunt. Et haec inſula tunc ab ipſis Sicania vocabatur, cum prius Trina-

Τρινακρία καλουμένη. οἰκοῦσι δὲ ἔτι καὶ νῦν τὰ πρὸς ἑσπέραν τῆς Σικελίας. Ἰλίου δὲ ἁλισκομένου, τῶν Τρώων τινὲς διαφυγόντες Ἀχαιοὺς, πλοίοις ἀφικνοῦνται πρὸς τὴν Σικελίαν· καὶ ὅμοροι τοῖς Σικανοῖς οἰκήσαντες, ξύμπαντες μὲν Ἔλυμοι ἐκλήθησαν, πόλεις δ' αὐτῶν Ἔρυξ τε καὶ Ἔγεστα. προσξυνῴκησαν δὲ αὐτοῖς καὶ Φωκέων τινὲς τῶν ἀπὸ Τροίας, τότε χειμῶνι ἐς Λιβύην πρῶτον, ἔπειτα ἐς Σικελίαν ἀπ' αὐτῆς κατενεχθέντες. Σικελοὶ δ' ἐξ Ἰταλίας (ἐνταῦθα γὰρ ᾤκουν) διέβησαν ἐς Σικελίαν, φεύγοντες Ὀπικοὺς, ὡς μὲν εἰκὸς, καὶ λέγεται, ἐπὶ σχεδιῶν τηρήσαντες τὸν πορθμὸν, κατιόντος τοῦ ἀνέμου, τάχα ἂν δὲ καὶ ἄλλως πως ἐσπλεύσαντες. εἰσὶ δὲ καὶ νῦν ἔτι ἐν τῇ Ἰταλίᾳ Σικελοὶ, καὶ ἡ χώρα ἀπὸ Ἰταλοῦ βασιλέως τινὸς Ἀρκάδων τοὔνομα τοῦτο ἔχοντος, οὕτως Ἰταλία ἐπωνομάσθη. ἐλθόν-

cria nominaretur. Et nunc etiam Siciliae partes ad occaſum vergentes incolunt. Ilio autem capto quidam Troiani, qui Achaeos effugerant, navibus ad Siciliam appulerunt: ſedibuſque poſitis in Sicanorum finibus, univerſi vocati ſunt Elymi, urbeſque ipſorum fuere Eryx & Egeſta. His autem accolae acceſſerunt & nonnulli Phocenſes, ex eorum numero, qui a Troia tunc in Libyam tempeſtate delati primum, deinde ex Libya in Siciliam tranſmiſere. Siculi vero ex Italia (illic enim habitabant) in Siciliam traiecerunt, fugientes Opicos, ut & credibile eſt, & fama fertur, ratibus, obſervato freto, cum ventus ſecundus flabat: fortaſſe etiam aliqua alia ratione eo navigantes. Sunt autem nunc etiam in Italia Siculi, & illa regio a quodam Italo Arcadum rege, qui nomen hoc habebat, ſic Italia cognominata fuit. Cum autem ingentes Sicu-

τες δὲ ἐς τὴν Σικελίαν στρατὸς πολὺς, τούς τε Σικανοὺς κρατοῦντες μάχῃ, ἀπέστειλαν πρὸς τὰ μεσημβρινὰ καὶ ἑσπέρια αὐτῆς, καὶ ἀντὶ Σικανίας Σικελίαν τὴν νῆσον ἐποίησαν καλεῖσθαι, καὶ τὰ κράτιστα τῆς γῆς ᾤκησαν ἔχοντες, ἐπεὶ διέβησαν, ἔτη ἐγγὺς τριακόσια πρὶν Ἕλληνας ἐς Σικελίαν ἐλθεῖν· ἔτι δὲ καὶ νῦν τὰ μέσα καὶ τὰ πρὸς βοῤῥᾶν τῆς νήσου ἔχουσιν. ᾤκουν δὲ καὶ Φοίνικες περὶ πᾶσαν μὲν τὴν Σικελίαν, ἄκρας τε ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ ἀπολαβόντες, καὶ τὰ ἐπικείμενα νησίδια, ἐμπορίας ἕνεκεν τῆς πρὸς τοὺς Σικελούς. ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἕλληνες πολλοὶ κατὰ θάλασσαν ἐπεισέπλεον, ἐκλιπόντες ταπλείω, Μοτύην καὶ Σολόεντα καὶ Πάνορμον ἐγγὺς τῶν Ἐλύμων ξυνοικίσαντες ἐνέμοντο, ξυμμαχίᾳ τε πίσυνοι τῇ τῶν Ἐλύμων, καὶ ὅτι ἐντεῦθεν ἐλάχιστον

lorum copiae in Siciliam traieciſſent, & Sicanos proelio viciſſent, in meridionales & occidentales inſulae partes eos amandarunt, & auctores fuerunt, ut haec inſula pro Sicania vocaretur Sicilia, & feraciſſimas quaſque illius agri partes, poſtquam eo traiecerunt, retinentes incoluerunt, annis prope trecentis ante Graecorum in Siciliam adventum. Et nunc quoque tenent mediterraneas eius inſulae partes, & eas, quae ad Aquilonem vergunt. Phoenices praeterea per eandem paſſim habitaverunt, occupatis ad mare promontoriis, & parvis inſulis adiacentibus, ut cum Siculis negotiarentur. At poſtquam permulti Graecorum cum navibus eo traiecerunt, relictis pleriſque inſulae partibus, Motyam, & Soloëntem, & Panormum, oppida Elymis finitima, in unum coëuntes, incoluerunt, tum ſocietate Elymorum freti, tum quod Carthago perexiguo tra-

πλοῦν Καρχηδὼν Σικελίας ἀπέχει. βάρβαροι μὲν οὖν τοσοίδε Σικελίαν καὶ οὕτως ᾤκησαν.

γ΄. Ἑλλήνων δὲ πρῶτοι Χαλκιδεῖς ἐξ Εὐβοίας πλεύσαντες μετὰ Θουκλέους οἰκιστοῦ, Νάξον ᾤκησαν, καὶ Ἀπόλλωνος Ἀρχηγέτου βωμὸν, ὅστις νῦν ἔξω τῆς πόλεώς ἐστιν, ἱδρύσαντο. ἐφ᾽ ᾧ ὅταν ἐκ Σικελίας Θεωροὶ πλεύσωσι, πρῶτον θύουσι. Συρακούσας δὲ τοῦ ἐχομένου ἔτους Ἀρχίας τῶν Ἡρακλειδῶν ἐν Κορίνθου ᾤκισε, Σικελοὺς ἐξελάσας πρῶτον ἐκ τῆς νήσου, ἐν ᾗ νῦν οὐκέτι περικλυζομένη ἡ πόλις ἡ ἐντός ἐστιν· ὕστερον δὲ χρόνῳ καὶ ἡ ἔξω, προστειχισθεῖσα, πολυάνθρωπος ἐγένετο. Θουκλῆς δὲ καὶ οἱ Χαλκιδεῖς ἐκ Νάξου ὁρμηθέντες ἔτει πέμπτῳ μετὰ Συρακούσας οἰκισθείσας, Λεοντίνους τε, πολέμῳ τοὺς Σικελοὺς ἐξελάσαντες, οἰκίζουσι, καὶ μετ᾽ αὐτοὺς Κατάνην. οἰκιστὴν δὲ αὐτοὶ Καταναῖοι ἐποιήσαντο Εὔαρχον.

ieƈtu illinc a Sicilia diſtaret. Tot igitur numero barbari, atque hoc modo Siciliam habitaverunt.

III. Graecorum autem primi Chalcidenſes, ex Euboea navigantes cum Theucle coloniae duce, Naxum condiderunt, & Apollinis Archegetae aram, quae nunc extra urbem exſtat, exſtruxerunt: ſupra quam Theori, quoties e Sicilia ſolvunt, primum ſacrificium faciunt. Inſequenti anno Archias, Heraclidarum unus, Corintho profeƈtus, Syracuſas condidit, Siculis ex inſula prius expulſis, in qua non amplius mari circumflua urbs ſita eſt interior. Poſtea vero & urbs ea, quae eſt extra hanc inſulam, muro alteri urbi adiunƈta, populo frequens faƈta eſt. Theucles autem & Chalcidenſes, Naxo profeƈti, anno quinto poſt Syracuſas conditas, Leontinos, eieƈtis bello Siculis, con-

δ'. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ Λάμις ἐκ Μεγάρων ἀποικίαν ἄγων, ἐς Σικελίαν ἀφίκετο, καὶ ὑπὲρ Παντακίου τε ποταμοῦ Τρώτιλόν τι ὄνομα χωρίον οἰκίσας, καὶ ὕστερον αὐτόθεν τοῖς Χαλκιδεῦσιν ἐς Λεοντίνους ὀλίγον χρόνον ξυμπολιτεύσας, καὶ ὑπὸ αὐτῶν ἐκπεσὼν, καὶ Θάψον οἰκίσας, αὐτὸς μὲν ἀποθνήσκει, οἱ δ' ἄλλοι ἐκ τῆς Θάψου ἀναστάντες, Ὕβλωνος βασιλέως Σικελοῦ προδόντος τὴν χώραν, καὶ καθηγησαμένου, Μεγαρέας ᾤκισαν τοὺς Ὑβλαίους κληθέντας. καὶ ἔτη οἰκήσαντες πέντε καὶ τεσσαράκοντα καὶ διακόσια, ὑπὸ Γέλωνος τυράννου Συρακουσίων ἀνέστησαν ἐκ τῆς πόλεως καὶ χώρας. πρὶν δὲ ἀναστῆναι, ἔτεσιν ὕστερον ἑκατὸν ἢ αὐτοὺς οἰκίσαι, Πάμμιλον πέμψαντες ἐς Σελινοῦντα κτίζουσι· καὶ ἐκ Μεγάρων τῆς μητροπόλεως

diderunt; & poſt ipſos, Catanam. Ipſi vero Catanaei Euarchum coloniae deducendae ducem crearunt.

IV. Per idem vero tempus & Lamis, coloniam Megaris ducens, in Siciliam pervenit, & ſuper Pantacium flumen locum quendam, nomine Trotilum, condidit, & illinc poſtea digreſſus, cum apud Leontinos aliquamdiu rempublicam una cum Chalcidenſibus adminiſtraſſet, & ab ipſis Leontinis eiectus fuiſſet, & Thapſum condidiſſet, ipſe quidem obiit; ceteri vero Thapſo expulſi, duce Hyblone rege Siculo, qui regionem prodiderat, Megara, quae Hyblaea vocabantur, condiderunt. Et cum hanc urbem ducentos & quadraginta quinque annos habitaſſent, a Gelone Syracuſanorum rege ex urbe & agro expulſi fuerunt. Sed antequam expellerentur, anno centeſimo poſt urbem ab ipſis conditam, Selinuntem Pammilo illuc miſſo condiderunt. Hic autem e Megaris ipſorum metropoli eo pro-

οὔσης αὐτοῖς ἐπελθὼν, ξυγκατῴκισε. Γέλαν δὲ Ἀντίφημος ἐκ Ῥόδου καὶ Ἔντιμος ἐκ Κρήτης, ἐποίκους ἀγαγόντες, κοινῇ ἔκτισαν ἔτει πέμπτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ μετὰ τὴν Συρακουσῶν οἴκησιν. καὶ τῇ μὲν πόλει ἀπὸ τοῦ Γέλα ποταμοῦ τοὔνομα ἐγένετο· τὸ δὲ χωρίον οὗ νῦν ἡ πόλις ἐστὶ, καὶ ὃ πρῶτον ἐτειχίσθη, Λίνδιοι καλεῖται. νόμιμα δὲ Δωρικὰ ἐτέθη αὐτοῖς· ἔτεσι δὲ ἐγγύτατα ὀκτὼ καὶ ἑκατὸν μετὰ τὴν σφετέραν οἴκησιν Γελῷοι Ἀκράγαντα ᾤκισαν, τὴν μὲν πόλιν ἀπὸ τοῦ Ἀκράγαντος ποταμοῦ ὀνομάσαντες, οἰκιστὰς δὲ ποιήσαντες Ἀριστόνουν καὶ Πυστίλον, νόμιμα δὲ τὰ Γελῴων δόντες. Ζάγκλη δὲ τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ Κύμης τῆς ἐν Ὀπικίᾳ Χαλκιδικῆς πόλεως λῃστῶν ἀφικομένων ᾠκίσθη, ὕστερον δὲ ἀπὸ Χαλκίδος καὶ τῆς ἄλλης Εὐβοίας πλῆθος

fectus, urbem illam cum ceteris ſociis condidit. Gelam vero Antiphemus e Rhodo, & Entimus ex Creta, ſuam uterque coloniam ducentes, communiter condiderunt, anno quadrageſimo quinto poſt Syracuſas habitari coeptas. Atque huic quidem urbi a Gela flumine nomen impoſitum fuit: locus vero, ubi nunc urbs eſt ſita, & qui primus muro munitus fuit, Lindii vocatur. Iura autem Dorica ipſis conſtituta fuerunt. Anno autem propemodum centeſimo octavo ab urbe ſua condita, Geloi Acragantem condiderunt, urbemque ab Acragante fluvio nominarunt, & coloniae deducendae & collocandae duces ſibi delegerunt Ariſtonoum & Pyſtilum, ſuaque iura incolis dederunt. Zancle vero initio quidem a latronibus, qui e Cumis, urbe Chalcidica in agro Opico ſita, venerant, condita fuit. Poſtea vero multitudo, quae ex Chalcide & ex reliqua Euboea venerat, agrum communiter poſſedit.

ἐλθὸν ξυγκατενείμαντο τὴν γῆν· καὶ οἰκισταὶ Περιήρης καὶ Κραταιμένης ἐγένοντο αὐτῆς, ὁ μὲν ἀπὸ Κύμης, ὁ δὲ ἀπὸ Χαλκίδος. ὄνομα δὲ τὸ μὲν πρῶτον, Ζάγκλη ἦν ὑπὸ τῶν Σικελῶν κληθεῖσα, ὅτι δρεπανοειδὲς τὸ χωρίον τὴν ἰδέαν ἐστὶ, τὸ δὲ δρέπανον οἱ Σικελοὶ ζάγκλον καλοῦσιν· ὕστερον δὲ, αὐτοὶ μὲν ὑπὸ Σαμίων καὶ ἄλλων Ἰώνων ἐκπίπτουσιν, οἳ Μήδους φεύγοντες προσέβαλον Σικελίᾳ.

έ. Τοὺς δὲ Σαμίους Ἀναξίλας Ῥηγίνων τύραννος οὐ πολλῷ ὕστερον ἐκβαλὼν, καὶ τὴν πόλιν αὐτοῖς ξυμμίκτων ἀνθρώπων οἰκίσας, Μεσσήνην ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ τοαρχαῖον πατρίδος ἀντωνόμασε. καὶ Ἱμέρα ἀπὸ Ζάγκλης ᾠκίσθη ὑπὸ Εὐκλείδου, καὶ Σίμου, καὶ Σάκωνος. καὶ Χαλκιδεῖς μὲν οἱ πλεῖστοι ἦλθον ἐς τὴν ἀποικίαν, ξυνῴκησαν δὲ αὐτοῖς καὶ ἐκ Συρακουσῶν φυγά-

Eiuſque coloniae illuc deductae, ibique collocatae duces fuerunt Perieres atque Crataemenes, quorum alter e Cumis, alter e Chalcide venerat. Haec autem urbs primo quidem a Siculis Zancle vocata fuit, quod locus ille ſpeciem falcis habeat: falcem autem Siculi zanclon appellant. Poſtea vero ipſi quidem a Samiis & aliis Ionibus, qui Medos fugientes ad Siciliam appulerant, expulſi fuerunt.

V. Anaxilas vero Rheginorum tyrannus, non multo poſt Samiis illinc eiectis, urbem hominibus, quos cum ipſis miſcuit, frequentem reddidit, & nomine mutato Meſſenen a ſua antiqua patria nominavit, cum ante Zancle vocaretur. Poſt Zanclen autem conditam, Himera ab Euclide & Simo & Sacone condita fuit. Et Chalcidenſes plerique in iſtam coloniam venerunt, & cum ipſis habitaverunt & Syracuſani exſules, a contraria factione ſuperati,

δες, στάσει νικηθέντες, οἱ Μυλητίδαι καλούμενοι. καὶ φωνὴ μὲν μεταξὺ τῆς τε Χαλκιδέων καὶ Δωρίδος ἐκράθη, νόμιμα δὲ τὰ Χαλκιδικὰ ἐκράτησεν. Ἄκραι δὲ καὶ Κάσμεναι ὑπὸ Συρακουσίων ᾠκίσθησαν· Ἄκραι μὲν, ἑβδομήκοντα ἔτεσι μετὰ Συρακούσας, Κάσμεναι δὲ, ἐγγὺς εἴκοσι μετὰ Ἄκρας. καὶ Καμαρίνα τοπρῶτον ὑπὸ Συρακουσίων ᾠκίσθη, ἔτεσιν ἐγγύτατα πέντε καὶ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν μετὰ Συρακουσῶν κτίσιν. οἰκισταὶ δὲ ἐγένοντο αὐτῆς Δάσκων καὶ Μενέκωλος. ἀναστάτων δὲ Καμαριναίων γενομένων πολέμῳ ὑπὸ Συρακουσίων δι' ἀπόστασιν, χρόνῳ Ἱπποκράτης ὕστερον Γέλας τύραννος, λύτρα ἀνδρῶν Συρακουσίων αἰχμαλώτων λαβὼν, τὴν γῆν τὴν Καμαριναίων, αὐτὸς οἰκιστὴς γενόμενος, κατῴκισε Καμαρίναν. καὶ αὖθις ὑπὸ Γέλωνος

qui Myletidae vocantur. Et lingua quidem iſtorum eſt medium quoddam genus ex Chalcidica & Dorica mixtum, leges vero Chalcidenſes obtinuerunt. Acrae vero & Caſmenae a Syracuſanis conditae fuerunt. Et Acrae quidem, ſeptuaginta annis poſt Syracuſas conditas; Caſmenae vero, viginti circiter annis poſt Acras conditas. Et Camarina primum, a Syracuſanis condita fuit, ferme centum & triginta quinque annis poſt Syracuſas conditas. Ipſius vero conditores fuerunt Daſcon & Menecolus. Cum autem Camarinaei a Syracuſanis, propter defectionem ab ipſis factam, bello ex ſuis ſedibus expulſi fuiſſent; non multo poſt Hippocrates, Gelae tyrannus, cum pro Syracuſanorum captivorum redemtione Camarinaeum agrum accepiſſet, ipſe coloniae dux fuit, eamque in urbe Camarina collocavit. & rurſus, cum a Gelone ſuis ſedibus expulſi fuiſſent,

ἀνάστατος γενομένη, τοτρίτον κατῳκίσθη ὑπὸ Γέλωνος.

ϛ'. Τοσαῦτα ἔθνη Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων Σικελίαν ᾤκει· καὶ ἐπὶ τοσήνδε οὖσαν αὐτὴν οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύειν ὥρμηντο, ἐφιέμενοι μὲν, τῇ ἀληθεστάτῃ προφάσει, τῆς πάσης ἄρχειν, βοηθεῖν δὲ ἅμα εὐπρεπῶς βουλόμενοι τοῖς ἑαυτῶν ξυγγενέσι, καὶ τοῖς προσγεγενημένοις ξυμμάχοις. μάλιστα δ' αὐτοὺς ἐξώρμησαν Ἐγεσταίων τε πρέσβεις παρόντες, καὶ προθυμότερον ἐπικαλούμενοι. ὅμοροι γὰρ ὄντες τοῖς Σελινουντίοις, ἐς πόλεμον καθέστασαν, περί τε γαμικῶν τινων, καὶ περὶ γῆς ἀμφισβητήτου· καὶ οἱ Σελινούντιοι Συρακουσίους ἐπαγόμενοι ξυμμάχους, κατεῖργον αὐτοὺς τῷ πολέμῳ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. ὥστε τὴν γενομένην ἐπὶ Λάχητος καὶ τοῦ προτέρου πολέμου Λεοντίνων

ab eodem Gelone tertio in eadem urbe collocati fuerunt.

VI. Tot igitur gentes, partim Graecae, partim barbarae, Siciliam incolebant. Quamvis autem haec inſula tanta eſſet ac tot populis referta, huic tamen Athenienſes impetu quodam animi bellum inferre ſtatuerunt, cupientes quidem, quae veriſſima erat cauſa, totius imperio potiri, ſimul vero quodam honeſto praetextu, Chalcidenſibus, ſuis cognatis, priſtiniſque ſociis opem ferre volentes. Ipſos autem potiſſimum ad hoc impulerunt Egeſtaeorum legati, qui illic aderant, & enixius auxilium implorabant. Cum enim Selinuntiis eſſent finitimi, bellum adverſus eos ſuſceperant, propter quaſdam res, quae ad nuptias ſpectabant, & propter agrum controverſum. Et Selinuntii, accitis Syracuſanis ſociis, ipſos bello terra marique premebant. Quamobrem Egeſtaei Athenienſibus in memoriam reducebant ſocietatem cum ipſis factam Lachetis & ſuperioris

οἱ Ἐγεσταῖοι ξυμμαχίαν ἀναμιμνήσκοντες τοὺς Ἀθηναίους, ἐδέοντο σφίσι ναῦς πέμψαντες ἐπαμῦναι· λέγοντες ἄλλα τε πολλὰ, καὶ κεφάλαιον, εἰ Συρακούσιοι Λεοντίνους τε ἀναστήσαντες, ἀτιμώρητοι γενήσονται, καὶ τοὺς λοιποὺς ἔτι ξυμμάχους αὐτῶν διαφθείροντες, αὐτοὶ τὴν ἅπασαν δύναμιν τῆς Σικελίας σχήσουσι, κίνδυνον εἶναι μήποτε μεγάλῃ παρασκευῇ Δωριεῖς τε Δωριεῦσι, κατὰ τὸ ξυγγενὲς, καὶ ἅμα ἄποικοι τοῖς ἐκπέμψασι Πελοποννησίοις βοηθήσαντες, καὶ τὴν ἐκείνων δύναμιν ξυγκαθέλωσι. σῶφρον δ' εἶναι, μετὰ τῶν ὑπολοίπων ἔτι ξυμμάχων ἀντέχειν τοῖς Συρακουσίοις, ἄλλως τε καὶ χρήματα σφῶν παρεξόντων ἐς τὸν πόλεμον ἱκανά. ὧν ἀκούοντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῶν τε Ἐγεσταίων πολλάκις λεγόντων, καὶ τῶν ξυναγορευόντων αὐτοῖς, ἐψηφίσαντο, πρέσβεις πέμψαντες

Leontinorum belli tempore, & ipſos orabant, ut ſibi miſſa claſſe ſuccurrerent; & cum alia multa dicebant, tum vero, quod caput erat, ſi Syracuſani impune ferrent, quod Leontinos ſuis ſedibus expuliſſent, & ceteris ipſorum Athenienſium ſociis praeterea corruptis ac attritis, ipſi omnem Siciliae potentiam in ſuam poteſtatem redigerent, periculum eſſe, ne forte aliquando cum magno apparatu Dorienſes Dorienſibus, propter cognationem, ſimul etiam coloni Peloponneſiis, a quibus eſſent emiſſi, auxilium ferentes, ipſorum etiam imperium una demolirentur. Prudentium autem eſſe, cum reliquis adhuc ſociis obſiſtere Syracuſanis; praeſertim cum ipſi Egeſtaei ſatis pecuniae ad bellum eſſent collaturi. Quae cum audirent ſaepenumero Athenienſes in concionibus tum ex Egeſtaeorum, tum ex illorum, qui ipſis patrocinabantur, ore; decreverunt, legatis primum

πρῶτον ἐς τὴν Ἔγεσταν, περί τε τῶν χρημάτων σκεψομένους, εἰ ὑπάρχει, ὥσπερ φασὶν, ἐν τῷ κοινῷ, καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς, καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἅμα πρὸς τοὺς Σελινουντίους, ἐν ὅτῳ ἐστὶν εἰσομένους.

Paullo poſt Octob. 15. ζʹ. Καὶ οἱ μὲν πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων ἀπεστάλησαν ἐς τὴν Σικελίαν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος, καὶ οἱ ξύμμαχοι, πλὴν Κορινθίων, στρατεύσαντες ἐς τὴν Ἀργείαν, τῆς τε γῆς ἔτεμον οὐ πολλὴν, καὶ σῖτον ἀνεκόμισαν, τινὰ ζεύγη κομίσαντες, καὶ ἐς Ὀρνεὰς κατοικίσαντες τοὺς Ἀργείων φυγάδας, καὶ τῆς ἄλλης στρατιᾶς παρακαταλιπόντες αὐτοῖς ὀλίγους. καὶ σπεισάμενοί τινα χρόνον ὥστε μὴ ἀδικεῖν Ὀρνεάτας καὶ Ἀργείους τὴν ἀλλήλων, ἀπεχώρησαν τῷ στρατῷ ἐπ' οἴκου. ἐλθόντων δὲ Ἀθηναίων οὐ πολλῷ ὕστερον ναυσὶ τριάκοντα, καὶ ἑξακοσίοις ὁπλίταις, οἱ Ἀργεῖοι μετὰ

Bell. Pelop. an. 16. Olymp. 91. 1. U. C. Varr. 338. exeunte.

Egeſtam miſſis, explorare, an tantum pecuniae, quantum iactabant, in aerario & in templis haberent, & ſimul cognoſcere, quo in ſtatu eſſet bellum, quod cum Selinuntiis gerebant.

VII. Et legati quidem Athenienſium in Siciliam miſſi fuerunt. Lacedaemonii vero eadem hieme, eorumque ſocii, praeter Corinthios, cum exercitu in agrum Argivum profecti, non magnam agri partem vaſtarunt, & frumenta abſportarunt impoſita quibuſdam plauſtris, quae ſecum adduxerant, & Argivos exſules Orneis collocarunt, & paucos ex reliquo exercitu apud ipſos reliquerunt: initiſque foederibus ad certum tempus, ut per id Orneatae & Argivi ſe invicem non laederent, cum reliquis copiis domum redierunt. Cum autem non multo poſt Athenienſes cum triginta navibus & ſexcentis gravis armaturae mili-

τῶν Ἀθηναίων πανστρατιᾷ ἐξελθόντων, τοὺς μὲν ἐν Ὀρνεαῖς μίαν ἡμέραν ἐπολιόρκουν· ὑπὸ δὲ νύκτα αὐλισαμένου τοῦ στρατεύματος ἄπωθεν, ἐκδιδράσκουσιν οἱ ἐκ τῶν Ὀρνεῶν. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ οἱ Ἀργεῖοι ὡς ᾔσθοντο, κατασκάψαντες τὰς Ὀρνεὰς, ἀνεχώρησαν, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὕστερον ταῖς ναυσὶν ἐπ᾽ οἴκου. καὶ ἐς Μεθώνην τὴν ὅμορον Μακεδονίᾳ ἱππέας κατὰ θάλασσαν κομίσαντες Ἀθηναῖοι, σφῶν τε αὐτῶν, καὶ Μακεδόνων τοὺς παρὰ σφίσι φυγάδας, ἐκακούργουν τὴν Περδίκκου. Λακεδαιμόνιοι δὲ, πέμψαντες παρὰ Χαλκιδέας τοὺς ἐπὶ Θρᾴκης, ἄγοντας πρὸς Ἀθηναίους δεχημέρους σπονδὰς, ξυμπολεμεῖν ἐκέλευον Περδίκκᾳ· οἱ δ᾽ οὐκ ἤθελον. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα· καὶ ἕκτον καὶ δέκατον ἔτος ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ τῷδε, ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψε.

Bell. Pelop. an. 16. Olymp. 91. 1. U. C. Varr. 339. Ante April. 9.

tibus veniſſent, Argivi cum Athenienſibus, omni ſuorum; qui per aetatem arma ferre poterant, exercitu educto, unum quidem diem Orneas oppugnaverunt: ſed cum illi noctu procul caſtra haberent, qui Orneis erant, illinc effugerunt. Quod ubi ſenſere poſtero die Argivi, Orneis ſolo aequatis, redierunt, & mox Athenienſes etiam cum claſſe domum reverterunt. Iidem, cum Methonen Macedoniae finitimam equites mari tranſportaſſent, partim ex ſuis, partim ex Macedonibus apud ſe exſulantibus, Perdiccae regionem maleficiis infeſtabant. Lacedaemonii vero, miſſis nuntiis ad Chalcidenſes, qui erant in Thracia, qui decem dierum inducias cum Athenienſibus habebant, eos ſuis auxiliis Perdiccam in bello contra Athenienſes adiuvare iubebant. At illi noluerunt. Atque haec hiems exiit. Et huius belli, quod Thucydides conſcripſit, decimus ſextus annus exceſſit.

Bell. Pelop. an. 17. Olymp. 91. 1/2. U. C. Varr. 3. 39/40. Mox ab Apr. 10.

η'. Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους, ἅμα ἦρι, οἱ τῶν Ἀθηναίων πρέσβεις ἧκον ἐκ τῆς Σικελίας, καὶ οἱ Ἐγεσταῖοι μετ' αὐτῶν, ἄγοντες ἑξήκοντα τάλαντα ἀσήμου ἀργυρίου, ὡς ἐς ἑξήκοντα ναῦς μηνὸς μισθὸν, ἃς ἔμελλον δεήσεσθαι πέμπειν. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ἐκκλησίαν ποιήσαντες, καὶ ἀκούσαντες τῶν τε Ἐγεσταίων καὶ τῶν σφετέρων πρέσβεων τά τε ἄλλα ἐπαγωγὰ καὶ οὐκ ἀληθῆ, καὶ περὶ τῶν χρημάτων, ὡς εἴη ἕτοιμα ἔν τε τοῖς ἱεροῖς πολλὰ καὶ ἐν τῷ κοινῷ, ἐψηφίσαντο ναῦς ἑξήκοντα πέμπειν ἐς Σικελίαν, καὶ στρατηγοὺς αὐτοκράτορας, Ἀλκιβιάδην τε τὸν Κλεινίου, καὶ Νικίαν τὸν Νικηράτου, καὶ Λάμαχον τὸν Ξενοφάνους, βοηθοὺς μὲν Ἐγεσταίοις πρὸς Σελινουντίους, ξυγκατοικίσαι δὲ καὶ Λεοντίνους, ἤν τι περιγίγνηται αὐτοῖς τοῦ πολέμου, καὶ τἄλλα τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ πρᾶξαι ὅπῃ ἂν γιγνώσκωσιν

VIII. Inſequenti aeſtate, vere ſtatim ineunte, Athenienſium legati ex Sicilia redierunt, & Egeſtaei cum ipſis, ferentes ſexaginta talenta argenti non ſignati, menſtruum ſexaginta navium ſtipendium, quae ut mitterentur erant oraturi. Athenienſes autem, advocata concione, auditiſque & Egeſtaeis & ſuis legatis, cum alia dicentibus ad perſuadendum appoſita & falſa, tum vero de pecunia renuntiantibus, multam & in templis & in aerario paratam eſſe, decreverunt ſexaginta naves in Siciliam eſſe mittendas, & duces ſumma poteſtate praeditos, Alcibiadem Cliniae, & Niciam Nicerati, & Lamachum Xenophanis filium, qui opem quidem Egeſtaeis contra Selinuntios ferrent; ſed & Leontinos in ſuis priſtinis ſedibus collocarent, ſi quod temporis ſpatium ad hoc peragendum ipſis in bello ſupereſſet; atque res ceteras in Sicilia perinde gererent;

ἄριστα Ἀθηναίοις. μετὰ δὲ τοῦτο ἡμέρα πέμπτῃ ἐκκλησία αὖθις ἐγίγνετο, καθότι χρὴ τὴν παρασκευὴν ταῖς ναυσὶ τάχιστα γίγνεσθαι, καὶ τοῖς στρατηγοῖς, εἴτου προσδέοιντο, ψηφισθῆναι ἐς τὸν ἔκπλουν. καὶ ὁ Νικίας, ἀκούσας μὲν ᾑρημένος ἄρχειν, νομίζων δὲ τὴν πόλιν οὐκ ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι, ἀλλὰ προφάσει βραχείᾳ καὶ εὐπρεπεῖ, τῆς Σικελίας ἁπάσης, μεγάλου ἔργου, ἐφίεσθαι, παρελθὼν, ἀποτρέψαι ἐβούλετο, καὶ παρῄνει τοῖς Ἀθηναίοις τοιάδε.

θʹ. Ἡ ΜΕΝ ἐκκλησία περὶ παρασκευῆς τῆς ἡμετέρας ἥδε ξυνελέγη, καθότι χρὴ ἐς Σικελίαν ἐκπλεῖν. ἐμοὶ μέντοι δοκεῖ καὶ περὶ αὐτοῦ τούτου ἔτι χρῆναι σκέψασθαι, εἰ ἄμεινόν ἐστιν ἐκπέμπειν τὰς ναῦς, καὶ μὴ οὕτω βραχείᾳ βουλῇ, περὶ μεγάλων πραγμάτων ἀνδράσιν ἀλλοφύλοις πειθομένους, πόλεμον οὐ προσήκοντα

ac reipublicae Athenienſium maxime expedire iudicarent. Quinto poſt haec die concio rurſus advocata fuit, ut in ea conſultaretur, qua ratione oporteret quam celerrime claſſem apparare, & decernere, ſi qua re ducibus ad hanc expeditionem opus eſſet. Nicias autem, cum ſe quidem ducem electum audiſſet, ſed ſuam civitatem non recte decreviſſe, neque bonum conſilium cepiſſe duceret, ſed exigua & ſpecioſa de cauſa Siciliae totius imperium, rem arduam, affectare, in medium progreſſus, a propoſito revocare voluit, atque Athenienſibus haec ſuaſit.

IX. *Haec quidem concio de noſtrae claſſis apparatu eſt coacta, quonam modo in Siciliam navigare oporteat. Mihi vero de hoc ipſo rurſus conſultandum videtur, utrum ſatius ſit claſſem emittere, necne; nec tam brevi conſultatione, de rebus magnis, fide viris alienigenis habita, bellum ſuſcipiendum, quod ad*

ἄρασθαι. καίτοι ἔγωγε καὶ τιμῶμαι ἐκ τοῦ τοιούτου, καὶ ἧσσον ἑτέρων περὶ τῷ ἐμαυτοῦ σώματι ὀῤῥωδῶ· νομίζων ὁμοίως ἀγαθὸν πολίτην εἶναι, ὃς ἂν καὶ τοῦ σώματός τι καὶ τῆς οὐσίας προνοῆται. μάλιστα γὰρ ἂν ὁ τοιοῦτος καὶ τὰ τῆς πόλεως δι' ἑαυτὸν βούλοιτο ὀρθοῦσθαι. ὅμως δὲ, οὔτε ἐν τῷ πρότερον χρόνῳ διὰ τὸ προτιμᾶσθαι εἶπον παρὰ γνώμην, οὔτε νῦν, ἀλλὰ ᾗ ἂν γιγνώσκω βέλτιστα, ἐρῶ. καὶ πρὸς μὲν τοὺς τρόπους τοὺς ὑμετέρους, ἀσθενὴς ἄν μου ὁ λόγος εἴη, εἰ τά τε ὑπάρχοντα σώζειν παραινοίην, καὶ μὴ τοῖς ἑτοίμοις περὶ τῶν ἀφανῶν καὶ μελλόντων κινδυνεύειν. ὡς δὲ οὔτε ἐν καιρῷ σπεύδετε, οὔτε ῥᾴδιά ἐστι κατασχεῖν ἐφ' ἃ ὥρμησθε, ταῦτα διδάξω.

ί. Φημὶ γὰρ ὑμᾶς πολεμίους πολλοὺς ἐνθάδε ὑπολιπόντας, καὶ ἑτέρους ἐπιθυμεῖν ἐκεῖσε πλεύσαντας,

nos nihil pertineat. Atqui ego quidem ex huiuſmodi re honorem conſequor, & meo ipſius corpori minime omnium timeo. quamquam exiſtimo, pariter bonum eſſe civem, qui & ſibi ipſi & ſuis fortunis proſpicit. Nam huiuſmodi vir & rempublicam, quae ex privatorum rebus conſtat, ſua opera ſalvam eſſe volet. Verum, ut nec unquam ante propter honores mihi delatos quidquam aliter, quam ſentiebam, dixi: ſic ne nunc quidem alia dicam, quam quae optima eſſe ſentio. Quamvis autem apud veſtra ingenia parum ponderis oratio mea ſit habitura, ſi ſuadeam, ut & res praeſentes conſervetis, neve de iis, quae ſunt certa, propter ea, quae incerta dubiaque ſunt, periclitemini: quod tamen neque tempeſtive feſtinetis, neque facile obtineri poſſint ea, ad quae contenditis; haec docebo.

X. *Etenim dico, vos, multis hoſtibus hic relictis, alios etiam, illuc traiicientes, cupere huc attrahere. Sed fortaſſe putatis, foe-*

δεῦρο ἐπαγαγέσθαι. καὶ οἴεσθε ἴσως τὰς γενομένας ὑμῖν σπονδὰς ἔχειν τὶ βέβαιον, αἳ ἡσυχαζόντων μὲν ὑμῶν, ὀνόματι σπονδαὶ ἔσονται. οὕτω γὰρ ἐνθένδε τε ἄνδρες ἔπραξαν αὐτὰς, καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων σφαλέντων που ἀξιόχρεῳ δυνάμει, ταχεῖαν τὴν ἐπιχείρησιν ἡμῖν οἱ ἐχθροὶ ποιήσονται, οἷς πρῶτον μὲν διὰ ξυμφορῶν ἡ ξύμβασις, καὶ ἐκ τοῦ αἰσχίονος ἢ ἡμῖν, κατ᾽ ἀνάγκην ἐγένετο· ἔπειτα ἐν αὐτῇ ταύτῃ πολλὰ τὰ ἀμφισβητούμενα ἔχομεν. εἰσὶ δ᾽ οἳ οὐδὲ ταύτην πω τὴν ὁμολογίαν ἐδέξαντο, καὶ οὐχ οἱ ἀσθενέστατοι, ἀλλ᾽ οἱ μὲν ἄντικρυς πολεμοῦσιν, οἱ δὲ, καὶ διὰ τὸ Λακεδαιμονίους ἔτι ἡσυχάζειν, δεχημέροις σπονδαῖς καὶ αὐτοὶ ἔτι κατέχονται. τάχα δ᾽ ἂν ἴσως εἰ δίχα ἡμῶν τὴν δύναμιν λάβοιεν, (ὅπερ νῦν σπεύδομεν) καὶ πάνυ ἂν ξυνεπίθοιντο μετὰ Σικελιωτῶν, οὓς πρὸ πολλῶν ἂν ἐτιμήσαντο ξυμμάχους σφίσι γενέσθαι ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ. ὥστε χρὴ σκοπεῖν

dera, quae iniſtis, aliquid firmitudinis habitura; quae quidem verbo tenus, dum vos nihil movebitis, foedera erunt: (ſic enim quidam ex noſtris atque ex adverſariis, re tranſacta, ea fecerunt) ſed ſi quis iuſtus exercitus noſter aliquam cladem accipiat, hoſtes celeriter nos invadent. Nam primum quidem propter clades, vi neceſſitatis coacti, cum maiore, quam nos, dedecore compoſitionem fecerunt. Deinde vero in hac ipſa compoſitione multas controverſias habemus. Praeterea ſunt etiam, qui ne has quidem pactiones admittere voluerunt, iique non infirmiſſimi: ſed eorum alii quidem palam bellum gerunt; alii vero, quod Lacedaemonii adhuc quieſcant, ipſi quoque decem dierum induciis, in officio adhuc continentur. Sed fortaſſe, ſi noſtras opes diſtractas acceperint, (id, quod nunc urgemus) vel libentiſſime nos adorientur una cum Sicilienſibus, quorum ſocietatem ſibi adiunctam antea

τινα αὐτὰ, καὶ μὴ μετεώρῳ τε πόλει ἀξιοῦν κινδυνεύειν, καὶ ἀρχῆς ἄλλης ὀρέγεσθαι, πρὶν ἣν ἔχομεν βεβαιωσώμεθα, εἰ Χαλκιδεῖς γε οἱ ἐπὶ Θρᾴκης ἔτη τοσαῦτα ἀφεστῶτες ἡμῶν, ἔτι ἀχείρωτοί εἰσι, καὶ ἄλλοι τινὲς κατὰ τὰς ἠπείρους, ἐνδοιαστῶς ἀκροῶνται. ἡμεῖς δὲ Ἐγεσταίοις δὴ οὖσι ξυμμάχοις, ὡς ἀδικουμένοις ὀξέως βοηθοῦμεν· ὑφ᾽ ὧν δ᾽ αὐτῶν πάλαι ἀφεστώτων ἀδικούμεθα, ἔτι μέλλομεν ἀμύνεσθαι.

ια΄. Καίτοι τοὺς μὲν, κατεργασάμενοι, κἂν κατάσχοιμεν, τῶν δ᾽ εἰ καὶ κρατήσαιμεν, διὰ πολλοῦ γε καὶ πολλῶν ὄντων, χαλεπῶς ἂν ἄρχειν δυναίμεθα. ἀνόητον δ᾽ ἐπὶ τοιούτους ἰέναι, ὧν κρατήσας τε μὴ κατασχήσει τὶς, καὶ μὴ κατορθώσας, μὴ ἐν τῷ ὁμοίῳ καὶ πρὶν ἐπι-

plurimi aeſtimaſſent. Quamobrem haec nobis ſunt perpendenda; neque committendum, ut ſuſpenſis noſtrae reipublicae rebus pericula ſubeamus, & aliud imperium affectemus, priuſquam id, quod habemus, ſtabiliverimus. Si quidem Chalcidenſes, qui ſunt in Thracia, quamvis tot annos a nobis iam defecerint, tamen in noſtram poteſtatem nondum ſunt redacti; & alii nonnulli in variis continentis partibus, dubie parent. Nos vero nunc Egeſtaeis ſociis, ut iniuriam paſſis, praecipitanter ſuccurrimus. A quibus autem, propter defectionem iampridem a nobis factam, violamur, illos vero ulciſci adhuc cunctamur.

XI. *Atqui hos quidem Chalcidenſes, ſi eos in noſtram poteſtatem redegerimus, facile retinere poterimus. His vero, quamvis eos ſubegerimus, quia tamen longo intervallo diſtant, ſimul etiam quia permulti ſunt, aegre poterimus imperare. Amentia vero fuerit bellum illis inferre, quos, ſi viceris, in poteſtate tua retinere nequeas, &, niſi rem feliciter geſſeris, eandem illos invadendi facultatem, quam prius, non ſis habiturus. Sicilienſes enim, ut*

χειρῶσαι ἔσται. Σικελιῶται δ' ἄν μοι δοκοῦσιν, ὥς γε νῦν ἔχουσι, καὶ ἔτι ἂν ἧσσον δεινοὶ ἡμῖν γενέσθαι, εἰ ἄρξειαν αὐτῶν Συρακούσιοι· ὅπερ οἱ Ἐγεσταῖοι μάλιστα ἡμᾶς ἐκφοβοῦσι. νῦν μὲν γὰρ κἂν ἔλθοιεν ἴσως Λακεδαιμονίων ἕκαστοι χάριτι, ἐκείνως δ' οὐκ εἰκὸς ἀρχὴν ἐπὶ ἀρχὴν στρατεῦσαι. ᾧ γὰρ ἂν τρόπῳ τὴν ἡμετέραν μετὰ Πελοποννησίων ἀφέλωνται, εἰκὸς ὑπὸ τῶν αὐτῶν καὶ τὴν σφετέραν διὰ τοῦ αὐτοῦ καθαιρεθῆναι· ἡμᾶς δ' ἂν οἱ ἐκεῖ Ἕλληνες μάλιστα μὲν ἐκπεπληγμένοι εἶεν, εἰ μὴ ἀφικοίμεθα, ἔπειτα δὲ καὶ εἰ δείξαντες τὴν δύναμιν, δι' ὀλίγου ἀπέλθοιμεν· εἰ δὲ σφαλείημέν τι, τάχιστ' ἂν ὑπεριδόντες, μετὰ τῶν ἐνθάδε ἐπίθοιντο. τὰ γὰρ διὰ πλείστου πάντες ἴσμεν θαυμαζόμενα, καὶ τὰ πεῖραν ἥκιστα τῆς δόξης δόντα. ὅπερ νῦν ὑμεῖς, ὦ Ἀθηναῖοι,

nunc ſaltem ſe habent, mihi videntur parum formidabiles, multoque minus nobis formidabiles fore, ſi Syracuſani ipſis imperent: qua re potiſſimum Egeſtaei nos territant. Nunc enim fortaſſe ſinguli facile veniant, ut Lacedaemoniorum gratiam ſibi concilient: at illo modo, ſi videlicet a Syracuſanis ſubacti fuerint, veriſimile non eſt, fore, ut imperium recens partum, imperio reipublicae, quae floret opibus, bellum inferat. Quo enim modo cum Peloponneſiis ipſi noſtrum imperium nobis eripuerint, veriſimile eſt, ab iiſdem Peloponneſiis ipſorum etiam imperium eodem modo everſum iri. Porro Graeci, qui illic ſunt, primum quidem maxime nos extimeſcent, ſi eo non tranſmiſerimus; deinde vero, ſi, oſtentatis noſtris opibus, ſtatim illinc diſceſſerimus: ſed ſi quam cladem acceperimus, illi celerrime nobis contemtis, una cum illis Graecis, qui hic ſunt, nos adorientur. Quae enim a nobis longiſſime diſtant, & quae opinionis, quam homines de ipſorum virtute conceperunt, nullum ſpecimen dederunt, omnes haec admi-

ἐς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμάχους πεπόνθατε, διὰ τὸ παρὰ γνώμην αὐτῶν πρὸς ἃ ἐφοβεῖσθε τοπρῶτον, περιγεγενῆσθαι, καταφρονήσαντες, ἤδη καὶ Σικελίας ἐφίεσθε. χρὴ δὲ μὴ πρὸς τὰς τύχας τῶν ἐναντίων ἐπαίρεσθαι, ἀλλὰ τὰς διανοίας κρατήσαντας, θαῤῥεῖν· μηδὲ Λακεδαιμονίους ἄλλο τι ἡγήσασθαι ἢ διὰ τὸ αἰσχρὸν σκοπεῖν, ὅτῳ τρόπῳ ἔτι καὶ νῦν ἢν δύνωνται σφήλαντες ἡμᾶς τὸ σφέτερον ἀπρεπὲς εὖ θήσονται· ὅσῳ δὲ καὶ περὶ πλείστου, καὶ διὰ πλείστου, δόξαν ἀρετῆς μελετῶσιν. ὥστε οὐ περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ Ἐγεσταίων ἡμῖν ἀνδρῶν βαρβάρων ὁ ἀγὼν, εἰ σωφρονοῦμεν, ἀλλ᾽ ὅπως πόλιν δι᾽ ὀλιγαρχίας ἐπιβουλεύουσαν, ὀξέως φυλαξώμεθα.

ιβʹ. Καὶ μεμνῆσθαι χρὴ ἡμᾶς, ὅτι νεωστὶ ἀπὸ νόσου μεγάλης καὶ πολέμου βραχύ τι λελωφήκαμεν, ὥστε

rationi eſſe ſcimus. Id quod nunc vobis, Athenienſes, erga Lacedaemonios, eorumque ſocios accidit, qui, quoniam praeter opinionem ipſos ſuperaſtis, in illis rebus bellicis ſcilicet, in quibus ipſos antea formidabatis, iam illis contemtis, Siciliam etiam affectatis. Atqui propter adverſariorum caſus animos extollere non oportet; ſed animos cohibendo, confidere: neque oportet exiſtimare, Lacedaemonios aliud quidquam facere, quam propter acceptae cladis ignominiam ſpeculari, quanam ratione, vel nunc quoque ſi poſſint, labefactatis nobis, ſuam ignominiam deleant. Quo autem ſtudioſius, & quo diutius virtutis laudem ſeſe exercentes venantur, eo etiam magis exiſtimandum eſt, eos id agere. Quare non de Egeſtaeis, viris barbaris, qui ſunt in Sicilia, nobis eſt certamen, ſi ſapimus: ſed hac de re, ut civitatem, quae per oligarchiam noſtrae reipublicae, quae populari ſtatu regitur, inſidiatur, celeriter caveamus.

XII. *Debemus autem meminiſſe, nos nuper e gravi morbo &*

καὶ χρήμασι καὶ τοῖς σώμασιν ηὐξῆσθαι· καὶ ταῦτα ὑπὲρ ἡμῶν δίκαιον ἐνθάδε [εἶναι] ἀναλοῦν, καὶ μὴ ὑπὲρ ἀνδρῶν φυγάδων τῶνδε, ἐπικουρίας δεομένων, οἷς τό, τε ψεύσασθαι καλῶς χρήσιμον, καὶ τῷ τοῦ πέλας κινδύνῳ, αὐτοὺς λόγους μόνον παρασχομένους, ἢ κατορθώσαντας, χάριν μὴ ἀξίαν εἰδέναι, ἢ πταίσαντάς που, τοὺς φίλους ξυναπολέσθαι. εἴτε τις ἄρχειν ἄσμενος αἱρεθεὶς, παραινεῖ ὑμῖν ἐκπλεῖν, τὸ ἑαυτοῦ μόνον σκοπῶν, ἄλλως τε καὶ νεώτερος ὢν [ἔτι] ἐς τὸ ἄρχειν, ὅπως θαυμασθῇ μὲν ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας, διὰ δὲ πολυτέλειαν, καὶ ὠφεληθῇ τι ἐκ τῆς ἀρχῆς· μηδὲ τούτῳ ἐμπαράσχητε, τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ ἰδίᾳ ἐλλαμπρύνεσθαι. νομίσατε δὲ τοὺς τοιούτους τὰ μὲν δημόσια ἀδικεῖν, τὰ δὲ ἴδια ἀναλοῦν· καὶ τὸ πρᾶγμα μέγα εἶναι,

bello paulului eſſe recreatos, ita ut & pecuniae vi & hominum numero aucti ſimus: & aequum eſſe, haec pro nobis ipſis hic impendi, non autem pro iſtis viris exſulibus, qui noſtrum auxilium implorant, quibus & pulchre mentiri conducit, & aliorum periculo, cum ipſi nihil niſi verba tantum afferant, aut re feliciter geſta meritam gratiam nobis non habere, aut aliqua clade accepta amicos in perniciem ſecum trahere. Quod ſi quis lubens creatus imperator, vos ad hanc navalem expeditionem hortatur, ſuarum tantum rerum rationem habens, praeſertim ſi propter iuniorem aetatem imperio gerendo ſit adhuc impar, ut propter ſumtus quidem, quos in alendis equis facit, ab omnibus ſuſpiciatur, propter magnitudinem vero ſumtuum aliquem fructum ex hoc imperio percipiat; ne huic quidem permittatis, ut reipublicae periculo privatim fiat illuſtris. Exiſtimate vero, huiuſmodi cives rem quidem publicam laedere, rem vero privatam abſumere. Praeterea

καὶ μὴ οἷον νεωτέρῳ βουλεύσασθαί τε, καὶ ὀξέως μεταχειρίσαι.

ιγ'. Οὓς ὁρῶν ἐγὼ νῦν ἐνθάδε τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ παρακελευστοὺς καθημένους, φοβοῦμαι, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις ἀντιπαρακελεύομαι, μὴ καταισχυνθῆναι εἴτῳ τὶς παρακάθηται τῶνδε, ὅπως μὴ δόξῃ, ἂν μὴ ψηφίζηται πολεμεῖν, μαλακὸς εἶναι· μηδ' ὅπερ ἂν αὐτοὶ πάθοιεν, δυσέρωτας εἶναι τῶν ἀπόντων, γνόντας ὅτι ἐπιθυμίᾳ μὲν ἐλάχιστα κατορθοῦνται, προνοίᾳ δὲ, πλεῖστα· ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὡς μέγιστον δὴ τῶν πρὶν κίνδυνον ἀναῤῥιπτούσης, ἀντιχειροτονεῖν, καὶ ψηφίζεσθαι τοὺς μὲν Σικελιώτας οἷσπερ νῦν ὅροις χρωμένους πρὸς ὑμᾶς οὐ μεμπτοῖς, τῷ τε Ἰονίῳ κόλπῳ παρὰ γῆν, ἤν τις πλέῃ, καὶ τῷ Σικελικῷ διὰ πελάγους τὰ αὑτῶν νεμομένους, καθ' αὑτοὺς καὶ ξυμφέρεσθαι. τοῖς δ' Ἐγε-

hoc negotium arduum eſſe, nec de quo adoleſcens conſultare, quodque facile tractare poſſit.

XIII. *Quos cum ego nunc hic eidem viro advocatos aſſidere videam, metuo, & viciſſim ipſe quoque ſeniores hortor, ne, ſi quis ipſorum alicui horum aſſidet, a ſententia libere dicenda pudore deterreatur, ne videatur ignavus eſſe, niſi bellum ſuo ſuffragio comprobarit. Ac eoſdem hortor, ne eodem morbo laborent, quo ipſi adoleſcentes, ut abſentes perdite ament, (cum ſciant, cupiditate quidem, res pauciſſimas; providentia vero, plurimas feliciter geri) ſed pro patria, quae maximum omnium ſuperiorum periculum iam ſubit, ſententias contrarias ferant, ac decernant, ut Sicilienſes quidem iiſdem finibus utentes, quibus nunc utuntur, de quibus non eſt quod apud vos querantur, (Ionico videlicet ſinu, ſi quis navigando terram legat; & Siculo, ſi quis per altum feratur) ſua poſſidentes, res item ſuas inter ſe com-*

σταίοις ἰδίᾳ εἰπεῖν, ἐπειδὴ ἄνευ Ἀθηναίων καὶ ξυνῆψαν πρὸς Σελινουντίους τὸν πρῶτον πόλεμον, μετὰ σφῶν αὐτῶν καὶ καταλύεσθαι. καὶ τὸ λοιπὸν ξυμμάχους μὴ ποιεῖσθαι (ὥσπερ εἰώθαμεν) οἷς κακῶς μὲν πράξασιν ἀμυνοῦμεν, ὠφελείας δ' αὐτοὶ δεηθέντες, οὐ τευξόμεθα.

ιδ'. Καὶ σὺ, ὦ Πρύτανι, ταῦτα (εἴπερ ἡγῇ σοι προσήκειν κήδεσθαί τε τῆς πόλεως, καὶ βούλει γενέσθαι πολίτης ἀγαθὸς) ἐπιψήφιζε, καὶ γνώμας προτίθει αὖθις Ἀθηναίοις, νομίσας, εἰ ὀῤῥωδεῖς τὸ ἀναψηφίσαι, τὸ μὲν λύειν τοὺς νόμους, μὴ μετὰ τοσῶνδ' ἂν μαρτύρων αἰτίαν σχεῖν, τῆς δὲ πόλεως [κακῶς] βουλευσαμένης ἰατρὸς ἂν γενέσθαι, καὶ τὸ καλῶς ἄρξαι τοῦτ' εἶναι, ὃς ἂν τὴν πατρίδα ὠφελήσῃ ὡς πλεῖστα, ἢ ἑκὼν εἶναι μηδὲν βλάψῃ.

ponant. Item hortor, ut Egeſtaeis ſeparatim reſpondeamus, ut, quandoquidem ſine Athenienſibus primum bellum ipſi ſua ſponte contra Selinuntios ſuſceperunt, id etiam ipſi ſua ſponte deponant. Nec poſthac ſocietatem (quemadmodum conſuevimus) cum iis faciamus, quibus calamitate quidem preſſis auxilium feramus, ſed ſi nos ipſi auxilio indigeamus, impetraturi non ſimus.

XIV. *Tu vero Prytani, Senatus praeſes, (ſi modo hoc ad munus tuum pertinere ducis, curare ne quid reſpublica detrimenti capiat, & ſi bonus civis eſſe vis) haec, quae dico, de conſilii ſententia confirma, & Athenienſes de his iterum ſententias roga, perſuaſum habens, ſi plebiſcitum reſcindere, & rem ad ſuffragia revocare, atque ſententias iterum rogare reformidas, tibi, ſiquidem ſi leges ſolvantur, in tanta teſtium frequentia rem iſtam crimini datum non iri; ſed te civitatis, quae malum conſilium ceperit, medicum fore: atque id demum eſſe, recte magiſtratu fungi, ſi patriam quam plurimis beneficiis affeceris, aut ſaltem opera dedita nullum detrimentum ei attuleris.*

ιέ. Ὁ μὲν Νικίας τοιαῦτα εἶπε. τῶν δὲ Ἀθηναίων παριόντες οἱ μὲν πλεῖστοι, στρατεύειν παρῄνουν, καὶ τὰ ἐψηφισμένα μὴ λύειν· οἱ δέ τινες καὶ ἀντέλεγον. ἐνῆγε δὲ προθυμότατα τὴν στρατείαν Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, βουλόμενος τῷ τε Νικίᾳ ἐναντιοῦσθαι, ὢν καὶ ἐς τὰ ἄλλα διάφορος τὰ πολιτικὰ, καὶ ὅτι αὐτοῦ διαβόλως ἐμνήσθη, καὶ μάλιστα στρατηγῆσαί τε ἐπιθυμῶν, καὶ ἐλπίζων Σικελίαν τε δι᾽ αὐτοῦ καὶ Καρχηδόνα λήψεσθαι· καὶ τὰ ἴδια ἅμα εὐτυχήσας, χρήμασί τε καὶ δόξῃ ὠφελήσειν. ὢν γὰρ ἐν ἀξιώματι ὑπὸ τῶν ἀστῶν, ταῖς ἐπιθυμίαις μείζοσιν ἢ κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν ἐχρῆτο, ἔς τε τὰς ἱπποτροφίας καὶ τὰς ἄλλας δαπάνας· ὅπερ καὶ καθεῖλεν ὕστερον τὴν τῶν Ἀθηναίων πόλιν οὐχ ἥκιστα. φοβηθέντες γὰρ αὐτοῦ οἱ πολλοὶ τὸ μέγε-

XV. Atque Nicias quidem haec verba fecit. Athenienſium vero plerique, qui poſt Niciam in medium proceſſerunt, hanc expeditionem ſuſcipiendam cenſebant, nec ea reſcindenda, quae decreta eſſent. Nonnulli etiam contradicebant, eamque diſſuadebant. Hanc autem expeditionem ſummo ſtudio urgebat Alcibiades Cliniae filius, quod Niciae adverſari cuperet, tum quod ei aliis etiam in rebus ad reipublicae adminiſtrationem pertinentibus adverſarius eſſet, tum quod Nicias ſui mentionem criminoſe feciſſet, tum etiam praecipue quod imperator eſſe cuperet, & ſe, ſi imperium gereret, Siciliam atque Carthaginem capturum ſperaret: ſimul etiam ſe, ſi rem feliciter geſſiſſet, rem privatam & pecunia & gloria amplificaturum. Cum enim auctoritate inter ſuos cives emineret, maiora appetebat, quam ferre poſſent eius facultates, cum in alendis equis, tum in aliis ſumtibus faciendis. Quod etiam poſtea rem-

θεὶς τῆς τε κατὰ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα παρανομίας ἐς τὴν δίαιταν, καὶ τῆς διανοίας, ὧν καθ' ἓν ἕκαστον ἐν ὅτῳ γίγνοιτο ἔπρασσεν, ὡς τυραννίδος ἐπιθυμοῦντι πολέμιοι καθέστασαν. καὶ δημοσίᾳ κράτιστα διαθέντα τὰ τοῦ πολέμου, ἰδίᾳ ἕκαστοι τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτοῦ ἀχθεσθέντες, καὶ ἄλλοις ἐπιτρέψαντες, οὐ διὰ μακροῦ ἔσφηλαν τὴν πόλιν. τότε δ' οὖν παρελθὼν, τοῖς Ἀθηναίοις παρῄνει τοιάδε.

ιϛ'. ΚΑΙ προσήκει μοι μᾶλλον ἑτέρων, ὦ Ἀθηναῖοι, ἄρχειν (ἀνάγκη γὰρ ἐντεῦθεν ἄρξασθαι, ἐπειδή μου Νικίας καθήψατο) καὶ ἄξιος ἅμα νομίζω εἶναι. ὧν γὰρ πέρι ἐπιβόητός εἰμι, τοῖς μὲν προγόνοις μου καὶ ἐμοὶ δόξαν φέρει ταῦτα, τῇ δὲ πατρίδι καὶ ὠφέλειαν. οἱ γὰρ Ἕλληνες καὶ ὑπὲρ δύναμιν μείζω ἡμῶν τὴν πόλιν ἐνόμι-

publicam Athenienſium potiſſimum evertit. Multi enim metuentes eum propter corporis cultum, victuſque lautitiam, qua praeter modum & praeter patrium inſtitutum utebatur, metuentes etiam animi magnitudinem in ſingulis rebus, quaſcunque gerendas ſuſcepiſſet, ab eo, ut tyrannidem affectante, prorſus alienati ſunt. Quamvis autem publice res bellicas praeclariſſime adminiſtraſſet, privatim tamen ſinguli ſtudiis eius infenſi, aliiſque rerum bellicarum adminiſtratione commiſſa, non multo poſt rempublicam everterunt. Tunc igitur Alcibiades in medium progreſſus, haec Athenienſibus ſuaſit.

XVI. *Ego vero, Athenienſes, aio, & imperium ad me magis, quam ad ullos alios pertinere, (hinc enim me dicendi initium facere eſt neceſſe, quia Nicias me perſtrinxit) & ſimul me dignum hoc eſſe cenſeo. Nam ea, propter quae ſum celebris, maioribus quidem meis & mihi ipſi gloriam; patriae vero, utilita-*

σαν, τῷ ἐμῷ διαπρεπεῖ τῆς Ὀλυμπίαζε θεωρίας· πρότερον ἐλπίζοντες αὐτὴν καταπεπολεμῆσθαι· διότι ἅρματα μὲν ἑπτὰ καθῆκα, ὅσα οὐδείς πω ἰδιώτης πρότερον, ἐνίκησα δὲ, καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος ἐγενόμην, καὶ τἄλλα ἀξίως τῆς νίκης παρεσκευασάμην. νόμῳ μὲν γὰρ, τιμὴ τὰ τοιαῦτα, ἐκ δὲ τοῦ δρωμένου, καὶ δύναμις ἅμα ὑπονοεῖται. καὶ ὅσα αὖ ἐν τῇ πόλει χορηγίαις, ἢ ἄλλῳ τῳ λαμπρύνομαι, τοῖς μὲν ἀστοῖς φθονεῖται φύσει, πρὸς δὲ τοὺς ξένους καὶ αὐτὴ ἰσχὺς φαίνεται. καὶ οὐκ ἄχρηστος ἥδ' ἡ ἄνοια, ὃς ἂν τοῖς ἰδίοις τέλεσι μὴ ἑαυτὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ὠφελῇ. οὐδέ γε ἄδικον, ἐφ' ἑαυτῷ μέγα φρονοῦντα μὴ ἴσον εἶναι. ἐπεὶ καὶ ὁ κακῶς πράσσων, πρὸς οὐδένα τῆς ξυμφορᾶς ἰσομοιρεῖ.

tem etiam afferunt. Graeci enim propter apparatus ſplendorem, quo ego ad ludos Olympiacos adii, noſtram rempublicam vel longe potentiorem, quam ſit re ipſa, eſſe iudicarunt, cum ipſam prius debellatam eſſe crederent: quia ſeptem currus dimiſi, quos nullus privatus unquam ante, & victor exſtiti, & ſecunda & quarta praemia tuli, & cetera apparavi pro victoriae dignitate. Haec enim & legitimum habent honorem, & ex iis, quae in huiuſmodi magnificis apparatibus fiunt, ſimul etiam noſtrae reipublicae potentia ſuſpicione & coniectura cognoſcitur. Reliquus etiam meus domeſticus ſplendor in publicis ſumtibus, aliiſve rebus, mihi quidem apud meos cives invidiam natura parit: ſed apud exteras gentes & ipſe potentiae opinionem parit. Neque vero incommodum eſt hoc hominis propoſitum, quiſquis ſuis ſumtibus non ſolum de ſe ipſo, ſed etiam de ſua patria bene meretur. Neque etiam iniquum eſt, ſi quis propter ſe ipſum, ac propter ſuas virtutes, de ſe ipſo magnifice ſentiens, ceteris par eſſe nolit: ſiquidem & is, qui premitur adverſa fortuna, nullum habet

ἀλλ᾽ ὥσπερ δυστυχοῦντες οὐ προσαγορευόμεθα, ἐν τῷ ὁμοίῳ τὶς ἀνεχέσθω καὶ ὑπὸ τῶν εὐπραγούντων ὑπερφρονούμενος· ἢ τὰ ἴσα νέμων, τὰ ὅμοια ἀνταξιούτω. οἶδα δὲ τοὺς τοιούτους, καὶ ὅσοι ἔν τινος λαμπρότητι προέσχον, ἐν μὲν τῷ κατ᾽ αὐτοὺς βίῳ λυπηροὺς ὄντας, τοῖς ὁμοίοις μὲν μάλιστα, ἔπειτα δὲ, καὶ τοῖς ἄλλοις ξυνόντας· τῶν δὲ ἔπειτα ἀνθρώπων προσποίησίν τε ξυγγενείας τισὶ, καὶ μὴ οὖσαν, καταλιπόντας, καὶ ἧς ἂν ὦσι πατρίδος, ταύτῃ αὔχησιν, ὡς οὐ περὶ ἀλλοτρίων, οὐδ᾽ ἁμαρτόντων, ἀλλ᾽ ὡς περὶ σφετέρων τε καὶ καλὰ πραξάντων. ὧν ἐγὼ ὀρεγόμενος, καὶ διὰ ταῦτα τὰ ἴδια ἐπιβοώμενος, τὰ δημόσια σκοπεῖτε εἴ του χεῖρον μεταχειρίζω. Πελοποννήσου γὰρ τὰ δυνατώτατα ξυστήσας ἄνευ μεγάλου ὑμῖν κινδύνου καὶ δαπάνης, Λακεδαιμονίους ἐς μίαν

ſuae calamitatis ſocium. ſed quemadmodum cum calamitatibus premimur, ab aliis ne ſalutamur quidem, ſed ab omnibus contemnimur; ſic etiam quilibet de illis a fortunatis beatiſque viris ſe viciſſim contemni patiatur: aut idem aliis tribuens, idem ab aliis repetat. Scio autem, huiuſmodi homines, qui magnifice de ſe ſentiunt, & alios, quotquot in alicuius rei ſplendore antecellunt, quamdiu quidem vivunt, invidia premi, praecipue quidem a paribus; deinde vero & ab aliis, quibuſcum verſantur: poſteris vero ſummam admirationem relinquere, ita ut eorum nonnulli ius cognationis ſibi vindicent, licet nulla cognatione cum illis ſint coniuncti; & patriae, unde ſunt oriundi, gloriationem, non quaſi de alienigenis, aut iis, qui flagitioſe vixerint, ſed ut de ſuis, & qui res praeclaras geſſerint. Quarum rerum cum ego ſim deſiderio captus, & propter has res privatas ſim celebris, videte iam, an deterius ullo alio rempublicam adminiſtrem. Cum enim potentiſſimarum Peloponneſi civitatum amicitiam ſine magno aut pe-

ἡμέραν κατέστησα ἐν Μαντινείᾳ περὶ τῶν ἁπάντων ἀγωνίσασθαι. ἐξ οὗ καὶ περιγενόμενοι τῇ μάχῃ, οὐδέπω καὶ νῦν βεβαίως θαρσοῦσι.

ιζ'. Καὶ ταῦτα ἡ ἐμὴ νεότης καὶ ἄνοια παρὰ φύσιν δοκοῦσα εἶναι, ἐς τὴν Πελοποννησίων δύναμιν λόγοις τε πρέπουσιν ὡμίλησε, καὶ ὀργῇ πίστιν παρασχομένη, ἔπεισε καὶ νῦν μὴ πεφοβῆσθαι αὐτήν. ἀλλ' ἕως ἐγώ τε ἔτι ἀκμάζω μετ' αὐτῆς, καὶ ὁ Νικίας εὐτυχὴς δοκεῖ εἶναι, ἀποχρήσασθε τῇ ἑκατέρου ἡμῶν ὠφελείᾳ. καὶ τὸν ἐς τὴν Σικελίαν πλοῦν μὴ μεταγιγνώσκητε, ὡς ἐπὶ μεγάλην δύναμιν ἐσόμενον. ὄχλοις τε γὰρ ξυμμίκτοις πολυανδροῦσιν αἱ πόλεις, καὶ ῥᾳδίας ἔχουσι τῶν πολιτειῶν τὰς μεταβολὰς, καὶ ἐπιδοχάς. καὶ οὐδεὶς δι' αὐτὸ, ὡς περὶ οἰκείας πατρίδος, οὔτε τὰ περὶ τὸ σῶμα

riculo aut ſumtu vobis conciliarim, Lacedaemonios uno die de ſumma rerum ſuarum ad Mantineam decernere coëgi. Quo ex proelio licet victores diſceſſerint, tamen ne nunc quidem ſuis rebus plane confidunt.

XVII. *Haec autem mea iuventus, & amentia, quae praeter naturam videtur eſſe, apud potentiſſimas Peloponneſiorum civitates verbis decentibus utens, & familiariter cum ipſis agens, haec tranſegit, & animi impetu fidem faciens, effecit, ut ne nunc quidem haec amentia vobis ſit extimeſcenda. Verum quamdiu cum hac amentia ego floreo, & Nicias felix videtur eſſe, utriuſque noſtrûm commodo libere utamini: neque ſententiam de expeditione in Siciliam facienda revocetis, quaſi adverſus magnam potentiam ſit futura. Nam urbes varia advenarum colluvie ſunt frequentes, & ſuum ſtatum facile mutant, & peregrinos recipiunt. Atque hac ipſa de cauſa nullus ipſorum tanquam pro ſua patria, aut armis ad ſuum corpus protegendum neceſſariis eſt inſtructus,*

ὅπλοις ἐξήρτυται, οὔτε τὰ ἐν τῇ χώρᾳ νομίμοις κατασκευαῖς· ὅ, τι δὲ ἕκαστος ἢ ἐκ τοῦ λέγων πείθειν οἴεται, ἢ στασιάζων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ λαβὼν, ἄλλην γῆν μὴ κατορθώσας οἰκήσειν, ταῦτα ἑτοιμάζεται. καὶ οὐκ εἰκὸς τὸν τοιοῦτον ὅμιλον οὔτε λόγου μιᾷ γνώμῃ ἀκροᾶσθαι, οὔτε ἐς τὰ ἔργα κοινῶς τρέπεσθαι· ταχὺ δ' ἂν ὡς ἕκαστοι, εἴ τι καθ' ἡδονὴν λέγοιτο, προσχωροῖεν· ἄλλως τε καὶ εἰ στασιάζουσιν, ὥσπερ πυνθανόμεθα. καὶ μὴν οὐδ' ὁπλῖται οὔτ' ἐκείνοις ὅσοι περικομποῦνται, οὔτε οἱ ἄλλοι Ἕλληνες διεφάνησαν τοσοῦτοι ὄντες, ὅσοι ἕκαστοι σφᾶς αὐτοὺς ἠρίθμουν, ἀλλὰ μέγιστον δὴ αὐτοὺς ἐψευσμένη ἡ Ἑλλὰς, μόλις ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ἱκανῶς ὡπλίσθη. τά τε οὖν ἐκεῖ, ἐξ ὧν ἐγὼ ἀκοῇ αἰσθάνομαι, τοιαῦτα, καὶ ἔτι εὐπορώτερα ἔσται. βαρβάρους τε γὰρ πολλοὺς

aut in ipſa regione uſitatis apparatibus. Quidquid autem unuſquiſque ſperat, ſe vel dicendo ac perſuadendo impetraturum, vel ſeditione a ſe excitata ex aerario rapturum, & , niſi rem feliciter geſſerit, ſe ſolum eſſe verſurum, hoc ſibi comparat. Neque veriſimile eſt, huiuſmodi turbam aut unanimi conſenſu verba recte monentium audire, aut communiter ad res gerendas ſe convertere. Celeriter aut ſinguli Siciliae populi, ſi quid dicatur, quod ipſis ſit gratum, ſe nobis dedent; praeſertim ſi ſeditione laborant, quemadmodum audimus. Quin etiam neque tot gravis armaturae milites illis ſunt, quot inflatius ab ipſis praedicantur; neque etiam ceteros Graecos tot eſſe conſtat, quot ſinguli ſe ipſos eſſe iactabant. Sed Graecia, quae plurimum ipſos barbaros falſa ſuae multitudinis praedicatione iam fefellit, vix tandem in hoc bello iuſtum militum graviter armatorum numerum habere coepit. Rerum igitur illarum ſtatus, quantum ego ſentio ex illis, quae audivi, talis eſt, quin etiam longe facilior erit. Nam & barbaros multos

ἕξομεν, οἳ Συρακουσίων μίσει ξυνεπιθήσονται αὐτοῖς· καὶ τὰ ἐνθάδε οὐκ ἐπικωλύσει, ἢν ὑμεῖς ὀρθῶς βουλεύησθε. οἱ γὰρ πατέρες ἡμῶν τοὺς αὐτοὺς τούτους οὕσπερ νῦν φασὶ πολεμίους ὑπολιπόντας ἂν ἡμᾶς πλεῖν, καὶ προσέτι τὸν Μῆδον ἐχθρὸν ἔχοντες, τὴν ἀρχὴν ἐκτήσαντο, οὐκ ἄλλῳ τινὶ ἢ τῇ περιουσίᾳ τοῦ ναυτικοῦ ἰσχύοντες. καὶ νῦν οὔτε ἀνέλπιστοί πω μᾶλλον Πελοποννήσιοι ἐς ἡμᾶς ἐγένοντο, εἴτε καὶ πάνυ ἔῤῥωνται, τὸ μὲν ἐς τὴν γῆν ἡμῶν ἐσβάλλειν, κἂν μὴ ἐκπλεύσωμεν, ἱκανοί εἰσι, τῷ δὲ ναυτικῷ οὐκ ἂν δύναιντο βλάπτειν. ὑπόλοιπον γὰρ ἡμῖν ἐστιν ἀντίπαλον ναυτικόν.

ιη΄. Ὥστε τί ἂν λέγοντες εἰκὸς, ἢ αὐτοὶ ἀποκνοῖμεν, ἢ πρὸς τοὺς ἐκεῖ ξυμμάχους σκηπτόμενοι, μὴ βοηθοῖ-

habebimus, qui propter odium, quo Syracuſanos proſequuntur, nobiſcum ipſos invadent; neque res domeſticae impedient, ſi vos recte conſultaritis. Nam maiores noſtri, quamvis hos ipſos hoſtes, quibus hic nunc relictis Nicias eiuſque fautores nos in Siciliam navigaturos praedicant, & praeterea Medos hoſtes haberent, tamen imperium, quod iam obtinemus, comparaverunt, nulla alia re, quam magnitudine claſſis, qua pollebant. Et pro praeſenti rerum ſtatu Peloponneſii nunquam ante minus ſpei de nobis ſuperandis habuerunt, etſi etiam valde firmi magniſque viribus praediti ſint. Irruptionem quidem in agrum noſtrum facere poſſunt, quamvis hanc navalem expeditionem non ſuſcipiamus; ſed claſſe nihil nobis nocere queant. nam reliqua noſtra claſſis, quae domi remanebit, eſt illorum claſſi par, & facile ipſi reſiſtere poterit.

XVIII. *Quid igitur rationi conſentaneum afferemus, cur aut nos ipſi deſidia quadam hanc expeditionem recuſemus, aut tergiverſantes, ſociis, qui illic ſunt, non ſuccurramus? quibus (quam-*

μεν; οἷς χρεὼν, ἐπειδή γε καὶ ξυνωμόσαμεν, ἐπαμύνειν, καὶ μὴ ἀντιτιθέναι, ὅτι οὐδὲ ἐκεῖνοι ἡμῖν. οὐ γὰρ ἵνα δεῦρο ἀντιβοηθῶσι προσεθέμεθα αὐτοὺς, ἀλλ᾽ ἵνα τοῖς ἐκεῖ ἐχθροῖς ἡμῶν λυπηροὶ ὄντες, δεῦρο κωλύωσιν αὐτοὺς ἐπιέναι. τήν τε ἀρχὴν οὕτως ἐκτησάμεθα καὶ ἡμεῖς, καὶ ὅσοι δὴ ἄλλοι ἦρξαν, παραγιγνόμενοι προθύμως τοῖς αἰεὶ ἢ βαρβάροις ἢ Ἕλλησιν ἐπικαλουμένοις. ἐπεὶ εἴγε ἡσυχάζοιεν πάντες, ἢ φιλοκρινοῖεν, οἷς χρεὼν βοηθεῖν, βραχὺ ἄν τι προσκτώμενοι αὐτῇ, περὶ αὐτῆς ἂν ταύτης μᾶλλον κινδυνεύοιμεν. τὸν γὰρ προὔχοντα οὐ μόνον ἐπιόντα τὶς ἀμύνεται, ἀλλὰ καὶ μὴ ὅπως ἔπεισι προκαταλαμβάνει. καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ταμιεύεσθαι ἐς ὅσον βουλόμεθα ἄρχειν, ἀλλ᾽ ἀνάγκη, ἐπειδήπερ ἐν τῷδε καθέσταμεν, τοῖς μὲν ἐπιβουλεύειν, τοὺς δὲ μὴ ἀνιέναι, διὰ

doquidem vel iureiurando interpoſito foedus ac ſocietatem cum illis fecimus) opem ferre oportet, nec obiicere, auxilium ipſis non eſſe mittendum, quod ne ipſi quidem nobis auxilium viciſſim mittere poſſint. Neque enim ipſos nobis ſocios adiunximus, ut huc viciſſim opem nobis ferant; ſed ut illis hoſtibus, quos illic habemus, negotium faceſſentes, eos impediant, ne contra nos huc veniant. Sic enim imperium paravimus, & nos, & quotquot alii rerum potiti ſunt, impigre ſuccurrendo ſemper iis, qui noſtrum auxilium implorarunt, ſive barbari, ſive Graeci eſſent. Nam ſi omnes quieſcant, aut delectum habeant illorum, quibus auxilium ſit ferendum, exiguam quandam agri alieni portionem ipſi noſtro imperio adiungentes, de hoc ipſo imperio magis periclitabimur. Quilibet enim eum, qui praepotens eſt, non ſolum contra ſe venientem propulſare ſolet; ſed etiam antevertere, ne contra veniat. Neque nobis licet imperium arbitratu noſtro moderari: ſed neceſſe eſt, quando in hoc loco conſtituti ſumus, & imperium habe-

τὸ ἀρχθῆναι ἂν ὑφ᾽ ἑτέρων, αὐτοῖς κίνδυνον εἶναι, εἰ μὴ αὐτοὶ ἄλλων ἄρχοιμεν. καὶ οὐκ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐπισκεπτέον ἡμῖν τοῖς ἄλλοις τὸ ἥσυχον, εἰ μὴ καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐς τὸ ὅμοιον μεταλήψεσθε. λογισάμενοι οὖν τάδε μᾶλλον αὐξήσειν, ἐπ᾽ ἐκεῖνα ἢν ἴωμεν, ποιώμεθα τὸν πλοῦν, ἵνα Πελοποννησίων τε στορέσωμεν τὸ φρόνημα, εἰ δόξομεν ὑπεριδόντες καὶ οὐκ ἀγαπήσαντες τὴν ἐν τῷ παρόντι ἡσυχίαν, καὶ ἐπὶ Σικελίαν πλεῦσαι. καὶ ἅμα ἢ τῆς Ἑλλάδος τῶν ἐκεῖ προσγενομένων πάσης τῷ εἰκότι ἄρξομεν, ἢ κακώσομέν γε Συρακουσίους· ἐν ᾧ καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ξύμμαχοι ὠφελησόμεθα. τὸ δὲ ἀσφαλὲς καὶ μένειν, ἤν τι προσχωρῇ, καὶ ἀπελθεῖν, αἱ νῆες παρέξουσιν. αὐτοκράτορες γὰρ ἐσόμεθα καὶ ξυμπάντων Σικελιωτῶν. καὶ μὴ ὑμᾶς ἡ Νικίου τῶν λόγων

mus, aliis quidem inſidiari, alios vero non miſſos facere: quod periculum nobis ipſis immineat, ne aliorum imperio pareamus, niſi nos ipſi aliis imperemus. Neque eodem modo nobis, quo ceteris, ratio quietis eſt habenda, niſi etiam mutato vitae genere, ſtudiis iiſdem, quae ceteri ſequuntur, operam detis. Conſiderantes igitur, fore, ut has res magis augeamus, ſi ad illas proficiſcamur, hanc navalem expeditionem ſuſcipiamus, ut Peloponneſiorum ſpiritus deprimamus, ſi contemtis ipſis, neque praeſenti quiete, qua fruimur, contenti, in Siciliam etiam traiicere videamur. Simul etiam, aut Graeciae totius, ut credibile videtur, imperium obtinebimus, rebus illis in noſtram poteſtatem redactis, aut ſaltem malo Syracuſanos afficiemus: unde tum nos ipſi, tum etiam ſocii noſtri utilitatem percipient. Tuto autem & manendi, ſi quis ſe nobis dedat, & abeundi facultatem naves praebebunt. Nam & apud univerſos Sicilienſes merum imperium obtinebimus.

ἀπραγμοσύνη καὶ διάστασις τοῖς νέοις ἐς τοὺς πρεσβυτέρους ἀποστρέψῃ. τῷ δὲ εἰωθότι κόσμῳ, ὥσπερ καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, ἅμα νέοι γεραιτέροις βουλεύοντες, ἐς τάδε ἦραν αὐτὰ, καὶ νῦν τῷ αὐτῷ τρόπῳ πειρᾶσθε προαγαγεῖν τὴν πόλιν· καὶ νομίσατε, νεότητα μὲν καὶ γῆρας ἄνευ ἀλλήλων μηδὲν δύνασθαι· ὁμοῦ δὲ, τό, τε φαῦλον, καὶ τὸ μέσον, καὶ τὸ πάνυ ἀκριβὲς ἂν ξυγκραθὲν, μάλιστ᾽ ἂν ἰσχύειν· καὶ τὴν πόλιν, ἂν μὲν ἡσυχάζῃ, τρίψεσθαί τε αὐτὴν περὶ ἑαυτὴν, ὥσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ πάντων τὴν ἐπιστήμην ἐγγηράσεσθαι· ἀγωνιζομένην δὲ, ἀεὶ προσλήψεσθαί τε τὴν ἐμπειρίαν, καὶ τὸ ἀμύνεσθαι, οὐ λόγῳ ἀλλ᾽ ἔργῳ μᾶλλον ξύνηθες ἕξειν. παράπαν τε γιγνώσκω, πόλιν μὴ ἀπράγμονα τάχιστ᾽ ἄν μοι δοκεῖν ἀπραγμοσύνης μεταβολῇ διαφθαρῆναι· καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀσφαλέστατα τούτους οἰκεῖν, οἳ ἂν

Neque vero Niciae oratio, quae quietem vobis ſuadet, & diſſidium inter iuvenes & ſenes excitat, vos avertat. Sed ſolita modeſtia, quemadmodum & maiores noſtri res ipſas in hunc ſtatum extulerunt, dum iuniores una cum ſenioribus conſultarent, nunc etiam eadem ratione rempublicam amplificare conemini: & exiſtimetis, iuventutem ac ſenectutem, alteram ſine altera, nihil poſſe. Sed ſi infimus, & medius, & ſummus ordo ſit ſimul permixtus, maximas vires habere. Et rempublicam, ſi quieſcat, ipſam ſuis ipſius opibus attritum iri, ut quaelibet alia, & futurum, ut omnium diſciplina in ipſa conſeneſcat: ſed ſi bella gerat, peritiam ſibi ſemper adiuncturam, & uſum adepturam, quo non verbis, at factis potius propulſare poſſit. In ſumma vobiſcum ita ſentio, civitatem negotioſam, ſi negotium cum otio commutet, meo iudicio confeſtim everti: & illos homines tutiſſime degere vi-

τοῖς παροῦσιν ἤθεσι καὶ νόμοις, ἢν καὶ χείρω ᾖ, ἥκιστα διαφόρως πολιτεύωσι.

ιθ'. Τοιαῦτα μὲν ὁ Ἀλκιβιάδης εἶπεν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι, ἀκούσαντες ἐκείνου τε καὶ τῶν Ἐγεσταίων καὶ Λεοντίνων φυγάδων, οἳ παρελθόντες ἐδέοντό τε, καὶ τῶν ὁρκίων ὑπομιμνήσκοντες, ἱκέτευον βοηθῆσαι σφίσι, πολλῷ μᾶλλον ἢ πρότερον ὥρμηντο στρατεύειν. καὶ ὁ Νικίας γνοὺς ὅτι ἀπὸ μὲν τῶν αὐτῶν λόγων οὐκ ἂν ἔτι ἀποτρέψειε, παρασκευῆς δὲ πλήθει, εἰ πολλὴν ἐπιτάξειε, τάχ' ἂν μεταστήσειεν αὐτοὺς, παρελθὼν αὐτοῖς ἔλεγε τοιάδε.

κ'. ἘΠΕΙΔΗ πάντως ὁρῶ ὑμᾶς, ὦ Ἀθηναῖοι, ὡρμημένους στρατεύειν, ξυνενέγκοι μὲν ταῦτα ὡς βουλόμεθα· ἐπὶ δὲ τῷ παρόντι ἃ γιγνώσκω σημανῶ. ἐπὶ γὰρ

tam, qui praeſentibus inſtitutis, legibuſque, quamvis ſint deteriores, in civitatibus minime diſcordes vivunt.

XIX. Atque Alcibiades quidem haec dixit. Athenienſes vero, cum audiſſent & illum, & Egeſtaeos & Leontinos exſules, qui in medium prodierant, & orabant, & foederis iusiurandum in memoriam Athenienſibus revocantes, precibus ſupplicibus ab ipſis petebant, ut opem ſibi ferrent, longe maiore, quam ante, ſtudio ad hanc expeditionem ſuſcipiendam ferebantur. Nicias vero, cum animadvertiſſet, fore, ut non amplius iiſdem rationibus revocaret, ſed apparatus magnitudine, ſi magnum imperaret, fortaſſe ipſos de ſententia deduceret, rurſus in mediam concionem progreſſus, hunc in modum apud ipſos eſt locutus.

XX. *Quoniam vos ad hanc militiam obeundam, Athenienſes, prorſus animatos video, utinam haec eum exitum habeant, quem cupimus. In praeſentia tamen meam ſententiam vo-*

πόλεις, ὡς ἐγὼ ἀκοῇ αἰσθάνομαι, μέλλομεν ἰέναι μεγάλας, καὶ οὔθ' ὑπηκόους ἀλλήλων, οὔτε δεομένας μεταβολῆς, ᾗ ἂν ἐκ βιαίου τις δουλείας ἄσμενος ἐς ῥᾴω μετάστασιν χωροίη· οὐδ' ἂν τὴν ἀρχὴν τὴν ἡμετέραν εἰκότως ἀντ' ἐλευθερίας προσδεξομένας, τό, τε πλῆθος, ὡς ἐν μιᾷ νήσῳ, πολλὰς τὰς Ἑλληνίδας. πλὴν γὰρ Νάξου καὶ Κατάνης (ἃς ἐλπίζω ἡμῖν κατὰ τὸ Λεοντίνων ξυγγενὲς προσέσεσθαι) ἄλλαι εἰσὶν ἑπτὰ, καὶ παρεσκευασμέναι τοῖς πᾶσιν ὁμοιοτρόπως μάλιστα τῇ ἡμετέρᾳ δυνάμει, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐπὶ ἃς μᾶλλον πλέομεν, Σελινοῦς καὶ Συράκουσαι. πολλοὶ μὲν γὰρ ὁπλῖται ἔνεισι, καὶ τοξόται, καὶ ἀκοντισταὶ, πολλαὶ δὲ τριήρεις, καὶ ὄχλος ὁ πληρώσων αὐτάς. χρήματά τ' ἔχουσι τὰ μὲν, ἴδια, τὰ δὲ, καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐστι Σελινουντίοις. Συρακουσίοις δὲ καὶ ἀπὸ βαρβάρων τινῶν ἀπαρχὴ εἰσ-

bis exponam. Etenim adverſus civitates, quantum ego audiendo didici, magnas ituri ſumus; quae aliarum imperio non parent, neque mutationem deſiderant, qua aliqua ipſarum ex dura ſervitute in meliorem rerum ſtatum tranſeat: & quas veriſimile eſt ſuam libertatem cum noſtro imperio non eſſe commutaturas; & quae, ut in una inſula, ſunt numero multae, eaeque Graecae civitates. Nam praeter Naxum & Catanam (quas propter Leontinorum cognationem ad noſtras partes ſpero tranſituras) ſunt aliae ſeptem, quae rebus omnibus ſunt inſtructae prorſus eodem modo, quo noſter exercitus, praecipue vero illae, Selinus & Syracuſae, adverſus quas potiſſimum tendimus. Nam in illis ſunt & multi gravis armaturae milites, & ſagittarii, & iaculatores, & multae triremes, & hominum multitudo, quae illas implebit. Habent etiam pecuniam, partim privatam, partim publicam, quam cum alii, tum etiam Selinuntii in templis ſervant: quin etiam Syracuſanis

φέρεται. ᾧ δὲ μάλιστα ἡμῶν προέχουσιν, ἵππους τε πολλοὺς κέκτηνται, καὶ σίτῳ οἰκείῳ καὶ οὐκ ἐπακτῷ χρῶνται.

κα΄. Πρὸς οὖν τοιαύτην δύναμιν οὐ ναυτικῆς καὶ φαύλου στρατιᾶς μόνον δεῖ, ἀλλὰ καὶ πεζὸν πολὺν ξυμπλεῖν, εἴπερ βουλόμεθα ἄξιόν τι τῆς διανοίας δρᾷν, καὶ μὴ ὑπὸ ἱππέων πολλῶν εἴργεσθαι τῆς γῆς· ἄλλως τε καὶ εἰ ξυστῶσιν αἱ πόλεις φοβηθεῖσαι, καὶ μὴ ἀντιπαράσχωσιν ἡμῖν φίλοι τινὲς γενόμενοι ἄλλοι ἢ Ἐγεσταῖοι ᾧ ἀμυνούμεθα ἱππικόν. αἰσχρὸν δὲ βιασθέντας ἀπελθεῖν, ἢ ὕστερον ἐπιμεταπέμπεσθαι, τοπρῶτον ἀσκέπτως βουλευσαμένους. αὐτόθεν δὲ παρασκευῇ ἀξιόχρεῳ ἐπιέναι, γνόντας ὅτι πολύ τε ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν μέλλομεν πλεῖν, καὶ οὐκ ἐν τῷ ὁμοίῳ στρατευσόμενοι· καὶ οὐκ ἐν τοῖς τῇδε ὑπηκόοις ξύμμαχοι ἤλθε-

tributum a nonnullis barbaris penditur. Et, quo nobis praecipue praeſtant, magnam equorum copiam habent, & frumento domi nato, nec aliunde importato utuntur.

XXI. *Adverſus igitur talem potentiam non ſolum navalibus & infirmis copiis eſt opus; ſed etiam multum equitatum nobiſcum navigare oportet, ſi modo aliquid cogitatis dignum agere volumus, nec a magno hoſtium equitatu terra Sicula prohiberi: praeſertim ſi civitates noſtri metu conſpirent; nec ulli alii, quam Egeſtaei, amici nobis facti, equitatum, quo hoſtibus reſiſtamus, viciſſim ſuppeditent. Turpe enim eſt, nos vi repulſos diſcedere, aut poſtea novas copias arceſſere, quod primo conſilium prudens non inierimus. Sed oportet nos ex hoc ipſo loco cum firmiſſimo apparatu bellum illis inferre, & illud ſcire, nos ab agri noſtri finibus procul eſſe navigaturos, neque copias hinc educturos eadem modo, quo conſueviſtis inter civitates, quae ſunt in his re-*

τε ἐπί τινα, ὅθεν ῥᾴδιαι αἱ κομιδαὶ ἐκ τῆς φιλίας ὧν προσέδει, ἀλλ' ἐς ἀλλοτρίαν πᾶσαν ἀπαρτήσαντες, ἐξ ἧς μηνῶν οὐδὲ τεσσάρων τῶν χειμερινῶν ἄγγελον ῥᾴδιον ἐλθεῖν.

κβ΄. Ὁπλίτας τε οὖν πολλούς μοι δοκεῖ χρῆναι ἡμᾶς ἄγειν καὶ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων, τῶν τε ὑπηκόων, καὶ ἤν τινα ἐκ Πελοποννήσου δυνώμεθα ἢ πεῖσαι, ἢ μισθῷ προσαγαγέσθαι· καὶ τοξότας πολλοὺς καὶ σφενδονήτας, ὅπως πρὸς τὸ ἐκείνων ἱππικὸν ἀντέχωσι· ναυσί τε καὶ πολὺ περιεῖναι, ἵνα καὶ τὰ ἐπιτήδεια ῥᾷον ἐσκομιζώμεθα· τὸν δὲ καὶ αὐτόθεν σῖτον ἐν ὁλκάσι πυροὺς καὶ πεφρυγμένας κριθὰς ἄγειν, καὶ σιτοποιοὺς ἐκ τῶν μυλώνων πρὸς μέρος ἠναγκασμένους ἐμμίσθους, ἵνα ἤν που ὑπὸ ἀπλοίας ἀπολαμβανώμεθα, ἔχῃ ἡ στρα-

gionibus, & quae veſtro imperio parent, cum iure ſocietatis alicui bellum infertis, unde res neceſſarias ex agro amico facile poteſtis comportare: ſed in agrum totum alienum, procul a domo profecturos, unde ne quatuor quidem hibernorum menſium ſpatio nuntius huc facile venire poſſit.

XXII. *Ego igitur cenſeo, nobiſcum ducendos eſſe multos gravis armaturae milites, cum ex noſtris civibus, tum ex noſtris ſociis, tum etiam ex iis, qui noſtro imperio parent, & ſi quem alium aut verbis, aut mercede adductum nobis adiungere poſſumus. praeterea multos ſagittarios, & funditores, ut illorum equitatui reſiſtant. Item hoſtes navium numero longe ſuperandos cenſeo, ut res ad victum neceſſarias illuc facilius importemus. frumentum etiam, triticum, inquam, & hordeum toſtum, hinc navibus onerariis eo convehendum; & piſtores ex piſtrinis mercede conductos, qui viciſſim operam piſtrino dare cogantur, adducendos cenſeo, ut, ſi quo in loco tempeſtatibus intercepti teneamur, exer-*

τιὰ τὰ ἐπιτήδεια. πολλὴ γὰρ οὖσα, οὐ πάσης ἔσται πόλεως ὑποδέξασθαι. τά τε ἄλλα ὅσον δυνατὸν ἑτοιμάσασθαι, καὶ μὴ ἐπὶ ἑτέροις γίγνεσθαι· μάλιστα δὲ χρήματα αὐτόθεν ὡς πλεῖστα ἔχειν. τὰ δὲ παρ' Ἐγεσταίων, ἃ λέγεται ἐκεῖ ἕτοιμα, νομίσατε καὶ λόγῳ ἂν μάλιστα ἕτοιμα εἶναι.

κγ'. Ἢν γὰρ αὐτοὶ ἔλθωμεν ἐνθένδε μὴ ἀντίπαλον μόνον παρασκευασάμενοι, πλήν γε πρὸς τὸ μάχιμον αὐτῶν τὸ ὁπλιτικὸν, ἀλλὰ καὶ ὑπερβάλλοντες τοῖς πᾶσι, μόλις οὕτως οἷοί τε ἐσόμεθα τῶν μὲν κρατεῖν, τὰ δὲ καὶ διασῶσαι. πόλιν τε νομίσαι χρὴ ἐν ἀλλοφύλοις καὶ πολεμίοις οἰκειοῦντας ἰέναι, οὓς πρέπει τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν κατάσχωσιν, εὐθὺς κρατεῖν τῆς γῆς· ἢ εἰδέναι ὅτι ἢν σφάλωνται, πάντα πολέμια ἕξουσιν. ὅπερ ἐγὼ φοβού-

citus res ad victum neceſſarias habeat. Cum enim hic exercitus futurus ſit ingens, eum non quaelibet civitas excipere poterit. Ceteraſque res pro viribus praeparandas, neque noſtrae ſalutis praeſidium in aliorum auxilio collocandum cenſeo: inprimis vero pecuniam quam plurimam hinc afferendam. nam quae ab Egeſtaeis praedicatur illic in promtu eſſe, eam verbo tenus in promtu fore putetis.

XXIII. *Nam ſi nos hinc diſcedamus cum exercitu, quem non ſolum hoſtili parem praeparaverimus, (niſi bellicoſo gravis armaturae robori, quod habent) ſed etiam cum eo, qui rebus omnibus longe ſit inſtructior, quam hoſtilis exercitus, tamen & ſic vix illas quidem in noſtram poteſtatem redigere, has vero conſervare poterimus. Exiſtimandum autem eſt proficiſci, ut urbem aliquam inter alienigenas ac hoſtes ſibi vindicent: quos primo die, quo ad inſulam appulerint, confeſtim agro potiri oportet; aut perſuaſum habere, niſi voti compotes fiant, fore, ut omnia habeant hoſtilia. Quod ego formidans, & compertum habens, oportere*

μενος, καὶ εἰδὼς πολλὰ μὲν ἡμᾶς δέον εὖ βουλεύσασθαι, ἔτι δὲ πλείω εὐτυχῆσαι (χαλεπὸν δὲ, ἀνθρώπους ὄντας) ὅτιελάχιστα τῇ τύχῃ παραδοὺς ἐμαυτὸν βούλομαι ἐκπλεῖν, παρασκευῇ δὲ ἀπὸ τῶν εἰκότων ἀσφαλὴς ἐκπλεῦσαι. ταῦτα γὰρ τῇ τε ξυμπάσῃ πόλει βεβαιότατα ἡγοῦμαι, καὶ ἡμῖν τοῖς στρατευσομένοις σωτήρια. εἰ δέ τῳ ἄλλως δοκεῖ, παρίημι αὐτῷ τὴν ἀρχήν.

κδ'. Ὁ μὲν Νικίας τοσαῦτα εἶπε, νομίζων τοὺς Ἀθηναίους τῷ πλήθει τῶν πραγμάτων ἢ ἀποτρέψειν, ἢ εἰ ἀναγκάζοιτο στρατεύεσθαι, μάλιστα οὕτως ἀσφαλῶς ἐκπλεῦσαι. οἱ δὲ, τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν τοῦ πλοῦ οὐκ ἐξηρέθησαν ὑπὸ τοῦ ὀχλώδους τῆς παρασκευῆς, πολὺ δὲ μᾶλλον ὥρμηντο. καὶ τοὐναντίον περιέστη αὐτῷ· εὖ τε γὰρ παραινέσαι ἔδοξε, καὶ ἀσφάλεια νῦν δὴ καὶ πολλὴ ἔσεσθαι. καὶ ἔρως ἐνέπεσε τοῖς πᾶσιν ὁμοίως ἐκπλεῦσαι,

nos de rebus iſtis ſaepius & recte conſultare, ac multo magis rem feliciter gerere, (quod arduum eſt, quia ſumus homines) ad hanc expeditionem proficiſci volo, quam minimum memet fortunae committens; ſed apparatu munitus, ut rationi conſentaneum videtur, hinc diſcedere volo. Haec enim & univerſae reipublicae tutiſſima, & nobis ad militiam profecturis ſalutaria fore duco. Quod ſi quis aliter ſentiat, huic ego magiſtratu cedo.

XXIV. Atque Nicias quidem haec dixit, ſperans, ſe vel rerum multitudine de ſententia deducturum; vel ſi ad hanc expeditionem ipſe proficiſci cogeretur, ſic ſaltem ſe tuto profecturum. Illi vero hanc huius expeditionis cupiditatem ex animis non expulerunt, quamvis tanti apparatus difficultas ipſis proponeretur; ſed multo magis incitati ſunt. Et res ipſi ceſſit aliter, ac ſperabat. Nam & ipſe bonum conſilium dediſſe, & res hoc modo tutiſſima fore videba-

τοῖς μὲν γὰρ πρεσβυτέροις, ὡς ἢ καταστρεψομένοις ἐφ' ἃ ἔπλεον, ἢ οὐδὲν ἂν σφαλεῖσαν μεγάλην δύναμιν· τοῖς δ' ἐν τῇ ἡλικίᾳ, τῆς τε ἀπούσης πόθῳ ὄψεως καὶ θεωρίας, καὶ εὐέλπιδες ὄντες σωθήσεσθαι· ὁ δὲ πολὺς ὅμιλος, καὶ στρατιώτης, ἔν τε τῷ παρόντι ἀργύριον οἴσειν, καὶ προσκτήσασθαι δύναμιν, ὅθεν ἀΐδιον μισθοφορὰν ὑπάρξειν. ὥστε διὰ τὴν ἄγαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμίαν, εἴτῳ ἄρα καὶ μὴ ἤρεσκε, δεδιὼς μὴ ἀντιχειροτονῶν, κακόνους δόξειεν εἶναι τῇ πόλει, ἡσυχίαν ἦγε.

κέ. Καὶ τέλος παρελθών τις τῶν Ἀθηναίων καὶ παρακαλέσας τὸν Νικίαν, οὐκ ἔφη χρῆναι προφασίζεσθαι, οὐδὲ διαμέλλειν, ἀλλ' ἐναντίον ἁπάντων ἤδη λέ-

tur. Et navigandi deſiderium omnes pariter invaſit. Ac ſeniores quidem, quod vel in ſuam poteſtatem ſe redacturos ſperarent ea, ad quae pergerent, vel ſaltem exercitum, qui tantus eſſet, nullam cladem accepturum. Illos vero, qui erant aetate integra, quod peregrinam regionem viſere & ſpectare cuperent, & bonam ſpem animo conciperent, fore, ut incolumes ſalvique reverterentur. Ingens vero militum turba proficiſci cupiebat, ſperans, ſe & in praeſentia pecuniam accepturam, & imperium amplificaturam, unde perpetuum ſtipendium ſibi ſuppeditaturum credebat. Quamobrem propter nimiam pluris habendi cupiditatem, ſi cui forte res iſta minus placebat, veritus, ne ceteris refragando reipublicae malevolus eſſe videretur, ſilentium agebat.

XXV. Tandem vero quidam ex Athenienſibus in medium progreſſus, & Niciam adhortatus, dixit, non oportere amplius eum tergiverſari, atque cunctari; ſed in omnium conſpectu iam declarare, quemnam apparatum

γειν ἥν τινα αὐτῷ παρασκευὴν Ἀθηναῖοι ψηφίσωνται. ὁ δὲ, ἄκων μὲν εἶπεν ὅτι καὶ μετὰ τῶν ξυναρχόντων καθ' ἡσυχίαν μᾶλλον βουλεύσοιτο· ὅσα μέντοι ἤδη δοκεῖν αὐτῷ, τριήρεσι μὲν οὐκ ἔλασσον ἢ ἑκατὸν πλευστέα εἶναι. αὐτῶν δ' Ἀθηναίων ἔσεσθαι ὁπλιταγωγοὺς ὅσαι ἂν δοκῶσι, καὶ ἄλλας ἐκ τῶν ξυμμάχων μεταπεμπτέας εἶναι. ὁπλίταις δὲ τοῖς ξύμπασιν Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων, πεντακισχιλίων μὲν οὐκ ἐλάσσοσιν, ἢν δέ τι δύνωνται, καὶ πλείοσι. τὴν δὲ ἄλλην παρασκευὴν ὡς κατὰ λόγον, καὶ τοξοτῶν τῶν αὐτόθεν, καὶ ἐκ Κρήτης, καὶ σφενδονητῶν, καὶ ἤν τι ἄλλο πρέπον δοκῇ εἶναι, ἑτοιμασάμενοι ἄξειν.

κϛ'. Ἀκούσαντες δ' οἱ Ἀθηναῖοι, ἐψηφίσαντο εὐθὺς αὐτοκράτορας εἶναι, καὶ περὶ στρατιᾶς πλήθους καὶ περὶ

ab Athenienſibus ſibi decerni vellet. Ille vero invitus dixit, ſe cum collegis per otium hac de re accuratius conſultaturum. Quantum tamen iudicare poterat, non paucioribus, quam centum triremibus, in praeſentia navigandum cenſebat. Navium autem Atticarum milites vehentium numerum tantum fore, quantus ipſis videretur, aliaſque ex ſociis arceſſendas. Univerſorum autem gravis armaturae militum, tam Athenienſium, quam ſociorum numerum, non minorem quidem, quam quinque millium, ſed ampliorem etiam, ſi poſſent, mittendum cenſebat. Reliquum vero apparatum, pro exercitus magnitudine, & ſagittariorum illinc & ex Creta aſſumtorum, & funditorum, & ſi quid aliud opportunum eſſe videretur, praeparaturos & ducturos.

XXVI. Cum autem Athenienſes haec audiſſent, confeſtim ipſis imperatoribus ſummam imperii poteſtatem facto

τοῦ παντὸς πλοῦ τοὺς στρατηγοὺς πράσσειν ᾗ ἂν αὐτοῖς δοκῇ ἄριστα εἶναι Ἀθηναίοις. καὶ μετὰ ταῦτα ἡ παρασκευὴ ἐγίγνετο· καὶ ἔς τε τοὺς ξυμμάχους ἔπεμπον, καὶ αὐτόθεν καταλόγους ἐποιοῦντο. ἄρτι δ' ἀνειλήφει ἡ πόλις ἑαυτὴν ἀπὸ τῆς νόσου καὶ τοῦ ξυνεχοῦς πολέμου, ἔς τε ἡλικίας πλῆθος ἐπιγεγενημένης, καὶ ἐς χρημάτων ἄθροισιν, διὰ τὴν ἐκεχειρίαν. ὥστε ῥᾷον πάντα ἐπορίζετο. καὶ οἱ μὲν ἐν παρασκευῇ ἦσαν.

Bell. Pelop. an. 17. Olymp. 91. 1. U. C. Varr. 339. Maii 9.

κζ'. Ἐν δὲ τούτῳ ὅσοι Ἑρμαῖ ἦσαν λίθινοι ἐν τῇ πόλει τῇ Ἀθηναίων (εἰσὶ δὲ, κατὰ τὸ ἐπιχώριον, ἡ τετράγωνος ἐργασία, πολλοὶ καὶ ἐν ἰδίοις προθύροις καὶ ἐν ἱεροῖς) μιᾷ νυκτὶ οἱ πλεῖστοι περιεκόπησαν τὰ πρόσωπα. καὶ τοὺς δράσαντας ᾔδει οὐδεὶς, ἀλλὰ μεγάλοις

decreto dederunt, ut arbitratu ſuo & de copiarum numero, & de univerſae navigationis ratione tranſigerent, prout ipſis ex uſu reipublicae Athenienſis maxime fore videretur. Poſt haec autem hic apparatus parari coepit. Et cum ad ſocios mittebant, tum etiam ex ſuo ipſorum agro milites conſcribebant. Iam enim civitas & a morbo & ab aſſiduo bello ſe recreaverat, ita ut & civium aetate militari praeditorum, poſt morbum natorum, numero floreret, & pecunia coacta abundaret, propter inducias. Quamobrem omnia facilius ſuppeditabantur. Atque hi quidem in apparatu erant.

XXVII. Interea vero quotquot lapidea Mercurii ſimulacra Athenis erant, (ritu autem patrio multa cum in privatarum aedium veſtibulis, tum in templis erant, opus ex lapide quadrato) una eademque nocte pleraque vultu circumciſa fuerunt. Cuius facinoris auctores nullus ſciebat: ſed iſti magnis praemiis pro indicio publice propoſitis quae-

μηνύτροις δημοσίᾳ οὗτοί τε ἐζητοῦντο, καὶ προσέτι ἐψηφίσαντο, καὶ εἴτις ἄλλο τι οἶδεν ἀσέβημα γεγενημένον, μηνύειν ἀδεῶς τὸν βουλόμενον καὶ ἀστῶν καὶ ξένων καὶ δούλων. καὶ τὸ πρᾶγμα μειζόνως ἐλάμβανον. τοῦ τε γὰρ ἔκπλου οἰωνὸς ἐδόκει εἶναι, καὶ ἐπὶ ξυνωμοσίᾳ ἅμα νεωτέρων πραγμάτων καὶ δήμου καταλύσεως γεγενῆσθαι.

κη'. Μηνύεται οὖν ἀπὸ μετοίκων τέ τινων καὶ ἀκολούθων, περὶ μὲν τῶν Ἑρμῶν οὐδὲν, ἄλλων δὲ ἀγαλμάτων περικοπαί τινες πρότερον ὑπὸ νεωτέρων μετὰ παιδιᾶς καὶ οἴνου γεγενημέναι, καὶ τὰ μυστήρια ἅμα ὡς ποιῆται ἐν οἰκίαις ἐφ' ὕβρει. ὧν καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐπῃτιῶντο, καὶ αὐτὰ ὑπολαμβάνοντες οἱ μάλιστα τῷ Ἀλκιβιάδῃ ἀχθόμενοι, ἐμποδὼν ὄντι σφίσιν αὐτοῖς μὴ τοῦ δήμου βεβαίως προεστάναι, καὶ νομίσαντες, εἰ αὐ-

rebantur: praeterea Athenienſes decreverunt ac edixerunt, ut, ſi quis aliquod aliud piaculum admiſſum ſciret, quilibet, ſive civis, ſive peregrinus, ſive ſervus, hoc ſine timore indicaret. Hoc autem facinus atrocius eſſe iudicabant. Huius enim expeditionis malum omen eſſe videbatur; ſimul etiam hoc per coniurationem factum fuiſſe videbatur, rerum novandarum, ſtatuſque popularis evertendi cauſa.

XXVIII. A quibuſdam igitur inquilinis & famulis, de Mercurii quidem ſimulacris nihil indicatum eſt: ſed de quibuſdam aliis ſtatuis ab adoleſcentibus per luſum ac temulentiam iampridem conciſis; ſimul etiam de ſacris arcanis, quae per contemtionem domi fiebant. Quarum rerum etiam Alcibiadem inſimulabant. Qui autem Alcibiadi maxime inſenſi erant, quod ipſis impedimento eſſet, quo minus in adminiſtranda republica principem locum conſtanter ob-

τὸν ἐξελάσειαν, πρῶτοι ἂν εἶναι, ἐμεγάλυνον, καὶ ἐβόων ὡς ἐπὶ δήμου καταλύσει τά τε μυστικὰ καὶ ἡ τῶν Ἑρμῶν περικοπὴ γένοιτο· καὶ οὐδὲν εἴη αὐτῶν ὅ, τι οὐ μετ᾽ ἐκείνου ἐπράχθη· ἐπιλέγοντες τεκμήρια, τὴν ἄλλην αὐτοῦ ἐς τὰ ἐπιτηδεύματα οὐ δημοτικὴν παρανομίαν.

κθ΄. Ὁ δ᾽ ἔν τε τῷ παρόντι πρὸς τὰ μηνύματα ἀπελογεῖτο, καὶ ἕτοιμος ἦν, πρὶν ἐκπλεῖν κρίνεσθαι εἴτι τούτων εἰργασμένος ἦν· (ἤδη γὰρ καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς ἐπεπόριστο) καὶ εἰ μὲν τούτων τὶ εἴργαστο, δίκην δοῦναι· εἰ δ᾽ ἀπολυθείη, ἄρχειν. καὶ ἐπεμαρτύρετο μὴ ἀπόντος περὶ αὐτοῦ διαβολὰς ἀποδέχεσθαι, ἀλλ᾽ ἤδη ἀποκτείνειν, εἰ ἀδικεῖ· καὶ ὅτι σωφρονέστερον εἴη μὴ

tinerent, haec indicia ac crimina excipientes, & exiſtimantes, ſi eum expuliſſent, ſe reipublicae principes futuros, rem exaggerabant, vociferabanturque, ad popularis ſtatus everſionem ſpectare, tum quod illa myſtica & arcana ſacra domi per Deorum contemtionem facta fuiſſent, tum etiam, quod Mercurii ſimulacra conciſa fuiſſent: eorumque nihil ſine illo factum eſſe dicebant: addentes argumenta, quibus probarent, hoc facinus ab eo perpetratum, reliquam vitae licentiam, qua in victu cultuque corporis praeter patrium & populare inſtitutum utebatur.

XXIX. Ille vero & in praeſentia adverſus indicia ſe purgabat, & antequam diſcederet, ad cauſam dicendam & ad iudicium ſubeundum paratus erat, ſi quid horum admiſiſſet. (iam enim quae ad illum apparatum ſpectabant, collata & praeparata erant) & ſi quid horum commiſiſſet, ad poenas dandas erat paratus: ſin abſolutus fuiſſet, ad imperium gerendum, quod ipſi decretum fuerat. Et obteſtabatur, ne de ſe abſente crimina reciperent; ſed iam,

μετὰ τοιαύτης αἰτίας, πρὶν διαγνῶσι, πέμπειν αὐτὸν ἐπὶ τοσούτῳ στρατεύματι. οἱ δ᾽ ἐχθροὶ, δεδιότες, τό, τε στράτευμα μὴ εὔνουν ἔχῃ, ἢν ἤδη ἀγωνίζηται, ὅ, τε δῆμος μὴ μαλακίζηται θεραπεύων, ὅτι δι᾽ ἐκεῖνον οἵ τ᾽ Ἀργεῖοι ξυνεστράτευον καὶ τῶν Μαντινέων τινὲς, ἀπέτρεπον καὶ ἀπέσπευδον, ἄλλους ῥήτορας ἐνιέντες, οἳ ἔλεγον νῦν μὲν πλεῖν αὐτὸν, καὶ μὴ κατασχεῖν τὴν ἀναγωγὴν, ἐλθόντα δὲ, κρίνεσθαι ἐν ἡμέραις ῥηταῖς· βουλόμενοι ἐκ μείζονος διαβολῆς, ἣν ἔμελλον ῥᾷον αὐτοῦ ἀπόντος ποριεῖν, μετάπεμπτον κομισθέντα αὐτὸν ἀγωνίσασθαι. καὶ ἔδοξε πλεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην.

λ'. Μετὰ δὲ ταῦτα, θέρους μεσοῦντος ἤδη, ἡ ἀναγωγὴ ἐγίγνετο ἐς τὴν Σικελίαν. τῶν μὲν οὖν ξυμμάχων τοῖς πλείστοις, καὶ ταῖς σιταγωγοῖς ὁλκάσι, καὶ τοῖς Poſt Iun. 8.

ſi deliquiſſet, morte mulctarent. Et ſapientius eſſe dicebat, ne ſe talis criminis reum, priuſquam cauſam cognoviſſent, tanti exercitus imperatorem mitterent. Sed eius inimici, veriti, ne, ſi iam certaret, ac iudicium ſubiret, exercitum ſibi benevolum haberet, neve plebs, eius habens rationem, animo remiſſiore eſſet, quod propter ipſum & Argivi & ex Mantineis nonnulli ad hanc expeditionem cum eo proficiſcerentur, hoc diſſuadebant, & populum deterrebant, ſubmiſſis aliis oratoribus, qui dicebant, tunc quidem ipſi navigandum eſſe, neque profectionem retardandam, ſed reverſum ad diem dictam iudicium ſubiturum: volebant enim eum maiore cum invidia, quam ipſi abſenti facilius conflaturi erant, revocatum & reverſum iudicio contendere. Quare placuit, ut Alcibiades abiret.

XXX. Poſtea vero, aeſtate iam media, claſſis portu ſolvens in Siciliam navigare coepit. Pleriſque autem ſo-

πλοίοις, καὶ ὅση ἄλλη παρασκευὴ ξυνείπετο, πρότερον εἴρητο ἐς Κέρκυραν ξυλλέγεσθαι, ὡς ἐκεῖθεν ἀθρόοις ἐπὶ τὴν ἄκραν Ἰαπυγίαν τὸν Ἰόνιον διαβαλοῦσιν. αὐτοὶ δ' Ἀθηναῖοι, καὶ εἴ τινες τῶν ξυμμάχων παρῆσαν, ἐς τὸν Πειραιᾶ καταβάντες, ἐν ἡμέρᾳ ῥητῇ ἅμα ἕῳ ἐπλήρουν τὰς ναῦς, ὡς ἀναξόμενοι. ξυγκατέβη δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὅμιλος ἅπας, ὡς εἰπεῖν, ὁ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἀστῶν καὶ ξένων· οἱ μὲν ἐπιχώριοι, τοὺς σφετέρους αὐτῶν ἕκαστοι προπέμποντες, οἱ μὲν, ἑταίρους, οἱ δὲ, ξυγγενεῖς, οἱ δὲ, υἱεῖς· καὶ μετ' ἐλπίδος τε ἅμα ἰόντες καὶ ὀλοφυρμῶν, τὰ μὲν, ὡς κτήσοιντο, τοὺς δ' εἴποτε ὄψοιντο· ἐνθυμούμενοι ὅσον πλοῦν ἐκ τῆς σφετέρας ἀπεστέλλοντο.

ciis, & onerariis navibus commeatum vecturis, & minoribus navigiis, & quicunque praeterea apparatus comitabatur, ante praeceptum fuerat, ut Corcyram convenirent, ut illinc omnes ſimul Ionium ad Iapygiam promontorium tranſmitterent. Ipſi autem Athenienſes, & ſi qui ſociorum aderant, cum ad dictam diem in Piraeeum deſcendiſſent, primo diluculo naves implere coeperunt, ut in altum ferrentur. cum quibus una deſcendit omnis, prope dixerim, turba, quae in urbe erat, tum civium, tum peregrinorum. Et ipſi quidem Atticae regionis incolae, ut ſuos quique proſequerentur: alii quidem ſodales, alii vero cognatos, alii vero filios. Et cum ſpe pariter ac lamentis eos proſequebantur: ſpe quidem, quod res illas Siculas in ſuam poteſtatem redactum iri ſperarent; lamentis vero, quod dubitarent, an unquam amplius ſuos illuc euntes eſſent viſuri: quia ſecum ipſi reputabant, quam procul ab agri ſui finibus mitterentur.

λα΄. Καὶ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ὡς ἤδη ἔμελλον μετὰ κινδύνων ἀλλήλους ἀπολιπεῖν, μᾶλλον αὐτοὺς ἐσῄει τὰ δεινὰ ἢ ὅτε ἐψηφίζοντο πλεῖν· ὅμως δὲ τῇ παρούσῃ ῥώμῃ διὰ τὸ πλῆθος ἑκάστων ὧν ἑώρων, τῇ ὄψει ἀνεθάρσουν. οἱ δὲ ξένοι, καὶ ὁ ἄλλος ὄχλος κατὰ θέαν ἧκεν, ὡς ἐπὶ ἀξιόχρεων καὶ ἄπιστον διάνοιαν. παρασκευὴ γὰρ αὕτη πρώτη ἐκπλεύσασα μιᾶς πόλεως δυνάμει Ἑλληνικῇ, πολυτελεστάτη δὴ καὶ εὐπρεπεστάτη τῶν εἰς ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐγένετο. ἀριθμῷ δὲ νεῶν, καὶ ὁπλιτῶν, καὶ ἡ ἐς Ἐπίδαυρον μετὰ Περικλέους, καὶ ἡ αὐτὴ ἐς Ποτίδαιαν μετὰ Ἅγνωνος οὐκ ἐλάσσων ἦν. τετράκις γὰρ χίλιοι ὁπλῖται αὐτῶν Ἀθηναίων, καὶ τριακόσιοι ἱππεῖς, καὶ τριήρεις ἑκατὸν, καὶ Λεσβίων καὶ Χίων πεντήκοντα, καὶ

XXXI. Et in praeſentia, cum alii alios cum periculis iam mutuo relicturi eſſent, pericula tunc in mentem ipſis magis veniebant, quam cum hanc expeditionem decernebant: verumtamen propter praeſentem potentiam, & multitudinem rerum ſingularum, quas in hoc apparatu cernebant, harum ſpectaculo animos recolligebant. Peregrini vero, & cetera multitudo ad ſpectaculum perrexit, ut ad rem viſu dignam, ac opinione maiorem. Hic enim apparatus, qui primus ex una civitate cum Graecorum copiis profectus eſt, ſumtuoſiſſimus atque magnificentiſſimus fuit omnium, qui ad illam diem ex Graecis civitatibus emiſſi fuerunt. Nam navium & gravis armaturae militum numero, & ille apparatus, qui cum Pericle in agrum Epidaurium miſſus eſt, & alter ille, qui cum Agnone ad Potidaeam miſſus eſt, non erat inferior hoc apparatu. Nam in illo erant ex ipſis Athenienſibus quatuor millia militum graviter armatorum, & trecenti equites, & centum trire-

ξύμμαχοι ἔτι πολλοὶ ξυνέπλευσαν. ἀλλὰ ἐπί τε βραχεῖ πλῷ ὡρμήθησαν, καὶ παρασκευῇ φαύλῃ. οὗτος δὲ ὁ στόλος, ὡς χρόνιός τε ἐσόμενος, καὶ κατ᾽ ἀμφότερα, οὗ ἂν δέῃ, καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ ἅμα ἐξαρτυθεὶς, τὸ μὲν ναυτικὸν μεγάλαις δαπάναις τῶν τε τριηράρχων καὶ τῆς πόλεως ἐκπονηθὲν, τοῦ μὲν δημοσίου δραχμὴν τῆς ἡμέρας τῷ ναύτῃ ἑκάστῳ διδόντος, καὶ ναῦς παρασχόντος κενὰς, ἑξήκοντα μὲν ταχείας, τεσσαράκοντα δὲ ὁπλιταγωγοὺς, καὶ ὑπηρεσίας ταύταις τὰς κρατίστας τῶν τριηράρχων, ἐπιφοράς τε, πρὸς τῷ ἐκ δημοσίου μισθῷ, διδόντων τοῖς θρανίταις τῶν ναυτῶν καὶ ταῖς ὑπηρεσίαις, καὶ τἄλλα σημείοις καὶ κατασκευαῖς πολυτελέσι χρησαμένων, καὶ ἐς τὰ μακρότατα προθυμηθέντος ἑνὸς ἑκά-

mes, & Lesbiorum atque Chiorum quinquaginta, praeterea multi ſocii ad eandem expeditionem cum illis proficiſcebantur. Sed Pericles & Agnon in brevem expeditionem, & cum tenui apparatu profecti ſunt. Sed haec expeditio, quippe quod diuturna futura eſſet, utraque ratione, utra opus ei fuiſſet, & navibus ſimul & peditatu erat inſtructa. Et claſſis quidem magnis trierarchorum & reipublicae ſumtibus erat laborioſe parata. Nam reſpublica quidem ſingulas drachmas ſingulis nautis quotidie dabat, & naves inanes ſexaginta quidem veloces, quadraginta vero ad gravis armaturae milites vehendos ſuppeditarat. Trierarchi vero praeſtantiſſimos miniſtros his, & praeter publicum ſtipendium etiam extraordinarium de ſuis privatis fortunis dabant illis nautis, qui Thranitae vocantur, & praeſtantiſſimis navium miniſtris. Et ceteris etiam in rebus, ſignis & artificiis ſumtuoſis inſtruxerant; & eorum unuſquiſque ſummum ſtudium ad hoc adhibue-

στου, ὅπως αὐτῷ τινι εὐπρεπείᾳ τε ἡ ναῦς μάλιστα προέξει, καὶ τῷ ταχυναυτεῖν. τὸ δὲ πεζὸν καταλόγοις τε χρηστοῖς ἐκκριθὲν, καὶ ὅπλων καὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα σκευῶν μεγάλῃ σπουδῇ πρὸς ἀλλήλους ἁμιλληθέν. ξυνέβη δὲ πρός τε σφᾶς αὐτοὺς ἅμα ἔριν γενέσθαι, ᾧ τις ἕκαστος προσετάχθη, καὶ ἐς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἐπίδειξιν μᾶλλον εἰκασθῆναι τῆς δυνάμεως καὶ ἐξουσίας, ἢ ἐπὶ πολεμίους παρασκευήν. εἰ γάρ τις ἐλογίσατο τήν τε τῆς πόλεως ἀνάλωσιν δημοσίαν, καὶ τῶν στρατευομένων τὴν ἰδίαν, τῆς μὲν πόλεως, ὅσα τε ἤδη προσετετελέκει, καὶ ἃ ἔχοντας τοὺς στρατηγοὺς ἀπέστελλε· τῶν δὲ ἰδιωτῶν, ἅ, τε περὶ τὸ σῶμά τις καὶ τριήραρχος ἐς τὴν ναῦν ἀναλώκει, καὶ ὅσα ἔτι ἔμελλεν ἀναλώσειν· χωρὶς δ' ἃ εἰκὸς ἦν, καὶ ἄνευ τοῦ ἐκ δημο-

rat, ut ſua navis inter ceteras & aliquo decore & celeritate longe praeſtaret. Peditatus vero conſcriptus fuerat delectu accuratiſſime habito, & magno ſtudio inter ſe certaverant armorum & veſtitus elegantia. Contigit autem, ut ſimul & illi inter ſe certarent de illa re, quae unicuique fuerat aſſignata; & apud ceteros Graecos hoc potentiae potius ac magnarum opum oſtentatio videretur, quam adverſus hoſtem apparatus. Si quis enim rationem iniiſſet & ſumtuum, quos civitas publice & unuſquiſque militum privatim fecerat, tum ea, quae civitas iam ante erogaverat, tum ea, quae imperatoribus, quos mittebat, ſecum abſportanda dederat, tum etiam ea, quae unuſquiſque privatorum in corporis cultum, & Trierarchus in ſuam navem impenderat, aut quae praeterea in poſterum erat impenſurus: praeter ea, quae veriſimile erat unumquemque, praeter publicum ſtipendium, praeparaſſe

σίου μισθοῦ, πάντα τινὰ παρασκευάσασθαι ἐφόδιον, ὡς ἐπὶ χρόνιον στρατείαν· καὶ ὅσα ἐπὶ μεταβολῇ τις ἢ στρατιώτης ἢ ἔμπορος ἔχων ἔπλει· πολλὰ ἂν τάλαντα εὑρέθη ἐκ τῆς πόλεως τὰ πάντα ἐξαγόμενα. καὶ ὁ στόλος οὐχ ἧσσον τόλμης τε θάμβει καὶ ὄψεως λαμπρότητι περιβόητος ἐγένετο, ἢ στρατιᾶς πρὸς οὓς ἐπῄεσαν ὑπερβολῇ, καὶ ὅτι μέγιστος ἤδη διάπλους ἀπὸ τῆς οἰκείας, καὶ ἐπὶ μεγίστῃ ἐλπίδι τῶν μελλόντων, πρὸς τὰ ὑπάρχοντα ἐπεχειρήθη.

λβʹ. Ἐπειδὴ δὲ αἱ νῆες πλήρεις ἦσαν, καὶ ἐσέκειτο πάντα ἤδη ὅσα ἔχοντες ἔμελλον ἀνάξεσθαι, τῇ μὲν σάλπιγγι σιωπὴ ὑπεσημάνθη, εὐχὰς δὲ τὰς νομιζομένας πρὸ τῆς ἀναγωγῆς, οὐ κατὰ ναῦν ἑκάστην, ξύμπαντες δὲ ὑπὸ κήρυκος ἐποιοῦντο· κρατῆράς τε κεράσαντες παρ'

viatici cauſa, quippe quod ad diuturnam militiam iturus eſſet; item quaecunque vel miles, vel mercator negotiationis gratia ſecum tulit: is profecto permultorum talentorum ſummam ex urbe tunc exportatam fuiſſe comperiſſet. Haec igitur expeditio non minus ob admirandam audaciam, & ſpectaculi ſplendorem, quam ob exercitus magnitudinem celebris fuit apud eos, adverſus quos proficiſcebantur: praeterea, quod haec navigatio ab agro domeſtico longiſſime, & rerum adipiſcendarum propoſita ſpe longe maiori, quam praeſentes ipſorum opes ferrent, tunc ſuſcepta fuiſſet.

XXXII. Cum autem naves viris impletae fuerunt, omniaque iam impoſita, quae ſecum erant laturi, tuba ſilentium indictum eſt; & ante profectionem, non in ſingulis navibus, ſed univerſi per praeconis vocem vota ſolemnia nuncuparunt: & crateras miſcentes, in aureis ar-

ἅπαν τὸ στράτευμα, καὶ ἐκπώμασι χρυσοῖς τε καὶ ἀργυροῖς οἵ τε ἐπιβάται καὶ οἱ ἄρχοντες σπένδοντες· ξυνεπεύχοντο δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὅμιλος ὁ ἐκ τῆς γῆς, τῶν τε πολιτῶν, καὶ εἴτις ἄλλος εὔνους παρῆν σφίσι. παιωνίσαντες δὲ, καὶ τελεώσαντες τὰς σπονδὰς, ἀνήγοντο. καὶ ἐπὶ κέρως τοπρῶτον ἐκπλεύσαντες, ἅμιλλαν ἤδη μέχρι Αἰγίνης ἐποιοῦντο· καὶ οἱ μὲν, ἐς τὴν Κέρκυραν, ἔνθαπερ καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα τῶν ξυμμάχων ξυνελέγετο, ἠπείγοντο ἀφικέσθαι· ἐς δὲ τὰς Συρακούσας ἠγγέλλετο μὲν πολλαχόθεν τὰ περὶ τοῦ ἐπίπλου, οὐ μέντοι ἐπιστεύετο ἐπὶ πολὺν χρόνον οὐδέν. ἀλλὰ καὶ γενομένης ἐκκλησίας, ἐλέχθησαν τοιοίδε λόγοι ἀπό τε ἄλλων, τῶν μὲν, πιστευόντων τὰ περὶ τῆς στρατείας τῆς τῶν Ἀθηναίων, τῶν δὲ, τὰ ἐναντία λεγόντων· καὶ Ἑρμο-

genteiſque poculis cum navium defenſores, tum ipſi duces libarunt. ſimul autem vota faciebat & cetera turba, quae erat in terra, tam civium, quam aliorum etiam, ſi quis benevolus ipſis aderat. Cum autem paeana ceciniſſent, & libationes peregiſſent, e portu ſolventes in altum vela fecerunt. Atque primum longa navium ſerie navigantes, iam ad Aeginam uſque curſum certatim tenuerunt. Atque hi quidem Corcyram, quo & reliquus ſociorum exercitus conveniebat, pervenire properabant. Syracuſas vero ex variis quidem locis nuntii de infeſto huius claſſis adventu afferebantur: ſed tamen diu nihil horum creditum eſt. Quin etiam, convocata concione, huiuſmodi ſententiae dictae fuerunt cum ab aliis, (quorum alii quidem credebant, vera eſſe, quae de Athenienſium expeditione nuntiabantur, alii vero contraria dicebant) tum etiam ab Hermocrate Hermonis filio, qui in medium progreſſus,

κράτης ὁ Ἕρμωνος παρελθὼν, αὐτοῖς, ὡς σαφῶς οἰόμενος εἰδέναι τὰ περὶ αὐτῶν, ἔλεγε, καὶ παρῄνει τοιάδε.

λγ΄. ΑΠΙΣΤΑ μὲν ἴσως, ὥσπερ καὶ ἄλλοι τινὲς, δόξω ὑμῖν περὶ τοῦ ἐπίπλου τῆς ἀληθείας λέγειν. καὶ γιγνώσκω ὅτι οἱ τὰ μὴ πιστὰ δοκοῦντα εἶναι ἢ λέγοντες, ἢ ἀπαγγέλλοντες, οὐ μόνον οὐ πείθουσιν, ἀλλὰ καὶ ἄφρονες δοκοῦσιν εἶναι. ὅμως δὲ οὐ καταφοβηθεὶς ἐπισχήσω, κινδυνευούσης τῆς πόλεως· πείθων γε ἐμαυτὸν, σαφέστερόν τι ἑτέρου εἰδὼς, λέγειν. Ἀθηναῖοι γὰρ ἐφ᾽ ἡμᾶς (ὃ πάνυ θαυμάζετε) πολλῇ στρατιᾷ ὥρμηνται καὶ ναυτικῇ καὶ πεζικῇ· πρόφασιν μὲν, Ἐγεσταίων ξυμμαχίᾳ, καὶ Λεοντίνων κατοικίσει, τὸ δὲ ἀληθὲς, Σικελίας ἐπιθυμίᾳ, μάλιστα δὲ τῆς ἡμετέρας πόλεως· ἡγούμενοι, εἰ ταύτην σχοῖεν, ῥᾳδίως καὶ τἄλλα ἕξειν. ὡς οὖν ἐν τάχει παρεσομένων, ὁρᾶτε ἀπὸ τῶν ὑπαρχόν-

quippe perſuaſum haberet, ſe plane ſcire, quae de illis rebus ferebantur, ipſis haec dixit, ac ſuaſit.

XXXIII. *INCREDIBILIA quidem, quemadmodum & alii nonnulli, forſitan & ego apud vos de certiſſimo claſſis hoſtilis adventu dicere videbor. Illud autem probe novi, eos, qui vel dicunt, vel nuntiant res, quae fidem ſuperant, non ſolum non perſuadere, verum etiam amentes videri. Verumtamen, cum reipublicae periculum impendeat, non idcirco deterritus abſtinebo: quia perſuaſum habeo, me aliquid exploratius dicturum, quam quemvis alium, quod hoc ſciam. Athenienſes enim adverſus nos (quod vehementer admiramini) cum ingenti exercitu & navali & pedeſtri veniunt: hoc quidem praetextu, ut Égeſtaeis ſociis auxilium ferant, & Leontinos in ſuas ſedes reſtituant; ſed re vera, Siciliae, praecipue vero noſtrae urbis cupiditate, exiſtimantes, ſi hanc obtineant, ſe ceteras etiam Siciliae partes facile obtentu-*

των ὅτῳ τρόπῳ κάλλιστα ἀμυνεῖσθε αὐτοὺς, καὶ μήτε καταφρονήσαντες, ἄφρακτοι ληφθήσεσθε, μήτε ἀπιστήσαντες, τοῦ ξύμπαντος ἀμελήσετε. εἰ δέ τῳ καὶ πιστὰ, τὴν τόλμαν αὐτῶν καὶ δύναμιν μὴ ἐκπλαγῇ. οὔτε γὰρ βλάπτειν ἡμᾶς πλείω οἷοί τε ἔσονται ἢ πάσχειν· οὐδ' ὅτι μεγάλῳ στόλῳ ἐπέρχονται, ἀνωφελεῖς· ἀλλὰ πρός τε τοὺς ἄλλους Σικελιώτας πολὺ ἄμεινον· μᾶλλον γὰρ ἐθελήσουσιν ἐκπλαγέντες ἡμῖν ξυμμαχεῖν. καὶ ἢν ἄρα ἢ κατεργασώμεθα αὐτοὺς, ἢ ἀπράκτους ὧν ἐφίενται ἀπώσωμεν, (οὐ γὰρ δὴ μὴ τύχωσί γε ὧν προσδέχονται φοβοῦμαι) κάλλιστον δὴ ἔργων ἡμῖν ξυμβήσεται, καὶ οὐκ ἀνέλπιστον ἔμοιγε. ὀλίγοι γὰρ δὴ στόλοι μεγάλοι ἢ Ἑλλήνων, ἢ βαρβάρων, πολὺ ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν ἀπάραντες, κατώρθωσαν. οὔτε γὰρ πλείους τῶν

ros. Quoniam igitur propediem huc ſunt appulſuri, videte, qua ratione pro viribus ipſos honeſtiſſime propulſaturi ſitis; & cavete, ne per hoſtium contemtionem, imparati opprimamini, neve nuntiis fidem non habentes, rerum ſummam negligatis. Quod ſi cui etiam res credibiles dicere videbor, illorum audaciam ac potentiam is ne reformidet: nam non magis nos laedere, quam a nobis laedi poterunt. Quod autem cum magna claſſe veniunt, hoc modo nobis non inutiles erunt. Immo vero etiam apud ceteros Sicilienſes hoc nobis erit longe melius: facilius enim illorum adventu territi ſe nobis ſocios adiungere volent. Et ſi forte vel ſubegerimus ipſos, vel ea, quae cupiunt, non adeptos repulerimus, (non enim vereor, ne conſequantur, quod exſpectant) praeclariſſimi facinoris gloria nobis continget; neque mihi ſaltem deſperandum. Paucae enim aut Graecorum aut barbarorum magnae claſſes, procul ab agro domeſtico profectae, rem feliciter geſſerunt. Nam neque veniunt numero ſuperiores incolis & vicinis: (omnes enim prae

ἐνοικούντων καὶ ἀστυγειτόνων ἔρχονται· (πάντα γὰρ δὴ ὑπὸ δέους ξυνίσταται) ἤν τε δι' ἀπορίαν τῶν ἐπιτηδείων ἐν ἀλλοτρίᾳ γῇ σφαλῶσι, τοῖς ἐπιβουλευθεῖσιν ὄνομα, κἂν περὶ σφίσιν αὐτοῖς τὰ πλείω πταίσωσιν, ὅμως καταλείπουσιν. ὅπερ καὶ Ἀθηναῖοι αὐτοὶ οὗτοι, τοῦ Μήδου παρὰ λόγον πολλὰ σφαλέντος, [ἐπὶ] τῷ ὀνόματι ὡς ἐπ' Ἀθήνας ᾔει, ηὐξήθησαν. καὶ ἡμῖν οὐκ ἀνέλπιστον τὸ τοιοῦτο ξυμβῆναι.

λδ'. Θαρσοῦντες οὖν τά τε αὐτοῦ παρασκευαζώμεθα, καὶ ἐς τοὺς Σικελοὺς πέμποντες, τοὺς μὲν μᾶλλον βεβαιωσώμεθα, τοῖς δὲ φιλίαν καὶ ξυμμαχίαν πειρώμεθα ποιεῖσθαι· ἔς τε τὴν ἄλλην Σικελίαν πέμπωμεν πρέσβεις, δηλοῦντες ὡς κοινὸς ὁ κίνδυνος, καὶ ἐς τὴν Ἰταλίαν, ὅπως ἢ ξυμμαχίαν ποιῶνται ἡμῖν, ἢ μὴ δέχωνται Ἀθηναίους. δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς Καρχηδόνα

metu congregabuntur) & ſi propter inopiam rerum neceſſariarum in alieno ſolo rem male geſſerint, quamvis ipſimet magna ex parte ſibi cladem invexerint, tamen nomen & victoriae gloriam illis relinquent, quibus inſidiati fuerint. Qua ratione etiam hi ipſi Athenienſes creverunt, quod Medus praeter opinionem ſaepius offenderit, dum praedicaret, ſe unam civitatem, Athenas videlicet, bello petere. Cui rei ſimile quiddam nobis etiam eventurum non eſt deſperandum.

XXXIV. *Confidenter igitur & res in hoc ipſo loco praeparemus, & nuntiis ad Siculos miſſis, hos quidem magis confirmemus, cum aliis vero amicitiam atque ſocietatem inire conemur. Et in reliquas Siciliae partes legatos mittamus, & hoc periculum commune eſſe demonſtremus; & in Italiam, ut aut ſocietatem nobiſcum faciant, aut ne recipiant Athenienſes. Exiſtimo autem, ſatius eſſe Carthaginem etiam legatos mittere. Nam ne ipſis qui-*

ἄμεινον εἶναι πέμψαι. οὐ γὰρ ἀνέλπιστον αὐτοῖς, ἀλλ' ἀεὶ διὰ φόβου εἰσὶ μή ποτε Ἀθηναῖοι αὐτοῖς ἐπὶ τὴν πόλιν ἔλθωσιν. ὥστε τάχ' ἂν ἴσως νομίσαντες, εἰ τάδε προήσονται, καὶ ἂν σφεῖς ἐν πόνῳ εἶναι, ἐθελήσειαν ἡμῖν ἤτοι κρύφα γε, ἢ φανερῶς, ἢ ἐξ ἑνός γέ του τρόπου ἀμῦναι. δυνατοὶ δέ εἰσι μάλιστα τῶν νῦν, βουληθέντες. χρυσὸν γὰρ καὶ ἄργυρον πλεῖστον κέκτηνται, ὅθεν ὅ, τε πόλεμος, καὶ τἄλλα εὐπορεῖ. πέμπωμεν δὲ καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα καὶ ἐς Κόρινθον, δεόμενοι δεῦρο κατὰ τάχος βοηθεῖν, καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον κινεῖν. ὃ δὲ μάλιστα ἐγώ τε νομίζω ἐπίκαιρον, ὑμεῖς τε, διὰ τὸ ξύνηθες ἥσυχον, ἥκιστ' ἂν ὀξέως πείθοισθε, ὅμως εἰρήσεται. Σικελιῶται γὰρ εἰ θέλοιμεν ξύμπαντες, εἰ δὲ μὴ, ὅτι πλεῖστοι μεθ' ἡμῶν, καθελκύσαντες ἅπαν τὸ ὑπάρχον ναυτικὸν μετὰ δυοῖν μηνοῖν τροφῆς, ἀπαντῆσαι Ἀθηναίοις ἐς Τάραντα καὶ ἄκραν Ἰαπυγίαν, καὶ δῆλον ποιῆσαι αὐ-

dem eſt dubitandum: ſed in perpetuo metu degunt, ne quando Athenienſes contra ſuam urbem veniant. Quamobrem fortaſſe exiſtimantes, ſi res iſtas neglexerint, ſe quoque laboraturos, aut clam, aut palam, aut quovis alio modo nobis opem ferre volent. Et profecto, ſi velint, hoc facere poterunt vel maxime omnium, qui nunc rerum potiuntur. nam maximam auri argentique vim poſſident, unde & bellum & cetera commode adminiſtrantur. Lacedaemonem etiam & Corinthum legatos mittamus, ac oremus, ut celeriter auxilium huc mittant, & bellum illic adverſus Athenienſes moveant. Quod autem ego maxime opportunum arbitror, & quod vos propter ſolitam deſidiam minime celeriter probabitis, tamen a me dicetur. Si enim univerſi Sicilienſes, ſin minus, quam plurimi nobiſcum, omnem praeſentem claſſem cum duorum menſium cibariis deducere velimus, & Athenienſibus ad Tarentum &

τοῖς, ὅτι οὐ περὶ τῆ Σικελίᾳ πρότερον ἔσται ὁ ἀγὼν, ἢ τοῦ ἐκείνους περαιωθῆναι τὸν Ἰόνιον· μάλιστ᾽ ἂν αὐτοὺς ἐκπλήξαιμεν, καὶ ἐς λογισμὸν καταστήσαιμεν ὅτι ὁρμώμεθα μὲν ἐκ Φιλίας χώρας Φύλακες, (ὑποδέχεται γὰρ ἡμᾶς Τάρας) τὸ δὲ πέλαγος αὐτοῖς πολὺ περαιοῦσθαι μετὰ πάσης τῆς παρασκευῆς, χαλεπὸν δὲ, διὰ πλοῦ μῆκος, ἐν τάξει μεῖναι· καὶ ἡμῖν ἂν εὐεπίθετος εἴη, βραδεῖά τε καὶ κατὰ λόγον προσπίπτουσα. εἰ δ᾽ αὖ τῷ ταχυναυτοῦντι ἀθροωτέρῳ κουΦίσαντες προσβάλοιεν, εἰ μὲν κώπαις χρήσαιντο, ἐπιθοίμεθ᾽ ἂν κεκμηκόσιν· εἰ δὲ μὴ δοκοίη, ἔστι καὶ ὑποχωρῆσαι ἡμῖν ἐς Τάραντα. οἱ δὲ, μετ᾽ ὀλίγων ἐΦοδίων ὡς ἐπὶ ναυμαχίᾳ περαιωθέντες, ἀποροῖεν ἂν κατὰ χωρία ἔρημα, καὶ ἢ μένοντες πολιορκοῖντο ἂν, ἢ πειρώμενοι παραπλεῖν, τήν τε ἄλλην παρα-

ad Iapygiam promontorium occurrere, ipſiſque demonſtrare, non de Sicilia prius ipſis certamen fore, quam de Ionio mari ab ipſis traiiciendo; ipſos maxime terrebimus, & cogemus ipſos hoc conſiderare, nos quidem ex agro amico, regionis noſtrae cuſtodes, proficiſci, (Tarentum enim nos excipiet) ipſis vero cum toto claſſis apparatu pelagus ingens eſſe tranſeundum, & propter navigationis longitudinem difficile eſſe ordinem ſervare: nobis vero facile fore ipſorum claſſem lente navigantem & ordine, nec frequentem contra nos venientem invadere. Quod ſi cum ea parte claſſis, quae celeritate praeſtat, navibus exoneratis atque confertis nos adoriantur, & remis utantur; ipſos remigio iam defeſſos aggrediemur. ſin eos invadere non placuerit, Tarentum etiam noſmet recipere nobis licebit. Illi vero, ſi cum exiguo commeatu, tanquam ad navale proelium, mare tranſierint, inopia laborabunt in locis deſertis, & aut in iis manentes obſidebuntur, aut praetervehi conantes, & ceterum apparatum relinquent, & incer-

σκευὴν ἀπολείποιεν ἂν, καὶ τὰ τῶν πόλεων οὐκ ἂν βέβαια ἔχοντες, εἰ ὑποδέξοιντο, ἀθυμοῖεν. ὥστε ἔγωγε τούτῳ τῷ λογισμῷ ἡγοῦμαι ἀποκλειομένους αὐτοὺς, οὐδ᾽ ἂν ἀπᾶραι ἀπὸ Κερκύρας, ἀλλ᾽ ἢ διαβουλευσαμένους, καὶ κατασκοπαῖς χρωμένους ὁπόσοι τε ἐσμὲν καὶ ἐν ᾧ χωρίῳ, ἐξωσθῆναι ἂν τῇ ὥρᾳ ἐς χειμῶνα, ἢ καταπλαγέντας τῷ ἀδοκήτῳ, καταλῦσαι ἂν τὸν πλοῦν· ἄλλως τε καὶ τοῦ ἐμπειροτάτου τῶν στρατηγῶν (ὡς ἐγὼ ἀκούω) ἄκοντος ἡγουμένου, καὶ ἀσμένου ἂν πρόφασιν λαβόντος, εἴτι ἀξιόχρεων ἀφ᾽ ἡμῶν ὀφθείη. ἀγγελοίμεθα δ᾽ ἂν εὖ οἶδ᾽ ὅτι ἐπὶ τὸ πλεῖον. τῶν δ᾽ ἀνθρώπων πρὸς τὰ λεγόμενα καὶ αἱ γνῶμαι ἵστανται, καὶ τοὺς προεπιχειροῦντας, ἢ τοῖς γε ἐπιχειροῦσι προδηλοῦντας ὅτι ἀμυνοῦνται, μᾶλλον πεφόβηνται, ἰσοκινδύνους ἡγούμενοι. ὅπερ ἂν νῦν Ἀθηναῖοι πάθοιεν. ἐπέρχονται

ti, an aliquae civitates ſint recepturae, animis conſternabuntur. Quamobrem ego ſaltem arbitror, eos hac ratiocinatione deterritos, ne ſoluturos quidem ex Corcyra; ſed aut dum ibi conſultabunt, & dum mittent, qui explorent, quot numero ſimus, & quo in loco, ipſorum adventum anni tempeſtate in hiemem extractum iri; aut ipſos inopinata re perculſos navigationem deſituros. Praecipue vero quod (quantum ego audio) peritiſſimus illorum dux exercitum invitus ducat, & lubenter occaſionem ſit arrepturus, ſi quae copiae pares ad reſiſtendum a nobis oſtendantur. Illud autem certo ſcio, rumorem de noſtris viribus, ut longe maioribus, quam re vera ſint, emanaturum. Quales autem ſunt ipſi rumores, qui circumferuntur, tales etiam ſunt hominum opiniones; & magis horrent eos, qui priores invadunt, quam eos, qui mature aggreſſuris ſignificant, ſe ad vim ipſorum propulſandam paratos eſſe, quod eos in pari diſcrimine futuros putent. Id quod

γὰρ ἡμῖν ὡς οὐκ ἀμυνουμένοις, δικαίως κατεγνωκότες ὅτι αὐτοὺς οὐ μετὰ Λακεδαιμονίων ἐφθείρομεν. εἰ δ᾽ ἴδοιεν παρὰ γνώμην τολμήσαντας, τῷ ἀδοκήτῳ μᾶλλον ἂν καταπλαγεῖεν ἢ τῇ ἀπὸ τοῦ ἀληθοῦς δυνάμει. πείθεσθε οὖν, μάλιστα μὲν ταῦτα τολμήσαντες, εἰ δὲ μὴ, ὅτιτάχιστα τἄλλα ἐς τὸν πόλεμον ἑτοιμάζειν. καὶ παραστῆναι παντὶ, τὸ μὲν καταφρονεῖν τοὺς ἐπιόντας, ἐν τῶν ἔργων τῇ ἀλκῇ δείκνυσθαι, τὸ δ᾽ ἤδη τὰς μετὰ φόβου παρασκευὰς ἀσφαλεστάτας νομίσαντας ὡς ἐπικινδύνους πράσσειν, χρησιμώτατα ἂν ξυμβῆναι. οἱ δὲ ἄνδρες καὶ ἐπέρχονται, καὶ ἐν πλῷ εὖ οἶδ᾽ ὅτι ἤδη εἰσὶ, καὶ ὅσον οὔπω πάρεισι.

λε΄. Καὶ ὁ μὲν Ἑρμοκράτης τοσαῦτα εἶπε. τῶν δὲ Συρακουσίων ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι

Athenienſibus nunc accidet. Nos enim ut non repugnaturos invadunt, merito nos contemnentes, quod ipſos cum Lacedaemoniis coniuncti non profligarimus. Quod ſi praeter ſuam opinionem nos audere viderint, hoc inopinato noſtro conatu magis terrebuntur, quam vero noſtrae potentiae apparatu. Mihi igitur aſſentiamini, potiſſimum quidem audentes haec, quae vobis ſuadeo: ſin minus, ſaltem ut ceteras res ad bellum neceſſarias primo quoque tempore praeparetis. Cuilibet autem in mentem venire oportet, contemtionem quidem invadentium, in ipſo proeliorum ardore, dum fortiter certatur, demonſtrari: illud vero maximam utilitatem nobis allaturum, ſi iam, antequam hoſtes huc appellant, cum metu tutiſſimos apparatus praeparemus, ita ut eos periculoſos exiſtimemus. Nam hoſtes & contra nos veniunt, & in ipſo itinere (quod probe ſcio) iam ſunt, quin etiam tantum non iam adſunt.

XXXV. Atque Hermocrates quidem haec dixit. At inter Syracuſanos ingens altercatio exorta eſt, quod alii qui-

ἦσαν, οἱ μὲν, ὡς οὐδενὶ ἂν τρόπῳ ἔλθοιεν οἱ Ἀθηναῖοι· οὐδ', ἀληθῆ ἐστιν ἃ λέγει· τοῖς δὲ, εἰ καὶ ἔλθοιεν, τί ἂν δράσειαν αὐτοὺς, ὅ, τι οὐκ ἂν μεῖζον ἀντιπάθοιεν. ἄλλοι δὲ καὶ πάνυ καταφρονοῦντες, ἐς γέλωτα ἔτρεπον τὸ πρᾶγμα. ὀλίγον δ' ἦν τὸ πιστεῦον τῷ Ἑρμοκράτει, καὶ φοβούμενον τὸ μέλλον. παρελθὼν δ' αὐτοῖς Ἀθηναγόρας, ὃς δήμου τε προστάτης ἦν, καὶ ἐν τῷ παρόντι πιθανώτατος τοῖς πολλοῖς, ἔλεγε τοιάδε.

λϛ'. ΤΟΥΣ μὲν Ἀθηναίους ὅστις μὴ βούλεται οὕτω κακῶς φρονῆσαι, καὶ ὑποχειρίους ἡμῖν γενέσθαι ἐνθάδε ἐλθόντας, ἢ δειλός ἐστιν, ἢ τῇ πόλει οὐκ εὔνους. τοὺς δ' ἀγγέλλοντας τὰ τοιαῦτα, καὶ περιφόβους ὑμᾶς ποιοῦντας, τῆς μὲν τόλμης οὐ θαυμάζω, τῆς δὲ ἀξυνεσίας, εἰ μὴ οἴονται ἔνδηλοι εἶναι. οἱ γὰρ δεδιότες ἰδίᾳ τὶ, βούλον-

dem Athenienſes nullo modo venturos dicerent, & quae Hermocrates dixerat, vera eſſe negarent: alii vero dicerent, quid nobis facient, quin & ipſi viciſſim aliud hoc ipſo gravius a nobis ſint accepturi? Quin etiam alii rem iſtam prorſus contemnebant, & in riſum convertebant. Pauci vero erant, qui Hermocrati fidem haberent, & futurum formidarent. Athenagoras autem, qui populi princeps, & tunc temporis propter popularem facundiam apud plebem gratioſiſſimus erat, in medium progreſſus haec ipſis dixit.

XXXVI. *Quisquis non cupit, Athenienſes eo dementiae progredi, ut huc profecti in noſtram poteſtatem redigantur, is aut timidus eſt, aut reipublicae non benevolus. Illorum vero, qui res huiuſmodi nuntiant, magnumque metum vobis incutiunt, audaciam quidem non miror; ſed imprudentiam, ſi ſua conſilia non patere putant. Qui enim privatim aliquid formidant, rempubli-*

ται τὴν πόλιν ἐς ἔκπληξιν καθιστάναι, ὅπως τῷ κοινῷ φόβῳ τὸ σφέτερον ἐπηλυγάζωνται. καὶ νῦν αὗται αἱ ἀγγελίαι τοῦτο δύνανται· οὐκ ἀπὸ ταυτομάτου, ἐκ δὲ ἀνδρῶν, οἵπερ ἀεὶ τάδε κινοῦσι, ξύγκεινται. ὑμεῖς δὲ, ἢν εὖ βουλεύησθε, οὐκ ἐξ ὧν οὗτοι ἀγγέλλουσι σκοποῦντες, λογιεῖσθε τὰ εἰκότα, ἀλλ᾽ ἐξ ὧν ἂν ἄνθρωποι δεινοὶ καὶ πολλῶν ἔμπειροι (ὥσπερ ἐγὼ Ἀθηναίους ἀξιῶ) δράσειαν. οὐ γὰρ αὐτοὺς εἰκὸς Πελοποννησίους τε ὑπολιπόντας, καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον μήπω βεβαίως καταλελυμένους, ἐπ᾽ ἄλλον πόλεμον οὐκ ἐλάσσω ἑκόντας ἐλθεῖν. ἐπεὶ ἔγωγε ἀγαπᾶν οἴομαι αὐτοὺς ὅτι οὐχ ἡμεῖς ἐπ᾽ ἐκείνους ἐρχόμεθα, πόλεις τοσαῦται, καὶ οὕτω μεγάλαι.

λζ΄. Εἰ δὲ δὴ, ὥσπερ λέγονται, ἔλθοιεν, ἱκανωτέραν ἡγοῦμαι Σικελίαν Πελοποννήσου διαπολεμῆσαι, ὅσῳ κατὰ πάντα ἄμεινον ἐξήρτυται· τὴν δὲ ἡμετέραν πόλιν

eam in magno timore conſtituere volunt, ut publico metu ſuum occultent. Et nunc iſti rumores eo ſpectant: neque enim ſua ſponte diſſeminantur, ſed ab hominibus componuntur, qui ſemper tales motus moliuntur. Vos vero, ſi recte conſultaveritis, non ex rerum, quas iſti nuntiant, conſideratione, deliberabitis de rebus, quas facere decet; ſed ex iis, quae viri prudentes & multarum rerum periti (quales ego Athenienſes eſſe puto) facerent. Non eſt enim credibile, ipſos, Peloponneſiis relictis, belloque nondum illic plane finito, ad alterum bellum, illo non minus, ultro venire. Siquidem ego exiſtimo, ipſos putare ſecum praeclare agi, quod nos, qui tot atque tam magnas civitates habemus, bellum ipſis non inferamus.

XXXVII. *Quin etiam ſi venerint, ut fertur, exiſtimo, Siciliam plus virium habituram ad eos debellandos, quam Peloponneſum, quo eſt omnis generis apparatu inſtructior; noſtram-*

αὐτὴν, τῆς νῦν στρατιᾶς, ὥς φασιν, ἐπιούσης, καὶ εἰ δὶς τοσαύτη ἔλθοι, πολὺ κρείσσω εἶναι. οἷς γ' ἐπίσταμαι οὔθ' ἵππους ἀκολουθήσοντας, οὐδ' αὐτόθεν ποριsθησομένους, εἰ μὴ ὀλίγους τινὰς παρ' Ἐγεσταίων, οὐδ' ὁπλίτας ἰσοπληθεῖς τοῖς ἡμετέροις, ἐπὶ νεῶν γε ἐλθόντας. μέγα γὰρ τὸ καὶ αὐταῖς ταῖς ναυσὶ κούφαις τοσοῦτον πλοῦν δεῦρο κομισθῆναι, τήν τε ἄλλην παρασκευὴν ὅσην δεῖ ἐπὶ πόλιν τοσήνδε ποριsθῆναι, οὐκ ὀλίγην οὖσαν. ὥστε παρὰ τοσοῦτον γιγνώσκω, μόλις ἄν μοι δοκοῦσιν, εἰ πόλιν ἑτέραν τοσαύτην, ὅσαι Συρακοῦσαί εἰσιν, ἔλθοιεν ἔχοντες, καὶ ὅμορον οἰκήσαντες τὸν πόλεμον ποιοῖντο, οὐκ ἂν παντάπασι διαφθαρῆναι· ἤπου γε δὴ ἐν πάσῃ πολεμίᾳ Σικελίᾳ. ξυστήσεται γὰρ στρατοπέδῳ τε ἐκ νεῶν ἱδρυθέντι, καὶ ἐκ σκηνιδίων, καὶ ἀναγκαίας

que civitatem ſolam, hoc exercitu, qui, ut iſti dicunt, nunc contra nos venit, atque adeo bis tanto, longe ſuperiorem eſſe duco: quippe quod ſciam, ipſos nullum equitatum ſecum adducturos, qui ſequatur, neque ex hac ipſa regione comparaturos, niſi perexiguum quendam ab Egeſtaeis, neque gravis armaturae militum numerum noſtro parem, quia navibus vehentur. Arduum enim fuerit vel ſolis navibus expeditis, tantum navigationis curſum huc uſque conficere, & ceterum apparatum ferre, quantum adverſus tantam civitatem ſuppetere oportet, qui profecto parvus eſſe non debet. Quamobrem ab hac opinione ego adeo diſſentio, ut, ſi Athenienſes aliam urbem tantam, quantae ſunt Syracuſae, in Sicilia obtinerent, & contra nos illinc venirent, & urbem Syracuſis finitimam incolerent, & ex ea prodeuntes, nobis bellum facerent, vix totius exercitus internecionem vitare poſſe videantur. Iam vero multo minus, ſi tota Sicilia ſit ipſorum hoſtis. Nam illorum exercitus in caſtris, quae ex navibus fient, conſiſtet, &

παρασκευῆς, οὐκ ἐπὶ πολὺ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἱππέων ἐξιόντες. τὸ δὲ ξύμπαν, οὐδ᾽ ἂν κρατῆσαι αὐτοὺς τῆς γῆς ἡγοῦμαι· τοσούτῳ τὴν ἡμετέραν παρασκευὴν κρείσσω νομίζω.

λή. Ἀλλὰ ταῦτα, ὥσπερ ἐγὼ λέγω, οἵ τε Ἀθηναῖοι γιγνώσκοντες, τὰ σφέτερα αὐτῶν εὖ οἶδ᾽ ὅτι σώζουσι, καὶ ἐνθένδε ἄνδρες οὔτε ὄντα, οὔτε ἂν γενόμενα λογοποιοῦσιν· οὓς ἐγὼ οὐ νῦν πρῶτον ἀλλ᾽ ἀεὶ ἐπίσταμαι, ἤτοι λόγοις γε τοιοῖσδε καὶ ἔτι τούτων κακουργοτέροις, ἢ ἔργοις βουλομένους καταπλήξαντας τὸ ὑμέτερον πλῆθος, αὐτοὺς τῆς πόλεως ἄρχειν. καὶ δέδοικα μέντοι μήποτε πολλὰ πειρῶντες καὶ κατορθώσωσιν· ἡμεῖς δὲ κακοὶ, πρὶν ἐν τῷ παθεῖν ὦμεν, προφυλάξασθαί τε, καὶ αἰσθόμενοι ἐπεξελθεῖν. τοιγάρτοι δι᾽ αὐτὰ ἡ πόλις ἡμῶν

ſe continebit, & illorum milites ex parvis tabernaculis, & apparatu neceſſario, non longe prodeuntes vagabuntur, a noſtris equitibus prohibiti. In ſumma, ne terra quidem ipſos potituros puto: adeo noſtrum apparatum hoſtili praeſtantiorem duco.

XXXVIII. *Quamobrem Athenienſes, quod haec, quae ego dico, cognoſcant, res ſuas (quod probe novi) conſervant: & quidam huius civitatis homines, ea, quae neque ſunt, neque futura ſunt, comminiſcuntur; quos ego non nunc primum, ſed ſemper ſcio, huiuſcemodi rumoribus, quin etiam aliis, qui ſunt iſtis longe maligniores, vel factis, veſtrae multitudini terrore incuſſo, ipſos civitatis imperio potiri velle. Vereor autem, ne ſaepius idem conantes, hoc etiam aliquando conſequantur. Nos vero ignavi ſumus tum ad praecavendas iſtorum inſidias, antequam ab ipſis opprimamur; tum ad ſumendum de iſtis ſupplicium, poſtquam ipſorum inſidias cognovimus. His autem de cauſis noſtra civitas raro quidem quieſcit, ſaepe vero ſeditione laborat, & lon-*

ὀλιγάκις μὲν ἡσυχάζει, στάσεις δὲ πολλὰς καὶ ἀγῶνας οὐ πρὸς τοὺς πολεμίους πλείονας ἢ πρὸς αὑτὴν ἀναιρεῖται, τυραννίδας δὲ ἔστιν ὅτε καὶ δυναστείας ἀδίκους. ὧν ἐγὼ πειράσομαι, ἤν γε ὑμεῖς ἐθέλητε ἕπεσθαι, μήποτε ἐφ' ἡμῶν τι περιϊδεῖν γενέσθαι· ὑμᾶς μὲν τοὺς πολλοὺς πείθων, τοὺς δὲ τὰ τοιαῦτα μηχανωμένους κολάζων, μὴ μόνον αὐτοφώρους, (χαλεπὸν γὰρ ἐπιτυγχάνειν) ἀλλὰ καὶ ὧν βούλονται μὲν, δύνανται δ' οὔ. τὸν γὰρ ἐχθρὸν οὐχ ὧν δρᾷ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς διανοίας προαμύνεσθαι χρὴ, εἴπερ καὶ μὴ προφυλαξάμενός τις προπείσεται. τοὺς δ' αὖ ὀλίγους, τὰ μὲν ἐλέγχων, τὰ δὲ, φυλάσσων, τὰ δὲ, καὶ διδάσκων. μάλιστα γὰρ δοκῶ ἄν μοι οὕτως ἀποτρέπειν τῆς κακουργίας. καὶ δῆτα (ὃ πολλάκις ἐσκεψάμην) τί καὶ βούλεσθε, ὦ νεώτε-

ge plura certamina contra ſuos ipſius cives, quam contra hoſtes ſuſcipit; quin etiam interdum tyrannidem ac iniquum dominatum ſuſtinet. Quarum rerum (ſi modo vos meam ſententiam ſequi velitis) ego nullam unquam noſtra aetate fieri ſinam: veſtram quidem multitudinem verbis in meam ſententiam adducens, de illis vero, qui talia machinantur, ſupplicium ſumens, non ſolum in ipſo facinore deprehenſis, (arduum enim fuerit ipſos deprehendere) ſed etiam ob ea, quae volunt quidem, ſed tamen non poſſunt. Hoſtis enim non ſolum pro maleficiis, ſed etiam pro conſiliis eſt prius ulciſcendus, quam nos opprimat, ſi modo quis illius inſidias ita praecavere poſſit, ut ab eo prior non opprimatur. Paucos vero, contra, partim quidem, ut hoſtes in facinore deprehenſos, coarguens, partim vero, obſervans, partim etiam, ut cives officii ſui monens, ac docens. Sic enim potiſſimum exiſtimo fore, ut hos a maleficio deterream. Sed agite, (quod ſaepe mecum ipſe conſideravi) quidnam vultis, adoleſcentes? utrum rerum potiri? at hoc

ροι; πότερον ἄρχειν ἤδη; ἀλλ' οὐκ ἔννομον. ὁ δὲ νόμος ἐκ τοῦ μὴ δύνασθαι ὑμᾶς μᾶλλον ἢ δυναμένους ἐτέθη ἀτιμάζειν. ἀλλὰ δὴ μὴ μετὰ πολλῶν ἰσονομεῖσθαι; καὶ πῶς δίκαιον τοὺς αὐτοὺς μὴ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι;

λθ'. Φήσει τις, δημοκρατίαν οὔτε ξυνετὸν, οὔτ' ἴσον εἶναι, τοὺς δ' ἔχοντας τὰ χρήματα, καὶ ἄρχειν ἄριστα βελτίστους. ἐγὼ δέ φημι, πρῶτα μὲν δῆμον ξύμπαν ὠνομάσθαι, ὀλιγαρχίαν δὲ, μέρος· ἔπειτα φύλακας μὲν ἀρίστους εἶναι χρημάτων τοὺς πλουσίους, βουλεῦσαι δ' ἂν βέλτιστα τοὺς ξυνετοὺς, κρῖναι δ' ἂν ἀκούσαντας ἄριστα τοὺς πολλούς· καὶ ταῦτα ὁμοίως καὶ κατὰ μέρη καὶ ξύμπαντα ἐν δημοκρατίᾳ ἰσομοιρεῖν. ὀλιγαρχία δὲ τῶν μὲν κινδύνων τοῖς πολλοῖς μεταδίδωσι, τῶν δ' ὠφελίμων οὐ πλεονεκτεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ ξύμ-

non eſt legitimum. Lex enim lata potius eſt, quod vos iuniores magiſtratus gerere nequeatis, quam ut vos ignominia afficiat, cum per aetatem poteſtis. An vero vultis non pari iure cum plebe vivere? At quo pacto iuſtum fuerit, eoſdem non iiſdem dignos cenſeri?

XXXIX. *Sed fortaſſe dixerit quis, popularem ſtatum rem eſſe neque conſultam, neque aequabilem; ſed eos, qui magnam pecuniae vim poſſident, optimos etiam eſſe ad optime imperandum. Ego vero reſpondeo, primum quidem, populi nomen univerſam rempublicam complecti; paucorum vero potentiam, partem. Deinde vero, locupletes quidem, pecuniarum optimos eſſe cuſtodes, ſed viros prudentes, praeſtantiſſimos eſſe conſultores; multitudinem vero, poſtquam res propoſitas audierit, optimum eſſe iudicem. Atque hos civium diverſos ordines, & per partes, & ſimul univerſos, in ſtatu populari iuris aequabilitate frui. Sed paucorum dominatus pericula quidem multitudini impertit; commodorum vero non ſolum maiorem partem habet, verum etiam univerſa, ſua*

παν ἀφελομένη ἔχει· ἃ ὑμῶν οἵ τε δυνάμενοι καὶ οἱ νέοι προθυμοῦνται, ἀδύνατα ἐν μεγάλῃ πόλει κατασχεῖν. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν, ὦ πάντων ἀξυνετώτατοι, εἰ μὴ μανθάνετε κακὰ σπεύδοντες, ἢ ἀμαθέστατοί ἐστε ὧν ἐγὼ οἶδα Ἑλλήνων, ἢ ἀδικώτατοι, εἰ εἰδότες τολμᾶτε.

μ'. Ἀλλ' ἤτοι μαθόντες γε, ἢ μεταγνόντες, τὸ τῆς πόλεως ξύμπασι κοινὸν αὔξετε, ἡγησάμενοι τοῦτο μὲν ἂν ἴσον καὶ πλέον οἱ ἀγαθοὶ ὑμῶν, ἤπερ τὸ τῆς πόλεως πλῆθος μετασχεῖν· εἰ δ' ἄλλα βουλήσεσθε, καὶ τοῦ παντὸς κινδυνεῦσαι στερηθῆναι· καὶ τῶν τοιῶνδε ἀγγελιῶν, ὡς προαισθανομένους, καὶ μὴ ἐπιτρέψοντας, ἀπαλλαγῆτε. ἡ γὰρ πόλις ἥδε, καὶ εἰ ἔρχονται Ἀθηναῖοι, ἀμυνεῖται αὐτοὺς ἀξίως αὑτῆς. καὶ στρατηγοί εἰσιν ἡμῖν, οἳ σκέψονται αὐτά. καὶ εἰ μή τι αὐτῶν ἀληθές

portione ceteris erepta, retinet. Quas res illi, qui inter vos ſunt & potentes & iuvenes, obtinere ſtudent; quas tamen in ampla civitate non poterunt. Sed nunc etiam omnium eſtis ſtultiſſimi, niſi animadvertitis, vos rem pernicioſam affectare; aut omnium Graecorum, quos ego novi, eſtis imperitiſſimi, aut iniuſtiſſimi, ſi, cum ſciatis, audetis.

XL. *Verum aut a me edocti, aut mutata ſententia, quod ad univerſae reipublicae bonum ſpectat, id augeatis; ſperantes fore, ut illi, qui de vobis boni ſunt cives, horum reipublicae commodorum parem, atque adeo maiorem partem obtineant, quam cetera reipublicae multitudo. Quod ſi alia affectaritis, ſciatis, vos in periculum venturos, ne & rebus omnibus privemini. Quamobrem huiuſmodi nuntios miſſos faciatis, quia veſtra conſilia praeſenſimus, neque vos haec ad exitum perducere ſinemus. Haec enim civitas, ut etiam veniant Athenienſes, ipſos tamen pro ſua dignitate propulſabit. Sunt autem nobis imperatores, qui haec vi-*

ἐστιν (ὥσπερ οὐκ οἴομαι,) οὐ πρὸς τὰς ὑμετέρας ἀγγελίας καταπλαγεῖσα, καὶ ἑλομένη ὑμᾶς ἄρχοντας, αὐθαίρετον δουλείαν ἐπιβαλεῖται· αὐτὴ δ' ἐφ' ἑαυτῆς σκοποῦσα, τούς τε λόγους ἀφ' ὑμῶν ὡς ἔργα δυναμένους κρινεῖ, καὶ τὴν ὑπάρχουσαν ἐλευθερίαν οὐχὶ ἐκ τοῦ ἀκούειν ἀφαιρεθήσεται, ἐκ δὲ τοῦ, ἔργῳ φυλασσομένη μὴ ἐπιτρέπειν, πειράσεται σώζειν.

μα'. Τοιαῦτα Ἀθηναγόρας εἶπε. τῶν δὲ στρατηγῶν εἷς ἀναστὰς ἄλλον μὲν οὐδένα ἔτι εἴασε παρελθεῖν, αὐτὸς δὲ πρὸς τὰ παρόντα ἔλεξε τοιάδε· Διαβολὰς μὲν οὐ σῶφρον οὔτε λέγειν τινὰς ἐς ἀλλήλους, οὔτε τοὺς ἀκούοντας ἀποδέχεσθαι· πρὸς δὲ τὰ εἰσαγγελλόμενα μᾶλλον ὁρᾶν, ὅπως εἷς τε ἕκαστος καὶ ἡ ξύμπασα πόλις καλῶς τοὺς ἐπιόντας παρασκευαζώμεθα ἀμύνεσθαι.

debunt. Quod ſi nihil horum verum fuerit, (prout ego ſuſpicor) nequaquam veſtris nuntiis exterrita civitas, vobiſque ducibus electis, ſua ſponte ſibi ſervitutis iugum imponet; ſed ipſa per ſe conſultans, & de rumoribus, quos vos ipſi diſſeminatis, quaſi idem valeant ac ipſa facta, quaeſtionem habebit: & praeſentem libertatem non propter rumores, quos a vobis ſparſos audit, amittet; ſed factis ita ſibi cavens, ut non permittat vobis ea peragere, quae cupitis, conſervare conabitur.

XLI. Atque Athenagoras haec dixit. Tunc autem unus e ducibus ſurgens, nullum quidem alium ad dicendum prodire paſſus eſt; ſed ipſe pro praeſenti rerum ſtatu haec verba fecit: *Obtrectationes quidem vel ab aliis in alios mutuo proferri, vel ab audientibus admitti, nequaquam eſt prudentiae: ſed potius pro rebus, quae nuntiantur, oportet videre, quanam ratione cum privatim, tum publice ex dignitate nos inſtruamus ad eos propulſandos, qui contra nos veniunt. Et, ſi forte nihil opus fuerit,*

καὶ ἣν ἄρα μηδὲν δεήσῃ, οὐδεμία βλάβη τοῦ τε τὸ κοινὸν κοσμηθῆναι καὶ ἵπποις καὶ ὅπλοις καὶ τοῖς ἄλλοις οἷς ὁ πόλεμος ἀγάλλεται. τὴν δ' ἐπιμέλειαν καὶ ἐξέτασιν αὐτῶν ἡμεῖς ἕξομεν, καὶ τῶν πρὸς τὰς πόλεις διαπομπῶν ἅμα ἔς τε κατασκοπὴν, καὶ ἤν τι ἄλλο φαίνηται ἐπιτήδειον. τὰ δὲ καὶ ἐπιμεμελήμεθα ἤδη, καὶ ὅ, τι ἂν αἰσθώμεθα, ἐς ὑμᾶς οἴσομεν. Καὶ οἱ μὲν Συρακούσιοι, τοσαῦτα εἰπόντος τοῦ στρατηγοῦ, διελύθησαν ἐκ τοῦ ξυλλόγου.

μβ'. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι, ἤδη ἐν τῇ Κερκύρᾳ αὐτοί τε καὶ οἱ ξύμμαχοι ἅπαντες ἦσαν· καὶ πρῶτον μὲν ἐπεξέτασιν τοῦ στρατεύματος, καὶ ξύνταξιν, ὥσπερ ἔμελλον ὁρμιεῖσθαί τε καὶ στρατοπεδεύεσθαι, οἱ στρατηγοὶ ἐποιήσαντο· καὶ τρία μέρη νείμαντες, ἐν ἑκάστῳ ἐκλήρωσαν, ἵνα μήτε ἀναπλέοντες ἀπορῶσιν ὕδατος, καὶ λι-

nulla iactura fiet, ſi reſpublica inſtruatur & equis, & armis, & ceteris rebus, quibus bellum gaudet. Nos vero iſtarum curam geremus, eaſque recenſebimus; ſimul etiam curabimus, ut ad civitates quoquoverſum mittantur, qui & explorent, & agant, ſi quid aliud commodum eſſe videatur. Sunt etiam, quae iam curavimus, & quidquid ſenſerimus, id ad vos referemus. Atque Syracuſani quidem, cum dux iſte haec verba feciſſet, ex concilio diſceſſerunt.

XLII. Athenienſes vero, cum ipſi, tum eorum ſocii, omnes apud Corcyram iam erant. Atque primum quidem duces copias iterum recenſuerunt, & inſtruxerunt, eo ordine, quo portum capturi, caſtraque poſituri erant. & claſſe in tres partes diſtributa, in ſingulis ſortitionem fecerunt, ne in altum navigantes, aquae, & portuum, & rerum ad victum neceſſariarum, in diverſoriis, ad quae

μένων, καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἐν ταῖς καταγωγαῖς, πρός τε τἄλλα εὐκοσμότεροι καὶ ῥᾴους ἄρχειν ὦσι, κατὰ τέλη στρατηγῷ προστεταγμένοι. ἔπειτα δὲ προὔπεμψαν καὶ ἐς τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν τρεῖς ναῦς, εἰσομένας αἵτινες σφᾶς τῶν πόλεων δέξονται. καὶ εἴρητο αὐταῖς προαπαντᾶν, ὅπως ἐπιστάμενοι καταπλέωσι.

μγ΄. Μετὰ δὲ ταῦτα, τοσῇδε ἤδη τῇ παρασκευῇ Ἀθηναῖοι ἄραντες ἐκ τῆς Κερκύρας, ἐς τὴν Σικελίαν ἐπεραιοῦντο, τριήρεσι μὲν ταῖς πάσαις, τέσσαρσι καὶ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν, καὶ δυοῖν Ῥοδίοιν πεντηκοντόροιν. τούτων Ἀττικαὶ μὲν ἦσαν ἑκατὸν, ὧν αἱ μὲν ἑξήκοντα, ταχεῖαι, αἱ δ᾽ ἄλλαι, στρατιώτιδες· τὸ δὲ ἄλλο ναυτικὸν, Χίων, καὶ τῶν ἄλλων ξυμμάχων· ὁπλίταις δὲ τοῖς ξύμπασιν, ἑκατὸν καὶ πεντακισχιλίοις. (καὶ τούτων,

appellerent, inopia laborarent; utque ceteris etiam in rebus milites aptius inſtructi eſſent, & a ducibus facilius regi poſſent, in ſingulis illis tribus agminibus attributi ſuo quique duci. Deinde vero praemiſerunt & in Italiam & in Siciliam tres naves, ut explorarent, quaenam civitates ſe eſſent recepturae. ipſiſque praeceptum fuerat, ut claſſi occurrerent, ut duces ab ipſis certiores facti ad illas appellerent.

XLIII. Poſt haec Athenienſes, iam cum tanto apparatu e Corcyra ſolventes, in Siciliam traiicere coeperunt, cum triremibus numero centum, & triginta quatuor, & duabus Rhodiis navibus, quae quinquaginta remis agebantur. Harum autem triremium erant Atticae centum, quarum ſexaginta quidem erant veloces, ceterae vero milites vehebant, reliqua vero claſſis erat Chiorum, & ceterorum ſociorum. Univerſi autem gravis armaturae milites erant quinque millia, & centum praeterea. (Atque inter hos,

Ἀθηναίων μὲν αὐτῶν ἦσαν πεντακόσιοι μὲν καὶ χίλιοι ἐκ καταλόγου, ἑπτακόσιοι δὲ, θῆτες, ἐπιβάται τῶν νεῶν. ξύμμαχοι δὲ οἱ ἄλλοι ξυνεστράτευον, οἱ μὲν, τῶν ὑπηκόων, οἱ δ' Ἀργείων, πεντακόσιοι, καὶ Μαντινέων καὶ μισθοφόρων πεντήκοντα καὶ διακόσιοι.) τοξόταις δὲ τοῖς πᾶσιν, ὀγδοήκοντα καὶ τετρακοσίοις· (καὶ τούτων Κρῆτες οἱ ὀγδοήκοντα ἦσαν) καὶ σφενδονήταις Ῥοδίων ἑπτακοσίοις, καὶ Μεγαρεῦσι ψιλοῖς φυγάσιν εἴκοσι καὶ ἑκατόν· καὶ ἱππαγωγῷ μιᾷ τριάκοντα ἀγούσῃ ἱππέας.

μδ'. Τοσαύτη ἡ πρώτη παρασκευὴ πρὸς τὸν πόλεμον διέπλει. τούτοις δὲ τὰ ἐπιτήδεια ἄγουσαι ὁλκάδες μὲν τριάκοντα σιταγωγοὶ, καὶ τοὺς σιτοποιοὺς ἔχουσαι, καὶ λιθολόγους, καὶ τέκτονας, καὶ ὅσα ἐς τειχισμὸν ἐργαλεῖα. πλοῖα δὲ ἑκατὸν, ἃ ἐξ ἀνάγκης μετὰ τῶν ὁλ-

ex ipſis quidem Athenienſibus erant mille & quingenti legionarii milites, & ſeptingenti famuli, navium defenſores. Ceteri vero ſocii, qui cum ipſis ad hanc militiam proficiſcebantur, partim quidem erant ex populis ipſorum imperio ſubiectis, partim vero ex Argivis, quingenti; & ex Mantineis atque mercenariis, ducenti & quinquaginta.) Univerſi vero ſagittarii, quadringenti & octoginta, (quorum Cretenſes erant octoginta) & Rhodiorum funditores ſeptingenti, & Megarenſium exſulum leviter armatorum centum viginti. Erat & una hippagoga, quae triginta equites vehebat.

XLIV. Primus apparatus, qui ad bellum in Siciliam traiecit, tantus fuit. Hos autem ſequebantur triginta onerariae naves, quae commeatum & res exercitui neceſſarias vehebant, & quae piſtores, & lapidum ſtructores, & fabros, omniaque inſtrumenta, quae ad munitiones exſtruen-

κάδων ξυνέπλει. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πλοῖα καὶ ὁλκάδες ἑκούσιοι ξυνηκολούθουν τῇ στρατιᾷ ἐμπορίας ἕνεκα· ἃ τότε πάντα ἐκ τῆς Κερκύρας ξυνδιέβαλε τὸν Ἰόνιον κόλπον. καὶ προσβαλοῦσα ἡ πᾶσα παρασκευὴ πρός τε ἄκραν Ἰαπυγίαν, καὶ πρὸς Τάραντα, καὶ ὡς ἕκαστοι εὐπόρησαν, παρεκομίζοντο τὴν Ἰταλίαν, τῶν μὲν πόλεων οὐ δεχομένων αὐτοὺς ἀγορᾷ οὐδὲ ἄστει, ὕδατι δὲ καὶ ὅρμῳ· Τάραντος δὲ καὶ Λοκρῶν, οὐδὲ τούτοις· ἕως ἀφίκοντο ἐς Ῥήγιον, τῆς Ἰταλίας ἀκρωτήριον, καὶ ἐνταῦθα ἤδη ἠθροίζοντο. καὶ ἔξω τῆς πόλεως (ὡς αὐτοὺς εἴσω οὐκ ἐδέχοντο) στρατόπεδόν τε κατεσκευάσαντο ἐν τῷ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερῷ, οὗ αὐτοῖς καὶ ἀγορὰν παρεῖχον. καὶ τὰς ναῦς ἀνελκύσαντες ἡσύχασαν· καὶ πρός τε τοὺς Ῥηγίνους λόγους ἐποιήσαντο, ἀξιοῦντες Χαλκιδέας ὄντας

das erant neceſſaria, portabant. Item centum navigia, quae naves onerarias vi neceſſitatis coacta comitabantur. Multa etiam alia navigia, & naves onerariae ſimul navigantes exercitum ultro negotiationis cauſa ſequebantur. Quae omnes e Corcyra tunc ſinum Ionium ſimul tranſmiſerunt. Totuſque apparatus, partim ad promontorium Iapygiam, partim Tarentum appulſus, partim etiam alio, prout cuique facultas data eſt, oram Italiae legentes praetervehebantur; & civitates nec ad mercatum ipſos admittebant, nec in urbem recipiebant, ſed aquae & ſtationis uſu eos adiuvabant: Tarentum vero Locrique ne his quidem: donec ad Rhegium, Italiae promontorium, pervenerunt, atque hic iam congregabantur: & extra urbem (quia Rhegini ipſos intra muros non recipiebant) caſtra fecerunt ad Dianae templum, ubi etiam Rhegini mercatum ipſis praebebant. Subductiſque navibus, quieverunt. Et apud Rhegi-

Χαλκιδεῦσιν οὖσι Λεοντίνοις βοηθεῖν. οἱ δὲ οὐδὲ μεθ' ἑτέρων ἔφασαν ἔσεσθαι, ἀλλ' ὅ, τι ἂν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἰταλιώταις ξυνδοκῇ, τοῦτο ποιήσειν. οἱ δὲ πρὸς τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ πράγματα ἐσκόπουν ὅτῳ τρόπῳ ἄριστα προσοίσονται· καὶ τὰς πρόπλους ναῦς ἐκ τῆς Ἐγέστης ἅμα προσέμενον, βουλόμενοι εἰδέναι περὶ τῶν χρημάτων, εἴ ἐστιν ἃ ἔλεγον ἐν ταῖς Ἀθήναις οἱ ἄγγελοι.

με΄. Τοῖς δὲ Συρακουσίοις ἐν τούτῳ πολλαχόθεν τε ἤδη καὶ ἀπὸ τῶν κατασκόπων σαφῆ ἠγγέλλετο, ὅτι ἐν Ῥηγίῳ αἱ νῆες εἰσὶ, καὶ ὡς ἐπὶ τούτοις παρεσκευάζοντο πάσῃ τῇ γνώμῃ. καὶ οὐκέτι ἠπίστουν· καὶ ἔς τε τοὺς Σικελοὺς περιέπεμπον, ἔνθα μὲν, φύλακας, πρὸς δὲ τοὺς, πρέσβεις· καὶ ἐς τὰ περίπλοια τὰ ἐν τῇ χώρᾳ φρουρὰς ἐσεκόμιζον· τά τε ἐν τῇ πόλει, ὅπλων ἐξετάσει καὶ ἵπ-

nos verba fecerunt, poſtulantes, ut ipſi, qui Chalcidenſes eſſent, Leontinis, qui & ipſi Chalcidenſes eſſent, auxilium ferrent. Rhegini vero dixerunt, ſe neutris affuturos: ſed quidquid ceteris Italis communiter placeret, id eſſe facturos. Iſti vero animum ad res Siculas converterunt, conſiderantes, quanam ratione in illis optime ſe gererent. Simul etiam praecurſorias naves ab Egeſta praeſtolabantur, quia ſcire cupiebant, an illic ea eſſet pecunia, quam legati Athenis praedicaſſent.

XLV. Interea vero Syracuſanis cum ex multis aliis locis, tum etiam ab exploratoribus iam certo nuntiabatur, naves hoſtium ad Rhegium eſſe: & propterea omni ſtudio ſe praeparabant, nec amplius dubitabant. & ad Siculos mittebant quoquo verſus, ad hos quidem, praeſidia; ad illos vero, legationes. Et in caſtella, quae in regione circumcirca erant, praeſidia immittebant. Et quae intra ur-

πων, ἐσκόπουν εἰ ἐντελῆ ἐστι· καὶ τἄλλα, ὡς ἐπὶ ταχεῖ πολέμῳ καὶ ὅσονοὺ παρόντι, καθίσταντο.

μϛ΄. Αἱ δ' ἐκ τῆς Ἐγέστης τρεῖς νῆες αἱ πρόπλοι παραγίγνονται τοῖς Ἀθηναίοις ἐς τὸ Ῥήγιον, ἀγγέλλουσαι ὅτι τἄλλα μὲν οὐκ ἔστι χρήματα ἃ ὑπέσχοντο, τριάκοντα δὲ τάλαντα μόνα φαίνεται. καὶ οἱ στρατηγοὶ εὐθὺς ἐν ἀθυμίᾳ ἦσαν, ὅτι αὐτοῖς τοῦτό τε πρῶτον ἀντεκεκρούκει, καὶ οἱ Ῥηγῖνοι, οὐκ ἐθελήσαντες ξυστρατεύειν, οὓς πρῶτον ἤρξαντο πείθειν, καὶ εἰκὸς ἦν μάλιστα, Λεοντίνων τε ξυγγενεῖς ὄντας, καὶ σφίσιν ἀεὶ ἐπιτηδείους. καὶ τῷ μὲν Νικίᾳ προσδεχομένῳ ἦν τὰ περὶ τῶν Ἐγεσταίων, τοῖν δὲ ἑτέροιν καὶ ἀλογώτερα. οἱ δὲ Ἐγεσταῖοι τοιόνδε τι ἐξετεχνήσαντο τότε ὅτε οἱ πρῶτοι πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων ἦλθον αὐτοῖς ἐς τὴν κατασκοπὴν

bem erant, an abſoluta eſſent, explorabant, recenſentes arma & equos; & cetera conſtituebant, ut imminenti, & tantum non iam praeſenti bello.

XLVI. Illae vero tres praecurſoriae naves ab Egeſta Rhegium ad Athenienſes advenerunt, & renuntiarunt, ceteram quidem pecuniam, quam Egeſtaei promiſerant, non exſtare; ſed tantum triginta talenta apparere. Confeſtim autem duces animos deſpondere coeperunt, quod hoc ipſis initio praeter exſpectationem incommode cecidiſſet; quodque Rhegini ipſis reſtitiſſent, una ſecum militare recuſantes, quibus primis ſuadere coeperant, & maxime credibile videbatur, quod eſſent Leontinorum cognati, & ipſorum ſemper ſtudioſi fuiſſent. Atque Niciae quidem haec, prout exſpectaverat, ab Egeſtaeis contigerunt; duobus vero reliquis vel maxime praeter opinionem. Egeſtaei enim huiuſmodi fraudem excogitarunt tunc, cum primi Athenienſium

τῶν χρημάτων. ἔς τε τὸ ἐν Ἔρυκι ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης ἀγαγόντες αὐτοὺς, ἐπέδειξαν τὰ ἀναθήματα, φιάλας τε, καὶ οἰνοχόας, καὶ θυμιατήρια, καὶ ἄλλην κατασκευὴν οὐκ ὀλίγην· ἃ ὄντα ἀργυρᾶ, πολλῷ πλείω τὴν ὄψιν ἀπ᾽ ὀλίγης δυνάμεως χρημάτων παρείχετο. καὶ ἰδίᾳ ξενίσεις ποιούμενοι τῶν τριηριτῶν, τά τε ἐξ αὐτῆς Ἐγέστης ἐκπώματα καὶ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ξυλλέξαντες, καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐγγὺς πόλεων καὶ Φοινικικῶν καὶ Ἑλληνίδων αἰτησάμενοι, ἐσέφερον ἐς τὰς ἑστιάσεις ὡς οἰκεῖα ἕκαστοι. καὶ πάντων ὡς ἐπιτοπολὺ τοῖς αὐτοῖς χρωμένων, καὶ πανταχοῦ πολλῶν φαινομένων, μεγάλην τὴν ἔκπληξιν τοῖς ἐκ τῶν τριηρῶν Ἀθηναίοις παρεῖχε. καὶ ἀφικόμενοι ἐς τὰς Ἀθήνας, διεθρόησαν ὡς χρήματα πολλὰ ἴδοιεν. καὶ οἱ μὲν, αὐτοί τε ἀπατηθέντες, καὶ

legati eos adierunt ad explorandas ipſorum pecunias. Illis enim adductis in Veneris fanum, quod eſt in Eryce, oſtenderunt donaria, phialas, trullas, turibula, ceteramque non paucam ſupellectilem. quae, cum eſſent argentea, longe maiorem ſolidae opulentiae ſpeciem praebebant, quam re ipſa valebant, quod eſſent parvi pretii. Quin etiam privatim exceptis hoſpitio illis, qui triremibus ad eos advecti fuerant, cum ex ipſa Egeſta omnia tum aurea tum argentea pocula collecta, tum etiam ex vicinis tam Phoenicum quam Graecorum urbibus corrogata, in conviviis ut ſuam quique domeſticam ſupellectilem exhibuerant. Cum autem omnes convivatores iiſdem poculis plerumque uterentur, & multa ubique conſpicerentur, ingentem ſtuporem afferebant Athenienſibus, qui triremibus ad eos advecti fuerant. Quare Athenas reverſi divulgarant, ſe magnam pecuniae vim conſpexiſſe. Atque illi

τοὺς ἄλλους τότε πείσαντες, ἐπειδὴ διῆλθεν ὁ λόγος ὅτι οὐκ εἴη ἐν τῇ Ἐγέστῃ τὰ χρήματα, πολλὴν τὴν αἰτίαν εἶχον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν. οἱ δὲ στρατηγοὶ πρὸς τὰ παρόντα ἐβουλεύοντο.

μζʹ. Καὶ Νικίου μὲν ἦν γνώμη πλεῖν ἐπὶ Σελινοῦντα πάσῃ τῇ στρατιᾷ, ἐφ᾽ ὅπερ μάλιστα ἐπέμφθησαν· καὶ ἢν μὲν παρέχωσι χρήματα παντὶ τῷ στρατεύματι Ἐγεσταῖοι, πρὸς ταῦτα βουλεύεσθαι· εἰ δὲ μὴ, ταῖς ἑξήκοντα ναυσὶν, ὅσασπερ ᾐτήσαντο, ἀξιοῦν διδόναι αὐτοὺς τροφὴν, καὶ παραμείναντας Σελινουντίους ἢ βίᾳ ἢ ξυμβάσει διαλλάξαι αὐτοῖς, καὶ οὕτω παραπλεύσαντας τὰς ἄλλας πόλεις, καὶ ἐπιδείξαντας μὲν τὴν δύναμιν τῆς Ἀθηναίων πόλεως, δηλώσαντας δὲ τὴν ἐς τοὺς φίλους καὶ ξυμμάχους προθυμίαν, ἀποπλεῖν οἴκαδε, ἢν

quidem, qui cum ipſi decepti fuerant, tum etiam aliis tunc hoc perſuaſerant, poſtquam hic rumor dimanavit, pecunias illas Egeſtae non eſſe, graviter a militibus accuſabantur. Duces autem pro praeſenti rerum ſtatu conſultare coeperunt.

XLVII. Et Niciae quidem ſententia haec erat, ut cum omnibus copiis adverſus Selinuntem navigaretur, cuius rei cauſa potiſſimum miſſi fuiſſent. Et, ſi quidem Egeſtaei pecunias univerſo exercitui ſuppeditarent, pro pecuniae ſumma conſilium caperetur. ſin minus, ab ipſis poſtularetur, ut ſexaginta navibus, quas ipſi petiiſſent, cibaria ſuppeditarent; atque ſic Athenienſes ibi permanerent, donec Selinuntios ipſis Egeſtaeis vel vi vel pactione reconciliaſſent; & ita ceteras civitates obirent, & ubi Athenienſis reipublicae potentiam ipſis oſtendiſſent, & ſuum in amicos ſocioſque ſtudium demonſtraſſent, domum redirent, (niſi forte brevi temporis ſpatio, & ex inopinato aliqua facul-

μή τι δι' ὀλίγου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀδοκήτου ἢ Λεοντίνους οἷοί τε ὦσιν ὠφελῆσαι, ἢ τῶν ἄλλων τινὰ πόλεων προσαγαγέσθαι, καὶ τῇ πόλει δαπανῶντας τὰ οἰκεῖα μὴ κινδυνεύειν.

μη'. Ἀλκιβιάδης δὲ οὐκ ἔφη χρῆναι, τοσαύτῃ δυνάμει ἐκπλεύσαντας, αἰσχρῶς καὶ ἀπράκτως ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἔς τε τὰς πόλεις ἐπικηρυκεύεσθαι, πλὴν Σελινοῦντος καὶ Συρακουσῶν, τὰς ἄλλας, καὶ πειρᾶσθαι καὶ τοὺς Σικελοὺς, τοὺς μὲν, ἀφιστάναι ἀπὸ τῶν Συρακουσίων, τοὺς δὲ, φίλους ποιεῖσθαι, ἵνα σῖτον καὶ στρατιὰν ἔχωσι. πρῶτον δὲ πείθειν Μεσσηνίους (ἐν πόρῳ γὰρ μάλιστα καὶ προσβολῇ εἶναι αὐτοὺς τῆς Σικελίας) καὶ λιμένα καὶ ἐφόρμησιν τῇ στρατιᾷ ἱκανωτάτην ἔσεσθαι. προσαγαγομένους δὲ τὰς πόλεις, εἰδότας μεθ'

tas offerretur, qua oblata, vel Leontinos iuvare, vel aliquam aliarum civitatum ſibi adiungere poſſent) neque ſuas quique facultates reipublicae cauſa conſumentes, rempublicam in periculum adducerent.

XLVIII. Alcibiades vero dicebat, non oportere ſe cum tantis copiis Athenis emiſſos, turpiter, ac infecto negotio abire: ſed ad omnes civitates, praeter Selinuntem & Syracuſas, legatos mittere, & operam dare, ut & Siculos, partim quidem ad defectionem a Syracuſanis faciendam ſollicitarent, partim vero amicos ſibi facerent, ut & commeatum & copias haberent. Ac primum quidem Meſſanenſes adducendos cenſebat. (ipſos enim potiſſimum in traiectu, & opportuno loco, quo ad Siciliam appelli poſſet, ſitos eſſe, dicebat.) & portum atque ſtationem, quae copias, claſſemque commodiſſime caperet, illic fore demonſtrabat. Civitatibus autem in amicitiam ad-

ὧν τὶς πολεμήσει, οὕτως ἤδη Συρακούσαις καὶ Σελινοῦντι ἐπιχειρεῖν· ἢν μὴ οἱ μὲν Ἐγεσταίοις ξυμβαίνωσιν, οἱ δὲ Λεοντίνους ἐῶσι κατοικίζειν.

μθ'. Λάμαχος δὲ ἄντικρυς ἔφη χρῆναι πλεῖν ἐπὶ Συρακούσας, καὶ πρὸς τῇ πόλει ὡς τάχιστα τὴν μάχην ποιεῖσθαι, ἕως ἔτι ἀπαράσκευοί τε εἰσὶ, καὶ μάλιστα ἐκπεπληγμένοι. τὸ γὰρ πρῶτον πᾶν στράτευμα δεινότατον εἶναι· ἢν δὲ χρονίσῃ πρὶν ἐς ὄψιν ἐλθεῖν, τῇ γνώμῃ ἀναθαρσοῦντας ἀνθρώπους, καὶ τῇ ὄψει καταφρονεῖν μᾶλλον. αἰφνίδιοι δὲ ἢν προσπέσωσιν, ἕως ἔτι περιδεεῖς προσδέχονται, μάλιστ' ἂν σφᾶς περιγενέσθαι, καὶ κατὰ πάντα ἂν αὐτοὺς ἐκφοβῆσαι, τῇ τε ὄψει (πλεῖστοι γὰρ ἂν νῦν φανῆναι) καὶ τῇ προσδοκίᾳ ὧν πείσον-

ductis, ubi noſſent, quos belli ſocios eſſent habituri, ita demum Syracuſas & Selinuntem aggrediendas cenſebat: niſi hi quidem compoſitionem cum Egeſtaeis facerent, illi vero Leontinos in ſuas priſtinas ſedes redire ſinerent.

XLIX. Lamachus vero palam dicebat, adverſus Syracuſas navigandum eſſe, & primo quoque tempore proelium ad urbem committendum, dum adhuc imparati eſſent, & maxime perterriti. Omnem enim exercitum principio maximum terrorem afferre: ſed ſi moram interponat, antequam in ipſorum conſpectum veniat, homines ex pavore ſe colligentes, & ipſum cernentes, magis contemnere. ſed ſi repente Syracuſanos invaſerint, dum adhuc metu perculſi hoſtem exſpectarent, affirmabat, ſe ſuperiores illis facillime futuros, omnibuſque rebus terrorem illis incuſſuros, tum aſpectu, (plurimos enim tunc viſum iri) tum exſpectatione cladium, quas eſſent acceptu-

ται, μάλιστα δ' ἂν τῷ αὐτίκα κινδύνῳ τῆς μάχης. εἰκὸς δὲ εἶναι καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς πολλοὺς ἀποληφθῆναι ἔξω, διὰ τὸ ἀπιστεῖν σφᾶς μὴ ἥξειν· καὶ ἐσκομιζομένων αὐτῶν, τὴν στρατιὰν οὐκ ἀπορήσειν χρημάτων, ἢν πρὸς τῇ πόλει κρατοῦσα καθέζηται. τούς τε ἄλλους Σικελιώτας οὕτως ἤδη μᾶλλον καὶ ἐκείνοις οὐ ξυμμαχήσειν, καὶ σφίσι προσιέναι, καὶ οὐ διαμελλήσειν περισκοποῦντας ὁπότεροι κρατήσουσι. ναύσταθμον δὲ, ἐπαναχωρήσαντας, καὶ ἐφορμηθέντας, Μέγαρα ἔφη χρῆναι ποιεῖσθαι, ἃ ἦν ἔρημα, ἀπέχοντα Συρακουσῶν οὔτε πλοῦν πολὺν, οὔτε ὁδόν.

ν'. Λάμαχος μὲν ταῦτα εἰπὼν, ὅμως προσέθετο καὶ αὐτὸς τῇ Ἀλκιβιάδου γνώμῃ. μετὰ δὲ τοῦτο, Ἀλκιβιάδης τῇ αὐτοῦ νηῒ διαπλεύσας ἐς Μεσσήνην, καὶ λόγους ποιησάμενος περὶ ξυμμαχίας πρὸς αὐτοὺς, ὡς οὐκ

ri, praecipue vero ſubito proelii committendi periculo. Veriſimile autem eſſe, in agris etiam multos extra urbem intercipi poſſe, quod minime crederent ſe venturos. Quod ſi iſti ex agris in urbem ſe reciperent, exercitum, ſi victor urbem obſideret, ſatis pecuniarum habiturum. Praeterea reliquos Sicilienſes ſic iam & illorum ſocietatem facilius deſerturos, & ad ſe tranſituros, minimeque cunctaturos, circumſpicientes, utri victores eſſent futuri. Sibi autem ab urbis obſidione reverſis, & ad portum appulſis, navium ſtationes obtinendas dicebat ad Megara, quae deſerta eſſent, & a Syracuſis mari terraque parum diſtarent.

L. Lamachus autem, quamvis haec dixiſſet, tamen & ipſe in Alcibiadis ſententiam ivit. Poſtea vero Alcibiades, cum ſua navi Meſſanam traieciſſet, & de ſocietate ſecum ineunda apud Meſſanenſes verba feciſſet, neque rem ipſis

ἔπειθεν, ἀλλ' ἀπεκρίναντο, πόλει μὲν ἂν οὐ δέξεσθαι, ἀγορὰν δ' ἔξω παρέξειν, ἀπέπλει ἐς τὸ Ῥήγιον. καὶ εὐθὺς ξυμπληρώσαντες ἑξήκοντα ναῦς ἐκ πασῶν οἱ στρατηγοὶ, καὶ τὰ ἐπιτήδεια λαβόντες, παρέπλεον ἐς Νάξον, τὴν ἄλλην στρατιὰν ἐν Ῥηγίῳ καταλιπόντες, καὶ ἕνα σφῶν αὐτῶν. Ναξίων δὲ δεξαμένων τῇ πόλει, παρέπλεον ἐς Κατάνην. καὶ ὡς αὐτοὺς οἱ Καταναῖοι οὐκ ἐδέχοντο (ἐνῆσαν γὰρ αὐτόθι ἄνδρες τὰ Συρακουσίων βουλόμενοι) ἐκομίσθησαν ἐπὶ τὸν Τηρίαν ποταμόν. καὶ αὐλισάμενοι, τῇ ὑστεραίᾳ ἐπὶ Συρακούσας ἔπλεον, ἐπὶ κέρως ἔχοντες τὰς ἄλλας ναῦς. δέκα δὲ τῶν νεῶν προὔπεμψαν ἐς τὸν μέγαν λιμένα, πλεῦσαί τε καὶ κατασκέψασθαι εἴτι ναυτικόν ἐστι καθειλκυσμένον, καὶ κηρύξαι ἀπὸ τῶν νεῶν προσπλεύσαντας ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι

perſuadere potuiſſet, ſed illi reſpondiſſent, in urbem quidem ſe nequaquam recepturos, forum tamen rerum venalium ipſis praebituros, ad Rhegium rediit. Duces autem, cum ex omni navium numero ſexaginta naves confeſtim impleviſſent, & neceſſarias res aſſumſiſſent, reliquo exercitu cum uno de ſuis collegis ad Rhegium relicto, claſſe praetervecti ad Naxum iverunt. Cum autem Naxii eos in urbem recepiſſent, illinc oram legentes ad Catanam navigarunt. ſed cum Catanaei ipſos in urbem non recepiſſent, (illic enim aderant quidam, qui Syracuſanorum partibus favebant) in flumen Teriam delati ſunt. Cum autem illic pernoctaſſent, poſtero die Syracuſas verſus navigarunt, agmine longo ceteris navibus inſtructis. Decem vero naves praemiſerunt in magnum Syracuſarum portum, ut & illuc navigarent, & explorarent, ſi quid navium a Syracuſanis deductum eſſet; utque ad urbem accedentes ex na-

ἥκουσι, Λεοντίνους ἐς τὴν ἑαυτῶν κατοικιοῦντες, κατὰ ξυμμαχίαν καὶ ξυγγένειαν· τοὺς οὖν ὄντας ἐν Συρακούσαις Λεοντίνων, ὡς παρὰ φίλους καὶ εὐεργέτας Ἀθηναίων ἀδεῶς ἀπιέναι. ἐπεὶ δ᾽ ἐκηρύχθη, καὶ κατεσκέψαντο τήν τε πόλιν καὶ τοὺς λιμένας, καὶ τὰ περὶ τὴν χώραν, ἐξ ἧς αὐτοῖς ὁρμωμένοις πολεμητέα ἦν, ἀπέπλευσαν πάλιν ἐς Κατάνην.

να΄. Καὶ ἐκκλησίας γενομένης, τὴν μὲν στρατιὰν οὐκ ἐδέχοντο οἱ Καταναῖοι, τοὺς δὲ στρατηγοὺς ἐσελθόντας ἐκέλευον ὅ, τι βούλονται εἰπεῖν. καὶ λέγοντος τοῦ Ἀλκιβιάδου, καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τετραμμένων, οἱ στρατιῶται πυλίδα τινὰ ἐνῳκοδομημένην κακῶς ἔλαθον διελόντες· καὶ ἐσελθόντες ἠγόραζον ἐς τὴν

vibus per praeconis vocem ipſis ſignificarent, Athenienſes venire, ut Leontinos in ſuas priſtinas ſedes reſtituerent, propter ſocietatis atque cognationis ius. Leontinis igitur, quotquot Syracuſis eſſent, dicerent, ut intrepide tranſirent ad Athenienſes, ut ad amicos, & de ipſis bene meritos. Poſtquam autem per praeconis vocem hoc ipſis denuntiatum eſt, poſtquam etiam urbis portuumque ſitum, omnemque circumcirca regionem, unde ipſis ad bellum hoſtibus faciendum prodeundum eſſet, contemplati ſunt, rurſus Catanam redierunt.

LI. Catanaei vero, convocata concione, copias quidem in urbem non receperunt; ſed duces ingreſſos dicere iuſſerunt, ſi quid vellent. Cum autem Alcibiades apud ipſos orationem haberet, & oppidani in illam concionem eſſent converſi, milites Athenienſes quandam portulam male obſtructam nacti, clam diruta aedificii materia aperuerunt: & in urbem ingreſſi, mercabantur. Catanaei vero, qui

πόλιν. τῶν δὲ Καταναίων, οἱ μὲν τὰ τῶν Συρακουσίων Φρονοῦντες, ὡς εἶδον τὸ στράτευμα ἔνδον, εὐθὺς περιδεεῖς γενόμενοι ὑπεξῆλθον, οὐ πολλοί τινες· οἱ δὲ ἄλλοι ἐψηΦίσαντό τε ξυμμαχίαν τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα ἐκέλευον ἐκ Ῥηγίου κομίζειν. μετὰ δὲ τοῦτο πλεύσαντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐς τὸ Ῥήγιον, πάσῃ ἤδη τῇ στρατιᾷ ἄραντες ἐς τὴν Κατάνην, ἐπειδὴ ἀΦίκοντο, κατεσκευάζοντο τὸ στρατόπεδον.

νβʹ. Ἐσηγγέλλετο δὲ αὐτοῖς ἔκ τε Καμαρίνης, ὡς, εἰ ἔλθοιεν, προσχωροῖεν ἂν, καὶ ὅτι Συρακούσιοι πληροῦσι ναυτικόν. ἁπάσῃ οὖν τῇ στρατιᾷ παρέπλευσαν, πρῶτον μὲν ἐπὶ Συρακούσας· καὶ ὡς οὐδὲν εὗρον ναυτικὸν πληρούμενον, παρεκομίζοντο αὖθις ἐπὶ Καμαρίνης, καὶ σχόντες ἐς τὸν αἰγιαλὸν, ἐπεκηρυκεύοντο. οἱ δ᾽ οὐκ ἐδέχοντο, λέγοντες σΦίσι τὰ ὅρκια εἶναι, μιᾷ νηὶ κατα-

cum Syracuſanis ſentiebant, cum exercitum in urbe animadvertiſſent, confeſtim terrore perculſi, quorum numerus non magnus erat, clam profugerunt. Ceteri vero decreverunt ſocietatem cum Athenienſibus faciendam, & reliquum exercitum a Rhegio acciri iuſſerunt. Poſtea vero Athenienſes ad Rhegium reverſi, iam cum omnibus copiis inde ſolventes Catanam appulerunt, & poſtquam eo pervenerunt, ibi caſtra fecerunt.

LII. Ad ipſos autem nuntii Camarina afferebantur, ſi illuc proficiſcerentur, Camarinaeos deditionem facturos, & Syracuſanos claſſem inſtruere. Primum igitur cum omnibus copiis adverſus Syracuſas profecti ſunt. Et cum nullam claſſem ab illis inſtrui comperiſſent, rurſus Camarinam verſus, oram legentes ſe receperunt, & ad litus appulſi, caduceatorem miſerunt. Illi vero eos non receperunt, di-

πλεόντων Ἀθηναίων δέχεσθαι, ἢν μὴ αὐτοὶ πλείους μεταπέμπωσιν. ἄπρακτοι δὲ γενόμενοι, ἀπέπλεον· καὶ ἀποβάντες κατά τι τῆς Συρακουσίας, καὶ ἁρπαγὴν ποιησάμενοι, καὶ τῶν Συρακουσίων ἱππέων βοηθησάντων, καὶ τῶν ψιλῶν τινας ἐσκεδασμένους διαφθειράντων, ἀπεκομίσθησαν ἐς Κατάνην.

νγʹ. Καὶ καταλαμβάνουσι τὴν Σαλαμινίαν ναῦν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἥκουσαν ἐπί τε Ἀλκιβιάδην, ὡς κελεύσοντας ἀποπλεῖν ἐς ἀπολογίαν ὧν ἡ πόλις ἐνεκάλει, καὶ ἐπ᾽ ἄλλους τινὰς τῶν στρατιωτῶν τῶν μετ᾽ αὐτοῦ, μεμηνυμένων περὶ τῶν μυστηρίων ὡς ἀσεβούντων, τῶν δὲ, καὶ περὶ τῶν Ἑρμῶν. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἡ στρατιὰ ἀπέπλευσεν, οὐδὲν ἧσσον ζήτησιν ἐποιοῦντο τῶν περὶ τὰ μυστήρια καὶ τῶν περὶ τοὺς Ἑρμᾶς δρασθέντων· καὶ

centes, ſe iurisiurandi religione obſtrictos eſſe, ut Athenienſes cum una tantum navi appellentes reciperent, niſi ipſi plures ab illis arceſſiſſent. Quamobrem Athenienſes re infecta diſceſſerunt. Cum autem exſcenſum e navibus in quandam agri Syracuſani partem feciſſent, & praedas egiſſent, & Syracuſanorum equites accurriſſent, & nonnullos levis armaturae milites Athenienſes palatos interfeciſſent, Catanam ſe receperunt.

LIII. Illic autem offendunt Salaminiam navem Athenis miſſam, tum adverſus Alcibiadem, ut qui in ea vehebantur iuberent redire ad reſpondendum criminibus, quorum publice inſimulabatur, tum adverſus quoſdam alios milites, qui cum eo erant: de quibus indicium delatum fuerat, quod impie myſteria polluiſſent, partim vero, quod Mercurii ſimulacra violaſſent. Athenienſes enim poſt claſſis diſceſſum, nihilo minus quaeſtionem habebant de myſteriis

οὐ δοκιμάζοντες τοὺς μηνυτὰς, ἀλλὰ πάντας ὑπόπτως ἀποδεχόμενοι, διὰ πονηρῶν ἀνθρώπων πίστιν, πάνυ χρηστοὺς τῶν πολιτῶν ξυλλαμβάνοντες κατέδουν· χρησιμώτερον ἡγούμενοι εἶναι βασανίσαι τὸ πρᾶγμα καὶ εὑρεῖν, ἢ διὰ μηνυτοῦ πονηρίαν, τινὰ καὶ χρηστὸν δοκοῦντα εἶναι, αἰτιαθέντα, ἀνέλεγκτον διαφυγεῖν. ἐπιστάμενος γὰρ ὁ δῆμος ἀκοῇ τὴν Πεισιστράτου καὶ τῶν παίδων τυραννίδα χαλεπὴν τελευτῶσαν γενομένην, καὶ προσέτι οὐδ᾽ ὑφ᾽ ἑαυτῶν καὶ Ἁρμοδίου καταλυθεῖσαν, ἀλλ᾽ ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ἐφοβεῖτο ἀεὶ, καὶ πάντα ὑπόπτως ἐλάμβανε.

νδ΄. Τὸ γὰρ Ἀριστογείτονος καὶ Ἁρμοδίου τόλμημα δι᾽ ἐρωτικὴν ξυντυχίαν ἐπεχειρήθη. ἣν ἐγὼ ἐπιπλέον διηγησάμενος, ἀποφανῶ οὔτε τοὺς ἄλλους, οὔτε αὐτοὺς

pollutis, & de violatis Mercurii ſimulacris. Quoniam autem non explorabant indices, ſed omnes ſuſpicioſe admittebant, ob fidem improbis hominibus habitam, ex civibus optimos comprehenderunt, & in vincula coniecerunt; ſatius eſſe iudicantes hac de re quaeſtionem habere, & reperire, quam propter indicis improbitatem, aliquem, licet vir probus eſſe videretur, accuſatum, nulla quaeſtione habita, evadere. Populus enim, qui fama acceperat, Piſiſtrati ac filiorum tyrannidem extremis eius temporibus gravem fuiſſe, praeterea neque a ſe, neque ab Harmodio, ſed a Lacedaemoniis everſam, ſemper metuebat, & omnia ſuſpicioſe accipiebat.

LIV. Nam audax illud Ariſtogitonis & Harmodii facinus, propter rei cuiuſdam ad amores pertinentis caſum, ab illis ſuſceptum fuit. Quam rem ego fuſius narrans demonſtrabo, neque alios, neque ipſos Athenienſes de ſuis

Ἀθηναίους περὶ τῶν σφετέρων τυράννων, οὐδὲ περὶ τοῦ γενομένου ἀκριβὲς οὐδὲν λέγοντας. Πεισιστράτου γὰρ γηραιοῦ τελευτήσαντος ἐν τῇ τυραννίδι, οὐχ Ἵππαρχος (ὥσπερ οἱ πολλοὶ οἴονται) ἀλλ᾽ Ἱππίας πρεσβύτατος ὢν ἔσχε τὴν ἀρχήν. γενομένου δὲ Ἁρμοδίου ὥρᾳ ἡλικίας λαμπροῦ, Ἀριστογείτων ἀνὴρ τῶν ἀστῶν, μέσος πολίτης, ἐραστὴς ὢν, εἶχεν αὐτόν. πειραθεὶς δὲ ὁ Ἁρμόδιος ὑπὸ Ἱππάρχου τοῦ Πεισιστράτου, καὶ οὐ πεισθεὶς, καταγορεύει τῷ Ἀριστογείτονι. ὁ δὲ, ἐρωτικῶς περιαλγήσας, καὶ φοβηθεὶς τὴν Ἱππάρχου δύναμιν, μὴ βίᾳ προσαγάγηται αὐτὸν, ἐπιβουλεύει εὐθὺς, ὡς ἀπὸ τῆς ὑπαρχούσης ἀξιώσεως, κατάλυσιν τῇ τυραννίδι. καὶ ἐν τούτῳ ὁ Ἵππαρχος, ὡς αὖθις πειράσας οὐδὲν μᾶλλον ἔπειθε τὸν Ἁρμόδιον, βίαιον μὲν οὐδὲν ἐβούλετο δρᾷν, ἐν τόπῳ δέ τινι ἀφανεῖ, ὡς οὐ διὰ τοῦτο δὴ, παρεσκευάζετο

tyrannis, aut de re geſta quidquam certi dicere. Cum enim Piſiſtratus iam ſenex in tyrannide deceſſiſſet, non Hipparchus, (ut vulgus arbitratur) ſed Hippias, quod eſſet natu maximus, obtinuit principatum. Cum autem Harmodius aetatis flore inſignis eſſet, Ariſtogiton, quidam e civibus, mediae conditionis vir, eum adamabat, atque habebat. Hic autem Harmodius ab Hipparcho Piſiſtrati filio tentatus, neque ei morem gerens, rem ad Ariſtogitonem detulit. Hic vero more amatorum ingenti dolore concepto, & Hipparchi potentiam extimeſcens, ne per vim ipſum Harmodium ad ſe pertraheret, protinus pro ſua auctoritate, tyrannidem per inſidias evertere conatur. Interea vero Hipparchus, cum Harmodium rurſus ſollicitaſſet, & nihilo magis inducere potuiſſet, nihil quidem violenti intentare deſtinabat, ſed in loco quodam obſcuro, veluti non hac

προπηλακιῶν αὐτόν. οὐδὲ γὰρ τὴν ἄλλην ἀρχὴν ἐπαχθὴς ἦν ἐς τοὺς πολλοὺς, ἀλλ' ἀνεπιφθόνως κατεστήσατο. καὶ ἐπετήδευσαν ἐπιπλεῖστον δὴ τύραννοι οὗτοι ἀρετὴν καὶ ξύνεσιν, καὶ Ἀθηναίους εἰκοστὴν μόνον πρασσόμενοι τῶν γιγνομένων, τήν τε πόλιν αὐτῶν καλῶς διεκόσμησαν, καὶ τοὺς πολέμους διέφερον, καὶ ἐς τὰ ἱερὰ ἔθυον. τὰ δὲ ἄλλα αὐτὴ ἡ πόλις τοῖς πρὶν κειμένοις νόμοις ἐχρῆτο, πλὴν καθόσον ἀεί τινα ἐπεμέλοντο σφῶν αὐτῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς εἶναι. καὶ ἄλλοι τε αὐτῶν ἦρξαν τὴν ἐνιαύσιον Ἀθηναίοις ἀρχὴν, καὶ Πεισίστρατος ὁ Ἱππίου τοῦ τυραννεύσαντος υἱὸς, τοῦ πάππου ἔχων τοὔνομα. ὃς τῶν δώδεκα θεῶν βωμὸν τὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ ἄρχων ἀνέθηκε, καὶ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Πυθίου. καὶ τῷ μὲν ἐν τῇ ἀγορᾷ προσοικοδομήσας ὕστερον ὁ δῆμος Ἀθηναίων μεῖζον μῆκος τοῦ βωμοῦ, ἠφάνισε τοὐπίγραμμα· τοῦ δ' ἐν

de cauſa hoc faceret, ad eum contumelia afficiendum ſe parabat. Quippe neque cetero eius principatu multitudini gravis erat, ſed citra invidiam ſe geſſerat. Ac profecto hi tyranni virtutem & prudentiam diutiſſime coluerunt, & proventuum viceſimam tantum ab Athenienſibus exigentes, & ipſorum urbem egregie exornarunt, & bella adminiſtrarunt, & in templis ſacrificia fecerunt. In ceteris vero civitas legibus ante latis utebatur, praeterquam quod operam provide dabant, ut ſemper aliquis de ſuo ipſorum numero magiſtratum gereret. Et cum alii ex ipſis annuum imperium apud Athenienſes obtinuerunt, tum Piſiſtratus, Hippiae eius, qui tyrannus fuerat, filius, avi nomen ferens: qui cum eſſet Archon, aram duodecim Deorum in foro dedicavit, & illam, quae eſt Apollinis in Pythii templo. Poſtea vero populus Athenienſis, cum amplificaſſet

Πυθίου, ἔτι καὶ νῦν δῆλόν ἐστιν, ἀμυδροῖς γράμμασι, λέγον τάδε·

Μνῆμα τόδ' ἧς ἀρχῆς Πεισίστρατος Ἱππίου υἱὸς
Θῆκεν Ἀπόλλωνος Πυθίου ἐν τεμένει.

νε'. Ὅτι δὲ πρεσβύτατος ὢν Ἱππίας ἦρξεν, εἰδὼς μὲν καὶ ἀκοῇ ἀκριβέστερον ἄλλων, ἰσχυρίζομαι, γνοίη δ' ἄν τις καὶ αὐτῷ τούτῳ· παῖδες γὰρ αὐτῷ μόνῳ φαίνονται τῶν γνησίων ἀδελφῶν γενόμενοι· ὡς ὅ, τε βωμὸς σημαίνει, καὶ ἡ στήλη περὶ τῆς τῶν τυράννων ἀδικίας, ἡ ἐν τῇ Ἀθηναίων ἀκροπόλει σταθεῖσα· ἐν ᾗ Θεσσαλοῦ μὲν οὐδ' Ἱππάρχου οὐδεὶς παῖς γέγραπται, Ἱππίου δὲ πέντε, οἳ αὐτῷ ἐκ Μυῤῥίνης τῆς Καλλίου τοῦ Ὑπεροχίδου θυγατρὸς ἐγένοντο. εἰκὸς γὰρ ἦν τὸν πρεσβύτατον πρῶτον γῆμαι· καὶ ἐν τῇ πρώτῃ στήλῃ πρῶτος γέ-

aram, quae erat in foro, inſcriptionem abolevit. At illius, quae in Apollinis Pythii templo erat, etiamnum tota exſtat, literis evanidis paene, in haec verba:

In Pythii Phoebi Piſiſtratus aede locavit
Imperii Hippiades haec monumenta ſui.

LV. Hippiam igitur imperaſſe, quod inter fratres natu maximus eſſet, aſſeverare poſſum, partim ſcientia, partim fama, quod rei veritatem indagarim accuratius, quam alii: verum & ex hoc ipſo, quod ſum dicturus, ita rem habere quivis cognoſcat. Hunc enim ſolum inter legitimos fratres, liberos ſuſcepiſſe conſtat: ut & ara iſtud indicat, & columna in Athenarum arce erecta cum inſcriptione ſceleris a tyrannis perpetrati. In qua nullus Theſſali aut Hipparchi filius eſt ſcriptus; ſed quinque Hippiae filii, quos ille ex Myrrhine Calliae Hyperochidae filia ſuſceperat. Nam veriſimile videtur, maximum natu inter fratres uxorem

γραπται μετὰ τὸν πατέρα. οὐδὲ τοῦτο ἀπεοικότως, διὰ τὸ πρεσβεύειν τε ἀπ' αὐτοῦ καὶ τυραννεῦσαι. οὐ μὴν οὐδ' ἂν κατασχεῖν μοι δοκεῖ ποτε Ἱππίας τοπαραχρῆμα ῥαδίως τὴν τυραννίδα, εἰ Ἵππαρχος μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ ὢν ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ αὐθήμερον καθίστατο. ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ πρότερον ξύνηθες, τοῖς μὲν πολίταις φοβερὸν, ἐς δὲ τοὺς ἐπικούρους ἀκριβὲς, πολλῷ τῷ περιόντι τοῦ ἀσφαλοῦς κατεκράτησε. καὶ οὐχ ὡς ἀδελφὸς νεώτερος ὢν ἠπόρησεν, ἐν ᾧ οὐ πρότερον ξυνεχῶς ὡμιλήκει τῇ ἀρχῇ. Ἱππάρχῳ δὲ ξυνέβη, τοῦ πάθους τῇ δυστυχίᾳ ὀνομασθέντα, καὶ τὴν δόξαν τῆς τυραννίδος ἐς τὰ ἔπειτα προσλαβεῖν.

νς'. Τὸν δ' οὖν Ἁρμόδιον ἀπαρνηθέντα τὴν πείρασιν,

primum duxiſſe. Deinde in columna prima prior ille eſt perſcriptus, poſt parentem: neque etiam abs re iſtud; quippe quod & ab eo natu maximus eſſet, & tyrannidem obtinuiſſet. Quin nec Hippias mihi videtur ita facile e veſtigio tyrannidem retenturus fuiſſe, ſi Hipparchus in imperio conſtitutus deceſſiſſet, & ipſe eodem die, quo tyrannus interfectus fuiſſet, imperium conſtituere coepiſſet. Sed propter priſtinum, ſolitumque civium metum, & diligentiam, qua in ſatellitum praeſidio utebatur, imperium nullo prorſus cum periculo retinuit: non cunctatus, neu quid ageret incertus, quod, ceu frater natu minor, imperium continenter antea non adminiſtraſſet. Hipparcho vero hoc evenit, uti propter calamitatem, in quam inciderat, nobilitatus, hanc etiam tyrannidis occupatae famam apud poſteros ſibi praeterea conciliarit.

LVI. Hunc igitur Harmodium, quod ipſi eum ſollicitanti morem gerere noluiſſet, ut in animo habebat, contu-

ὥσπερ διενοεῖτο προὐπηλάκισεν. ἀδελφὴν γὰρ αὐτοῦ κόρην ἐπαγγείλαντες ἥκειν κανοῦν οἴσουσαν ἐν πομπῇ τινι, ἀπήλασαν, λέγοντες οὐδὲ ἐπαγγεῖλαι τὴν ἀρχὴν, διὰ τὸ μὴ ἀξίαν εἶναι. χαλεπῶς δὲ ἐνεγκόντος τοῦ Ἁρμοδίου, πολλῷ δὴ μᾶλλον δι᾽ ἐκεῖνον καὶ Ἀριστογείτων παρωξύνετο· καὶ αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα πρὸς τοὺς ξυνεπιθησομένους τῷ ἔργῳ ἐπέπρακτο, περιέμενον δὲ Παναθήναια τὰ μεγάλα, ἐν ᾗ μόνον ἡμέρᾳ οὐχ ὕποπτον ἐγίγνετο, ἐν ὅπλοις τῶν πολιτῶν τοὺς τὴν πομπὴν πέμψαντας, ἀθρόους γενέσθαι· καὶ ἔδει ἄρξαι μὲν αὐτοὺς, ξυνεπαμύνειν δὲ εὐθὺς τὰ πρὸς τοὺς δορυφόρους ἐκείνους. ἦσαν δὲ οὐ πολλοὶ οἱ ξυνομωμοκότες, ἀσφαλείας οὕνεκα. ἤλπιζον γὰρ καὶ τοὺς μὴ προειδότας, εἰ καὶ ὁπωστιοῦν τολμήσειαν, ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἔχοντάς γε ὅπλα, ἐθελήσειν σφᾶς αὐτοὺς ξυνελευθεροῦν.

melia affecit. Nam ſororem eius virginem, cum ad geſtandum in pompa quadam caniſtrum venire iuſſiſſent, abegerunt; dicentes, ſe ne principio quidem ei denuntiaſſe, quod digna non eſſet. Cum autem Harmodius aegre ferret, propter ipſum & Ariſtogiton multo magis irritatus eſt. Quamobrem ceteras quidem res conſtituerunt cum iis, qui facinus ſimul aggreſſuri erant: ſed exſpectabant magna Panathenaea, quo tantum die extra ſuſpicionem erat, cives eos, qui pompam proſequebantur, in armis frequentes eſſe. Oportebat autem ipſos quidem inceptare facinus, ſtatim vero illos ſimul opem ferre adverſus ſatellites. Erant autem non multi coniurati, ut res tutius gereretur. Sperabant enim, illos etiam, qui prius ignorabant, ſi ipſi vel quomodocunque hoc facinus auſi fuiſſent, repente, praeſertim cum arma haberent, lubenter ſe ipſos in libertatem pariter aſſerturos.

νζ'. Καὶ ὡς ἐπῆλθεν ἡ ἑορτὴ, Ἱππίας μὲν ἔξω ἐν τῷ Κεραμεικῷ καλουμένῳ μετὰ τῶν δορυφόρων διεκόσμει ὡς ἕκαστα ἐχρῆν τῆς πομπῆς προϊέναι· ὁ δὲ Ἁρμόδιος καὶ ὁ Ἀριστογείτων, ἔχοντες ἤδη τὰ ἐγχειρίδια, ἐς τὸ ἔργον προῄεσαν. καὶ ὡς εἶδόν τινα τῶν ξυνωμοτῶν σφίσι διαλεγόμενον οἰκείως τῷ Ἱππίᾳ (ἦν δὲ πᾶσιν εὐπρόσοδος ὁ Ἱππίας) ἔδεισαν, καὶ ἐνόμισαν μεμηνύσθαι τε, καὶ ὅσονοὺκ ἤδη ξυλληφθήσεσθαι. τὸν λυπήσαντα οὖν σφᾶς, καὶ δι' οὗπερ πάντα ἐκινδύνευον, ἐβούλοντο πρότερον, εἰ δύναιντο, προτιμωρήσασθαι· καὶ ὥσπερ εἶχον, ὥρμησαν εἴσω τῶν πυλῶν· καὶ περιέτυχον τῷ Ἱππάρχῳ παρὰ τὸ Λεωκόριον καλούμενον, εὐθὺς ἀπερισκέπτως προσπεσόντες· καὶ ὡς ἂν μάλιστα δι' ὀργῆς, ὁ μὲν ἐρωτικῆς, ὁ δὲ ὑβρισμένος, ἔτυπτον, καὶ ἀποκτείνουσιν αὐ-

LVII. Cum autem feſtum adveniſſet, Hippias quidem extra urbem in loco, qui Ceramicus vocatur, cum ſuis ſatellitibus res ad pompam ſpectantes ornabat, prout ſingulas procedere oportebat. Harmodius vero & Ariſtogiton, cum pugiones iam haberent, ad facinus faciendum prodierant. Et, ut quendam ex coniuratis cum Hippia familiariter colloquentem conſpexere, (aditus enim ad Hippiam omnibus erat facilis) extimuerunt; & exiſtimarunt, rem patefactam eſſe, ſeque iamiam comprehenſum iri. Quamobrem illum, a quo laeſi fuerant, & cuius cauſa de ſumma rerum ſuarum periclitabantur, primum ulciſci volebant, ſi poſſent. Atque ut erant, impetu portas urbis introiverunt. Et Hipparchum nacti ſunt in eo loco, qui Leocorium vocatur, protinus ex improviſo irruentes: & maxima ira impulſi, hic quidem ex amore, ille vero propter contumeliam, qua fuerat affectus, ipſum feriunt, & occidunt. Et Ariſtogiton

τόν. καὶ ὁ μὲν τοὺς δορυφόρους τοαυτίκα διαφεύγει ὁ Ἀριστογείτων, ξυνδραμόντος τοῦ ὄχλου, καὶ ὕστερον ληφθεὶς, οὐ ῥᾳδίως διετέθη· Ἁρμόδιος δὲ αὐτοῦ παραχρῆμα ἀπόλλυται.

νη'. Ἀγγελθέντος δὲ Ἱππίᾳ ἐς τὸν Κεραμεικὸν, οὐκ ἐπὶ τὸ γενόμενον, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς πομπέας τοὺς ὁπλίτας, πρότερον ἢ αἰσθέσθαι αὐτοὺς ἄπωθεν ὄντας, εὐθὺς ἐχώρησε, καὶ ἀδήλως τῇ ὄψει πλασάμενος πρὸς τὴν ξυμφορὰν, ἐκέλευσεν αὐτοὺς, δείξας τι χωρίον, ἀπελθεῖν ἐς αὐτὸ ἄνευ τῶν ὅπλων. καὶ οἱ μὲν ἀνεχώρησαν, οἰόμενοί τι ἐρεῖν αὐτόν· ὁ δὲ, τοῖς ἐπικούροις φράσας τὰ ὅπλα ὑπολαβεῖν, ἐξελέγετο εὐθὺς οὓς ἐπῃτιᾶτο, καὶ εἴ τις εὑρέθη ἐγχειρίδιον ἔχων. μετὰ γὰρ ἀσπίδος καὶ δόρατος εἰώθησαν τὰς προπομπὰς ποιεῖν.

quidem per ſatellites e veſtigio fuga evaſit; verum, facto multitudinis concurſu, & poſtea comprehenſus, haud leniter tractatus fuit. Harmodius vero ipſo in loco ſtatim occiſus eſt.

LVIII. Cum autem nuntius ad Hippiam in Ceramicum allatus fuiſſet, non ad id, quod acciderat, ſed ad pompae ductores armatos, priuſquam illi rem reſciſcerent, longiuſcule abſentes, confeſtim ſe convertit; vultuque ad calamitatem diſſimulandam compoſito, locum quendam oſtendit, & in illum ſine armis abſcedere iuſſit. Et illi quidem eo ſe receperunt, exiſtimantes, illum aliquid dicturum. Ille vero ſatellitibus imperans, ut arma ſubtraherent, protinus eos delegit, quos inſimulabat criminis, & ſi quis cum pugione deprehenſus eſſet. Nam cum ſcuto & haſta pompas proſequi conſueverant.

νθ΄. Τοιούτῳ μὲν τρόπῳ δι' ἐρωτικὴν λύπην ἥ τε ἀρχὴ τῆς ἐπιβουλῆς, καὶ ἡ ἀλόγιστος τόλμα ἐκ τοῦ παραχρῆμα περιδεοῦς Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι ἐγένετο. τοῖς δ' Ἀθηναίοις χαλεπωτέρα μετὰ τοῦτο ἡ τυραννὶς κατέστη. καὶ ὁ Ἱππίας διὰ φόβου ἤδη μᾶλλον ὢν, τῶν τε πολιτῶν πολλοὺς ἔκτεινε, καὶ πρὸς τὰ ἔξω ἅμα διεσκοπεῖτο, εἴποθεν ἀσφάλειάν τινα ὁρῴη μεταβολῆς γενομένης ὑπάρχουσάν οἱ. Ἱπποκλου γοῦν τοῦ Λαμψακηνοῦ τυράννου Αἰαντίδῃ τῷ παιδὶ θυγατέρα ἑαυτοῦ μετὰ ταῦτα Ἀρχεδίκην (Ἀθηναῖος ὢν Λαμψακηνῷ) ἔδωκεν, αἰσθανόμενος αὐτοὺς μέγα παρὰ βασιλεῖ Δαρείῳ δύνασθαι. καὶ αὐτῆς σῆμα ἐν Λαμψάκῳ ἐστὶν, ἐπίγραμμα ἔχον τόδε·

Ἀνδρὸς ἀριστεύσαντος ἐν Ἑλλάδι τῶν ἐφ' ἑαυτοῦ,
Ἱππίου Ἀρχεδίκην ἥδε κέκευθε κόνις·

LIX. Hoc igitur modo, propter amatoriam indignationem, & coniurationis initium factum eſt, & audax illud facinus propter repentinum metum ab Harmodio & Ariſtogitone ſuſceptum eſt. Poſtea vero tyrannis Athenienſibus aſperior fuit. Et Hippias iam ſibi metuens vehementius, quam ante, multos cives interfecit, & ſimul ad externa auxilia reſpicere coepit, ſi quid praeſidii alicunde ſibi paratum cerneret, mutato rerum ſtatu. Poſt haec igitur Aeantidae, Hippocli Lampſacenorum tyranni filio, Archedicen ſuam filiam, Athenienſis Lampſaceno, quod ipſos apud regem Darium auctoritate multum pollere ſciret, nuptum dedit. Ac ipſius monumentum Lampſaci exſtat, cum inſcriptione iſta:

Hippiae apud Graecos laudem virtutis adepti
Hic pulvis prolem contegit Archedicen,

Ἡ πατρός τε καὶ ἀνδρὸς, ἀδελφῶν τ' οὖσα τυράννων,
Παίδων τ', οὐκ ἤρθη νοῦν ἐς ἀτασθαλίην.

Τυραννεύσας δὲ ἔτη τρία Ἱππίας ἔτι Ἀθηναίων, καὶ παυσθεὶς ἐν τῷ τετάρτῳ ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ Ἀλκμαιωνιδῶν τῶν φευγόντων, ἐχώρει ὑπόσπονδος ἐς τε Σίγειον, καὶ παρ' Αἰαντίδην ἐς Λάμψακον· ἐκεῖθεν δὲ, ὡς βασιλέα Δαρεῖον. ὅθεν καὶ ὁρμώμενος ἐς Μαραθῶνα ὕστερον ἔτει εἰκοστῷ, ἤδη γέρων ὤν, μετὰ Μήδων ἐστράτευσεν.

ξ. Ὧν ἐνθυμούμενος ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων, καὶ μιμνησκόμενος ὅσα ἀκοῇ περὶ αὐτῶν ἠπίστατο, χαλεπὸς ἦν τότε καὶ ὑπόπτης ἐς τοὺς περὶ τῶν μυστικῶν τὴν αἰτίαν λαβόντας, καὶ πάντα αὐτοῖς ἐδόκει ἐπὶ ξυνωμοσίᾳ ὀλιγαρχικῇ καὶ τυραννικῇ πεπρᾶχθαι. καὶ ὡς αὐτῶν διὰ τὸ τοιοῦτον ὀργιζομένων, πολλοί τε καὶ ἀξιόλο-

Quae reges habuit, patrem, fratreſque, virumque,
Et natos, haudque eſt facta ſuperba tamen.

Hippias autem cum tres deinceps annos tyrannidem apud Athenienſes obtinuiſſet, & quarto anno a Lacedaemoniis, & Alcmaeonidis exſulibus imperio ſpoliatus fuiſſet, fide publica impetrata, Sigeum, & inde Lampſacum, ad Aeantidem eſt profectus: illinc vero, ad regem Darium. Unde poſtea profectus anno viceſimo, iam ſenex, cum Medis ad Marathonem militavit.

LX. Quae reputans populus Athenienſis, & memoria repetens, quaecunque de illis fama acceperat, tunc ſaevus erat, & ſuſpicioſus in eos, qui de myſteriis inſimulati fuerant; atque omnia ipſi videbantur eo conſilio facta, ut dominatus paucorum, vel regum, a coniuratis conſtitueretur. Et cum ipſe populus ob hanc rem iraſceretur,

γοι ἄνθρωποι ἤδη ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἦσαν. καὶ οὐκ ἐν παύλῃ ἐφαίνετο, ἀλλὰ καθ' ἡμέραν ἐπεδίδοσαν μᾶλλον ἐς τὸ ἀγριώτερόν τε καὶ πλείους ἔτι ξυλλαμβάνειν. ἐνταῦθα ἀναπείθεται εἷς τῶν δεδεμένων, ὅσπερ ἐδόκει αἰτιώτατος εἶναι, ὑπὸ τῶν ξυνδεσμωτῶν τινος, εἴτε ἄρα καὶ τὰ ὄντα μηνῦσαι, εἴτε καὶ οὔ. (ἐπ' ἀμφότερα γὰρ εἰκάζεται· τὸ δὲ σαφὲς οὐδεὶς οὔτε τότε, οὔτε ὕστερον ἔχει εἰπεῖν περὶ τῶν δρασάντων τὸ ἔργον) λέγων δὲ ἔπεισεν αὐτὸν ὡς χρὴ, εἰ μὴ καὶ δέδρακεν, αὐτόν τε ἄδειαν ποιησάμενον σῶσαι, καὶ τὴν πόλιν τῆς παρούσης ὑποψίας παῦσαι. βεβαιωτέραν γὰρ αὐτῷ σωτηρίαν εἶναι ὁμολογήσαντι μετ' ἀδείας, ἢ ἀρνηθέντι διὰ δίκης ἐλθεῖν. καὶ ὁ μὲν, αὐτός τε καθ' ἑαυτοῦ καὶ κατ' ἄλλων μηνύει τὸ τῶν Ἑρμῶν. ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἄσμενος λαβὼν, ὡς

multos, eoſque claros viros in carcerem iam coniecerat. nec dum ſedatus eſſe videbatur; ſed in dies magis in ſaevitia proficiebat, & longe plures, quam ante, comprehendebat. Interea vero quidam ex iis, qui cum aliis in vinculis erat, cuidam, qui in carcere erat, & qui maxime affinis crimini eſſe videbatur, perſuaſit, ut rem indicaret, ſive vera, ſive non vera eſſet. (nam utrinque ſunt coniecturae. nihil enim certi de illius facinoris auctoribus aut tunc, aut poſtea, a quoquam afferri potuit.) Perſuaſit autem dicens, oportere ipſum, quamvis hoc facinus non perpetraſſet, tamen impetrata impunitate, cum ſe ipſum ſervare, tum etiam civitatem praeſenti ſuſpicione liberare. Salutem enim ipſi certiorem fore dicebat, ſi impunitate impetrata rem faſſus fuiſſet, quam ſi negans iudicium ſubiiſſet. Quamobrem hic & contra ſe, & contra alios indicium profeſſus eſt de violatis Mercurii ſimulacris. Popu-

ᾤετο, τὸ σαφὲς, καὶ δεινὸν ποιούμενοι πρότερον εἰ τοὺς ἐπιβουλεύοντας σφῶν τῷ πλήθει μὴ εἴσονται, τὸν μὲν μηνυτὴν εὐθὺς καὶ τοὺς ἄλλους μετ' αὐτοῦ ὅσων μὴ κατηγορήκει, ἔλυσαν. τοὺς δε καταιτιαθέντας, κρίσεις ποιήσαντες, τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, ὅσοι ξυνελήφθησαν, τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον καταγνόντες, ἐπανεῖπον ἀργύριον τῷ ἀποκτείναντι. κἂν τούτῳ οἱ μὲν παθόντες ἄδηλον ἦν εἰ ἀδίκως ἐτετιμώρηντο· ἡ μέντοι ἄλλη πόλις ἐν τῷ παρόντι περιφανῶς ὠφέλητο.

ξα'. Περὶ δὲ τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἐναγόντων τῶν ἐχθρῶν, οἵπερ καὶ πρὶν ἐκπλεῖν αὐτὸν ἐπέθεντο, χαλεπῶς οἱ Ἀθηναῖοι ἐλάμβανον. καὶ ἐπειδη τὸ τῶν Ἑρμῶν ᾤοντο σαφὲς ἔχειν, πολὺ δὴ μᾶλλον καὶ τὰ μυστικὰ, ὧν ἐπαί-

lus vero Athenienſis, lubenter cognita (ut ipſe putabat) rei veritate, cum prius indigniſſime ferret, ſi eos, qui ſuae multitudini inſidiabantur, cognoſcere non poſſet, confeſtim dimiſit & ipſum indicem, & ceteros, qui cum ipſo erant, & quos ille non accuſaſſet. Illorum vero, qui tunc ab iſto delati fuerunt, conſtitutis iudiciis, & cauſa cognita, alios quidem occidit, quotquot comprehenſi fuerant; alios vero, fuga dilapſos, morte damnavit, & per praeconis vocem praemia propoſuit ei, qui damnatos interfeciſſet. Interea vero non conſtabat, utrum ii, qui capitali ſupplicio fuerant affecti, iure, an iniuria ſupplicio affecti fuiſſent. Reliqua tamen civitas in praeſentia commodum ex hac re manifeſte percepit.

LXI. De Alcibiade vero, inſtigantibus inimicis iiſdem, qui vel priuſquam ille diſcederet, aggreſſi fuerant, Athenienſes delationem iratis animis accipiebant. Poſtquam autem de violatis Mercurii ſimulacris rem compertam ſe ha-

τιος ἦν, μετὰ τοῦ αὐτοῦ λόγου καὶ τῆς ξυνωμοσίας ἐπὶ τῷ δήμῳ ἀπ' ἐκείνου ἐδόκει πραχθῆναι. καὶ γάρ τις καὶ στρατιὰ Λακεδαιμονίων οὐ πολλὴ ἔτυχε κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν ᾧ περὶ ταῦτα ἐθορυβοῦντο, μέχρι ἰσθμοῦ παρελθοῦσα, πρὸς Βοιωτούς τι πράσσοντες. ἐδόκει οὖν, ἐκείνου πράξαντος, καὶ οὐ Βοιωτῶν ἕνεκα, ἀπὸ ξυνθήματος ἥκειν, καὶ, εἰ μὴ ἔφθασαν δὴ αὐτοὶ κατὰ τὸ μήνυμα ξυλλαβόντες τοὺς ἄνδρας, προδοθῆναι ἂν ἡ πόλις. καί τινα μίαν νύκτα καὶ κατέδαρθον ἐν Θησείῳ τῷ ἐν πόλει ἐν ὅπλοις. οἵ τε ξένοι τοῦ Ἀλκιβιάδου [οἱ] ἐν Ἄργει κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπωπτεύθησαν τῷ δήμῳ ἐπιτίθεσθαι· καὶ τοὺς ὁμήρους τῶν Ἀργείων τοὺς ἐν ταῖς νήσοις κειμένους οἱ Ἀθηναῖοι τότε παρέδοσαν τῷ Ἀργείων δήμῳ διὰ ταῦτα διαχρήσασθαι. πανταχόθεν τε περιεστήκει

bere exiſtimarunt, tunc vero multo magis etiam myſteria, de quibus pollutis accuſabatur, ab illo polluta fuiſſe videbantur, eodem conſilio, & cum coniuratis, adverſus ſtatum popularem. Nam quidam non magnus Lacedaemoniorum exercitus per hoc ipſum tempus, quo Athenienſes in urbe propter iſtas res perturbabantur, ad Iſthmum uſque progreſſus eſt, neſcio quid adverſus Boeotos moliens. Videbatur igitur, illo ſollicitante, non autem Boeotorum cauſa, ex compoſito veniſſe; &, niſi ipſi per indicium homines illos mature comprehendiſſent, futurum fuiſſe, ut civitas proderetur. Unde etiam unam quandam noctem apud Theſei templum, quod eſt in urbe, ſub armis pernoctarunt. Quin etiam Alcibiadis hoſpites, qui Argis erant, per idem tempus in ſuſpicionem venerunt, fore, ut populum aggrederentur. Argivorum autem obſides, qui collocati fuerant in inſulis, Athenienſes tunc Argivo po-

ὑποψία ἐς τὸν Ἀλκιβιάδην. ὥστε βουλόμενοι αὐτὸν ἐς κρίσιν ἀγαγόντες ἀποκτεῖναι, πέμπουσιν οὕτω τὴν Σαλαμινίαν ναῦν ἐς τὴν Σικελίαν, ἐπί τε ἐκεῖνον, καὶ ὧν πέρι ἄλλων ἐμεμήνυτο. εἴρητο δὲ, προειπεῖν αὐτῷ ἀπολογησομένῳ ἀκολουθεῖν, ξυλλαμβάνειν δὲ μή· θεραπεύοντες τό, τε πρὸς τοὺς ἐν τῇ Σικελίᾳ στρατιώτας τε σφετέρους καὶ πολεμίους μὴ θορυβεῖν, καὶ οὐχ ἥκιστα τοὺς Μαντινέας καὶ Ἀργείους βουλόμενοι παραμεῖναι, δι' ἐκείνου νομίζοντες πεισθῆναι σφᾶς ξυστρατεύειν. καὶ ὁ μὲν, ἔχων τὴν ἑαυτοῦ ναῦν, καὶ οἱ ξυνδιαβεβλημένοι ἀπέπλεον μετὰ τῆς Σαλαμινίας ἐκ τῆς Σικελίας ὡς ἐς τὰς Ἀθήνας· καὶ ἐπειδὴ ἐγένοντο ἐν Θουρίοις, οὐκέτι ξυνείποντο, ἀλλ' ἀπελθόντες ἀπὸ τῆς νεὼς, οὐ φανεροὶ

Bell. Pelop. an. 17. Olymp. 91. 2. U. C. Varr. 339.

pulo his de cauſis interficiendos tradiderunt. Denique ſuſpiciones Alcibiadem undique circumſtabant. Quamobrem Athenienſes, quod eum adductum ad iudicium morte mulctare vellent, ita demum mittunt Salaminiam navem in Siciliam, cum ad illum revocandum, tum ad alios, de quibus indicia delata fuerant. Mandatum autem fuerat, ut ipſi Alcibiadi praeciperent, ut ſe purgaturus ſequeretur, non tamen ipſum comprehenderent: caventes, ne ſui milites, qui erant in Sicilia, tumultum aliquem excitarent, neve hoſtes, hoc animadverſo, caſtra aggrederentur; praecipue vero cupientes, Mantineos & Argivos in illa expeditione permanere, quod exiſtimarent, illos illius opera inductos ad hanc militiae ſocietatem. Hic igitur habens ſuam navem, itemque ii, qui una inſimulati fuerant, ex Sicilia cum navi Salaminia, tanquam Athenas ituri, diſceſſerunt. Et cum in Thuriis fuerunt, illos non amplius ſunt ſecuti, ſed ex navi egreſſi evanuerunt: poſt criminationem ad

ἦσαν· δείσαντες τὸ ἐπὶ διαβολῇ ἐς δίκην καταπλεῦσαι. οἱ δ᾽ ἐκ τῆς Σαλαμινίας, τέως μὲν ἐζήτουν τὸν Ἀλκιβιάδην καὶ τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ· ὡς δ᾽ οὐδαμοῦ φανεροὶ ἦσαν, ᾤχοντο ἀποπλέοντες. ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης, ἤδη φυγὰς ὢν, οὐ πολλῷ ὕστερον ἐπὶ πλοίου ἐπεραιώθη ἐς Πελοπόννησον ἐκ τῆς Θουρίας. οἱ δ᾽ Ἀθηναῖοι ἐρήμῃ δίκῃ θάνατον κατέγνωσαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν μετ᾽ ἐκείνου.

ξβʹ. Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐν τῇ Σικελίᾳ, δύο μέρη ποιήσαντες τοῦ στρατεύματος, καὶ λαχὼν ἑκάτερος, ἔπλεον ξὺν παντὶ ἐπὶ Σελινοῦντος καὶ Ἐγέστης· βουλόμενοι μὲν εἰδέναι τὰ χρήματα εἰ δώσουσιν οἱ Ἐγεσταῖοι, κατασκέψασθαι δὲ καὶ τῶν Σελινουντίων τὰ πράγματα, καὶ τὰ διάφορα μαθεῖν τὰ πρὸς Ἐγεσταίους. παραπλέοντες δ᾽ ἐν ἀριστερᾷ τὴν Σικελίαν, τὸ μέρος τὸ πρὸς τὸν Τυρσηνικὸν

iudicium proficiſci non auſi. Qui vero navi Salaminia vehebantur, aliquamdiu quidem Alcibiadem, eiuſque ſocios quaeſiverunt: ſed cum nuſquam apparerent, navigationis curſum conficere perrexerunt. Alcibiades vero, cum iam exſul eſſet, non multo poſt ex agro Thurio in Peloponneſum navigio vectus tranſmiſit. Athenienſes vero illum, & eos, qui cum illo erant, deſerto iudicio, capite condemnarunt.

LXII. Poſtea vero ceteri Athenienſium duces, qui erant in Sicilia, cum exercitum in duas partes diviſiſſent, & uterque ſuam partem ſortito accepiſſet, cum omnibus copiis Selinuntem ac Egeſtam verſus navigarunt: partim quidem, quod ſcire vellent, an Egeſtaei pecunias exercitui promiſſas daturi eſſent; partim vero etiam, ut Selinuntiorum res explorarent, & controverſias cognoſcerent, quae Selinuntiis cum Egeſtaeis intercedebant. Siciliae autem oram

κόλπον, ἔσχον ἐς Ἱμέραν, ἥπερ μόνη ἐν τούτῳ τῷ μέρει τῆς Σικελίας, Ἑλλὰς πόλις ἐστί. καὶ ὡς οὐκ ἐδέχοντο αὐτοὺς, παρεκομίζοντο· καὶ ἐν τῷ παράπλῳ αἱροῦσιν Ὕκκαρα, πόλισμα Σικανικὸν μὲν, Ἐγεσταίοις δὲ πολέμιον· ἦν δὲ παραθαλασσίδιον. καὶ ἀνδραποδίσαντες τὴν πόλιν παρέδοσαν Ἐγεσταίοις. παρεγένοντο γὰρ αὐτῶν ἱππεῖς. αὐτοὶ δὲ πάλιν τῷ μὲν πεζῷ ἐχώρουν διὰ τῶν Σικελῶν, ἕως ἀφίκοντο ἐς Κατάνην· αἱ δὲ νῆες περιέπλευσαν τὰ ἀνδράποδα ἄγουσαι. Νικίας δὲ εὐθὺς ἐξ Ὑκκάρων ἐπὶ Ἐγέστης παραπλεύσας, καὶ τἄλλα χρηματίσας, καὶ λαβὼν τάλαντα τριάκοντα, παρῆν ἐς τὸ στράτευμα. καὶ τἀνδράποδα ἀπέδοσαν, καὶ ἐγένοντο ἐξ αὐτῶν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν τάλαντα. καὶ ἐς τοὺς τῶν Σικελῶν ξυμμάχους περιέπλευσαν, στρατιὰν κελεύον-

a ſiniſtra legentes, ab ea parte, quae ad ſinum Tyrrhenum vergit, Himeram appulerunt, quae ſola, in hac Siciliae parte, eſt Graeca civitas. Cum autem Himeraei ipſos non recepiſſent, praetervecti ſunt. Et dum praeterveherentur, ceperunt Hyccara, oppidum Sicanicum quidem, ſed Egeſtaeis hoſtile. erat autem maritimum. Cum autem oppidanos in ſervitutem abſtraxiſſent, oppidum Egeſtaeis tradiderunt. Ipſorum enim equitatus Athenienſibus affuerat. Ipſi vero rurſus cum peditatu quidem per Siculorum agrum iter fecerunt, donec Catanam pervenerunt. Naves vero, quae captivos vehebant, circumvectae ſunt. Nicias autem ex Hyccaris Egeſtam confeſtim praetervectus, cum de ceteris rebus cum Egeſtaeis egiſſet, & triginta talenta ab illis accepiſſet, ad exercitum rediit: & captivos vendidit, & ex ipſis confecta ſunt centum & viginti talenta. Illinc autem Nicias, eiuſque collega cum copiis circumve-

τες πέμπειν· τῇ τε ἡμισείᾳ τῆς ἑαυτῶν ἦλθον ἐπὶ Ὕβλαν τὴν Γελεᾶτιν πολεμίαν οὖσαν, καὶ οὐχ εἷλον. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

ξγʹ. Τοῦ δ᾽ ἐπιγιγνομένου χειμῶνος εὐθὺς τὴν ἔφοδον οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ Συρακούσας παρεσκευάζοντο· οἱ δὲ Συρακούσιοι, καὶ αὐτοὶ, ὡς ἐπ᾽ ἐκείνους ἰόντες. ἐπειδὴ γὰρ αὐτοῖς πρὸς τὸν πρῶτον φόβον καὶ τὴν προσδοκίαν οἱ Ἀθηναῖοι οὐκ εὐθὺς ἐπέκειντο, κατά τε τὴν ἡμέραν ἑκάστην προϊοῦσαν ἀνεθάρσουν μᾶλλον, καὶ ἐπειδὴ πλέοντες τά τε ἐπέκεινα τῆς Σικελίας πολὺ ἀπὸ σφῶν ἐφαίνετο, καὶ πρὸς τὴν Ὕβλαν ἐλθόντες καὶ πειράσαντες, οὐχ εἷλον βίᾳ, ἔτι πλέον κατεφρόνησαν. καὶ ἠξίουν τοὺς στρατηγοὺς (οἷον δὴ ὄχλος φιλεῖ θαρσήσας ποιεῖν) ἄγειν σφᾶς ἐπὶ Κατάνην, ἐπειδή γε οὐκ ἐκεῖνοι ἐφ᾽ ἑαυτοὺς

cti ad ſocios Siculorum iverunt, ac imperarunt, ut exercitum mitterent. Et cum dimidia ſui exercitus parte adverſus Hyblam Geleatin, quae hoſtilis erat, profecti ſunt, nec expugnarunt. Et aeſtas exceſſit.

LXIII. Inſequenti hieme ſtatim Athenienſes ſeſe praeparare coeperunt ad invadendas Syracuſas. Syracuſani vero & ipſi viciſſim, ut adverſus illos ituri, ſe praeparabant. Quod enim ad primum ipſorum pavorem & exſpectationem Athenienſes non protinus ipſos invaſiſſent, quotidie, temporiſque progreſſu magis ac magis ſe ipſos colligebant: item quod, dum illam Siciliae oram praeterveherentur, valde procul ab ipſis proficiſci viſi fuiſſent, & ad Hyblam profecti, eam tentaſſent, nec expugnaſſent, multo magis eos comtemſerunt. Quare duces rogabant, (ut vulgus confidens facere ſolet) ut ſe Catanam verſus ducerent, quandoquidẽm illi contra ſe non venirent. Quin etiam equites

ἔρχονται. ἱππεῖς τε προσελαύνοντες ἀεὶ κατάσκοποι τῶν Συρακουσίων πρὸς τὸ στράτευμα τῶν Ἀθηναίων, ἐφύβριζον ἄλλα τε, καὶ εἰ ξυνοικήσοντες σφίσιν αὐτοῖς μᾶλλον ἥκοιεν ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ, ἢ Λεοντίνους ἐς τὴν οἰκείαν κατοικιοῦντες.

ξδ'. Ἃ γιγνώσκοντες οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, καὶ βουλόμενοι αὐτοὺς ἄγειν πανδημεὶ ἐκ τῆς πόλεως ὅτιπλεῖστον, αὐτοὶ δὲ ταῖς ναυσὶν ἐν τοσούτῳ ὑπὸ νύκτα παραπλεύσαντες στρατόπεδον καταλαμβάνειν ἐν ἐπιτηδείῳ καθ' ἡσυχίαν. εἰδότες οὐκ ἂν ὁμοίως δυνηθέντες, καὶ εἰ ἐκ τῶν νεῶν πρὸς παρεσκευασμένους ἐκβιβάζοιεν, ἢ κατὰ γῆν ἰόντες γνωσθείησαν. τοὺς γὰρ ἂν ψιλοὺς τοὺς σφῶν, καὶ τὸν ὄχλον, τῶν Συρακουσίων τοὺς ἱππέας πολλοὺς ὄντας, σφίσι δ' οὐ παρόντων ἱππέων, βλάπτειν ἂν μεγάλα· οὕτω δὲ, λήψεσθαι χωρίον ὅθεν

Syracuſani, qui ad ſpeculandum aſſidue uſque ad Athenienſium caſtra provehebantur, cum alia probra per contumeliam in eos ingerebant, tum vero illud percontabantur, an potius ad ſecum in alieno agro habitandum veniſſent, quam ad Leontinos in propria ſede collocandos.

LXIV. Quae cum cognoſcerent Athenienſium duces, & vellent ipſos Syracuſanos cum univerſo populo ab urbe quam longiſſime abducere, ipſi vero interea ſub noctem cum claſſe praetervecti, locum caſtris idoneum occupare, hoſte nullum negotium ſibi faceſſente. Sciebant enim futurum, ut non perinde poſſent, ſi aut ex navibus adverſus hoſtes iam praeparatos deſcenderent, aut itinere terreſtri euntes ab illis animadverterentur. Suae enim levi armaturae, & multitudini, quod nullus equitatus adhuc ipſis adeſſet, Syracuſanorum equitatum, qui magnus erat, magna detri-

ὑπὸ τῶν ἱππέων οὐ βλάψονται ἄξια λόγου. ἐδίδασκον δ' αὐτοὺς περὶ τοῦ πρὸς τῷ Ὀλυμπιείῳ χωρίου, ὅπερ καὶ κατέλαβον, Συρακουσίων φυγάδες, οἳ ξυνείποντο. τοιόνδε τι οὖν πρὸς ἃ ἐβούλοντο οἱ στρατηγοὶ μηχανῶνται. πέμπουσιν ἄνδρα σφίσι μὲν πιστὸν, τοῖς δὲ τῶν Συρακουσίων στρατηγοῖς τῇ δοκήσει οὐχ ἧσσον ἐπιτήδειον. ἦν δὲ Καταναῖος ὁ ἀνήρ· καὶ ἀπ' ἀνδρῶν ἐκ τῆς Κατάνης ἥκειν ἔφησεν ὧν ἐκεῖνοι τὰ ὀνόματα ἐγίγνωσκον, καὶ ἠπίσταντο ἐν τῇ πόλει ἔτι ὑπολοίπους ὄντας τῶν σφίσιν εὔνων. ἔλεγε δὲ τοὺς Ἀθηναίους αὐλίζεσθαι ἀπὸ τῶν ὅπλων ἐν τῇ πόλει, καὶ εἰ βούλονται ἐκεῖνοι πανδημεὶ ἐν ἡμέρᾳ ῥητῇ ἅμα ἕῳ ἐπὶ τὸ στράτευμα ἐλθεῖν, αὐτοὶ μὲν ἀποκλείσειν τοὺς παρὰ σφίσι, καὶ τὰς ναῦς ἐμπρήσειν, ἐκείνους δὲ ῥᾳδίως τὸ στράτευμα προσ-

menta daturum. Ita vero, ut ipſi facere ſtatuerant, exiſtimabant, ſe locum capturos, unde ab hoſtium equitatu nullum memoratu dignum damnum eſſent accepturi. Ipſos autem Athenienſium duces de occupando loco ad Olympieum ſito, quem etiam occuparunt, Syracuſanorum exſules, qui ipſos ſequebantur, admonuerunt. Duces inquam igitur, ut voti compotes fierent, huiuſmodi commentum machinati ſunt. Mittunt quendam fidei ſibi probatae virum, & Syracuſanorum ducibus non minus amicum, ut ipſi opinabantur, ad quos mittebatur. Erat autem Catanaeus. Et, a quibuſdam Catanaeis miſſum ſe venire, dicebat, quorum illi nomina cognoſcebant, & quos ſuae factionis ſtudioſos in urbe adhuc ſupereſſe ſciebant. Hic autem dicebat, Athenienſes in urbe procul a caſtris pernoctare, &, ſi illi certa die, primo diluculo ad exercitum cum univerſo populo venire vellent, ſe quidem excluſuros eos, qui eſſent apud

βαλόντας τῷ σταυρώματι αἱρήσειν. εἶναι δὲ ταῦτα τοὺς ξυνδράσοντας πολλοὺς Καταναίων, καὶ ἑτοιμάσθαι ἤδη ἀφ᾽ ὧν αὐτὸς ἥκειν.

ξέ. Οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Συρακουσίων, μετὰ τοῦ καὶ ἐς τὰ ἄλλα θαρσεῖν, καὶ εἶναι ἐν διανοίᾳ καὶ ἄνευ τούτων ἰέναι παρεσκευάσθαι ἐπὶ Κατάνην, ἐπίστευσάν τε τῷ ἀνθρώπῳ πολλῷ ἀπερισκεπτότερον, καὶ εὐθὺς ἡμέραν ξυνθέμενοι ᾗ παρέσονται, ἀπέστειλαν αὐτόν. καὶ αὐτοὶ (ἤδη γὰρ καὶ τῶν ξυμμάχων Σελινούντιοι καὶ ἄλλοι τινὲς παρῆσαν) προεῖπον πανδημεὶ πᾶσιν ἐξιέναι Συρακουσίοις. ἐπεὶ δὲ ἕτοιμα αὐτοῖς καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς ἦν, καὶ αἱ ἡμέραι ἐν αἷς ξυνέθεντο ἥξειν, ἐγγὺς ἦσαν, πορευόμενοι ἐπὶ Κατάνης, ηὐλίσαντο ἐπὶ τῷ Συμαίθῳ ποταμῷ, ἐν τῇ Λεοντίνῃ. οἱ δ᾽ Ἀθηναῖοι ὡς ᾔσθον-

ſe, & naves incenſuros; illos vero, ſi vallum adorti fuiſſent, exercitum Athenienſem facile capturos. Permultos autem Catanaeorum ad rem gerendam adiutores fore, & iam paratos eſſe, a quibus ipſe veniret.

LXV. Syracuſanorum autem duces (cum alioqui & ceteris in rebus eſſent confidentiores, & in animo haberent vel ſine his nuntiis adverſus Catanam cum apparatu proficiſci) longe inconſideratiſſime fidem huic homini habuerunt: ſtatimque conſtituta die, ad quam ad Catanam adeſſent, ipſum remiſerunt. Ipſi vero (iam enim Selinuntii & alii nonnulli ex ſociis aderant) Syracuſanis edixerunt, ut cuncti nullo delectu ad exeundum ſe expedirent. Cum autem res omnes ad illam expeditionem neceſſarias iam praeparaſſent, & dies adventaret, ad quam ſe venturos conſtituerant, iter ingreſſi, ut Catanam verſus proficiſcerentur, ad Symaethum flumen, in agro Leontino, caſtra poſue-

το αὐτοὺς προσιόντας, ἀναλαβόντες τό, τε στράτευμα ἅπαν τὸ ἑαυτῶν, καὶ ὅσοι Σικελῶν αὐτοῖς, ἢ ἄλλος τις προσεληλύθει, καὶ ἐπιβιβάσαντες ἐπὶ τὰς ναῦς καὶ τὰ πλοῖα, ὑπὸ νύκτα ἔπλεον ἐπὶ τὰς Συρακούσας. καὶ οἵτε Ἀθηναῖοι ἅμα ἕῳ ἐξέβαινον ἐς τὸν κατὰ τὸ Ὀλυμπίειον, ὡς στρατόπεδον καταληψόμενοι· καὶ οἱ ἱππῆς οἱ Συρακουσίων, πρῶτοι προσελάσαντες ἐς τὴν Κατάνην, καὶ αἰσθόμενοι ὅτι τὸ στράτευμα ἅπαν ἀνῆκται, ἀποστρέψαντες ἀγγέλλουσι τοῖς πεζοῖς. καὶ ξύμπαντες ἤδη ἀποτρεπόμενοι, ἐβοήθουν ἐπὶ τὴν πόλιν.

ξστ΄. Ἐν τούτῳ δ᾽ οἱ Ἀθηναῖοι, μακρᾶς οὔσης τῆς ὁδοῦ αὐτοῖς, καθ᾽ ἡσυχίαν ἐκάθισαν τὸ στράτευμα ἐς χωρίον ἐπιτήδειον, καὶ ἐν ᾧ μάχης τε ἄρξειν ἔμελλον ὁπότε βούλοιντο, καὶ οἱ ἱππῆς τῶν Συρακουσίων ἥκιστ᾽ ἂν αὐτοὺς καὶ ἐν τῷ ἔργῳ καὶ πρὸ αὐτοῦ λυπήσειν. τῇ

runt. Athenienſes vero, cum intellexiſſent ipſos adventare, aſſumtis omnibus copiis, & ſuorum, & Siculorum, quotquot ipſis aderant, & ſi quis alius ad ipſos acceſſerat, eiſque in naves & navigia impoſitis, ſub noctem Syracuſas verſus contenderunt. At Athenienſes, ſimulac dies illuxit, egreſſi ſunt in locum, qui erat iuxta Olympieum, ibi caſtrametaturi: & Syracuſanorum equites, qui primi ad Catanam acceſſerant, & qui cognoverant, totum exercitum claſſe vectum diſceſſiſſe, reverſi rem peditatui ſignificarunt. Tunc vero cuncti regreſſi, ad ſuppetias urbi ferendas accurrerunt.

LXVI. Interea vero Athenienſes, quod ipſis longum iter eſſet, per otium caſtra poſuerunt in opportuno loco, & in quo proelii initium erant facturi, quotieſcunque vellent, & vel in ipſo proelio, vel ante proelium ab equitatu Syracuſanorum minime infeſtari poterant. nam ab

μὲν γὰρ, τειχία τε καὶ οἰκίαι εἶργον, καὶ δένδρα, καὶ λίμνη· παρὰ δὲ τὸ, κρημνοί. καὶ τὰ ἐγγὺς δένδρα κόψαντες, καὶ κατενεγκόντες ἐπὶ τὴν θάλασσαν, παρά τε τὰς ναῦς σταύρωμα ἔπηξαν, καὶ ἐπὶ τῷ Δάσκωνι· ἔρυμά τε ᾗ εὐεφοδώτατον ἦν τοῖς πολεμίοις, λίθοις λογάδην καὶ ξύλοις διὰ ταχέων ὤρθωσαν, καὶ τὴν τοῦ Ἀνάπου γέφυραν ἔλυσαν. παρασκευαζομένων δὲ, ἐκ μὲν τῆς πόλεως οὐδεὶς ἐξιὼν ἐκώλυε, πρῶτοι δὲ οἱ ἱππῆς τῶν Συρακουσίων προσεβοήθησαν, ἔπειτα δὲ ὕστερον καὶ τὸ πεζὸν ἅπαν ξυνελέγη. καὶ προσῆλθον μὲν ἐγγὺς τοῦ στρατεύματος τῶν Ἀθηναίων τοπρῶτον, ἔπειτα δὲ, ὡς οὐκ ἀντιπροσῄεσαν αὐτοῖς, ἀναχωρήσαντες καὶ διαβάντες τὴν Ἑλωρίνην ὁδὸν, ηὐλίσαντο.

ξζ'. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι παρεσκευάζοντο ὡς ἐς μάχην, καὶ ξυνετάξαντο ὧδε· δε-

una quidem parte munitiones, aedificia, arbores, & ſtagnum hoſtes prohibebant: ab altera vero, loca praerupta. caeſiſque vicinis arboribus, & ad mare delatis, iuxta naves, & ad Daſconem vallum fixerunt, ab ea vero parte, quae aditu hoſtibus erat facillima, munitionem ex ſaxis electis ligniſque conſtructam celeriter erexerunt, & Anapi pontem ſolverunt. Dum autem hae munitiones fierent, ex urbe quidem nemo egreſſus earum opus impedivit: ſed primi Syracuſanorum equites ad opem ſuis rebus ferendam procurrerunt, deinde vero mox & univerſus peditatus convenit. Et primum quidem ad Athenienſium caſtra propius acceſſerunt, deinde vero, cum illi contra ipſos non prodirent, regreſſi, ac, via Helorina tranſmiſſa, caſtra poſuerunt.

LXVII. Inſequenti vero die Athenienſes eorumque ſocii

ξιὸν μὲν κέρας Ἀργεῖοι εἶχον καὶ Μαντινῆς, Ἀθηναῖοι δὲ τὸ μέσον, τὸ δὲ ἄλλο, οἱ ξύμμαχοι οἱ ἄλλοι. καὶ τὸ μὲν ἥμισυ αὐτοῖς τοῦ στρατεύματος ἐν τῷ πρόσθεν ἦν τεταγμένον ἐπὶ ὀκτὼ, τὸ δὲ ἥμισυ ἐπὶ ταῖς εὐναῖς ἐν πλαισίῳ, ἐπὶ ὀκτὼ καὶ τοῦτο τεταγμένον. οἷς εἴρητο, ᾗ ἂν τοῦ στρατεύματός τι πονῇ, μάλιστα ἐφορῶντας παραγίγνεσθαι. καὶ τοὺς σκευοφόρους ἐντὸς τούτων τῶν ἐπιτακτῶν ἐποιήσαντο. οἱ δὲ Συρακούσιοι ἔταξαν τοὺς μὲν ὁπλίτας, ἐφ' ἑκκαίδεκα, ὄντας πανδημεὶ Συρακουσίους, καὶ ὅσοι ξύμμαχοι παρῆσαν. ἐβοήθησαν δὲ αὐτοῖς Σελινούντιοι μὲν μάλιστα, ἔπειτα δὲ καὶ Γελώων ἱππῆς, τὸ ξύμπαν ἐς διακοσίους· καὶ Καμαριναίων ἱππῆς ὅσον εἴκοσι, καὶ τοξόται ὡς πεντήκοντα. τοὺς δὲ ἱππέας ἐπε-

ut ad proelium ſe praepararunt, & aciem hoc modo inſtruxerunt. Dextrum quidem cornu tenebant Argivi & Mantinei, Athenienſes vero medium agmen, alterum vero cornu ceteri ſocii tenebant. Et dimidium quidem ipſorum exercitus ſic erat inſtructum, ut in fronte octoni milites ſtarent: dimidium vero, quod erat ad tentoria, & ipſum octonis militibus erat inſtructum, ita tamen, ut agminis longitudo latitudinem longe ſuperaret. Quibus praeceptum fuerat, ut, qua parte exercitus laboraret, diligentiſſime obſervantes ſe conferrent. Atque intra hos, qui in ſubſidiis collocati fuerant, lixas poſuerunt. Syracuſani vero ſuos gravis armaturae milites, qui erant Syracuſani ex omni totius populi ordine atque aetate collecti, & ſocios, quotquot aderant, ſic inſtruxerunt, ut deni ſeni in aciei fronte ſtarent. Auxilium autem ipſis tulerunt in primis quidem Selinuntii, mox vero & Geloi equites, univerſi ad ducentos. Et Camarinaeorum equites ad viginti, & ſagit-

τάξαντο ἐπὶ τῷ δεξιῷ, οὐκ ἔλασσον ὄντας ἢ διακοσίους καὶ χιλίους· παρὰ δ' αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἀκοντιστάς. μέλλουσι δὲ τοῖς Ἀθηναίοις προτέροις ἐπιχειρήσειν ὁ Νικίας, κατά τε ἔθνη ἐπιπαριὼν ἕκαστα, καὶ ξύμπασι τοιάδε παρεκελεύετο.

ξη'. ΠΟΛΛΗ μὲν παραινέσει, ὦ ἄνδρες, τί δεῖ χρῆσθαι, οἳ πάρεσμεν ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἀγῶνα; αὕτη γὰρ ἡ παρασκευὴ ἱκανωτέρα μοι δοκεῖ εἶναι θάρσος παρασχεῖν, ἢ καλῶς λεχθέντες λόγοι, μετὰ ἀσθενοῦς στρατοπέδου. ὅπου γὰρ Ἀργεῖοι, καὶ Μαντινῆς, καὶ Ἀθηναῖοι, καὶ νησιωτῶν οἱ πρῶτοι ἐσμὲν, πῶς οὐ χρὴ μετὰ τοιῶνδε καὶ τοσῶνδε ξυμμάχων πάντα τινὰ μεγάλην τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἔχειν; ἄλλως τε καὶ πρὸς ἄνδρας πανδημεί τε ἀμυνομένους, καὶ οὐκ ἀπολέκτους ὥσπερ

tarii circiter quinquaginta. Equites autem in dextro cornu collocarunt, non pauciores, quam mille & ducentos. Iuxta autem ipſos, & iaculatores. Cum autem Athenienſes proelium priores inituri eſſent, Nicias & ſingulas gentes, ut quamque adibat, & univerſas huiuſmodi verbis adhortabatur.

LXVIII. *Longa adhortatione, viri, quid opus eſt nos uti, qui ad idem certamen adſumus? Hic enim apparatus ad confidentiam vobis praebendam magis valere mihi videtur, quam verba praeclare facta, quae copiarum firmitate careant. Ubi enim ſumus Argivi, & Mantinei, & Athenienſes, & praecipui inter inſularum incolas, quomodo non oportet quemlibet cum talibus totque ſociis magnam de victoria ſpem habere? praeſertim adverſus homines, qui copias, ex omni totius populi ordine ac aetate raptim & nullo delectu habito collectas, ad noſtram vim propulſandam ducunt: non autem adverſus viros delectos, quales nos*

καὶ ἡμᾶς· καὶ προσέτι Σικελιώτας, οἳ ὑπερφρονοῦσι μὲν ἡμᾶς, ὑπομενοῦσι δὲ οὒ, διὰ τὸ τὴν ἐπιστήμην τῆς τόλμης ἥσσω ἔχειν. παραστήτω δέ τινι καὶ τόδε, πολύ τε ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν εἶναι, καὶ πρὸς γῆ οὐδεμιᾷ φιλίᾳ, ἥντινα μὴ αὐτοὶ μαχόμενοι κτήσεσθε. καὶ τοὐναντίον ὑπομιμνήσκω ὑμᾶς ἢ οἱ πολέμιοι σφίσιν αὐτοῖς (εὖ οἶδ' ὅτι) παρακελεύονται. οἱ μὲν γὰρ, ὅτι περὶ πατρίδος ἔσται ὁ ἀγών· ἐγὼ δὲ, ὅτι οὐκ ἐν πατρίδι, ἐξ ἧς κρατεῖν δεῖ, ἢ μὴ ῥᾳδίως ἀποχωρεῖν. οἱ γὰρ ἱππῆς πολλοὶ ἐπικείσονται. τῆς τε οὖν ὑμετέρας αὐτῶν ἀξίας μνησθέντες, ἐπέλθετε τοῖς ἐναντίοις προθύμως, καὶ τὴν παροῦσαν ἀνάγκην καὶ ἀπορίαν φοβερωτέραν ἡγησάμενοι τῶν πολεμίων.

ξθ'. Ὁ μὲν Νικίας, τοιαῦτα παρακελευσάμενος, ἐπῆγε τὸ στρατόπεδον εὐθύς. οἱ δὲ Συρακούσιοι ἀπροσδόκητοι μὲν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἦσαν ὡς ἤδη μαχούμενοι,

ſumus. Praeterea adverſus Sicilienſes, qui nos quidem contemnunt, ſed tamen non ſuſtinebunt, quod plus audaciae, quam peritiae, habeant. Illud etiam in mentem unicuique veniat, nos & procul a noſtrae patriae finibus abeſſe, & in nullo amico ſolo, niſi quod vos ipſi pugnando quaeſieritis. Atque ego vos admoneo, contra ac hoſtes (quod probe ſcio) ſe ipſos adhortantur. Illi enim, quod pro patria certamen ipſis ſit futurum: at ego vos admoneo non in patrio ſolo; unde oportet nos victoria potitos reverti, aut non facile reverti poſſe. Nam permulti equites nobis inſtabunt. Veſtrae igitur ipſorum dignitatis memores, hoſtes alacriter invadatis, & praeſentem neceſſitatem atque difficultatem, quam adverſarios, terribiliorem eſſe ducatis.

LXIX. Nicias autem talibus adhortatus, copias confeſtim adverſus hoſtem duxit. Syracuſani vero tunc quidem

καί τινες αὐτοῖς ἐγγὺς τῆς πόλεως οὔσης καὶ ἐπεληλύθεσαν· οἱ δὲ καὶ διὰ σπουδῆς προσβοηθοῦντες δρόμῳ, ὑστέριζον μὲν, ὡς δὲ ἕκαστός πη τοῖς πλείοσι προσμίξειε, καθίσταντο. οὐ γὰρ δὴ προθυμίᾳ ἐλλιπεῖς ἦσαν, οὐδὲ τόλμῃ, οὔτ᾽ ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ οὔτ᾽ ἐν ταῖς ἄλλαις· ἀλλὰ τῇ μὲν ἀνδρείᾳ οὐχ ἥσσους, ἐς ὅσον ἡ ἐπιστήμη ἀντέχοι· τῷ δὲ ἐλλείποντι αὐτῆς, καὶ τὴν βούλησιν ἄκοντες προὐδίδοσαν. ὅμως δὲ οὐκ ἂν οἰόμενοι σφίσι τοὺς Ἀθηναίους προτέρους ἐπελθεῖν, καὶ διὰ τάχους ἀναγκαζόμενοι ἀμύνασθαι, ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα, εὐθὺς ἀντεπῄεσαν. καὶ πρῶτον μὲν αὐτῶν ἑκατέρων οἵ τε λιθοβόλοι καὶ σφενδονῆται καὶ τοξόται προὐμάχοντο· καὶ τροπὰς, οἵας εἰκὸς ψιλοὺς, ἀλλήλων ἐποίουν. ἔπειτα δὲ μάντεις

non exſpectabant ſibi iam dimicandum eſſe. quin etiam ipſorum nonnulli in urbem, quae vicina erat, abierant. alii vero feſtinabundi ad ſuos adiuvandos accurrentes, tardius quidem perveniebant; verumtamen ut ſinguli ad aliquos exercitus ordines accedebant, in iis ſeſe collocabant. Nam nec in iſto proelio, nec in aliis, aut alacritate, aut audacia hoſtibus inferiores fuerunt. Sed virtute quidem illis non fuerunt inferiores, quatenus rei militaris ſcientia ſuppetebat. Eius vero defectu, alacritatem etiam inviti amittebant. Verumtamen, quod non opinarentur Athenienſes priores contra ſe venturos, quodque celeriter propulſare cogerentur, ſumtis armis, confeſtim obviam ipſi prodierunt. Ac primum quidem utriuſque exercitus velites, qui lapides manu iaculabantur, & funditores, & ſagittarii ante pugnabant: & alii alios in fugam viciſſim vertebant, ut veriſimile eſt fieri inter levis armaturae milites. Deinde vero vates protulerunt hoſtias more receptas, &

τε σφάγια προὔφερον τὰ νομιζόμενα, καὶ σαλπιγκταὶ ξύνοδον ἐπώτρυνον τοῖς ὁπλίταις. οἱ δ' ἐχώρουν, Συρακούσιοι μὲν περί τε πατρίδος μαχούμενοι, καὶ τῆς ἰδίας, ὡς ἕκαστος, τὸ μὲν αὐτίκα, σωτηρίας, τὸ δὲ μέλλον, ἐλευθερίας. τῶν δὲ ἐναντίων, Ἀθηναῖοι μὲν, περί τε τῆς ἀλλοτρίας οἰκείαν σχεῖν, καὶ τὴν οἰκείαν μὴ βλάψαι ἡσσώμενοι· Ἀργεῖοι δὲ, καὶ τῶν ξυμμάχων οἱ αὐτόνομοι, ξυνκτήσασθαί τε ἐκείνοις ἐφ' ἃ ἦλθον, καὶ τὴν ὑπάρχουσαν σφίσι πατρίδα, νικήσαντες, πάλιν ἐπιδεῖν. τὸ δ' ὑπήκοον τῶν ξυμμάχων, μέγιστον μὲν περὶ τῆς αὐτίκα ἀνελπίστου σωτηρίας, ἢν μὴ κρατῶσι, τὸ πρόθυμον εἶχον· ἔπειτα δὲ ἐν παρέργῳ καὶ εἴτι ἄλλο ξυγκαταστρεψαμένοις ῥᾷον αὐτοῖς ὑπακούσεται.

ο'. Γενομένης δ' ἐν χερσὶ τῆς μάχης, ἐπιπολὺ ἀντεῖ-

tubicines ad congreſſum milites incitabant. Illi vero in hoſtem tendebant, Syracuſani quidem, pro patria pugnaturi, & unuſquiſque in praeſentia pro ſua ſalute, & in poſterum, libertate. Ex hoſtibus vero, Athenienſes quidem pro alieno ut proprium haberent, neve domeſticum agrum victi detrimento afficerent: Argivi vero, & qui ex ſociis liberi erant, ut & illos Athenienſes adiuvarent in quaerendis rebus illis, quarum cauſa illuc venerant, utque ſuam quique patriam victores reviſerent. Socii vero, qui aliorum imperio parebant, praecipue quidem animum alacrem habebant propter praeſentem ſalutem, de qua, niſi viciſſent, deſperabant. Deinde vero, ſecundo loco ad proelium committendum erant alacres, ut ſi quam etiam aliam gentem una cum Athenienſibus ſubegiſſent, ipſis facilius parerent.

LXX. Cum autem ad pugnam manuſque ventum eſſet, ad multas horas alteri alteris reſtiterunt. Interea vero

χον ἀλλήλοις· καὶ ξυνέβη βροντάς τε ἅμα τινὰς γενέσθαι καὶ ἀστραπὰς, καὶ ὕδωρ πολύ. ὥστε τοῖς μὲν πρῶτον μαχομένοις, καὶ ἐλάχιστα πολέμῳ ὡμιληκόσι, καὶ τοῦτο ξυνεπιλαβέσθαι τοῦ φόβου· τοῖς δ᾽ ἐμπειροτέροις, τὰ μὲν γιγνόμενα, καὶ ὥρᾳ ἔτους περαίνεσθαι δοκεῖν, τοὺς δὲ ἀνθεστῶτας, πολὺ μείζω ἔκπληξιν μὴ νικωμένους παρέχειν. ὠσαμένων δὲ πρῶτον τῶν Ἀργείων τὸ εὐώνυμον κέρας τῶν Συρακουσίων, καὶ μετ᾽ αὐτοὺς τῶν Ἀθηναίων τὸ κατὰ σφᾶς αὐτοὺς, παρερρήγνυτο ἤδη καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα τῶν Συρακουσίων, καὶ ἐς φυγὴν κατέστη. καὶ ἐπιπολὺ μὲν οὐκ ἐδίωξαν οἱ Ἀθηναῖοι (οἱ γὰρ ἱππῆς τῶν Συρακουσίων πολλοὶ ὄντες καὶ ἀήσσητοι εἶργον· καὶ ἐσβαλόντες ἐς τοὺς ὁπλίτας αὐτῶν, εἴτινας προδιώκοντας ἴδοιεν, ἀνέστελλον) ἐπακολουθήσαντες δὲ ἀθρόοι ὅσον ἀσφαλῶς εἶχε, πάλιν Novembri.

contigit, ut & aliquot tonitrua & fulgura, & ingens pluvia ſimul exſiſteret. Quamobrem illis quidem, qui tunc primum pugnabant, & qui in bellis minime verſati fuerant, hoc etiam maiorem terrorem incuſſit. Illis vero, qui peritiores erant, ea, quae fiebant, propter anni tempus fieri videbantur; ſed illud ipſis maiorem terrorem incutiebat, quod adverſarii non vincerentur. Cum autem primi omnium Argivi laevum Syracuſanorum cornu pepuliſſent, & poſt ipſos Athenienſes agmen ſibi oppoſitum, tunc & reliquus Syracuſanorum exercitus perruptus eſt, & fugere coepit. Sed Athenienſes non longe perſecuti ſunt: (nam Syracuſanorum equites, qui permulti, iique invicti erant, prohibebant. Et impreſſione facta in gravem ipſorum armaturam, ſi quos longius inſequentes animadvertiſſent, eos reprimebant) ſed conferti, quoad tuto potuere, perſecu-

ἐπανεχώρουν, καὶ τροπαῖον ἵστασαν. οἱ δὲ Συρακούσιοι, ἀθροισθέντες ἐς τὴν Ἑλωρινὴν ὁδὸν, καὶ ὡς ἐκ τῶν παρόντων ξυνταξάμενοι, ἔς τε τὸ Ὀλυμπίειον ὅμως σφῶν αὐτῶν παρέπεμψαν φυλακὴν, δείσαντες μὴ οἱ Ἀθηναῖοι τῶν χρημάτων ἃ ἦν αὐτόθι κινήσωσι· καὶ οἱ λοιποὶ ἐπανεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν.

οα΄. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πρὸς μὲν τὸ ἱερὸν οὐκ ἦλθον, ξυγκομίσαντες δὲ τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς, καὶ ἐπὶ πυρὰν ἐπιθέντες, ηὐλίσαντο αὐτοῦ. τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ τοῖς μὲν Συρακουσίοις ἀπέδοσαν ὑποσπόνδους τοὺς νεκρούς· (ἀπέθανον δὲ αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων περὶ ἑξήκοντα καὶ διακοσίους) τῶν δὲ σφετέρων τὰ ὀστᾶ ξυνέλεξαν. ἀπέθανον δὲ αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων ὡς πεντήκοντα. καὶ τὰ τῶν πολεμίων σκῦλα ἔχοντες, ἀπέπλευσαν ἐς Κατάνην. χειμών τε γὰρ ἦν, καὶ τὸν πόλεμον αὐτόθεν ποιεῖσθαι,

ti, retro ſe receperunt, & tropaeum ſtatuerunt. Syracuſani vero in via Helorina congregati, pro praeſenti rerum ſtatu & facultate acie inſtructa, praeſidium tamen e ſuorum numero ad Olympieum miſerunt, veriti, ne Athenienſes pecunias, quae illic erant, amoverent. ceteri vero in urbem redierunt.

LXXI. Athenienſes vero ad templum quidem non iverunt: ſed, congeſtis ſuorum cadaveribus ac pyrae impoſitis, ibi pernoctarunt. Poſtero vero die Syracuſanis quidem ſua cadavera, fide publica ipſis data, reddiderunt: (ipſorum vero & ſociorum ad ducentos & ſexaginta ceciderunt) ſuorum vero oſſa collegerunt. Ipſorum vero & ſociorum obierunt ad quinquaginta. Et cum hoſtium ſpoliis Catanam navigarunt. Erat enim hiems, & bellum illinc nondum adminiſtrari poſſe videbatur, priuſquam & Athe-

οὔπω ἐδόκει δυνατὸν εἶναι, πρὶν ἂν ἱππέας τε μεταπέμψωσιν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἐκ τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων ἀγείρωσιν, ὅπως μὴ παντάπασιν ἱπποκρατῶνται· καὶ χρήματα δὲ ἅμα αὐτόθεν τε ξυλλέξωνται, καὶ παρ' Ἀθηναίων ἔλθῃ· τῶν τε πόλεων τινὰς προσαγάγωνται, ἃς ἤλπιζον μετὰ τὴν μάχην μᾶλλον σφῶν ὑπακούσεσθαι· τά τε ἄλλα καὶ σῖτον καὶ ὅσων δέοι παρασκευάσωνται, ὡς εἰς τὸ ἔαρ ἐπιχειρήσοντες ταῖς Συρακούσαις.

οβ'. Καὶ οἱ μὲν, ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἀπέπλευσαν ἐς τὴν Νάξον καὶ Κατάνην διαχειμάσοντες· Συρακούσιοι δὲ, τοὺς σφετέρους αὐτῶν νεκροὺς θάψαντες, ἐκκλησίαν ἐποίουν. καὶ παρελθὼν αὐτοῖς Ἑρμοκράτης ὁ Ἕρμωνος, ἀνὴρ καὶ ἐς τὰ ἄλλα ξύνεσιν οὐδενὸς λειπόμενος, καὶ κατὰ τὸν πόλεμον ἐμπειρίᾳ τε ἱκανὸς γενόμενος, καὶ ἀνδρείᾳ ἐπιφανὴς, ἐθάρσυνέ τε, καὶ οὐκ εἴα τῷ γεγενη-

nis equites arceſſerent, & alios ex ſociis, qui regionem illam incolebant, cogerent, ne prorſus equitatu ſuperarentur. ſimul etiam ut illinc pecunias colligerent, utque aliae Athenis afferrentur. Quin etiam ut aliquas civitates ſibi adiungerent, quas poſt pugnam ſibi facilius obtemperaturas eſſe ſperabant. Item ut cum alia, tum etiam commeatum & cetera, quibus opus eſſet, praepararent, quod ineunte vere Syracuſas aggredi ſtatuiſſent.

LXXII. Atque hi quidem hoc conſilio Naxum & Catanam navigarunt, ut illic hibernarent. Syracuſani vero, ſuis mortuis ſepultis, concionem coëgerunt. Tunc autem in mediam ipſorum multitudinem progreſſus Hermocrates, Hermonis filius, vir cum ceteris in rebus prudentia nulli ſecundus, tum etiam rerum bellicarum peritia uſuque potens, & fortitudine inſignis, ipſos confirmabat, neque

μένῳ ἐνδιδόναι. τὴν μὲν γὰρ γνώμην αὐτῶν οὐχ ἡσσῆσθαι, τὴν δὲ ἀταξίαν βλάψαι. οὐ μέντοι τοσοῦτόν γε λειφθῆναι ὅσον εἰκὸς εἶναι, ἄλλως τε τοῖς πρώτοις τῶν Ἑλλήνων ἐμπειρίᾳ ἰδιώτας ὡς εἰπεῖν χειροτέχνας ἀνταγωνισαμένους. μέγα δὲ βλάψαι καὶ τὸ πλῆθος τῶν στρατηγῶν, καὶ τὴν πολυαρχίαν (ἦσαν γὰρ πεντεκαίδεκα οἱ στρατηγοὶ αὐτοῖς) τῶν τε πολλῶν τὴν ἀξύντακτον ἀναρχίαν. ἢν δὲ ὀλίγοι τε στρατηγοὶ γένωνται ἔμπειροι, καὶ ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ παρασκευάσωσι τὸ ὁπλιτικὸν, οἷς τε ὅπλα μή ἐστιν ἐκπορίζοντες, ὅπως ὡς πλεῖστοι ἔσονται, καὶ τῇ ἄλλῃ μελέτῃ προσαναγκάζοντες, ἔφη κατὰ τὸ εἰκὸς κρατήσειν σφᾶς τῶν ἐναντίων, ἀνδρείας μὲν σφίσιν ὑπαρχούσης, εὐταξίας δὲ ἐς τὰ ἔργα

propter id, quod acciderat, animum deſpondere ſinebat. Non ipſorum animum ſuperatum fuiſſe, dicebat; ſed ordinum confuſionem nocuiſſe. neque tamen ipſos adeo ſuperatos fuiſſe, ut veriſimile erat, ipſos ſuperatum iri; praeſertim quod idiotae & propemodum artifices cum iis pugnaſſent, qui rei militaris peritia primi Graecorum cenſebantur. Quin etiam ipſam ducum multitudinem & imperatorum turbam, (erant enim ipſis quindecim duces) & confuſam multorum manum, quae nullius imperio parebat, multum ipſis offeciſſe dicebat. Quod ſi pauci, iique periti imperatores eſſent, atque per eam hiemem gravis armaturae milites praepararent, & ſubminiſtrarent, quibus deeſſent arma, ut quam maximus eſſet militum graviter armatorum numerus, & in ceteris rei bellicae ſtudiis eos ſeſe exercere cogerent, affirmabat, ipſos (ut credibile videbatur) adverſariis ſuperiores futuros; quod fortitudo quidem ipſis iam adeſſet, ordinis vero conſervatio in re-

προσγενομένης. ἐπιδώσειν γὰρ ἀμφότερα αὐτὰ, τὴν μὲν, μετὰ κινδύνων μελετωμένην, τὴν δ' εὐψυχίαν, αὐτὴν ἑαυτῆς, μετὰ τοῦ πιστοῦ τῆς ἐπιστήμης, θαρσαλεωτέραν ἔσεσθαι. τούς τε στρατηγοὺς, καὶ ὀλίγους καὶ αὐτοκράτορας χρῆναι ἑλέσθαι, καὶ ὀμόσαι αὐτοῖς τὸ ὅρκιον, ἦ μὴν ἐάσειν ἄρχειν ὅπῃ ἂν ἐπίστωνται. οὕτω γὰρ, ἅ, τε κρύπτεσθαι δεῖ, μᾶλλον ἂν στέγεσθαι, καὶ τἄλλα κατὰ κόσμον καὶ ἀπροφασίστως παρασκευασθῆναι.

ογ΄. Καὶ οἱ Συρακούσιοι, αὐτοῦ ἀκούσαντες, ἐψηφίσαντό τε πάντα ὡς ἐκέλευε, καὶ στρατηγὸν αὐτόν τε εἵλοντο τὸν Ἑρμοκράτην, καὶ Ἡρακλείδην τὸν Λυσιμάχου, καὶ Σικανὸν τὸν Ἐξηκέστου, τούτους τρεῖς. καὶ ἐς τὴν Κόρινθον καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα πρέσβεις ἀπέστειλαν, ὅπως ξυμμαχία τε αὐτοῖς παραγένηται, καὶ τὸν πρὸς Ἀθηναίους πόλεμον βεβαιότερον πείθωσι ποιεῖσθαι

bus gerendis eſſet acceſſura. Haec enim ambo progreſſus eſſe factura: hanc quidem ordinis conſervationem, cum periculis excultam; animi vero praeſentiam, coniunctam cum fiducia ſcientiae, ipſam ſe ipſa confidentiorem atque firmiorem fore. Imperatores vero, & paucos, & cum ſumma poteſtate creandos, & religioſo iureiurando promittendum ipſis, fore, ut populus imperare ſinat, pro ea ſcientia, qua praediti fuerint. Sic enim & ea, quae ſunt celanda, facilius celatum iri, & cetera recte atque ordine & ſine ulla tergiverſatione praeparatum iri.

LXXIII. Syracuſani vero, cum eum audiſſent, omnia in eius ſententiam decreverunt, ipſumque Hermocratem imperatorem crearunt, & Heraclidem Lyſimachi, & Sicanum Execeſti filium. Hos tres. Quin etiam Corinthum & Lacedaemonem legatos miſerunt, ut auxilia ſibi mitteren-

ἐκ τοῦ προφανοῦς ὑπὲρ σφῶν τοὺς Λακεδαιμονίους· ἵνα ἢ ἀπὸ τῆς Σικελίας ἀπαγάγωσιν αὐτοὺς, ἢ πρὸς τὸ ἐν Σικελίᾳ στράτευμα ἧσσον ὠφέλειαν ἄλλην ἐπιπέμπωσι.

οδʹ. Τὸ δ᾽ ἐν τῇ Κατάνῃ στράτευμα τῶν Ἀθηναίων ἔπλευσεν εὐθὺς ἐπὶ Μεσήνην, ὡς προδοθησομένην. καὶ ἃ μὲν ἐπράσσετο, οὐκ ἐγένετο. Ἀλκιβιάδης γὰρ, ὅτε ἀπῄει ἐκ τῆς ἀρχῆς ἤδη μετάπεμπτος, ἐπιστάμενος ὅτι φεύξοιτο, μηνύει τοῖς τῶν Συρακουσίων φίλοις τοῖς ἐν Μεσήνῃ, ξυνειδὼς τὸ μέλλον. οἱ δὲ τούς τε ἄνδρας διέφθειραν πρότερον, καὶ τότε στασιάζοντες καὶ ἐν ὅπλοις ὄντες, ἐπεκράτουν μὴ δέχεσθαι τοὺς Ἀθηναίους οἱ ταῦτα βουλόμενοι. ἡμέρας δὲ μείναντες περὶ τρισκαίδεκα οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς ἐχειμάζοντο, καὶ τὰ ἐπιτήδεια οὐκ εἶχον, καὶ προὐχώρει οὐδὲν, ἀπελθόντες ἐς Νάξον καὶ Θρᾷκας,

tur, utque Lacedaemoniis perſuaderent, ut bellum adverſus Athenienſes maiore ſtudio propalam pro ſe adminiſtrarent; ut ipſos vel a Sicilia abducerent, vel ad exercitum, qui in Sicilia erat, aliud auxilium mittere minus poſſent.

LXXIV. Claſſis autem Athenienſium, quae ad Catanam erat, Meſſanam verſus continuo navigavit, quod eam per proditionem captum iri ſperarent. Sed quae ſtruebantur, non ſucceſſerunt. Alcibiades enim, cum iam Athenas revocatus imperium depoſuiſſet, ſciens ſe exſulem fore, Syracuſanorum amicis, qui Meſſanae erant, futuram urbis proditionem, cuius erat conſcius, indicavit. Illi vero, qui haec volebant, & homines interfecerunt prius, quam Athenienſes ad urbem accederent; & tunc, cum ob ſeditionem ortam in armis eſſent, obtinuerunt, ne Athenienſes reciperentur. Athenienſes vero, ſtativis illic tredecim circiter dies habitis, cum tempeſtate iactarentur, neque commea-

σταύρωμα περὶ τὸ στρατόπεδον ποιησάμενοι, αὐτοῦ διεχείμαζον. καὶ τριήρη ἀπέστειλαν ἐς τὰς Ἀθήνας ἐπί τε χρήματα καὶ ἱππέας, ὅπως ἅμα τῷ ἦρι παραγένωνται.

οε΄. Ἐτείχιζον δὲ καὶ οἱ Συρακούσιοι ἐν τῷ χειμῶνι πρός τε τῇ πόλει, τὸν Τεμενίτην ἐντὸς ποιησάμενοι, τεῖχος παρὰ πᾶν τὸ πρὸς τὰς Ἐπιπολὰς ὁρῶν, ὅπως μὴ δι' ἐλάσσονος εὐαποτείχιστοι ὦσιν, ἢν ἄρα σφάλωνται· καὶ τὰ Μέγαρα φρούριον, καὶ ἐν τῷ Ὀλυμπιείῳ ἄλλο. καὶ τὴν θάλασσαν προεσταύρωσαν πανταχῇ ᾗ ἀποβάσεις ἦσαν. καὶ τοὺς Ἀθηναίους εἰδότες ἐν τῇ Νάξῳ χειμάζοντας, ἐστράτευσαν πανδημεὶ ἐπὶ τὴν Κατάνην· καὶ τῆς τε γῆς αὐτῶν ἔτεμον, καὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων σκηνὰς καὶ τὸ στρατόπεδον ἐμπρήσαντες, ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου. καὶ πυνθανόμενοι τοὺς Ἀθηναίους ἐς τὴν Καμα-

tum haberent, neque quidquam ſuccederet, Naxum reverſi, & claſſe vallo munita, illic hibernarunt: & triremem Athenas miſerunt, pecuniarum & equitatus gratia, ut haec primo vere ſtatim adeſſent.

LXXV. Per eam hiemem Syracuſani quoque murum excitaverunt prope urbem a tota illa parte, quae Epipolas ſpectat, Temenitem complexi, ne, ſi forte cladem aliquam accepiſſent, propter anguſtiorem urbis ambitum facile circumvallarentur. Et praeſidium Megara miſerunt, & alterum in Olympieo collocarunt. Quin etiam quacunque ex parte exſcenſus e navibus in terram fieri poterat, mare vallo praecluſum muniverunt. Et cum ſcirent, Athenienſes apud Naxum hibernare, cum frequentibus copiis, ex omni totius populi ordine collectis, expeditionem adverſus Catanam ſuſceperunt. Et ipſorum agrum vaſtarunt, &, Athenienſium tabernaculis caſtriſque incenſis, domum

Bell. Pelop. an. 17. Olymp. 91. 2. U. C. Varr. 340.

ρίναν, κατὰ τὴν ἐπὶ Λάχητος γενομένην ξυμμαχίαν, πρεσβεύεσθαι, εἴπως προσαγάγοιντο αὐτοὺς, ἀντεπρεσβεύοντο καὶ αὐτοί. ἦσαν γὰρ ὕποπτοι αὐτοῖς οἱ Καμαριναῖοι μὴ προθύμως σφίσι μήτ᾽ ἐπὶ τὴν πρώτην μάχην πέμψαι ἃ ἔπεμψαν· ἔς τε τὸ λοιπὸν μὴ οὐκέτι βούλωνται ἀμύνειν, ὁρῶντες τοὺς Ἀθηναίους ἐν τῇ μάχῃ εὖ πράξαντας, προσχωρῶσι δ᾽ αὐτοῖς, κατὰ τὴν προτέραν φιλίαν πεισθέντες. ἀφικομένων οὖν ἐκ μὲν Συρακουσῶν, Ἑρμοκράτους, καὶ ἄλλων ἐς τὴν Καμαρίναν, ἀπὸ δὲ τῶν Ἀθηναίων, Εὐφήμου μεθ᾽ ἑτέρων, ὁ Ἑρμοκράτης, ξυλλόγου γενομένου τῶν Καμαριναίων, βουλόμενος προσδιαβαλεῖν τοὺς Ἀθηναίους, ἔλεγε τοιάδε.

οστ΄. ΟΥ τὴν παροῦσαν δύναμιν τῶν Ἀθηναίων, ὦ Καμαριναῖοι, μὴ αὐτὴν καταπλαγῆτε δείσαντες, ἐ-

redierunt. Praeterea cum intellexiſſent, Athenienſes Camarinam legatos miſiſſe pro iure ſocietatis cum Camarinaeis initae, quo tempore Laches in Siciliam ab Athenienſibus cum claſſe miſſus ivit, ſi quo pacto ipſos ſibi adiungere poſſent, ipſi quoque viciſſim legatos eo miſerunt. Camarinaei enim ipſis erant ſuſpecti, ne non alacriter ea ipſis miſiſſent, quae ad ſuperiorem pugnam miſerant, & ne deinceps opem ferre recuſarent, quia videbant, Athenienſes in proelio rem feliciter geſſiſſe, ſed veteris amicitiae iure adducti ſe ipſis adiungerent. Cum igitur Syracuſis quidem Hermocrates, aliique Camarinam perveniſſent, ab Athenienſibus vero Euphemus cum aliis collegis eo miſſi fuiſſent; Hermocrates, coacto Camarinaeorum concilio, maiorem invidiam Athenienſibus conflare volens, hanc habuit orationem.

LXXVI. *Non ideo legati ad vos ſumus, viri Camarinaei,*

πρεσβευσάμεθα· ἀλλὰ μᾶλλον τοὺς μέλλοντας ἀπ᾽ αὐτῶν λόγους, πρίν τι καὶ ἡμῶν ἀκοῦσαι, μὴ ὑμᾶς πείσωσιν. ἥκουσι γὰρ ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ᾗ πυνθάνεσθε, διανοίᾳ δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν. καί μοι δοκοῦσιν οὐ Λεοντίνους βούλεσθαι κατοικίσαι, ἀλλ᾽ ἡμᾶς μᾶλλον ἐξοικίσαι. οὐ γὰρ δὴ εὔλογον τὰς μὲν ἐκεῖ πόλεις ἀναστάτους ποιεῖν, τὰς δὲ ἐνθάδε κατοικίζειν· καὶ Λεοντίνων μὲν Χαλκιδέων ὄντων, κατὰ τὸ ξυγγενὲς κήδεσθαι, Χαλκιδέας δὲ τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ (ὧν οἵδε ἄποικοί εἰσι) δουλωσαμένους ἔχειν. τῇ δὲ αὐτῇ ἰδέᾳ ἐκεῖνά τε ἔσχον, καὶ τὰ ἐνθάδε νῦν πειρῶνται. ἡγεμόνες γὰρ γενόμενοι ἑκόντων τῶν τε Ἰώνων, καὶ ὅσοι ἀπὸ σφῶν ἦσαν ξύμμαχοι, ὡς ἐπὶ τοῦ Μήδου τιμωρίᾳ, τοὺς μὲν, λειποστρατίαν, τοὺς δὲ, ἐπ᾽ ἀλλήλους στρατεύειν, τοῖς

quod vereamur, ne praeſentibus Athenienſium copiis terreamini: ſed potius metuentes, ne, priuſquam aliquid a nobis quoque dictum audieritis, illi verbis, quae ſunt facturi, vobis rem perſuadeant. Veniunt enim in Siciliam eo quidem praetextu, quem audiſtis; eo vero animo, quo omnes ſuſpicamur. Nam non Leontinos in ſuas ſedes reſtituere, ſed potius nos ex noſtris ſedibus expellere velle mihi videntur. Nec enim rationi conſentaneum videtur, eos illas quidem urbes, quae illic ſunt, evertere: eas vero, quae hic ſunt, condere, & civium in priſtinas ſedes reductorum numero frequentes reddere: & de Leontinis quidem, qui ſunt Chalcidenſes, propter cognationis ius ſollicitos eſſe; Chalcidenſes vero, qui ſunt in Euboea, (quorum iſti ſunt coloni) ſervitute premere. Sed eadem ratione & res illas occuparunt, & res iſtas nunc occupare conantur. Cum enim & Iones, ceterique ſocii, quotquot ipſorum erant coloni, imperium ad eos ultro detuliſſent, ut Medum ulciſcerentur, eorum alios quidem, deſertae militiae

δ' ὡς ἑκάστοις τινὰ εἶχον αἰτίαν εὐπρεπῆ ἐπενεγκόντες, κατεστρέψαντο. καὶ οὐ περὶ τῆς ἐλευθερίας ἄρα οὔτε οὗτοι τῶν Ἑλλήνων, οὔθ' οἱ Ἕλληνες τῆς ἑαυτῶν, τῷ Μήδῳ ἀντέστησαν, περὶ δὲ οἱ μὲν σφίσιν ἀλλὰ μὴ ἐκείνῳ καταδουλώσεως, οἱ δ', ἐπὶ δεσπότου μεταβολῇ, οὐκ ἀξυνετωτέρου, κακοξυνετωτέρου δέ.

οζ'. Ἀλλ' οὐ γὰρ δὴ τὴν τῶν Ἀθηναίων εὐκατηγόρητον οὖσαν πόλιν νῦν ἥκομεν ἀποφανοῦντες ἐν εἰδόσιν ὅσα ἀδικεῖ· πολὺ δὲ μᾶλλον ἡμᾶς αὐτοὺς αἰτιασόμενοι, ὅτι ἔχοντες παραδείγματα τῶν τε ἐκεῖσ' Ἑλλήνων, ὡς ἐδουλώθησαν, οὐκ ἀμύνοντες σφίσιν αὐτοῖς, καὶ νῦν ἐφ' ἡμᾶς ταῦτα παρόντα σοφίσματα, Λεοντίνων τε ξυγγενῶν κατοικίσεις, καὶ Ἐγεσταίων ξυμμάχων ἐπικουρίας, οὐ

crimen ipſis inferentes, alios vero, quod inter ſe bellum gererent, accuſantes, alios etiam, prout ſingulis aliquod ſpecioſum atque probabile crimen obiicere poterant, criminantes, in ſervitutem redegerunt. Ergo neque iſti Athenienſes pro Graecorum libertate conſervanda, neque ceteri Graeci pro ſua ipſorum libertate retinenda Medis reſtiterunt. Sed hi quidem, ut Graecos in ſuam, non autem in illius Medi poteſtatem redigerent: illi vero, ut dominum mutarent, & alium haberent non inſipientiorem, ſed aſtutiorem.

LXXVII. *Quamquam non propterea nunc venimus, ut accuſationem in Athenienſium civitatem, licet abunde criminum copia ſuppetat adverſus eam, apud vos inſtituamus, qui probe noſtis omnes eius iniurias, ſed multo magis, ut nos ipſos accuſemus, qui, cum habeamus ob oculos exempla Graecorum, qui illic ſunt, quomodo in ſervitutem ab ipſis redacti fuerint, quod ſibi ipſis opem non tulerint, & nunc iſta praeſentia commenta adverſus nos, ſcilicet & Leontinorum cognatorum in ſuam civitatem reſtitutiones, & Egeſtaeorum ſociorum ſuppetias, quas ſe ipſis*

ξυστραφέντες βουλόμεθα προθυμότερον δεῖξαι αὐτοῖς ὅτι οὐκ Ἴωνες τάδε εἰσὶν, οὐδ' Ἑλλησπόντιοι, καὶ νησιῶται, οἳ δεσπότην ἢ Μῆδον, ἢ ἕνα γέ τινα αἰεὶ μεταβάλλοντες, δουλοῦνται· ἀλλὰ Δωριεῖς, ἐλεύθεροι ἀπ' αὐτονόμου τῆς Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν οἰκοῦντες. ἢ μένομεν ἕως ἂν ἕκαστοι κατὰ πόλεις ληφθῶμεν, εἰδότες ὅτι ταύτῃ μόνον ἁλωτοί ἐσμεν, καὶ ὁρῶντες αὐτοὺς ἐπὶ τοῦτο τὸ εἶδος τρεπομένους, ὥστε τοὺς μὲν λόγοις ἡμῶν διϊστάναι, τοὺς δὲ ξυμμάχων ἐλπίδι ἐκπολεμοῦν πρὸς ἀλλήλους, τοῖς δὲ ὡς ἑκάστοις τι προσηνὲς λέγοντες, δύνανται κακουργεῖν. καὶ οἰόμεθα, τοῦ ἄπωθεν ξυνοίκου προαπολλυμένου, οὐκ ἐς αὐτόν τινα ἥξειν τὸ δεινὸν, πρὸ δὲ αὐτοῦ μᾶλλον τὸν πάσχοντα, καθ' ἑαυτὸν δυστυχεῖν.

οη'. Καὶ εἴτῳ ἄρα παρέστηκε, τὸν μὲν Συρακούσιον, ἑαυτὸν δ' οὐ πολέμιον εἶναι τῷ Ἀθηναίῳ, καὶ δεινὸν ἡγεῖ-

ferre ſimulant, nolimus conſpirantes, alacriter ipſis oſtendere, nos non eſſe Iones, neque Helleſpontios, neque inſularum incolas, qui dominum aut Medum, aut quemlibet alium, ſemper commutantes, ſerviunt; ſed Dorienſes, qui liberi ex libera Peloponneſo profecti, Siciliam incolunt. An exſpectamus, donec oppidatim ſinguli capiamur? cum ſciamus, nos hac una ratione capi poſſe, & animadvertamus, eos ad hanc artem animos appellere, ut alios quidem de nobis oratione diſſocient, alios vero ſpe ſocietatis ad mutuum bellum concitent, alios vero, prout poſſunt, ſingulis aliquid blandi dicentes, detrimento afficiant? Et exiſtimamus, ſi vicinus, qui remotior eſt, prius perierit, calamitatem ad quemlibet alium de nobis non perventuram: ſed potius pro unoquoque noſtrûm, illum, qui in calamitatem inciderit, ſolum infelicem fore.

LXXVIII. *Quod ſi cui forte in mentem venit, Syracuſanum quidem, at non ſe ipſum Athenienſium eſſe hoſtem, & durum*

ται ὑπέρ γε τῆς ἐμῆς κινδυνεύειν, ἐνθυμηθείτω οὐ περὶ τῆς ἐμῆς μᾶλλον, ἐν ἴσῳ δὲ καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἅμα ἐν τῇ ἐμῇ μαχούμενος· τοσούτῳ δὲ καὶ ἀσφαλέστερον, ὅσῳ οὐ προδιεφθαρμένου ἐμοῦ, ἔχων δὲ ξύμμαχον ἐμὲ, καὶ οὐκ ἔρημος, ἀγωνιεῖται· τόν τε Ἀθηναῖον μὴ τὴν τοῦ Συρακουσίου ἔχθραν κολάσασθαι, τῇ δ᾽ ἐμῇ προφάσει τὴν ἐκείνου φιλίαν οὐχ ἧσσον βεβαιώσασθαι βούλεσθαι. εἴτε τις φθονεῖ μὲν, ἢ καὶ φοβεῖται (ἀμφότερα γὰρ τάδε πάσχει τὰ μείζω) διὰ δὲ αὐτὰ τὰς Συρακούσας κακωθῆναι μὲν, ἵνα σωφρονισθῶμεν, βούλεται, περιγενέσθαι δὲ ἕνεκα τῆς αὑτοῦ ἀσφαλείας, οὐκ ἀνθρωπείας δυνάμεως βούλησιν ἐλπίζει. οὐ γὰρ οἷόν τε ἅμα τῆς τε ἐπιθυμίας καὶ τῆς τύχης τὸν αὐτὸν ὁμοίως ταμίαν γενέσθαι. καὶ εἰ γνώμῃ ἁμάρτοι, τοῖς αὑτοῦ κακοῖς ὀλοφυρθεὶς, τάχ᾽ ἂν ἴσως καὶ τοῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς ποτε βου-

ſibi putat eſſe pro mea patria periclitari, is cogitet, ſe non magis pro mea, ſed pariter atque ſimul pro ſua ipſius in mea pugnaturum: & eo tutius, quod, me non prius everſo, ſed me ſocium habens, nec ope deſtitutus, ſit pugnaturus. Item cogitet, Athenienſem nolle Syracuſanorum inimicitias ulciſci: ſed hoc meo praetextu, quo ſimulat, ſe mihi ut hoſti bellum inferre, veſtram amicitiam ſibi conciliatam non minus confirmare velle. Verum ſi quis invidet nobis, aut etiam nos metuit, (qui enim ſunt potentiores, utroque hoc incommodo premuntur) & propterea Syracuſas damno quidem affici cupit, ut ſimus modeſtiores, ſuperſtites tamen eſſe, propter ſuam ipſius incolumitatem, is non humanarum virium ſpem concipit. Fieri enim non poteſt, ut idem ſimul & pariter ſuae voluntatis atque fortunae ſit arbiter. Quare ſi fruſtretur opinione, ob ſua ipſius mala deploratus, ſuoque damno doctus, fortaſſe meis etiam bonis aliquando rurſus ut prius invidere cupiet. Sed

ληθείη αὖθις φθονῆσαι. ἀδύνατον δὲ προεμένῳ, καὶ μὴ τοὺς αὐτοὺς κινδύνους οὐ περὶ τῶν ὀνομάτων ἀλλὰ περὶ τῶν ἔργων ἐθελήσαντι προσλαβεῖν. λόγῳ μὲν γὰρ, τὴν ἡμετέραν δύναμιν σώζοι ἄν τις, ἔργῳ δὲ, τὴν αὐτοῦ σωτηρίαν. καὶ μάλιστα εἰκὸς ἦν ὑμᾶς, ὦ Καμαριναῖοι, ὁμόρους ὄντας, καὶ τὰ δεύτερα κινδυνεύσοντας, προορᾶσθαι αὐτὰ, καὶ μὴ μαλακῶς, ὥσπερ νῦν, ξυμμαχεῖν, αὐτοὺς δὲ, πρὸς ἡμᾶς μᾶλλον ἰόντας, ἅπερ ἂν εἰ ἐς τὴν Καμαριναίαν πρῶτον ἀφίκοντο οἱ Ἀθηναῖοι, δεόμενοι ἂν ἐπεκαλεῖσθε, ταῦτα ἐκ τοῦ ὁμοίου καὶ νῦν παρακελευομένους, ὅπως μηδὲν ἐνδώσωμεν, φαίνεσθαι. ἀλλ' οὐθ' ὑμεῖς νῦν γέ πω, οὔθ' οἱ ἄλλοι, ἐπὶ ταῦτα ὥρμησθε.

οθ'. Δειλίᾳ δὲ ἴσως τὸ δίκαιον πρός τε ἡμᾶς καὶ πρὸς τοὺς ἐπιόντας θεραπεύσετε, λέγοντες ξυμμαχίαν εἶναι

hoc impoſſibile fuerit ei, qui nos deſeruerit, & qui eadem non de verbis, ſed de rebus pericula nobiſcum ſuſcipere recuſaverit. Qui enim nos tuebitur, is nomine quidem noſtram potentiam, ſed re ipſa ſuam ipſius ſalutem tuebitur. Et ſane, Camarinaei, decebat vos praecipue, qui eſtis finitimi, & qui ſecundo loco eſtis periclitaturi, iſta pericula, nobis omnibus impendentia, proſpicere, neque ſegniter, quemadmodum nunc feciſtis, auxilium nobis ferre: ſed potius ipſos ad nos venire, & nos palam hortari, ne animo ſuccumberemus, & nobis eadem nunc etiam proponere, quae nobis propoſuiſſetis, ope noſtra indigentes, eamque implorantes, ſi Athenienſes veſtrum agrum Camarinaeum prius invaſiſſent. Sed neque vos adhuc, neque ceteri has cogitationes ſuſcepiſtis.

LXXIX. *Fortaſſe vero propter veſtram ignaviam, cum erga nos, tum etiam erga illos, qui nos invadunt, aequitatem coletis, vobis cum Athenienſibus ſocietatem eſſe dicentes: quam profecto*

ὑμῖν πρὸς Ἀθηναίους· ἥν γε οὐκ ἐπὶ τοῖς φίλοις ἐποιήσασθε, τῶν δὲ ἐχθρῶν ἥν τις ἐφ' ὑμᾶς ἴῃ· καὶ τοῖς γε Ἀθηναίοις βοηθεῖν, ὅταν ὑπ' ἄλλων, καὶ μὴ αὐτοὶ, ὥσπερ νῦν, τοὺς πέλας ἀδικῶσιν· ἐπεὶ οὐδ' οἱ Ῥηγῖνοι ὄντες Χαλκιδεῖς, Χαλκιδέας ὄντας Λεοντίνους ἐθέλουσι ξυγκατοικίζειν. καὶ δεινὸν εἰ ἐκεῖνοι μὲν τὸ ἔργον τοῦ καλοῦ δικαιώματες ὑποπτεύοντες, ἀλόγως σωφρονοῦσιν, ὑμεῖς δ' [ἐν] εὐλόγῳ προφάσει, τοὺς μὲν φύσει πολεμίους βούλεσθε ὠφελεῖν, τοὺς δὲ ἔτι μᾶλλον φύσει ξυγγενεῖς μετὰ τῶν ἐχθίστων διαφθεῖραι. ἀλλ' οὐ δίκαιον· ἀμύνειν δὲ, καὶ μὴ φοβεῖσθαι τὴν παρασκευὴν αὐτῶν. οὐ γὰρ ἢν ἡμεῖς ξυστῶμεν πάντες, δεινή ἐστιν, ἀλλ' ἢν (ὅπερ οὗτοι σπεύδουσι) τἀναντία διαστῶμεν. ἐπεὶ οὐδὲ

non adverſus amicos contraxiſtis, ſed adverſus hoſtes, ſi quis contra vos veniret: utque Athenienſibus ſuccurretis, quoties ab aliis iniuriam acciperent, non autem quoties ipſi (ut nunc) iniuriam aliis facerent. Nam ne Rhegini quidem, qui ſunt Chalcidenſes, una cum Athenienſibus Leontinos, qui ſunt Chalcidenſes, in ſuas ſedes reſtituere volunt. Et ſane indignum eſt, ſi illi quidem hoc Athenienſium factum, quod honeſtae petitionis ſpecie velatur, ſuſpectum habentes, praeter id, quod rationi conſentaneum videtur, ſapiunt: vos vero, qui occaſionem rationi conſentaneam habetis, illos quidem, qui natura ſunt hoſtes, iuvare vultis; illos vero, qui vel multo magis natura ſunt cognati, una cum inimiciſſimis funditus perdere. Atqui hoc minime aequum eſt: ſed potius aequum eſt, vos nobis opem ferre, nec ipſorum apparatum formidare. Nec enim, ſi coniungamur omnes, eſt formidabilis; ſed ſi (quod iſti facere ſtudent) contra disiungamur. Siquidem, quamvis contra nos ſolos venerint, & proelio ſuperiores

πρὸς ἡμᾶς μόνους ἐλθόντες καὶ μάχῃ περιγενόμενοι ἔπραξαν ἃ ἠβούλοντο, ἀπῆλθον δὲ διὰ τάχους.

π΄. Ὥστε οὐκ ἀθρόους γε ὄντας εἰκὸς ἀθυμεῖν, ἰέναι δὲ ἐς τὴν ξυμμαχίαν προθυμότερον. ἄλλως τε καὶ ἀπὸ Πελοποννήσου παρεσομένης ὠφελείας, οἳ τῶνδε κρείσσους εἰσὶ τὸ παράπαν τὰ πολέμια. καὶ μὴ ἐκείνην τὴν προθυμίαν δοκεῖν, τῷ ἡμῖν μὲν ἴσην εἶναι, ὑμῖν δὲ ἀσφαλῆ, τὸ μηδετέροις δή, ὡς καὶ ἀμφοτέρων ὄντας ξυμμάχους, βοηθεῖν. οὐ γὰρ ἔργῳ ἴσον ὥσπερ τῷ δικαιώματί ἐστιν. εἰ γὰρ δι᾽ ὑμᾶς μὴ ξυμμαχήσαντας ὅ, τε παθὼν σφαλήσεται, καὶ ὁ κρατῶν περιέσται, τί ἄλλο ἢ τῇ αὐτῇ ἀπουσίᾳ, τοῖς μὲν οὐκ ἠμύνατε σωθῆναι, τοὺς δὲ οὐκ ἐκωλύσατε κακοὺς γενέσθαι; καίτοι κάλλιον, τοῖς ἀδικουμένοις καὶ ἅμα ξυγγενέσι προσθεμένους, τήν τε

diſceſſerint, tamen non peregerunt, quaecunque cupiebant, ſed celeriter abierunt.

LXXX. *Quamobrem, ſi omnes in unum coëamus, non decet nos animos deiicere, ſed belli ſocietatem alacriter inire: praeſertim cum auxilium nobis ex Peloponneſo ſit venturum, homines ſcilicet, qui ſunt iſtis in re bellica longe praeſtantiores. Neque exiſtimandum eſt, illud ſtudium eſſe ſtudium, quod nobis quidem aequum, vobis vero tutum ſit; quod videlicet neutris opem ferre velitis, quia utrorumque ſocii eſtis. Neque enim ut verbis, quibus veſtram cauſam tuemini, ſic etiam re ipſa haec veſtra auxilii recuſatio eſt aequa. Nam ſi propter vos, qui nobis auxilium ferre recuſatis, is, qui oppugnatus fuerit, evertatur, & is, qui eum expugnaverit, victor evadat, quid aliud feceritis, niſi quod his quidem, propter eandem veſtram abſentiam, nullum auxilium tuleritis, ut ſervari poſſent; illos vero, ne mali eſſent, non prohibueritis. Atqui honeſtius eſt, illis, qui iniuriam patiuntur, &*

κοινὴν ὠφέλειαν τῇ Σικελίᾳ φυλάξαι, καὶ τοὺς Ἀθηναίους φίλους δὴ ὄντας μὴ ἐᾶσαι ἁμαρτεῖν. ξυνελόντες τε λέγομεν οἱ Συρακούσιοι, ἐκδιδάσκειν μὲν οὐδὲν ἔργον εἶναι σαφῶς, οὔτε ὑμᾶς, οὔτε τοὺς ἄλλους, περὶ ὧν αὐτοὶ οὐδὲν χεῖρον γιγνώσκετε· δεόμεθα δὲ, καὶ μαρτυρόμεθα ἅμα, εἰ μὴ πείσομεν, ὅτι ἐπιβουλευόμεθα μὲν ὑπὸ Ἰώνων ἀεὶ πολεμίων, προδιδόμεθα δὲ ὑπὸ ὑμῶν, Δωριεῖς Δωριέων. καὶ εἰ καταστρέψονται ἡμᾶς Ἀθηναῖοι, ταῖς μὲν ὑμετέραις γνώμαις κρατήσουσι, τῷ δ' αὐτῶν ὀνόματι τιμηθήσονται· καὶ τῆς νίκης οὐκ ἄλλον τινὰ ἆθλον ἢ τὸν τὴν νίκην παρασχόντα λήψονται. καὶ εἰ αὖ ἡμεῖς περιεσόμεθα, τῆς αἰτίας τῶν κινδύνων οἱ αὐτοὶ τὴν τιμωρίαν ὑφέξετε. σκοπεῖτε οὖν, καὶ αἱρεῖσθε ἤδη ἢ τὴν αὐτίκα ἀκινδύνως δουλείαν, ἢ κἂν περιγενό-

qui praeterea ſunt veſtri cognati, vos adiunctos & commune Siciliae commodum tueri, & Athenienſes, qui iam ſunt vobis amici, non ſinere peccare. Sed, ut rem totam paucis comprehenſam expediamus, nos Syracuſani dicimus, nullius eſſe negotii plane docere aut vos, aut alios, de rebus illis, quas vos ipſi non minus, quam quivis alius, cognoſcitis. Precamur vero, ſimul & teſtificamur, niſi vobis perſuaſerimus, ut nobis opem feratis, nos inſidiis appeti ab Ionibus perpetuis hoſtibus, & a vobis prodi, Dorienſes a Dorienſibus. Et ſi Athenienſes nos ſubegerint, veſtris quidem conſiliis culpaque victores evaſuros, ſed ſuo ipſorum nomine honorem habituros; & pro victoriae praemio nullum alium, quam illum ipſum, qui victoriam ipſis ſubminiſtrarit, accepturos. Quod ſi contra victoria penes nos fuerit, vos ipſos, ut noſtrorum periculorum auctores, poenas nobis daturos. Quare rem conſiderate, atque iam nunc eligite aut ſervitutem, quae nullum in praeſentia periculum habet, aut noſtram ſocietatem, ut, ſi no-

μενοι μεθ' ἡμῶν, τούσδε τε μὴ αἰσχρῶς δεσπότας λαβεῖν, καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἔχθραν μὴ ἂν βραχεῖαν γενομένην διαφυγεῖν.

πα'. Τοιαῦτα μὲν ὁ Ἑρμοκράτης εἶπεν. ὁ δ' Εὔφημος ὁ τῶν Ἀθηναίων πρεσβευτὴς, μετ' αὐτὸν, τοιάδε.

πβ'. ἈΦΙΚΟΜΕΘΑ μὲν ἐπὶ τῆς πρότερον οὔσης ξυμμαχίας ἀνανεώσει· τοῦ δὲ Συρακουσίου καθαψαμένου, ἀνάγκη καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς εἰπεῖν, ὡς εἰκότως ἔχομεν. τὸ μὲν οὖν μέγιστον μαρτύριον αὐτὸς εἶπεν, ὅτι οἱ Ἴωνες ἀεί ποτε πολέμιοι τοῖς Δωριεῦσίν εἰσιν. ἔχει δὲ καὶ οὕτως. ἡμεῖς γὰρ, Ἴωνες ὄντες, Πελοποννησίοις Δωριεῦσι, καὶ πλείοσιν οὖσι καὶ παροικοῦσιν, ἐσκεψάμεθα ὅτῳ τρόπῳ ἥκιστα αὐτῶν ὑπακουσόμεθα. καὶ μετὰ τὰ Μηδικὰ ναῦς κτησάμενοι, τῆς μὲν Λακεδαιμονίων ἀρχῆς καὶ ἡγεμονίας ἀπηλλάγημεν, οὐδὲν προσῆκον μᾶλλόν τι ἐκείνους ἡμῖν ἢ καὶ ἡμᾶς ἐκείνοις ἐπιτάσσειν, πλὴν

biſcum viceritis, ne turpiter iſtos dominos habeatis, utque noſtras inimicitias non breves futuras devitetis.

LXXXI. Atque Hermocrates quidem haec dixit. Euphemus vero Athenienſium legatus, poſt ipſum haec verba fecit.

LXXXII. *VENERAMUS quidem, ut priſtinam ſocietatem renovaremus: ſed quoniam Syracuſanus nos inceſſit, neceſſarium eſt etiam de imperio noſtro verba facere, ut hoc a nobis iure obtineri demonſtremus. Maximum igitur huius rei teſtimonium ipſe perhibet, qui dixit, Iones Dorienſium hoſtes ſemper exſtitiſſe. Et res ita ſe habet. Nos enim, qui ſumus Iones, rationem iniimus, qua Peloponneſiis, qui ſunt Dorienſes, & plures, quam nos, & iidem accolae, minime obediremus. Et poſt Medicum bellum, parata claſſe, Lacedaemoniorum imperio & principatu liberati ſumus, quia non magis decebat, illos nobis, quam etiam nos ipſos*

καθόσον ἐν τῷ παρόντι μεῖζον ἴσχυον. αὐτοὶ δὲ τῶν ὑπὸ τῷ βασιλεῖ πρότερον ὄντων ἡγεμόνες καταστάντες οἰκοῦμεν, νομίσαντες ἥκιστ' ἂν ὑπὸ Πελοποννησίοις οὕτως εἶναι, δύναμιν ἔχοντες ᾗ ἀμυνούμεθα. καὶ, ἐς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν, οὐδὲ ἀδίκως καταστρεψάμενοι τούς τε Ἴωνας καὶ νησιώτας, οὓς ξυγγενεῖς φασιν ὄντας ἡμᾶς Συρακούσιοι δεδουλῶσθαι. ἦλθον γὰρ ἐπὶ τὴν μητρόπολιν ἐφ' ἡμᾶς μετὰ τοῦ Μήδου, καὶ οὐκ ἐτόλμησαν ἀποστάντες τὰ οἰκεῖα φθεῖραι, ὥσπερ ἡμεῖς ἐκλιπόντες τὴν πόλιν· δουλείαν δὲ αὐτοί τε ἐβούλοντο, καὶ ὑμῖν τὸ αὐτὸ ἐπενεγκεῖν.

πγ΄. Ἀνθ' ὧν ἄξιοί τε ὄντες ἅμα ἄρχομεν, ὅτι τε ναυτικὸν πλεῖστόν τε καὶ προθυμίαν ἀπροφάσιστον παρεσχόμεθα ἐς τοὺς Ἕλληνας, καὶ διότι καὶ τῷ Μήδῳ

illis imperare, niſi quatenus tunc temporis nobis potentiores erant. Nos etiam Graecorum, qui regis imperio prius parebant, duces creati, res adminiſtramus, exiſtimantes, ſic nos in Peloponneſiorum poteſtatem minime venturos eſſe, ſi potentiam habeamus, qua vim propulſemus. Atque (ut vere dicam) imperium obtinemus, non iniuria in noſtram poteſtatem redactis Ionibus ac inſularum incolis, quos Syracuſani a nobis in ſervitutem redactos aiunt, quamvis noſtri cognati eſſent. Nam adverſus nos, metropolin ſuam, cum Medo venerant, nec auſi ſunt defectionem a Medo facere, & res domeſticas profligare, quemadmodum nos, qui noſtram urbem olim deſeruimus; ſed & ipſi ſervitutem pati, & nobis idem imponere volebant.

LXXXIII. *Quamobrem hoc imperio potimur, ſimul quod eo digni ſimus, tum quia maximum navium numerum ſuppeditavimus, tum quia ſine tergiverſatione ſtudium erga Graecos contulimus, tum etiam quia iſti idem ſtudium alacriter Medo praeſtan-*

ἑτοίμως τοῦτο δρῶντες οὗτοι ἡμᾶς ἔβλαπτον· ἅμα δὲ τῆς πρὸς Πελοποννησίους ἰσχύος ὀρεγόμενοι. καὶ οὐκ ἄλλῳ ἑπόμεθα, ὡς ἢ τὸν βάρβαρον μόνοι καθελόντες, εἰκότως ἄρχομεν, ἢ ἐπ' ἐλευθερίᾳ τῇ τῶνδε μᾶλλον ἢ τῶν ξυμπάντων τε καὶ τῇ ἡμετέρᾳ αὐτῶν κινδυνεύσαντες. πᾶσι δὲ ἀνεπίφθονον τὴν προσήκουσαν σωτηρίαν ἐκπορίζεσθαι. καὶ νῦν τῆς ἡμετέρας ἀσφαλείας ἕνεκα καὶ ἐνθάδε παρόντες, ὁρῶμεν καὶ ὑμῖν ταὐτὰ ξυμφέροντα. ἀποφαίνομεν δὲ, ἐξ ὧν οἵδε τε διαβάλλουσι, καὶ ὑμεῖς μάλιστα ἐπὶ τὸ φοβερώτερον ὑπονοεῖτε· εἰδότες τοὺς περιδεῶς ὑποπτεύοντάς τι, λόγου μὲν ἡδονῇ τὸ παραυτίκα τερπομένους, τῇ δ' ἐγχειρήσει ὕστερον τὰ ξυμφέροντα πράσσοντας. τήν τε γὰρ ἐκεῖ ἀρχὴν εἰρήκαμεν διὰ δέος ἔχειν, καὶ τὰ ἐνθάδε, διὰ τὸ αὐτὸ, ἥκειν μετὰ τῶν

tes incommoda nobis afferebant: ſimul etiam potentiam adverſus Peloponneſios nobis comparare cupientes. Nec alterius auſpicia ſequimur, quia vel ſoli barbarum profligavimus, vel pro libertate iſtorum potius, quam ceterorum omnium Graecorum, & noſtra ipſorum, pericula ſuſcepimus. Non eſt autem cuiquam invidendum, ſi ſalutem ſuam quaerat. Et nunc etiam cum noſtrae incolumitatis, praeſidiique parandi gratia, huc venerimus, haec ipſa, quae Syracuſani nobis inviđioſe obiiciunt, vobis etiam conducere videmus. Demonſtramus autem, haec ipſa, quae nobis expediunt, vobis etiam expedire, tum ex iis, quae iſti criminantur, tum ex iis, quae vos ipſi potiſſimum cum vehementiore metu ſuſpicamini: quia compertum habemus, eos, qui cum vehementi metu aliquid ſuſpicantur, protinus quidem orationis illecebris capi; poſtea vero, cum ad rem gerendam veniunt, facere, quae ſibimet conducunt. Etenim & illic nos imperium propter metum obtinere diximus, & propter eundem metum nos huc iam veniſſe,

φίλων ἀσφαλῶς καταστησόμενοι, καὶ οὐ δουλωσόμενοι, μὴ παθεῖν δὲ μᾶλλον τοῦτο κωλύσοντες.

πδʹ. Ὑπολάβῃ δὲ μηδεὶς ὡς οὐδὲν προσῆκον ὑμῶν κηδόμεθα, γνοὺς ὅτι σωζομένων ὑμῶν, καὶ διὰ τὸ μὴ ἀσθενεῖς ὑμᾶς ὄντας ἀντέχειν Συρακουσίοις, ἧσσον ἂν τούτων πεμψάντων τινὰ δύναμιν Πελοποννησίοις, ἡμεῖς βλαπτοίμεθα. καὶ ἐν τούτῳ προσήκετε ἤδη ἡμῖν τὰ μέγιστα· διόπερ καὶ τοὺς Λεοντίνους εὔλογον κατοικίζειν, μὴ ὑπηκόους, ὥσπερ τοὺς ξυγγενεῖς αὐτῶν τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ, ἀλλ' ὡς δυνατωτάτους· ἵνα ἐκ τῆς σφετέρας ὅμοροι ὄντες, τοῖσδε ὑπὲρ ἡμῶν λυπηροὶ ὦσι. τὰ μὲν γὰρ ἐκεῖ, καὶ αὐτοὶ ἀρκοῦμεν πρὸς τοὺς πολεμίους, καὶ ὁ Χαλκιδεὺς, ὃν ἀλόγως ἡμᾶς φησι δουλωσαμένους, τοὺς ἐν-

ut res, quae hic ſunt, cum amicis tuto conſtituamus, non autem ut in ſervitutem vos redigamus, immo potius, ut impediamus, ne hoc vobis accidat.

LXXXIV. *Neque vero quiſpiam opinetur, nos de vobis, ut de viris nulla neceſſitudine nobiſcum coniunctis, eſſe ſollicitos; illud compertum habens, vobis ſalvis & vires habentibus ad reſiſtendum Syracuſanis, nos minoribus incommodis affectum iri, quia iſti Syracuſani minus copiarum ad Peloponneſios mittent. Et ob iſtam cauſam maxima neceſſitudine iam nobiſcum eſtis coniuncti. Quamobrem etiam aequum eſt, Leontinos a nobis in ſuas ſedes reſtitui, non ut imperio noſtro ſubiectos, quemadmodum ſunt ipſorum cognati, qui in Euboea habitant, ſed ut potentiſſimos; ut ex ſuo agro, quia ſunt finitimi Syracuſanis, ipſis pro nobis ſint infeſti. Quod enim attinet ad res illas, & ad bellum domeſticum, vel nos ipſi ſoli ſatis virium habemus ad hoſtes propulſandum, & Chalcidenſis, qui eſt in Euboea, (quem Syracuſanus iſte dicit a nobis praeter id, quod rationi conſentaneum videtur,*

θάδε ἐλευθεροῦν, ξύμφορος ἡμῖν, ἀπαράσκευος ὢν, καὶ χρήματα μόνον φέρων· τὰ δὲ ἐνθάδε, καὶ Λεοντῖνοι καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι, ὅτι μάλιστα αὐτονομούμενοι.

πε΄. Ἀνδρὶ δὲ τυράννῳ, ἢ πόλει ἀρχὴν ἐχούσῃ, οὐδὲν ἄλογον ὅ, τι ξυμφέρον, οὐδ᾽ οἰκεῖον, ὅ, τι μὴ πιστόν. πρὸς ἕκαστα δὲ δεῖ ἢ ἐχθρὸν ἢ φίλον μετὰ καιροῦ γίγνεσθαι. καὶ ἡμᾶς τοῦτο ὠφελεῖ ἐνθάδε, οὐκ ἢν τοὺς φίλους κακώσωμεν, ἀλλ᾽ ἢν οἱ ἐχθροὶ διὰ τὴν τῶν φίλων ῥώμην ἀδύνατοι ὦσιν. ἀπιστεῖν δὲ οὐ χρή. καὶ γὰρ τοὺς ἐκεῖ ξυμμάχους, ὡς ἕκαστοι χρήσιμοι, ἐξηγούμεθα, Χίους μὲν καὶ Μηθυμναίους, νεῶν παροχῇ αὐτονόμους, τοὺς δὲ πολλοὺς, χρημάτων βιαιότερον φορᾷ· ἄλλους δὲ καὶ πάνυ ἐλευθέρως ξυμμαχοῦντας, καίπερ νησιώτας

ſubactum eſſe, & tamen nos iam ſimulare, nos huc veniſſe, ut eos, qui hic ſunt, in libertatem aſſeramus) utilis eſt nobis, quod nullo bellico apparatu ſit inſtructus, & pecuniam tantum pendat: res vero iſtae, & Leontini, & ceteri amici, nobis utiles ſunt, in ſumma libertate degentes.

LXXXV. *Viro autem tyrannidem, aut civitati principatum obtinenti, nihil, quod utile ſit, a ratione eſt alienum, nihil etiam amicum, niſi fidum. Pro ſingulis autem rebus, quae geruntur, oportet vel inimicum, vel amicum opportune fieri. Atque hoc nobis hic eſt commodum, non ut amicos maleficiis afficiamus, ſed ut propter amicorum potentiam inimici reddantur infirmi. Non eſt autem de noſtra fide dubitandum. Nam ſociis, qui illinc ſunt, prout ſinguli nobis ſunt utiles, ita imperamus. Chiis quidem, & Methymnaeis, ut claſſem praebeant, at liberi vivant. pleriſque vero ſic imperamus, ut tributum ſeverius exigamus. Quin etiam aliis permittimus, ut ſumma cum libertate nobis in bello ferant auxilium, quamvis inſulas colant, & facile ſubigi poſſint, quia*

ὄντας καὶ εὐλήπτους, διότι ἐν χωρίοις ἐπικαίροις εἰσὶ περὶ τὴν Πελοπόννησον. ὥστε καὶ τἀνθάδε εἰκὸς πρὸς τὸ λυσιτελοῦν, καὶ ὃ λέγομεν ἐς Συρακουσίους δέος, καθίστασθαι. ἀρχῆς γὰρ ἐφίενται ὑμῶν, καὶ βούλονται μὲν ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ξυστήσαντες ὑμᾶς ὑπόπτῳ, βίᾳ, ἢ κατ' ἐρημίαν, ἀπράκτων ἡμῶν ἀπελθόντων, αὐτοὶ ἄρξαι τῆς Σικελίας. ἀνάγκη δὲ, ἢν ξυστῆτε πρὸς αὐτούς. οὔτε γὰρ ἡμῖν ἔτι ἔσται ἰσχὺς τοσαύτη ἐς ἓν ξυστᾶσα εὐμεταχείριστος, οὔθ' οἵδ' ἀσθενεῖς ἂν ἡμῶν μὴ παρόντων πρὸς ὑμᾶς εἶεν.

πστ'. Καὶ ὅτῳ ταῦτα μὴ δοκεῖ, αὐτὸ τὸ ἔργον ἐλέγχει. τὸ γὰρ πρότερον ἡμᾶς ἐπηγάγεσθε, οὐκ ἄλλον τινὰ προσείοντες φόβον, ἢ, εἰ περιοψόμεθα ὑμᾶς ὑπὸ Συρακουσίοις γενέσθαι, ὅτι καὶ αὐτοὶ κινδυνεύσομεν.

ſunt in locis circa Peloponneſum opportunis. Quamobrem conſentaneum eſt, res etiam, quae hic ſunt, a nobis conſtitui, prout nobis conducit, idque propter metum, quem vobis ſignificamus, quo Syracuſanos metuimus. Nam imperium in vos affectant, & iſtis ſuſpicionibus, quas contra nos ſpargunt, vos ad ſocietatem ſecum ineundam ſollicitare volunt, ut vel per vim, vel propter ſolitudinem veſtram, ſi nos re infecta abierimus, ipſi Siciliae principatum obtineant. Neceſſe eſt autem, hoc ita contingere, quemadmodum dicimus, ſi cum ipſis vos coniungatis. Nam neque nos tantas copias in unum contrahere, atque huc facile tranſportare poſthac poterimus; neque iſti Syracuſani nobis abſentibus erunt infirmi contra vos.

LXXXVI. *Cui autem haec non videntur ita ſe habere, ut dicimus, illum ipſa res arguit. Prius enim nos arceſſiſtis, nullum alium metum nobis incutientes, niſi quod, ſi per noſtram negligentiam vos in Syracuſanorum poteſtatem venire ſineremus, nos*

καὶ νῦν οὐ δίκαιον, ὅπερ καὶ ἡμᾶς ἠξιοῦτε λόγῳ πείθειν, τῷ αὐτῷ ἀπιστεῖν· οὐδ᾽ ὅτι δυνάμει μείζονι πρὸς τὴν τῶνδε ἰσχὺν πάρεσμεν, ὑποπτεύεσθαι, πολὺ δὲ μᾶλλον τοῖσδε ἀπιστεῖν. ἡμεῖς μέν γε οὔτε ἐμμεῖναι δυνατοὶ μὴ μεθ᾽ ὑμῶν· εἴτε καὶ γενόμενοι κακοὶ κατεργασαίμεθα, ἀδύνατοι κατασχεῖν, διὰ μῆκός τε πλοῦ, καὶ ἀπορίᾳ φυλακῆς πόλεων μεγάλων, καὶ τῇ παρασκευῇ ἠπειρωτίδων. οἵδε δὲ οὐ στρατοπέδῳ, πόλει δὲ μείζονι τῆς ἡμετέρας παρουσίας ἐποικοῦντες ὑμῖν, ἀεί τε ἐπιβουλεύουσιν, καὶ ὅταν καιρὸν λάβωσιν ἑκάστου, οὐκ ἀνιᾶσιν. ἔδειξαν δὲ καὶ ἄλλα ἤδη, καὶ τὰ ἐς Λεοντίνους· καὶ νῦν τολμῶσιν ἐπὶ τοὺς ταῦτα κωλύοντας, καὶ ἀνέχοντας τὴν Σικελίαν μέχρι τοῦδε μὴ ὑπ᾽ αὐτοὺς εἶναι, παρακαλεῖν ὑμᾶς ὡς ἀναισθήτους. πολὺ δὲ ἐπὶ ἀληθεστέραν γε σω-

quoque pericula ſubiremus. Quamobrem non eſt aequum, vos nunc eidem rationi fidem habere nolle, quam tamen nobis etiam oratione veſtra perſuadere volebatis; neque in ſuſpicionem venire, quod cum maioribus copiis adverſus iſtorum potentiam huc venerimus: immo potius aequum eſt, vos Syracuſanis iſtis nullam habere fidem. Nos enim ne conſiſtere quidem hic poſſumus, niſi vobiſcum. Quod ſi etiam perfidi effecti res iſtas ſubigeremus, eas tamen retinere non poſſemus propter navigationis longitudinem, & difficultatem cuſtodiendi urbes magnas, & quae mediterraneis copiis indigent, & nituntur. At iſti non caſtris, ſed in urbe vobis finitima, habitantes, cuius populus eſt maior his noſtris copiis, quae iam hic adſunt, aſſidue vobis inſidiantur, & quamlibet occaſionem nacti, eam non omittent. Id quod cum erga alios, tum etiam erga Leontinos iam declararunt. Et tamen nunc audent adverſus eos, qui haec impediunt, & qui ad hunc uſque diem Siciliam ſuſtinent, ne in ipſorum poteſtatem redigatur, vos ut ſtupidos ac

τηρίαν ἡμεῖς ἀντιπαρακαλοῦμεν, δεόμενοι τὴν ὑπάρχουσαν ἀπ᾽ ἀλλήλων ἀμφοτέροις μὴ προδιδόναι· νομίσαι τε τοῖσδε μὲν, καὶ ἄνευ ξυμμάχων, ἀεὶ ἐφ᾽ ὑμᾶς ἑτοίμην διὰ τὸ πλῆθος εἶναι ὁδὸν, ὑμῖν δ᾽ οὐ πολλάκις παρασχήσειν μετὰ τοσῆσδε ἐπικουρίας ἀμύνασθαι. ἣν εἰ τῷ ὑπόπτῳ ἢ ἄπρακτον ἐάσετε ἀπελθεῖν, ἢ καὶ σφαλεῖσαν, ἔτι βουλήσεσθε καὶ πολλοστημόριον αὐτῆς ἰδεῖν, ὅτε οὐδὲν ἔτι περανεῖ παραγενόμενον ὑμῖν.

πζ΄. Ἀλλὰ μήτε ὑμεῖς, ὦ Καμαριναῖοι, ταῖς τῶνδε διαβολαῖς ἀναπείθεσθε, μήτε οἱ ἄλλοι. εἰρήκαμεν δ᾽ ὑμῖν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν περὶ ὧν ὑποπτευόμεθα, καὶ ἔτι ἐν κεφαλαίοις ὑπομνήσαντες, ἀξιώσομεν πείθειν. φαμὲν γὰρ ἄρχειν μὲν τῶν ἐκεῖ, ἵνα μὴ ὑπακούωμεν ἄλλου, ἐλευθεροῦν δὲ τὰ ἐνθάδε, ὅπως μὴ ὑπ᾽ αὐτῶν

amentes adhortari, & ad ſocietatem ſollicitare. Nos vero contra ad ſalutem longe certiorem vos adhortamur, orantes, ne ſalutem, utriſque noſtrûm ope mutua paratam, prodatis: ſed exiſtimetis, iſtis quidem, vel ſine ſociorum auxiliis, propter multitudinem, viam adverſus vos ſemper expeditam eſſe; vobis vero non ſemper futuram facultatem cum tot auxiliaribus copiis eos propulſandi. Quas ſi vel ob ſuſpicionem, vel etiam accepta clade, infecto negotio diſcedere ſinatis, optabitis profecto aliquando vel minimam ipſarum partem videre, cum eius ad vos adventus nihil amplius vobis prodeſſe poterit.

LXXXVII. *Sed neque vos, Camarinaei, criminationibus iſtorum ad nos deſerendum adducamini, neque ceteri. Iam autem vobis declaravimus omnem veritatem, de quibus vobis ſumus ſuſpecti, & nunc etiam iiſdem in veſtram memoriam per capita revocatis, poſtulabimus ut flectamini. Dicimus enim, nos illis quidem, qui illic ſunt, imperare, ne alterius imperio pareamus; hos ve-*

βλαπτώμεθα· πολλὰ δ' ἀναγκάζεσθαι πράσσειν, διότι καὶ πολλὰ φυλασσόμεθα· ξύμμαχοι δὲ καὶ νῦν καὶ πρότερον τοῖς ἐνθάδε ὑμῶν ἀδικουμένοις οὐκ ἄκλητοι, παρακληθέντες δὲ, ἥκειν. καὶ ὑμεῖς μήθ' ὡς δικασταὶ γενόμενοι τῶν ἡμῖν ποιουμένων, μήθ' ὡς σωφρονισταὶ (ὃ χαλεπὸν ἤδη) ἀποτρέπειν πειρᾶσθε· καθόσον δέ τι ὑμῖν τῆς ἡμετέρας πολυπραγμοσύνης καὶ τρόπου τὸ αὐτὸ ξυμφέρει, τούτῳ ἀπολαβόντες χρήσασθε· καὶ νομίσατε μὴ πάντας ἐν ἴσῳ βλάπτειν αὐτὰ, πολὺ δὲ πλείους τῶν Ἑλλήνων καὶ ὠφελεῖν. ἐν παντὶ γὰρ πᾶς χωρίῳ, καὶ ᾧ μὴ ὑπάρχομεν, ὅ, τε οἰόμενος ἀδικήσεσθαι, καὶ ὁ ἐπιβουλεύων, διὰ τὸ ἑτοίμην ὑπεῖναι ἐλπίδα, τῷ μὲν, ἀντιτυχεῖν ἐπικουρίας ἀφ' ἡμῶν, τῷ δὲ, εἰ ἥξομεν, μὴ ἀδεεῖς εἶναι κινδυνεύειν· ἀμφότεροι ἀναγκάζονται, ὁ μὲν,

ro, qui hic ſunt, in libertatem aſſerere, ne ab ipſis laedamur. multa autem nos facere cogi, quia ſunt etiam multa, quae nobis ſunt cavenda. Socios vero & nunc & prius huc veniſſe, non noſtra ſponte, ſed arceſſitos, ut opem ferremus illis de vobis, qui hic iniuria afficiuntur. Quare vos neque tanquam facti iudices rerum, quae a nobis geruntur, neque tanquam cenſores, (quod factu iam eſt difficile) deterrere conemini: ſed quatenus aliqua noſtrae curioſitatis, ac ingenii pars, qua tot res gerendas aggredimur, vobis quoque prodeſſe poteſt, ea recepta utamini, & exiſtimetis, haec non omnibus aeque nocere, verum longe pluribus e Graecis prodeſſe. Quilibet enim in qualibet regione, vel in ea, in qua non imperamus, & is, qui ſibi ab iniuria timet, & is, qui alteri inſidiatur, quod in promtu ſit ſpes, illi quidem fore, ut auxilium a nobis viciſſim impetret, huic vero fore, ut, ſi venerimus, metu periculi non vacet, ambo coguntur, hic quidem, invitus ab iniuria alteri facienda ſibi temperare; ille vero, nemine nego-

ἄκων σωφρονεῖν, ὁ δ᾽, ἀπραγμόνως σώζεσθαι. ταύτην οὖν τὴν κοινὴν τῷ τε δεομένῳ καὶ ὑμῖν νῦν παροῦσαν ἀσφάλειαν μὴ ἀπώσησθε, ἀλλ᾽ ἐξισώσαντες τοῖς ἄλλοις, μεθ᾽ ἡμῶν τοῖς Συρακουσίοις, ἀντὶ τοῦ ἀεὶ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς, καὶ ἀντεπιβουλεῦσαί ποτε ἐκ τοῦ ὁμοίου μεταλάβετε.

πή. Τοιαῦτα μὲν ὁ Εὔφημος εἶπεν. οἱ δὲ Καμαριναῖοι ἐπεπόνθεσαν τοιόνδε· τοῖς μὲν Ἀθηναίοις εὖνοι ἦσαν, πλὴν καθόσον εἰ τὴν Σικελίαν ᾤοντο αὐτοὺς δουλώσεσθαι, τοῖς δὲ Συρακουσίοις ἀεὶ κατὰ τὸ ὅμορον διάφοροι. δεδιότες δ᾽ οὐχ ἧσσον τοὺς Συρακουσίους ἐγγὺς ὄντας, μὴ καὶ ἄνευ σφῶν περιγένωνται, τότε πρῶτον αὐτοῖς τοὺς ὀλίγους ἱππέας ἔπεμψαν· καὶ τὸ λοιπὸν ἐδόκει αὐτοῖς ὑπουργεῖν μὲν τοῖς Συρακουσίοις μᾶλλον ἔργῳ, ὡς ἂν δύνωνται μετριώτατα· ἐν δὲ τῷ παρόντι, ἵνα μηδὲ

tium ipſi faceſſente, ſalutem conſequi. Hoc igitur ſalutis praeſidium, quod omnibus, qui eo indigent, eſt commune, & quod vobis nunc praeſto eſt, ne reiiciatis; ſed idem facientes, quod ceteri mortales facere ſolent, nobiſcum iuncti, Syracuſanis, pro eo, quod ipſorum inſidias ſemper cavetis, vos etiam nunc tandem eodem modo, quo illi vobis, inſidias tendere viciſſim incipiatis.

LXXXVIII. Atque Euphemus quidem haec dixit. Camarinaei vero ſic animis erant affecti. Athenienſibus quidem erant benevoli, niſi quatenus eos ad ſubigendam Siciliam veniſſe ſuſpicabantur: Syracuſanis vero, propter agri finitimi controverſias, ſemper erant inimici. Cum tamen Syracuſanos, qui vicini erant, non minus formidarent, ne vel ſine ſuis auxiliis ſuperiores evaderent, & ante paucos illos equites ipſis miſerant: & in poſterum Syracuſanis quidem potius re ipſa, quam tamen parciſſime

τοῖς Ἀθηναίοις ἔλασσον δοκῶσιν εἶναι, ἐπειδὴ καὶ ἐπικρατέστεροι τῇ μάχῃ ἐγένοντο, λόγῳ ἀποκρίνασθαι ἴσα ἀμφοτέροις. καὶ οὕτω βουλευσάμενοι ἀπεκρίναντο, ἐπειδὴ τυγχάνει ἀμφοτέροις οὖσι ξυμμάχοις σφῶν πρὸς ἀλλήλους πόλεμος ὢν, εὔορκον δοκεῖν εἶναι σφίσιν ἐν τῷ παρόντι μηδετέροις ἀμύνειν. καὶ οἱ πρέσβεις ἑκατέρων ἀπῆλθον. καὶ οἱ μὲν Συρακούσιοι τὰ καθ' ἑαυτοὺς ἐξηρτύοντο ἐς τὸν πόλεμον· οἱ δ' Ἀθηναῖοι, ἐν τῇ Νάξῳ ἐστρατοπεδευμένοι, τὰ πρὸς τοὺς Σικελοὺς ἔπρασσον, ὅπως αὐτοῖς ὡς πλεῖστοι προσχωρήσωνται. καὶ οἱ μὲν πρὸς τὰ πεδία μᾶλλον τῶν Σικελῶν ὑπήκοοι ὄντες τῶν Συρακουσίων, οἱ πολλοὶ ἀφειστήκεσαν· τῶν δὲ τὴν μεσόγαιαν ἐχόντων αὐτόνομοι οὖσαι, καὶ πρότερον ἀεὶ οἰκήσεις εὐθὺς, πλὴν ὀλίγοι, μετὰ τῶν Ἀθηναίων ἦσαν· καὶ

poſſent, operam ſuam navare decreverunt. In praeſentia vero, ne Athenienſibus minus benevoli eſſe viderentur, praeſertim quod ex proelio victores diſceſſiſſent, verbis reſponſum par utriſque dare ſtatuerunt. Cum autem ſic conſultaſſent, reſponderunt: Quoniam bellum gerebatur inter illos, qui utrique ſibi erant ſocii, videri ſibi aequum eſſe, in praeſentia neutris opem ferre. Atque utrorumque legati ſic abierunt. Et Syracuſani quidem res ſuas ad bellum apparabant. Athenienſes vero, qui apud Naxum ſtativa habebant, id apud Siculos agebant, ut quam plurimi ad ſe tranſirent. Et Siculorum quidem, illorum praecipue, qui campeſtria loca incolebant, & qui Syracuſanorum imperio parebant, plerique ab Athenienſium ſocietate receſſerunt. Illorum vero, qui loca mediterranea tenebant, civitates, quae ſui iuris, & quae prius ſemper libera erant domicilia, exceptis paucis populis, ſeſe confeſtim Athe-

σῖτόν τε κατεκόμιζον τῷ στρατεύματι, καὶ εἰσὶν οἳ καὶ χρήματα. ἐπὶ δὲ τοὺς μὴ προσχωροῦντας οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύοντες, τοὺς μὲν προσηνάγκαζον, τοὺς δὲ, καὶ ὑπὸ τῶν Συρακουσίων φρουρούς τε πεμπόντων καὶ βοηθούντων ἀπεκώλυον· τόν τε χειμῶνα μεθορμισάμενοι ἐκ τῆς Νάξου ἐς τὴν Κατάνην, καὶ τὸ στρατόπεδον ὃ κατεκαύθη ὑπὸ τῶν Συρακουσίων, αὖθις ἀνορθώσαντες, διεχείμαζον. καὶ ἔπεμψαν μὲν ἐς Καρχηδόνα τριήρη περὶ φιλίας, εἰ δύναιντό τι ὠφελεῖσθαι· ἔπεμψαν δὲ καὶ ἐς Τυρσηνίαν, ἔστιν ὧν πόλεων ἐπαγγελλομένων καὶ αὐτῶν ξυμπολεμεῖν. περιήγγελον δὲ καὶ τοῖς Σικελοῖς, καὶ ἐς τὴν Ἔγεσταν πέμψαντες ἐκέλευον ἵππους σφίσιν ὡσπλείστους πέμπειν. καὶ τἄλλα ἐς τὸν περιτειχισμὸν, πλινθία καὶ σίδηρον, ἡτοίμαζον, καὶ ὅσα ἔδει, ὡς ἅμα τῷ ἦρι ἑξό-

nienſibus adiunxerunt, & commeatum ad illorum exercitum comportarunt. quidam & pecunias. Athenienſes vero bellum illis inferentes, qui ſuam ſocietatem ſequi recuſabant, partim quidem compulerunt, partim vero a Syracuſanis praeſidia mittentibus & opem ferentibus arcebant. Iidem per hiemem Naxo Catanam ſtatione mutata ſe contulerunt, & caſtra, quae a Syracuſanis incenſa fuerant, rurſus excitarunt, & illic hiemarunt. Triremem autem amicitiae conciliandae cauſa Carthaginem miſerunt, ſi quod auxilium illinc impetrare poſſent. Miſerunt etiam in Hetruriam, quia nonnullae civitates ultro ſe belli ſocias fore ſpoponderant. Nuntios etiam ad Siculos circummiſerunt, miſerunt & Egeſtam, ac imperarunt, ut ſibi quam plurimos equos mitterent. Et lateres, & ferrum, & cetera ad urbis circumvallationem neceſſaria, praeparaverunt, ut vere ſtatim ineunte bellum inituri. Syracuſanorum vero le-

μενοι τοῦ πολέμου. οἱ δ' ἐς τὴν Κόρινθον καὶ τὴν Λακεδαίμονα τῶν Συρακουσίων ἀποσταλέντες πρέσβεις, τούς τε Ἰταλιώτας ἅμα παραπλέοντες ἐπειρῶντο πείθειν μὴ περιορᾷν τὰ γιγνόμενα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ὡς καὶ ἐκείνοις ὁμοίως ἐπιβουλευόμενα· καὶ ἐπειδὴ ἐν τῇ Κορίνθῳ ἐγένοντο, λόγους ἐποιοῦντο, ἀξιοῦντες σφίσι κατὰ τὸ ξυγγενὲς βοηθεῖν. καὶ οἱ Κορίνθιοι εὐθὺς ψηφισάμενοι αὐτοὶ πρῶτοι ὥστε πάσῃ προθυμίᾳ ἀμύνειν, καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα ξυναπέστελλον αὐτοῖς πρέσβεις, ὅπως καὶ ἐκείνους ξυναναπείθοιεν τόν τε αὐτοῦ πόλεμον σαφέστερον ποιεῖσθαι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ἐς τὴν Σικελίαν ὠφέλειαν τινὰ πέμπειν. καὶ οἵ τε ἐκ τῆς Κορίνθου πρέσβεις παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαίμονα, καὶ Ἀλκιβιάδης, μετὰ τῶν ξυμφυγάδων περαιωθεὶς τότ' εὐθὺς ἐπὶ πλοίου φορτηγικοῦ ἐκ τῆς Θουρίας ἐς Κυλλήνην τῆς Ἠλείας πρῶτον, ἔπειτα ὕστερον ἐς τὴν Λακεδαίμονα, αὐ-

gati, qui Corinthum & Lacedaemonem miſſi fuerant, dum oram Italiae praetervveherentur, Italis perſuadere ſunt conati, ne negligerent ea, quae ab Athenienſibus fierent, quod & in illorum perniciem haec ab ipſis pariter ſtruerentur. Cum autem Corinthum perveniſſent, verba fecerunt, poſtulantes, ut pro cognationis iure ſibi auxilium ferrent. Corinthii vero confeſtim & ipſi primi decreverunt, omni ſtudio ſuccurrendum, & cum ipſis legatos Lacedaemonem miſerunt, ut illos quoque & ad bellum apertius illic gerendum adverſus Athenienſes, & ad aliquod auxilium in Siciliam mittendum inducerent. Et cum Corinthii legati Lacedaemonem venerunt, tum etiam Alcibiades cum exſilii ſociis tunc ſtatim oneraria navi advectus primum ex agro Thurio ad Cyllenen agri Elei, mox deinde Lacedaemonem, ab

τῶν τῶν Λακεδαιμονίων μεταπεμψάντων, ὑπόσπονδος ἐλθών. ἐφοβεῖτο γὰρ αὐτοὺς διὰ τὴν περὶ τῶν Μαντινικῶν πρᾶξιν. καὶ ξυνέβη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Λακεδαιμονίων τούς τε Κορινθίους καὶ τοὺς Συρακουσίους τὰ αὐτὰ καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην δεομένους πείθειν τοὺς Λακεδαιμονίους. καὶ διανοουμένων τῶν τε Ἐφόρων καὶ τῶν ἐν τέλει ὄντων πρέσβεις πέμπειν ἐς Συρακούσας, κωλύσοντας μὴ ξυμβαίνειν Ἀθηναίοις, βοηθεῖν δὲ οὐ προθύμων ὄντων, παρελθὼν ὁ Ἀλκιβιάδης παρώξυνέ τε τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ ἐξώρμησε, λέγων τοιάδε.

πθʹ. ἈΝΑΓΚΑΙΟΝ περὶ τῆς ἐμῆς διαβολῆς πρῶτον ἐς ὑμᾶς εἰπεῖν, ἵνα μὴ χεῖρον τὰ κοινὰ τῷ ὑπόπτῳ μου ἀκροάσησθε. τῶν δ᾽ ἡμῶν προγόνων τὴν προξενίαν ὑμῶν κατά τι ἔγκλημα ἀπειπόντων, αὐτὸς ἐγὼ πάλιν ἀναλαμβάνων, ἐθεράπευον ὑμᾶς ἄλλα τε, καὶ περὶ τὴν

ipſis Lacedaemoniis accitus, data publica fide profectus. Illos enim metuebat propter res ad Mantineam geſtas. Contigit autem, ut in Lacedaemoniorum concione, & Corinthii & Syracuſani & Alcibiades eadem rogantes Lacedaemoniis perſuaderent. Cum autem Ephori & Magiſtratus in animo haberent legatos mittere Syracuſas, ut impedirent, ne cum Athenienſibus paciſcerentur, nec tamen ad opem ferendam animo eſſent promto, tunc Alcibiades in medium progreſſus Lacedaemonios huiuſmodi verbis exacuit & excitavit.

LXXXIX. *Necesse eſt, me de mea criminatione apud vos primum verba facere, ne propter ſuſpiciones de me conceptas, publicam cauſam alieniore animo audiatis. Quamvis enim mei maiores publicum veſtrae civitatis hoſpitium ob quoddam crimen vobis renuntiaſſent, ego tamen ipſe rurſus hoc inſtaurans, vos*

ἐκ Πύλου ξυμφοράν. καὶ διατελοῦντός μου προθύμου, ὑμεῖς πρὸς Ἀθηναίους καταλλασσόμενοι, τοῖς μὲν ἐμοῖς ἐχθροῖς δύναμιν δι' ἐκείνων πράξαντες, ἐμοὶ δὲ ἀτιμίαν περιέθετε. καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ὑπ' ἐμοῦ, πρός τε τὰ Μαντινέων καὶ Ἀργείων τραπομένου, καὶ ὅσα ἄλλα ἠναντιούμην ὑμῖν, ἐβλάπτεσθε· καὶ νῦν εἴ τις καὶ τότε ἐν τῷ πάσχειν οὐκ εἰκότως ὠργίζετό μοι, μετὰ τοῦ ἀληθοῦς σκοπῶν ἀναπειθέσθω. ἢ εἴ τις, διότι καὶ τῷ δήμῳ προσεκείμην μᾶλλον, χείρω με ἐνόμιζε, μηδ' οὕτως ἡγήσηται ὀρθῶς ἄχθεσθαι. τοῖς γὰρ τυράννοις ἀεί ποτε διάφοροί ἐσμεν. πᾶν δὲ τὸ ἐναντιούμενον τῷ δυναστεύοντι, δῆμος ὠνόμασται· καὶ ἀπ' ἐκείνου ξυμπαρέμεινεν ἡ προστασία ἡμῖν τοῦ πλήθους. ἅμα δὲ καὶ τῆς πόλεως δημοκρατουμένης, τὰ πολλὰ ἀνάγκη ἦν τοῖς παροῦσιν

colebam cum aliis, tum vero in clade, quam ad Pylum accepiſtis. & cum in hoc ego ſtudio perſeverarem, vos de compoſitione cum Athenienſibus agentes, inimicis quidem meis, re per ipſos tentata, potentiam, mihi vero, ignominiam conciliaſtis. Et propterea, cum in eo, quod ad Mantineorum & Argivorum partes tranſierim, tum etiam in ceteris rebus, in quibus ego vobis ſum adverſatus, a me iure laeſi fuiſtis. Quare ſi quis tunc, dum damnum acciperet, immerito mihi iraſcebatur, nunc rem cum veritate examinans, ſententiam mutet. Aut ſi quis, quod factionem popularem potius, quam paucorum factionem ſectarer, me propterea deteriorem eſſe putabat, ne ſic quidem iſte ſe recte mihi tunc infenſum fuiſſe ducat. Semper enim tyrannis fuimus infeſti. Quidquid enim tyrannis adverſatur, id populus nominatur. Hinc autem factum eſt, ut popularis imperii tuendi ſtudium in animo noſtro permanſerit. Praeterea quod noſtra civitas imperio populari regeretur, plerumque neceſſe nobis fuit res praeſentes ſequi.

ἕπεσθαι. τῆς δὲ ὑπαρχούσης ἀκολασίας ἐπειρώμεθα μετριώτεροι ἐς τὰ πολιτικὰ εἶναι. ἄλλοι δ' ἦσαν καὶ ἐπὶ τῶν πάλαι καὶ νῦν, οἳ ἐπὶ τὰ πονηρότερα ἐξῆγον τὸν ὄχλον· οἵπερ καὶ ἐμὲ ἐξήλασαν. ἡμεῖς δὲ τοῦ ξύμπαντος προέστημεν, δικαιοῦντες, ἐν ᾧ σχήματι μεγίστη ἡ πόλις ἐτύγχανε καὶ ἐλευθερωτάτη οὖσα, καὶ ὅπερ ἐδέξατό τις, τοῦτο ξυνδιασώζειν. ἐπεὶ δημοκρατίαν γε καὶ ἐγιγνώσκομεν οἱ φρονοῦντές τι, καὶ αὐτὸς οὐδενὸς ἂν χεῖρον, ὅσον καὶ λοιδορήσαιμι. ἀλλὰ περὶ ὁμολογουμένης ἀγνοίας οὐδὲν ἂν καινὸν λέγοιτο· καὶ τὸ μεθιστάναι αὐτὴν, οὐκ ἐδόκει ἡμῖν ἀσφαλὲς εἶναι, ὑμῶν πολεμίων προσκαθημένων.

στ'. Καὶ τὰ μὲν ἐς τὰς ἐμὰς διαβολὰς, τοιαῦτα ξυνέβη. περὶ δὲ ὧν ὑμῖν τε βουλευτέον, καὶ ἐμοὶ, εἴτι

Sed tamen in adminiſtranda republica conati ſumus nos moderatius gerere, quam popularis intemperantiae conſuetudo ferat. Nam & maiorum & noſtra memoria alii erant, qui plebem ad deteriora concitabant; qui me quoque eiecerunt. Nos vero reipublicae praefuimus, aequum eſſe cenſentes, in qua forma civitas maxima atque liberrima fuiſſet, & quam quis accepiſſet, hanc etiam ab eo conſervari. Nam cum nos omnes, qui aliqua prudentia praediti eramus, popularem ſtatum cognoſcebamus, & quanta ſit eius levitas, ac improbitas, probe ſciebamus, tum vero ipſe non deterius, quam ullus alius hoc noveram: quo etiam graviorem iniuriam ab eo accepi, propter quam ipſi liberius convicium dicere, ipſumque iure obiurgare poſſem. Sed de minime dubia ſtatus popularis amentia nihil novi dici poſſet. Hunc autem immutare, non videbatur nobis eſſe tutum, quod vos hoſtes quodammodo obſideretis.

XC. *Quod igitur attinet ad meas criminationes, haec acciderunt. Iam vero res, de quibus & vobis eſt conſultandum, &*

πλέον οἶδα, εἰσηγητέον, μάθετε ἤδη. ἐπλεύσαμεν ἐς Σικελίαν, πρῶτον μὲν, εἰ δυναίμεθα, Σικελιώτας καταστρεψόμενοι, μετὰ δ' ἐκείνους αὖθις καὶ Ἰταλιώτας· ἔπειτα καὶ τῆς Καρχηδονίων ἀρχῆς καὶ αὐτῶν ἀποπειράσοντες. εἰ δὲ προχωρήσειε ταῦτα, ἢ πάντα ἢ καὶ τὰ πλείω, ἤδη τῇ Πελοποννήσῳ ἐμέλλομεν ἐπιχειρήσειν, κομίσαντες ξύμπασαν μὲν τὴν ἐκεῖθεν προσγενομένην δύναμιν τῶν Ἑλλήνων, πολλοὺς δὲ βαρβάρους μισθωσάμενοι, καὶ Ἴβηρας, καὶ ἄλλους τῶν ἐκεῖ ὁμολογουμένως νῦν βαρβάρων μαχιμωτάτους· τριήρεις τε πρὸς ταῖς ἡμετέραις πολλὰς ναυπηγησάμενοι (ἐχούσης τῆς Ἰταλίας ξύλα ἄφθονα) οἷς τὴν Πελοπόννησον πέριξ πολιορκοῦντες, καὶ τῷ πεζῷ ἅμα ἐκ γῆς ἀφορμαῖς, τῶν πόλεων τὰς μὲν βίᾳ λαβόντες, τὰς δ' ἐντειχισάμενοι, ῥᾳδίως ἠλπίζομεν καταπολεμήσειν, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ τοῦ

mihi (ſi quid melius, quam vos, novi) agendum, cognoſcite. In Siciliam eo animo traiecimus, primum quidem, ut Sicilienſes, ſi poſſemus, in noſtram poteſtatem redigeremus, mox vero poſt illos, & Italos. Deinde ut etiam illos, qui Carthaginienſium imperio parent, atque adeo ipſos Carthaginienſes ut tentaremus. Quod ſi haec nobis ſucceſſiſſent, aut omnia, aut etiam pleraque, tunc vero Peloponneſum aggredi ſtatueramus; univerſis Graecorum copiis, quas nobis illinc adiunxiſſemus, adductis, multiſque barbaris mercede conductis, & Iberis, & aliis, qui omnium barbarorum in illis regionibus habitantium ſine controverſia bellicoſiſſimi nunc habentur: aedificatis etiam permultis triremibus, praeter noſtras, (quod Italia magnam materiae copiam habeat) quibus Peloponneſum circumcirca obſidentes, & peditatu pariter a terra invadentes, his ſubſidiis, urbium aliis quidem per vim captis, aliis vero circumvallatis, ſperabamus fore, ut eam facile debellare-

ξύμπαντος Ἑλληνικοῦ ἄρξειν. χρήματα δὲ καὶ σῖτον, ὥστε εὐπορώτερον γίγνεσθαι τινὰ αὐτῶν, αὐτὰ τὰ προσγενόμενα ἐκεῖθεν χωρία ἔμελλε διαρκῆ ἄνευ τῆς ἐνθένδε προσόδου παρέξειν.

ϛα΄. Τοιαῦτα μὲν περὶ τοῦ νῦν οἰχομένου στόλου παρὰ τοῦ τὰ ἀκριβέστατα εἰδότος, ὡς διενοήθημεν, ἀκηκόατε· καὶ ὅσοι ὑπόλοιποι στρατηγοὶ, ἢν δύνωνται, ὁμοίως αὐτὰ πράξουσιν. ὡς δὲ εἰ μὴ βοηθήσετε οὐ περιέσται τἀκεῖ, μάθετε ἤδη. Σικελιῶται γὰρ ἀπειρότεροι μέν εἰσιν, ὅμως δ᾽ ἂν ξυστραφέντες ἀθρόοι, καὶ νῦν ἔτι περιγένοιντο. Συρακούσιοι δὲ μόνοι, μάχῃ τε ἤδη πανδημεὶ ἡσσημένοι, καὶ ναυσὶν ἅμα κατειργόμενοι, ἀδύνατοι ἔσονται τῇ νῦν Ἀθηναίων ἐκεῖ παρασκευῇ ἀντισχεῖν. καὶ εἰ αὕτη ἡ πόλις ληφθήσεται, ἔχεται καὶ ἡ

mus, poſtea vero totius etiam Graeciae imperio potiremur. Pecuniam vero & commeatum, ut res illas, quas animo conceperamus, commodius perageremus, illa ipſa regionum illarum oppida nobis adiuncta, praeter huius regionis proventus, quibus ſine negotio frui potuiſſemus, nobis erant abunde ſuppeditatura.

XCI. *Quae igitur fuerint noſtra conſilia de claſſe nunc in Siciliam profecta, ex homine, qui res iſtas exploratiſſimas habet, audiſtis. Et duces, quotquot illic ſunt reliqui, aeque ac ſi ego quoque illic eſſem, haec, ſi poſſint, peragent. Quod autem & res illae ſalvae eſſe nequeant, niſi ſuccurratis, iam diſcite. Sicilienſes enim, ſunt illi quidem imperiti: ſed tamen, ſi frequentes in unum coëant, nunc etiam ſuperſtites eſſe poterunt. Syracuſani vero ſoli, quod & proelio, ad quod maximas copias ex omni totius populi ordine ac aetate collectas duxerant, ab Athenienſibus ſuperati fuerint, & claſſe ſimul ab iiſdem coërceantur, Athenienſium apparatui, qui nunc illic eſt, reſiſtere non poterunt. Quod*

πᾶσα Σικελία, καὶ εὐθὺς καὶ Ἰταλία. καὶ ὃν ἄρτι κίνδυνον ἐκεῖθεν προεῖπον, οὐκ ἂν διὰ μακροῦ ὑμῖν ἐπιπέσοι. ὥστε μὴ περὶ τῆς Σικελίας τὶς οἰέσθω μόνον βουλεύειν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς Πελοποννήσου, εἰ μὴ ποιήσετε τάδε ἐν τάχει. στρατιάν τε ἐπὶ νεῶν πέμψετε τοιαύτην ἐκεῖσε, οἵτινες αὐτερέται κομισθέντες, καὶ ὁπλιτεύσουσιν εὐθύς· καὶ (ὃ τῆς στρατιᾶς ἔτι χρησιμώτερον εἶναι νομίζω) ἄνδρα Σπαρτιάτην ἄρχοντα, ὡς ἂν τούς τε παρόντας ξυντάξῃ, καὶ τοὺς μὴ ἐθέλοντας προσαναγκάσῃ. οὕτω γὰρ οἵ τε ὑπάρχοντες ὑμῖν φίλοι θαρσήσουσι μᾶλλον, καὶ οἱ ἐνδοιάζοντες, ἀδεέστερον προσίασι. καὶ τὰ ἐνθάδε χρὴ ἅμα φανερώτερον ἐκπολεμεῖν, ἵνα Συρακούσιοί τε, νομίζοντες ὑμᾶς ἐπιμελεῖσθαι, μᾶλλον ἀντέχωσι, καὶ Ἀθηναῖοι τοῖς ἑαυτῶν ἧσσον ἄλλην ἐπικουρίαν πέμπωσι. τειχίζειν δὲ χρὴ Δεκέλειαν τῆς Ἀττικῆς,

ſi haec urbs capiatur, reliqua etiam Sicilia, mox & Italia occupabitur. Atque periculum, quod illinc vobis impendere modo praedixi, non multo poſt in vos irruet. Quare nemo de Sicilia tantum, ſed etiam de Peloponneſo ſe conſultare putet, niſi haec celeriter feceritis. Eum autem exercitum in naves impoſitum illuc mittetis, qui collectus erit ex iis, qui eo delati, iidem & remiges & mox milites erunt: & (quod ipſo exercitu longe utilius eſſe puto) virum Spartanum imperatorem, ut & illos, qui adſunt, in officio contineat, & illos, qui adeſſe recuſant, ad officium compellat. Sic enim & qui vobis amici ſunt, maiorem habebunt fiduciam, & qui animo ſunt dubio, minus timide ad vos accedent. Et quod attinet ad huius regionis loca, oportet vos ſimul hinc Athenienſibus apertius bellum inferre, ut & Syracuſani, exiſtimantes vos de ſua ſalute ſollicitos eſſe, magis & alacrius Athenienſibus reſiſtant, & Athenienſes aliud auxilium ſuis in Sici-

ὅπερ Ἀθηναῖοι μάλιστα ἀεὶ φοβοῦνται, καὶ μόνου αὐτοῦ νομίζουσι τῶν ἐν τῷ πολέμῳ οὐ διαπεπειρᾶσθαι. βεβαιότατα δ' ἄν τις οὕτω τοὺς πολεμίους βλάπτοι, εἰ ἃ μάλιστα δεδιότας αὐτοὺς αἰσθάνοιτο, ταῦτα σαφῶς πυνθανόμενος ἐπιφέροι. εἰκὸς γὰρ αὐτοὺς ἀκριβέστατα ἑκάστους τὰ σφέτερα αὐτῶν δεινὰ ἐπισταμένους φοβεῖσθαι. ἃ δ' ἐν τῇ ἐπιτειχίσει αὐτοὶ ὠφελούμενοι τοὺς ἐναντίους κωλύσετε, πολλὰ παρεὶς, τὰ μέγιστα κεφαλαιώσω. οἷς τε γὰρ ἡ χώρα κατεσκεύασται, τὰ πολλὰ πρὸς ὑμᾶς, τὰ μὲν ληφθέντα, τὰ δ' αὐτόματα ἥξει. καὶ τὰς τοῦ Λαυρείου τῶν ἀργυρείων μετάλλων προσόδους, καὶ ὅσα ἀπὸ γῆς καὶ δικαστηρίων νῦν ὠφελοῦνται, εὐθὺς ἀποστερήσονται. μάλιστα δὲ τῆς ἀπὸ τῶν ξυμμάχων προσόδου ἧσσον διαφορουμένης, οἳ τὰ

liam minus mittant. Deceleam autem, quae eſt in Attica, oportet munire, quod Athenienſes perpetuo praecipue formidant, & hoc ſolum incommodum in bello ſe non expertos eſſe putant. Et ſane quis ita certiſſimis damnis hoſtes afficiat, ſi quae maxime ipſos formidare ſenſerit, haec ipſe plane comperta habens, ipſis inferat. Veriſimile enim eſt, ſingulos ipſorum mala, unde periculum aliquod impendeat, optime cognoſcere, ac formidare. Commoda autem, quae ex hac munitione exſtructa vos ipſi percipietis, & quibus adverſarios frui prohibebitis, ut multa omittam, ea, quae maxima ſunt, ſummatim dicam. Nam & ea, quibus ipſorum ager eſt inſtructus, pleraque, partim quidem a vobis per vim capta, partim vero ſua ſponte in veſtram poteſtatem venient. Et proventibus, quos percipiunt ex argenti ſecturis, quae ſunt in Laurio monte, & commodis, quaecunque nunc ex agro iudiciiſque capiunt, ſtatim privabuntur. praecipue vero graviſſimum detrimen-

παρ' ὑμῶν νομίσαντες ἤδη κατὰ κράτος πολεμεῖσθαι, ὀλιγωρήσουσι.

σϞβ'. Γίγνεσθαι δέ τι αὐτῶν καὶ ἐν τάχει καὶ προθυμότερον, ἐν ὑμῖν ἐστιν, ὦ Λακεδαιμόνιοι. ἐπεὶ ὥς γε δυνατὰ, καὶ οὐχ ἁμαρτήσεσθαι οἶμαι γνώμης, πάνυ θαρσῶ· καὶ χείρων οὐδενὶ ἀξιῶ δοκεῖν ὑμῶν εἶναι, εἰ τῇ ἐμαυτοῦ μετὰ τῶν πολεμιωτάτων, φιλόπολίς ποτε δοκῶν εἶναι, νῦν ἐγκρατῶς ἐπέρχομαι· οὐδὲ ὑποπτεύεσθαί μου εἰς τὴν φυγαδικὴν προθυμίαν τὸν λόγον. φυγάς τε γάρ εἰμι τῆς τῶν ἐξελασάντων πονηρίας, καὶ οὐ τῆς ὑμετέρας, ἢν πείθησθέ μοι, ὠφελείας· καὶ πολεμιώτεροι οὐχ οἱ τοὺς πολεμίους που βλάψαντες ὑμεῖς, ἢ οἱ τοὺς φίλους ἀναγκάσαντες πολεμίους γενέσθαι. τό, τε φιλόπολι, οὐκ ἐν ᾧ ἀδικοῦμαι ἔχω, ἀλλ' ἐν ᾧ ἀσφαλῶς

tum capient, ſi a ſociis vectigalia non afferantur, qui, exiſtimantes bellum a vobis acriter iam adminiſtrari, ipſos negligent.

XCII. *Quarum rerum ut aliquid mature & impigre fiat, in vobis eſt ſitum, Lacedaemonii. Nam haec fieri poſſe (exiſtimo autem fore, ut opinione minime fallar) prorſus confido. Sed a vobis peto, ne cuiquam veſtrúm deterior eſſe videar, ſi cum infeſtiſſimis meae patriae hoſtibus, ego, qui quondam patriae amans habitus ſum, iam contra meam ipſius patriam acerrime tendam: neve oratio mea veniat in ſuſpicionem ſtudii, quo exſules uti ſolent, ut hac ſua animorum alacritate, quam oratione demonſtrant, eorum, apud quos verba faciunt, benevolentiam ſibi concilient. Exſul enim ſum propter improbitatem illorum, qui urbe me expulerunt: ſed non a veſtra (ſi mihi credideritis) utilitate exſulo. Neque vero vos, qui nobis hoſtibus aliquando nocuiſtis, mihi pro hoſtibus magis eſtis habendi, quam qui amicos coëgerunt hoſtes fieri. Et amorem in patriam retineo, non cum a meis*

ἐπολιτεύθην· οὐδ᾽ ἐπὶ πατρίδα οὖσαν ἔτι ἡγοῦμαι ἰέναι, πολὺ δὲ μᾶλλον τὴν οὐκ οὖσαν ἀνακτᾶσθαι. καὶ φιλόπολις οὗτος ὀρθῶς, οὐχ ὃς ἂν τὴν ἑαυτοῦ ἀδίκως ἀπολέσας μὴ ἐπίῃ, ἀλλ᾽ ὃς ἂν ἐκ παντὸς τρόπου, διὰ τὸ ἐπιθυμεῖν, πειραθῇ αὐτὴν ἀναλαβεῖν. οὕτως ἔμοιγε ἀξιῶ ὑμᾶς καὶ ἐς κίνδυνον καὶ ἐς ταλαιπωρίαν πᾶσαν ἀδεῶς χρῆσθαι, ὦ Λακεδαιμόνιοι· γνόντας τοῦτον δὴ τὸν ὑφ᾽ ἁπάντων προβαλλόμενον λόγον, ὡς εἰ πολέμιός γε ὢν σφόδρα ἔβλαπτον, καὶ ἂν φίλος ὢν ἱκανῶς ὠφελοίην· ὅσῳ τὰ μὲν Ἀθηναίων οἶδα, τὰ δ᾽ ὑμέτερα εἴκαζον. καὶ αὐτοὺς νῦν νομίσαντας περὶ μεγίστων δὴ τῶν διαφερόντων βουλεύεσθαι, μὴ ἀποκνεῖν τὴν ἐς τὴν Σικελίαν τε καὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν στρατείαν· ἵνα τά τε ἐκεῖ βραχεῖ μορίῳ ξυμπαραγενόμενοι μεγάλα σώσητε, καὶ Ἀθηναίων τήν τε οὖσαν καὶ τὴν μέλλουσαν δύναμιν καθέλη-

civibus iniuriam accipio, ſed cum in republica tuto vivebam. Neque exiſtimo, me bellum inferre ei, quae adhuc patria mihi ſit; immo vero potius eam, quae mihi nulla eſt, recuperare. Atque is vere eſt patriae amans, non qui ſuam, quam iniuſte amiſit, non invadit; ſed qui eam, propter illius deſiderium, quavis ratione recuperare conatur. Quamobrem, Lacedaemonii, a vobis peto, ut opera mea & in periculis & in omnibus laboribus intrepide utamini: & ſciatis id, quod ab omnibus paſſim iactatur, ſi, dum hoſtis eſſem vobis, vehementer nocui, me etiam, ſi vobis amicus ſim, multum vobis prodeſſe poſſe; idque eo magis, quo magis res quidem Athenienſium cognitas habeo, veſtras vero coniecturis aſſequebar. A vobis etiam peto, ut, cum nunc de maximi momenti rebus conſultari ſentiatis, ne expeditionem in Siciliam atque in Atticam ſuſcipere vos pigeat: ut exigua manu illuc una profecti, res magnas, quae illic ſunt, conſervetis; & Athenien-

τε, καὶ μετὰ ταῦτα αὐτοί τε ἀσφαλῶς οἰκῆτε, καὶ τῆς ἁπάσης Ἑλλάδος ἑκούσης, καὶ οὐ βίᾳ, κατ᾽ εὔνοιαν δὲ ἡγήσησθε.

ϛϟγʹ. Ὁ μὲν Ἀλκιβιάδης τοσαῦτα εἶπεν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, διανοούμενοι μὲν καὶ αὐτοὶ πρότερον στρατεύειν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, μέλλοντες δὲ ἔτι καὶ περιορώμενοι, πολλῷ μᾶλλον ἐπεῤῥώσθησαν, διδάξαντος ταῦτα ἕκαστα αὐτοῦ, καὶ νομίσαντες παρὰ τοῦ σαφέστατα εἰδότος ἀκηκοέναι. ὥστε τῇ ἐπιτειχίσει τῆς Δεκελείας προσεῖχον ἤδη τὸν νοῦν, καὶ τοπαραυτίκα καὶ τοῖς ἐν τῇ Σικελίᾳ πέμπειν τινὰ τιμωρίαν. καὶ Γύλιππον τὸν Κλεανδρίδου προστάξαντες ἄρχοντα τοῖς Συρακουσίοις, ἐκέλευον μετ᾽ ἐκείνων καὶ τῶν Κορινθίων βουλευόμενον ποιεῖν ὅπῃ ἐκ τῶν παρόντων μάλιστα καὶ τάχιστα τὶς

ſium potentiam, & praeſentem & futuram, evertatis: & in poſterum ipſi tuto in veſtris ſedibus habiteis, & univerſae Graeciae non invitae, ſed voluntariae, & per benevolentiam imperium obtineatis.

XCIII. Atque Alcibiades quidem haec dixit. Lacedaemonii vero, cum & ipſi iam ante bellum Athenis inferre cogitarent, ſed adhuc cunctarentur, & occaſionem obſervarent, tunc multo magis confirmati ſunt, poſtquam ipſe haec ſingula docuit, quod exiſtimarent, ſe audiſſe ab eo, qui planiſſime noſſet. Quamobrem animum iam appulerunt ad muniendam Deceleam, & ad aliquod auxilium Siculis ſtatim mittendum. Cum autem Gylippum Cleandridae filium Syracuſanis ducem aſſignaſſent, iuſſerunt eum cum ipſis & Corinthiis conſultare, operamque dare, ut pro praeſenti rerum facultate maximum aliquod auxilium Siculis, idque primo quoque tempore mitteretur. Ille ve-

ὠφέλεια ἥξει τοῖς ἐκεῖ. ὁ δὲ δύο μὲν ναῦς τοὺς Κορινθίους ἤδη ἐκέλευέν οἱ πέμπειν ἐς Ἀσίνην, τὰς δὲ λοιπὰς παρασκευάζεσθαι, ὅσας διανοοῦνται πέμπειν, καὶ ὅταν καιρὸς ᾖ, ἑτοίμας εἶναι πλεῖν. ταῦτα δὲ ξυνθέμενοι ἀνεχώρουν ἐκ τῆς Λακεδαίμονος. ἀφίκετο δὲ καὶ ἡ ἐκ τῆς Σικελίας τριήρης τῶν Ἀθηναίων, ἣν ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ ἐπί τε χρήματα καὶ ἱππέας. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ἀκούσαντες, ἐψηφίσαντο τήν τε τροφὴν πέμπειν τῇ στρατιᾷ, καὶ τοὺς ἱππέας. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα· καὶ ἕβδομον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε, ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψεν.

Bell. Pelop. an. 18. Olymp. 91. 2/3. U. C. Varr. 34. 0/1. Poſt Mart. 30. & April.

στδ′. Ἅμα δὲ τῷ ἦρι εὐθὺς ἀρχομένῳ, τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους, οἱ ἐν τῇ Σικελίᾳ Ἀθηναῖοι, ἄραντες ἐκ τῆς Κατάνης, παρέπλευσαν ἐπὶ Μεγάρων τῶν ἐν τῇ Σικελίᾳ, οὓς ἐπὶ Γέλωνος τοῦ τυράννου (ὥσπερ καὶ πρότερόν

ro Corinthiis imperavit, ut tunc quidem duas naves Aſinem ad ſe mitterent, reliquas vero praepararent, quaſcunque mittere deſtinaſſent, utque, cum tempus adeſſet, ad navigandum eſſent paratae. His autem conſtitutis, Lacedaemone diſceſſerunt. Athenienſium etiam triremis, quam duces ad pecunias & equites adducendos miſerant, Athenas ex Sicilia pervenit. Athenienſes vero, cum poſtulata ſuorum ducum audiſſent, & commeatum & equitatum exercitui mittere decreverunt. Atque haec hiems exiit, & huius belli, quod Thucydides conſcripſit, decimus ſeptimus annus exceſſit.

XCIV. Inſequentis autem aeſtatis vere ſtatim ineunte, Athenienſes, qui erant in Sicilia, caſtris e Catana motis, navigarunt adverſus Megara, quae ſunt in Sicilia, unde (quemadmodum & prius a me commemoratum eſt) Sy-

μοι εἴρηται) ἀναστήσαντες Συρακούσιοι, αὐτοὶ ἔχουσι τὴν γῆν. ἀποβάντες δὲ ἐδῄωσαν τούς τε ἀγρους, καὶ ἐλθόντες ἐπὶ ἔρυμά τι τῶν Συρακουσίων, καὶ οὐχ ἑλόντες, αὖθις καὶ πεζῇ καὶ ναυσὶ παρακομισθέντες ἐπὶ τὸν Τηρέαν ποταμὸν, τό, τε πεδίον ἀναβάντες ἐδῄουν, καὶ τὸν σῖτον ἐνεπίμπρασαν· καὶ τῶν Συρακουσίων περιτυχόντες τισὶν οὐ πολλοῖς, καὶ ἀποκτείναντές τε τινὰς, καὶ τροπαῖον στήσαντες, ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὰς ναῦς· καὶ ἀποπλεύσαντες ἐς Κατάνην, ἐκεῖθεν δὲ ἐπισιτισάμενοι, πάσῃ τῇ στρατιᾷ ἐχώρουν ἐπὶ Κεντόριπα Σικελῶν πόλισμα, καὶ προσαγαγόμενοι ὁμολογίᾳ, ἀπῄεσαν, πιμπράντες ἅμα τὸν σῖτον τῶν τε Ἰνησσαίων καὶ τῶν Ὑβλαίων· καὶ ἀφικόμενοι ἐς Κατάνην, καταλαμβάνουσι τούς τε ἱππέας ἥκοντας ἐκ τῶν Ἀθηνῶν πεντηκον-

racuſani, pulſis ſub Gelone tyranno cultoribus, agrum ipſi habent. Exſcenſu autem ex navibus in terram facto, & agros Megarenſium vaſtarunt, & ad quandam Syracuſanorum munitionem profecti, cum eam non expugnaſſent, rurſus & itinere pedeſtri & navibus ad Teream fluvium ſe receperunt, & cum in campeſtria aſcendiſſent, ea vaſtarunt, & frumentum incenderunt. Et cum incidiſſent in nonnullos Syracuſanos, quorum numerus non erat magnus, & eorum aliquot interfeciſſent, & tropaeum erexiſſent, ad claſſem redierunt. Et Catanam reverſi, & illinc aſſumtis cibariis ad profectionem neceſſariis, cum omnibus copiis adverſus Centoripa Siculorum oppidum iverunt, eoque per deditionem certis conditionibus factam in ſuam poteſtatem redacto, diſceſſerunt, & dum iter facerent, ſegetes Ineſſaeorum & Hyblaeorum incenderunt. Catanam autem reverſi, offendunt equites ducentos quinquaginta,

τα καὶ διακοσίους, ἄνευ τῶν ἵππων, μετὰ σκευῆς, ὡς αὐτόθεν ἵππων ποριϲθηϲομένων. καὶ ἱπποτοξότας τριάκοντα, καὶ τάλαντα ἀργυρίου τριακόσια.

Aprili. Maio. ϛε΄. Τοῦ δ' αὐτοῦ ἦρος, καὶ ἐπ' Ἄργος στρατεύσαντες Λακεδαιμόνιοι, μέχρι μὲν Κλεωνῶν ἦλθον, σεισμοῦ δὲ γενομένου ἀπεχώρησαν. καὶ Ἀργεῖοι μετὰ ταῦτα ἐσβαλόντες ἐς τὴν Θυρεάτιν ὅμορον οὖσαν, λείαν τῶν Λακεδαιμονίων πολλὴν ἔλαβον, ἣ ἐπράθη ταλάντων οὐκ ἔλαττον πέντε καὶ εἴκοσι. Maio. καὶ ὁ Θεσπιέων δῆμος ἐν τῷ αὐτῷ θέρει, οὐ πολὺ ὕστερον ἐπιθέμενος τοῖς τὰς ἀρχὰς ἔχουσιν, οὐ κατέσχεν· ἀλλὰ βοηθησάντων Ἀθηναίων, οἱ μὲν ξυνελήφθησαν, οἱ δ' ἐξέπεσον Ἀθήναζε.

ϛϛ΄. Καὶ οἱ Συρακούσιοι τοῦ αὐτοῦ θέρους ὡς ἐπύθοντο τούς τε ἱππέας ἥκοντας τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ μέλ-

Athenis profectos, ſine equis, ac cum illorum cultu, quod ipſam Siciliam equos ſuppeditaturam putarent; & equeſtres ſagittarios triginta, & trecenta argenti talenta, Athenis advecta.

XCV. Eodem vere, Lacedaemonii, expeditione adverſus Argos ſuſcepta, progreſſi quidem ſunt ad Cleonas uſque: ſed, facto terrae motu, domum redierunt. Poſtea vero Argivi, irruptione in agrum Thyreaticum ſuo finitimum facta, magnam Lacedaemoniorum praedam ceperunt, quae talentis non minus viginti quinque vendita fuit. Neque multo poſt, eadem aeſtate, populus Theſpienſis impetum fecit in magiſtratus: ſed rerum non eſt potitus. Sed cum Athenienſes opem ipſi populo tuliſſent, partim quidem comprehenſi fuerunt, partim vero Athenas confugerunt.

XCVI. Eadem aeſtate Syracuſani, cum intellexiſſent Athenienſibus veniſſe equites, & iam adverſus ſe venire

λοντας ἤδη ἐπὶ σφᾶς ἰέναι, νομίσαντες, ἐὰν μὴ τῶν Ἐπιπολῶν κρατήσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι, χωρίου ἀποκρήμνου τε καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐθὺς κειμένου, οὐκ ἂν ῥαδίως σφᾶς, οὐδ᾽ εἰ κρατοῖντο μάχῃ, ἀποτειχισθῆναι, διενοοῦντο τὰς προσβάσεις αὐτῶν φυλάσσειν, ὅπως μὴ κατὰ ταύτας λάθωσι σφᾶς ἀναβάντες οἱ πολέμιοι. οὐ γὰρ ἂν ἄλλῃ γε αὐτοὺς δυνηθῆναι. ἐξήρτηται γὰρ τὸ ἄλλο χωρίον, καὶ μέχρι τῆς πόλεως ἐπικλινές τε ἐστὶ, καὶ ἐπιφανὲς πᾶν εἴσω· καὶ ὠνόμασται ὑπὸ τῶν Συρακουσίων, διὰ τὸ ἐπιπολῆς τοῦ ἄλλου εἶναι, Ἐπιπολαί. καὶ οἱ μὲν ἐξελθόντες πανδημεὶ ἐς τὸν λειμῶνα, παρὰ τὸν Ἄναπον ποταμὸν, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ (ἐτύγχανον γὰρ αὐτοῖς καὶ οἱ περὶ τὸν Ἑρμοκράτην στρατηγοὶ ἄρτι παρειληφότες τὴν ἀρχὴν) ἐξέτασίν τε ὅπλων ἐποιοῦντο, καὶ ἑπτακοσίους λογάδας τῶν ὁπλιτῶν ἐξέκριναν πρότερον,

ſtatuiſſe, exiſtimantes, ſi Athenienſes non occupaſſent Epipolas, locum praeruptum, & urbi imminentem, ſe non facile circumvallatum iri, ne ſi proelio quidem ſuperati fuiſſent; aditus, qui ad ipſas Epipolas patebant, praeſidio tueri conſtituerunt, ne per hos hoſtes clam ſe aſcenderent. nulla enim alia parte ipſos illuc aſcendere poſſe perſuaſum habebant. Nam reliquae illius collis partes ſunt altae, & ad urbem uſque declives, & introrſus omnino patentes. Et locus iſte a Syracuſanis ideo vocatus eſt Epipolae, quod ſupra cetera loca emineat. Atque hi quidem cum univerſis totius populi copiis, ſimulac dies illuxit, in pratum, iuxta Anapum fluvium, egreſſi (iam enim Hermocrates imperator eiuſque collegae imperium acceperant) exercitum recenſuerunt: & prius ex omni gravis armaturae numero ſeptingentos eximiae virtutis viros delegerunt,

ὧν ἦρχε Διόμιλος φυγὰς ἐξ Ἄνδρου. ὅπως τῶν τε Ἐπιπολῶν εἴησαν φύλακες, καὶ ἢν ἐς ἄλλο τι δέῃ, ταχὺ ξυνεστῶτες παραγίγνωνται.

στζʹ. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταύτης τῆς νυκτὸς τῇ ἐπιγιγνομένῃ ἡμέρᾳ ἐξητάζοντο, καὶ ἔλαθον αὐτοὺς παντὶ ἤδη τῷ στρατεύματι ἐκ τῆς Κατάνης σχόντες κατὰ τὸν Λέοντα καλούμενον, (ὃς ἀπέχει τῶν Ἐπιπολῶν ἓξ ἢ ἑπτὰ σταδίους) καὶ τοὺς πεζοὺς ἀποβιβάσαντες, ταῖς τε ναυσὶν ἐς τὴν Θάψον καθορμισάμενοι. ἔστι δὲ χερσόνησος μὲν ἐν στενῷ ἰσθμῷ, προὔχουσα ἐς τὸ πέλαγος, τῆς δὲ Συρακουσίων πόλεως οὔτε πλοῦν οὔτε ὁδὸν πολλὴν ἀπέχει, καὶ ὁ μὲν ναυτικὸς στρατὸς τῶν Ἀθηναίων ἐν τῇ Θάψῳ διασταυρωσάμενος τὸν ἰσθμὸν, ἡσύχαζεν· ὁ δὲ πεζὸς ἐχώρει εὐθὺς δρόμῳ πρὸς τὰς Ἐπιπολὰς, καὶ φθάνει ἀναβὰς κατὰ τὸ Εὐρύηλον, πρὶν τοὺς Συρακου-

quibus Diomilus Andrius exſul praeerat, ut & Epipolis eſſent praeſidio, &, ſi ad aliquid aliud peragendum, ipſorum opera opus eſſet, in unum congregati, celeriter adeſſent.

XCVII. Poſtridie autem huius noctis Athenienſes exercitum luſtrarunt, & iam cum univerſis copiis e Catana profecti, ad locum nomine Leonem, ab Epipolis ſex ſeptemve ſtadiis diſtantem, clam ipſis Syracuſanis appulerunt, & peditatum in terram expoſuerunt, & cum claſſe Thapſum ſubierunt. Eſt autem peninſula, quae anguſto terrae limite in mare prominet; neque ſive mari, ſive terra, multum a Syracuſis diſtat. Nauticus autem Athenienſium exercitus in hac Thapſo, anguſto eius terrae limite circumvallato, quievit. Sed peditatus curſu confeſtim ad Epipolas contendit, & per Euryelum illuc ocius aſcendit, & occupavit, priuſquam Syracuſani e prato, ubi re-

σίους αἰσθομένους ἐκ τοῦ λειμῶνος τῆς ἐξετάσεως, παραγενέσθαι. ἐβοήθουν δὲ οἵ τε ἄλλοι, ὡς ἕκαστος τάχους εἶχε, καὶ οἱ περὶ τὸν Διόμιλον ἑπτακόσιοι. στάδιοι δὲ, πρὶν προσμίξαι ἐκ τοῦ λειμῶνος, ἐγίγνοντο αὐτοῖς οὐκ ἔλασσον ἢ πέντε καὶ εἴκοσι. προσπεσόντες οὖν αὐτοῖς τοιούτῳ τρόπῳ ἀτακτότερον, καὶ μάχῃ νικηθέντες οἱ Συρακούσιοι ἐπὶ ταῖς Ἐπιπολαῖς, ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν. καὶ ὅ τε Διόμιλος ἀποθνήσκει, καὶ τῶν ἄλλων ὡς τριακόσιοι. καὶ μετὰ τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι τροπαῖόν τε στήσαντες, καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀποδόντες τοῖς Συρακουσίοις, πρὸς τὴν πόλιν αὐτὴν τῇ ὑστεραίᾳ ἐπικαταβάντες, ὡς οὐκ ἐπεξῄεσαν αὐτοῖς, ἐπαναχωρήσαντες φρούριον ἐπὶ τῷ Λαβδάλῳ ᾠκοδόμησαν, ἐπ᾽ ἄκροις τοῖς κρημνοῖς τῶν Ἐπιπολῶν, ὁρῶν πρὸς τὰ Μέγαρα· ὅπως

cenſio fiebat, cognita re adeſſent. Accurrerunt autem ad opem Epipolis ferendam cum alii, quanta maxima quiſque celeritate poterat, tum etiam illi ſeptingenti, quibus Diomilus praeerat. Interiacebat autem inter pratum, & locum, ubi cum hoſte manus conſeruerunt, ſpatium non minus quinque ac viginti ſtadiorum. Hoc igitur modo, perturbatis ordinibus, Syracuſani impreſſione in ipſos facta, & ad Epipolas proelio victi, in urbem redierunt: & cum Diomilus, tum etiam ex aliis circiter trecenti ceciderunt. Poſtea vero Athenienſes, cum tropaeum erexiſſent, &, fide publica interpoſita, Syracuſanis mortuos reddidiſſent, poſtridie ad ipſam urbem deſcenderunt: ſed cum Syracuſani adverſus eos non prodiſſent, egreſſi caſtellum ad Labdalum, in ſumma Epipolarum crepidine Megara verſus ſpectans, excitarunt, ut ipſis locus eſſet, in quo & inſtrumenta &

εἴη αὐτοῖς, ὁπότε προσίοιεν ἢ μαχούμενοι ἢ τειχιοῦντες, τοῖς τε σκεύεσι καὶ τοῖς χρήμασιν ἀποθήκη.

σϛή. Καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον αὐτοῖς ἦλθον ἔκ τε Ἐγέστης τριακόσιοι, καὶ Σικελῶν καὶ Ναξίων καὶ ἄλλων τινῶν ὡς ἑκατόν. καὶ Ἀθηναίων ὑπῆρχον πεντήκοντα καὶ διακόσιοι, οἱ ἵππους τοὺς μὲν παρ' Ἐγεσταίων καὶ Καταναίων ἔλαβον, τοὺς δ' ἐπρίαντο· καὶ ξύμπαντες, πεντήκοντα καὶ ἑξακόσιοι ἱππεῖς ξυνελέγησαν. καὶ καταστήσαντες ἐν τῷ Λαβδάλῳ φυλακὴν, ἐχώρουν πρὸς τὴν Συκῆν οἱ Ἀθηναῖοι, ἵνα περ καθεζόμενοι ἐτείχισαν τὸν κύκλον διὰ τάχους. καὶ ἔκπληξιν τοῖς Συρακουσίοις παρέσχον τῷ τάχει τῆς οἰκοδομίας· καὶ ἐπεξελθόντες, μάχην διενοοῦντο ποιεῖσθαι, καὶ μὴ περιορᾷν. καὶ ἤδη ἀντιπαραταssομένων ἀλλήλοις, οἱ τῶν Συρακουσίων

pecunias reponerent, quotieſcunque vel ad pugnandum, vel ad aliquam munitionem exſtruendam prodirent.

XCVIII. Nec multo poſt ad ipſos venerunt cum ex Egeſta trecenti equites, tum Siculorum, Naxiorum, & aliorum quorundam, circiter centum. Athenienſium vero fuerunt ducenti & quinquaginta; qui partim ab Egeſtaeis & Catanaeis equos acceperunt, partim vero coëmerunt. Univerſorum autem equitum, qui collecti fuerunt, ſumma exſtitit ſexcentorum & quinquaginta. Athenienſes igitur, cum praeſidium in Labdalo collocaſſent, adverſus Sycam iverunt; ubi conſidentes, murorum ambitum celeriter aedificarunt. Hac autem aedificationis celeritate terrorem Syracuſanis incuſſerunt. Quamobrem adverſus hoſtem progreſſi, proelium committere, neque rem negligere in animo habebant. Sed cum utrinque acies inter ſe adverſae iam inſtruerentur, Syracuſanorum duces, animadvertentes

στρατηγοὶ, ὡς ἑώρων σφίσι τὸ στράτευμα διεσπασμένον τε καὶ οὐ ῥᾳδίως ξυντασσόμενον, ἀνήγαγον πάλιν ἐς τὴν πόλιν, πλὴν μέρους τινὸς τῶν ἱππέων. οὗτοι δὲ ὑπομένοντες, ἐκώλυον τοὺς Ἀθηναίους λιθοφορεῖν τε καὶ ἀποσκίδνασθαι μακρότερον. καὶ τῶν Ἀθηναίων φυλὴ μία τῶν ὁπλιτῶν, καὶ οἱ ἱππεῖς μετ' αὐτῶν πάντες ἐτρέψαντο τοὺς τῶν Συρακουσίων ἱππέας προσβαλόντες· καὶ ἀπέκτειναν τε τινὰς, καὶ τροπαῖον τῆς ἱππομαχίας ἔστησαν.

σϟθ'. Καὶ τῇ ὑστεραίᾳ, οἱ μὲν ἐτείχιζον τῶν Ἀθηναίων τὸ πρὸς Βορέαν τοῦ κύκλου τεῖχος· οἱ δὲ, λίθους καὶ ξύλα ξυμφοροῦντες, παρέβαλλον ἐπὶ τὸν Τρωγίλον καλούμενον ἀεὶ ᾗπερ βραχύτατον ἐγίγνετο αὐτοῖς ἐκ τοῦ μεγάλου λιμένος ἐπὶ τὴν ἑτέραν θάλασσαν τὸ ἀποτείχισμα. οἱ δὲ Συρακούσιοι, οὐχ ἥκιστα Ἑρμοκράτους

ſuum exercitum eſſe diſſipatum, nec in ordinem facile redigi poſſe, eum in urbem reduxerunt, excepta quadam equitum parte. Iſti enim remanſerunt, ut impedirent Athenienſes, ne lapides ferrent, neve longius vagarentur. Sed Athenienſium una gravis armaturae cohors, & cum ea omnes equites, impreſſione in Syracuſanorum equitatum facta, eum in fugam verterunt; & nonnullos interfecerunt, huiuſque proelii equeſtris tropaeum ſtatuerunt.

XCIX. Poſtridie vero Athenienſium alii quidem, ambitum muri Boream verſus ſpectantis exſtruebant; alii vero, lapides & ligna comportabant, & in loco, qui Trogilus vocatur, ſemper deponebant, qua parte, a magno portu uſque ad alterum mare, muri aedificatio ipſis erat breviſſima. Syracuſani vero, potiſſimum Hermocratis ducis ſuaſu, cum omnibus totius populi viribus cum Athe-

τῶν στρατηγῶν ἐσηγησαμένου, μάχαις μὲν πανδημεὶ πρὸς Ἀθηναίους οὐκέτι ἐβούλοντο διακινδυνεύειν, ὑποτειχίζειν δὲ ἄμεινον ἐδόκει εἶναι ᾗ ἐκεῖνοι ἔμελλον ἄξειν τὸ τεῖχος, καὶ εἰ φθάσειαν, ἀποκλείσεις γίγνεσθαι· καὶ [ἅμα] ἐν τούτῳ εἰ ἐπιβοηθοῖεν, μέρος ἀντιπέμπειν αὐτοὺς τῆς στρατιᾶς, καὶ φθάνειν ἂν τοῖς σταυροῖς προκαταλαμβάνοντες τὰς ἐφόδους. ἐκείνους δὲ ἂν παυομένους τοῦ ἔργου πάντας ἂν πρὸς σφᾶς τρέπεσθαι. ἐτείχιζον οὖν ἐξελθόντες, ἀπὸ τῆς σφετέρας πόλεως ἀρξάμενοι, κάτωθεν τοῦ κύκλου τῶν Ἀθηναίων, ἐγκάρσιον τεῖχος ἄγοντες, τάς τε ἐλαίας ἐκκόπτοντες τοῦ τεμένους, καὶ πύργους ξυλίνους καθιστάντες. αἱ δὲ νῆες τῶν Ἀθηναίων οὔπω ἐκ τῆς Θάψου περιεπεπλεύκεσαν ἐς τὸν μέγαν λιμένα, ἀλλ᾽ ἔτι οἱ Συρακούσιοι ἐκράτουν τῶν

nienſibus pugnare, bellique fortunam periclitari amplius nolebant: ſed viſum eſt, ſatius eſſe murum ſubſtruere, qua parte illi ſuum erant ducturi, &, ſi hoſtem antevertiſſent, atque ſuum murum ante ipſius adventum ſubſtruxiſſent, ipſum a ſe diſcluſum iri ſperabant. Simul etiam, ſi interea, dum opus facerent Athenienſes, contra veniſſent, ſe adverſus ipſos, partem exercitus miſſuros, & aditus mature praeoccupaturos, valliſque munituros. Quod ſi hoſtes ſuas omnes copias contra ſe convertiſſent, hoc modo putabant illos opus facere ceſſaturos. Egreſſi igitur, murum aedificare coeperunt, quem, initio ab urbe ſua facto, ſub ambitu muri ab Athenienſibus exſtructi, tranſverſum duxerunt, exciſis oleis fani, & ligneis turribus in eo erectis. Athenienſium enim claſſis in magnum portum ex Thapſo circumvecta nondum pervenerat: ſed Syracuſani maris imperium in locis urbi ſuae vicinis adhuc obtinebant. Athe-

περὶ τὴν θάλασσαν· κατὰ γῆν δ' ἐκ τῆς Θάψου οἱ Ἀθηναῖοι τὰ ἐπιτήδεια ἐπήγοντο.

ρ'. Ἐπειδὴ δὲ τοῖς Συρακουσίοις ἀρκούντως ἐδόκει ἔχειν ὅσα τε ἐσταυρώθη καὶ ᾠκοδομήθη τοῦ ὑποτειχίσματος, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτοὺς οὐκ ἦλθον κωλύσοντες, φοβούμενοι μὴ σφίσι δίχα γιγνομένοις ῥᾷον μάχωνται, καὶ ἅμα τὴν καθ' αὑτοὺς περιτείχισιν ἐπειγόμενοι· οἱ μὲν Συρακούσιοι, φυλὴν μίαν καταλιπόντες φύλακα τοῦ οἰκοδομήματος, ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τούς τε ὀχετοὺς αὐτῶν, οἳ ἐς τὴν πόλιν ὑπονομηδὸν ποτοῦ ὕδατος ἠγμένοι ἦσαν, διέφθειραν, καὶ τηρήσαντες τούς τε ἄλλους Συρακουσίους κατὰ σκηνὰς ὄντας ἐν μεσημβρίᾳ, καί τινας καὶ ἐς τὴν πόλιν ἀποκεχωρηκότας, καὶ τοὺς ἐν τῷ σταυρώματι ἀμελῶς φυλάσσοντας, τριακοσίους μὲν σφῶν αὐτῶν λογάδας, καὶ τῶν ψι-

nienſes vero res neceſſarias itinere terreſtri ex Thapſo in ſua caſtra afferebant.

C. Cum autem Syracuſanis vallum murique ſubſtructio ſatis firma eſſe videbantur, nec Athenienſes ad eos impediendos veniſſent, veriti, ne Syracuſani ſe bifariam diviſos facilius oppugnarent, ſimul etiam ſuam circumvallationem properantes: Syracuſani quidem, una cohorte ad ſui aedificii cuſtodiam relicta, in urbem redierunt. Athenienſes vero ipſorum aquae ductus fiſtulas, quae per cuniculos aquam ad potandum in urbem ducebant, interciderunt. Et cum obſervaſſent Syracuſanos, partim quidem meridianis horis intra tentoria ſe continentes, partim vero etiam in urbem reverſos, & illos, qui intra vallum erant, negligenter id cuſtodientes, trecentos ex ſuis electos & nonnullos ex levi armatura delectos & armatos praemiſerunt,

λῶν τινας ἐκλεκτοὺς ὡπλισμένους προὔταξαν θεῖν δρόμῳ ἐξαπιναίως πρὸς τὸ ὑποτείχισμα· ἡ δὲ ἄλλη στρατιὰ δίχα, ἡ μὲν μετὰ τοῦ ἑτέρου στρατηγοῦ πρὸς τὴν πόλιν, εἰ ἐπιβοηθοῖεν, ἐχώρουν, ἡ δὲ, μετὰ τοῦ ἑτέρου πρὸς τὸ σταύρωμα τὸ παρὰ τὴν πυλίδα. καὶ προσβαλόντες οἱ τριακόσιοι αἱροῦσι τὸ σταύρωμα, καὶ οἱ φύλακες αὐτὸ ἐκλιπόντες, κατέφυγον εἰς τὸ προτείχισμα τὸ περὶ τὸν Τεμενίτην. καὶ αὐτοῖς ξυνέπεσον οἱ διώκοντες· καὶ ἐντὸς γενόμενοι, βίᾳ ἐξεκρούσθησαν πάλιν ὑπὸ τῶν Συρακουσίων. καὶ τῶν Ἀργείων τινὲς αὐτόθι, καὶ τῶν Ἀθηναίων οὐ πολλοὶ διεφθάρησαν. καὶ ἐπαναχωρήσασα ἡ πᾶσα στρατιὰ τήν τε ὑποτείχισιν καθεῖλον, καὶ τὸ σταύρωμα ἀνέσπασαν· καὶ διεφόρησαν τοὺς σταυροὺς παρ᾽ ἑαυτοὺς, καὶ τροπαῖον ἔστησαν.

quibus imperarunt, ut ad ſubiectam hoſtium munitionem curſu repente currerent. Reliquus vero exercitus bifariam eſt diviſus, eiuſque una quidem pars cum altero duce ad urbem contendit, ſi forte Syracuſani contra ipſos ad opem ſuae munitioni ferendam accurrerent; altera vero, cum altero duce contendit ad vallum portulae vicinum. Hi autem trecenti vallum aggreſſi capiunt, & cuſtodes, eo deſerto, in exteriorem urbis munitionem, quae erat in Temenite, confugiunt. Et qui ipſos perſequebantur, una cum ipſis illuc irruperunt; iamque illuc ingreſſi, per vim a Syracuſanis illinc reiecti fuerunt. ibique nonnulli Argivi, & Athenienſes non multi occiſi fuerunt. Univerſae autem Athenienſium copiae illinc reverſae, & munitionem ſubſtructam diruerunt, & vallum revulſerunt; & vallos apud ſe tranſportarunt, ac tropaeum erexerunt.

ρα'. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀπὸ τοῦ κύκλου ἐτείχιζον οἱ Ἀθηναῖοι τὸν κρημνὸν τὸν ὑπὲρ τοῦ ἕλους, ὃς τῶν Ἐπιπολῶν ταύτῃ πρὸς τὸν μέγαν λιμένα ὁρᾷ, καὶ ᾗπερ αὐτοῖς βραχύτατον ἐγίγνετο καταβᾶσι διὰ τοῦ ὁμαλοῦ καὶ τοῦ ἕλους ἐς τὸν λιμένα τὸ περιτείχισμα. καὶ οἱ Συρακούσιοι ἐν τούτῳ ἐξελθόντες καὶ αὐτοὶ, ἀπεσταύρουν αὖθις, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως, διὰ μέσου τοῦ ἕλους· καὶ τάφρον ἅμα παρώρυσσον, ὅπως μὴ οἷόν τε ᾖ τοῖς Ἀθηναίοις μέχρι τῆς θαλάσσης ἀποτειχίσαι. οἱ δ', ἐπειδὴ τὸ πρὸς τὸν κρημνὸν αὐτοῖς ἐξείργαστο, ἐπιχειροῦσιν αὖθις τῷ τῶν Συρακουσίων σταυρώματι καὶ τάφρῳ, τὰς μὲν ναῦς κελεύσαντες περιπλεῦσαι ἐκ τῆς Θάψου ἐς τὸν μέγαν λιμένα τὸν τῶν Συρακουσίων· αὐτοὶ δὲ περὶ ὄρθρον καταβάντες ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν ἐς τὸ ὁμαλὸν, καὶ διὰ τοῦ ἕλους, ᾗ πηλῶδες ἦν καὶ στεριφώ-

CI. Poſtridie vero eius diei Athenienſes a muri ambitu, quem iam abſolverant, rupem paludi imminentem munire coeperunt, quae ab hac Epipolarum parte magnum portum verſus vergit, & qua ipſis, per locum planum & paludem in portum deſcendentibus, breviſſimus muri ambitus erat futurus. Interea vero Syracuſani egreſſi, rurſus & ipſi vallum tranſverſum ducere coeperunt, inchoatum ab urbe, per mediam paludem. ſimul etiam foſſam prope vallum duxerunt, ne Athenienſibus murum ad mare uſque producere liceret. Illi vero, poſtquam munitionem in Epipolarum rupe coeptam abſolverunt, Syracuſanorum vallum, foſſamque rurſus aggredi ſtatuerunt; claſſe quidem ex Thapſo in magnum Syracuſanorum portum circumvehi iuſſa. Ipſi vero ſub auroram, cum ab Epipolis in planum deſcendiſſent, & per paludem (qua coenoſa & ma-

τατον, καὶ θύρας καὶ ξύλα πλατέα ἐπιθέντες, καὶ ἐπ' αὐτῶν διαβαδίσαντες, αἱροῦσιν ἅμα ἕῳ τό, τε σταύρωμα, πλὴν ὀλίγου, καὶ τὴν τάφρον, καὶ τὸ ὑπολειφθὲν εἷλον. καὶ μάχη ἐγένετο, καὶ ἐν αὐτῇ ἐνίκων οἱ Ἀθηναῖοι· καὶ τῶν Συρακουσίων, οἱ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἔχοντες, πρὸς τὴν πόλιν ἔφυγον, οἱ δ' ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ, παρὰ τὸν ποταμόν· καὶ αὐτοὺς βουλόμενοι ἀποκλείσασθαι τῆς διαβάσεως οἱ τῶν Ἀθηναίων τριακόσιοι λογάδες, δρόμῳ ἠπείγοντο πρὸς τὴν γέφυραν. δείσαντες δὲ οἱ Συρακούσιοι (ἦσαν γὰρ καὶ τῶν ἱππέων αὐτοῖς οἱ πολλοὶ ἐνταῦθα) ὁμόσε χωροῦσι τοῖς τριακοσίοις τούτοις, καὶ τρέπουσί τε αὐτοὺς, καὶ ἐσβάλλουσιν ἐς τὸ δεξιὸν κέρας τῶν Ἀθηναίων. καὶ προσπεσόντων αὐτῶν, ξυνεφοβήθη καὶ ἡ πρώτη φυλακὴ τοῦ κέρως. ἰδὼν δὲ ὁ Λάμαχος, παρεβοήθει ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου τοῦ ἑαυτῶν μετὰ τοξοτῶν

xime ſolida erat) ſupra fores aſſereſque ſubſtratos tranſiſſent, ſub ipſum diluculum capiunt & vallum, praeter exiguam partem, & foſſam: ſed paulo poſt & illam partem, quae reliqua erat, ceperunt. Et ibi proelium commiſſum eſt, & Athenienſes in eo victores exſtiterunt. Et Syracuſani, qui dextrum cornu tenebant, ad urbem fugerunt; qui vero in ſiniſtro, ad fluvium. Cum autem trecenti illi Athenienſium delecti milites tranſitum ipſis intercludere vellent, ad pontem curſu contenderunt. Quod veriti Syracuſani, (hic enim & plerique equites ipſis aderant) cum his trecentis manus conſerunt, eoſque in fugam vertunt, & impreſſionem in dextrum Athenienſium cornu faciunt. cum autem iſti in hoſtes impetum feciſſent, & prima illius cornu cohors perterrita eſt. Lamachus vero, cum hoc animadvertiſſet, a ſuo ſiniſtro cornu cum non multis ſa-

τε οὐ πολλῶν, καὶ τοὺς Ἀργείους παραλαβὼν· καὶ ἐπιδιαβὰς τάφρον τινὰ, καὶ μονωθεὶς μετ᾽ ὀλίγων τῶν ξυνδιαβάντων, ἀποθνήσκει αὐτός τε καὶ πέντε ἢ ἓξ τῶν μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ τούτους μὲν οἱ Συρακούσιοι εὐθὺς κατὰ τάχος φθάνουσιν ἁρπάσαντες πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐς τὸ ἀσφαλές· αὐτοὶ δὲ, ἐπιόντος ἤδη καὶ τοῦ ἄλλου στρατεύματος τῶν Ἀθηναίων, ἀπεχώρουν.

ρβʹ. Ἐν τούτῳ δὲ, οἱ πρὸς τὴν πόλιν αὐτῶν τοπρῶτον καταφυγόντες, ὡς ἑώρων ταῦτα γιγνόμενα, αὐτοί τε πάλιν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀναθαρσήσαντες ἀντετάξαντο πρὸς τοὺς κατὰ σφᾶς Ἀθηναίους, καὶ μέρος τι αὐτῶν πέμπουσιν ἐπὶ τὸν κύκλον τὸν ἐπὶ ταῖς Ἐπιπολαῖς, ἡγούμενοι ἔρημον αἱρήσειν. καὶ τὸ μὲν δεκάπλεθρον προτείχισμα αὐτῶν αἱροῦσι, καὶ διεπόρθησαν, αὐτὸν δὲ τὸν

gittariis, aſſumtis etiam Argivis, ad opem ſuis ferendam accurrit. Et foſſam quandam tranſgreſſus, & cum paucis una tranſgreſſis deſertus, occubuit, & cum eo quinque aut ſex. Hos autem Syracuſani, maxima celeritate confeſtim arreptos, trans fluvium ante reliquarum copiarum adventum in locum tutum tranſportarunt: ſed cum iam & reliquus Athenienſium exercitus adverſus ipſos veniret, abierunt.

CII. Interea vero illi de Syracuſanis, qui initio ad urbem confugerant, cum haec fieri viderent, & ipſi, ſumtis animis, ab urbe rurſus aciem adverſus Athenienſes ſibi oppoſitos inſtruxerunt, & quandam ſuorum partem miſerunt ad muri ambitum, qui Epipolas cingebat, exiſtimantes, fore, ut eum deſertum caperent. Et qui miſſi ſunt, ipſorum quidem Athenienſium exteriorem decem iugerum munitionem ceperunt, ac diripuerunt. Nicias vero impedivit, ne ipſum etiam muri ambitum occuparent. Caſu enim

κύκλον Νικίας διεκώλυσεν. ἔτυχε γὰρ ἐν αὐτῷ δι' ἀσθένειαν ὑπολελειμμένος. τὰς γὰρ μηχανὰς καὶ ξύλα ὅσα πρὸ τοῦ τείχους ἦν καταβεβλημένα, ἐμπρῆσαι τοὺς ὑπηρέτας ἐκέλευσεν, ὡς ἔγνω ἀδυνάτους αὐτοὺς ἐσομένους, ἐρημίᾳ ἀνδρῶν, ἄλλῳ τρόπῳ περιγενέσθαι. καὶ ξυνέβη οὕτως. οὐ γὰρ ἔτι προσῆλθον οἱ Συρακούσιοι διὰ τὸ πῦρ, ἀλλὰ ἀπεχώρουν πάλιν. καὶ γὰρ πρός τε τὸν κύκλον βοήθεια ἤδη κάτωθεν τῶν Ἀθηναίων ἀποδιωξάντων τοὺς ἐκεῖ ἐπανῄει, καὶ αἱ νῆες ἅμα αὐτῶν ἐκ τῆς Θάψου, ὥσπερ εἴρητο, κατέπλεον ἐς τὸν μέγαν λιμένα. ἃ ὁρῶντες οἱ ἄνωθεν, κατὰ τάχος ἀπῄεσαν, καὶ ἡ ξύμπασα στρατιὰ τῶν Συρακουσίων ἐς τὴν πόλιν, νομίσαντες μὴ ἂν ἔτι ἀπὸ τῆς παρούσης σφίσι δυνάμεως ἱκανοὶ γενέσθαι κωλῦσαι τὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν τειχισμόν.

ob infirmam valetudinem in eo relictus fuerat. Is enim machinas, omnemque materiam, quae ante murum erat obiecta, a ſuis miniſtris incendi iuſſit, poſtquam animadvertit, ſe propter virorum ſolitudinem nullam ſalutis conſervandae facultatem alia ratione habituros. Atque res ita cecidit. Nam Syracuſani propter incendium propius accedere non ſunt auſi, ſed ſe retro receperunt. Etenim ex locis inferioribus ſubſidium Athenienſium, qui Syracuſanos, qui illic erant, inſecuti fuerant, ad illius muri ambitum iam redibat; & ipſorum claſſis ex Thapſo ſimul (ut dictum eſt) in magnum portum navigabat. Quae cernenentes illi Syracuſani, qui in ſuperioribus locis erant, celeriter illinc abierunt, & reliquus ipſorum exercitus in urbem rediit; quod exiſtimarent, non ſatis virium ſibi iam adeſſe ad impediendum hoſtem, ne murum ad mare duceret.

ργʹ. Μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι τροπαῖον ἔστησαν, καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν τοῖς Συρακουσίοις· καὶ τοὺς μετὰ Λαμάχου καὶ αὐτὸν ἐκομίσαντο. καὶ παρόντος ἤδη σφίσι παντὸς τοῦ στρατεύματος καὶ τοῦ ναυτικοῦ καὶ τοῦ πεζοῦ, ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν καὶ τοῦ κρημνώδους ἀρξάμενοι, ἀπετείχιζον μέχρι τῆς θαλάσσης τείχει διπλῷ τοὺς Συρακουσίους. τὰ δ' ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ ἐσήγετο ἐκ τῆς Ἰταλίας πανταχόθεν. ἦλθον δὲ καὶ τῶν Σικελῶν πολλοὶ ξύμμαχοι τοῖς Ἀθηναίοις, οἳ πρότερον περιεωρῶντο, καὶ ἐκ τῆς Τυρσηνίας νῆες πεντηκόντοροι τρεῖς. καὶ τἄλλα προὐχώρει αὐτοῖς ἐς ἐλπίδας· καὶ γὰρ οἱ Συρακούσιοι πολέμῳ μὲν οὐκέτι ἐνόμιζον ἂν περιγενέσθαι, ὡς αὐτοῖς οὐδὲ ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ὠφέλεια οὐδεμία ἧκε. τοὺς δὲ λόγους ἔν τε σφίσιν αὐ-

CIII. Poſtea vero Athenienſes tropaeum erexerunt: mortuoſque Syracuſanis, interpoſita fide publica, reddiderunt, & Lamachi comites ipſumque receperunt. Cum autem omnis exercitus navalis pariter & pedeſtris ipſis iam praeſto eſſet, Syracuſanos duplici muro concluſerunt; quem, ab Epipolis & praeruptis earum partibus initio ducto, ad mare perduxerunt. Commeatus autem ad ipſorum exercitum undique ex Italia comportabantur. Ex Siculis etiam multi ad Athenienſes acceſſerunt ſocii, qui prius circumſpiciebant, belli eventum exſpectantes. Ex Hetruria quoque venerunt tres naves, quae ſingulae quinquaginta remis agebantur. Denique cetera ſic ipſis ſuccedebant, ut ſpem ipſis oſtenderent. Etenim Syracuſani non amplius exiſtimabant, ſe bello ſuperiores evaſuros, quod ne ex Peloponneſo quidem ullum auxilium ad ipſos veniret. Quare cum inter ſe ipſos, tum etiam cum Nicia de

τοῖς ἐποιοῦντο ξυμβατικοὺς, καὶ πρὸς τὸν Νικίαν. οὗτος γὰρ δὴ μόνος εἶχε Λαμάχου τεθνεῶτος τὴν ἀρχήν. καὶ κύρωσις μὲν οὐδεμία ἐγίγνετο, οἷα δὲ εἰκὸς ἀνθρώπων ἀπορούντων, καὶ μᾶλλον ἢ [πρὶν] πολιορκουμένων, πολλὰ ἐλέγετο πρός τε ἐκεῖνον, καὶ πλείω ἔτι κατὰ τὴν πόλιν. καὶ γάρ τινα καὶ ὑποψίαν ὑπὸ τῶν παρόντων κακῶν ἐς ἀλλήλους εἶχον· καὶ τοὺς στρατηγούς τε ἐφ' ὧν αὐτοῖς ταῦτα ξυνέβη ἔπαυσαν, ὡς ἢ δυστυχίᾳ ἢ προδοσίᾳ τῇ ἐκείνων βλαπτόμενοι, καὶ ἄλλους ἀνθείλοντο, Ἡρακλείδην καὶ Εὐκλέα καὶ Τελλίαν.

Bell. Pelop. an. 18. Olymp. 91. 2. U. C. Varr. 340. Iunio.

ρδ'. Ἐν δὲ τούτῳ Γύλιππος ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ αἱ ἀπὸ τῆς Κορίνθου νῆες περὶ Λευκάδα ἤδη ἦσαν, βουλόμενοι ἐς τὴν Σικελίαν διὰ τάχους βοηθῆσαι. καὶ ὡς αὐτοῖς αἱ ἀγγελίαι ἐφοίτων δειναὶ, καὶ πᾶσαι ἐπιτοαυτὸ

compoſitione facienda agere coeperunt. Hic enim, defuncto Lamacho, imperium ſolus iam habebat. Et nihil quidem tranſigebatur: ſed (ut fieri ſolet ab hominibus, qui ſunt conſilii inopes, & qui obſidione arctius quam antea premuntur) cum apud illum multa proponebantur, tum etiam in urbe longe plura dicebantur. Etenim & quaedam mutua ſuſpicio propter praeſentia mala inter ipſos erat orta. Quamobrem ipſis etiam ducibus, quorum ductu haec ipſis acciderant, quaſi propter illorum vel infelicitatem vel proditionem clades accepiſſent, imperium abrogarunt; & alios, Heraclidem, & Euclem, & Telliam, in illorum locum ſubrogarunt.

CIV. Interea vero Gylippus Lacedaemonius, & naves Corinthiacae Leucadem iam appulerant, eo animo, ut quam celerrime in Siciliam ad opem Syracuſanis ferendam traiicerent. Cum autem atroces nuntii ipſis afferrentur,

ἐψευσμέναι, ὡς ἤδη παντελῶς ἀποτετειχισμέναι αἱ Συράκουσαι εἰσὶ, τῆς μὲν Σικελίας οὐκέτι ἐλπίδα οὐδεμίαν εἶχεν ὁ Γύλιππος, τὴν δὲ Ἰταλίαν βουλόμενος περιποιῆσαι, αὐτὸς μὲν καὶ Πυθὴν ὁ Κορίνθιος ναυσὶ δυοῖν μὲν Λακωνικαῖν, δυοῖν δὲ Κορινθίαιν ὅτι τάχιστα ἐπεραιώθησαν τὸν Ἰόνιον ἐς Τάραντα· οἱ δὲ Κορίνθιοι πρὸς ταῖς σφετέραις δέκα Λευκαδίας δύο καὶ Ἀμπρακιώτιδας τρεῖς προσπληρώσαντες, ὕστερον ἔμελλον πλεύσεσθαι. καὶ ὁ μὲν Γύλιππος ἐκ τοῦ Τάραντος ἐς τὴν Θουρίαν πρῶτον πρεσβευσάμενος κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς ποτὲ πολιτείαν, καὶ οὐ δυνάμενος αὐτοὺς προσαγαγέσθαι, ἄρας παρέπλει τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἀναρπασθεὶς ὑπ' ἀνέμου κατὰ τὸν Τεριναῖον κόλπον (ὃς ἐκπνεῖ ταύτῃ μέγας κατὰ Βορέαν ἑστηκὼς) ἀποφέρεται ἐς τὸ πέλαγος, καὶ πάλιν χειμασθεὶς ἐς τὰ μάλιστα, τῷ Τάραν-

Bell. Pelop. an. 18. Olymp. 91. 2/3. U. C. Varr. 340/1.

omneſque in idem mendacium congruentes, Syracuſas iam omnino circumvallatas eſſe, Gylippus Siciliae quidem conſervandae nullam ſpem amplius habebat: Italiam vero conſervare cupiens, ipſe & Pythen Corinthius cum duabus Laconicis navibus, totidemque Corinthiacis, quam velociſſime tranſmiſſo Ionio, Tarentum pervenerunt. Corinthii vero, praeter ſuas decem, duabus Leucadiis & tribus Ambraciotis inſtructis, in Siciliam poſtea navigare conſtituerant. Et Gylippus quidem Tarento primum in agrum Thurium pro legato profectus, ex civitatis iure, quo pater ipſius quondam a Thuriis donatus fuerat, cum ipſos ſibi ſocios adiungere non potuiſſet, illinc ſolvens, Italiae oram legebat, & in ſinu Terinaeo abreptus a vento (qui hac in parte oppoſitus Boreae vehementer ſpirat) in altum defertur; & rurſus acerrima tempeſtate iactatus, Tarentum

τι προσμίσγει· καὶ τὰς ναῦς ὅσαι ἐπόνησαν ὑπὸ τοῦ χειμῶνος, ἀνελκύσας ἐπεσκεύαζεν. ὁ δὲ Νικίας, πυθόμενος αὐτὸν πλέοντα, ὑπερεῖδε τὸ πλῆθος τῶν νεῶν· ὅπερ καὶ οἱ Θούριοι ἔπαθον· καὶ ληστικώτερον ἔδοξε παρεσκευασμένους πλεῖν, καὶ οὐδεμίαν φυλακὴν πω ἐποιεῖτο.

ρε΄. Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτου τοῦ θέρους καὶ Λακεδαιμόνιοι ἐς τὸ Ἄργος ἐσέβαλον, αὐτοί τε καὶ οἱ ξύμμαχοι, καὶ τῆς γῆς τὴν πολλὴν ἐδῄωσαν. καὶ Ἀθηναῖοι Ἀργείοις τριάκοντα ναυσὶν ἐβοήθησαν, αἵπερ τὰς σπονδὰς φανερώτατα πρὸς Λακεδαιμονίους αὐτοῖς ἔλυσαν. πρότερον μὲν γὰρ λῃστείαις ἐκ Πύλου, καὶ περὶ τὴν ἄλλην Πελοπόννησον μᾶλλον ἢ ἐς τὴν Λακωνικὴν ἀποβαίνοντες, μετά τε Ἀργείων καὶ Μαντινέων ἐπολέμουν. καὶ πολλάκις Ἀργείων κελευόντων, ὅσον σχόντας

appellit. Naves autem, quotquot tempeſtate quaſſatae fuerant, ſubduxit, & refecit. Nicias vero, cum eum in Siciliam venire audiſſet, navium, quas ille ſecum ducebat, paucitatem contemſit. quod & Thurii fecerunt. Videbantur enim praedonum ritu inſtructi navigare, atque propterea nullam cuſtodiam adhuc adhibebat.

CV. Per eadem huius aeſtatis tempora Lacedaemonii, cum ipſi, tum ipſorum ſocii, irruptionem una cum ipſis in agrum Argivum fecerunt, eiuſque magnam partem vaſtarunt. Athenienſes autem cum triginta navibus, quae foedera, ipſis cum Lacedaemoniis intercedentia, manifeſtiſſime ruperunt, Argivis auxilium tulerunt. Prius enim Pylo in agrum vicinum excurrentes, & in ceteram Peloponneſum potius quam in Laconicam exſcendentes, cum Argivis & Mantineis latrocinia potius exercebant, quam iuſtum bellum gerebant. Quamvis enim Argivi ipſos ſaepe

μόνον ξὺν ὅπλοις ἐς τὴν Λακωνικὴν, καὶ τὸ ἐλάχιστον μετὰ σφῶν δῃώσαντας ἀπελθεῖν, οὐκ ἤθελον· τότε δὲ Πυθοδώρου καὶ Λαισποδίου καὶ Δημαράτου ἀρχόντων, ἀποβάντες ἐς Ἐπίδαυρον τὴν Λιμηρὰν καὶ Πρασιὰν, καὶ ὅσα ἄλλα ἐδῄωσαν τῆς γῆς, καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἤδη εὐπροφάσιστον μᾶλλον τὴν αἰτίαν ἐς τοὺς Ἀθηναίους τοῦ ἀμύνεσθαι ἐποίησαν. ἀναχωρησάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐκ τοῦ Ἄργους ταῖς ναυσὶ, καὶ τῶν Λακεδαιμονίων, οἱ Ἀργεῖοι ἐσβαλόντες ἐς τὴν Φλιασίαν, τῆς τε γῆς αὐτῶν ἔτεμον, καὶ ἀπέκτεινάν τινας, καὶ ἀπῆλθον ἐπ' οἴκου. Ante Iun. 25.

rogaſſent, ut armata manu vel appellerent ſolum ad Laconicam, &, minima illius parte ſecum vaſtata, diſcederent; noluerunt. Tunc vero Pythodoro & Laeſpodio & Demarato ducibus, exſcenſu ex navibus facto in Epidauri Limerae & Praſiae agrum, ac in alia quaedam loca, eorum agrum vaſtarunt; & hoc modo effecerunt, ut Lacedaemonii multo honeſtiorem ſeſe adverſus Athenienſes tuendi occaſionem iam haberent. Cum autem Athenienſes ex agro Argivo domum cum claſſe revertiſſent, & Lacedaemonii cum ſuis; Argivi, irruptione in agrum Phliaſium facta, eius partem vaſtarunt, & nonnullos interfecerunt, domumque redierunt.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

ΟΛΟΡΟΥ

ΞΥΓΓΡΑΦΗΣ ΤΟ ΕΒΔΟΜΟΝ

EPITOME LIBRI VII.

Gylippus Lacedaemonius Syracuſas cum copiis veniens, primo proelio ab Athenienſibus fuſus, altero victor eos intra munimenta compulit. Cap. VI. *Hinc utrique Peloponneſii & Athenienſes auxilia ſuis in Siciliam mittere parant: & Peloponneſii Atticam ingreſſi, Deceleam in ea caſtellum communiunt.* XVII. XIX. *Syracuſani terra marique Athenienſes ſimul adorti, Plemmyrii munitiones expugnant, ad oſtium magni portus naves eorum primo vincunt, mox ab iiſdem ſuperantur.* XXV. *Mycaleſſiorum in Boeotia urbs Thracum impetu deletur.* XXX. *Corinthii cum Athenienſibus ad Erineum navali certamine ambigua victoria dimicarunt.* XXXIV. *Athenienſes mari a Syracuſanis vincuntur.* XLI. *Demoſthenes Athenienſis dux, cum praevalidis terreſtribus maritimiſque copiis veniens, Epipolas noctu aggreſſus magna ſtrage a Syracuſanis funditur.* XLIV. *Nec multo poſt a Nicia prohibiti Syracuſis abſcedere Athenienſes, denuo navali acie ſuperantur.* LII. *Qua de cauſa ipſi ad ſupremum ſe certamen accingunt, (obiter utriuſque gentis auxiliares recenſentur:) & cum totis dimicatum viribus eſſet, maxima clade profligati, terra diſcedere ſtatuerunt.* LXX. LXXIII. *Syracuſanis autem demorantibus iter, per aliquot dies miſere confecti, tandem Demoſthenes cum ſuis militibus ſe Syracuſanis dedidit:* LXXXII. *ac paulo poſt Nicias quoque cum ſuis captus eſt.* LXXXV. *Dux uterque necatus, milites, pars venditi, pars in latomias coniecti: omneſque ſic in Sicilia Athenienſium copiae occidione deletae.*

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

ΟΛΟΡΟΥ

ΞΥΓΓΡΑΦΗΣ ΤΟ ΕΒΔΟΜΟΝ.

THUCYDIDIS

OLORI FILII

HISTORIAE LIBER SEPTIMUS.

Ὁ ΔΕ Γύλιππος καὶ ὁ Πυθὴν, ἐκ τοῦ Τάραντος, ἐπεὶ ἐπεσκεύασαν τὰς ναῦς, παρέπλευσαν ἐς Λοκροὺς τοὺς Ἐπιζεφυρίους. καὶ πυνθανόμενοι σαφέστερον ἤδη ὅτι οὐ παντελῶς πω ἀποτετειχισμέναι αἱ Συρακουσαι εἰσὶν, ἀλλ' ἔτι οἷόν τε κατὰ τὰς Ἐπιπολὰς στρατιᾷ ἀφικομένους ἐσελθεῖν, ἐβουλεύοντο εἴτ' ἐν δεξιᾷ λαβόντες τὴν Σικελίαν διακινδυνεύσωσιν ἐσπλεῦσαι, εἴτ' ἐν

Bell. Pelop. an. 18. Olymp. 91. 3. U. C. Varr. 340. Poſt lun. 26.

GYLIPPUS autem ac Pythen, poſtquam naves refecerunt, Tarento ſolventes, ad Locros Epizephyrios navigarunt. Iam autem certiores facti Syracuſas nondum undique circumvallatas, ſed adhuc licere cum exercitu venientibus per Epipolas introire, conſultare coeperunt, utrum a dextro Siciliae latere navigantes introitum in urbem periclitarentur, an vero ſiniſtrum latus ſequentes, Himeram

ἀριστερᾷ ἐς Ἱμέραν πρῶτον πλεύσαντες, καὶ αὐτούς τε ἐκείνους καὶ στρατιὰν ἄλλην προσλαβόντες, οὓς ἂν πείθωσι, κατὰ γῆν ἔλθωσι. καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς Ἱμέρας πλεῖν, ἄλλως τε καὶ τῶν Ἀττικῶν τεσσάρων νεῶν οὔπω παρουσῶν ἐν τῷ Ῥηγίῳ, ἃς ὁ Νικίας ὅμως πυνθανόμενος αὐτοὺς ἐν Λοκροῖς εἶναι ἀπέστειλε. Φθάσαντες δὲ τὴν φυλακὴν ταύτην περαιοῦνται διὰ τοῦ πορθμοῦ· καὶ σχόντες Ῥηγίῳ καὶ Μεσήνῃ, ἀφικνοῦνται ἐς Ἱμέραν. ἐκεῖ δὲ ὄντες, τούς τε Ἱμεραίους ἔπεισαν ξυμπολεμεῖν, καὶ αὐτούς τε ἕπεσθαι, καὶ τοῖς ἐκ τῶν νεῶν τῶν σφετέρων ναύταις ὅσοι μὴ εἶχον ὅπλα παρασχεῖν. τὰς γὰρ ναῦς ἀνείλκυσαν ἐν Ἱμέρᾳ. καὶ τοὺς Σελινουντίους, πέμψαντες ἐκέλευον ἀπαντᾷν πανστρατιᾷ ἔς τι χωρίον.

primum peterent, & cum illis ipſis Himeraeis, tum etiam aliis copiis aſſumtis, ex illorum numero, quos ad hanc expeditionem inducere potuiſſent, Syracuſas itinere terreſtri proficiſcerentur. Ipſis autem placuit Himeram proficiſci, praeſertim quod quatuor Atticae naves nondum Rhegium appulerant, quas Nicias, quamvis claſſem hoſtilem contemneret, tamen ad eius adventum obſervandum miſerat, cum eos apud Locros eſſe intellexiſſet. Sed Gylippus & Pythen hunc iſtarum navium adventum, atque has excubias praeverterunt, ac per fretum in Siciliam ocius traiecerunt. Et cum Rhegium ac inde Meſſanam appuliſſent, Himeram iverunt. Cum autem illic eſſent, Himeraeis perſuadebant, ut arma conſociarent, & ſe ſequerentur, & nautis ſuis arma, quibus deerant, praeberent. Naves enim Himerae ſubduxerant. Praeterea Selinuntios, miſſis ad eos nuntiis, ad quendam locum ipſis deſignatum, ſibi cum omnibus copiis obviam venire iuſſerunt. Nonnullas etiam

πέμψειν δέ τινα αὐτοῖς ὑπέσχοντο στρατιὰν οὐ πολλὴν καὶ οἱ Γελῷοι καὶ τῶν Σικελῶν τινες, οἳ πολὺ προθυμότερον προσχωρεῖν ἕτοιμοι ἦσαν, τοῦ Ἀρχωνίδου νεωστὶ τεθνηκότος, ὃς τῶν ταύτῃ Σικελῶν βασιλεύων τινῶν, καὶ ὢν οὐκ ἀδύνατος, τοῖς Ἀθηναίοις φίλος ἦν· καὶ τοῦ Γυλίππου ἐκ Λακεδαίμονος προθύμως δοκοῦντος ἥκειν. καὶ ὁ μὲν Γύλιππος, ἀναλαβὼν τῶν τε σφετέρων ναυτῶν καὶ ἐπιβατῶν τοὺς ὡπλισμένους ἑπτακοσίους μάλιστα, Ἱμεραίους δὲ ὁπλίτας καὶ ψιλοὺς ξυναμφοτέρους χιλίους, καὶ ἱππέας ἑκατὸν, καὶ Σελινουντίων τινὰς ψιλοὺς, καὶ ἱππέας καὶ Γελώων ὀλίγους, Σικελῶν τε ἐς χιλίους τοὺς πάντας, ἐχώρει πρὸς τὰς Συρακούσας.

β'. Οἱ δ' ἐκ τῆς Λευκάδος Κορίνθιοι ταῖς τε ἄλλαις ναυσὶν ὡς εἶχον τάχους ἐβοήθουν, καὶ Γόγγυλος εἷς τῶν

copias non magnas ſe miſſuros ad ipſos promiſerunt & Geloi & Siculorum nonnulli, qui longe alacrius, quam ante, ad illorum ſocietatem ſequendam erant parati, tum quod Archonides nuper deceſſiſſet, qui cum in ea Siciliae parte regnaret, nec parum potens eſſet, Athenienſibus amicus erat: tum etiam quod Gylippus Lacedaemone alacriter venire videretur. Gylippus autem, aſſumtis e ſuorum nautarum ac epibatarum numero, quos armaverat, ad ſeptingentos, & Himeraeorum tam gravis quam levis armaturae ex utriſque promiſcue ad mille, & equitibus centum, & Selinuntiorum aliquot leviter armatis, & equitibus etiam Geloorum paucis, & Siculorum mille univerſe militibus, Syracuſas perrexit.

II. Corinthii autem, a Leucade ſolventes, cum reliquis navibus, celeritate quanta maxima potuerunt, ad opem Syracuſanis ferendam venerunt. Et Gongylus, unus Co-

Κορινθίων ἀρχόντων μιᾷ νηῒ τελευταῖος ὁρμηθεὶς, πρῶτος μὲν ἀφικνεῖται ἐς τὰς Συρακούσας, ὀλίγον δὲ πρὸ Γυλίππου. καὶ καταλαβὼν αὐτοὺς περὶ ἀπαλλαγῆς τοῦ πολέμου μέλλοντας ἐκκλησιάσειν, διεκώλυσέ τε, καὶ παρεθάρσυνε, λέγων ὅτι νῆές τε ἄλλαι ἔτι προσπλέουσι, καὶ Γύλιππος ὁ Κλεανδρίδου Λακεδαιμονίων ἀποστειλάντων ἄρχων. καὶ οἱ μὲν Συρακούσιοι ἐπεῤῥώσθησάν τε, καὶ τῷ Γυλίππῳ εὐθὺς πανστρατιᾷ ὡς ἀπαντησόμενοι ἐξῆλθον. ἤδη γὰρ καὶ ἐγγὺς ὄντα ᾐσθάνοντο αὐτόν. ὁ δὲ Ἰέγας τό, τε τεῖχος ἐν τῇ παρόδῳ τῶν Σικελῶν ἑλὼν, καὶ ξυνταξάμενος ὡς ἐς μάχην, ἀφικνεῖται ἐς τὰς Ἐπιπολάς· καὶ ἀναβὰς κατὰ τὸν Εὐρύηλον, ᾗπερ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τοπρῶτον, ἐχώρει μετὰ τῶν Συρακουσίων ἐπὶ τὸ τείχισμα τῶν Ἀθηναίων. ἔτυχε δὲ κατὰ τοῦτο καιροῦ ἐλθὼν ἐν ᾧ ἑπτὰ μὲν ἢ ὀκτὼ σταδίων

rinthiorum dux, qui poſtremus cum una navi profectus fuerat, primus quidem, ſed tamen paulo ante Gylippum, Syracuſas appulit. Nactus autem ipſos Syracuſanos, qui de bello ſedando & compoſitione facienda concionem erant habituri, hoc ne facerent, impedivit, ac eorum animos confirmavit; quod dixiſſet, alias etiam naves, & Gylippum Cleandridae filium, ducem a Lacedaemoniis miſſum, adventare. Quamobrem Syracuſani animis confirmati ſunt, & confeſtim Gylippo cum omnibus copiis obviam ituri prodierunt. Iam enim ipſum adventare audierant. Ille vero, cum Iegas Siculorum munitionem obiter cepiſſet, & aciem ut ad proelium inſtruxiſſet, ad Epipolas contendit: & cum per Euryelum aſcendiſſet, qua & ipſi Athenienſes prius aſcenderant, cum Syracuſanis adverſus Athenienſium munitionem perrexit. Forte autem id temporis eo

ἤδη ἐπετετέλεστο τοῖς Ἀθηναίοις ἐς τὸν μέγαν λιμένα διπλοῦν τεῖχος, πλὴν κατὰ βραχύ τι τὸ πρὸς τὴν θάλασσαν· τοῦτο δ᾽ ἔτι ᾠκοδόμουν. τῷ δὲ ἄλλῳ τοῦ κύκλου πρὸς τὸν Τρώγιλον ἐπὶ τὴν ἑτέραν θάλασσαν, λίθοι τε παραβεβλημένοι τῷ πλέονι ἤδη ἦσαν, καὶ ἔστιν ἃ καὶ ἡμίεργα, τὰ δὲ καὶ ἐξειργασμένα κατελείπετο. παρὰ τοσοῦτον μὲν αἱ Συράκουσαι ἦλθον κινδύνου.

γ΄. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, αἰφνιδίως τοῦ τε Γυλίππου καὶ τῶν Συρακουσίων σφίσιν ἐπιόντων, ἐθορυβήθησαν μὲν πρῶτον, παρετάξαντο δέ. ὁ δὲ, θέμενος τὰ ὅπλα ἐγγὺς, κήρυκα προπέμπει αὐτοῖς, λέγοντα, εἰ βούλονται ἐξιέναι ἐκ τῆς Σικελίας, πέντε ἡμερῶν, λαβόντες τὰ σφέτερα αὐτῶν, ἕτοιμος εἶναι σπένδεσθαι. οἱ δὲ, ἐν ὀλι-

venit, quo duplex murus ſeptem octove ſtadiorum longitudine iam ab Athenienſibus ad magnum portum perfectus erat, excepta exigua quadam eius parte, quae mare verſus ſpectabat. nam Athenienſes partem iſtam adhuc aedificabant. Ab altera vero, eaque maiore ambitus parte, Trogilum verſus, ad alterum mare, lapides iam comportati iacebant; & opus alibi quidem ſemiperfectum, alibi vero etiam perfectum erat relictum. Eo periculi Syracuſae venerant.

III. Athenienſes vero, propter repentinum ac ſibi infeſtum Gylippi & Syracuſanorum adventum, primum quidem turbati ſunt, aciem tamen inſtruxerunt. Ille vero, iuxta ipſos agmen ſiſtens, caduceatorem ad ipſos praemittit, qui diceret, ſi intra quinque dies ex Sicilia diſcedere vellent, ſumtis ſuis rebus, ſe paratum eſſe ad foedus cum ipſis faciendum. Illi vero haec parvi faciebant, nulloque

γωρία τε ἐποιοῦντο, καὶ οὐδὲν ἀποκρινάμενοι, ἀπέπεμψαν. καὶ μετὰ τοῦτο ἀντιπαρεσκευάζοντο ἀλλήλοις ὡς ἐς μάχην. καὶ ὁ Γύλιππος ὁρῶν τοὺς Συρακουσίους ταρασσομένους, καὶ οὐ ῥαδίως ξυντασσομένους, ἐπανῆγε τὸ στρατόπεδον ἐς τὴν εὐρυχωρίαν μᾶλλον. καὶ ὁ Νικίας οὐκ ἐπῆγε τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ' ἡσύχαζε πρὸς τῷ ἑαυτοῦ τείχει. ὡς δ' ἔγνω ὁ Γύλιππος οὐ προσιόντας αὐτοὺς, ἀπήγαγε τὴν στρατιὰν ἐπὶ τὴν ἄκραν τὴν Τεμενίτην καλουμένην, καὶ αὐτοῦ ηὐλίσαντο. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἄγων τὴν μὲν πλείστην τῆς στρατιᾶς παρέταξε πρὸς τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων, ὅπως μὴ ἐπιβοηθοῖεν ἄλλοσε. μέρος δέ τι πέμψας πρὸς τὸ Φρούριον τὸ Λάβδαλον, αἱρεῖ, καὶ ὅσους ἔλαβεν ἐν αὐτῷ, πάντας ἀπέκτεινεν. ἦν δὲ οὐκ ἐπιφανὲς τοῖς Ἀθηναίοις τὸ χωρίον. καὶ τριήρης τῇ αὐτῇ

reſponſo reddito caduceatorem remiſerunt. Poſtea vero utrique aciem aciei adverſam, ut ad proelium, inſtruxerunt. Sed Gylippus animadvertens, Syracuſanos perturbari, nec facile in ſuos ordines redigi, copias in locum patentiorem reduxit. Nicias vero Athenienſes adverſus hoſtem non duxit, ſed prope ſuam munitionem ſe cum ſuis copiis continuit. Gylippus autem, cum animadvertiſſet ipſos contra ſe non venientes, exercitum abduxit in verticem nomine Temeniten: ibique caſtris poſitis pernoctarunt. Poſtridie vero maiorem ſuarum copiarum partem acie inſtructa ad Athenienſium muros duxit, ne alio ad opem ſuis ferendam irent. Quadam autem copiarum parte ad caſtellum Labdalum miſſa, id cepit, & quotquot in eo nactus eſt, omnes interfecit. Is enim locus a ceteris Athenienſibus conſpici non poterat. Eodem die triremis etiam Athenienſium a Sy-

ἡμέρᾳ ἁλίσκεται τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τῶν Συρακουσίων, ἐφορμοῦσα τῷ λιμένι.

δ΄. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐτείχιζον οἱ Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι διὰ τῶν Ἐπιπολῶν, ἀπὸ τῆς πόλεως ἀρξάμενοι ἄνω πρὸς τὸ ἐγκάρσιον τεῖχος ἁπλοῦν· ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι, εἰ μὴ δύναιντο κωλῦσαι, μηκέτι οἷοί τε ὦσιν ἀποτειχίσαι. καὶ οἵ, τε Ἀθηναῖοι ἀναβεβήκεσαν ἤδη ἄνω, τὸ ἐπὶ θαλάσσῃ τεῖχος ἐπιτελέσαντες, καὶ ὁ Γύλιππος (ἦν γάρ τι τοῖς Ἀθηναίοις τοῦ τείχους ἀσθενὲς) νυκτὸς ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν, ἐπῄει πρὸς αὐτό. οἱ δ' Ἀθηναῖοι (ἔτυχον γὰρ ἔξω αὐλιζόμενοι) ὡς ᾔσθοντο, ἀντεπῄεσαν. ὁ δὲ γνοὺς, κατὰ τάχος ἀπήγαγε τοὺς σφετέρους πάλιν. ἐποικοδομήσαντες δὲ αὐτὸ οἱ Ἀθηναῖοι ὑψηλότερον, αὐτοὶ μὲν ταύτῃ ἐφύλασσον, τοὺς δὲ ἄλλους ξυμμάχους κατὰ τὸ ἄλλο τείχισμα ἤδη διέταξαν

racuſanis capta eſt, dum ad magnum portum appelleret.

IV. Poſtea vero Syracuſani & ſocii murum exſtruere coeperunt, initio ab urbe facto, eum per Epipolas ſurſum verſus ducentes ad illum alterum tranſverſum ac ſimplicem murum, a Syracuſanis iam exſtructum, ut Athenienſes, niſi impedire poſſent, circumvallare amplius non poſſent. Athenienſes autem, muro ad mare abſoluto, in loca ſuperiora iam ſe receperant: ſed Gylippus, (erat enim quaedam illius muri ab Athenienſibus exſtructi pars infirma) noctu copiis aſſumtis, ad illum contendit. Athenienſes vero, (nam extra vallum ſtationem habebant) cum hoc ſenſiſſent, obviam ei iverunt. Ille vero, cum hoc animadvertiſſet, ſuos celeriter reduxit. Athenienſes autem, hoc muro ſublimius excitato, ipſi quidem hic excubias agebant, reliquos vero ſocios in reliquis illius munitionis

ᾗπερ ἔμελλον ἕκαστοι φρουρεῖν. τῷ δὲ Νικίᾳ ἐδόκει τὸ Πλημμύριον καλούμενον τειχίσαι· (ἔστι δὲ ἄκρα ἀντιπέρας τῆς πόλεως, ἥπερ προὔχουσα τοῦ μεγάλου λιμένος τὸ στόμα στενὸν ποιεῖ) καὶ εἰ τειχισθείη, ῥᾷον αὐτῷ ἐφαίνετο ἡ ἐσκομιδὴ τῶν ἐπιτηδείων ἔσεσθαι. δι' ἐλάσσονος γὰρ πρὸς τῷ λιμένι τῷ τῶν Συρακουσίων ἐφορμήσειν σφᾶς, καὶ οὐχ ὥσπερ νῦν ἐκ μυχοῦ τοῦ λιμένος τὰς ἐπαγωγὰς ποιήσεσθαι, ἤν τι ναυτικῷ κινῶνται. προσεῖχέ τε ἤδη μᾶλλον τῷ κατὰ θάλασσαν πολέμῳ, ὁρῶν τὰ ἐκ τῆς γῆς σφίσιν, ἐπειδὴ Γύλιππος ἧκεν, ἀνελπιστότερα ὄντα. διακομίσας οὖν στρατιὰν καὶ τὰς ναῦς, ἐξετείχιζε τρία φρούρια· καὶ ἐν αὐτοῖς τά τε σκεύη τὰ πλεῖστα ἔκειτο, καὶ τὰ πλοῖα ἤδη ἐκεῖ τὰ μεγάλα ὥρμει, καὶ αἱ ταχεῖαι νῆες. ὥστε καὶ τῶν πλη-

partibus, ubi ſinguli excubias erant acturi, iam diſpoſuerant. Niciae vero videbatur muniendus eſſe locus, quem Plemmyrium vocant. (Eſt autem promontorium e regione urbis, quod, in magnum portum prominens, eius fauces coarctat.) Hoc enim munito, commeatus in caſtra facilius importatum iri iudicabat. Breviore enim intervallo prope parvum Syracuſanorum portum ſe ſtationem habituros, neque quemadmodum tunc facere cogebantur, ex intimo magni portus ſinu, atque longiore intervallo, ſe ituros contra hoſtes, ſi quid illi claſſe molirentur. Quamobrem animum ad bellum maritimum iam magis appellebat, quod poſt adventum Gylippi minorem ſpem de rebus terreſtribus ſibi concipiendam eſſe videret. Copiis igitur & navibus eo traductis, tria propugnacula exſtruxit. In his autem pleraque inſtrumenta repoſita erant; & magna navigia, naveſque veloces illic in ſtatione iam manebant.

ρωμάτων οὐχ ἥκιστα τότε πρῶτον κάκωσις ἐγένετο· τῷ τε γὰρ ὕδατι σπανίῳ χρώμενοι, καὶ οὐκ ἐγγύθεν, καὶ ἐπὶ φρυγανισμὸν ἅμα ὁπότε ἐξέλθοιεν οἱ ναῦται, ὑπὸ τῶν ἱππέων τῶν Συρακουσίων, κρατούντων τῆς γῆς, διεφθείροντο. τρίτον γὰρ μέρος τῶν ἱππέων τοῖς Συρακουσίοις διὰ τοὺς ἐν τῷ Πλημμυρίῳ, ἵνα μὴ κακουργήσαντες ἐξίοιεν, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ Ὀλυμπιείῳ πολίχνῃ ἐτετάχατο. ἐπυνθάνετο δὲ καὶ τὰς λοιπὰς τῶν Κορινθίων ναῦς προσπλεούσας ὁ Νικίας· καὶ πέμπει ἐς φυλακὴν αὐτῶν εἴκοσι ναῦς, αἷς εἴρητο περί τε Λοκροὺς καὶ Ῥήγιον καὶ τὴν προσβολὴν τῆς Σικελίας ναυλοχεῖν αὐτάς.

έ. Ὁ δὲ Γύλιππος ἅμα μὲν ἐτείχιζε τὸ διὰ τῶν Ἐπιπολῶν τεῖχος, τοῖς λίθοις χρώμενος οὓς οἱ Ἀθηναῖοι προσπαρεβάλοντο σφίσιν, ἅμα δὲ παρέτασσεν ἐξάγων

Quamobrem etiam tunc primum maxima claſſiariorum militum iactura facta eſt: nam aquae penuria laborabant, & procul a munitionibus aquari cogebantur. Praeterea quoties nautae lignatum prodibant, ab equitatu Syracuſanorum, qui terram obtinebat, excepti plerique interficiebantur. Nam tertia equitatus pars a Syracuſanis in oppidulo, quod eſt in Olympieo, collocata fuerat, propter illos, qui erant in Plemmyrio, ne ad agrum maleficiis infeſtandum illinc prodirent. Praeterea Nicias reliquas etiam Corinthiorum naves adventare audiebat. Quare viginti naves miſit, ut illarum adventum obſervarent; quibus mandatum fuerat, ut circa Locros, & Rhegium, & loca, per quae acceſſus ad Siciliam patebat, ſtationem haberent.

V. Gylippus vero ſimul quidem murum, quem per Epipolas ducebat, exſtruebat, utens lapidibus, quos Athenienſes in uſum ſuum aggeſſerant: ſimul etiam Syracuſa-

ἀεὶ πρὸ τοῦ τειχίσματος τοὺς Συρακουσίους, καὶ τοὺς ξυμμάχους· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀντιπαρετάσσοντο. ἐπειδὴ δὲ ἔδοξε Γυλίππῳ καιρὸς εἶναι, ἦρχε τῆς ἐφόδου, καὶ ἐν χερσὶ γενόμενοι ἐμάχοντο μεταξὺ τῶν τειχισμάτων, ᾗ τῆς ἵππου τῶν Συρακουσίων [καὶ τῶν ξυμμάχων] οὐδεμία χρῆσις ἦν· καὶ νικηθέντων τῶν Συρακουσίων καὶ τῶν ξυμμάχων, καὶ νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀνελομένων, καὶ τῶν Ἀθηναίων τροπαῖον στησάντων, ὁ Γύλιππος ξυγκαλέσας τὸ στράτευμα, οὐκ ἔφη τὸ ἁμάρτημα ἐκείνων ἀλλ' αὐτοῦ γενέσθαι. τῆς γὰρ ἵππου καὶ τῶν ἀκοντιστῶν τὴν ὠφέλειαν, τῇ τάξει ἐντὸς λίαν τῶν τειχῶν ποιήσας, ἀφελέσθαι. νῦν οὖν αὖθις ἐπάξειν. καὶ διανοεῖσθαι οὕτως ἐκέλευεν αὐτοὺς ὡς τῇ μὲν παρασκευῇ οὐκ ἔλασσον ἕξοντας, τῇ δὲ γνώμῃ, οὐκ ἀνεκτὸν ἐσόμενον εἰ μὴ ἀξιώσουσι, Πελοποννήσιοί τε ὄντες καὶ Δωριεῖς, Ἰώνων

nos & ſocios in aciem extra munitionem producebat. Et Athenienſes aciem illis oppoſitam inſtruebant. Poſtquam autem Gylippo tempus opportunum adeſſe viſum eſt, hoſtes prior aggreſſus eſt. Et cum ad manus veniſſent, pugnarunt in eo ſpatio, quod inter utrorumque munitiones erat, ubi nullus erat uſus equitatus Syracuſanorum atque ſociorum. Cum autem Syracuſani & ſocii victi fuiſſent, ſuorumque cadavera fide publica interpoſita ſuſtuliſſent, & Athenienſes tropaeum erexiſſent; Gylippus, convocatis copiis, non illarum, ſed ſuam culpam fuiſſe dixit. Se enim equitatus ac velitum uſum ipſis eripuiſſe, quod inter utrorumque munitiones in loco nimis anguſto aciem inſtruxiſſet. Nunc autem ſe rurſus educturum. Quare iubebat illos ita ſecum cogitare, ſe quidem apparatu inferiores non futuros; animis vero ſic eſſe ſtatuendum, minime feren-

καὶ νησιωτῶν καὶ ξυγκλύδων ἀνθρώπων, κρατήσαντες, ἐξελάσασθαι ἐκ τῆς χώρας.

στ΄. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐπειδὴ καιρὸς ἦν, αὖθις ἐπῆγεν αὐτούς. ὁ δὲ Νικίας καὶ οἱ Ἀθηναῖοι νομίζοντες καὶ ἐκεῖνοι, εἰ μὴ ἐθέλοιεν μάχης ἄρχειν, ἀναγκαῖον εἶναι σφίσι μὴ περιορᾷν παροικοδομούμενον τὸ τεῖχος· ἤδη γὰρ καὶ ὅσονοὺ παρεληλύθει τὴν τῶν Ἀθηναίων τοῦ τείχους τελευτὴν ἡ ἐκείνων τείχισις· καὶ εἰ προέλθοι, ταυτὸν ἤδη ἐποίει αὐτοῖς, νικᾷν τε μαχομένοις διαπαντὸς, καὶ μηδὲ μάχεσθαι. ἀντεπῄεσαν οὖν τοῖς Συρακουσίοις. καὶ ὁ Γύλιππος τοὺς μὲν ὁπλίτας ἔξω τῶν τειχῶν μᾶλλον ἢ πρότερον προεξαγαγὼν ξυνέμισγεν αὐτοῖς. τοὺς δ' ἱππέας καὶ τοὺς ἀκοντιστὰς ἐκ πλαγίου τάξας τῶν Ἀθηναίων, κατὰ τὴν εὐρυχωρίαν, ᾗ τῶν τειχῶν ἀμφοτέρων αἱ ἐργα-

dum fore, niſi ipſi, qui Peloponneſii & Dorienſes eſſent, Iones & inſularum incolas & convenas homines, ſuperatos, ex ſua regione eiicere vellent.

VI. Poſtea vero, cum tempus opportunum veniſſet, eos rurſus eduxit. Nicias vero & Athenienſes, exiſtimantes ipſi quoque, quamvis initium proelii facere nollent, ſibi tamen neceſſarium eſſe, non pati murum prope aedificari. (Iam enim murus, qui ab illis Syracuſanis aedificabatur, propemodum vel ultra extremitatem muri ab Athenienſibus exſtructi proceſſerat. Qui ſi proceſſiſſet, iam duplex commodum ipſis Syracuſanis attuliſſet, ut & pugnantes aſſidue vincerent, &, ſi mallent, proelio ſuperſederent.) In aciem igitur contra Syracuſanos prodierunt. Gylippus vero, gravis armaturae militibus extra munitiones longius quam ante productis, manus cum ipſis conſeruit. Equitatum vero & velites a latere Athenienſium in loco

σίαι ἔληγον· καὶ προσβαλόντες οἱ ἱππεῖς ἐν τῇ μάχῃ τῷ εὐωνύμῳ κέρᾳ τῶν Ἀθηναίων, ὅπερ κατ᾽ αὐτοὺς ἦν, ἔτρεψαν· καὶ δι᾽ αὐτὸ καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα νικηθὲν ὑπὸ τῶν Συρακουσίων, κατηράχθη ἐς τὰ τειχίσματα. καὶ τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἔφθασαν παροικοδομήσαντες, καὶ παρελθόντες τὴν τῶν Ἀθηναίων οἰκοδομίαν, ὥστε μηκέτι μήτε αὐτοὶ κωλύεσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν, ἐκείνους τε καὶ παντάπασιν ἀπεστερηκέναι, εἰ καὶ κρατοῖεν, μὴ ἂν ἔτι σφᾶς ἀποτειχίσαι.

Iulio exeunte, vel ineunte Auguſto.

ζʹ. Μετὰ δὲ τοῦτο αἵ τε τῶν Κορινθίων νῆες καὶ Ἀμπρακιωτῶν καὶ Λευκαδίων ἐσέπλευσαν αἱ ὑπόλοιποι δώδεκα, λαθοῦσαι τὴν τῶν Ἀθηναίων φυλακήν. ἦρχε δὲ αὐτῶν Ἐρασινίδης Κορίνθιος· καὶ ξυνετείχισαν τὸ λοιπὸν τοῖς Συρακουσίοις, μέχρι τοῦ ἐγκαρσίου τείχους. καὶ ὁ

ſpatioſo collocaverat, ubi utrarumque munitionum opera deſinebant. Hic autem equitatus in ipſo proelio impreſſione facta in ſiniſtrum Athenienſium cornu, quod ipſi erat oppoſitum, id in fugam vertit. Et propterea reliquus etiam illorum exercitus, a Syracuſanis victus, in ſuas munitiones praeceps eſt compulſus. Nocte autem inſequenti murum prope munitionem Athenienſium ocius aedificarunt, ac ultra eam perduxerunt, ita ut neque ipſi ab illis amplius impediri poſſent, ne murum abſolverent, & vel omnem in poſterum ſui circumvallandi facultatem, quamvis vincerent, illis eriperent.

VII. Poſtea vero Corinthiorum & Ambraciotarum & Leucadiorum naves, quae reliquae erant, numero duodecim, clam Athenienſium cuſtodia navigarunt, & ad urbem appulerunt. Illis autem praeerat Eraſinides Corinthius. Et in reliqua muri parte aedificanda, atque uſque ad alte-

Γύλιππος ἐς τὴν ἄλλην Σικελίαν ἐπὶ στρατιάν τε ᾤχετο, καὶ ναυτικὴν καὶ πεζικὴν ξυλλέξων, καὶ τῶν πόλεων ἅμα προσαξόμενος εἴτις ἢ μὴ πρόθυμος ἦν, ἢ παντάπασιν ἔτι ἀφειστήκει τοῦ πολέμου. πρέσβεις τε ἄλλοι τῶν Συρακουσίων καὶ Κορινθίων ἐς Λακεδαίμονα καὶ Κόρινθον ἀπεστάλησαν, ὅπως στρατιὰ ἔτι περαιωθῇ, τρόπῳ ᾧ ἂν ἐν ὁλκάσιν, ἢ πλοίοις, ἢ ἄλλως ὅπως ἂν προχωρῇ, ὡς καὶ τῶν Ἀθηναίων ἐπιμεταπεμπομένων. οἵτε Συρακούσιοι ναυτικὸν ἐπλήρουν, καὶ ἀνεπειρῶντο, ὡς καὶ τούτῳ ἐπιχειρήσοντες, καὶ ἐς τἄλλα πολὺ ἐπέῤῥωντο.

η΄. Ὁ δὲ Νικίας, αἰσθόμενος τοῦτο, καὶ ὁρῶν καθ' ἡμέραν ἐπιδιδοῦσαν τήν τε τῶν πολεμίων ἰσχὺν καὶ τὴν σφετέραν ἀπορίαν, ἔπεμπε καὶ αὐτὸς ἐς τὰς Ἀθήνας ἀγγέλλοντας, πολλάκις μὲν καὶ ἄλλοτε καθ' ἕκαστα

rum tranſverſum murum Syracuſanos adiuverunt. Gylippus autem ceteram Siciliam obivit, ut navales pedeſtreſque copias colligeret, ſimul etiam, ut civitates ad ſocietatem ſecum ineundam ſollicitaret, ſi qua aut propenſa non erat, aut a bello prorſus adhuc abſtinebat. Alii quoque Syracuſanorum & Corinthiorum legati Lacedaemonem & Corinthum miſſi fuerunt, ut novus exercitus traiiceretur, quocunque modo, ſive navibus onerariis, ſive navigiis, ſive quacunque alia ratione res commode ſuccedere poſſe videretur, quod & Athenienſes alias etiam copias arceſſerent. Et Syracuſani claſſem inſtruebant, & huius quoque rei periculum faciebant, quod hanc quoque rem aggredi ſtatuiſſent, & in ceteras res totis viribus incumbebant.

VIII. Nicias vero, cum hoc intellexiſſet, & hoſtium quidem potentiam, ſuam vero rerum omnium penuriam in dies creſcere videret, nuntios & ipſe Athenas miſit, ſae-

τῶν γιγνομένων, μάλιστα δὲ καὶ τότε, νομίζων ἐν τοῖς δεινοῖς τε εἶναι, καὶ ἢν μὴ ὡστάχιστα ἢ σφᾶς μεταπέμψωσιν, ἢ ἄλλους μὴ ὀλίγους ἀποστέλλωσιν, οὐδεμίαν εἶναι σωτηρίαν. Φοβούμενος δὲ μὴ οἱ πεμπόμενοι, ἢ κατὰ τὴν τοῦ λέγειν ἀδυνασίαν, ἢ καὶ γνώμης ἐλλιπεῖς γιγνόμενοι, ἢ τῷ ὄχλῳ πρὸς χάριν τὶ λέγοντες, οὐ τὰ ὄντα ἀπαγγείλωσιν, ἔγραψεν ἐπιστολήν· νομίζων οὕτως ἂν μάλιστα τὴν αὐτοῦ γνώμην, μηδὲν ἐν τῷ ἀγγέλῳ ἀφανισθεῖσαν, μαθόντας τοὺς Ἀθηναίους, βουλεύσασθαι περὶ τῆς ἀληθείας. καὶ οἱ μὲν ᾤχοντο φέροντες οὓς ἀπέστειλε τὰ γράμματα, καὶ ὅσα ἔδει αὐτοὺς εἰπεῖν. ὁ δὲ, τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον διὰ φυλακῆς ἤδη ἔχων, ἑκουσίων κινδύνων ἐπεμελεῖτο.

pe quidem & alias, de ſingulis rebus, quae gerebantur: ſed tunc vel maxime, quod res ſuas in maximum diſcrimen adductas eſſe, & niſi primo quoque tempore Athenienſes aut ſe revocarent, aut alios non paucos mitterent, nullam ſalutis ſpem ſupereſſe duceret. Veritus autem, ne nuntii, qui mittebantur, vel propter facundiae vel propter conſilii inopiam, vel etiam aliquid ad populi voluntatem dicentes, vera non renuntiarent, epiſtolam ſcripſit: exiſtimans fore, ut hoc modo potiſſimum ſuam ſententiam ab ipſo nuntio minime ſuppreſſam Athenienſes cognoſcerent, & de rebus veris deliberarent. Atque illi quidem, quos miſit, cum literis, quas ferebant, & cum mandatis, quae acceperant, quae ipſos exponere oportebat, abierunt. Nicias vero res caſtrenſes iam cuſtodiens, voluntariorum periculorum curam gerebat, eaque tantum, quae non ultro provocaverat, diſcrimina ſubibat.

θ΄. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ θέρει τελευτῶντι, καὶ Εὐετίων στρατηγὸς Ἀθηναίων, μετὰ Περδίκκου στρατεύσας ἐπ' Ἀμφίπολιν Θρᾳξὶ πολλοῖς, τὴν μὲν πόλιν οὐχ εἷλεν· ἐς δὲ τὸν Στρυμόνα περικομίσας τριήρεις, ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἐπολιόρκει, ὁρμώμενος ἐξ Ἱμεραίου. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα τοῦτο.

ι΄. Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος ἥκοντες ἐς τὰς Ἀθήνας οἱ παρὰ τοῦ Νικίου, ὅσα τε ἀπὸ γλώσσης εἴρητο αὐτοῖς εἶπον, καὶ εἴτις τὶ ἠρώτα ἀπεκρίνοντο· καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἀπέδοσαν. ὁ δὲ γραμματεὺς τῆς πόλεως, παρελθὼν ἀνέγνω τοῖς Ἀθηναίοις, δηλοῦσαν τοιάδε.

ια΄. ΤΑ μὲν πρότερον πραχθέντα, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐν ἄλλαις πολλαῖς ἐπιστολαῖς ἴστε· νῦν δὲ καιρὸς οὐχ ἧττον μαθόντας ὑμᾶς ἐν ᾧ ἐσμὲν βουλεύσασθαι. κρατη-

IX. Eadem autem aeſtate iam extrema, Euetion etiam Athenienſium dux, cum Perdicca multiſque Thracibus Amphipoli bellum inferens, urbem quidem non expugnavit; ſed, triremibus in Strymonem circumductis, ab ipſo fluvio urbem obſidebat, ex Imeraeo, ubi belli ſedem poſuerat, proficiſcens. Atque haec aeſtas exceſſit.

X. Hieme autem ineunte, qui a Nicia miſſi fuerant, Athenas pervenerunt, & omnia mandata, quae ab illo acceperant, expoſuerunt, & ſi quis aliquid percontabatur, reſpondebant: epiſtolamque reddiderunt. Civitatis autem ſcriba in medium progreſſus eam Athenienſibus recitavit, cuius haec erant verba.

XI. *Res quidem ante geſtas, Athenienſes, ex multis aliis meis epiſtolis cognoviſtis. Iam vero tempus poſtulat longe magis, quam ante, ut in quo ſtatu ſint res noſtrae cognoſcatis, & pro*

πάντων γὰρ ἡμῶν μάχαις ταῖς πλείοσι Συρακουσίους, ἐφ' οὓς ἐπέμφθημεν, καὶ τὰ τείχη οἰκοδομησαμένων, ἐν οἷσπερ νῦν ἐσμὲν, ἦλθε Γύλιππος Λακεδαιμόνιος, στρατιὰν ἔχων ἐκ Πελοποννήσου καὶ ἀπὸ τῶν ἐν Σικελίᾳ πόλεων ἔστιν ὧν. καὶ μάχῃ τῇ μὲν πρώτῃ νικᾶται ὑφ' ἡμῶν, τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ἱππεῦσί τε πολλοῖς καὶ ἀκοντισταῖς βιασθέντες, ἀνεχωρήσαμεν ἐς τὰ τείχη. νῦν οὖν ἡμεῖς μὲν παυσάμενοι τοῦ περιτειχισμοῦ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων, ἡσυχάζομεν. οὐδὲ γὰρ ξυμπάσῃ τῇ στρατιᾷ δυναίμεθ' ἂν χρήσασθαι, ἀπαναλωκυίας τῆς φυλακῆς τῶν τειχῶν μέρος τὶ τοῦ ὁπλιτικοῦ. οἱ δὲ παρῳκοδομήκασιν ἡμῖν τεῖχος ἁπλοῦν, ὥστε μὴ εἶναι ἔτι περιτειχίσαι αὐτοὺς, ἢν μή τις τὸ παρατείχισμα τοῦτο πολλῇ στρατιᾷ ἐπελθὼν ἕλῃ. ξυμβέβηκέ τε, πολιορκεῖν δοκοῦντας ἡμᾶς ἄλλους, αὐτοὺς μᾶλλον ὅσα γε κατὰ γῆν

eo, ac opus eſt, deliberetis. Cum enim Syracuſanos, adverſus quos miſſi fuimus, maiore proeliorum parte ſuperaſſemus, & munitiones exſtruxiſſemus, in quibus nunc ſumus, venit Gylippus Lacedaemonius cum exercitu, quem ex Peloponneſo duxit, & ex quibuſdam Siciliae civitatibus. Et primo quidem proelio a nobis ſuperatus eſt: poſtridie vero, ab equitum velitumque multitudine per vim coacti, in munitiones nos recepimus. Nunc igitur nos propter adverſariorum multitudinem, omiſſa urbis circumvallatione, quieſcimus. Nec enim omnibus noſtris copiis uti poſſumus, quod munitionum cuſtodia magnam gravis armaturae partem abſumat. Hoſtes vero murum ſimplicem iuxta noſtrum excitaverunt, ita ut eos amplius circumvallare nequeamus, niſi quis hanc munitionem noſtris vicinam cum magnis copiis adortus expugnet. Contigit etiam, ut nos, qui alios obſidere videbamur, ipſi potius,

τοῦτο πάσχειν. οὐδὲ γὰρ τῆς χώρας ἐπὶ πολὺ διὰ τοὺς ἱππέας ἐξερχόμεθα.

ιβ΄. Πεπόμφασι δὲ καὶ ἐς Πελοπόννησον πρέσβεις ἐπ᾽ ἄλλην στρατιάν. καὶ ἐς τὰς ἐν Σικελίᾳ πόλεις Γύλιππος οἴχεται, τὰς μὲν καὶ πείσων ξυμπολεμεῖν, ὅσαι νῦν ἡσυχάζουσιν, ἀπὸ δὲ τῶν ἔτι καὶ στρατιὰν πεζὴν καὶ ναυτικοῦ παρασκευὴν, ἢν δύνηται, ἄξων. διανοοῦνται γὰρ (ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι) τῷ τε πεζῷ ἅμα τῶν τειχῶν ἡμῶν πειρᾷν, καὶ ταῖς ναυσὶ κατὰ θάλασσαν. καὶ δεινὸν μηδενὶ ὑμῶν δόξῃ εἶναι ὅτι καὶ κατὰ θάλασσαν. τὸ γὰρ ναυτικὸν ἡμῶν (ὅπερ κἀκεῖνοι πυνθάνονται) τὸ μὲν πρῶτον ἤκμαζε, καὶ τῶν νεῶν τῇ ξηρότητι, καὶ τῶν πληρωμάτων τῇ σωτηρίᾳ· νῦν δὲ αἵ τε νῆες διάβροχοι, τοσοῦτον χρόνον ἤδη θαλασσεύουσαι, καὶ τὰ πληρώματα ἔφθαρται· τὰς μὲν γὰρ ναῦς οὐκ ἔστιν ἀνελκύσαντας

ſaltem quod ad terram attinet, hoc patiamur. Nec enim propter hoſtium equitatum procul per regionem progredimur.

XII. *Praeterea legatos in Peloponneſum miſerunt ad alias copias arceſſendas. Et Gylippus ad urbes Siciliae proficiſcitur, ut earum alias quidem ad belli ſocietatem pelliciat, quotquot nunc quieſcunt; ex aliis vero praeterea pedeſtres navaleſque copias, ſi poſſit, adducat. Nam (ut ego audio) peditatu a terra, pariter & claſſe a mari noſtras munitiones tentare ſtatuerunt. Neque cuiquam veſtrûm hoc arduum eſſe videatur, quod etiam a mari nos aggredi ſtatuerint. Nam noſtra claſſis (quod & illi cognitum habent) initio quidem & navium ſiccitate, & hominum, qui in illis erant, incolumitate florebat. Iam vero & naves, quod tamdiu iam ſub dio & in mari manſerint, ſunt putrefactae, & viri, qui eas explebant, ſunt abſumti. Naves enim nobis ſubducere non licet, ut recreemus; quod hoſtium naves, quae noſtris*

διαψύξαι, διὰ τὸ ἀντιπάλους καὶ τῷ πλήθει, καὶ ἐπιπλείους τὰς τῶν πολεμίων οὔσας, ἀεὶ προσδοκίαν παρέχειν ὡς ἐπιπλεύσονται. Φανεραὶ δέ εἰσιν ἀποπειρώμεναι· καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις ἐπ᾽ ἐκείνοις, καὶ ἀποξηρᾶναι τὰς σφετέρας μᾶλλον ἐξουσία· οὐ γὰρ ἐφορμοῦσιν ἀλλήλοις.

ιγ΄. Ἡμῖν δ᾽ ἐκ πολλῆς ἂν περιουσίας νεῶν μόλις τοῦτο ὑπῆρχε, καὶ μὴ ἀναγκαζομένοις ὥσπερ νῦν πάσαις φυλάσσειν. εἰ γὰρ ἀφαιρήσομέν τι καὶ βραχὺ τῆς τηρήσεως, τὰ ἐπιτήδεια οὐχ ἕξομεν, παρὰ τὴν ἐκείνων πόλιν χαλεπῶς καὶ νῦν ἐσκομιζόμενοι. τὰ δὲ πληρώματα διὰ τόδε ἐφθάρη τε ἡμῖν, καὶ ἔτι νῦν φθείρεται, τῶν ναυτῶν τῶν μὲν, διὰ φρυγανισμὸν, καὶ ἁρπαγὴν μακρὰν, καὶ ὑδρείαν, ὑπὸ τῶν ἱππέων ἀπολλυμένων· οἱ δὲ θεραπεύοντες, ἐπειδὴ ἐς ἀντίπαλα καθεστήκαμεν,

ſunt numero pares, atque adeo plures, perpetuo ſuſpicionem nobis afferant, quod iamiam nos ſint invaſurae. Non dubium autem, illos huius rei periculum facturos eſſe. Et hoſtis invadendi facultas penes illos eſt, & ſuas naves commodius exſiccare poſſunt. Nec enim ſtationes adverſus alios habent.

XIII. *Nobis vero, quamvis magno navium numero abundaremus, vix tamen hoc facere liceret, ne dum, ut nunc, excubias cum tota claſſe agere coactis. Nam ſi vel modicam cuſtodiae partem detrahamus, nullos commeatus habebimus, quos nunc quoque iuxta illorum urbem praetervecti aegre in caſtra importamus. Homines vero nautici hac de cauſa & ante cum noſtra iactura perierunt, & nunc etiam pereunt; quod nautae quidem, quia procul a caſtris lignari, praedari, & aquari coguntur, ab hoſtium equitatu excepti caedantur: ſervitia vero, quia caſtra caſtris oppoſita habemus, transfugiant. Peregrinorum quoque illi quidem,*

αὐτομολοῦσι. καὶ οἱ ξένοι, οἱ μὲν ἀναγκαστοὶ ἐσβάντες, εὐθὺς κατὰ τὰς πόλεις ἀποχωροῦσιν. οἱ δὲ ὑπὸ μεγάλου μισθοῦ τοπρῶτον ἐπαρθέντες, καὶ οἰόμενοι χρηματιεῖσθαι μᾶλλον ἢ μαχεῖσθαι, ἐπειδὴ παρὰ γνώμην ναυτικόν τε δὴ καὶ τἆλλα ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀνθεστῶτα ὁρῶσιν, οἱ μὲν ἐπ᾽ αὐτομολίας προφάσει ἀπέρχονται, οἱ δὲ, ὡς ἕκαστοι δύνανται· (πολλὴ δ᾽ ἡ Σικελία) εἰσὶ δ᾽ οἳ καὶ αὐτοῦ ἐμπορευόμενοι, ἀνδράποδα Ὑκκαρικὰ ἀντεμβιβάσαι ὑπὲρ σφῶν πείσαντες τοὺς τριηράρχους, τὴν ἀκρίβειαν τοῦ ναυτικοῦ ἀφῄρηνται.

ιδʹ. Ἐπισταμένοις δ᾽ ὑμῖν γράφω ὅτι βραχεῖα ἀκμὴ πληρώματος, καὶ ὀλίγοι τῶν ναυτῶν οἱ ἐξορμῶντές τε ναῦν, καὶ ξυνέχοντες τὴν εἰρεσίαν. τούτων δὲ πάντων ἀπορώτατον, τό, τε μὴ οἷόν τε εἶναι ταῦτα ἐμοὶ κωλῦσαι τῷ στρατηγῷ, (χαλεπαὶ γὰρ αἱ ὑμέτεραι φύσεις ἄρξαι)

qui coacti naves conſcenderunt, in urbes continuo dilabuntur. Illi vero, qui mercedis magnitudine primum allecti venerant, & qui, ſe quaeſtum potius facturos, quam pugnaturos, arbitrabantur, ubi praeter opinionem viderunt & hoſtium claſſem, & ceteras res iam nobis oppoſitas, partim quidem occaſionem nacti ad hoſtes transfugiunt, partim vero, prout ſingulis facultas offertur, abeunt: (Sicilia autem eſt ampla) quidam etiam hic Hyccarica mancipia mercati, trierarchis perſuaſerunt, ut illa pro ſe in naves imponerent, atque hoc modo exactam rei nauticae diſciplinam ſuſtulerunt.

XIV. *Vobis autem, qui hoc probe noſtis, ſcribo, non diuturnum eſſe claſſiariae multitudinis vigorem, paucoſque nautas reperiri, qui & navem agere & remigium moderari norint. Sed horum omnium incommodorum hoc eſt maximum, tum quod ego imperator haec mala prohibere non poſſim, (nam veſtra ingenia, Athenienſes, non facile reguntur) tum etiam quod non*

καὶ ὅτι οὐδ' ὁπόθεν ἐπιπληρωσόμεθα τὰς ναῦς ἔχομεν· (ὃ τοῖς πολεμίοις πολλαχόθεν ὑπάρχει) ἀλλ' ἀνάγκη ἀφ' ὧν ἔχοντες ἤλθομεν, τά τε ὄντα καὶ ἀπαναλισκόμενα γίγνεσθαι. αἱ γὰρ νῦν οὖσαι πόλεις ξύμμαχοι, ἀδύνατοι, Νάξος καὶ Κατάνη. εἰ δὲ προσγενήσεται ἓν ἔτι τοῖς πολεμίοις, ὥστε τὰ τρέφοντα ἡμᾶς χωρία τῆς Ἰταλίας, ὁρῶντα ἐν ᾧ τε ἐσμὲν, καὶ ὑμῶν μὴ ἐπιβοηθούντων, πρὸς ἐκείνους χωρῆσαι, διαπολεμήσεται αὐτοῖς ἀμαχεὶ ἐκπολιορκηθέντων ἡμῶν ὁ πόλεμος. τούτων ἐγὼ ἡδίω μὲν ἂν εἶχον ὑμῖν ἕτερα ἐπιστέλλειν, οὐ μέντοι χρησιμώτερά γε, εἰ δεῖ σαφῶς ὑμᾶς εἰδότας τὰ ἐνθάδε βουλεύσασθαι. καὶ ἅμα, τὰς φύσεις ἐπιστάμενος ὑμῶν, βουλομένων μὲν τὰ ἥδιστα ἀκούειν, αἰτιωμένων δὲ ὕστερον ἤν τι ὑμῖν ἀπ' αὐτῶν μὴ ὅμοιον

habeamus, unde navium ſupplementum parare poſſimus, (id quod hoſti multis ex locis facere licet) ſed neceſſe ſit ſupplementum illinc parari, unde, quando huc venimus, & ea, quae nunc ſuperſunt, & ea, quae iam abſumta ſunt, accepimus. Civitates enim, quae nunc nobis ſunt ſociae, Naxus & Catana, copias nobis ſuppeditare nequeunt. Quod ſi hoc unum praeterea hoſtibus acceſſerit, ut Italiae oppida, quae nos alunt, cognito rerum ſtatu, in quo ſumus, vobiſque nullum auxilium ad nos mittentibus, ſe illis adiungant; profecto, nobis ſine proelio expugnatis, bellum ab ipſis conficietur. His autem ego iucundiora quidem vobis ſcribere potuiſſem, ſed tamen non utiliora; quia neceſſe eſt, vos manifeſte cognoſcere rerum iſtarum ſtatum, ut de his conſultetis. ſimul etiam (quia veſtra ingenia probe nota habeam, quod iucundiſſima quidem audire vultis, poſtea vero conquerimini, ſi quid ex his, quae audieritis, vobis non contigerit

ἐκβῇ· ἀσφαλέστερον ἡγησάμην τὸ ἀληθὲς δηλῶσαι.

ιέ. Καὶ νῦν ὡς ἐφ᾽ ἃ μὲν ἤλθομεν τοπρῶτον, καὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἡγεμόνων ὑμῖν μὴ μεμπτῶν γεγενημένων, οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε. ἐπειδὴ δὲ ἡ Σικελία τε ἅπασα ξυνίσταται, καὶ ἐκ Πελοποννήσου ἄλλη στρατιὰ προσδόκιμος αὐτοῖς, βουλεύεσθε ἤδη ὡς τῶν γ᾽ ἐνθάδε μηδὲ τοῖς παροῦσιν αὐταρκούντων, ἀλλ᾽ ἢ τούτους μεταπέμπειν δέον, ἢ ἄλλην στρατιὰν μὴ ἐλάττω ἐπιπέμπειν, καὶ πεζὴν καὶ ναυτικὴν, καὶ χρήματα μὴ ὀλίγα· ἐμοὶ δὲ διάδοχόν τινα, ὡς ἀδύνατός εἰμι διὰ νόσον νεφρῖτιν παραμένειν. ἀξιῶ δ᾽ ὑμῶν ξυγγνώμης τυγχάνειν. καὶ γὰρ ὅτ᾽ ἐῤῥώμην, πολλὰ ἐν ἡγεμονίαις ὑμᾶς εὖ ἐποίησα. ὅ, τι δὲ μέλλετε, ἅμα τῷ ἦρι εὐθὺς καὶ μὴ ἐς ἀναβολὰς πράττετε· ὡς τῶν πολεμίων τὰ μὲν ἐν Σικελίᾳ δι᾽ ὀλίγου ποριουμένων, τὰ δ᾽ ἐκ Πελοποννήσου,

perinde ac optabatis) tutius eſſe duxi declarare, quod verum eſt.

XV. *Iam vero hoc quidem perſuaſum habeatis, & milites & duces ſe ita geſſiſſe adverſus eos, adverſus quos primum venimus, ut a vobis reprehendi nequeant. Verum quia nunc & univerſa Sicilia contra nos conſpirat, & alius exercitus ex Peloponneſo ab ipſis exſpectatur, decernatis iam, aut eos, qui hic ſunt, revocandos eſſe, quod ne adverſus quidem praeſentes hoſtes ſatis virium habeant, aut alium & pedeſtrem & navalem exercitum hoc non minorem huc praeterea mittendum, pecuniam etiam non paucam: mihi vero ſucceſſorem aliquem, quia ex renibus laborans in imperio permanere nequeo. Dignus autem ſum, qui veniam a vobis impetrem. Etenim cum recte valerem, obeundis imperatoris muneribus ſaepe de vobis bene ſum meritus. Quidquid autem facturi eſtis, id ineunte ſtatim vere, nec ulla procraſtinatione utentes faciatis: quia hoſtes brevi res quidem Siculas comparabunt, quae*

σχολαίτερον μὲν, ὅμως δ' ἢν μὴ προσέχητε τὴν γνώμην, τὰ μὲν, λήσουσιν ὑμᾶς, ὥσπερ καὶ πρότερον, τὰ δὲ, φθήσονται.

ιϛ'. Ἡ μὲν τοῦ Νικίου ἐπιστολὴ τοσαῦτα ἐδήλου· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, ἀκούσαντες αὐτῆς, τὸν μὲν Νικίαν οὐ παρέλυσαν τῆς ἀρχῆς, ἀλλ' αὐτῷ, ἕως ἂν ἕτεροι [αἱρεθέντες] ξυνάρχοντες ἀφίκωνται, τῶν αὐτοῦ ἐκεῖ δύο προσείλοντο, Μένανδρον καὶ Εὐθύδημον· ὅπως μὴ μόνος ἐν ἀσθενείᾳ ταλαιπωροίη. στρατιὰν δὲ ἄλλην ἐψηφίσαντο πέμπειν καὶ ναυτικὴν καὶ πεζικὴν, Ἀθηναίων τε ἐκ καταλόγου, καὶ τῶν ξυμμάχων. καὶ ξυνάρχοντας αὐτῷ εἵλοντο Δημοσθένην τε τὸν Ἀλκισθένους καὶ Εὐρυμέδοντα τὸν Θουκλέους· καὶ τὸν μὲν Εὐρυμέδοντα εὐθὺς περὶ ἡλίου τροπὰς τὰς χειμερινὰς ἀποπέμπουσιν ἐς τὴν Σικελίαν, μετὰ δέκα νεῶν, ἄγοντα εἴκοσι τάλαντα

Fine Decembris.

vero ex Peloponneſo tardius quidem; ſed tamen niſi animum ad eas advertatis, partim quidem (ut & ante) vos latebunt, partim vero vos praevertent.

XVI. Haec igitur ſunt, quae Niciae epiſtola declaravit. Athenienſes vero, his auditis, ipſi quidem imperium non abrogarunt: ſed, donec alii collegae delecti ad eum pervenirent, duos eorum, Menandrum & Euthydemum, qui illic cum ipſo erant, delectos ipſi adiunxerunt, ne ſolus infirma valetudine vexaretur. Alium etiam exercitum cenſuere mittendum, & nauticarum & pedeſtrium copiarum, tam ex Athenienſium legionariis militibus, quam ex ſociis. Et Demoſthenem Alciſthenis, Eurymedontem Theuclis filium, collegas delectos ipſi miſerunt. Atque Eurymedontem quidem ſtatim circa ſolſtitium hibernum in Siciliam miſerunt cum decem navibus, & cum viginti argenti ta-

ἀργυρίου, καὶ ἅμα ἀγγελοῦντα τοῖς ἐκεῖ ὅτι ἥξει βοήθεια, καὶ ἐπιμέλεια αὐτῶν ἔσται.

ιζʹ. Ὁ δὲ Δημοσθένης, ὑπομένων παρεσκευάζετο τὸν ἔκπλουν, ὡς ἅμα τῷ ἦρι ποιησόμενος· στρατιάν τε ἐπαγγέλλων ἐς τοὺς ξυμμάχους, καὶ χρήματα αὐτόθεν καὶ ναῦς καὶ ὁπλίτας ἑτοιμάζων. πέμπουσι δὲ καὶ περὶ τὴν Πελοπόννησον οἱ Ἀθηναῖοι εἴκοσι ναῦς, ὅπως φυλάσσοιεν μηδένα ἀπὸ Κορίνθου καὶ τῆς Πελοποννήσου ἐς τὴν Σικελίαν περαιοῦσθαι. οἱ γὰρ Κορίνθιοι, ὡς οἵ τε πρέσβεις αὐτοῖς ἧκον, καὶ τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ βελτίω ἤγγελλον, νομίσαντες οὐκ ἄκαιρον καὶ τὴν προτέραν πέμψιν τῶν νεῶν ποιήσασθαι, πολλῷ μᾶλλον ἐπέρρωντο, καὶ ἐν ὁλκάσι παρεσκευάζοντο, αὐτοί τε ἀποστελοῦντες ὁπλίτας ἐν τῇ Σικελίᾳ, καὶ ἐκ τῆς ἄλλης Πελοποννήσου οἱ

Bell. Pelop. an. 18. Olymp. 91. 3. U. C. Varr. 340. Inter Ian. 1. & Mart. 18.

lentis, quae ſecum ferebat; ſimul etiam, ut illis, qui illic erant, auxilium venturum, ipſoſque civitati curae futuros, nuntiaret.

XVII. Demoſthenes vero ad adornandam profectionem remanſit, ut primo ſtatim vere diſcederet; & ad indicendum ſociis delectum, & ad comparandas illinc pecunias, naves, & gravis armaturae milites. Praeterea Athenienſes mittunt circa Peloponneſum viginti naves, ut obſervarent, ne quis e Corintho & ex Peloponneſo traiiceret in Siciliam. Nam Corinthii, poſtquam legati ad ipſos venerunt, & res in Sicilia meliore conditione eſſe nuntiaverunt, exiſtimantes, & priorem claſſem non intempeſtive a ſe miſſam fuiſſe, multo magis animo confirmati ſunt, & cum ipſi ad gravis armaturae milites in onerariis navibus in Siciliam mittendos ſeſe accingebant, tum etiam Lacedaemonii ad copias eodem modo ex cetera Peloponneſo

Λακεδαιμόνιοι τῷ αὐτῷ τρόπῳ πέμψοντες. ναῦς τε οἱ Κορίνθιοι πέντε καὶ εἴκοσιν ἐπλήρουν, ὅπως ναυμαχίας τε ἀποπειράσωσι πρὸς τὴν ἐν τῇ Ναυπάκτῳ φυλακὴν, καὶ τὰς ὁλκάδας αὐτῶν ἧσσον οἱ ἐν τῇ Ναυπάκτῳ Ἀθηναῖοι κωλύοιεν ἀπαίρειν, πρὸς τὴν σφετέραν ἀντίταξιν τῶν τριηρῶν τὴν φυλακὴν ποιούμενοι.

ιή. Παρεσκευάζοντο δὲ καὶ τὴν ἐς τὴν Ἀττικὴν ἐσβολὴν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ὥσπέρ τε προεδέδοκτο αὐτοῖς, καὶ τῶν Συρακουσίων καὶ τῶν Κορινθίων ἐναγόντων, ἐπειδὴ ἐπυνθάνοντο τὴν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν ἐς τὴν Σικελίαν, ὅπως δὴ ἐσβολῆς γενομένης διακωλυθῇ. καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης προσκείμενος, ἐδίδασκε τὴν Δεκέλειαν τειχίζειν, καὶ μὴ ἀνιέναι τὸν πόλεμον. μάλιστα δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐγεγένητό τις ῥώμη, διότι τοὺς Ἀθηναίους ἐνόμιζον διπλοῦν τὸν πόλεμον ἔχοντας, πρός τε σφᾶς καὶ Σικε-

mittendas ſeſe praeparabant. Et Corinthii viginti quinque naves inſtruxerunt, ut pugnam navalem experirentur adverſus ſpeculatorias illas, quae ſtabant ad Naupactum; utque Athenienſes, qui Naupacti erant, onerariarum ipſorum navium profectionem minus impedirent, utpote ſuarum navium praeſidio adverſus illorum triremes, quae ſe opponebant, ſe ipſos tuentes.

XVIII. Lacedaemonii vero (prout etiam ante ſecum ipſi conſtituerant) expeditionem in Atticam apparabant, inſtigantibus Syracuſanis atque Corinthiis, poſtquam audierunt, auxilium ab Athenienſibus in Siciliam mitti, ut irruptione facta impediretur. Quin etiam Alcibiades inſtans, illos docebat, Deceleam muniendam eſſe, nec bellum remittendum. Praecipue vero quoddam animi robur Lacedaemoniis acceſſit, quod exiſtimarent, Athenienſes, qui du-

λιώτας, εὐκαθαιρετωτέρους ἔσεσθαι· καὶ ὅτι τὰς σπονδὰς προτέρους λελυκέναι ἡγοῦντο αὐτούς. ἐν γὰρ τῷ προτέρῳ πολέμῳ σφέτερον τὸ παρανόμημα μᾶλλον γενέσθαι, ὅτι ἐς Πλάταιαν ἦλθον Θηβαῖοι ἐν σπονδαῖς. καὶ εἰρημένον ἐν ταῖς πρότερον ξυνθήκαις, ὅπλα μὴ ἐπιφέρειν, ἢν δίκας θέλωσι διδόναι, αὐτοὶ οὐχ ὑπήκουον ἐς δίκας προκαλουμένων τῶν Ἀθηναίων· καὶ διὰ τοῦτο δυστυχεῖν τε εἰκότως ἐνόμιζον, καὶ ἐνεθυμοῦντο τήν τε περὶ Πύλον ξυμφορὰν, καὶ εἴτις ἄλλη αὐτοῖς γένοιτο. ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ταῖς τριάκοντα ναυσὶν ὁρμώμενοι, Ἐπιδαύρου τὶ καὶ Πρασιῶν καὶ ἄλλα ἐδῄωσαν, καὶ ἐκ Πύλου ἅμα ἐλῄστευόντο· καὶ ὁσάκις περί του διαφοραὶ γένοιντο τῶν κατὰ τὰς σπονδὰς ἀμφισβητουμένων, ἐς δίκας προκαλουμένων τῶν Λακεδαιμονίων, οὐκ ἤθελον ἐπιτρέπειν·

plex bellum gerebant, contra ſe & Sicilienſes, a ſe facilius debellatum iri: praeterea quod ipſos priores foedera fregiſſe ducerent. Nam in ſuperiore bello a ſe potius peccatum fuiſſe, quod Thebani foederum tempore Plataeam invaſiſſent. Et, cum in prioribus pactionibus cautum fuiſſet, ne arma inferrentur illis, qui iniuriam alteris feciſſent, ſi iudicium ſubire vellent, ipſi ad iudicium ab Athenienſibus provocati, venire noluiſſent. Et propterea ſe merito adverſa fortuna uſos exiſtimabant; & cum illam cladem, quam ad Pylum acceperant, tum etiam aliam, ſi qua alia ipſis contigerat, animo volutantes religioni vertebant. At poſtquam Athenienſes cum triginta navibus ex Attica profecti, agri Epidaurii partem, & Praſiarum, & alia loca vaſtarunt, ſimul etiam & Pylo prodeuntes latrocinia exercebant, &, quoties orta eſſet controverſia de aliqua conditionum, quae in foederibus erant dubiae, ad

τότε δὴ οἱ Λακεδαιμόνιοι νομίσαντες τὸ παρανόμημα ὅπερ καὶ σφίσι πρότερον ἡμάρτητο, αὖθις ἐς τοὺς Ἀθηναίους τὸ αὐτὸ περιεστάναι, πρόθυμοι ἦσαν ἐς τὸν πόλεμον. καὶ ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ σίδηρόν τε περιήγγελλον κατὰ τοὺς ξυμμάχους, καὶ τὰ ἄλλα ἐργαλεῖα ἡτοίμαζον ἐς τὸν ἐπιτειχισμόν. καὶ τοῖς ἐν τῇ Σικελίᾳ ἅμα ὡς ἀποπέμψοντες ἐν ταῖς ὁλκάσιν ἐπικουρίαν, αὐτοί τε ἐπόριζον καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους προσηνάγκαζον. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα· καὶ ὄγδοον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε, ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψε.

Bell. Pelop. an. 19. Olymp. 91. 3/4. U. C. Varr. 34. 1/2. a Mart. 18.

ιθ΄. Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου ἦρος εὐθὺς ἀρχομένου, πρωϊαίτατα δὴ οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐς τὴν Ἀττικὴν ἐσέβαλον. ἡγεῖτο δὲ Ἄγις ὁ Ἀρχιδάμου Λακεδαιμονίων βασιλεύς. καὶ πρῶτον μὲν τῆς χώρας

iudicium a Lacedaemoniis provocati, rem controverſam iudicio permittere nolebant: tunc vero Lacedaemonii, exiſtimantes, ſuum illud peccatum, quod prius commiſerant, idem in Athenienſes iam recidiſſe, ad bellum animis erant propenſis. Atque nuntiis ad ſocios hac hieme circummiſſis ferrum ipſis imperarunt, & cetera inſtrumenta ad murorum exſtructionem praepararunt. Simul autem & ipſi parabant, & ceteros Peloponneſios ad idem faciendum adigebant, ut illis, qui erant in Sicilia, auxilium in onerariis navibus mitterent. Atque haec hiems exiit, & huius belli, quod Thucydides conſcripſit, duodeviceſimus annus exceſſit.

XIX. Veris autem inſequentis initio ſtatim, Lacedaemonii ſociique irruptionem in Atticam maturrime fecerunt. Illos vero ducebat Agis Archidami filius, Lacedaemoniorum rex. Ac primum quidem agri planitiem circumiacen-

τὰ περὶ τὸ πεδίον ἐδῄωσαν, ἔπειτα Δεκέλειαν ἐτείχιζον, κατὰ πόλεις διελόμενοι τὸ ἔργον. ἀπέχει δὲ ἡ Δεκέλεια σταδίους μάλιστα τῆς τῶν Ἀθηναίων πόλεως εἴκοσι καὶ ἑκατόν· παραπλήσιον δὲ οὐ πολλῷ πλέον καὶ ἐπὶ τῆς Βοιωτίας. ἐπὶ δὲ τῷ πεδίῳ καὶ τῆς χώρας τοῖς κρατίστοις ἐς τὸ κακουργεῖν ᾠκοδομεῖτο τὸ τεῖχος, ἐπιφανὲς μέχρι τῆς τῶν Ἀθηναίων πόλεως. καὶ οἱ μὲν ἐν τῇ Ἀττικῇ Πελοποννήσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐτείχιζον, οἱ δ᾽ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ ἀπέστελλον περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον ταῖς ὁλκάσι τοὺς ὁπλίτας ἐς τὴν Σικελίαν. Λακεδαιμόνιοι μὲν, τῶν τε Εἱλώτων ἐπιλεξάμενοι τοὺς βελτίστους, καὶ τῶν Νεοδαμωδῶν ξυναμφοτέρων ἑξακοσίους ὁπλίτας, καὶ Ἔκκριτον Σπαρτιάτην ἄρχοντα· Βοιωτοὶ δὲ, τριακοσίους ὁπλίτας, ὧν ἦρχον Ξένων τε καὶ Νίκων, Θηβαῖοι,

tem vaſtarunt, deinde vero Deceleam munire coeperunt, id opus inter civitates partiti. Abeſt autem Decelea ab Athenis circiter centum ac viginti ſtadiis; tantundem etiam, nec multo plus a Boeotia. Haec autem munitio, Athenas uſque conſpicua, in planitie, & illius regionis opportuniſſimis ad maleficia exercenda locis exſtruebatur. Atque Peloponneſii quidem, ac ſocii, qui in Attica erant, hanc munitionem exſtruebant. Qui vero in Peloponneſo erant, gravis armaturae milites, onerariis navibus vectos, in Siciliam ſub id tempus miſerunt. Atque Lacedaemonii quidem praeſtantiſſimos quoſque ſervorum ac libertorum in civitatem nuper adſcriptorum, ex utriſque promiſcue ſexcentos gravis armaturae milites, delegerunt; & Eccritum, ducem Spartanum, illuc miſerunt. Boeoti vero, trecentos gravis armaturae milites, quibus praeerant Xenon & Ni-

καὶ Ἡγήσανδρος Θεσπιεύς. οὗτοι μὲν οὖν ἐν τοῖς πρώτοις ὁρμήσαντες ἀπὸ τοῦ Ταινάρου τῆς Λακωνικῆς, ἐς τὸ πέλαγος ἀφῆκαν. μετὰ δὲ τούτους Κορίνθιοι οὐ πολλῷ ὕστερον πεντακοσίους ὁπλίτας, τοὺς μὲν, ἐξ αὐτῆς Κορίνθου, τοὺς δὲ, προσμισθωσάμενοι Ἀρκάδων, καὶ ἄρχοντα Ἀλέξαρχον Κορίνθιον προστάξαντες, ἀπέπεμψαν. ἀπέστειλαν δὲ καὶ Σικυώνιοι διακοσίους ὁπλίτας ὁμοῦ τοῖς Κορινθίοις, ὧν ἦρχε Σαργεὺς Σικυώνιος. αἱ δὲ πέντε καὶ εἴκοσι νῆες τῶν Κορινθίων αἱ τοῦ χειμῶνος πληρωθεῖσαι ἀνθώρμουν ταῖς ἐν τῇ Ναυπάκτῳ εἴκοσιν Ἀττικαῖς, ἕωσπερ αὐτοῖς οἱ ὁπλῖται ταῖς ὁλκάσιν ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ἀπῆραν· οὗπερ ἕνεκα καὶ τοπρότερον ἐπληρώθησαν, ὅπως μὴ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς ὁλκάδας μᾶλλον ἢ πρὸς τὰς τριήρεις νοῦν ἔχωσιν.

con, Thebani, & Hegeſander Theſpienſis. Iſti igitur inter primos a Taenaro Laconicae profecti, in altum vela fecerunt. Poſt horum autem diſceſſum, Corinthii non multo poſt miſerunt quingentos gravis armaturae milites, partim quidem ex ipſa Corintho, partim vero ex Arcadibus mercede conductos, & Alexarchum Corinthium, quem ipſis ducem praefecerunt. Sicyonii quoque cum Corinthiis ducentos gravis armaturae milites miſerunt, quibus praeerat Sargeus Sicyonius. Illae autem quinque & viginti Corinthiorum naves, quae per hiemem inſtructae fuerant, e regione viginti Atticarum navium, quae ad Naupactum ſtabant, in ſtatione manſerunt, donec iſti gravis armaturae milites, qui navibus onerariis ex Peloponneſo vehebantur, tranſiſſent: cuius etiam rei cauſa triremes iſtae prius fuerant inſtructae, ne Athenienſes ad onerarias naves potius, quam ad triremes, animum adverterent.

κ΄. Ἐν δὲ τούτῳ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ἅμα Δεκελείας τῷ τειχισμῷ, καὶ τοῦ ἦρος εὐθὺς ἀρχομένου, περὶ Πελοπόννησον ναῦς τριάκοντα ἔστειλαν, καὶ Χαρικλέα τὸν Ἀπολλοδώρου ἄρχοντα· ᾧ εἴρητο, καὶ ἐς Ἄργος ἀφικομένῳ, κατὰ τὸ ξυμμαχικὸν παρακαλεῖν Ἀργείων τε ὁπλίτας ἐπὶ τὰς ναῦς. καὶ τὸν Δημοσθένην ἐς τὴν Σικελίαν (ὥσπερ ἔμελλον) ἀπέστελλον, ἑξήκοντα μὲν ναυσὶν Ἀθηναίων, καὶ πέντε Χίαις, ὁπλίταις δὲ ἐκ καταλόγου Ἀθηναίων διακοσίοις καὶ χιλίοις, καὶ νησιωτῶν ὅσοις ἑκασταχόθεν οἷόν τ᾽ ἦν πλείστοις χρήσασθαι· καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ξυμμάχων τῶν ὑπηκόων εἴποθέν τι εἶχον ἐπιτήδειον ἐς τὸν πόλεμον, ξυμπορίσαντες. εἴρητο δ᾽ αὐτῷ, πρῶτον μετὰ τοῦ Χαρικλέους ἅμα περιπλέοντα ξυστρατεύεσθαι περὶ τὴν Λακωνικήν. καὶ ὁ μὲν Δημοσθένης ἐς τὴν Αἴγιναν προσπλεύσας, τοῦ στρατεύμα-

XX. Interea vero, dum Decelea muniretur, veris initio ſtatim, & ipſi Athenienſes circa Peloponneſum triginta naves, duce Charicle Apollodori filio, miſerunt. Cui mandatum fuerat, ut & Argos profectus, ex iure ſocietatis Argivos ad naves militibus armatis explendas hortaretur. Item Demoſthenem (quemadmodum ſtatuerant) in Siciliam miſerunt, cum ſexaginta navibus Athenienſium, & quinque Chiorum, quae mille & ducentos legionarios Athenienſium milites armatos ferebant, & ex inſularum incolis quam potuerant undique plurimos contrahere, & ex aliis ſuae ditionis ſociis, ſicunde aliquid ad rem militarem idoneum comparare potuerant. Ipſi autem praeceptum fuerat, ut primum copiis cum Chariclis exercitu coniunctis, ſimul oram Laconicam circumvectus infeſtaret. Et Demoſthenes quidem in Aeginam profectus, ibi ſuarum co-

τός τε εἴτι ὑπελείπετο περιέμενε, καὶ τὸν Χαρικλέα τοὺς Ἀργείους παραλαβεῖν.

κα΄. Ἐν δὲ τῇ Σικελίᾳ, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ ἦρος τούτου, καὶ ὁ Γύλιππος ἧκεν ἐς τὰς Συρακούσας, ἄγων ἀπὸ τῶν πόλεων ὧν ἔπεισε, στρατιὰν ὅσην ἑκασταχόθεν πλείστην ἐδύνατο· καὶ ξυγκαλέσας τοὺς Συρακουσίους, ἔφη χρῆναι πληροῦν ναῦς ὡς δύνανται πλείστας, καὶ ναυμαχίας ἀπόπειραν λαμβάνειν. ἐλπίζειν γὰρ ἀπ᾽ αὐτοῦ τι ἔργον ἄξιον τοῦ κινδύνου ἐς τὸν πόλεμον κατεργάσεσθαι. ξυνανέπειθε δὲ καὶ ὁ Ἑρμοκράτης οὐχ ἥκιστα τοῦ ταῖς ναυσὶ μὴ ἀθυμεῖν ἐπιχειρήσειν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, λέγων οὐδὲ ἐκείνους πάτριον τὴν ἐμπειρίαν οὐδὲ ἀΐδιον τῆς θαλάσσης ἔχειν, ἀλλ᾽ ἠπειρώτας μᾶλλον τῶν Συρακουσίων ὄντας, καὶ ἀναγκασθέντας ὑπὸ Μήδων ναυτικοὺς γενέσθαι· καὶ πρὸς ἄνδρας τολ-

piarum reliquias, ſi quae erant, & Chariclem, donec Argivos aſſumſiſſet, opperiebatur.

XXI. In Sicilia vero, per eadem huius veris tempora, & Gylippus Syracuſas rediit, adducens ex civitatibus, quibus perſuaſerat, ut auxilium Syracuſanis mitterent, exercitum quam potuerat undique maximum. Convocatis autem Syracuſanis, dixit, quam plurimas poſſent naves armandas eſſe, pugnaeque navalis periculum eſſe faciendum. Se enim ſperare, ſi hoc tentarent, in hoc bello facinus aliquod iſto periculo dignum edituros. Quin etiam Hermocrates potiſſimum, una cum Gylippo Syracuſanos hortabatur, ne res navales adverſus Athenienſes aggredi dubitarent: dicens, ne illos quidem hanc rerum nauticarum peritiam hereditariam aut perpetuam habere, ſed mediterraneos eſſe magis, quam Syracuſanos, & a Medis coa-

μηρους, οἵους καὶ Ἀθηναίους, τοὺς ἀντιτολμῶντας, χαλεπωτάτους [ἂν] αὐτοῖς φαίνεσθαι. ᾧ γὰρ ἐκεῖνοι τοὺς πέλας, οὐ δυνάμει ἔστιν ὅτε προὔχοντες, τῷ δὲ θράσει ἐπιχειροῦντες, καταφοβοῦσι, καὶ σφᾶς ἂν τὸ αὐτὸ ὁμοίως τοῖς ἐναντίοις ὑποσχεῖν. καὶ Συρακουσίους εὖ εἰδέναι ἔφη τῷ τολμῆσαι ἀπροσδοκήτως πρὸς τὸ Ἀθηναίων ναυτικὸν ἀντιστῆναι, πλέον διὰ τὸ τοιοῦτον ἐκπλαγέντων αὐτῶν περιεσομένους, ἢ Ἀθηναίους τῇ ἐπιστήμῃ τὴν Συρακουσίων ἀπειρίαν βλάψοντας. ἰέναι οὖν ἐκέλευεν ἐς τὴν πεῖραν τοῦ ναυτικοῦ, καὶ μὴ ἀποκνεῖν. καὶ οἱ μὲν Συρακούσιοι, τοῦ τε Γυλίππου καὶ τοῦ Ἑρμοκράτους, καὶ εἴ του ἄλλου, πειθόντων, ὥρμηντό τε ἐς τὴν ναυμαχίαν καὶ τὰς ναῦς ἐπλήρουν.

ctos rebus nauticis operam dare coepiſſe: illos autem, qui audax aliquod facinus auderent adverſus homines audaces, quales eſſent & Athenienſes, ipſis aſperrimos viſum iri dicebat. Qua enim ratione illi alios terrerent, interdum non propter maiorem potentiam, ſed propter audaciam, quam in illis invadendis praeſtarent; eadem etiam ratione ipſis quoque idem, quod adverſariis, eventurum. Dicebat etiam, ſe illud probe ſcire, Syracuſanos, ſi Athenienſium claſſi ex improviſo obviam ire auderent, propter huiuſmodi repentinum audaciae facinus, illis conſternatis, plus profecturos, quam Athenienſes, propter ſcientiam, Syracuſanorum imperitiae obfuturos. Hortabatur igitur, ut rei nauticae periculum facerent, nec eam tentare reformidarent. His autem & Gylippi, & Hermocratis, & ſi cuius alterius, adhortationibus inducti Syracuſani, animum ad navale proelium appulerunt, & naves inſtruere coeperunt.

κβʹ. Ὁ δὲ Γύλιππος, ἐπειδὴ παρεσκευάσατο τὸ ναυτικὸν, ἀγαγὼν ὑπὸ νύκτα πᾶσαν τὴν στρατιὰν τὴν πεζὴν, αὐτὸς μὲν τοῖς ἐν τῷ Πλημμυρίῳ τείχεσι κατὰ γῆν ἔμελλε προσβαλεῖν· αἱ δὲ τριήρεις τῶν Συρακουσίων ἅμα καὶ ἀπὸ ξυνθήματος, πέντε μὲν καὶ τριάκοντα ἐκ τοῦ μεγάλου λιμένος ἐπέπλεον· αἱ δὲ πέντε καὶ τεσσαράκοντα, ἐκ τοῦ ἐλάσσονος, οὗ ἦν καὶ τὸ νεώριον αὐτοῖς. καὶ περιέπλεον, βουλόμενοι πρὸς τὰς ἐντὸς προσμίξαι, καὶ ἅμα ἐπιπλεῖν τῷ Πλημμυρίῳ, ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι ἀμφοτέρωθεν θορυβῶνται. οἱ δ' Ἀθηναῖοι, διὰ τάχους ἀντιπληρώσαντες ἑξήκοντα ναῦς, ταῖς μὲν πέντε καὶ εἴκοσι πρὸς τὰς πέντε καὶ τριάκοντα τῶν Συρακουσίων, τὰς ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι, ἐναυμάχουν, ταῖς δ' ἐπιλοίποις ἀπήντων ἐπὶ τὰς ἐκ τοῦ νεωρίου περιπλεούσας.

XXII. Gylippus vero, poſtquam claſſis inſtructa fuit, omnes pedeſtres copias ſub noctem eduxit, & ipſe quidem a terra munitiones in Plemmyrio exſtructas aggreſſurus erat. Syracuſanorum vero triremes uno eodemque tempore ex compoſito, adverſus hoſtem ex magno portu quinque & triginta navigabant: ex minore vero (ubi etiam erant ipſorum navalia) quinque & quadraginta. Circumvehebantur autem, eo conſilio, ut ſe coniungerent cum illis navibus, quae intus & in ipſo magno portu erant, & ſimul Plemmyrium invaderent, ut Athenienſes utrinque turbarentur. Sed Athenienſes, cum ſexaginta naves adverſus hoſtilem claſſem celeriter inſtruxiſſent, quinque & viginti navale proelium commiſerunt cum illis quinque & triginta Syracuſanorum navibus, quae erant in magno portu; cum reliquis vero obviam iverunt illis, quae ex navalibus circumvehebantur. Statim autem ante magni por-

καὶ εὐθὺς πρὸ τοῦ στόματος τοῦ μεγάλου λιμένος ἐναυμάχουν, καὶ ἀντεῖχον ἀλλήλοις ἐπιπολὺ, οἱ μὲν, βιάσασθαι βουλόμενοι τὸν ἔσπλουν, οἱ δὲ, κωλύειν.

κγ΄. Ἐν τούτῳ δὲ ὁ Γύλιππος, τῶν ἐν τῷ Πλημμυρίῳ Ἀθηναίων πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπικαταβάντων, καὶ τῇ ναυμαχίᾳ τὴν γνώμην προσεχόντων, φθάνει προσπεσὼν ἅμα τῇ ἕῳ αἰφνιδίως τοῖς τείχεσι· καὶ αἱρεῖ τὸ μέγιστον πρῶτον, ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἐλάσσω δύο· οὐχ ὑπομεινάντων τῶν φυλάκων, ὡς εἶδον τὸ μέγιστον ῥᾳδίως ληφθέν. καὶ ἐκ μὲν τοῦ πρώτου ἁλόντος, χαλεπῶς οἱ ἄνθρωποι, ὅσοι καὶ ἐς τὰ πλοῖα καὶ ὁλκάδα τινὰ κατέφυγον, ἐξεκομίζοντο ἐς τὸ στρατόπεδον. τῶν γὰρ Συρακουσίων ταῖς ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι ναυσὶ κρατούντων τῇ ναυμαχίᾳ, ὑπὸ τριήρους μιᾶς καὶ εὖ πλεούσης

tus oſtium confligere coeperunt, & diu alteri alteris reſtiterunt, quod hi quidem in portum per vim ingredi conarentur, illi vero impedire.

XXIII. Interea vero, cum Athenienſes, qui erant in Plemmyrio, ad mare deſcendiſſent, & animos ad pugnam navalem intentos haberent, Gylippus prima luce illorum munitiones repente invaſit. Ac primum quidem e tribus maximam cepit, deinde vero & reliquas duas minores. cuſtodes enim illarum, cum maximam munitionem facile captam animadvertiſſent, ſuſtinere non ſunt auſi. Atque ex prima quidem munitione, quae capta fuit, homines, quotquot & in navigia & in quandam onerariam navem confugerant, aegre in ſua caſtra ſe receperunt. Cum enim Syracuſani cum ſuis navibus, quas in magno portu habebant, navali proelio ſuperiores eſſent, una illorum velox triremis ipſos inſequebatur. Dum autem hae duae muni-

ἐπεδιώκοντο· ἐπειδὴ δὲ τὰ δύο τειχίσματα ἡλίσκετο, ἐν τούτῳ καὶ οἱ Συρακούσιοι ἐτύγχανον ἤδη νικώμενοι, καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν φεύγοντες ῥᾷον παρέπλευσαν. αἱ γὰρ τῶν Συρακουσίων αἱ πρὸ τοῦ στόματος νῆες ναυμαχοῦσαι, βιασάμεναι τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς, οὐδενὶ κόσμῳ ἐσέπλεον, καὶ ταραχθεῖσαι περὶ ἀλλήλας, παρέδοσαν τὴν νίκην τοῖς Ἀθηναίοις. ταύτας τε γὰρ ἔτρεψαν, καὶ ὑφ᾽ ὧν τοπρῶτον ἐνικῶντο ἐν τῷ λιμένι. καὶ ἕνδεκα μὲν ναῦς τῶν Συρακουσίων κατέδυσαν, καὶ τοὺς πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων ἀπέκτειναν, πλὴν ὅσον ἐξ τριῶν νεῶν οὓς ἐζώγρησαν. τῶν δὲ σφετέρων τρεῖς νῆες διεφθάρησαν. τὰ δὲ ναυάγια ἀνελκύσαντες τῶν Συρακουσίων, καὶ τροπαῖον ἐν τῷ νησιδίῳ στήσαντες τῷ πρὸ τοῦ Πλημμυρίου, ἀνεχώρησαν ἐς τὸ ἑαυτῶν στρατόπεδον.

tiones caperentur, interea & Syracuſani iam proelio navali vincebantur, & qui ex his munitionibus fugiebant, facilius praetervecti ſunt. Nam Syracuſanorum naves, quae ante magni portus oſtium pugnabant, cum Athenienſium naves per vim loco pepuliſſent, nullo ordine in portum navigabant; &, quod propter confuſionem inter ſe colliderentur, victoriam Athenienſibus praebuerunt. Nam Athenienſes & has in fugam verterunt, & illas, a quibus initio in ipſo portu ſuperati fuerant. Atque undecim quidem Syracuſanorum naves depreſſerunt, & maiorem hominum partem interfecerunt, exceptis illis, qui erant in tribus navibus, quos vivos ceperunt. Ipſorum vero Athenienſium tres naves profligatae fuerunt. Cum autem Syracuſanorum naufragia ſubduxiſſent, & tropaeum erexiſſent in parva inſula ante Plemmyrium ſita, in ſua caſtra redierunt.

κδʹ. Οἱ δὲ Συρακούσιοι κατὰ μὲν τὴν ναυμαχίαν οὕτως ἐπεπράγεσαν, τὰ δ' ἐν τῷ Πλημμυρίῳ τείχη εἶχον, καὶ τροπαῖα ἔστησαν αὐτῶν τρία. καὶ τὸ μὲν ἕτερον τοῖν δυοῖν τειχοῖν τοῖν ὕστερον ληφθέντοιν κατέβαλον, τὰ δὲ δύο ἐπισκευάσαντες ἐφρούρουν. ἄνθρωποι δ' ἐν τῶν τειχῶν τῇ ἁλώσει ἀπέθανον καὶ ἐζωγρήθησαν πολλοί· καὶ χρήματα πολλὰ τὰ ξύμπαντα ἑάλω. ὥστε γὰρ ταμιείῳ χρωμένων τῶν Ἀθηναίων τοῖς τείχεσι, πολλὰ μὲν ἐμπόρων χρήματα καὶ σῖτος ἐνῆν, πολλὰ δὲ καὶ τῶν τριηράρχων. ἐπεὶ καὶ ἱστία τεσσαράκοντα τριηρῶν καὶ τἄλλα σκεύη ἐγκατελείφθη, καὶ τριήρεις ἀνελκυσμέναι τρεῖς. μέγιστον δὲ καὶ ἐν τοῖς πρῶτον ἐκάκωσε τὸ στράτευμα [τὸ] τῶν Ἀθηναίων ἡ τοῦ Πλημμυρίου λῆψις. οὐ γὰρ ἔτι οὐδ' οἱ ἔσπλοι ἀσφαλεῖς ἦσαν τῆς ἐπαγωγῆς τῶν ἐπιτηδείων, (οἱ γὰρ Συρακούσιοι ναυσὶν αὐτόθι

XXIV. Atque Syracuſani in proelio quidem navali rem ita geſſerunt: at munitiones in Plemmyrio ſitas habebant in ſua poteſtate, & tria ipſarum tropaea ſtatuerunt. Et e duabus quidem munitionibus poſterius captis alteram diruerunt, duas vero refecerunt, & impoſito praeſidio tuebantur. In hac autem iſtarum munitionum expugnatione multi perierunt, vivique multi capti fuerunt. Praeterea & univerſa pecunia, quae ingens erat, capta fuit. Quod enim Athenienſes his munitionibus ut aerario uterentur, multa quidem negotiatorum pecunia, & frumentum inerat, multa etiam trierarcharum, ſiquidem & quadraginta triremium vela, & cetera navium inſtrumenta illic relicta fuerant, & tres triremes ſubductae. Haec autem Plemmyrii expugnatio Athenienſium copias maxime ac inprimis afflixit. Nec enim commeatus in caſtra tuto amplius importari pot-

ἐφορμοῦντες ἐκώλυον) καὶ διὰ μάχης ἤδη ἐγίγνοντο αἱ ἐσκομιδαί· ἔς τε τὰ ἄλλα κατάπληξιν παρέσχε καὶ ἀθυμίαν τῷ στρατεύματι.

κε'. Μετὰ δὲ τοῦτο, ναῦς τε ἐκπέμπουσι δώδεκα οἱ Συρακούσιοι, καὶ Ἀγάθαρχον ἐπ' αὐτῶν Συρακούσιον ἄρχοντα. καὶ αὐτῶν μία μὲν ἐς Πελοπόννησον ᾤχετο, πρέσβεις ἄγουσα, οἵπερ τὰ σφέτερα φράσωσιν ὅτι ἐν ἐλπίσιν εἰσὶ, καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἔτι μᾶλλον ἐποτρύνωσι γίγνεσθαι. αἱ δὲ ἕνδεκα νῆες πρὸς τὴν Ἰταλίαν ἔπλευσαν, πυνθανόμεναι πλοῖα τοῖς Ἀθηναίοις γέμοντα χρημάτων προσπλεῖν. καὶ τῶν τε πλοίων ἐπιτυχοῦσαι τὰ πολλὰ διέφθειραν, καὶ ξύλα ναυπηγήσιμα ἐν τῇ Καυλωνιάτιδι κατέκαυσαν, ἃ τοῖς Ἀθηναίοις ἕτοιμα ἦν.

erant, (nam Syracuſani, qui cum ſuis navibus illic ſtationem adverſus ipſos habebant, eos illuc importari prohibebant) iamque importabantur tantum proelio commiſſo. Atque ceteris etiam in rebus haec Plemmyrii expugnatio terrorem, animique demiſſionem exercitui attulit.

XXV. Poſtea vero Syracuſani naves duodecim cum Agatharcho Syracuſano ipſarum praefecto miſerunt. Atque harum una quidem in Peloponneſum ivit, legatos vehens, qui rerum ſuarum ſtatum, & ſpem, quam de propulſandis hoſtibus concepiſſent, Peloponneſiis declararent; & ipſos ad bellum illic multo acrius, quam ante, adminiſtrandum incitarent. Ceterae vero undecim naves Italiam verſus navigarunt, quod audiſſent, naves pecunia onuſtas ad Athenienſes curſum tenere. Has autem naves nactae, pleraſque corruperunt; & materiam ad aedificandas naves idoneam, quae Athenienſibus erat praeparata, in Cauloniatide concremarunt. Poſtea vero ad Locros ive-

ἔς τε Λοκροὺς μετὰ ταῦτα ἦλθον. καὶ ὁρμουσῶν αὐτῶν, κατέπλευσε μία τῶν ὁλκάδων τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου, ἄγουσα Θεσπιέων ὁπλίτας. καὶ ἀναλαβόντες αὐτοὺς οἱ Συρακούσιοι ἐπὶ τὰς ναῦς, παρέπλεον ἐπ' οἴκου. Φυλάξαντες δ' αὐτοὺς οἱ Ἀθηναῖοι εἴκοσι ναυσὶ πρὸς τοῖς Μεγάροις, μίαν μὲν ναῦν λαμβάνουσιν αὐτοῖς ἀνδράσι, τὰς δ' ἄλλας οὐκ ἠδυνήθησαν, ἀλλ' ἀποφεύγουσιν ἐς τὰς Συρακούσας. ἐγένετο δὲ καὶ περὶ τῶν σταυρῶν ἀκροβολισμὸς ἐν τῷ λιμένι, οὓς οἱ Συρακούσιοι πρὸ τῶν παλαιῶν νεωσοίκων κατέπηξαν ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὅπως αὐτοῖς αἱ νῆες ἐντὸς ὁρμοῖεν, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπιπλέοντες μὴ βλάπτοιεν ἐμβαλόντες. προσαγαγόντες γὰρ ναῦν μυριοφόρον αὐτοῖς οἱ Ἀθηναῖοι, πύργους τε ξυλίνους ἔχουσαν καὶ παραφράγματα, ἔκ τε τῶν ἀκατίων ὤνευον

runt. Et cum illic in ſtatione eſſent, una oneraria navis ex Peloponneſo Theſpienſium gravis armaturae milites vehens, illuc appulit. Syracuſani autem, his in ſuas naves receptis, domum redire coeperunt. Sed Athenienſes, qui cum viginti navibus ad Megara ſtationem habebant, cum ipſos obſervaſſent, unam quidem illorum navem cum ipſis viris interceperunt, ceteras vero capere non potuerunt; ſed Syracuſas elapſae ſunt. Quin etiam in ipſo portu leve certamen commiſſum eſt pro vallis, quos Syracuſani ante vetera navalia in mari defixerant, ut ipſorum naves intra hos ſtationem haberent; utque Athenienſes, ſi contra Syracuſanos navigarent, ipſis nocere non poſſent, cum in ipſos impreſſionem facerent. Athenienſes enim, cum ad hos vallos admoviſſent ingentem navem, quae decem millia ſarcinarum ferre poterat, & ligneas turres habebat, & pluteis munita erat, vallos ex naviculis religatos circumage-

ἀναδούμενοι τοὺς σταυροὺς, καὶ ἀνέκλων, καὶ κατακολυμβῶντες ἐξέπριον. οἱ δὲ Συρακούσιοι ἀπὸ τῶν νεωσοίκων ἔβαλλον, οἱ δ᾽ ἐκ τῆς ὁλκάδος ἀντέβαλλον· καὶ τέλος, τοὺς πολλοὺς τῶν σταυρῶν ἀνεῖλον οἱ Ἀθηναῖοι. χαλεπωτάτη δ᾽ ἦν τῆς σταυρώσεως ἡ κρύφιος. ἦσαν γὰρ τῶν σταυρῶν οὓς οὐχ ὑπερέχοντας τῆς θαλάσσης κατέπηξαν· ὥστε δεινὸν ἦν προσπλεῦσαι, μὴ οὐ προϊδών τις ὥσπερ περὶ ἕρμα περιβάλῃ τὴν ναῦν. ἀλλὰ καὶ τούτους κολυμβηταὶ δυόμενοι ἐξέπριον μισθοῦ. ὅμως δ᾽ αὖθις οἱ Συρακούσιοι ἐσταύρωσαν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πρὸς ἀλλήλους (οἷον εἰκὸς τῶν στρατοπέδων ἐγγὺς ὄντων καὶ ἀντιτεταγμένων) ἐμηχανῶντο, καὶ ἀκροβολισμοῖς καὶ πείραις παντοίαις ἐχρῶντο. ἔπεμψαν δὲ καὶ ἐς τὰς πό-

bant, fractoſque convellebant, & urinantes educebant, quos ſerra ſecabant. Syracuſani vero ex navalibus illos miſſilibus petebant: illi vero viciſſim ex oneraria navi tela in ipſos iaciebant. Ad extremum autem Athenienſes magnam vallorum partem evulſerunt. Sed omnium vallorum illi, qui ſub aquis latebant, maximum negotium faceſſebant. Nam Syracuſani nonnullos vallos ſupra aquam non eminentes defixerant. Quare periculoſum erat illuc accedere, ne quis, re non praeviſa, navem in vallum, ut in ſcopulum impingeret. Sed hos quoque vallos, urinatores mercede ſollicitati, aquam ſubeuntes, ſerra ſecabant. Syracuſani tamen alios vallos rurſus defixerunt. Multas etiam alias nocendi rationes alteri adverſus alteros excogitabant, (ut inter vicinos exercitus & caſtra oppoſita habentes fieri credibile eſt) & levia proelia committebant, & nihil intentatum relinquebant. Praeterea Syracuſani legatos ex Corinthiis,

λεις πρέσβεις οἱ Συρακούσιοι Κορινθίων καὶ Ἀμπρακιωτῶν καὶ Λακεδαιμονίων, ἀγγελοῦντας τήν τε τοῦ Πλημμυρίου λῆψιν, καὶ τῆς ναυμαχίας πέρι, ὡς οὐ τῇ τῶν πολεμίων ἰσχύϊ μᾶλλον ἢ τῇ σφετέρᾳ ταραχῇ ἡσσηθεῖεν· τά τε ἄλλα αὖ δηλώσοντας ὅτι ἐν ἐλπίσιν εἰσὶ, καὶ ἀξιώσοντας ξυμβοηθεῖν ἐπ᾽ αὐτοὺς καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ, ὡς καὶ τῶν Ἀθηναίων προσδοκίμων ὄντων ἄλλῃ στρατιᾷ, καὶ ἢν φθάσωσιν αὐτοὶ πρότερον διαφθείραντες τὸ παρὸν στράτευμα αὐτῶν, διαπολεμησόμενον. καὶ οἱ μὲν ἐν τῇ Σικελίᾳ ταῦτα ἔπρασσον.

κϛʹ. Ὁ δὲ Δημοσθένης, ἐπεὶ ξυνελέγη αὐτῷ τὸ στράτευμα ὃ ἔδει ἔχοντα ἐς τὴν Σικελίαν βοηθεῖν, ἄρας ἐκ τῆς Αἰγίνης, καὶ πλεύσας πρὸς τὴν Πελοπόννησον, τῷ τε Χαρικλεῖ καὶ ταῖς τριάκοντα ναυσὶ τῶν Ἀθηναίων

& Ambraciotis, & Lacedaemoniis delectos, in diverſas Siciliae civitates miſerunt, ut & de Plemmyrio capto, & de navali pugna, in qua non tam hoſtium viribus, quam ſua confuſione ſuperati eſſent, nuntios afferrent. Simul etiam, ut ceterarum rerum ſtatum declararent, & ſe ſpem habere ſignificarent, utque rogarent, ut coniunctis viribus, claſſe pariter ac peditatu, opem ſibi adverſus ipſos Athenienſes ferrent, quod & Athenienſes cum aliis copiis exſpectarentur: quod ſi ipſi praeſentem illorum exercitum mature, priuſquam aliae copiae venirent, profligarent, debellatum iri. Atque illi quidem, qui erant in Sicilia, haec agebant.

XXVI. Demoſthenes vero, poſtquam exercitum collegit, cum quo in Siciliam ad opem ſuis ferendam erat traiecturus, ex Aegina ſolvens, in Peloponneſum navigavit, & cum Charicle & triginta Athenienſium navibus ſe con-

ξυμμίσγει. καὶ παραλαβόντες τῶν Ἀργείων ὁπλίτας [τινὰς] ἐπὶ τὰς ναῦς, ἔπλεον ἐς τὴν Λακωνικήν· καὶ πρῶτον μὲν τῆς Ἐπιδαύρου τι τῆς Λιμηρᾶς ἐδῄωσαν, ἔπειτα σχόντες ἐς τὰ καταντικρὺ Κυθήρων τῆς Λακωνικῆς, ἔνθα τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνός ἐστι, τῆς τε γῆς ἔστιν ἃ ἐδῄωσαν, καὶ ἐτείχισαν ἰσθμῶδές τι χωρίον, ἵνα δὴ οἵ τε Εἵλωτες τῶν Λακεδαιμονίων αὐτόσε αὐτομολῶσι, καὶ λησταὶ ἐξ αὐτοῦ, ὥσπερ ἐκ τῆς Πύλου, ἁρπαγὴν ποιῶνται. καὶ ὁ μὲν Δημοσθένης εὐθὺς, ἐπειδὴ ξυγκατέλαβε τὸ χωρίον, ἐπέπλει ἐπὶ τῆς Κερκύρας, ὅπως καὶ τῶν ἐκεῖθεν ξυμμάχων παραλαβὼν, τὸν ἐς τὴν Σικελίαν πλοῦν ὁτιτάχιστα ποιῆται· ὁ δὲ Χαρικλῆς, περιμείνας ἕως τὸ χωρίον ἐξετείχισε, καὶ καταλιπὼν φυλακὴν αὐτοῦ, ἀπεκομίζετο καὶ αὐτὸς ὕστερον ταῖς τριάκοντα ναυσὶν ἐπ᾽ οἴκου, καὶ οἱ Ἀργεῖοι ἅμα.

iunxit. Nonnullis etiam Argivorum militibus in naves aſſumtis, agrum Laconicum petierunt. Ac primum quidem Epidauri Limerae agrum in quadam parte vaſtarunt, deinde vero appulſi ad agri Laconici oram, quae eſt e regione Cytherorum, ubi eſt Apollinis templum, nonnulla illius agri loca vaſtarunt, & quendam locum Iſthmo ſimilem muniverunt, ut & Lacedaemoniorum ſervitia illuc transfugerent, & inde latrones, ut ex Pylo, praedatum irent. Atque Demoſthenes quidem, poſtquam eum locum muro complexus munivit, in Corcyram traiecit, ut, aſſumtis illius regionis ſociis, in Siciliam quam celerrime navigaret. Charicles vero illic permanſit, donec Demoſthenes illum locum muniviſſet; & praeſidio illic relicto, poſtea & ipſe cum triginta navibus ſe domum recepit, & Argivi ſimul abierunt.

κζʹ. Ἀφίκοντο δὲ καὶ τῶν Θρᾳκῶν τῶν μαχαιροφόρων τοῦ Διακοῦ γένους ἐς τὰς Ἀθήνας πελτασταὶ ἐν τῷ αὐτῷ θέρει τούτῳ τριακόσιοι καὶ χίλιοι, οὓς ἔδει τῷ Δημοσθένει ἐς τὴν Σικελίαν ξυμπλεῖν. οἱ δ᾽ Ἀθηναῖοι, ὡς ὕστερον ἧκον, διενοοῦντο αὐτοὺς πάλιν ὅθεν ἦλθον ἐς Θρᾴκην ἀποπέμπειν. τὸ γὰρ ἔχειν πρὸς τὸν ἐκ τῆς Δεκελείας πόλεμον αὐτοὺς, πολυτελὲς ἐφαίνετο. δραχμὴν γὰρ τῆς ἡμέρας ἕκαστος ἐλάμβανεν. ἐπειδὴ γὰρ ἡ Δεκέλεια, τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ πάσης τῆς στρατιᾶς ἐν τῷ θέρει τούτῳ τειχισθεῖσα, ὕστερον δὲ φρουραῖς ὑπὸ τῶν πόλεων, κατὰ διαδοχὴν χρόνου ἐπιουσῶν τῇ χώρᾳ, ἐπῳκεῖτο, πολλὰ ἔβλαπτε τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ἐν τοῖς πρώτοις χρημάτων τ᾽ ὀλέθρῳ καὶ ἀνθρώπων φθορᾷ ἐκάκωσε τὰ πράγματα. πρότερον μὲν γὰρ βραχεῖαι γιγνό-

XXVII. Hac eadem aeſtate, ex Thracibus etiam machaerophoris, qui ſunt ex Diaco genere, mille ac trecenti peltati Athenas venerunt, quos in Siciliam cum Demoſthene navigare oportuerat. Athenienſes vero, quod ſerius & poſt Demoſthenis diſceſſum veniſſent, ipſos in Thraciam, unde venerant, remittere ſtatuerunt. Nam eos retinere illius belli cauſa, quod ex Decelea gerebatur, ſumtuoſum videbatur. Eorum enim ſinguli quotidie ſingulas drachmas accipiebant. Decelea enim, poſtquam primum quidem hac aeſtate ab univerſis Lacedaemoniorum copiis munita eſt, deinde vero inſeſſa eſt praeſidiis a civitatibus miſſis, quae certo temporum ſpatio alia aliis per vices ſuccedentia agrum Atticum invadebant ac infeſtabant, Athenienſes magnis detrimentis affecit, & inprimis res illorum afflixit & pecuniarum direptione & hominum interitu. Nam ante quidem irruptiones, quae fiebant, quod non diuturnae eſſent,

μεναι αἱ εἰσβολαὶ τὸν ἄλλον χρόνον τῆς γῆς ἀπολαύειν οὐκ ἐκώλυον, τότε δὲ ξυνεχῶς ἐπικαθημένων, καὶ ὅτε μὲν καὶ πλεόνων ἐπιόντων, ὅτε δ' ἐξ ἀνάγκης τῆς ἴσης Φρουρᾶς καταθεούσης τε τὴν χώραν, καὶ λῃστείας ποιουμένης, βασιλέως τε παρόντος τοῦ τῶν Λακεδαιμονίων Ἄγιδος, (ὃς οὐκ ἐκ παρέργου τὸν πόλεμον ἐποιεῖτο) μεγάλα οἱ Ἀθηναῖοι ἐβλάπτοντο. τῆς τε γὰρ χώρας ἁπάσης ἐστέρηντο, καὶ ἀνδραπόδων πλέον ἢ δύο μυριάδες ηὐτομολήκεσαν, καὶ τούτων πολὺ μέρος χειροτέχναι· πρόβατά τε πάντα ἀπολώλει, καὶ ὑποζύγια· ἵπποι τε, ὁσημέραι ἐξελαυνόντων τῶν ἱππέων, πρός τε τὴν Δεκέλειαν καταδρομὰς ποιουμένων, καὶ κατὰ τὴν χώραν Φυλασσόντων, οἱ μὲν ἀπεχωλοῦντο, ἐν γῇ ἀποκρότῳ τε καὶ ξυνεχῶς ταλαιπωροῦντες, οἱ δ' ἐτιτρώσκοντο.

non impediebant Athenienſes, ne reliqua anni parte fructus ex agro ſuo perciperent: tunc vero, quod continenter obſiderent, & interdum quidem cum magnis copiis eum invaderent, interdum vero cogente neceſſitate par praeſidium regionem incurſionibus infeſtaret, & praedas ageret, & Agis Lacedaemoniorum rex adeſſet, (qui non negligenter bellum adminiſtrabat) Athenienſes magnis detrimentis afficiebantur. Nam & univerſo agro privati erant, & ſervitiorum amplius quam viginti millia ad hoſtes tranſierant, horumque magna pars manuarias artes exercebat. oves etiam omnes amiſſae erant, & boves: & equi, quod ab equitibus tum ad Deceleam excurſiones facientibus, tum omnem circumcirca regionem tutantibus, quotidie agitarentur, partim quidem claudi fiebant, quod in aſpero ſolo gravibuſque laboribus aſſidue vexarentur, partim vero ſauciabantur.

κή. Ἧτε τῶν ἐπιτηδείων παρακομιδὴ ἐκ τῆς Εὐβοίας, πρότερον ἐκ τοῦ Ὠρωποῦ κατὰ γῆς, διὰ τῆς Δεκελείας θᾶσσον οὖσα, περὶ Σούνιον, κατὰ θάλασσαν πολυτελὴς ἐγίγνετο· τῶν τε πάντων ὁμοίως ἐπακτῶν ἐδεῖτο ἡ πόλις, καὶ ἀντὶ τοῦ πόλις εἶναι, φρούριον κατέστη. πρὸς γὰρ τῇ ἐπάλξει τὴν μὲν ἡμέραν κατὰ διαδοχὴν οἱ Ἀθηναῖοι φυλάσσοντες, τὴν δὲ νύκτα, καὶ ξύμπαντες, πλὴν τῶν ἱππέων, οἱ μὲν ἐφ᾽ ὅπλοις ποιούμενοι, οἱ δ᾽ ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ θέρους καὶ χειμῶνος ἐταλαιπωροῦντο. μάλιστα δ᾽ αὐτοὺς ἐπίεζεν ὅτι δύο πολέμους ἅμα εἶχον. καὶ ἐς φιλονεικίαν καθέστασαν τοιαύτην, ἣν, πρὶν γενέσθαι, ἠπίστησεν ἄν τις ἀκούσας. τὸ γὰρ αὐτοὺς πολιορκουμένους ἐπιτειχισμῷ ὑπὸ Πελοποννησίων, μηδ᾽ ὣς ἀποστῆναι ἐκ Σικελίας, ἀλλὰ ἐκεῖ Συ-

XXVIII. Et commeatus, qui ex Euboea comportabantur, cum prius ex Oropo itinere terreſtri per Deceleam citius comportarentur, circum Sunium, itinere maritimo magnis ſumtibus in urbem importabantur. Et ceteris etiam omnibus rebus advectitiis aeque ac ipſis commeatibus civitas indigebat, & quae prius urbs erat, tunc in caſtellum commutata erat. Athenienſes enim, quod interdiu quidem excubias ad murorum pinnas per vices agerent, noctu vero & univerſi, praeter equites, partim quidem in ſtatione, ubi arma in promtu habebant, partim vero ſupra muros, aeſtate pariter & hieme excubias agerent, aerumnis conficiebantur. Sed illud potiſſimum ipſos premebat, quod duo bella ſimul ſuſtinerent. Atque eo pervicaciae progreſſi ſunt, quam nullus crediſſet, ſi prius eam audiſſet, quam ad eam illi deveniſſent. Nam ipſos a Peloponneſiis munitione circumſeſſos, tamen ne ſic quidem ex Sicilia dece-

ρακούσας τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἀντιπολιορκεῖν, πόλιν οὐδὲν ἐλάσσονα αὐτήν τε καθ᾽ αὐτὴν τῶν Ἀθηνῶν, καὶ τὸν παράλογον τοσοῦτον ποιῆσαι τοῖς Ἕλλησι τῆς δυνάμεως καὶ τόλμης, ὅσον κατ᾽ ἀρχὰς τοῦ πολέμου, οἱ μὲν ἐνιαυτὸν, οἱ δὲ δύο, οἱ δὲ τριῶν γε ἐτῶν, οὐδεὶς πλείω χρόνον ἐνόμιζον περιοίσειν αὐτοὺς, εἰ οἱ Πελοποννήσιοι ἐσβάλοιεν ἐς τὴν χώραν· ὥστε ἔτει ἑπτακαιδεκάτῳ μετὰ τὴν πρώτην ἐσβολὴν ἦλθον ἐς Σικελίαν, ἤδη τῷ πολέμῳ κατὰ πάντα τετρυχωμένοι, καὶ πόλεμον οὐδὲν ἐλάσσω προσανείλοντο τοῦ πρότερον ὑπάρχοντος ἐκ Πελοποννήσου. δι᾽ ἃ καὶ τότε ὑπό τε τῆς Δεκελείας πολλὰ βλαπτούσης καὶ τῶν ἄλλων ἀναλωμάτων μεγάλων προσπιπτόντων, ἀδύνατοι ἐγένοντο τοῖς χρήμασι· καὶ τὴν εἰκοστὴν ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον τῶν κατὰ θάλασσαν ἀντὶ

dere voluiſſe, ſed illic eodem modo viciſſim obſidere Syracuſas, urbem, ipſam per ſe Athenis non inferiorem; adeoque Graecorum opinionem fefelliſſe, quam huius belli initio de ipſorum potentia & audacia conceperant, (nam alii quidem annum, alii vero biennium, alii etiam triennium; nullus vero diutius eos bellum toleraturos putabat, ſi Peloponneſii irruptionem in ipſorum agrum feciſſent) ut, anno decimo ſeptimo poſt primam irruptionem, in Siciliam proficiſcerentur, hoc bello iam prorſus attriti, & alterum bellum praeterea ſuſciperent, non levius priore, quod a Peloponneſiis illatum iam ſuſtinebant. Propter quae, & multa detrimenta, quae a Decelea tunc accipiebant, ſimul etiam propter alios magnos ſumtus, quos pro variis occaſionibus, quae occurrebant, facere cogebantur, ad maximam pecuniae inopiam redacti ſunt. Et per id tempus tributi loco viceſimam mercium, quae mari vehebantur,

τοῦ φόρου τοῖς ὑπηκόοις ἐποίησαν, πλείω νομίζοντες ἂν σφίσι χρήματα οὕτω προσιέναι. αἱ μὲν γὰρ δαπάναι οὐχ ὁμοίως καὶ πρὶν, ἀλλὰ πολλῷ μείζους καθέστασαν, ὅσῳ καὶ μείζων ὁ πόλεμος ἦν· αἱ δὲ πρόσοδοι ἀπώλλυντο.

κθ'. Τοὺς οὖν Θρᾷκας, τοὺς τῷ Δημοσθένει ὑστερήσαντας διὰ τὴν παροῦσαν ἀπορίαν τῶν χρημάτων, οὐ βουλόμενοι δαπανᾶν, εὐθὺς ἀπέπεμπον, προστάξαντες κομίσαι αὐτοὺς Διϊτρέφει, καὶ εἰπόντες, ἅμα ἐν τῷ παράπλῳ (ἐπορεύοντο γὰρ δι' Εὐρίπου) καὶ τοὺς πολεμίους ἤν τι δύνωνται ἀπ' αὐτῶν βλάψαι. ὁ δὲ ἐς τὴν Τάναγραν ἀπεβίβασεν αὐτοὺς, καὶ ἁρπαγήν τινα ἐποιήσατο διὰ τάχους, καὶ ἐκ Χαλκίδος τῆς Εὐβοίας ἀφ' ἑσπέρας διέπλευσε τὸν Εὔριπον· καὶ ἀποβιβάσας ἐς τὴν Βοιωτίαν, ἦγεν αὐτοὺς ἐπὶ Μυκαλησσόν. καὶ τὴν μὲν νύκτα λαθὼν, πρὸς τῷ Ἑρμαίῳ ηὐλίζετο· (ἀπέχει

populis imperio ſuo ſubiectis imperarunt, ſperantes, ſe maiorem pecuniae vim hac ratione confecturos. Nam impenſae quidem non quales ante, ſed longe maiores fiebant, quo etiam maius bellum exſiſtebat: proventus vero amittebantur.

XXIX. Thraces igitur, qui ad Demoſthenem non ſatis mature venerant, propter praeſentem inopiam pecuniae, cum ſumtus facere nollent, ſtatim dimiſerunt; eoſque deducendi negotium Diitrephi dederunt, eique praeceperunt, ut in ipſa praetervectione (nam per Euripum tranſibant) hoſtibus etiam, ſi qua ratione poſſent, illorum opera uſus noceret. Hic autem ipſos ad Tanagram eduxit, & praedae nonnihil raptim egit, & ſub veſperum ex Chalcide Euboeae traiecit Euripum: ipſoſque in Boeotiam expoſitos adverſus Mycaleſſum duxit. Et illam quidem noctem ad

δὲ τῆς Μυκαλησσοῦ ἑκκαίδεκα μάλιστα σταδίους) ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πόλει προσέκειτο οὔσῃ μεγάλῃ· καὶ αἱρεῖ, ἀφυλάκτοις τε ἐπιπεσὼν, καὶ ἀπροσδοκήτοις μὴ ἄν ποτε τινὰ σφίσιν ἀπὸ θαλάσσης τοσοῦτον ἐπαναβάντα ἐπιθέσθαι, τοῦ τείχους ἀσθενοῦς ὄντος, καὶ ἔστιν ᾗ καὶ πεπτωκότος, τοῦ δὲ, βραχέος ᾠκοδομημένου, καὶ πυλῶν ἅμα διὰ τὴν ἄδειαν ἀνεῳγμένων. ἐσπεσόντες δὲ οἱ Θρᾷκες ἐς τὴν Μυκαλησσὸν, τάς τε οἰκίας καὶ τὰ ἱερὰ ἐπόρθουν, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐφόνευον, φειδόμενοι οὔτε πρεσβυτέρας οὔτε νεωτέρας ἡλικίας, ἀλλὰ πάντας ἑξῆς, ὅτῳ ἐντύχοιεν, καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας κτείνοντες, καὶ προσέτι καὶ ὑποζύγια, καὶ ὅσα ἄλλα ἔμψυχα ἴδοιεν. τὸ γὰρ γένος τὸ τῶν Θρᾳκῶν, ὅμοια τοῖς μάλιστα τοῦ βαρβαρικοῦ, ἐν ᾧ ἂν θαρσήσῃ, φονικώτα-

Mercurii fanum clam hoſtibus ſubſidens tranſegit. (Hoc autem a Mycaleſſo diſtat ſexdecim circiter ſtadia.) Sed prima ſtatim luce urbem, quae ampla erat, invaſit. Quod autem homines cuſtodum praeſidio nudatos invaſiſſet, ac eos, qui non ſuſpicabantur, ullos unquam tantum iter a mari in loca mediterranea facturos, ut ſe invaderent, cepit, quod murus infirmus eſſet, & partim quidem collapſus, partim vero humiliter aedificatus, ſimul etiam quod portae propter ſecuritatem eſſent apertae. Thraces igitur in hanc urbem irruentes, & privatas & ſacras aedes diripiebant, & ipſos homines interficiebant, nec ſenili aut iuvenili aetati parcentes; ſed omnes, ut in unumquemque deinceps incidebant, & pueros & feminas interficientes; quin etiam praeterea iumenta, & quaſcunque alias animantes vidiſſent. Nam Thracum gens, (quales eſſe ſolent nationes maxime barbarae) cum fiduciam animo concepit,

τόν ἐστι. καὶ τότε ἄλλη τε ταραχὴ οὐκ ὀλίγη, καὶ ἰδέα πᾶσα καθειστήκει ὀλέθρου· καὶ ἐπιπεσόντες διδασκαλείῳ παίδων (ὅπερ μέγιστον ἦν αὐτόθι, καὶ ἄρτι ἐτυχον οἱ παῖδες ἐσεληλυθότες) κατέκοψαν πάντας· καὶ ξυμφορὰ τῇ πόλει πάσῃ οὐδεμιᾶς ἥσσων μᾶλλον ἑτέρας ἀδόκητός τε ἐπέπεσεν αὕτη καὶ δεινή.

λ΄. Οἱ δὲ Θηβαῖοι, αἰσθόμενοι ἐβοήθουν, καὶ καταλαβόντες προκεχωρηκότας ἤδη τοὺς Θρᾷκας οὐ πολὺ, τήν τε λείαν ἀφείλοντο, καὶ αὐτοὺς φοβήσαντες, καταδιώκουσιν ἐπὶ τὸν Εὔριπον καὶ τὴν θάλασσαν, οὗ αὐτοῖς τὰ πλοῖα, ἃ ἤγαγεν, ὥρμει. καὶ ἀποκτείνουσιν αὐτῶν ἐν τῇ ἐσβάσει τοὺς πλείστους, οὔτε ἐπισταμένους νεῖν· τῶν τε ἐν τοῖς πλοίοις, ὡς ἑώρων τὰ ἐν τῇ γῇ, ὁρμισάντων ἔξω τοῦ ζεύγματος τὰ πλοῖα. ἐπεὶ ἔν γε τῇ ἄλλῃ

caedis eſt avidiſſima. Quare cum alia perturbatio non exigua tunc extitit in hac urbe, tum etiam omne caedis genus. Nam irruentes etiam in puerorum ludum, (qui maximus illic erat, & pueri in eum modo erant ingreſſi) omnes conciderunt. Atque iſta clades univerſae civitati adeo gravis adeoque inopinata contigit, ut nullam aliam hac graviorem & magis inopinatam acceperit.

XXX. Thebani vero, cum rem cognoviſſent, ad opem urbi ferendam accurrerunt; & nacti Thraces iam non longe progreſſos, & praedam ipſis eripuerunt, ipſoſque perterritos perſequi coeperunt ad Euripum uſque & ad mare, ubi ſtabant ipſorum naves, quae ipſos vexerant. Et ipſorum plurimos, dum naves conſcenderent, neque natandi peritos, interfecerunt; iis, qui in navibus erant, cum vidiſſent ea, quae in terra gerebantur, naves extra Euripi pontem mariſque fauces in altum educentibus. Nam in alio

ἀναχωρήσει οὐκ ἀτόπως οἱ Θρᾷκες πρὸς τὸ τῶν Θηβαίων ἱππικὸν, ὅπερ πρῶτον προσέκειτο, προεκθέοντές τε καὶ ξυστρεφόμενοι ἐν ἐπιχωρίῳ τάξει, τὴν φυλακὴν ἐποιοῦντο· καὶ ὀλίγοι αὐτῶν ἐν τούτῳ διεφθάρησαν, μέρος δέ τι καὶ ἐν τῇ πόλει αὐτῇ δι' ἁρπαγὴν ἐγκαταληφθὲν ἀπώλετο. οἱ δὲ ξύμπαντες τῶν Θρᾳκῶν, πεντήκοντα καὶ διακόσιοι, ἀπὸ τριακοσίων καὶ χιλίων, ἀπέθανον. διέφθειραν δὲ καὶ τῶν Θηβαίων καὶ τῶν ἄλλων οἳ ξυνεβοήθησαν, ἐς εἴκοσι μάλιστα ἱππέας τε καὶ ὁπλίτας ὁμοῦ, καὶ Θηβαίων τῶν Βοιωταρχῶν, Σκιρφώνδαν· τῶν δὲ Μυκαλησσίων μέρος τὶ ἀπαναλώθη. τὰ μὲν κατὰ τὴν Μυκαλησσὸν, πάθει χρησαμένων οὐδενὸς, ὡς ἐπὶ μεγέθει, τῶν κατὰ τὸν πόλεμον ἧσσον ὀλοφύρασθαι ἀξίῳ, τοιαῦτα ξυνέβη.

receptu, & in cetero itinere, Thraces non incompoſite adverſus Thebanorum equitatum, qui primus ipſos invaſerat, procurrentes, & conglobati ordinem patrio more ſervantes, ſeſe defendebant. Et pauci ipſorum propterea perierunt; quaedam vero ipſorum pars, quae in urbe, dum praedaretur, deprehenſa fuerat, interiit. In ſumma vero, ex mille & trecentis Thracibus, omnino ducenti & quinquaginta ceciderunt. Ex Thebanis vero, & aliis, qui ad opem Mycaleſſiis ferendam convenerant, viginti circiter, tam equites, quam ſimul gravis armaturae milites, una cum Scirphonda Thebano, uno ex Boeotarchis, a Thracibus interfecti fuerunt. Mycaleſſiorum vero pars quaedam abſumta fuit. Atque hic quidem fuit exitus cladis, quam Mycaleſſus accepit, quae pro civitatis magnitudine non minus eſt deploranda, quam ulla alia, quae in hoc bello acciderit.

λά. Ὁ δὲ Δημοσθένης, τότε ἀποπλέων ἐκ τῆς Κερκύρας μετὰ τὴν ἐκ τῆς Λακωνικῆς τείχισιν, ὁλκάδα ὁρμοῦσαν ἐν Φειᾷ τῇ Ἠλείων λαβὼν, ἐν ᾗ οἱ Κορίνθιοι ὁπλῖται ἐς τὴν Σικελίαν ἔμελλον περαιοῦσθαι, αὐτὴν μὲν διαφθείρει, οἱ δ᾽ ἄνδρες ἀποφυγόντες, ὕστερον λαβόντες ἄλλην ἔπλεον. καὶ μετὰ τοῦτο ἀφικόμενος ὁ Δημοσθένης ἐς τὴν Ζάκυνθον καὶ Κεφαλληνίαν, ὁπλίτας τε παρέλαβε, καὶ ἐκ τῆς Ναυπάκτου τῶν Μεσσηνίων μετεπέμψατο· καὶ ἐς τὴν ἀντιπέρας ἤπειρον τῆς Ἀκαρνανίας διέβη, ἐς Ἀλυζίαν τε καὶ Ἀνακτόριον, ὃ αὐτοὶ εἶχον. ὄντι δ᾽ αὐτῷ περὶ ταῦτα ὁ Εὐρυμέδων ἀπαντᾷ, ἐκ τῆς Σικελίας ἀποπλέων, ὃς τότε τοῦ χειμῶνος τὰ χρήματα ἄγων τῇ στρατιᾷ ἀπεπέμφθη. καὶ ἀγγέλλει τά τε ἄλλα, καὶ ὅτι πύθοιτο κατὰ πλοῦν ἤδη

XXXI. Demoſthenes vero tunc Corcyra ſolvens, poſt illam Deceleae munitionem in agro Laconico factam, onerariam navem Phiae Eleorum in ſtatione nactus, in qua gravis armaturae milites Corinthii in Siciliam erant traiecturi, ipſam quidem corrupit; viri vero elapſi, & mox aliam onerariam navem nacti, eo tranſmiſerunt. Poſtea vero Demoſthenes in Zacynthum profectus & in Cephalleniam, illinc gravis armaturae milites aſſumſit, & Meſſeniorum partem Naupacto arceſſivit; atque in oppoſitam Acarnaniae continentem traiecit, & Alyziam, & Anactorium, quod ipſi Athenienſes tenebant. Ipſi autem circum haec loca agitanti occurrit Eurymedon, ex Sicilia remeans, qui tunc hieme cum pecunia, quam ad exercitum ferebat, illuc miſſus fuerat. Hic autem ipſi nuntiavit, cum alia, quae viderat, tum etiam, ſe, dum iam eſſet in ipſo navigationis curſu, audiſſe, Plemmyrium a Syracuſanis rece-

ὧν τὸ Πλημμύριον ὑπὸ τῶν Συρακουσίων ἑαλωκός. ἀφικνεῖται δὲ καὶ Κόνων παρ' αὐτοὺς, ὃς ἦρχε Ναυπάκτου, ἀγγέλλων ὅτι αἱ πέντε καὶ εἴκοσι νῆες τῶν Κορινθίων, αἱ σφίσιν ἀνθορμοῦσαι, οὔτε καταλύουσι τὸν πόλεμον, ναυμαχεῖν τε μέλλουσι. πέμπειν οὖν ἐκέλευεν αὐτοὺς ναῦς, ὡς οὐχ ἱκανοὺς ὄντας δυοῖν δεούσαις εἴκοσιν ταῖς ἑαυτῶν πρὸς τὰς ἐκείνων πέντε καὶ εἴκοσι ναυμαχεῖν. τῷ μὲν οὖν Κόνωνι δέκα ναῦς ὁ Δημοσθένης καὶ ὁ Εὐρυμέδων τὰς ἄριστα σφίσι πλεούσας ἀφ' ὧν αὐτοὶ εἶχον, ξυμπέμπουσι πρὸς τὰς ἐν τῇ Ναυπάκτῳ. αὐτοὶ δὲ τὰ περὶ τῆς στρατιᾶς τὸν ξύλλογον ἡτοιμάζοντο· Εὐρυμέδων μὲν, ἐς τὴν Κέρκυραν πλεύσας, καὶ πεντεκαίδεκά τε ναῦς πληροῦν κελεύσας αὐτοὺς, καὶ ὁπλίτας καταλεγόμενος. (ξυνῆρχε γὰρ ἤδη Δημοσθένει, ἀποτραπόμενος, ὥσπερ καὶ ᾑρέθη) Δημοσθένης δ' ἐκ τῶν

ptum. Praeterea Conon etiam, qui Naupacto praeerat, ad ipſos venit, nuntiaturus, quinque & viginti Corinthiorum naves, quae in ſtatione ſibi oppoſita ſtabant, neque finito bello illinc diſcedere, & proelium navale commiſſuras eſſe. Ipſos igitur naves ad ſe mittere iubebat, quod cum ſuis duodeviginti navibus impares eſſent ad confligendum cum hoſtium quinque & viginti navibus. Demoſthenes igitur & Eurymedon, decem velociſſimas ex iis, quas ipſi habebant, cum ipſo Conone miſerunt ad illas, quae Naupacti erant. Ipſi vero res ad illam expeditionem neceſſarias apparabant, copiaſque cogebant. Atque Eurymedon quidem, in Corcyram profectus, iuſſit ipſos Corcyraeos inſtruere quindecim naves: & gravis armaturae milites delegit. (nam averſus ab inſtituto navigationis curſu, quo Athenas petebat, iam una cum Demoſthene imperium ge-

περὶ τὴν Ἀκαρνανίαν χωρίων σφενδονήτας τε καὶ ἀκοντιστὰς ξυναγείρων.

λβ΄. Οἱ δ᾽ ἐκ τῶν Συρακουσῶν τότε μετὰ τὴν τοῦ Πλημμυρίου ἅλωσιν πρέσβεις οἰχόμενοι ἐς τὰς πόλεις, ἐπειδὴ ἔπεισάν τε, καὶ ξυναγείραντες ἔμελλον ἄξειν τὸν στρατὸν, ὁ Νικίας προπυθόμενος, πέμπει ἐς τῶν Σικελῶν τοὺς τὴν δίοδον ἔχοντας, καὶ ξυμμάχους Κεντόριπάς τε καὶ Ἀλικυαίους, καὶ ἄλλους, ὅπως μὴ διαφρήσωσι τοὺς πολεμίους, ἀλλὰ ξυστραφέντες κωλύσωσι διελθεῖν. ἄλλῃ γὰρ αὐτοὺς οὐδὲ πειράσειν. Ἀκραγαντῖνοι γὰρ οὐκ ἐδίδοσαν διὰ τῆς ἑαυτῶν ὁδόν. πορευομένων δ᾽ ἤδη τῶν Σικελιωτῶν, οἱ Σικελοὶ, καθάπερ ἐδέοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ἐνέδραν τινὰ τριχῇ ποιησάμενοι, ἀφυλάκτοις τε καὶ ἐξαίφνης ἐπιγενόμενοι, διέφθειραν ἐς ὀκτακοσίους μάλι-

rebat, quemadmodum etiam delectus fuerat.) Demoſthenes vero ex locis, quae circum Acarnaniam erant, funditores & iaculatores coëgit.

XXXII. At Syracuſanorum legati, qui tunc, poſt Plemmyrium expugnatum, varias Siciliae civitates adierant, cum, quod petierant, ipſis perſuaſiſſent, & copias, quas collegerant, Syracuſas eſſent ducturi, Nicias, qui rem praeſenſerat, mittit ad illos Siculos, qui tranſitum tenebant, & cum ad Centoripas & Alicycaeos, tum etiam ad alios ſocios, ne patiantur hoſtes per ſuos fines iter facere, ſed eos congregati tranſire prohibeant. nec enim eos alia via tranſire conaturos. Agrigentini enim iter ipſis per ſuum agrum dare nolebant. Cum autem Sicilienſes iam iter facerent, Siculi, quemadmodum ab Athenienſibus orabantur, tribus in locis inſidias collocarunt, & illos incautos ac ex improviſo aggreſſi, ad octingentos ferme occi-

στα, καὶ τοὺς πρέσβεις, πλὴν ἑνὸς τοῦ Κορινθίου, πάντας. οὗτος δὲ τοὺς διαφυγόντας ἐς πεντακοσίους καὶ χιλίους ἐκόμισεν ἐς τὰς Συρακούσας.

λγ΄. Καὶ περὶ τὰς αὐτὰς ἡμέρας καὶ οἱ Καμαριναῖοι ἀφικνοῦνται, αὐτοῖς βοηθοῦντες, πεντακόσιοι μὲν ὁπλῖται, τριακόσιοι δὲ ἀκοντισταὶ, καὶ τοξόται τριακόσιοι. ἔπεμψαν δὲ καὶ οἱ Γελῷοι ναυτικόν τε ἐς πέντε ναῦς, καὶ ἀκοντιστὰς τετρακοσίους, καὶ ἱππέας διακοσίους. σχεδὸν γάρ τοι ἤδη πᾶσα ἡ Σικελία, πλὴν Ἀκραγαντίνων· οὗτοι δ᾽ οὐδὲ μεθ᾽ ἑτέρων ἦσαν· οἱ δ᾽ ἄλλοι ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους, μετὰ τῶν Συρακουσίων, οἱ πρότερον περιορώμενοι, ξυστάντες ἐβοήθουν. καὶ οἱ μὲν Συρακούσιοι, ὡς αὐτοῖς τὸ ἐν τοῖς Σικελοῖς πάθος ἐγένετο, ἐπέσχοντο εὐθέως τοῖς Ἀθηναίοις ἐπιχειρεῖν. ὁ δὲ Δημοσθένης καὶ Εὐ-

derunt, omneſque legatos, praeter unum Corinthium. Hic vero eos, qui elapſi ſunt, ad mille & quingentos, Syracuſas deduxit.

XXXIII. Per eoſdem dies, Camarinaei etiam, qui opem ipſis Syracuſanis ferebant, quingenti gravis armaturae milites, & trecenti iaculatores, totidemque ſagittarii Syracuſas pervenerunt. Miſerunt & Geloi copias ad quinque naves explendas, & iaculatores quadringentos, & equites ducentos. Iam enim omnis propemodum Sicilia arma conſociavit, praeter Agrigentinos: iſti enim in partibus non erant, ſed ſe medios gerebant: ceteri vero, etiam qui hactenus belli eventum circumſpicientes exſpectaſſent, conſpiratione facta, Syracuſanis auxilium adverſus Athenienſes ferebant. Atque Syracuſani quidem, quod cladem iſtam apud Siculos accepiſſent, ab Athenienſibus protinus invadendis abſtinuerunt. Demoſthenes vero & Eurymedon,

ρυμέδων, ἑτοίμης ἤδη τῆς στρατιᾶς οὔσης ἐκ τῆς Κερκύρας καὶ ἀπὸ τῆς ἠπείρου, ἐπεραιώθησαν ξυμπάσῃ τῇ στρατιᾷ τὸν Ἰόνιον ἐπ' ἄκραν Ἰαπυγίαν. καὶ ὁρμηθέντες αὐτόθεν, κατίσχουσιν ἐς τὰς Χοιράδας νήσους Ἰαπυγίας· καὶ ἀκοντιστάς τε τινὰς τῶν Ἰαπύγων πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν τοῦ Μεσσαπίου ἔθνους ἀναβιβάζονται ἐπὶ τὰς ναῦς· καὶ τῷ Ἄρτᾳ (ὅσπερ καὶ τοὺς ἀκοντιστὰς δυνάστης ὢν παρέσχετο αὐτοῖς) ἀνανεωσάμενοί τινα παλαιὰν φιλίαν, ἀφικνοῦνται ἐς Μεταπόντιον τῆς Ἰταλίας· καὶ τοὺς Μεταποντίους πείσαντες κατὰ τὸ ξυμμαχικὸν ἀκοντιστάς τε ξυμπέμπειν τριακοσίους καὶ τριήρεις δύο, καὶ ἀναλαβόντες ταῦτα, παρέπλευσαν ἐς Θουρίαν, καὶ καταλαμβάνουσι νεωστὶ στάσει τοὺς τῶν Ἀθηναίων ἐναντίους ἐκπεπτωκότας. καὶ βουλόμενοι, τὴν στρατιὰν αὐτόθι πᾶσαν ἀθροίσαντες, εἴτις ὑπελέλειπτο

cum exercitus ex Corcyra & ex continente collectus iam paratus eſſet, cum univerſis copiis Ionium mare traiecerunt, & appulerunt ad promontorium Iapygiam. Hinc vero profecti, ad Choeradas Iapygiae inſulas appulerunt. Et paucos quoſdam Iapygum iaculatores Meſſapiae gentis, numero centum & quinquaginta, in naves impoſuerunt. Et renovata vetuſta quadam amicitia cum Arta, (qui illis in locis tum imperitans iaculatores etiam iſtos ipſis praebuerat) ad Metapontium Italiae urbem appulerunt. Cum autem Metapontinos induxiſſent ad ſecum mittendos ex ſocietatis iure trecentos iaculatores, & duas triremes; his in naves receptis, in agrum Thurium praetervecti ſunt: ibique deprehenderunt Athenienſium adverſarios per ſeditionem nuper eiectos. Quoniam autem volebant, omnibus copiis in unum ibi contractis, recognoſcere, ſi quis relictus eſ-

ἐξετάσαι, καὶ τοὺς Θουρίους πεῖσαι σφίσι ξυστρατεύειν τε ὡς προθυμότατα, καὶ, ἐπειδήπερ ἐν τούτῳ τύχης εἰσὶ, τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους τοῖς Ἀθηναίοις νομίζειν, περιέμενον ἐν τῇ Θουρίᾳ, καὶ ἔπρασσον ταῦτα.

λδ΄. Οἱ δὲ Πελοποννήσιοι, καὶ οἱ περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον οἱ ἐν ταῖς πέντε καὶ εἴκοσι ναυσὶν, οἵπερ τῶν ὁλκάδων ἕνεκα τῆς ἐς Σικελίαν κομιδῆς ἀνθώρμουν πρὸς τὰς ἐν Ναυπάκτῳ ναῦς, παρασκευασάμενοι ὡς ἐπὶ ναυμαχίᾳ, καὶ προσπληρώσαντες ἔτι ναῦς, ὥστε ὀλίγῳ ἐλάσσους εἶναι αὐτοῖς τῶν Ἀττικῶν νεῶν, ὁρμίζονται κατὰ Ἐρινεὸν τῆς Ἀχαΐας ἐν τῇ Ῥυπικῇ. καὶ αὐτοῖς τοῦ χωρίου μηνοειδοῦς ὄντος ἐφ᾽ ᾧ ὥρμουν, ὁ μὲν πεζὸς ἑκατέρωθεν προσβεβοηθηκότες τῶν τε Κορινθίων καὶ

ſet; ſimul etiam Thuriis perſuadere, ut quam alacerrime ad eandem militiam ſecum proficiſcerentur, & (quando eo fortunae veniſſent) eoſdem pro hoſtibus & pro amicis haberent, quos Athenienſes haberent: in agro Thurio ſubſederunt, atque in harum rerum peragendarum curam incubuerunt.

XXXIV. Peloponneſii vero, & qui in quinque & viginti navibus erant, qui onerariarum navium in Siciliam tendentium cauſa habebant ſtationes oppoſitas navibus, quae erant Naupacti, ſub idem tempus ſeſe ad navale proelium praepararunt, aliiſque navibus praeter eas, quas iam paratas habebant, inſtructis, adeo ut Atticis paulo pauciores eſſent, ad Erineum Achaiae oppidum in agro Rhypico ſitum appulſi ſtationem habuerunt. Quoniam autem locus ille, in quo ſtationem habebant, in lunae ſpeciem curvatus erat, peditatus quidem tum Corinthiorum, tum ſociorum indigenarum, qui ad opem ſuis ferendam con-

τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων ἐπὶ ταῖς ἀνεχούσαις ἄκραις παρετέτακτο, αἱ δὲ νῆες τὸ μεταξὺ εἶχον ἐμφράξασαι. ἦρχε δὲ τοῦ ναυτικοῦ Πολυάνθης Κορίνθιος. οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Ναυπάκτου τριάκοντα ναυσὶ καὶ τρισὶν (ἦρχε δὲ αὐτῶν Δίφιλος) ἐπέπλευσαν αὐτοῖς. καὶ οἱ Κορίνθιοι τὸ μὲν πρῶτον ἡσύχαζον, ἔπειτα ἀρθέντος αὐτοῖς τοῦ σημείου ἐπεὶ καιρὸς ἐδόκει εἶναι, ὥρμησαν ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ἐναυμάχουν. καὶ χρόνον ἀντεῖχον πολὺν ἀλλήλοις. καὶ τῶν μὲν Κορινθίων τρεῖς νῆες διαφθείρονται, τῶν δὲ Ἀθηναίων κατέδυ μὲν οὐδεμία ἁπλῶς, ἑπτὰ δέ τινες ἄπλοι ἐγένοντο, ἀντίπρωροι ἐμβαλλόμεναι, καὶ ἀναῤῥαγεῖσαι τὰς παρεξειρεσίας ὑπὸ τῶν Κορινθίων νεῶν, ἐπ' αὐτὸ τοῦτο παχυτέρας τὰς ἐπωτίδας ἐχουσῶν. ναυμαχήσαντες δὲ ἀντίπαλα μὲν, καὶ ὡς αὐτοὺς ἑκατέρους

venerat, utrinque in eminentibus promontoriis diſpoſitus erat: naves vero medium ſpatium tenebant obſtructum. Polyanthes autem Corinthius huius claſſis erat praefectus. Athenienſes vero cum tribus & triginta navibus, quarum dux erat Diphilus, Naupacto ſolventes, adverſus ipſos contenderunt. Et Corinthii principio quidem quievere. poſtea vero, cum ipſis ſignum datum fuiſſet, & tempus idoneum adeſſe viſum eſſet, magno cum impetu Athenienſibus obviam iverunt, & proelium committere coeperunt. Et diu alteri alteris reſtiterunt. Et Corinthiorum quidem tres naves profligatae fuerunt; Athenienſium vero nulla quidem prorſus eſt depreſſa, ſed ſeptem ad navigandum inutiles factae ſunt, quod Corinthiarum navium (quae hac ipſa de cauſa craſſiores epotides habebant) adverſis proris petitae, & in ipſis frontibus, ubi nullum eſt remigium, perruptae fuiſſent. Cum autem proelium commiſiſ-

ἀξιοῦν νικᾷν, ὅμως δὲ τῶν ναυαγίων κρατησάντων τῶν Ἀθηναίων, διά τε τὴν τοῦ ἀνέμου ἄπωσιν αὐτῶν ἐς τὸ πέλαγος, καὶ διὰ τὴν τῶν Κορινθίων οὐκέτι ἐπαγωγὴν, διεκρίθησαν ἐπ' ἀλλήλων· καὶ δίωξις οὐδεμία ἐγένετο, οὐδ' ἄνδρες οὐδετέρων ἑάλωσαν. οἱ μὲν γὰρ Κορίνθιοι καὶ Πελοποννήσιοι πρὸς τῇ γῇ ναυμαχοῦντες, ῥᾳδίως διεσώζοντο· τῶν δὲ Ἀθηναίων οὐδεμία κατέδυ ναῦς. ἀποπλευσάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐς τὴν Ναύπακτον, οἱ Κορίνθιοι εὐθὺς τροπαῖον ἔστησαν ὡς νικῶντες, ὅτι πλείους τῶν ἐναντίων ναῦς ἄπλους ἐποίησαν. καὶ νομίσαντες δι' αὐτὸ οὐχ ἡσσᾶσθαι, δι' ὅπερ οὐδ' οἱ ἕτεροι νικᾷν. οἵ τε γὰρ Κορίνθιοι ἡγήσαντο κρατεῖν εἰ μὴ πολὺ ἐκρατοῦντο, οἵ τ' Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον ἡσσᾶσθαι εἰ μὴ πολὺ ἐνίκων. ἀποπλευσάντων δὲ τῶν Πελοποννησίων, καὶ τοῦ πεζοῦ δια-

ſent ancipiti quidem Marte, & ita ut utrique victoriam ſibi vindicarent, quia tamen Athenienſes naufragiis ſunt potiti, tum quod ventus in altum ea propuliſſet, tum etiam quod Corinthii ſuum agmen adverſus ipſos non amplius ducerent, alteri ab alteris diremti ſunt, & neutri alteros perſecuti, nec ulli ex alterutris capti. Nam Corinthii & Peloponneſii facile evadebant, quia proelium prope terram committebant: Athenienſium vero nulla navis eſt depreſſa. Cum autem Athenienſes ſe Naupactum recepiſſent, Corinthii ſtatim tropaeum ut victores erexerunt, quod plures hoſtilium navium ad navigationem inutiles reddidiſſent. Se enim propter hoc non ſuperatos putabant, propter quod neutri ſe victores fuiſſe ducebant. Nam & Corinthii ſe victores fuiſſe duxiſſent, niſi longe victi fuiſſent; & Athenienſes exiſtimaſſent, ſe victos fuiſſe, niſi longe viciſſent. Cum autem Peloponneſii diſceſſiſſent, &

λυθέντος, οἱ Ἀθηναῖοι ἔστησαν τροπαῖον, καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ ὡς νικήσαντες ἀπεῖχον τοῦ Ἐρινεοῦ, ἐν ᾧ οἱ Κορίνθιοι ὥρμουν ὡς εἴκοσι σταδίους. καὶ ἡ μὲν ναυμαχία οὕτως ἐτελεύτα.

λέ. Ὁ δὲ Δημοσθένης καὶ ὁ Εὐρυμέδων, ἐπειδὴ ξυστρατεύειν αὐτοῖς οἱ Θούριοι παρεσκευάσθησαν ἑπτακοσίοις μὲν ὁπλίταις, τριακοσίοις δὲ ἀκοντισταῖς, τὰς μὲν ναῦς παραπλεῖν ἐκέλευον ἐπὶ τῆς Κροτωνιάτιδος, αὐτοὶ δὲ τὸν πεζὸν πάντα ἐξετάσαντες πρῶτον ἐπὶ τῷ Συβάρει ποταμῷ, ἦγον διὰ τῆς Θουριάτιδος γῆς. καὶ ὡς ἐγένοντο ἐπὶ τῷ Ὑλίᾳ ποταμῷ, καὶ αὐτοῖς οἱ Κροτωνιᾶται προσπέμψαντες εἶπον οὐκ ἂν σφίσι βουλομένοις εἶναι διὰ τῆς γῆς σφῶν τὸν στρατὸν ἰέναι, ἐπικαταβάντες ηὐλίσαντο πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ

peditatus dilapſus eſſet, Athenienſes & ipſi tanquam victores tropaeum in Achaia ſtatuerunt. Aberant autem ab Erineo, ubi Corinthii ſuae claſſis ſtationem habebant, viginti ferme ſtadiis. Atque pugna quidem navalis hunc exitum habuit.

XXXV. Demoſthenes vero & Eurymedon, poſteaquam Thurii parati fuerunt ad illius militiae ſocietatem ſequendam, cum ſeptingentis gravis armaturae militibus & trecentis iaculatoribus, claſſem quidem in oram Crotoniatidem praetervehi iuſſerunt; ipſi vero peditatum omnem, quem prius ad fluvium Sybarin recenſuerant, per agrum Thurium duxerunt. Cum autem ad Hyliam fluvium perveniſſent, & Crotoniatae ad eos praemiſiſſent, qui dicerent, praeter voluntatem ſuam fore, ſi per ſuum agrum ipſorum exercitus tranſiret, ad mare deſcenderunt, & ad Hyliae oſtium pernoctarunt; & naves in eundem locum

Ὑλίου, καὶ αἱ νῆες αὐτοῖς ἐς τὸ αὐτὸ ἀπήντων. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀναβιβασάμενοι παρέπλεον, ἴσχοντες πρὸς ταῖς πόλεσι πλὴν Λοκρῶν, ἕως ἀφίκοντο ἐπὶ Πέτραν τῆς Ῥηγίνης.

Bell. Pelop. an. 19. Olymp. 91. 4. U. C. Varr. 341. Poſt Iul. 16.

λϛʹ. Οἱ δὲ Συρακούσιοι, ἐν τούτῳ πυνθανόμενοι αὐτῶν τὸν ἐπίπλουν, αὖθις ταῖς ναυσὶν ἀποπειράσαι ἐβούλοντο, καὶ τῇ ἄλλῃ παρασκευῇ τοῦ πεζοῦ, ἥνπερ ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, πρὶν ἐλθεῖν αὐτοὺς φθάσαι βουλόμενοι, ξυνέλεγον. παρεσκευάσαντο δὲ τό, τε ἄλλο ναυτικὸν, ὡς ἐκ τῆς προτέρας ναυμαχίας τὶ πλέον ἐνεῖδον σχήσοντες· καὶ τὰς πρώρας τῶν νεῶν ξυντεμόντες ἐς ἔλασσον, στεριφωτέρας ἐποίησαν, καὶ τὰς ἐπωτίδας ἐπέθεσαν ταῖς πρώραις παχείας· καὶ ἀντηρίδας ἀπ' αὐτῶν ὑπέτειναν πρὸς τοὺς τοίχους, ὡς ἐπὶ ἓξ πήχεις ἐντός τε καὶ ἔξωθεν. ᾧπερ τρόπῳ καὶ οἱ Κορίνθιοι πρὸς τὰς ἐν τῇ Ναυπάκτῳ

ipſis obviam venerunt. Poſtridie vero, cum eas conſcendiſſent, abierunt, & ad ſingulas urbes, praeter Locros, appellebant, donec Petram Rhegini agri pervenerunt.

XXXVI. Syracuſani vero, cum interea ipſos contra ſe venire audiſſent, belli fortunam claſſe rurſus experiri voluerunt, alioque peditatus apparatu, quem hac ipſa de cauſa collegerant, quod ipſos ac novorum hoſtium adventum praevertere cuperent. Inſtruxerunt autem claſſem cum aliis rebus, ita ut ex ſuperiore navali proelio didicerant, ſe fore meliore conditione, tum etiam navium proris, quas decurtarunt, & firmiores reddiderunt, & proris impoſuerunt craſſas epotidas; iiſque tigna iunxerunt & intus & extra, quae uſque ad navium latera ſpatio fere ſenum cubitorum pertingerent. quo modo & Corinthii adverſus naves, quae ad Naupactum erant, ſuarum proris inſtructis

ναῦς ἐπεσκευασμένοι πρώραθεν ἐναυμάχουν. ἐνόμισαν γὰρ οἱ Συρακούσιοι, πρὸς τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς, οὐχ ὁμοίως ἀντιναυπηγημένας, ἀλλὰ λεπτὰ τὰ πρώραθεν ἐχούσας, διὰ τὸ μὴ ἀντιπρώροις μᾶλλον αὐτοὺς ἢ ἐκ περίπλου ταῖς ἐμβολαῖς χρῆσθαι, οὐκ ἔλασσον σχήσειν, καὶ τὴν ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι ναυμαχίαν οὐκ ἐν πολλῷ πολλαῖς ναυσὶν οὖσαν, πρὸς ἑαυτῶν ἔσεσθαι. ἀντίπρωροι γὰρ ταῖς ἐμβολαῖς χρώμενοι, ἀναῤῥήξειν τὰ πρώραθεν αὐτοῖς, στερίφοις καὶ παχέσι πρὸς κοῖλα καὶ ἀσθενῆ παρέχοντες τοῖς ἐμβόλοις· τοῖς δὲ Ἀθηναίοις οὐκ ἔσεσθαι σφῶν ἐν στενοχωρίᾳ οὔτε περίπλουν, οὔτε διέκπλουν, ᾧπερ τῆς τέχνης μάλιστα ἐπίστευον. αὐτοὶ γὰρ κατὰ τὸ δυνατὸν, τὸ μὲν, οὐ δώσειν διεκπλεῖν, τὸ δὲ, τὴν

pugnaverant. Exiſtimarunt enim Syracuſani, adverſus Athenienſium naves, (quae non eodem modo adverſus Syracuſanorum naves erant aedificatae, ſed a prora partes graciles ac infirmas habebant, quod ipſi Athenienſes non tam adverſis proris, quam navibus circumactis, in hoſtilium navium latera incurrere conſueviſſent) ſe non deteriore conditione futuros, & navale proelium, quod in magno portu a multis navibus in non magno ſpatio committendum erat, pro ſe facturum putarunt. Se enim, adverſis proris incurrentes, diffracturos ipſorum proras; quod ſolidis craſſiſque roſtris in vacuas ac infirmas incurſuri eſſent: Athenienſibus vero in anguſto loci ſpatio nullam fore facultatem aut naves circumagendi, aut eas per mediam ſuam claſſem educendi; qua artificii parte potiſſimum illi confidebant. Se enim pro viribus hoc quidem praeſtituros, ut nullam ipſis per mediam ſuam claſſem tranſeundi facultatem darent; illud vero ab ipſis loci anguſtiis praeſtitum

στενοχωρίαν κωλύσειν ὥστε μὴ περιπλεῖν· τῇ τε πρότερον ἀμαθίᾳ τῶν κυβερνητῶν δοκούσῃ εἶναι τὸ ἀντίπρωρον ξυγκροῦσαι, μάλιστ' ἂν αὐτοὶ χρήσασθαι. πλεῖστον γὰρ ἐν αὐτῷ σχήσειν. τὴν γὰρ ἀνάκρουσιν οὐκ ἔσεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις ἐξωθουμένοις ἄλλοσε ἢ ἐς τὴν γῆν, καὶ ταύτην δι' ὀλίγου καὶ ἐς ὀλίγον κατ' αὐτὸ τὸ στρατόπεδον τὸ ἑαυτῶν. τοῦ δ' ἄλλου λιμένος αὐτοὶ κρατήσειν, καὶ ξυμφερομένους αὐτοὺς, ἤν πη βιάζωνται, ἐς ὀλίγον τε καὶ πάντας ἐς τὸ αὐτὸ προσπίπτοντας ἀλλήλοις ταράξεσθαι (ὅπερ καὶ ἔβλαπτε μάλιστα τοὺς Ἀθηναίους ἐν ἁπάσαις ταῖς ναυμαχίαις, οὐκ οὔσης αὐτοῖς ἐς πάντα τὸν λιμένα τῆς ἀνακρούσεως, ὥσπερ τοῖς Συρακουσίοις) περιπλεῦσαι δὲ ἐς τὴν εὐρυχωρίαν, σφῶν ἐχόντων τὴν ἐπίπλευσιν ἀπὸ τοῦ πελάγους τε καὶ ἀνά-

iri, quae illos impediturae eſſent, ne naves circumagerent. Quod autem prius gubernatorum inſcitia contigiſſe videbatur, ut adverſis proris cum hoſtibus confligerent, ſe hoc ipſo potiſſimum proelii genere ſperabant uſuros. Hac enim ratione ſe optima conditione futuros. Athenienſibus enim, ſi a ſe propellerentur, non fore facultatem retrocedendi alio, niſi ad terram, idque exiguo intervallo a mari diſtantem, & in exiguum loci ſpatium, iuxta ſua ipſorum caſtra. Cetero vero portu ſe potituros: at ipſos hoſtes, ſicubi premerentur, confertos in exiguo ſpatio, & omnes in eodem loco inter ſe concurrentes perturbatum iri: (quod etiam in omnibus navalibus proeliis plurimum Athenienſibus obfuit, quod ipſis in omnem portum, ut Syracuſanis, retrocedere non liceret) in apertum vero mare navibus circumactis evadendi facultatem non habituros, quod penes ſe futurum eſſet, & a pelago incurſionem in illos facere,

κρουσιν, οὐ δυνήσεσθαι αὐτοὺς, ἄλλως τε καὶ τοῦ Πλημμυρίου πολεμίου τε αὐτοῖς ἐσομένου, καὶ τοῦ στόματος οὐ μεγάλου ὄντος τοῦ λιμένος.

λζ΄. Τοιαῦτα οἱ Συρακούσιοι πρὸς τὴν ἑαυτῶν ἐπιστήμην τε καὶ δύναμιν ἐπινοήσαντες, καὶ ἅμα τεθαῤῥηκότες μᾶλλον ἤδη ἀπὸ τῆς προτέρας ναυμαχίας, ἐπεχείρουν τῷ τε πεζῷ ἅμα καὶ ταῖς ναυσί· καὶ τὸν μὲν πεζὸν ὀλίγῳ πρότερον τὸν ἐκ τῆς πόλεως Γύλιππος προὐξαγαγὼν, προσῆγε τῷ τείχει τῶν Ἀθηναίων, καθόσον πρὸς τὴν πόλιν αὐτοῦ ἑώρα. καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπιείου, οἵ τε ὁπλῖται ὅσοι ἐκεῖ ἦσαν καὶ οἱ ἱππεῖς καὶ ἡ γυμνητία τῶν Συρακουσίων ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα προσῄει τῷ τείχει· αἱ δὲ νῆες μετὰ τοῦτο εὐθὺς ἐξέπλεον τῶν Συρακουσίων καὶ τῶν ξυμμάχων. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τοπρῶτον αὐτοὺς

& illinc ad ſua caſtra retrocedere, praecipue vero quod Plemmyrium ipſis infeſtum eſſet futurum, ſimul etiam quod portus oſtium non amplum eſſet.

XXXVII. Syracuſani igitur, cum haec excogitaſſent & priſtinae diſciplinae atque virtuti addidiſſent, ſimul etiam cum ex ſuperiore navali proelio maiorem fidentiam iam concepiſſent, pedeſtribus ſimul & maritimis copiis Athenienſes aggrediuntur. Et peditatum quidem Gylippus paulo prius ex urbe eductum admovit ad Athenienſium munitionem, ab ea parte, qua proſpectus in urbem patebat. Item qui apud Olympieum erant, cum gravis armaturae milites, qui illic erant, tum equites, & levis armatura Syracuſanorum, ad munitionem ab altera parte acceſſerunt. Poſtea vero confeſtim Syracuſanorum ſociorumque naves prodierunt. Athenienſes vero primum quidem eos cum ſolo peditatu belli fortunam tentaturos exiſtimabant; ſed

οἰόμενοι τῷ πεζῷ μόνῳ πειράσειν, ὁρῶντες δὲ καὶ τὰς ναῦς ἐπιφερομένας ἄφνω, ἐθορυβοῦντο· καὶ οἱ μὲν, ἐπὶ τὰ τείχη καὶ πρὸ τῶν τειχῶν τοῖς προσιοῦσιν ἀντιπαρετάσσοντο, οἱ δὲ [Ἀθηναῖοι] πρὸς τοὺς ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπιείου καὶ τῶν ἔξω κατὰ τάχος χωροῦντας ἱππέας τε πολλοὺς καὶ ἀκοντιστὰς ἀντεπεξῄεσαν. ἄλλοι δὲ τὰς ναῦς ἐπλήρουν, καὶ ἅμα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν παρεβοήθουν, καὶ ἐπειδὴ πλήρεις ἦσαν, ἀντανῆγον πέντε καὶ ἑβδομήκοντα ναῦς· καὶ αἱ τῶν Συρακουσίων ἦσαν ὀγδοήκοντα μάλιστα.

Menſe Iulio.

λη΄. Τῆς δὲ ἡμέρας ἐπιπολὺ προσπλέοντες, καὶ ἀνακρουόμενοι, καὶ πειράσαντες ἀλλήλων, καὶ οὐδέτεροι δυνάμενοι ἄξιόν τι λόγου παραλαβεῖν, εἰ μὴ ναῦν μίαν ἢ δύο τῶν Ἀθηναίων οἱ Συρακούσιοι καταδύσαντες, διεκρί-

cum naves quoque ſubito contra ſe venientes vidiſſent, perturbati ſunt. Et alii quidem ſupra munitiones & ante munitiones acie inſtructa ſteterunt adverſus hoſtes accedentes: Athenienſium vero alii adverſus equites & iaculatores multos, qui partim ex Olympieo, partim ex aliis locis extra ſitis, magna celeritate veniebant, prodierunt. alii vero naves inſtruebant, ſimul etiam ad litus ad opem ſuis ferendam accurrebant: poſtquam autem inſtructae fuerunt, quinque & ſeptuaginta naves adverſus hoſtem in altum duxerunt. Syracuſanorum vero erant circiter octoginta.

XXXVIII. Cum autem ad multum illius diei ſpatium mutuis incurſionibus ſe petiiſſent, & alteri ab alteris viciſſim repulſi fuiſſent, & utrique virtutis hoſtilis periculum mutuo feciſſent, & neutri aliquo praeclaro ac memoratu digno facinore edito victoriam ab adverſariis reportare potuiſſent, (niſi quod Syracuſani unam aut alteram

θησαν· καὶ ὁ πεζὸς ἅμα ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀπῆλθε. τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ μὲν Συρακούσιοι ἡσύχαζον, οὐδὲν δηλοῦντες ὁποῖόν τι τὸ μέλλον ποιήσουσιν· ὁ δὲ Νικίας, ἰδὼν ἀντίπαλα τὰ τῆς ναυμαχίας γενόμενα, καὶ ἐλπίζων αὐτοὺς αὖθις ἐπιχειρήσειν, τούς τε τριηράρχους ἠνάγκαζεν ἐπισκευάζειν τὰς ναῦς, εἴτις τι ἐπεπονήκει, καὶ ὁλκάδας προώρμισε πρὸ τοῦ σφετέρου σταυρώματος, ὃ αὐτοῖς πρὸ τῶν νεῶν ἀντὶ λιμένος κλειστοῦ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐπεπήγει. διαλιπούσας δὲ τὰς ὁλκάδας ὅσον δύο πλέθρα ἀπ' ἀλλήλων κατέστησεν, ὅπως εἴτις βιάζοιτο ναῦς, εἴη καταφευξις ἀσφαλὴς, καὶ πάλιν καθ' ἡσυχίαν ἔκπλους. παρασκευαζόμενοι δὲ ταῦτα ὅλην ἡμέραν διετέλεσαν οἱ Ἀθηναῖοι μέχρι νυκτός.

λθ'. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ Συρακούσιοι τῆς μὲν ὥρας πρωϊαίτερον, τῇ δὲ ἐπιχειρήσει τῇ αὐτῇ τοῦ τε πεζοῦ καὶ

Athenienſium navem depreſſerunt) alteri ab alteris diremti diſceſſerunt: & peditatus ſimul a munitionibus Athenienſium abſceſſit. Poſtridie vero Syracuſani quidem quieverunt, nullo modo declarantes, quidnam eſſent acturi. Nicias vero, cernens navale proelium aequo Marte commiſſum fuiſſe, & exiſtimans, ipſos rurſus idem tentaturos, trierarchos ad naves reficiendas adegit, ſi qua damnum aliquod accepiſſet, & onerarias produxit ante ſuum vallum, quod ab ipſis, portus concluſi loco, ante naves in mari defixum fuerat. onerarias vero binum circiter iugerum ſpatio inter ſe diſtantes collocavit, ut, ſi qua navis premeretur, ipſi tutum eſſet refugium, & rurſus per otium exeundi facultas. Athenienſes autem in his apparandis totum diem ad noctem uſque conſumſerunt.

XXXIX. Poſtridie vero Syracuſani maturius quidem,

τοῦ ναυτικοῦ προσέμισγον τοῖς Ἀθηναίοις. καὶ ἀντικαταστάντες ταῖς ναυσὶ, τὸν αὐτὸν τρόπον αὖθις ἐπιπολὺ διῆγον τῆς ἡμέρας πειρώμενοι ἀλλήλων· πρὶν δὴ Ἀρίστων ὁ Πυῤῥίχου Κορίνθιος, ἄριστος ὢν κυβερνήτης τῶν μετὰ Συρακουσίων, πείθει τοὺς σφετέρους τοῦ ναυτικοῦ ἄρχοντας πέμψαντας ὡς τοὺς ἐν τῇ πόλει ἐπιμελομένους, κελεύειν ὅτιτάχιστα τὴν ἀγορὰν τῶν πωλουμένων παρὰ τὴν θάλασσαν μεταστῆσαι κομίσαντας, καὶ ὅσα τὶς ἔχει ἐδώδιμα, πάντας ἐκεῖσε φέροντας ἀναγκάσαι πωλεῖν, ὅπως αὐτοὺς ἐκβιβάσαντες τοὺς ναύτας, εὐθὺς παρὰ τὰς ναῦς ἀριστοποιήσωνται, καὶ δι' ὀλίγου αὖθις καὶ αὐθήμερον ἀπροσδοκήτοις τοῖς Ἀθηναίοις ἐπιχειρῶσι.

μ΄. Καὶ οἱ μὲν, πεισθέντες ἔπεμψαν ἄγγελον, καὶ ἡ ἀγορὰ παρεσκευάσθη· καὶ οἱ Συρακούσιοι ἐξαίφνης

quam ante, ſed tamen eodem & peditatus & claſſis conatu cum Athenienſibus conflixerunt. Cum autem adverſis navibus ſe mutuo oppugnare coepiſſent, eodem modo rurſus magnam illius diei partem ſe invicem laceſſendo conſumſerunt; donec Ariſton Pyrrhichi filius, Corinthius, omnium, qui cum Syracuſanis erant, optimus gubernator, ſuaſit primis ſuae claſſis ducibus, ut mitterent ad eos, quibus in urbe huius rei cura commiſſa erat, qui imperarent ipſis, ut quam celerrime rerum venalium forum mutarent, & res venales ad mare transferrent, & quaecunque quis eſculenta haberet, omnes cogerent haec illuc ferre & vendere, ut nautae illic expoſiti, ſtatim iuxta naves pranderent, & intra breve ſpatium rurſus, idque eodem die, Athenienſes nihil huiuſmodi exſpectantes aggrederentur.

XL. Atque hi quidem huius verbis adducti nuntium miſerunt, & mercatus apparatus eſt. Et Syracuſani repente

πρύμναν κρουσάμενοι, πάλιν πρὸς τὴν πόλιν ἔπλευσαν. καὶ εὐθὺς ἐκβάντες, αὐτοῦ ἄριστον ἐποιοῦντο. οἱ δ' Ἀθηναῖοι, νομίσαντες αὐτοὺς, ὡς ἡσσημένους, σφῶν πρὸς τὴν πόλιν ἀνακρούσασθαι, καθ' ἡσυχίαν ἐκβάντες, τά τε ἄλλα διεπράσσοντο, καὶ τὰ ἀμφὶ τὸ ἄριστον, ὡς τῆς γε ἡμέρας ταύτης οὐκέτι οἰόμενοι ἂν ναυμαχῆσαι. ἐξαίφνης δὲ οἱ Συρακούσιοι πληρώσαντες τὰς ναῦς, ἐπέπλεον αὖθις. οἱ δὲ, διὰ πολλοῦ θορύβου καὶ ἄσιτοι οἱ πλείους, οὐδενὶ κόσμῳ ἐσβάντες, μόγις ποτὲ ἀντανήγοντο· καὶ χρόνον μέν τινα ἀπέσχοντο ἀλλήλων φυλασσόμενοι, ἔπειτα οὐκ ἐδόκει τοῖς Ἀθηναίοις, αὐτοῦ ὑπὸ σφῶν αὐτῶν διαμέλλοντας κόπῳ ἁλίσκεσθαι, ἀλλ' ἐπιχειρεῖν ὅτι τάχιστα· καὶ ἐπιφερόμενοι ἐκ παρακελεύσεως, ἐναυμάχουν. οἱ δὲ Συρακούσιοι δεξάμενοι [ἠ-

in puppim remigantes & ceſſim euntes, urbem verſus navigando ſe receperunt. Et ſtatim exſcenſu facto, ibi prandium ſumſerunt. Athenienſes vero exiſtimantes, ipſos, ut a ſe victos, ad ſuam urbem in puppim remigantes ſeſe recipere, per otium in litus egreſſi, cum ad alia, tum ad prandium expediendum ſe contulerunt, quod nullum navale proelium amplius eo die ſe commiſſuros putarent. At Syracuſani repente navibus inſtructis in eos rurſus invehuntur. Illi vero magno cum tumultu, & plerique ieiuni, nullo ordine naves conſcenderunt, & aegre tandem obviam ipſis iverunt. Et cum aliquamdiu ſibi caventes, a ſe mutuo abſtinuiſſent; poſtea placuit Athenienſibus non diutius ibi cunctari, ſed quam celerrime hoſtes aggredi, ne ſua ipſorum culpa laſſitudine confecti, caperentur. Quamobrem dato ſigno ingruentes pugnare coeperunt. Syracuſani vero illorum impetum excipientes, eos propulſabant;

μύνοντο,] καὶ ταῖς τε ναυσὶν ἀντιπρώροις χρώμενοι, ὥσπερ διενοήθησαν, τῶν ἐμβολῶν τῇ παρασκευῇ ἀνεῤῥήγνυσαν τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς ἐπιπολὺ τῆς παρεξειρεσίας· καὶ οἱ ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων αὐτοῖς ἀκοντίζοντες, μεγάλα ἔβλαπτον τοὺς Ἀθηναίους· πολὺ δ' ἔτι μείζω οἱ ἐν τοῖς λεπτοῖς πλοίοις περιπλέοντες τῶν Συρακουσίων, καὶ ἔς τε τοὺς ταρσοὺς ὑποπίπτοντες τῶν πολεμίων νεῶν, καὶ ἐς τὰ πλάγια παραπλέοντες, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐς τοὺς ναύτας ἀκοντίζοντες.

μα'. Τέλος δὲ τούτῳ τῷ τρόπῳ κατὰ κράτος ναυμαχοῦντες οἱ Συρακούσιοι ἐνίκησαν· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τραπόμενοι διὰ τῶν ὁλκάδων τὴν κατάφευξιν ἐποιοῦντο ἐς τὸν ἑαυτῶν ὅρμον. αἱ δὲ τῶν Συρακουσίων νῆες μέχρι μὲν τῶν ὁλκάδων ἐπεδίωκον, ἔπειτα αὐτοὺς αἱ κεραῖαι

& adverſis ſuarum navium proris utentes, (quemadmodum facere ſtatuerant) quas ita paraverant, ut ad incurſiones faciendas eſſent idoneae, lacerabant Athenienſium naves in magna prorarum parte, ubi nullum erat remigium. Et qui ex tabulatis ipſos iaculis petebant, Athenienſibus vehementer nocebant. Sed longe magis illi Syracuſani, qui exiguis navigiis circumvehebantur, & ordines ac ſeriem remorum hoſtilium navium ſubibant, & ad earum latera praetervehebantur, & ex ipſis navigiis in nautas miſſilia iaciebant.

XLI. Tandem autem Syracuſani totis viribus hoc modo pugnantes vicerunt: Athenienſes vero in fugam verſi, per onerariarum navium praeſidium in ſuam ſtationem confugerunt. Syracuſanorum vero naves hoſtem inſecutae ſunt uſque ad illas onerarias naves; deinde antennae, quae ex onerariis navibus, in introitu, altius ſublatae ſta-

ὑπὲρ τῶν ἔσπλων αἱ ἀπὸ τῶν ὁλκάδων δελφινοφόροι ἠρμέναι ἐκώλυον. δύο δὲ νῆες τῶν Συρακουσίων ἐπαιρόμεναι τῇ νίκῃ προσέμιξαν αὐτῶν ἐγγὺς, καὶ διεφθάρησαν, καὶ ἡ ἑτέρα αὐτοῖς ἀνδράσιν ἑάλω. καταδύσαντες δ᾽ οἱ Συρακούσιοι τῶν Ἀθηναίων ἑπτὰ ναῦς, καὶ κατατραυματίσαντες πολλὰς, ἄνδρας τε τοὺς μὲν ζωγρήσαντες, τούς τε ἀποκτείναντες, ἀπεχώρησαν· καὶ τροπαῖά τε ἀμφοτέρων τῶν ναυμαχιῶν ἔστησαν, καὶ τὴν ἐλπίδα ἤδη ἐχυρὰν εἶχον ταῖς μὲν ναυσὶ πολὺ κρείσσους εἶναι, ἐδόκουν δὲ καὶ τὸ πεζὸν χειρώσεσθαι. καὶ οἱ μὲν, ὡς ἐπιθησόμενοι κατ᾽ ἀμφότερα παρεσκευάζοντο αὖθις.

μβʹ. Ἐν τούτῳ δὲ Δημοσθένης καὶ Εὐρυμέδων, ἔχοντες τὴν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν παραγίγνονται, ναῦς Iulio exeunte. τε τρεῖς καὶ ἑβδομήκοντα μάλιστα ξὺν ταῖς ξενικαῖς,

bant, unde plumbei delphines ad demergendas ſubeuntes naves pendebant, ipſos ulterius progredi prohibuerunt. Duae vero Syracuſanorum naves, victoria feroces, ad illas propius acceſſerunt, atque profligatae fuerunt; & earum altera una cum ipſis viris capta fuit. At Syracuſani, ſeptem navibus Athenienſium depreſſis, multiſque laceratis, viriſque partim captis, partim occiſis, abierunt; & utriuſque pugnae navalis tropaea erexerunt, certamque ſpem animo iam conceperant, ſe Athenienſibus claſſe longe ſuperiores fore. Exiſtimabant autem, ipſum etiam peditatum a ſe ſubactum iri. Atque hi quidem, ut hoſtem utrinque rurſus aggreſſuri, ſeſe praeparabant.

XLII. Interea vero Demoſthenes & Eurymedon cum auxilio, quod ab Athenienſibus acceptum adducebant, advenerunt, navibus ferme tribus & ſeptuaginta, una cum peregrinis, & fere cum quinque millibus gravis armatu-

καὶ ὁπλίτας περὶ πεντακισχιλίους ἑαυτῶν τε καὶ τῶν ξυμμάχων· ἀκοντιστάς τε βαρβάρους καὶ Ἕλληνας οὐκ ὀλίγους, καὶ σφενδονήτας καὶ τοξότας, καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν ἱκανήν. καὶ τοῖς μὲν Συρακουσίοις καὶ ξυμμάχοις κατάπληξις ἐν τῷ αὐτίκα οὐκ ὀλίγη ἐγένετο, εἰ πέρας μηδὲν ἔσται σφίσι τοῦ ἀπαλλαγῆναι τοῦ κινδύνου· ὁρῶντες οὔτε διὰ τὴν Δεκέλειαν τειχιζομένην οὐδὲν ἧσσον στρατὸν ἴσον καὶ παραπλήσιον τῷ προτέρῳ ἐπεληλυθότα, τήν τε τῶν Ἀθηναίων δύναμιν πανταχόσε πολλὴν φαινομένην. τῷ δὲ προτέρῳ στρατεύματι τῶν Ἀθηναίων, ὡς ἐκ κακῶν, ῥώμη τις ἐγεγένητο. ὁ δὲ Δημοσθένης, ἰδὼν ὡς εἶχε τὰ πράγματα, καὶ νομίσας οὐχ οἷόν τε εἶναι διατρίβειν, οὐδὲ παθεῖν ὅπερ ὁ Νικίας ἔπαθεν· ἀφικόμενος γὰρ τοπρῶτον ὁ Νικίας φοβερὸς, ὡς οὐκ εὐθὺς προσέκειτο ταῖς Συρακούσαις, ἀλλ' ἐν Κα-

rae militum, quos tam ex ſuis popularibus, quam ex ſociis, collegerant. Praeterea cum iaculatoribus barbaris & Graecis non paucis, nec non funditoribus & ſagittariis, & reliquo apparatu, quanto opus erat. Quamobrem Syracuſanorum & ſociorum animos non exiguus pavor tunc invaſit, ſi nullus periculi devitandi finis ſibi futurus eſſet. Videbant enim, quamvis Decelea fuiſſet munita, nihilo tamen minus exercitum parem atque ſimilem priori contra ſe veniſſe, & Athenienſium vires undique magnas apparere. Superiori vero Athenienſium exercitui, ut in malis, quoddam animi robur acceſſit. Demoſthenes autem, cum vidiſſet, quo in ſtatu res eſſent, & exiſtimaſſet nullo modo ſibi licere tempus terere, & committere quod Nicias commiſerat: (Nicias enim, cum initio formidabilis illuc appuliſſet, quia Syracuſas non protinus eſt adortus,

τάνῃ διεχείμαζεν, ὑπερώφθη τε, καὶ ἔφθασεν αὐτὸν ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατιᾷ ὁ Γύλιππος ἀφικόμενος. ἣν οὐδ᾽ ἂν μετέπεμψαν οἱ Συρακούσιοι, εἰ ἐκεῖνος εὐθὺς ἐπέκειτο. ἱκανοὶ γὰρ αὐτοὶ οἰόμενοι εἶναι, ἅμα τ᾽ ἂν ἔμαθον ἥσσους ὄντες, καὶ ἀποτετειχισμένοι ἂν ἦσαν· ὥστε μηδ᾽ εἰ μετέπεμψαν, ἔτι ὁμοίως ἂν αὐτοὺς ὠφελεῖν. ταῦτα οὖν ἀνασκοπῶν ὁ Δημοσθένης, καὶ γιγνώσκων ὅτι καὶ αὐτὸς ἐν τῷ παρόντι, τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ μάλιστα δεινότατός ἐστι τοῖς ἐναντίοις, ἐβούλετο ὅτιτάχος ἀποχρήσασθαι τῇ παρούσῃ τοῦ στρατεύματος ἐκπλήξει. καὶ ὁρῶν τὸ παρατείχισμα τῶν Συρακουσίων, ᾧ ἐκώλυσαν περιτειχίσαι σφᾶς τοὺς Ἀθηναίους, ἁπλοῦν τε ὂν, καὶ εἰ ἐπικρατήσειέ τις τῶν τε Ἐπιπολῶν τῆς ἀναβάσεως, καὶ αὖθις τοῦ ἐν αὐταῖς στρατοπέδου, ῥᾳδίως

ſed Catanae hibernavit, in contemtionem apud hoſtes venit; eumque Gylippus, qui copias ex Peloponneſo ducebat, antevertit. Quas ne arceſſiſſent quidem Syracuſani, ſi ille confeſtim invaſiſſet. Nam cum ipſi ſe ſatis virium habere putarent, uno eodemque tempore ſe illis inferiores eſſe cognoviſſent, & circumvallati fuiſſent. Quare ne ſi arceſſiſſent quidem, ipſos amplius aeque ac ante iuvare potuiſſet.) Demoſthenes igitur, cum haec conſideraret, & ſciret, ſe quoque in praeſentia, primo die maxime formidabilem hoſtibus eſſe, praeſenti ſuarum copiarum terrore quam celerrime uti volebat. Cum autem animadverteret, directum Syracuſanorum murum prope ſuas munitiones exſtructum, quo ſe ab Athenienſibus circumvallari prohibuerant, ſimplicem eſſe, &, ſi quis Epipolarum aſcenſum occupaſſet, & caſtra, quae in ipſis erant, hunc facile captum iri: (nullum enim fore putabat, qui ſuorum im-

ἂν αὐτὸ ληφθὲν, (οὐδὲ γὰρ ὑπομεῖναι ἂν σφᾶς οὐδένα) ἠπείγετο ἐπιθέσθαι τῇ πείρᾳ· καί [οἱ] ξυντομωτάτην ἡγεῖτο διαπολέμησιν. ἢ γὰρ κατορθώσας ἥξειν Συρακούσας, ἢ ἀπάξειν τὴν στρατιὰν, καὶ οὐ τρίβεσθαι ἄλλως Ἀθηναίους τε τοὺς ξυστρατευομένους καὶ τὴν ξύμπασαν πόλιν. πρῶτον μὲν οὖν τήν τε γῆν ἐξελθόντες τῶν Συρακουσίων ἔτεμνον οἱ Ἀθηναῖοι περὶ τὸν Ἄναπον, καὶ τῷ στρατεύματι ἐπεκράτουν, ὥσπερ τοπρῶτον, τῷ τε πεζῷ καὶ ταῖς ναυσίν. οὐδὲ γὰρ καθ' ἑκάτερα οἱ Συρακούσιοι ἀντεπεξῄεσαν, ὅτι μὴ τοῖς ἱππεῦσι καὶ ἀκοντισταῖς ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπιείου.

μγ'. Ἔπειτα μηχαναῖς ἔδοξε τῷ Δημοσθένει πρότερον ἀποπειράσαι τοῦ ἀποτειχίσματος. ὡς δὲ αὐτῷ προσαγαγόντι κατεκαύθησάν τε ὑπὸ τῶν ἐναντίων ἀπὸ τοῦ τείχους ἀμυνομένων αἱ μηχαναὶ, καὶ τῇ ἄλλῃ στρα-

petum auderet ſuſtinere) rem aggredi, periculumque facere properabat; breviſſimoque temporis ſpatio bellum a ſe confectum iri ſperabat. Aut enim re feliciter geſta Syracuſas in ſuam poteſtatem venturas, aut copias a ſe abductum iri, nec univerſos Athenienſes, tam eos, qui militiae, quam eos, qui domi erant, fruſtra attritum iri. Primum igitur ex navibus egreſſi Athenienſes Syracuſanorum agrum, qui circum Anapum erat, vaſtare coeperunt, & pedeſtribus navalibuſque copiis, ut ante, ſuperiores erant. Adverſus enim neutras copias Syracuſani prodierunt, niſi cum equitibus & iaculatoribus, qui ex Olympieo venerant.

XLIII. Deinde Demoſtheni, priuſquam Epipolas aggrederetur, illam munitionem machinis tentare placuit. Sed cum machinae, ab ipſo ad munitionem admotae, crematae fuiſſent ab adverſariis, qui ex muris ſe defendebant,

τιᾷ πολλαχῇ προσβάλλοντες ἀπεκρούοντο, οὐκέτι ἐδόκει διατρίβειν· ἀλλὰ πείσας τόν τε Νικίαν καὶ τοὺς ἄλλους ξυνάρχοντας, ὡς ἐπενόει τὴν ἐπιχείρησιν τῶν Ἐπιπολῶν ἐποιεῖτο. καὶ ἡμέρας μὲν ἀδύνατα ἐδόκει εἶναι λαθεῖν προσελθόντας τε καὶ ἀναβάντας· παραγγείλας δὲ πενθ' ἡμερῶν σιτία, καὶ τοὺς λιθολόγους, καὶ τέκτονας πάντας λαβὼν, καὶ ἄλλην παρασκευὴν τοξευμάτων τε, καὶ ὅσα ἔδει, ἢν κρατῶσι, τειχίζοντας ἔχειν· αὐτὸς μὲν ἀπὸ τοῦ πρώτου ὕπνου, καὶ Εὐρυμέδων, καὶ Μένανδρος, ἀναλαβὼν τὴν πᾶσαν στρατιὰν, ἐχώρει πρὸς τὰς Ἐπιπολάς. Νικίας δὲ ἐν τοῖς τείχεσιν ὑπελέλειπτο. καὶ ἐπειδὴ ἐγένοντο πρὸς αὐταῖς κατὰ τὸν Εὐρύηλον (ᾗπερ καὶ ἡ προτέρα στρατιὰ τοπρῶτον ἀνέβη) λανθάνουσί τε τοὺς φύλακας τῶν Συρακουσίων, καὶ

cum etiam ceterae eius copiae, quae munitionem variis in partibus oppugnabant, ab hoſtibus repellerentur, tempus non amplius terendum eſſe cenſuit. Quare cum rem Niciae ceteriſque collegis perſuaſiſſet, Epipolas, ut cogitarat, aggredi ſtatuit. Ceterum interdiu quidem nullo modo fieri poſſe videbatur, ut clam accederent & aſcenderent. Cum igitur edixiſſet militibus, ut ſecum ferrent quinque dierum cibaria, cum etiam aedium ſtructores omneſque fabros aſſumſiſſet, & ceterum miſſilium apparatum, & omnia, quaecunque ad munitiones exſtruendas neceſſaria futura erant, ſi eo loco potiti fuiſſent, ipſe quidem a primo ſomno, & Eurymedon, & Menander, omnibus copiis aſſumtis, ad Epipolas contendit. Nicias vero in munitionibus remanſit. Cum autem ad ipſas Epipolas acceſſiſſent per Euryelum, (qua etiam prior exercitus prius aſcenderat) Syracuſanorum coſtodes latuerunt; ipſorumque

προσβάντες, τὸ τείχισμα ὃ ἦν αὐτόθι τῶν Συρακουσίων, αἱροῦσι, καὶ ἄνδρας [τινὰς] τῶν φυλάκων ἀποκτείνουσιν· οἱ δὲ πλείους, διαφυγόντες εὐθὺς πρὸς τὰ στρατόπεδα, ἃ ἦν ἐπὶ τῶν Ἐπιπολῶν τρία [ἐν προτειχίσμασιν,] ἓν μὲν τῶν Συρακουσίων, ἓν δὲ τῶν ἄλλων Σικελιωτῶν, ἓν δὲ τῶν ξυμμάχων, ἀγγέλλουσι τὴν ἔφοδον. καὶ τοῖς ἑξακοσίοις τῶν Συρακουσίων, οἳ καὶ πρῶτοι κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τῶν Ἐπιπολῶν φύλακες ἦσαν, ἔφραζον. οἱ δ' ἐβοήθουν τ' εὐθὺς, καὶ αὐτοῖς ὁ Δημοσθένης καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐντυχόντες, ἀμυνομένους προθύμως ἔτρεψαν. καὶ αὐτοὶ μὲν εὐθὺς ἐχώρουν ἐς τὸ πρόσθεν ὅπως τῇ παρούσῃ ὁρμῇ τοῦ περαίνεσθαι ὧν ἕνεκα ἦλθον μὴ βραδεῖς γένωνται. ἄλλοι δὲ τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης παρατείχισμα τῶν Συρακουσίων, οὐχ ὑπομενόντων τῶν φυλάκων, ᾕρουν τε, καὶ τὰς ἐπάλξεις ἀπέσυρον. οἱ δὲ

munitionem, quae illic erat, aggreſſi ceperunt, & nonnullos de cuſtodibus interfecerunt. At ipſorum plerique, qui confeſtim diffugerant ad caſtra, (quae in ipſis Epipolis erant terna, in urbis propugnaculis, una quidem Syracuſanorum, altera vero ceterorum Sicilienſium, & tertia aliorum ſociorum,) hoſtium adventum ſuis nuntiarunt. Et praecipue ſexcentis illis Syracuſanis, qui etiam primi in hac Epipolarum parte excubabant, hoſtes introiſſe ſignificarunt. Hi vero confeſtim ad opem ſuis ferendam accurrerunt; ſed Demoſthenes & Athenienſes eos nacti, quamvis ſtrenue reſiſterent, tamen fugarunt. Atque ipſi quidem confeſtim ulterius ire perrexerunt, ne praeſens ille animorum ardor reſtingueretur, atque res, quarum cauſa venerant, non perficerentur. Alii vero munitionem Syracuſanorum, quam initio aggreſſi fuerant, a cuſtodibus

Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι, καὶ ὁ Γύλιππος καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ ἐβοήθουν ἐκ τῶν προτειχισμάτων. καὶ ἀδοκήτου τοῦ τολμήματος σφίσιν ἐν νυκτὶ γενομένου, προσέβαλλόν τε τοῖς Ἀθηναίοις ἐκπεπληγμένοι, καὶ βιασθέντες ὑπ᾽ αὐτῶν, τοπρῶτον ὑπεχώρησαν. προϊόντων δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐν ἀταξίᾳ μᾶλλον ἤδη ὡς κεκρατηκότων, καὶ βουλομένων διὰ παντὸς τοῦ μήπω μεμαχημένου τῶν ἐναντίων ὡστάχιστα διελθεῖν, (ἵνα μὴ ἀνέντων σφῶν τῆς ἐφόδου αὖθις ξυστραφῶσιν) οἱ Βοιωτοὶ πρῶτοι αὐτοῖς ἀντέσχον, καὶ προσβαλόντες ἔτρεψάν τε καὶ ἐς φυγὴν κατέστησαν.

μδʹ. Καὶ ἐνταῦθα ἤδη ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ ἀπορίᾳ Iul. fin. ἐγίγνοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ἣν οὐδὲ πυθέσθαι ῥᾴδιον ἦν οὐδ᾽ ἀφ᾽ ἑτέρων ὅτῳ τρόπῳ ἕκαστα ξυνηνέχθη. ἐν μὲν γὰρ ἡμέρᾳ σαφέστερα μὲν, ὅμως δὲ οὐδὲ ταῦτα οἱ παραγε-

deſertam ceperunt, pinnaſque detrahebant. Syracuſani vero, & ſocii, & Gylippus, eiuſque milites, opem ex propugnaculis ferebant. Quoniam autem hoc audax hoſtium facinus ipſis inexſpectatum noctu contigerat, Athenienſes invaſerunt timore perculſi; & ab ipſis repulſi, primum pedem retulerunt. Dum autem Athenienſes quaſi victores nullo ordine iam longius progrederentur, & omnes hoſtium munitiones nondum oppugnatas perrumpere quam celerrime vellent, (ne, ſe de impreſſione remittentibus, Syracuſani rurſus conglobarentur) ipſis Boeoti primi reſtiterunt, & aggreſſi fuderunt, ac in fugam coniecerunt.

XLIV. Hic vero Athenienſes iam in magna perturbatione & conſilii inopia conſtituti ſunt, quam vel ex alterutris intelligere non facile fuit, ut certo ſciatur, quonam modo ſingula contigerint. Nam interdiu, certiora

νόμενοι πάντα, πλὴν τὸ καθ᾽ ἑαυτὸν ἕκαστος μόγις οἶδεν· ἐν δὲ νυκτομαχίᾳ (ἣ μόνη δὴ στρατοπέδων μεγάλων ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ἐγένετο) πῶς ἄν τις σαφῶς τι εἰδείη; ἦν μὲν γὰρ σελήνη λαμπρὰ, ἑώρων δὲ οὕτως ἀλλήλους ὡς ἐν σελήνῃ εἰκὸς τὴν μὲν ὄψιν τοῦ σώματος προορᾷν, τὴν δὲ γνῶσιν τοῦ οἰκείου ἀπιστεῖσθαι. ὁπλῖται δὲ ἀμφοτέρων οὐκ ὀλίγοι ἐν στενοχωρίᾳ ἀνεστρέφοντο. καὶ τῶν Ἀθηναίων οἱ μὲν ἤδη ἐνικῶντο, οἱ δὲ ἔτι τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ ἀήσσητοι ἐχώρουν. πολὺ δὲ καὶ τοῦ ἄλλου στρατεύματος αὐτοῖς τὸ μὲν ἄρτι ἀναβεβήκει, τὸ δ᾽ ἔτι προσανῄει· ὥστ᾽ οὐκ ἠπίσταντο πρὸς ὅ, τι χρὴ χωρῆσαι. ἤδη γὰρ τὰ πρόσθεν τῆς τροπῆς γεγενημένης ἐτετάρακτο πάντα, καὶ χαλεπὰ ἦν ὑπὸ τῆς βοῆς δια-

quidem, ſed tamen ne haec quidem omnia noverunt illi, qui rebus gerendis interfuerunt: ſed vix unuſquiſque novit res in ea parte geſtas, in qua ipſe fuit. At in nocturna pugna (quae ſola in hoc bello inter magnos exercitus tunc eſt commiſſa) qua ratione quis aliquid certo ſcire poſſit? Nam luna quidem fulgebat: ſed ita ſe invicem conſpiciebant, ut ad lunam credibile eſt. nam ipſam quidem corporis ſpeciem proſpiciebant; ſed amicum ab hoſte non diſcernebant. Utrorumque vero non pauci gravis armaturae milites in anguſto loci ſpatio verſabantur. Et Athenienſium alii quidem iam vincebantur, alii vero ſua prima impreſſione adhuc invicti pergebant. Multi etiam ex reliquo exercitu ad ipſos partim quidem iam aſcenderant, partim vero iam adventabant; adeo ut neſcirent, quonam tendere deberent. Nam propter fugam, in quam primum ipſorum agmen ab hoſte coniectum fuerat, omnia perturbata erant, & propter ingentem clamorem difficile digno-

γνῶναι. οἵ τε γὰρ Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι κρατοῦντες παρεκελεύοντό τε, κραυγῇ οὐκ ὀλίγῃ χρώμενοι, (ἀδύνατον ὂν ἐν νυκτὶ ἄλλῳ τῳ σημῆναι) καὶ ἅμα τοὺς προσφερομένους ἐδέχοντο· οἵ τε Ἀθηναῖοι ἐζήτουν τε σφᾶς αὐτοὺς, καὶ πᾶν τὸ ἐναντίον, καὶ εἰ φίλιον εἴη, τῶν ἤδη πάλιν φευγόντων πολέμιον ἐνόμιζον. καὶ τοῖς ἐρωτήμασι τοῦ ξυνθήματος πυκνοῖς χρώμενοι, διὰ τὸ μὴ εἶναι ἄλλῳ τῳ γνωρίσαι, σφίσι τε αὐτοῖς θόρυβον πολὺν παρεῖχον ἅμα πάντες ἐρωτῶντες, καὶ τοῖς πολεμίοις σαφὲς αὐτὸ κατέστησαν. τὸ δ' ἐκείνων οὐχ ὁμοίως ἠπίσταντο, διὰ τὸ κρατοῦντας αὐτοὺς καὶ μὴ διεσπασμένους, ἧσσον ἀγνοεῖσθαι. ὥστ' εἰ μὲν ἐντύχοιέν τισι, κρείσσους ὄντες τῶν πολεμίων, διέφευγον αὐτοὺς, ἅ τε ἐκείνων ἐπιστάμενοι τὸ ξύνθημα. εἰ δ' αὐτοὶ μὴ ὑποκρίνοιντο, διεφθεί-

ſci poterant. Nam & Syracuſani & ſocii, qui hoſtem vincebant, adhortabantur, nec parvo clamore utebantur, (quod alia ratione noctu, quid opus eſſet facto, ſignificare non poſſent) & ſimul eorum, qui ſe ferebant obviam, impetum ſuſtinebant. Et Athenienſes ſe ipſos quaeritabant, & quoslibet oppoſitos, quamvis eſſent amici, illorum, qui fuga ſe iam ad ſuos reciperent, hoſtes eſſe ducebant. Quoniam autem crebris interrogationibus teſſeram ſciſcitabantur, quod nulla alia ratione ſuos ab hoſtibus dignoſcere poſſent, ſibi ipſis ingentem perturbationem praebebant, dum omnes ſimul teſſeram ſciſcitarentur, ipſamque hoſtibus prodiderunt. At illorum teſſeram ipſi non ita norant, quia illi vincentes, nec diſſipati, minus ignoti erant. Quare ſi Athenienſes in aliquos hoſtes incidiſſent, quamvis plus virium, quam hoſtes, haberent, ipſi tamen hoſtes ipſos devitabant, quod ipſorum teſſeram noſſent. Sed ſi ipſi non reſpondiſſent,

ροντο. μέγιστον δὲ καὶ οὐχ ἥκιστα ἔβλαψεν ὁ παιωνισμός. ἀπὸ γὰρ ἀμφοτέρων παραπλήσιος ὢν ἀπορίαν παρεῖχεν. οἵ τε γὰρ Ἀργεῖοι καὶ οἱ Κερκυραῖοι, καὶ ὅσον Δωρικὸν μετ' Ἀθηναίων ἦν, ὁπότε παιωνίσειαν, φόβον παρεῖχε τοῖς Ἀθηναίοις, οἵ τε πολέμιοι ὁμοίως. ὥστε τέλος ξυμπεσόντες αὐτοῖς κατὰ τὰ πολλὰ τοῦ στρατοπέδου, ἐπεὶ ἅπαξ ἐταράχθησαν, φίλοι τε φίλοις, καὶ πολῖται πολίταις, οὐ μόνον ἐς φόβον κατέστησαν, ἀλλὰ καὶ ἐς χεῖρας ἀλλήλοις ἐλθόντες, μόλις ἀπελύοντο. καὶ διωκόμενοι, κατά τε τῶν κρημνῶν οἱ πολλοὶ ῥίπτοντες ἑαυτοὺς, ἀπώλλυντο, στενῆς οὔσης τῆς ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν πάλιν καταβάσεως. καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸ ὁμαλὸν οἱ σωζόμενοι ἄνωθεν καταβαίνοιεν, οἱ μὲν πολλοὶ αὐτῶν, καὶ ὅσοι ἦσαν τῶν προτέρων στρα-

ab illis trucidabantur. Quod autem maxime atque praecipue ipſis nocuit, fuit paeanis modulatio. Quod enim utrorumque ſimilis eſſet, dubitationem afferebat. Nam & Argivi, & Corcyraei, & quidquid Doricae gentis cum Athenienſibus erat, quoties paeana ceciniſſent, hoc Athenienſibus timorem incutiebat; & hoſtes pariter eos perterrefaciebant. Quamobrem ad extremum, poſtquam ſemel perturbati fuerunt, in variis hoſtilium caſtrorum partibus inter ſe ipſos concurrentes, & amici cum amicis, & cives cum civibus confligentes, non ſolum ſibi mutuo metum incuſſerunt, ſed etiam cum ad manus inter ſe veniſſent, alteri ab alteris vix dirimi potuerunt. Hoſtibus autem inſequentibus, eorum multi ſe ipſos ex rupibus praecipitantes interemerunt, quod arctus eſſet ex Epipolis ad regrediendum deſcenſus. Et poſtquam ii, qui ex locis ſuperioribus incolumes evaſerant, in planitiem deſcenderunt, eo-

τιωτῶν, ἐμπειρίᾳ μᾶλλον τῆς χώρας, ἐς τὸ στρατόπεδον διεφύγγανον. οἱ δὲ ὕστερον ἥκοντες, εἰσὶν οἳ διαμαρτόντες τῶν ὁδῶν, κατὰ τὴν χώραν ἐπλανήθησαν· οὓς, ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο, οἱ ἱππεῖς τῶν Συρακουσίων περιελάσαντες διέφθειραν.

με΄. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ μὲν Συρακούσιοι δύο τροπαῖα ἔστησαν, ἐπί τε ταῖς Ἐπιπολαῖς ᾗ ἡ πρόσβασις, καὶ κατὰ τὸ χωρίον ᾗ οἱ Βοιωτοὶ πρῶτοι ἀντέστησαν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἐκομίσαντο. ἀπέθανον δὲ οὐκ ὀλίγοι αὐτῶν τε καὶ τῶν ξυμμάχων· ὅπλα μέντοι ἔτι πλείω ἢ κατὰ τοὺς νεκροὺς ἐλήφθη. οἱ γὰρ κατὰ τῶν κρημνῶν βιασθέντες ἅλλεσθαι ψιλοὶ ἄνευ τῶν ἀσπίδων, οἱ μὲν ἀπώλλυντο, οἱ δ' ἐσώθησαν.

μστ΄. Μετὰ δὲ τοῦτο, οἱ μὲν Συρακούσιοι, ὡς ἐπὶ Auguſti initio.
ἀπροσδοκήτῳ εὐπραγίᾳ πάλιν αὖ ἀναρρωσθέντες, ὥσ-

rum plerique, & quotquot erant ex priore exercitu, propter maiorem regionis notitiam, in ſua caſtra perfugerunt. Ex iis vero, qui poſterius venerant, nonnulli ab itineribus aberrantes per agrum paſſim errarunt: quos, ubi dies illuxit, Syracuſanorum equitatus circumfuſus profligavit.

XLV. Poſtridie vero Syracuſani quidem duo tropaea ſtatuerunt: unum ad Epipolas, qua hoſtis aſcenderat; & alterum, ubi primum Boeoti Athenienſibus reſtiterant. Athenienſes vero ſuorum cadavera fide publica interpoſita receperunt. Non pauci autem tam ipſorum, quam ſociorum perierunt: arma tamen longe plura, quam pro caeſorum numero, capta fuerunt. Qui enim ex rupibus inermes ſine ſcutis deſilire coacti fuerant, partim quidem perierunt, partim vero evaſerunt.

XLVI. Poſtea vero Syracuſani quidem propter inſpera-

περ καὶ πρότερον, ἐς μὲν Ἀκράγαντα στασιάζοντα πεντεκαίδεκα ναυσὶ Σικανὸν ἀπέστειλαν, ὅπως ὑπαγάγοιτο τὴν πόλιν, εἰ δύναιτο. Γύλιππος δὲ κατὰ γῆν ἐς τὴν Σικελίαν ᾤχετο αὖθις, ἄξων στρατιὰν ἔτι· ὡς ἐν ἐλπίδι ὢν καὶ τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων αἱρήσειν βίᾳ, ἐπειδὴ τὰ ἐν ταῖς Ἐπιπολαῖς οὕτω ξυνέβη.

μζ΄. Οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐν τούτῳ ἐβουλεύοντο πρός τε τὴν γεγενημένην ξυμφορὰν, καὶ πρὸς τὴν παροῦσαν ἐν τῷ στρατοπέδῳ κατὰ πάντα ἀῤῥωστίαν. τοῖς τε γὰρ ἐπιχειρήμασιν ἑώρων οὐ κατορθοῦντες, καὶ τοὺς στρατιώτας ἀχθομένους τῇ μονῇ. νόσῳ τε γὰρ ἐπιέζοντο κατ᾽ ἀμφότερα, τῆς τε ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ ταύτης οὔσης ἐν ᾗ ἀσθενοῦσιν ἄνθρωποι μάλιστα, καὶ τὸ χωρίον ἅμα ἐν ᾧ ἐστρατοπεδεύοντο, ἑλῶδες καὶ

tum rei feliciter geſtae ſucceſſum, viribus iterum (ut & ante) collectis, Agrigentum, quod ſeditione laborabat, Sicanum cum quindecim navibus miſerunt, ut illam urbem, ſi poſſet, in ſuam poteſtatem redigeret. Gylippus etiam itinere terreſtri Siculorum urbes iterum adiit, ut novas copias illinc adduceret: quod ſpem concepiſſet, fore ut & munitiones Athenienſium expugnaret, quandoquidem apud Epipolas res ita contigiſſet.

XLVII. Interea vero Athenienſium duces, cum propter cladem, quam acceperant, tum etiam ob afflictam omnibus in rebus fortunam, in qua totus exercitus tunc erat conſtitutus, conſultare coeperunt. Videbant enim, ſe ſuis conatibus rem feliciter non gerere, & milites manſione gravari. Nam duabus de cauſis morbo premebantur: tum quod id eſſet anni tempus, quo potiſſimum homines aegrotant; tum etiam quod locus, in quo caſtra habebant, pa

χαλεπὸν ἦν. τά τε ἄλλα ὅτι ἀνέλπιστα αὐτοῖς ἐφαίνετο. τῷ οὖν Δημοσθένει οὐκ ἐδόκει ἔτι χρῆναι μένειν· ἀλλ' ἅπερ [καὶ] διανοηθεὶς ἐς τὰς Ἐπιπολὰς διεκινδύνευσεν, ἐπειδὴ ἔσφαλτο, διεξιέναι ἐψηφίζετο, καὶ μὴ διατρίβειν, ἕως ἔτι τὸ πέλαγος οἷόν τε περαιοῦσθαι, καὶ τοῦ στρατεύματος ταῖς γοῦν ἐπελθούσαις ναυσὶ κρατεῖν. καὶ τῇ πόλει ὠφελιμώτερον εἶναι ἔφη, πρὸς τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ σφῶν ἐπιτειχίζοντας τὸν πόλεμον ποιεῖσθαι, ἢ Συρακουσίους, οὓς οὐκέτι ῥᾴδιον εἶναι χειρώσασθαι· οὐδ' αὖ ἄλλως χρήματα πολλὰ δαπανῶντας εἰκὸς εἶναι προσκαθῆσθαι. καὶ ὁ μὲν Δημοσθένης τοιαῦτα ἐγίγνωσκεν.

μη'. Ὁ δὲ Νικίας ἐνόμιζε μὲν καὶ αὐτὸς πονηρὰ σφῶν τὰ πράγματα εἶναι, τῷ δὲ λόγῳ οὐκ ἐβούλετο αὐτὰ ἀσθενῆ ἀποδεικνύναι, οὐδ' ἐμφανῶς σφᾶς ψη-

luſtris ac moleſtus eſſet. Praeterea quod de ceteris hoſtium rebus in ſuam poteſtatem redigendis nulla ſpes amplius ipſis oſtenderetur. Demoſthenes igitur non diutius illic manendum eſſe cenſebat. Sed cum ſpes illa, qua adductus belli fortunam apud Epipolas tentaverat, eum fefelliſſet, pertranſire conſtituit, nec morari, dum mare foret adhuc idoneum ad traiiciendum, ac ipſi ſaltem claſſis acceſſione navales copias ſuperare poſſent. Et reipublicae magis conducere dicebat, bellum cum illis gerere, qui in ſuo agro munitiones adverſus ipſam exſtruerent, quam cum Syracuſanis, quos expugnare nequaquam amplius facile eſſet. Quin etiam rationi minime conſentaneum eſſe, magnam pecuniae vim in obſidione fruſtra conſumere. Atque Demoſthenis quidem haec erat ſententia.

XLVIII. Nicias vero ſentiebat quidem & ipſe, res ſuas infirmas eſſe, ſed tamen ipſarum infirmitatem verbis de-

φιζομένους μετὰ πολλῶν τὴν ἀναχώρησιν, τοῖς πολεμίοις καταγγέλτους γίγνεσθαι. λαθεῖν γὰρ ἂν ὁπότε βούλοιντο τοῦτο ποιοῦντες πολλῷ ἧσσον. τὸ δέ τι καὶ τὰ τῶν πολεμίων, ἀφ᾽ ὧν ἐπιπλέον ἢ ἄλλοι ᾐσθάνετο αὐτῶν, ἐλπίδος τὶ ἔτι παρεῖχε πονηρότερα τῶν σφετέρων ἔσεσθαι, ἢν καρτερῶσι προσκαθήμενοι. χρημάτων γὰρ ἀπορίᾳ αὐτοὺς ἐκτρυχώσειν, ἄλλως τε καὶ ἐπιπλέον ἤδη ταῖς ὑπαρχούσαις ναυσὶ θαλασσοκρατούντων. καὶ, ἦν γάρ τι καὶ ἐν ταῖς Συρακούσαις βουλόμενον τοῖς Ἀθηναίοις τὰ πράγματα ἐνδοῦναι, ἐπεκηρυκεύετο ὡς αὐτὸν, καὶ οὐκ εἴα ἀπανίστασθαι. ἃ ἐπιστάμενος, τῷ μὲν ἔργῳ, ἔτι ἐπ᾽ ἀμφότερα ἔχων καὶ διασκοπῶν ἀνεῖχε· τῷ δ᾽ ἐμφανεῖ τότε λόγῳ, οὐκ ἔφη ἀπάξειν τὴν στρατιάν. εὖ γὰρ εἰδέναι ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι σφῶν ταῦτα οὐκ

clarare nolebat: nolebat etiam, de receptu decretum a ſe cum multis palam fieri, ne rumor ad hoſtes emanaret. Nam ſi hoc feciſſent, ſe multo minus, quotieſcunque voluiſſent, clam diſcedere poſſe. Praeterea hoſtium quoque res (quod earum maiorem, quam ceteri collegae, notitiam Nicias haberet) nonnihil ſpei adhuc ipſi praebebant, fore ut deteriore conditione eſſent, quam ſuae, ſi Athenienſes in urbis obſidione perſeverarent. Illos enim pecuniarum inopia a ſe exhauſtum iri dicebat, praeſertim quod claſſem iam haberent, qua longe lateque maris imperium obtinerent. Quin etiam (nam & Syracuſis erant nonnulli, qui res urbemque Athenienſibus dedere volebant) nuntios ad ipſum mittebant, nec diſcedere ſinebant. Quae cum ille ſciret, re quidem ipſa in utramque partem adhuc nutabat, & ancipitem cogitationem habens haerebat: verbis vero, quibus tunc palam utebatur, ſe copias abducturum nega-

ἀποδέξονται, ὥστε μὴ αὐτῶν ψηφισαμένων ἀπελθεῖν. καὶ γὰρ οὐ τοὺς αὐτοὺς ψηφιεῖσθαί τε περὶ σφῶν αὐτῶν, καὶ τὰ πράγματα ὥσπερ καὶ αὐτοὶ ὁρῶντας, καὶ οὐκ ἄλλων ἐπιτιμήσει ἀκούσαντας γνώσεσθαι, ἀλλ᾽ ἐξ ὧν ἄν τις εὖ λέγων διαβάλλοι, ἐκ τούτων αὐτοὺς πείσεσθαι. τῶν τε παρόντων στρατιωτῶν πολλοὺς καὶ τοὺς πλείους ἔφη, οἳ νῦν βοῶσιν ὡς ἐν δεινοῖς ὄντες, ἐκεῖσε ἀφικομένους τὰ ἐναντία βοήσεσθαι, ὡς ὑπὸ χρημάτων καταπροδόντες οἱ στρατηγοὶ ἀπῆλθον. οὔκουν βούλεσθαι αὐτός γε, ἐπιστάμενος τὰς Ἀθηναίων φύσεις, ἐπ᾽ αἰσχρᾷ τε αἰτίᾳ καὶ ἀδίκως ὑπ᾽ Ἀθηναίων ἀπολέσθαι μᾶλλον ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων, εἰ δεῖ, κινδυνεύσας τοῦτο παθεῖν ἰδίᾳ. τά τε Συρακουσίων ἔφη ὅμως ἔτι ἥσσω τῶν σφετέρων εἶναι. χρήμασι γὰρ αὐτοὺς ξενο-

bat. Se enim probe ſcire dicebat, haec ab Athenienſibus minime probatum iri, ſe ſine ipſorum decreto diſcedere. Non enim qui rerum ſtatum (ſicut & ipſi) vidiſſent, non autem ex aliorum duces inſectantium verbis intellexiſſent, eoſdem de ſe ipſis iudicaturos atque decreturos; ſed ipſos Athenienſes criminationibus alicuius, qui verbis ad perſuadendum aptis uſus fuerit, fidem habituros. Quin etiam multos atque adeo pleroſque praeſentium militum, qui tunc vociferarentur, ſe in gravibus malis verſari, illuc reverſos contraria vociferaturos, duces pecunia corruptos prodidiſſe, atque diſceſſiſſe. Quamobrem ſe ſaltem, qui noſſet Athenienſium ingenia, nolle dicebat ob turpem cauſam & inique ab Athenienſibus potius morte mulctari, quam ab hoſtibus, ſi opus eſſet, hoc ipſum privato periculo pati. Quamvis autem, res ſuas infirmas & afflictas eſſe, ſciret, tamen dicebat, res Syracuſanorum longe dete-

τροφοῦντας, καὶ ἐν περιπολίοις ἅμα [ἄλλα] ἀναλίσκοντας, καὶ ναυτικὸν πολὺ ἔτι ἐνιαυτὸν ἤδη βόσκοντας, τὰ μὲν ἀπορεῖν, τὰ δ᾽ ἔτι ἀμηχανήσειν. δισχίλια γὰρ τάλαντα ἤδη ἀνηλωκέναι, καὶ ἔτι πολλὰ προσοφείλειν· ἤν τε καὶ ὁτιοῦν ἐκλίπωσι τῆς νῦν παρασκευῆς, τῷ μὴ διδόναι τροφὴν, φθερεῖσθαι αὐτῶν τὰ πράγματα, ἐπικουρικὰ μᾶλλον, ἢ δι᾽ ἀνάγκης (ὥσπερ τὰ σφέτερα) ὄντα. τρίβειν οὖν ἔφη χρῆναι προσκαθημένους, καὶ μὴ χρήμασιν ὡς πολὺ κρείσσους εἰσὶ, νικηθέντας ἀπιέναι.

μθʹ. Ὁ μὲν Νικίας ταῦτα λέγων ἰσχυρίζετο, αἰσθόμενος τὰ ἐν ταῖς Συρακούσαις ἀκριβῶς, καὶ τὴν τῶν χρημάτων ἀπορίαν, καὶ ὅτι ἦν αὐτόθι που τὸ βουλόμενον τοῖς Ἀθηναίοις γίγνεσθαι τὰ πράγματα, καὶ

riore conditione eſſe, quam ſuas. Illos enim, quod ſua pecunia mercenarios milites alerent, ſimul etiam quod alios ſumtus facerent in alenda praeſidia in caſtellis circum urbem ſitis diſpoſita, praeterea quod magnam etiam claſſem iam per annum alerent, partim quidem rei pecuniariae inopia iam premi, partim vero in aliis etiam anguſtiis fore. Duo enim talentorum millia iam conſumſiſſe, praeterea multa etiam debere. Et, ſi vel minimum de praeſenti apparatu detraherent, ſtipendiumque militibus dare ceſſarent, res eorum perituras; quippe quod copiis auxiliaribus niterentur potius, quam neceſſariis, quales eſſent ſuae copiae. Quamobrem dicebat, oportere ſe in obſidione perſeverare; neque pecunia ſuperatos, qua longe ſuperiores eſſent, abire.

XLIX. Atque Nicias quidem haec dicens affirmabat, quia rerum Syracuſanorum ſtatum plane compertum habebat, & pecuniarum inopiam, & quoſdam illic eſſe, qui

ἐπικηρυκευόμενον πρὸς αὐτὸν ὥστε μὴ ἀπανίστασθαι, καὶ ἅμα ταῖς γοῦν ναυσὶν ἢ πρότερον θαρσήσει κρατηθείς. ὁ δὲ Δημοσθένης, περὶ μὲν τοῦ προσκαθῆσθαι, οὐδ᾽ ὁπωσοῦν ἐνεδέχετο· εἰ δὲ δεῖ μὴ ἀπάγειν τὴν στρατιὰν ἄνευ Ἀθηναίων ψηφίσματος, ἀλλὰ τρίβειν αὐτοὺς ἔφη χρῆναι, ἢ ἐς τὴν Θάψον ἀναστάντας τοῦτο ποιεῖν, ἢ ἐς τὴν Κατάνην, ὅθεν τῷ τε πεζῷ ἐπὶ πολλὰ τῆς χώρας ἐπιόντες τρέψονται, πορθοῦντες τὰ τῶν πολεμίων, καὶ ἐκείνους βλάψουσι· ταῖς τε ναυσὶν ἐν πελάγει, καὶ οὐκ ἐν στενοχωρίᾳ (ἣ πρὸς τῶν πολεμίων μᾶλλόν ἐστι) τοὺς ἀγῶνας ποιήσονται, ἀλλ᾽ ἐν εὐρυχωρίᾳ, ἐν ᾗ τά τε τῆς ἐμπειρίας χρήσιμα σφῶν ἔσται, καὶ ἀναχωρήσεις καὶ ἐπίπλους, οὐκ ἐκ βραχέος καὶ περιγραπτοῦ

res illas in Athenienſium poteſtatem venire cuperent, & qui nuntios ad ſe mitterent, ne diſcederet; ſimul etiam illud certo ſciebat, ſe claſſe ſaltem maiorem fidentiam habiturum, quam ante, cum ab hoſte victus fuiſſet. Demoſthenes vero nullo modo probabat eius conſilium de diutius in urbis obſidione perſeverando. Quod ſi ſine Athenienſium decreto exercitus non eſſet abducendus, at in Sicilia perſtandum; dicebat, hoc ipſis eſſe faciendum ita, ut caſtris inde motis aut Thapſum, aut Catanam peterent, unde cum peditatu in varias hoſtilis agri partes ſeſe converterent, & incurſiones facerent, & res hoſtium diriperent, ac illis nocerent; & cum ſuis navibus in alto, nec in anguſtiis, (quae pro hoſtibus magis facerent) proelia committerent, ſed in aperto mari, ubi ex ſua peritia fructum perciperent, & ſe recipiendi & hoſtem invadendi liberam facultatem haberent, non ex brevi praeſcriptoque loci ſpatio in hoſtem impreſſionem facientes, & ad ſuas

ὁρμώμενοί τε καὶ καταίροντες, ἕξουσι. τό, τε ξύμπαν εἰπεῖν, οὐδενὶ τρόπῳ ἔφη ἀρέσκειν ἐν τῷ αὐτῷ ἔτι μένειν, ἀλλ' ὁτιτάχιστα ἤδη καὶ μὴ μέλλειν ἐξανίστασθαι. καὶ ὁ Εὐρυμέδων αὐτῷ ταῦτα ξυνηγόρευεν. ἀντιλέγοντος δὲ τοῦ Νικίου, ὄκνος τὶς καὶ μέλλησις ἐνεγένετο, καὶ ἅμα ὑπόνοια μή τι καὶ πλέον εἰδὼς ὁ Νικίας ἰσχυρίζηται. καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι τούτῳ τῷ τρόπῳ διεμέλλησάν τε καὶ κατὰ χώραν ἔμενον.

ν'. Ὁ δὲ Γύλιππος καὶ ὁ Σικανὸς ἐν τούτῳ παρῆσαν ἐς τὰς Συρακούσας· ὁ μὲν Σικανὸς, ἁμαρτὼν τοῦ Ἀκράγαντος· (ἐν Γέλᾳ γὰρ ὄντος αὐτοῦ ἔτι, ἡ τοῖς Συρακουσίοις στάσις ἐς φιλίαν ἐξεπεπτώκει) ὁ δὲ Γύλιππος, ἄλλην τε στρατιὰν πολλὴν ἔχων ἦλθεν ἀπὸ τῆς Σικελίας, καὶ τοὺς ἐκ τῆς Πελοποννήσου τοῦ ἦρος ἐν ταῖς ὁλκάσιν ὁπλίτας ἀποσταλέντας, ἀφικομένους ἀπὸ

ſtationes ac portum appellentes. In ſumma, nullo modo ſibi placere dicebat, in eodem loco diutius manere; ſed quam celerrime iam, & ſine ulla cunctatione caſtris motis illinc abire. Eurymedon autem ipſius orationem comprobabat. Sed contradicente Nicia, ſegnities quaedam & cunctatio innaſcebatur, ſimul etiam ſuſpicio, ne Nicias, quod aliquid amplius meliuſque noſſet, quam ceteri, haec affirmaret. Hunc in modum Athenienſes quidem negligentiores facti ſunt, & in eodem loco permanſerunt.

L. Interea vero Gylippus & Sicanus Syracuſas redierunt. Sicanus quidem infecto Agrigenti negotio; (nam cum adhuc Gelae eſſet, illa ſeditio propter Syracuſanos orta in amicitiam eſt converſa) Gylippus vero rediit ſecum adducens cum alium magnum exercitum ex Sicilia collectum, tum etiam illos gravis armaturae milites, vere

τῆς Λιβύης ἐς Σελινοῦντα. ἀπενεχθέντες γὰρ ἐς Λιβύην, καὶ δόντων Κυρηναίων τριήρεις δύο καὶ τοῦ πλοῦ ἡγεμόνας, καὶ ἐν τῷ παράπλῳ Εὐεσπερίταις πολιορκουμένοις ὑπὸ Λιβύων ξυμμαχήσαντες, καὶ νικήσαντες τοὺς Λίβυς, καὶ αὐτόθεν παραπλεύσαντες ἐς Νέαν πόλιν, Καρχηδονιακὸν ἐμπόριον, ὅθεν πρὸς Σικελίαν ἐλάχιστον δυοῖν ἡμερῶν καὶ νυκτὸς πλοῦς ἀπέχει, καὶ ἀπ' αὐτοῦ περαιωθέντες, ἀφίκοντο ἐς Σελινοῦντα. καὶ οἱ μὲν Συρακούσιοι, εὐθὺς αὐτῶν ἐλθόντων παρεσκευάζοντο ὡς ἐπιθησόμενοι κατ' ἀμφότερα αὖθις τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ. οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ, ὁρῶντες στρατιάν τε ἄλλην προσγεγενημένην αὐτοῖς, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἅμα οὐκ ἐπὶ τὸ βέλτιον χωροῦντα, ἀλλὰ καθ' ἡμέραν τοῖς πᾶσι χαλεπώτερον ἴσχοντα, μάλιστα δὲ τῇ ἀσθενείᾳ τῶν ἀνθρώπων πιεζόμενα,

in onerariis navibus ex Peloponneſo miſſos, ex Africa Selinuntem profectos. Cum enim in Africam delati fuiſſent, & duas triremes & navigationis duces a Cyrenaeis datos accepiſſent, & in ipſa praetervectione Eueſperitis, qui ab Afris obſidebantur, opem tuliſſent, Afroſque ſuperaſſent, & illinc praetervecti Neapolim petiiſſent, Carthaginienſe emporium, unde in Siciliam breviſſimus eſt traiectus, duorum omnino dierum & unius noctis navigatione, & illinc in Siciliam traieciſſent, Selinuntem pervenerunt. Cum autem iſti illuc adveniſſent, Syracuſani quidem confeſtim ſeſe praeparare coeperunt ad Athenienſes utrinque, & navalibus & pedeſtribus copiis, rurſus invadendos. Athenienſium vero duces, cum alium etiam exercitum ipſis Syracuſanis acceſſiſſe viderent, & res ſuas non in melius progredi, ſed quotidie ex omni parte peius ſe habere, prae-

μετεμέλοντό τε πρότερον οὐκ ἀναστάντες, καὶ ὡς αὐτοῖς οὐδὲ ὁ Νικίας ἔτι ὁμοίως ἠναντιοῦτο, ἀλλ' ἢ μὴ φανερῶς γε ἀξιῶν ψηφίζεσθαι, προεῖπον ὡς ἠδύναντο ἀδηλότατα ἔκπλουν ἐκ τοῦ στρατοπέδου πᾶσι, καὶ παρασκευάσασθαι ὅταν τὶς σημήνῃ· καὶ μελλόντων αὐτῶν,
Aug. 27. ἐπειδὴ ἕτοιμα ἦν, ἀποπλεῖν, ἡ σελήνη ἐκλείπει. ἐτύγχανε γὰρ πανσέληνος οὖσα. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι οἵ τε πλείους ἐπισχεῖν ἐκέλευον τοὺς στρατηγοὺς, ἐνθύμιον ποιούμενοι, καὶ ὁ Νικίας (ἦν γάρ τι καὶ ἄγαν θειασμῷ τε καὶ τῷ τοιούτῳ προσκείμενος) οὐδ' ἂν διαβουλεύσασθαι ἔτι ἔφη, πρὶν ἂς οἱ μάντεις ἐξηγοῦντο, τρὶς ἐννέα ἡμέρας μεῖναι, ὅπως ἂν πρότερον κινηθείη. καὶ τοῖς μὲν Ἀθηναίοις μελλήσασι, διὰ τοῦτο ἡ μονὴ ἐγεγένητο.

cipue vero infirma hominum valetudine premi, poenitebat, quod antea motis inde caſtris non abiiſſent; & cum ne Nicias quidem amplius aeque ac ante ipſis adverſaretur, ſed tantum peteret, ne ſaltem aperte profectio decerneretur, omnibus ſuis militibus abitionem ex caſtris edixerunt, quam occultiſſime potuerunt, utque expediti forent, cum quis ſignum daret. Cum autem res omnes iam eſſent paratae, cumque iam eſſent diſceſſuri, luna defecit. Erat autem plenilunium. Athenienſium vero cum alii plerique rem eam pro ominoſa habentes, duces ad ſubſiſtendum hortabantur, tum vero Nicias (erat enim alioqui rebus divinis & huiuſmodi nimium deditus) dixit, ſe ne permiſſurum quidem amplius, ut de caſtris movendis deliberaretur, priuſquam ter novem dies ibi manſiſſent, quos vates praecepiſſent. Hac igitur de cauſa Athenienſes, mora interpoſita, illic permanſerunt.

να'. Οἱ δὲ Συρακούσιοι, καὶ αὐτοὶ τοῦτο πυθόμενοι, πολλῷ μᾶλλον ἐγηγερμένοι ἦσαν μὴ ἀνιέναι τὰ τῶν Ἀθηναίων, ὡς καὶ αὐτῶν κατεγνωκότων ἤδη μηκέτι κρεισσόνων εἶναι σφῶν μήτε ταῖς ναυσὶ, μήτε τῷ πεζῷ· οὐ γὰρ ἂν τὸν ἔκπλουν ἐπιβουλεῦσαι. καὶ ἅμα οὐ βουλόμενοι αὐτοὺς, ἄλλοσέ ποι τῆς Σικελίας καθεζομένους, χαλεπωτέρους εἶναι προσπολεμεῖν, ἀλλ᾽ αὐτοῦ ὡς τάχιστα καὶ ἐν ᾧ σφίσι ξυμφέρει ἀναγκάσαι αὐτοὺς ναυμαχεῖν. τὰς οὖν ναῦς ἐπλήρουν, καὶ ἀνεπειρῶντο ἡμέρας ὅσαι αὐτοῖς ἐδόκουν ἱκαναὶ εἶναι. ἐπειδὴ δὲ καιρὸς ἦν, τῇ μὲν προτεραίᾳ πρὸς τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων προσέβαλλον, καὶ ἐπεξελθόντος μέρους τινὸς οὐ πολλοῦ καὶ τῶν ὁπλιτῶν καὶ τῶν ἱππέων κατά τινας πύλας, ἀπολαμ- Aug. 28.

LI. Syracuſani vero, cum hoc intellexiſſent, animis & ipſi multo magis erecti ſunt ad Athenienſium fugam impediendam, quod vel ipſi Athenienſes iam agnoſcerent, ſe neque claſſe, neque peditatu, Syracuſanis amplius ſuperiores eſſe. Nec enim furtivam abitionem molituros fuiſſe credebant. Simul etiam quod nollent, eos, in aliquam aliam Siciliae partem profectos, ibi conſidere, & oppugnatu difficiliores eſſe; ſed illic primo quoque tempore, & in loco ſibi commodo, ipſos ad proelium navale committendum adigere vellent. Naves igitur inſtruere coeperunt, & aliquot dies, quot ſatis eſſe ipſis viſi ſunt, ſe exercuerunt. Poſtquam vero tempus opportunum advenit, priore quidem die ad Athenienſium munitiones acceſſerunt, eaſque oppugnare coeperunt: cumque quaedam non magna manus, tam gravis armaturae militum, quam equitum, per quaſdam portas eruptionem in eos feciſſet, Syracuſani nonnullos illorum gravis armaturae milites interceperunt,

βάνουσί τε τῶν ὁπλιτῶν τινας, καὶ τρεψάμενοι καταδιώκουσιν. οὔσης δὲ στενῆς τῆς ἐφόδου, οἱ Ἀθηναῖοι ἵππους τε ἑβδομήκοντα ἀπολλύουσι, καὶ τῶν ὁπλιτῶν οὐ πολλούς.

Aug. 29. *νβ′. Καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ ἀπεχώρησεν ἡ στρατιὰ τῶν Συρακουσίων· τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ταῖς τε ναυσὶν ἐκπλέουσιν, οὔσαις ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα, καὶ τῷ πεζῷ ἅμα πρὸς τὰ τείχη ἐχώρουν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἀντανῆγον ναυσὶν ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα, καὶ προσμίξαντες ἐναυμάχουν. καὶ τὸν Εὐρυμέδοντα ἔχοντα τὸ δεξιὸν κέρας τῶν Ἀθηναίων, καὶ βουλόμενον περικλείσασθαι τὰς ναῦς τῶν ἐναντίων, καὶ ἐπεξαγαγόντα τῷ πλῷ πρὸς τὴν γῆν μᾶλλον, νικήσαντες οἱ Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι τὸ μέσον πρῶτον τῶν Ἀθηναίων, ἀπολαμβάνουσι κἀκεῖνον ἐν τῷ κοίλῳ καὶ μυχῷ τοῦ λιμένος, καὶ αὐτόν τε*

& ceteros in fugam verſos perſecuti ſunt. Quoniam autem via, qua incurſio fiebat, erat anguſta, Athenienſes amiſerunt ſeptuaginta equites, & nonnullos gravis armaturae milites.

LII. Atque hoc quidem die Syracuſanorum exercitus illinc ſe recepit. Poſtero vero die, cum ſex & ſeptuaginta navibus prodierunt, & cum peditatu ſimul ad Athenienſium munitiones perrexere. Athenienſes vero cum ſex & octoginta navibus obviam ipſis iverunt, & cum ad manus veniſſent, proelium navale commiſerunt. Et Eurymedontem, qui dextrum Athenienſium cornu tenebat, & adverſariorum naves circumcludere volebat, ac ideo navium agmen longa ſerie extenuatum produxerat propius terram, Syracuſani ſociique, cum medium Athenienſium agmen primum viciſſent, ipſum quoque in concavo portus atque intimo

διαφθείρουσι, καὶ τὰς μετ᾽ αὐτοῦ ναῦς ἐπισπομένας· ἔπειτα δὲ καὶ τὰς πάσας ναῦς ἤδη τῶν Ἀθηναίων κατεδίωκόν τε καὶ ἐξεώθουν ἐς τὴν γῆν.

νγ΄. Ὁ δὲ Γύλιππος, ὁρῶν τὰς ναῦς τῶν πολεμίων νικωμένας, καὶ ἔξω τῶν σταυρωμάτων καὶ τοῦ ἑαυτῶν στρατοπέδου καταφερομένας, βουλόμενος διαφθείρειν τοὺς ἐκβαίνοντας, καὶ τὰς ναῦς ῥᾷον τοὺς Συρακουσίους ἀφέλκειν τῆς γῆς φιλίας οὔσης, παρεβοήθει ἐπὶ τὴν χηλὴν, μέρος τι ἔχων τῆς στρατιᾶς. καὶ αὐτοὺς οἱ Τυρσηνοὶ (οὗτοι γὰρ ἐφύλασσον τοῖς Ἀθηναίοις) [ταύτῃ] ὁρῶντες ἀτάκτως προσφερομένους, ἐπεκβοηθήσαντες καὶ προσπεσόντες τοῖς πρώτοις, τρέπουσι, καὶ ἐσβάλλουσιν ἐς τὴν λίμνην τὴν Λυσιμέλειαν καλουμένην. ὕστερον δὲ, πλείονος ἤδη τοῦ στρατεύματος παρόντος τῶν

eius receſſu interceperunt; & cum ipſum, tum etiam naves, quae ipſum ſequebantur, profligarunt. Deinde vero reliquam etiam Athenienſium claſſem iam perſequi, & ad terram propellere coeperunt.

LIII. Gylippus vero, cernens, hoſtium claſſem iam ſuperari, & extra vallum & ſua caſtra proferri, cupiens eos profligare, qui in terram egrederentur, & efficere, ut Syracuſani naves facilius retraherent, quod ab amicis terra teneretur, ad portus crepidinem cum quadam copiarum parte accurrit, ut ſuis auxilium ferret. Hetruſci vero, (iſti enim Athenienſium cauſa illic excubabant) cum ipſos hac incompoſite contendentes animadvertiſſent, in eos eruptionem fecerunt, ut ſuis opem ferrent, &, impreſſione in primos facta, eos in fugam coniecerunt, & in paludem, nomine Lyſimeliam, deturbarunt. Poſtea vero, cum maior Syracuſanorum ſociorumque manus iam ad-

Συρακουσίων καὶ ξυμμάχων, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπιβοηθήσαντες, καὶ δείσαντες περὶ ταῖς ναυσὶν, ἐς μάχην τε κατέστησαν πρὸς αὐτοὺς, καὶ νικήσαντες ἐπεδίωξαν· καὶ ὁπλίτας τε πολλοὺς ἀπέκτειναν, καὶ τὰς ναῦς, τὰς μὲν πολλὰς διέσωσάν τε καὶ ξυνήγαγον κατὰ τὸ στρατόπεδον, δυοῖν δεούσας εἴκοσιν, ἃς οἱ Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ἔλαβον αὐτῶν, καὶ τοὺς ἄνδρας πάντας ἀπέκτειναν· καὶ ἐπὶ τὰς λοιπὰς, ἐμπρῆσαι βουλόμενοι, ὁλκάδα παλαιὰν κληματίδων καὶ δαδὸς γεμίσαντες (ἦν γὰρ ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους ὁ ἄνεμος οὔριος) ἀφεῖσαν τὴν ναῦν, πῦρ ἐμβαλόντες. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι δείσαντες περὶ ταῖς ναυσὶν, ἀντεμηχανήσαντό τε σβεστήρια κωλύματα, καὶ παύσαντες τὴν φλόγα, καὶ τὸ μὴ προσελθεῖν ἐγγὺς τὴν ὁλκάδα, τοῦ κινδύνου ἀπηλλάγησαν.

νδʹ. Μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Συρακούσιοι μὲν τῆς τε ναυ-

veniſſet, ipſi quoque Athenienſes, qui ſuis ſubſidio venerant, & qui ſuis navibus timebant, cum ipſis proelium commiſerunt, victoſque perſecuti ſunt: & gravis armaturae milites non multos interfecerunt, & navium ſuarum maiorem quidem partem conſervarunt, & in ſua caſtra reduxerunt. Sed earum duodeviginti Syracuſani sociique ceperunt, omneſque viros interfecerunt. Et in ceteras, quas concremare cupiebant, navem onerariam vetuſtam, quam ſarmentis ac taedis onerarant, (erat autem ventus in Athenienſes ſecundus) igne iniecto dimiſerunt. Athenienſes vero ſuae claſſi timentes, remedia ad ignem reſtinguendum idonea excogitarunt, reſtinctaque flamma, & impedito navis onerariae curſu, ne propius ad ſuas naves accederet, hoc periculo ſunt liberati.

LIV. Poſtea vero Syracuſani quidem tropaeum erexe-

μαχίας τροπαῖον ἔστησαν, καὶ τῆς ἄνω τῆς πρὸς τῷ τείχει ἀπολήψεως τῶν ὁπλιτῶν, ὅθεν καὶ τοὺς ἵππους ἔλαβον· Ἀθηναῖοι δὲ, ἧς τε οἱ Τυρσηνοὶ τροπῆς ἐποιήσαντο τῶν πεζῶν ἐς τὴν λίμνην, καὶ ἧς αὐτοὶ τῷ ἄλλῳ στρατοπέδῳ.

νέ. Γεγενημένης δὲ τῆς νίκης τοῖς Συρακουσίοις λαμπρᾶς ἤδη τοῦ ναυτικοῦ, (πρότερον μὲν γὰρ ἐφοβοῦντο τὰς μετὰ τοῦ Δημοσθένους ναῦς ἐπελθούσας) οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐν παντὶ δὴ ἀθυμίας ἦσαν, καὶ ὁ παράλογος αὐτοῖς μέγας ἦν· πολὺ δὲ μείζων ἔτι τῆς στρατιᾶς ὁ μετάμελος. πόλεσι γὰρ ταύταις μόναις ἤδη ὁμοιοτρόπως ἐπελθόντες, δημοκρατουμέναις τε ὥσπερ καὶ αὐτοὶ, καὶ ναῦς καὶ ἵππους καὶ μεγέθη ἐχούσαις, οὐ δυνάμενοι ἐπενεγκεῖν οὔτε ἐκ πολιτείας τὶ μεταβολῆς τὸ

runt, cum navalis victoriae, tum gravis armaturae militum prius ante munitiones interceptorum, unde etiam equos ceperunt. Athenienſes vero & ipſi tropaeum erexerunt, tum Syracuſani peditatus ab Hetruſcis fugati, & in paludem compulſi, tum reliquarum copiarum, quas ipſi cum ſuis reliquis copiis in fugam coniecerant.

LV. Cum autem Syracuſani iam inſignem victoriam navalem adepti fuiſſent, (prius enim reformidabant claſſem, quae cum Demoſthene advenerat) Athenienſes maximum animi moerorem omnibus ex rebus conceperunt, quod res longe aliter ipſis cecidiſſet, atque ſperaverant. Sed eos multo magis huius expeditionis poenitebat. Quod enim illis ſolis civitatibus bellum iam intuliſſent, quae iiſdem inſtitutis uterentur, & quae populari dominatu, ut & ipſi, regerentur, & quae claſſem & equitatum & potentiam haberent, quod etiam nullum diſſidium ex mutato reipu-

διάφορον αὐτοῖς, ᾧ προσήγοντο ἂν, οὔτ' ἐκ παρασκευῆς, πολλῷ κρείσσους, σφαλλόμενοι δὲ τὰ πλείω, τά τε πρὸ αὐτῶν ἠπόρουν, καὶ ἐπειδή γε ταῖς ναυσὶν ἐκρατήθησαν, (ὃ οὐκ ἂν ᾤοντο) πολλῷ δὴ μᾶλλον ἠθύμουν.

νϛ'. Οἱ δὲ Συρακούσιοι τόν τε λιμένα εὐθὺς παρέπλεον ἀδεῶς, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ διενοοῦντο κλείσειν, ὅπως μηκέτι, μηδ' εἰ βούλοιντο, λάθοιεν αὐτοὺς οἱ Ἀθηναῖοι ἐκπλεύσαντες. οὐ γὰρ περὶ τοῦ αὐτοὶ σωθῆναι μόνον ἔτι τὴν ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο, ἀλλὰ καὶ ὅπως ἐκείνους κωλύσωσι· νομίζοντες (ὅπερ ἦν) ἀπό τε τῶν παρόντων πολὺ σφῶν καθυπέρτερα τὰ πράγματα εἶναι, καὶ, εἰ δύναιντο κρατῆσαι Ἀθηναίων τε καὶ τῶν ξυμμάχων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, καλὸν σφίσιν ἐς τοὺς Ἕλληνας τὸ ἀγώνισμα φανεῖσθαι. τούς τε

blicae ſtatu inter ipſos excitare poſſent, quo eos ſibi adiungerent, neque bellico apparatu, licet illis longe ſuperiores eſſent, eos ſubigere poſſent, ſed in plerisque rebus ſui conatus infeliciter ſibi cederent, cum antea inopes erant conſilii, tum vero, poſtquam navali proelio ſuperati ſunt, (quod ſibi eventurum nunquam putaſſent) multo magis animis conſternatis eſſe coeperunt.

LVI. At Syracuſani ſtatim intrepide portum praetervecti, eius quoque oſtium claudere ſtatuerunt, ne Athenienſes, etiamſi vellent, clam ipſis illinc exirent. Nec enim ipſi iam de ſalute tuenda tantum erant ſolliciti, ſed etiam de ratione, qua illos impedirent, ne ſalutem ſibi parere poſſent. Exiſtimabant enim, (id quod erat) praeſentem rerum ſuarum ſtatum longe meliorem eſſe, &, ſi Athenienſes ſocioſque & terra & mari ſuperare poſſent, praeclarum ſibi certamen hoc apud Graecos viſum iri. Ce-

γὰρ ἄλλους Ἕλληνας εὐθὺς, τοὺς μὲν, ἐλευθεροῦσθαι, τοὺς δὲ, φόβου ἀπολύεσθαι. οὐ γὰρ ἔτι δυνατὴν ἔσεσθαι τὴν ὑπόλοιπον Ἀθηναίων δύναμιν τὸν ὕστερον ἐπενεχθησόμενον πόλεμον ἐνεγκεῖν· καὶ αὐτοὶ, δόξαντες αὐτῶν αἴτιοι εἶναι, ὑπό τε τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καὶ τῶν ἔπειτα πολὺ θαυμασθήσεσθαι. καὶ ἦν δὲ ἄξιος ὁ ἀγὼν κατά τε ταῦτα, καὶ ὅτι οὐχὶ Ἀθηναίων μόνον περιεγίγνοντο, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων πολλῶν ξυμμάχων· καὶ οὐδ' αὐτοὶ αὖ μόνον, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν ξυμβοηθησάντων σφίσιν, ἡγεμόνες τε γιγνόμενοι μετὰ Κορινθίων καὶ Λακεδαιμονίων, καὶ τὴν σφετέραν πόλιν ἐμπαρασχόντες προκινδυνεῦσαί τε, καὶ τοῦ ναυτικοῦ μέγα μέρος προκόψαντες. ἔθνη γὰρ πλεῖστα δὴ ἐπὶ μίαν πόλιν ταύτην ξυνῆλθε, πλήν γε δὴ τοῦ ξύμπαντος λόγου

teros enim Graecos confeſtim, partim quidem ſervitute, partim vero metu liberatum iri. Reliquam enim Athenienſium potentiam nequaquam amplius ſatis virium habituram ad ſuſtinendum bellum, quod ipſis poſtea inferretur. Se autem, quod horum auctores fuiſſe viderentur, cum apud ceteros mortales, tum etiam apud poſteros magnae admirationi futuros. Et profecto certamen illud praeclarum erat futurum, cum his de cauſis, tum etiam quod non ſolum Athenienſes, ſed etiam multos alios eorum ſocios ſuperaturi eſſent. Neque vero ipſi tantum, ſed etiam una cum iis, qui auxilio ipſis veniſſent, quippe quod cum Corinthiis & Lacedaemoniis coniuncti duces ſe praeſtitiſſent, & ſuam urbem periculis obieciſſent, ac in navali proelio rem magna ex parte promoviſſent. Etenim plurimae gentes adverſus hanc unam urbem tunc confluxerant, excepta tamen tota illa multitudine, quae in hoc bello vel ad Athe-

τοῦ ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ πρὸς τὴν Ἀθηναίων τε πόλιν καὶ Λακεδαιμονίων.

νζʹ. Τοσοίδε γὰρ ἑκάτεροι ἐπὶ Σικελίαν τε καὶ περὶ Σικελίας, τοῖς μὲν ξυγκτησόμενοι τὴν χώραν, τοῖς δὲ ξυνδιασώσοντες, ἐπὶ Συρακούσας ἐπολέμησαν, οὐ κατὰ δίκην τι μᾶλλον, οὐδὲ κατὰ ξυγγένειαν μετ᾽ ἀλλήλων στάντες, ἀλλ᾽ ὡς ἑκάστοις τῆς ξυντυχίας ἢ κατὰ τὸ ξυμφέρον, ἢ ἀνάγκης ἔσχον. Ἀθηναῖοι μὲν αὐτοὶ Ἴωνες ἐπὶ Δωριέας Συρακουσίους ἑκόντες ἦλθον, καὶ αὐτοῖς τῇ αὐτῇ φωνῇ καὶ νομίμοις ἔτι χρώμενοι Λήμνιοι, καὶ Ἴμβριοι, καὶ Αἰγινῆται, οἳ τότε Αἴγιναν εἶχον· καὶ ἔτι Ἑστιαιεῖς, οἱ ἐν Εὐβοίᾳ Ἑστίαιαν οἰκοῦντες, ἄποικοι ὄντες ξυνεστράτευσαν. τῶν δὲ ἄλλων οἱ μὲν ὑπήκοοι, οἱ

nienſium vel ad Lacedaemoniorum urbem convenerat.

LVII. Utrique enim cum tot gentium copiis, vel contra Siciliam, vel pro Sicilia, bellum ad Syracuſas geſſerunt: quorum alii quidem illuc ſe contulerunt, ut hos in illa regione ſubigenda iuvarent, alii vero ut cum illis Siciliam conſervarent, neque propter aliquod foederis ius potius, quam ob aliam cauſam, neque propter cognationem, vel has vel illas partes ſecuti ſunt; ſed ut ſinguli vel caſu, vel utilitate, vel neceſſitate adducti fuerunt. Atque ipſi quidem Athenienſes, qui erant Iones, Syracuſanis, qui erant Dorienſes, ultro bellum intulerunt; & cum ipſis eadem lingua & iiſdem praeterea inſtitutis utentes, Lemnii, & Imbrii, & Aeginetae, qui tunc Aeginam tenebant, ad idem bellum adverſus Syracuſanos ſunt profecti: praeterea Heſtiaeenſes, qui Heſtiaeam in Euboea ſitam incolunt, & qui Athenienſium ſunt coloni, eiuſdem militiae ſocii fuerunt. Ad eandem etiam expeditionem cum illis iverunt alii, par-

δ᾽ ἀπὸ ξυμμαχίας αὐτόνομοι, εἰσὶ δ᾽ οἱ καὶ μισθοφόροι ξυνεστράτευον. καὶ τῶν μὲν ὑπηκόων καὶ φόρου ὑποτελῶν, Ἐρετριεῖς, καὶ Χαλκιδεῖς, καὶ Στυρεῖς, καὶ Καρύστιοι, ἀπ᾽ Εὐβοίας ἦσαν· ἀπὸ δὲ νήσων, Κεῖοι, καὶ Ἄνδριοι, καὶ Τήϊοι· ἐκ δ᾽ Ἰωνίας, Μιλήσιοι, καὶ Σάμιοι, καὶ Χῖοι. τούτων Χῖοι οὐχ ὑποτελεῖς ὄντες φόρου, ναῦς δὲ παρέχοντες, αὐτόνομοι ξυνέσποντο, καὶ τοπλεῖστον Ἴωνες ὄντες οὗτοι πάντες, καὶ ἀπ᾽ Ἀθηναίων, πλὴν Καρυστίων. οὗτοι δ᾽ εἰσὶ Δρύοπες. ὑπήκοοι δ᾽ ὄντες, καὶ ἀνάγκῃ ὅμως Ἴωνές τε ἐπὶ Δωριέας ἠκολούθουν. πρὸς δ᾽ αὐτοῖς Αἰολεῖς, Μηθυμναῖοι μὲν ναυσὶ καὶ οὐ φόρῳ ὑπήκοοι, Τενέδιοι δὲ καὶ Αἴνιοι, ὑποτελεῖς. οὗτοι δὲ Αἰολεῖς Αἰολεῦσι τοῖς κτίσασι Βοιωτοῖς μετὰ Συρα-

tim ſubditi, partim ſocii, qui ſuis legibus vivebant, partim etiam mercede conducti. Atque ex ſubditis quidem & tributariis, Eretrienſes, & Chalcidenſes, & Styrenſes, & Caryſtii, ex Euboea erant: ex inſulis vero, Cei, Andrii, & Teii: ex Ionia vero, Mileſii, Samii, & Chii. Inter hos autem Chii, qui tributorum immunes erant, ſed tantum navibus ſuppeditandis obnoxii, illius belli ſocietatem liberi ſequebantur; atque horum omnium plerique, praeter Caryſtios, Iones ſunt, & ab Athenienſibus oriundi. Hi vero Caryſtii ſunt Dryopes. Quamvis autem iſti omnes, exceptis Caryſtiis, eſſent Iones, & Athenienſium imperio ſubiecti, tamen eos vel neceſſitate coacti contra Dorienſes ſequebantur. Praeter hos autem, Aeolenſes: & Methymnaei quidem Athenienſibus parebant, ſed naves tantum illis ſuppeditabant, nullum vero tributum pendebant; Tenedii vero & Aenii vectigales erant. Iſti vero Aeolenſes cum Boeotis Aeolenſibus, & ſuarum coloniarum condito-

κουσίων κατ' ἀνάγκην ἐμάχοντο. Πλαταιεῖς δὲ καταντικρὺ Βοιωτοὶ Βοιωτοῖς μόνοι εἰκότως κατ' ἔχθος. Ῥόδιοι δὲ καὶ Κυθήριοι, Δωριεῖς ἀμφότεροι. οἱ μὲν Λακεδαιμονίων ἄποικοι Κυθήριοι, ἐπὶ Λακεδαιμονίους τοὺς ἅμα Γυλίππῳ μετὰ Ἀθηναίων ὅπλα ἔφερον· Ῥόδιοι δὲ, Ἀργεῖοι γένος, Συρακουσίοις μὲν Δωριεῦσι, Γελώοις δὲ καὶ ἀποίκοις ἑαυτῶν οὖσι μετὰ Συρακουσίων στρατευομένοις ἠναγκάζοντο πολεμεῖν. τῶν τε περὶ Πελοπόννησον νησιωτῶν Κεφαλλῆνες μὲν καὶ Ζακύνθιοι, αὐτόνομοι μὲν, κατὰ δὲ τὸ νησιωτικὸν μᾶλλον κατειργόμενοι, ὅτι θαλάσσης ἐκράτουν Ἀθηναῖοι, ξυνείποντο. Κερκυραῖοι δὲ οὐ μόνον Δωριεῖς, ἀλλὰ καὶ Κορίνθιοι σαφῶς ἐπὶ Κορινθίους τε καὶ Συρακουσίους, τῶν μὲν ἄποικοι ὄντες, τῶν

ribus, qui cum Syracuſanis ſe coniunxerant, neceſſitate coacti pugnarunt. Plataeenſes vero inter Boeotos ſoli cum Boeotis palam, idque iure inimicitiarum conflixerunt. Rhodii vero & Cytherii, Dorienſes utrique: ſed tamen Cytherii Lacedaemoniorum coloni, cum Athenienſibus contra Lacedaemonios, qui cum Gylippo erant, arma ferebant; Rhodii vero, qui ab Argivis erant oriundi, Syracuſanis, qui Dorienſes erant, quin etiam Gelois, ſuis colonis, qui cum Syracuſanis militabant, bellum facere cogebantur. Ex inſularum vero incolis, qui circa Peloponneſum erant, Cephallenſes & Zacynthii, liberi illi quidem, quia tamen inſulas incolebant, & ideo ab Athenienſibus, qui maris imperium tunc obtinebant, magis coërcebantur, quam qui ſedes in locis mediterraneis habebant, illos inviti ſequebantur. At Corcyraei non ſolum Dorienſes, ſed etiam Corinthii, palam adverſus Corinthios atque Syracuſanos, quamvis illorum quidem eſſent coloni, horum

δὲ ξυγγενεῖς, ἀνάγκῃ μὲν, ἐκ τοῦ εὐπρεποῦς, βουλήσει δὲ, κατὰ ἔχθος τὸ Κορινθίων, οὐχ ἧσσον εἵποντο. καὶ οἱ Μεσσήνιοι νῦν καλούμενοι ἐν Ναυπάκτῳ, καὶ ἐκ Πύλου τότε ὑπ᾽ Ἀθηναίων ἐχομένης, ἐς τὸν πόλεμον παρελήφθησαν. καὶ ἔτι Μεγαρέων φυγάδες οὐ πολλοὶ, Μεγαρεῦσι Σελινουντίοις οὖσι κατὰ ξυμφορὰν ἐμάχοντο. τῶν δὲ ἄλλων ἑκούσιος μᾶλλον ἡ στρατεία ἐγίγνετο ἤδη. Ἀργεῖοι μὲν οὐ τῆς ξυμμαχίας ἕνεκα μᾶλλον, ἢ τῆς Λακεδαιμονίων τε ἔχθρας, καὶ τῆς παραυτίκα ἕκαστοι ἰδίας, Δωριεῖς ἐπὶ Δωριέας μετὰ Ἀθηναίων Ἰώνων ἠκολούθουν. Μαντινεῖς δὲ καὶ ἄλλοι Ἀχράδων μισθοφόροι, ἐπὶ τοὺς ἀεὶ πολεμίους σφίσιν ἀποδεικνυμένους ἰέναι εἰωθότες, καὶ τότε τοὺς μετὰ τῶν Κορινθίων

vero cognati, tamen neceſſitate quidem, quoad ſpecioſam honeſtatis cauſam, quam praetendebant, quod Leontinos in ſuas ſedes reſtituere vellent, ſua vero ſponte, propter odium, quo Corinthios proſequebantur, Athenienſes non minus ſequebantur, quam alii. Meſſenii quoque, qui nunc ſic appellantur, & qui Naupactum incolunt, & alii ex Pylo, quae tunc ab Athenienſibus tenebatur, ad hoc bellum aſſumti fuerunt. Item Megarenſium exſules non multi, cum Selinuntiis, qui Megarenſes erant, propter exſilii calamitatem pugnarunt. Iam vero ceteri ſua ſponte potius, quam neceſſitate coacti, hanc expeditionem ſunt ſecuti. Argivi quidem non magis ſocietatis gratia, quam propter ſuum in Lacedaemonios odium, & ſinguli propter privatum ac praeſens in aliquos odium, Dorienſes adverſus Dorienſes, ſecuti ſunt Athenienſes, qui ſunt Iones. Mantinei etiam & ceteri Arcades mercede conducti, qui ſemper alias hoſtibus, quicunque ipſis propoſiti fuiſſent, bellum inferre

ἐλθόντας Ἀρκάδας, οὐδὲν ἧσσον διὰ κέρδος ἡγούμενοι πολεμίους· Κρῆτες δὲ καὶ Αἰτωλοὶ, μισθῷ καὶ οὗτοι πεισθέντες. ξυνέβη δὲ τοῖς Κρησὶ τὴν Γέλαν Ῥοδίοις ξυγκτίσαντας, μὴ ξὺν τοῖς ἀποίκοις ἀλλ᾽ ἐπὶ τοὺς ἀποίκους ἄκοντας μετὰ μισθοῦ ἐλθεῖν. καὶ Ἀκαρνάνων τινὲς ἅμα μὲν κέρδει, τὸ δὲ πλέον Δημοσθένους φιλίᾳ καὶ Ἀθηναίων εὐνοίᾳ, ξύμμαχοι ὄντες, ἐπεκούρησαν. καὶ οἵδε μὲν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ ὁριζόμενοι. Ἰταλιωτῶν δὲ, Θούριοι καὶ Μεταπόντιοι ἐν τοιαύταις ἀνάγκαις τότε στασιωτικῶν καιρῶν κατειλημμένων ξυνεστράτευον, καὶ Σικελιωτῶν, Νάξιοι καὶ Καταναῖοι. βαρβάρων δὲ Ἐγεσταῖοι οἵπερ ἐπηγάγοντο καὶ Σικελιωτῶν τὸ πλέον, καὶ

conſueverant, tunc illos etiam Arcades, qui cum Corinthiis in Siciliam iverant, nihilo minus, quam alios quoslibet, lucri gratia hoſtium loco habuerunt. Cretenſes etiam ac Aetoli, mercede & ipſi adducti, cum Athenienſibus ad hoc bellum ſunt profecti. Accidit autem, ut Cretenſes, qui cum Rhodiis Gelam condiderant, non a ſuis colonis ſtarent, ſed contra ſuos colonos, ultro, mercede allecti militarent. Acarnanum quoque nonnulli, cum lucri cauſa, tum vero multo magis propter amorem, quo Demoſthenem, & propter benevolentiam, qua Athenienſes (quorum ſocii erant) proſequebantur, illis auxilium tulerunt. Atque hi quidem intra ſinus Ionii fines habitabant. Ex Italicis vero populis, qui huiuſmodi temporum anguſtiis & reipublicae ſeditione tunc intercepti fuerant, & Thurii & Metapontini eandem militiam ſunt ſecuti: ex Sicilienſibus vero, Naxii & Catanaei. Ex barbaris Egeſtaei, qui etiam bonam Sicilienſium partem, & multos illorum, qui extra Siciliam habitabant, ſecum adduxerunt:

τῶν ἔξω Σικελίας. Τυρσηνῶν τέ τινες, κατὰ διαφορὰν Συρακουσίων, καὶ Ἰάπυγες μισθοφόροι. τοσάδε μὲν μετὰ Ἀθηναίων ἔθνη ἐστράτευον.

νη΄. Συρακουσίοις δὲ ἀντεβοήθησαν καὶ Καμαριναῖοι μὲν, ὅμοροι ὄντες, καὶ Γελῷοι οἰκοῦντες μετ᾽ αὐτούς. ἔπειτα, Ἀκραγαντίνων ἡσυχαζόντων, ἐν τῷ ἐπέκεινα ἱδρυμένοι Σελινούντιοι. καὶ οἵδε μὲν τῆς Σικελίας τὸ πρὸς Λιβύην μέρος τετραμμένον νεμόμενοι. Ἱμεραῖοι δὲ ἀπὸ τοῦ πρὸς τὸν Τυρσηνικὸν πόντον μορίου, ἐν ᾧ καὶ μόνοι Ἕλληνες οἰκοῦσιν. οὗτοι δὲ καὶ μόνοι ἐξ αὐτοῦ ἐβοήθησαν. καὶ Ἑλληνικὰ μὲν ἔθνη τῶν ἐν Σικελίᾳ τοσάδε, Δωριεῖς τε καὶ οἱ αὐτόνομοι πάντες, ξυνεμάχουν· βαρβάρων δὲ Σικελοὶ μόνοι, ὅσοι μὴ ἀφέστασαν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους. τῶν δ᾽ ἔξω Σικελίας Ἑλλήνων, Λακεδαι-

Hetruſcorum etiam nonnulli, propter inimicitias, quas cum Syracuſanis gerebant, & Iapyges mercenarii. Atque tot quidem gentes cum Athenienſibus militarunt.

LVIII. Viciſſim autem Syracuſanis opem tulerunt & Camarinaei, qui erant illis finitimi, & Geloi, qui poſt hos habitabant. Deinde, Agrigentinis quieſcentibus, Selinuntii, qui ſedes in illis partibus habent. Atque hi quidem incolebant eam Siciliae partem, quae Africam verſus ſpectat. Himeraei vero ab ea parte, quae mare Tyrrhenum ſpectat, in qua etiam ſoli ex omnibus Graecis habitabant. iſti etiam, inquam, ſoli illinc Syracuſanis auxilio venerunt. Atque tot quidem nominis Graeci gentes, quae in Sicilia ſedes habebant, & Dorienſes & omnes ſui iuris, in hoc bello Syracuſanos adiuverunt: ex barbaris vero ſoli Siculi, quotquot defectione a Syracuſanis facta ad Athenienſes non tranſierant, opem ipſis tulerunt. Ex Graecis

μόνιοι μὲν ἡγεμόνα Σπαρτιάτην παρεχόμενοι, Νεοδαμώδεις δὲ τοὺς ἄλλους, καὶ Εἵλωτας. δύναται δὲ τὸ Νεοδαμῶδες ἐλεύθερον ἤδη εἶναι. Κορίνθιοι δὲ καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ μόνοι παραγενόμενοι, καὶ Λευκάδιοι, καὶ Ἀμπρακιῶται, κατὰ τὸ ξυγγενές. ἐκ δὲ Ἀρκαδίας, μισθοφόροι ὑπὸ Κορινθίων ἀποσταλέντες, καὶ Σικυώνιοι ἀναγκαστοὶ στρατεύοντες· καὶ τῶν ἔξω Πελοποννήσου, Βοιωτοί. πρὸς δὲ τοὺς ἐπελθόντας τούτους οἱ Σικελιῶται αὐτοὶ πλῆθος πλέον κατὰ πάντα παρέσχοντο, ἅτε μεγάλας πόλεις οἰκοῦντες. καὶ γὰρ ὁπλῖται πολλοὶ καὶ νῆες καὶ ἵπποι, καὶ ἄλλος ὅμιλος ἄφθονος ξυνελέγη. καὶ πρὸς ἅπαντας αὖθις ὡς εἰπεῖν τοὺς ἄλλους Συρακουσίους αὐτοὶ πλείω ἐπορίσαντο διὰ μέγεθος πόλεως, καὶ ὅτι ἐν μεγίστῳ κινδύνῳ ἦσαν.

vero, qui ſunt extra Siciliam, Lacedaemonii quidem eos adiuverunt, ipſis ducem Spartanum praebentes, militemque ex Neodamodibus & Helotibus. Iſti autem Neodamodes iam liberi eſſe poſſunt. Corinthii vero & claſſe & peditatu ſoli, & Leucadii, & Ambraciotae, propter cognationem, illuc profecti. Ex Arcadia vero, mercenarii milites a Corinthiis miſſi, & Sicyonii coacti militiam illam ſunt ſecuti. Ex illis autem, qui ſunt extra Peloponneſum, Boeoti. Sed ad iſtas adventitias copias ipſi Sicilienſes omnium rerum, ad hoc bellum neceſſariarum, multitudinem longe maiorem contulerunt, quippe qui magnas urbes incolerent. Etenim & multi gravis armaturae milites, & naves, & equi, & alia maxima multitudo collecta fuit. Verum prae ceteris omnibus, ut ita loquar, ipſi Syracuſani plus copiarum ſuppeditaverunt, idque propter urbis magnitudinem, & quod in proximo diſcrimine verſabantur.

νθ΄. Καὶ αἱ μὲν ἑκατέρων ἐπικουρίαι, τοσαίδε ξυνελέγησαν. καὶ τότε ἤδη πᾶσαι ἀμφοτέροις παρῆσαν, καὶ οὐκέτι οὐδὲν οὐδετέροις ἐπῆλθεν. οἵ τε οὖν Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι εἰκότως ἐνόμισαν καλὸν ἀγώνισμα σφίσιν εἶναι ἐπὶ τῇ γεγενημένῃ νίκῃ τῆς ναυμαχίας, ἑλεῖν τε τὸ στρατόπεδον ἅπαν τῶν Ἀθηναίων, τοσοῦτον ὄν, καὶ μηδὲ καθ᾽ ἑκάτερα αὐτοὺς, μήτε διὰ θαλάσσης, μήτε τῷ πεζῷ διαφυγεῖν. ἔκλειον οὖν τόν τε λιμένα εὐθὺς τὸν μέγαν, ἔχοντα τὸ στόμα ὀκτὼ σταδίων μάλιστα, τριήρεσι πλαγίαις, καὶ πλοίοις, καὶ ἀκάτοις, ἐπ᾽ ἀγκυρῶν ὁρμίζοντες. καὶ τἄλλα, ἢν ἔτι ναυμαχεῖν οἱ Ἀθηναῖοι τολμήσωσι, παρεσκευάζοντο· καὶ ὀλίγον οὐδὲν ἐς οὐδὲν ἐπενόουν.

ξ΄. Τοῖς δὲ Ἀθηναίοις τήν τε ἀπόκλεισιν ὁρῶσι, καὶ

LIX. Atque haec quidem fuerunt utrorumque auxilia undique collecta. Atque haec omnia tunc utriſque praeſto fuerunt, nec ullum praeterea auxilium amplius aut ad hos aut ad illos venit. Syracuſani igitur ſociique merito praeclarum certamen ſibi propoſitum eſſe duxerunt, ſi, praeter navalem victoriam, quam adepti fuerant, univerſum etiam Athenienſium exercitum, qui tantus eſſet, debellaſſent, & illos ab utraque parte, & mari & terra, effugere prohibuiſſent. Itaque continuo magnum portum claudere coeperunt, qui octo ferme ſtadiorum oſtium habebat, tranſverſis triremibus, & navigiis, & ſcaphis, eas ancoris ſtabilientes. Et cetera, ſi Athenienſes navale proelium adhuc committere auderent, praeparabant: & in nullo quidquam parvum animo agitabant.

LX. Athenienſes autem, cum hanc portus obſtructionem viderent, & ceteras illorum cogitationes cognoſce-

τὴν ἄλλην διάνοιαν αὐτῶν αἰσθομένοις, βουλευτέα ἐδόκει. καὶ ξυνελθόντες οἵ τε στρατηγοὶ καὶ οἱ ταξίαρχοι, πρὸς τὴν παροῦσαν ἀπορίαν τῶν τε ἄλλων, καὶ ὅτι τὰ ἐπιτήδεια οὔτε αὐτίκα ἔτι εἶχον, (προπέμψαντες γὰρ ἐς Κατάνην ὡς ἐκπλευσόμενοι, ἀπεῖπον μὴ ἐπάγειν) οὔτε τολοιπὸν ἔμελλον ἕξειν, εἰ μὴ ναυκρατήσουσιν· ἐβουλεύσαντο τὰ μὲν τείχη τὰ ἄνω ἐκλιπεῖν, πρὸς δὲ αὐταῖς ταῖς ναυσὶν ἀπολαβόντες διατείχισμά τι, ὅσον οἷόν τε ἐλάχιστον τοῖς τε σκεύεσι καὶ τοῖς ἀσθενέσιν ἱκανὸν γενέσθαι, τοῦτο μὲν φρουρεῖν, ἀπὸ δὲ τοῦ ἄλλου πεζοῦ τὰς ναῦς πάσας, ὅσαι ἦσαν καὶ δυναταὶ καὶ ἀπλοώτεραι, πάντα τινὰ ἐσβιβάζοντες πληρῶσαι. καὶ διαναυμαχήσαντες, ἢν μὲν νικῶσιν, ἐς Κατάνην κομίζεσθαι, ἢν δὲ μή, ἐμπρήσαντες τὰς ναῦς, πεζῇ ξυνταξά-

ſent, conſultandum eſſe cenſuerunt. Quare duces & centuriones congregati, propter praeſentes difficultates cum aliarum rerum, tum vero praecipue quod nec in praeſentia commeatus amplius haberent, (nam nuntiis Catanam praemiſſis, quod illinc diſcedere ſtatuiſſent, Catanaeis interdixerant, ne adveherent) nec in poſterum habituri eſſent, niſi claſſe Syracuſanos ſuperarent, cenſuerunt, ſuperiores munitiones eſſe deſerendas, & locum aliquem prope ipſas naves occupandum, & munimento quam minimo poſſent concludendum, tantum quod ad utenſilia & aegrotos capiendos ſatis eſſet, atque hoc quidem praeſidio tuendum: reliquo vero peditatu naves omnes, tam eas, quae ad navigationem eſſent idoneae, quam eas, quae non eſſent idoneae ad navigandum, explendas, ita ut quoslibet in eas imponerent. & navali proelio commiſſo, ſi vincerent, Catanam ſe reciperent; ſin ſecus, incenſa claſſe, pe-

μενοι ἀποχωρεῖν ᾗ ἂν τάχιστα μέλλωσί τινος χωρίου ἢ βαρβαρικοῦ ἢ Ἑλληνικοῦ φιλίου ἀντιλήψεσθαι. καὶ οἱ μὲν, ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς ταῦτα, καὶ ἐποίησαν. ἔκ τε γὰρ τῶν ἄνω τειχῶν ὑποκατέβησαν, καὶ τὰς ναῦς ἐπλήρωσαν πάσας· ἀναγκάσαντες ἐσβαίνειν ὅστις καὶ ὁπωσοῦν ἐδόκει ἡλικίας μετέχων ἐπιτήδειος εἶναι. καὶ ξυνεπληρώθησαν νῆες αἱ πᾶσαι, δέκα μάλιστα καὶ ἑκατόν. τοξότας τε ἐπ᾽ αὐτὰς πολλοὺς καὶ ἀκοντιστὰς τῶν τε Ἀκαρνάνων καὶ τῶν ἄλλων ξένων ἐσεβίβαζον· καὶ τἄλλα ὡς οἷόν τ᾽ ἦν ἐξ ἀναγκαίου τε καὶ τοιαύτης διανοίας ἐπορίσαντο. ὁ δὲ Νικίας, ἐπειδὴ τὰ πολλὰ ἕτοιμα ἦν, ὁρῶν καὶ τοὺς στρατιώτας τῷ τε παρὰ τὸ εἰωθὸς πολὺ ταῖς ναυσὶ κρατηθῆναι ἀθυμοῦντας, καὶ διὰ τὴν τῶν ἐπιτηδείων σπάνιν ὡστάχιστα βουλομένους διακινδυνεύειν,

deſtri itinere, acie inſtructa abirent, qua parte celerrime locum aliquem, aut barbaricum aut Graecum, qui amicus eſſet, adipiſci poſſent. Atque hi quidem, ut haec ipſis fieri placuit, ſic etiam illico fecerunt. Nam & ex ſuperioribus munitionibus ad litus deſcenderunt, omneſque naves compleverunt; cunctis eas ingredi coactis, quicunque per aetatem quoquo modo ad aliquem rei navalis uſum idonei eſſe videbantur. Univerſae autem naves ad centum ac decem completae fuerunt. Multos autem ſagittarios & iaculatores, & Acarnanum, & aliorum peregrinorum, in eas impoſuerunt; & cetera, prout ipſis in eas anguſtias compulſis, & huiuſmodi cogitationes habentibus licebat, compararunt. Nicias autem, rebus magna ex parte iam paratis, videns milites animo conſternatos eſſe, quod praeter ſolitum navali proelio longe ſuperati fuiſſent, & propter commeatuum inopiam velle quam celerrime belli for-

ξυγκαλέσας ἅπαντας, παρεκελεύσατο τότε πρῶτον, καὶ ἔλεξε τοιάδε.

ξα΄. Ἄνδρες στρατιῶται Ἀθηναίων τε καὶ τῶν ἄλλων ξυμμάχων, ὁ μὲν ἀγὼν ὁ μέλλων ὁμοίως κοινὸς ἅπασιν ἔσται, περί τε σωτηρίας καὶ πατρίδος ἑκάστοις οὐχ ἧσσον ἢ τοῖς πολεμίοις. ἢν γὰρ κρατήσωμεν νῦν ταῖς ναυσὶν, ἔστί τῳ τὴν ὑπάρχουσάν που οἰκείαν πόλιν ἐπιδεῖν. ἀθυμεῖν δὲ οὐ χρὴ, οὐδὲ πάσχειν ὅπερ οἱ ἀπειρότατοι τῶν ἀνθρώπων, οἳ τοῖς πρώτοις ἀγῶσι σφαλέντες, ἔπειτα διαπαντὸς τὴν ἐλπίδα τοῦ φόβου ὁμοίαν ταῖς ξυμφοραῖς ἔχουσιν. ἀλλ᾽ ὅσοι τε Ἀθηναίων πάρεστε, πολλῶν ἤδη πολέμων ἔμπειροι ὄντες, καὶ ὅσοι τῶν ξυμμάχων ξυστρατευόμενοι ἀεὶ, μνήσθητε τῶν ἐν τοῖς πολέμοις παραλόγων, καὶ τὸ τῆς τύχης κἂν μεθ᾽ ἡμῶν ἐλπίσαντες στῆναι, καὶ ὡς ἀναμαχούμενοι ἀξίως τοῦδε

tunam periclitari, omnes convocatos, tunc primum eſt adhortatus, & haec verba fecit.

LXI. *Milites Athenienſes, & vos alii ſocii, certamen quidem, quod nobis eſt ineundum, omnibus pariter erit commune, & unicuique de ſalute & patria, non minus quam hoſtibus noſtris futurum eſt. Nam ſi navali proelio nunc vicerimus, ſuam cuique civitatem, ubicunque illa fuerit, reviſere licebit. Sed animum abiicere non oportet, nec idem pati, quod imperitiſſimis hominibus accidere ſolet: qui, ſi primis in proeliis rem infeliciter geſſerint, deinde ſimiles calamitates perpetuo formidant. Sed quotquot Athenienſes hic adeſtis, qui multorum bellorum notitiam habetis, & quotquot ſocii, qui noſtri commilitones ſemper fuiſtis, eſtote memores, bellorum exitus incertos eſſe, & fortunam a nobis quoque ſtaturam ſperantes, ad iterum pugnandum vos prae-*

τοῦ πλήθους, ὅσον αὐτοὶ ὑμῶν αὐτῶν ἐφορᾶτε, παρασκευάζεσθε.

ξβʹ. Ἃ δὲ ἀρωγὰ ἐνείδομεν ἐπὶ τῇ τοῦ λιμένος στενότητι, πρὸς τὸν μέλλοντα ὄχλον τῶν νεῶν ἔσεσθαι, καὶ πρὸς τὴν ἐκείνων ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων παρασκευὴν, οἷς πρότερον ἐβλαπτόμεθα, πάντα καὶ ἡμῖν νῦν, ἐκ τῶν παρόντων, μετὰ τῶν κυβερνητῶν ἐσκεμμένα ἡτοίμασται. καὶ γὰρ τοξόται πολλοὶ καὶ ἀκοντισταὶ ἐπιβήσονται, καὶ ὄχλος, ᾧ, ναυμαχίαν μὲν ποιούμενοι ἐν πελάγει, οὐκ ἂν ἐχρώμεθα, διὰ τὸ βλάπτειν ἂν τὸ τῆς ἐπιστήμης τῇ βαρύτητι τῶν νεῶν· ἐν δὲ τῇ ἐνθάδε ἠναγκασμένῃ ἀπὸ τῶν νεῶν πεζομαχίᾳ πρόσφορα ἔσται. εὕρηται δ' ἡμῖν ὅσα χρὴ ἀντιναυπηγεῖσθαι, καὶ πρὸς τὰς τῶν ἐπωτίδων αὐτοῖς παχύτητας, ᾧπερ μάλιστα ἐβλαπτόμεθα, χειρῶν σιδηρῶν ἐπιβολαὶ, αἳ σχήσουσι τὴν

parate, prout decet tantam veſtrûm multitudinem, quantam vos ipſi videtis.

LXII. *Quae autem in his portus anguſtiis nobis profutura cognovimus, adverſus futuram navium turbam, & adverſus illorum apparatum ac milites in navium tabulatis futuros, unde prius damno fuimus affecti, haec etiam omnia nunc, pro praeſenti rerum facultate, cum gubernatoribus excogitavimus atque paravimus. Nam ſagittarii multi & iaculatores in naves aſcendent, & multitudo, qua, ſi navale proelium in alto committeremus, non uteremur, quia navium onus rei nauticae diſciplinam impediret. Sed hic in pedeſtri proelio, quod ex navibus committere cogemur, utilis erit. Praeterea excogitavimus etiam remedia, quae adverſus naves hoſtiles in navibus aedificandis erant paranda, & adverſus epotidum craſſitudinem (quod praecipue obfuit) ferreas manus comparavimus, quas illorum navibus iniiciemus, quae*

πάλιν ἀνάκρουσιν τῆς προσπεσούσης νεὼς, ἢν τὰ ἐπὶ τούτοις οἱ ἐπιβάται ὑπουργῶσιν. ἐς τοῦτο γὰρ δὴ ἠναγκάσμεθα ὥστε πεζομαχεῖν ἀπὸ τῶν νεῶν. καὶ τὸ μήτε αὐτοὺς ἀνακρούεσθαι, μήτ' ἐκείνους ἐᾶν, ὠφέλιμον φαίνεται· ἄλλως τε καὶ τῆς γῆς, πλὴν ὅσον ἂν ὁ πεζὸς ἡμῶν ἐπέχῃ, πολεμίας οὔσης.

ξγ΄. Ὧν χρὴ μεμνημένους, διαμάχεσθαι ὅσον ἂν δύνησθε, καὶ μὴ ἐξωθεῖσθαι ἐς αὐτὴν, ἀλλὰ ξυμπεσούσης νηῒ νεὼς, μὴ πρότερον ἄξιον ἀπολύεσθαι, ἢν μὴ τοὺς ἀπὸ τοῦ πολεμίου καταστρώματος ὁπλίτας ἀπαράξητε. καὶ ταῦτα τοῖς ὁπλίταις οὐχ ἧσσον τῶν ναυτῶν παρακελεύομαι, ὅσῳ τῶν ἄνωθεν μᾶλλον τὸ ἔργον τοῦτο. ὑπάρχει δ' ὑμῖν ἔτι νῦν γε ταπλείω τῷ πεζῷ ἐπικρατεῖν. τοῖς δὲ ναύταις παραινῶ, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τῷδε καὶ δέομαι, μὴ ἐκπεπλῆχθαί τι ταῖς ξυμφοραῖς

navem hoſtilem, cum invaſerit, retinebunt, ne retro ſe recipiat, ſi modo vectores, quae poſtea requiruntur, exſequantur. In eam enim neceſſitatem iam ſumus compulſi, ut pedeſtre proelium ex navibus committere cogamur. Hoc autem nobis utile eſſe conſtat, ut neque ipſi ab hoſtili claſſe reſiliamus, neque illos a noſtra reſilire permittamus: praeſertim quod terra ſit hoſtilis, praeter eam, quam noſter peditatus obtinuerit.

LXIII. *Quorum vos memores oportet totis viribus conſtanter pugnare, nec ſinere vos ad eam propelli, ſed cum navis cum navi confligere coeperit, exiſtimare, non decere prius ab hoſtibus dirimi, quam de hoſtili tabulato milites deturbaritis. Atque ad haec non minus milites, quam nautas, adhortor, atque eo quidem magis, quo magis eorum, qui deſuper pugnant, hoc officium eſt. Quin etiam in vobis ſitum eſt, nunc quoque magnam victoriae partem peditatu conſequi. Nautas vero adhortor, quin etiam ſimul*

ἄγαν, τήν τε παρασκευὴν ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων βελτίω νῦν ἔχοντας, καὶ τὰς ναῦς πλείους. ἐκείνην τε τὴν ἡδονὴν ἐνθυμεῖσθαι ὡς ἀξία ἐστὶ διασώσασθαι, οἳ τέως Ἀθηναῖοι νομιζόμενοι καὶ μὴ ὄντες ὑμῶν, τῆς τε φωνῆς τῇ ἐπιστήμῃ, καὶ τῶν τρόπων τῇ μιμήσει, ἐθαυμάζεσθε κατὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἡμετέρας οὐκ ἔλασσον κατὰ τὸ ὠφελεῖσθαι, ἔς τε τὸ φοβερὸν τοῖς ὑπηκόοις, καὶ τὸ μὴ ἀδικεῖσθαι, πολὺ πλεῖον μετείχετε. ὥστε κοινωνοὶ μόνοι ἐλευθέρως ἡμῖν τῆς ἀρχῆς ὄντες, δικαίως ἂν αὐτὴν νῦν μὴ καταπροδίδοιτε· καταφρονήσαντες δὲ Κορινθίων τε, οὓς πολλάκις νενικήκατε, καὶ Σικελιωτῶν, ὧν οὐδ᾽ ἀντιστῆναι οὐδεὶς, ἕως ἤκμαζε τὸ ναυτικὸν, ἡμῖν ἠξίωσεν, ἀμύνασθε αὐτοὺς, καὶ δείξατε ὅτι καὶ μετὰ ἀσθενείας καὶ ξυμφορῶν ἡ ὑμετέ-

obſecro, ne propter clades acceptas animo nimis conſternato ſitis: tum quia firmiorem apparatum ex tabulatis, tum etiam quia plures naves nunc habetis. Praeterea oportet vos conſiderare, quam operae pretium ſit illam voluptatem a vobis conſervari, quotquot de vobis antea pro Athenienſibus, quamvis non eſſetis Athenienſes, habebamini, & cum ob noſtrae linguae peritiam, tum ob inſtitutorum imitationem, apud omnem Graeciam ſuſpiciebamini, &, quod attinet ad utilitates, quae ex imperio percipi ſolent, imperii noſtri participes eratis non minus, quam nos indigenae, immo vero multo magis, tum quod populis imperio noſtro ſubiectis terrorem incuteretis, tum etiam quod ab aliis non laederemini. Itaque cum ſoli, idque libere, ſocii ſitis imperii noſtri, merito nunc, illud ne prodatis, cavere debetis. Et, contemtis Corinthiis, quos ſaepe ſuperaſtis, & Sicilienſibus, quorum nullus, quamdiu noſtra claſſis vigebat, nobis reſiſtere eſt auſus, eos propulſate, & declarate, veſtram ſcientiam, vel cum imbecillitate & calamitati-

ρα ἐπιστήμη κρείσσων ἐστὶν ἑτέρας εὐτυχούσης ῥώμης.

ξδ′. Τούς τε Ἀθηναίους ὑμῶν πάλιν αὖ καὶ τάδε ὑπομιμνήσκω, ὅτι οὔτε ναῦς ἐν τοῖς νεωσοίκοις ἄλλας ὁμοίας ταῖσδε, οὔτε ὁπλιτῶν ἡλικίαν ὑπελίπετε. εἴτε ξυμβήσεταί τι ἄλλο ἢ τὸ κρατεῖν ὑμῖν, τούς τε ἐνθάδε πολεμίους εὐθὺς ἐπ᾽ ἐκεῖνα πλευσουμένους, καὶ τοὺς ἐκεῖ ὑπολοίπους ἡμῶν ἀδυνάτους ἐσομένους τούς τε αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐπελθόντας ἀμύνασθαι. καὶ οἱ μὲν ἂν ὑπὸ Συρακουσίοις εὐθὺς γίγνοισθε, οἷς αὐτοὶ ἴστε οἵᾳ γνώμῃ ἐπήλθετε· οἱ δ᾽ ἐκεῖ, ὑπὸ Λακεδαιμονίοις. ὥστε ἐν ἑνὶ τῷδε ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀγῶνι καθεστῶτες καρτερήσατε, εἴπερ ποτὲ, καὶ ἐνθυμεῖσθε καθ᾽ ἑκάστους τε καὶ ξύμπαντες, ὅτι οἱ ἐν ταῖς ναυσὶν ὑμῶν νῦν ἐσόμενοι, καὶ πεζοὶ τοῖς Ἀθηναίοις εἰσὶ καὶ νῆες, καὶ ἡ ὑπόλοιπος πό-

bus coniunctam, aliorum robore, quod ſecunda fortuna utitur, potentiorem eſſe.

LXIV. *Rurſus illis de vobis, qui ſunt Athenienſes, haec in memoriam redigo, neque naves alias his ſimiles in navalibus, neque militum iuventutem a vobis domi relictam eſſe. Et, ſi quid aliud, quam victoria, vobis contingat, & hoſtes, qui hic ſunt, protinus illuc navigaturos, & qui de nobis illic ſunt reliqui, nequaquam ſatis virium habituros ad propulſandos & eos, qui illic iam ſunt, & eos, qui praeterea hinc adverſus ipſos venient. Et vos quidem, qui hic eſtis, in Syracuſanorum poteſtatem confeſtim venietis, contra quos qua mente veneritis, vos ipſi probe noſtis: qui vero illic ſunt, in Lacedaemoniorum poteſtatem venient. Quare cum in hoc uno certamine pro utriſque, tam pro vobis ipſis, quam pro ceteris, qui ſunt domi, conſtituti ſitis, fortiter, ſi unquam alias, hoſti reſiſtite, & ſinguli & univerſi vobiſcum reputate, ex vobis, qui naves mox conſcendetis, Athenien-*

λις, καὶ τὸ μέγα ὄνομα τῶν Ἀθηνῶν· περὶ ὧν εἴτις τι ἕτερος ἑτέρου προφέρει ἢ ἐπιστήμῃ, ἢ εὐψυχίᾳ, οὐκ ἂν ἐν ἄλλῳ μᾶλλον καιρῷ ἀποδειξάμενος, αὐτός τε αὐτῷ ὠφέλιμος γένοιτο, καὶ τοῖς ξύμπασι σωτήριος.

ξέ. Ὁ μὲν Νικίας, τοσαῦτα παρακελευσάμενος, εὐθὺς ἐκέλευε πληροῦν τὰς ναῦς. τῷ δὲ Γυλίππῳ καὶ τοῖς Συρακουσίοις παρῆν μὲν αἰσθάνεσθαι, ὁρῶσι καὶ αὐτὴν τὴν παρασκευὴν, ὅτι ναυμαχήσουσιν οἱ Ἀθηναῖοι· προηγγέλθη δὲ αὐτοῖς καὶ ἡ ἐπιβουλὴ τῶν σιδηρῶν χειρῶν. καὶ πρός τε τἄλλα ἐξηρτύσαντο ὡς ἕκαστα, καὶ πρὸς τοῦτο. τὰς γὰρ πρώρας καὶ τῆς νεὼς ἄνω ἐπὶ πολὺ κατεβύρσωσαν, ὅπως ἂν ἀπολισθάνοι καὶ μὴ ἔχοι ἀντιλαβὴν ἡ χεὶρ ἐπιβαλλομένη. καὶ ἐπειδὴ πάντα

ſium omnem peditatum, & claſſem, & urbem, & reliquam civitatem, & magnum illud Athenarum nomen omnino pendere. Pro quibus, ſi qua in re alius alii praeſtat, vel ſcientia vel animi praeſtantia, is nunquam alias opportunius ſeſe oſtentaverit, quo & ſibi ipſi utilis fuerit, & univerſis ſalutaris.

LXV. Nicias igitur his ſuos adhortatus, ſtatim imperavit, ut naves conſcenderent. Gylippo autem & Syracuſanis, quippe quod ipſum etiam hoſtium apparatum cernerent, praeſentire quidem licebat, Athenienſes navale proelium inituros eſſe; ſed certiores facti ſunt etiam de ferreis manibus, quas navibus iniicere ſtatuerant. Et cum adverſus cetera omnia illorum inventa, tum etiam adverſus hoc, remedia excogitata praepararunt. Nam proras & ſuperiores navium partes coriis longe lateque contexerunt, ut manus iniecta laberetur, nec quidquam nanciſceretur, quod apprehenderet. Poſtquam autem omnia praeparata

ἕτοιμα ἦν, παρεκελεύσαντο ἐκείνοις οἵ τε στρατηγοὶ καὶ Γύλιππος, καὶ ἔλεξαν τοιάδε.

ξστ΄. Ὅτι μὲν καλὰ τὰ προειργασμένα, καὶ ὑπὲρ καλῶν τῶν μελλόντων ὁ ἀγὼν ἔσται, ὦ Συρακούσιοι καὶ ξύμμαχοι, οἵ τε πολλοὶ δοκεῖτε ἡμῖν εἰδέναι· (οὐδὲ γὰρ ἂν οὕτως αὐτῶν προθύμως ἀντελάβεσθε) καὶ εἴ τις μὴ ἐπὶ ὅσον δεῖ ᾔσθηται, σημανοῦμεν. Ἀθηναίους γὰρ ἐς τὴν χώραν τήνδε ἐλθόντας, πρῶτον μὲν ἐπὶ τῆς Σικελίας καταδουλώσει, ἔπειτ', εἰ κατορθώσειαν, καὶ τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, καὶ ἀρχὴν τὴν ἤδη μεγίστην τῶν τε πρὶν Ἑλλήνων καὶ τῶν νῦν κεκτημένους, πρῶτοι ἀνθρώπων ὑποστάντες τῷ ναυτικῷ, ᾧπερ πάντα κατέσχον, τὰς μὲν νενικήκατε ναυμαχίας, τὴν δ' ἐκ τοῦ εἰκότος νῦν νικήσετε. ἄνδρες γὰρ ἐπειδὰν ᾧ ἀξιοῦσι προὔχειν κολουσθῶσι, τό γ' ὑπόλοιπον αὐτῶν

fuerunt, duces eorum ac Gylippus eos adhortati ſunt, & hanc orationem apud eos habuerunt.

LXVI. *Quod praeclarae ſint res a nobis ante geſtae, quodque de praeclaris rebus mox etiam certamen nobis ſit futurum, Syracuſani & ſocii, plerique nobis cognoſcere videmini: (nec enim tanto ſtudio res illas gerendas ſuſcepiſſetis) ſi quis tamen, quantum ſatis eſt, non cognoſcit, nos hoc ipſi declarabimus. Athenienſes enim, qui in hanc regionem venerunt, primum quidem ut Siciliam ſubigerent, deinde vero, ſi rem feliciter geſſiſſent, ut Peloponneſum etiam ceteramque Graeciam, & qui omnium tam ſuperioris quam noſtrae memoriae Graecorum imperium iam pridem maximum obtinent, vos mortalium primi ſuſtinuiſtis claſſe, (qua illi cuncta obtinuerunt) & cum aliis navalibus proeliis iam ſuperaſtis, tum etiam hoc, ut veriſimile videtur, nunc vincetis. Homines enim, poſtquam eorum vires in ea re, qua ſe ceteris*

τῆς δόξης ἀσθενέστερον αὐτὸ ἑαυτοῦ ἐστιν, ἢ εἰ μὴ δ' ᾠήθησαν τοπρῶτον· καὶ τῷ παρ' ἐλπίδα τοῦ αὐχήματος σφαλλόμενοι, καὶ παρὰ ἰσχὺν τῆς δυνάμεως ἐνδιδόασιν. ὃ νῦν Ἀθηναίους εἰκὸς πεπονθέναι.

ξζ'. Ἡμῶν δὲ, τό, τε ὑπάρχον πρότερον, ᾧπερ καὶ ἀνεπιστήμονες ἔτι ὄντες ἀπετολμήσαμεν, βεβαιότερον νῦν, καὶ τῆς δοκήσεως προσγενομένης αὐτῷ, τὸ κρατίστους εἶναι, εἰ τοὺς κρατίστους ἐνικήσαμεν, διπλασία ἑκάστου ἡ ἐλπίς. τὰ δὲ πολλὰ, πρὸς τὰς ἐπιχειρήσεις ἡ μεγίστη ἐλπὶς μεγίστην καὶ τὴν προθυμίαν παρέχεται. τά τε τῆς ἀντιμιμήσεως αὐτῶν τῆς παρασκευῆς ἡμῶν, τῷ μὲν ἡμετέρῳ τρόπῳ ξυνήθη τέ ἐστι, καὶ οὐκ ἀνάρμοστοι πρὸς τὴν ἑκάστην αὐτῶν ἐσόμεθα. οἱ δ' ἐπειδὰν πολλοὶ μὲν ὁπλῖται ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων παρὰ

praeſtare putant, fractae fuerint, multo minorem in poſterum de ſe ipſis opinionem concipiunt, quam ſi nunquam antea quidquam de ſe tale ſenſiſſent: & opinione ſua, propter quam animos elatos habebant, praeter ſpem fruſtrati, etiam infra vires virtute ſuccumbunt. Id quod Athenienſibus nunc accidiſſe credibile eſt.

LXVII. *Quod vero ad nos attinet, tum quia priſtina noſtra virtus (qua, licet rerum nauticarum adhuc eſſemus imperiti, belli fortunam tentavimus) nunc validior eſt, tum quia ſummae virtutis opinio iam ad eam acceſſit, quod viros fortiſſimos vicerimus, ſpes uniuſcuiuſque noſtrûm duplo maior eſſe debet. Plerumque autem, maxima ſpes maximam etiam animorum alacritatem addit, ad res impigre ſubeundas. Quod autem hoſtes noſtrum apparatum aemulentur, haec ratio noſtrae quidem conſuetudini familiaris eſt, nec imparati adverſus ſingulas illorum naves erimus. Illi vero, poſtquam multi quidem gravis armaturae milites praeter ipſorum inſtitutum ſupra tabulata ſteterint, multi*

τὸ καθεστηκὸς ὦσι, πολλοὶ δὲ ἀκοντισταὶ χερσαῖοι, ὡς εἰπεῖν, Ἀκαρνᾶνές τε καὶ ἄλλοι ἐπὶ ναῦς ἀναβάντες, οἳ οὐδ᾽ ὅπως καθεζομένους χρὴ τὸ βέλος ἀφεῖναι εὑρήσουσι, πῶς οὐ σφαλοῦσί τε τὰς ναῦς, καὶ ἐν σφίσιν αὐτοῖς πάντες, οὐκ ἐν τῷ αὐτῶν τρόπῳ κινούμενοι, ταράξονται; ἐπεὶ καὶ τῷ πλήθει τῶν νεῶν οὐκ ὠφελήσονται· εἴτις καὶ τόδε ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἴσαις ναυμαχήσει, πεφόβηται. ἐν ὀλίγῳ γὰρ πολλαὶ, ἀργότεραι μὲν ἐς τὸ δρᾷν τι ὧν βούλονται ἔσονται, ῥᾷσται δὲ ἐς τὸ βλάπτεσθαι ἀφ᾽ ὧν ἡμῖν παρεσκεύασται. τὸ δ᾽ ἀληθέστατον γνῶτε, ἐξ ὧν ἡμεῖς οἰόμεθα σαφῶς πεπύσθαι. ὑπερβαλλόντων γὰρ αὐτοῖς τῶν κακῶν, καὶ βιαζόμενοι ὑπὸ τῆς παρούσης ἀπορίας, ἐς ἀπόνοιαν καθεστήκασιν, οὐ παρασκευῆς πίστει μᾶλλον, ἢ τύχης ἀποκινδυνεύσει οὕτως ὅπως δύνανται· ἵν᾽ ἢ βιασάμενοι ἐκπλεύσωσιν, ἢ

etiam terreſtres iaculatores, ut ita loquar, & Acarnanes & alii, qui naves conſcenderint, qui ne ſedentes quidem rationem invenient, qua telum emittere poſſint, qui fieri poterit, ut ipſas naves in periculum non coniiciant, & omnes inter ſe ipſos perturbationem non excitent, dum non ſuo more ſeſe movebunt? Siquidem ne multitudo quidem navium ipſis proderit: ſi quis veſtrûm hoc etiam fortaſſe formidat, quod non cum pari, ſed longe maiori navium numero ſit pugnaturus. Nam in exiguo loci ſpatio multae naves erunt tardiores ad exſequendum ea, quae gubernatores volunt; opportuniſſimae autem machinamentis, quae praeparavimus ad eas profligandas. Quod autem veriſſimum eſt, cognoſcite ex iis, quae nos certo intellexiſſe arbitramur. Nam iſti malorum magnitudine fracti, & praeſentibus difficultatibus ſuperati, ad deſperationem ſunt redacti, non apparatu copiiſque ſuis freti potius, quam temeritate fortunae, quam, quoquo modo

κατὰ γῆν μετὰ τοῦτο τὴν ἀποχώρησιν ποιῶνται, ὡς τῶν γε παρόντων οὐκ ἂν πράξοντες χεῖρον.

ξή. Πρὸς οὖν ἀταξίαν τε τοιαύτην, καὶ τύχην ἀνδρῶν ἑαυτὴν παραδεδωκυῖαν πολεμιωτάτων, ὀργῇ προσμίξωμεν· καὶ νομίσωμεν, ἅμα μὲν νομιμώτατον εἶναι πρὸς τοὺς ἐναντίους, οἳ ἂν ὡς ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῦ προσπεσόντος δικαιώσωσιν, ἀποπλῆσαι τῆς γνώμης τὸ θυμούμενον, ἅμα δὲ ἐχθροὺς ἀμύνασθαι ἐγγενησόμενον ἡμῖν, καὶ τὸ λεγόμενόν που ἥδιστον εἶναι. ὡς δὲ ἐχθροὶ καὶ ἔχθιστοι, πάντες ἴστε, οἵγε ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ἦλθον δουλωσόμενοι. ἐν ᾧ εἰ κατώρθωσαν, ἀνδράσι μὲν ἂν τὰ ἄλγιστα προσέθεσαν, παισὶ δὲ καὶ γυναιξὶ τὰ ἀπρεπέστατα, πόλει δὲ τῇ πάσῃ τὴν αἰσχίστην ἐπίκλησιν. ἀνθ' ὧν μὴ μαλακισθῆναι τινὰ πρέπει, μηδὲ τὸ ἀκινδύνως ἀπελθεῖν αὐ-

poſſunt, periclitari volunt, ut vel per vim navibus elabantur, vel poſtea, itinere terreſtri aliquo ſe recipiant, quippe qui peiore conditione nunquam ſint futuri, quam nunc ſunt.

LXVIII. *Adverſus igitur talem confuſionem, & infeſtiſſimorum hominum fortunam, quae ſe ipſam nobis tradidit, iratis animis contendentes pugnam conſeramus: & exiſtimemus ſimul quidem aequiſſimum eſſe, adverſariorum ſuppliciis iracundiam animi ſaturare, qui dicere audent, ſe iuſta de cauſa huc veniſſe, ut nos ſuos hoſtes ulciſcerentur, ſimul etiam in nobis & penes nos futurum inimicos propulſare, & id, quod vulgo dicitur, ſuaviſſimum eſſe, inimicos ulciſci. Quod autem iſti ſint nobis inimici, atque adeo inimiciſſimi, omnes hoc probe noſtis, qui in noſtram regionem nos in ſervitutem redacturi venerunt. Quam rem ſi feliciter geſſiſſent, viros quidem acerbiſſimis cruciatibus, ac liberos & uxores ſumma turpitudine affeciſſent, & univerſae reipublicae turpiſſimum ſervitutis cognomentum impoſuiſſent. Quare neminem*

τοὺς, κέρδος νομίσαι. τοῦτο μὲν γὰρ, καὶ ἐὰν κρατήσωσιν, ὁμοίως δράσουσι. τὸ δὲ, πραξάντων ἐκ τοῦ εἰκότος ἃ βουλόμεθα, τούσδε τε κολασθῆναι, καὶ τῇ πάσῃ Σικελίᾳ, καρπουμένῃ καὶ πρὶν, ἐλευθερίαν βεβαιοτέραν παραδοῦναι, καλὸς ὁ ἀγών. καὶ κινδύνων οὗτοι σπανιώτατοι, οἳ ἂν ἐλάχιστα ἐκ τοῦ σφαλῆναι βλάπτοντες, πλεῖστα διὰ τὸ εὐτυχῆσαι ὠφελοῦσι.

ξθ'. Καὶ οἱ μὲν τῶν Συρακουσίων στρατηγοὶ καὶ Γύλιππος, τοιαῦτα καὶ αὐτοὶ τοῖς σφετέροις στρατιώταις παρακελευσάμενοι, ἀντεπλήρουν τὰς ναῦς εὐθὺς, ἐπειδὴ καὶ τοὺς Ἀθηναίους ᾔσθάνοντο. ὁ δὲ Νικίας, ὑπὸ τῶν παρόντων ἐκπεπληγμένος, καὶ ὁρῶν οἷος ὁ κίνδυνος, καὶ ὡς ἐγγὺς ἤδη ἦν, ἐπειδὴ καὶ ὅσονοὺκ ἔμελλον ἀνάγεσθαι, καὶ νομίσας, ὅπερ πάσχουσιν ἐν τοῖς μεγάλοις

de nobis rem molliter gerere decet, neque pro lucro ducere, quod illi ſine noſtro periculo abeant. Nam parta etiam victoria hoc ipſum ſunt facturi. Illud etiam praeclarum certamen, ſi faciamus ea, quae facere debemus & volumus, ut videlicet & iſtos puniamus, & univerſae Siciliae firmiorem libertatem reſtituamus, qua prius etiam fruebatur. Atque ea pericula ſunt rariſſima, & maxime expetenda, quae, ſi offendas, minimum damnum; ſi rem feliciter geras, maximas utilitates afferunt.

LXIX. Atque Syracuſanorum quidem duces & Gylippus, his verbis & ipſi ſuos milites adhortati, viciſſim ſuas naves ſtatim militibus implere coeperunt, poſtquam animadverterunt, & ipſos Athenienſes idem facere. Nicias vero propter praeſentem rerum ſtatum animo perculſus, & animadvertens, quantum periculum, & quam vicinum iam eſſet, quod tantum non iam obviam hoſti eſſent proceſſuri, & exiſtimans, quod hominibus in maximis proeliis ac-

ἀγῶσι, πάντα τε ἔργῳ ἔτι σφίσιν ἐνδεᾶ εἶναι, καὶ λό-γῳ αὐτοῖς οὔπω ἱκανὰ εἰρῆσθαι, αὖθις τῶν τριηράρχων ἕνα ἕκαστον ἀνεκάλει, πατρόθεν τε ἐπονομάζων, καὶ αὐτοὺς ὀνομαστὶ καὶ φυλήν· ἀξιῶν τό, τε καθ᾽ ἑαυτὸν, ᾧ ὑπῆρχε λαμπρότητός τι, μὴ προδιδόναι τινὰ, καὶ τὰς πατρικὰς ἀρετὰς, ὧν ἐπιφανεῖς ἦσαν οἱ πρόγονοι, μὴ ἀφανίζειν· πατρίδος τε τῆς ἐλευθερωτάτης ὑπομιμνή-σκων, καὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἀνεπιτάκτου πᾶσιν ἐς τὴν δίαιταν ἐξουσίας· ἄλλα τε λέγων ὅσα ἐν τῷ τοιούτῳ ἤδη τοῦ καιροῦ ὄντες ἄνθρωποι, οὐ πρὸς τὸ δοκεῖν τινι ἀρχαιολο-γεῖν φυλαξάμενοι εἴποιεν ἂν, καὶ ὑπὲρ ἁπάντων παρα-πλήσια, ἔς τε γυναῖκας καὶ παῖδας καὶ θεοὺς πατρώ-ους προφερόμενα, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῇ παρούσῃ ἐκπλήξει ὠφέ-λιμα νομίζοντες ἐπιβοῶνται. καὶ ὁ μὲν, οὐχ ἱκανὰ μᾶλ-

cidere ſolet, ſuis omnibus in rebus aliquid adhuc deeſſe; quod a ſe nondum praeparatum eſſet, necdum oratione ſatis ampla cum ipſis militibus a ſe actum eſſe, rurſus unumquemque trierarchorum vocabat, ſingulos & patrum & tribuum & propriis nominibus appellans. Et orabat unumquemque, in quo aliquid ſplendoris inerat, ne ſe ipſum proderet; neve illi, quorum maiores illuſtres eſſent, paternas virtutes delerent. Eoſdem etiam admonebat patriae, quae liberrima eſſet, & in qua unicuique arbitratu ſuo citra praeſcriptum ac imperium alterius vitam inſtituere liceret. Alia praeterea commemorabat, quaecunque homines, in huiuſmodi temporis articulo iam conſtituti, reſervare ac dicere ſolent, non ut alicui res priſcas effutire videantur, & quaecunque alia his ſimilia de univerſis, ut & de uxoribus, & de liberis, & de Diis patriis proferri conſueverunt, ſed quae in praeſenti pavore utilia dictu

λον ἢ ἀναγκαῖα νομίσας παρηνῆσθαι, ἀποχωρήσας ἦγε τὸν πεζὸν πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ παρέταξεν ὡς ἐπὶ πλεῖστον ἐδύνατο, ὅπως ὁτιμεγίστη τοῖς ἐν ταῖς ναυσὶν ὠφέλεια ἐς τὸ θαρσεῖν γίγνοιτο. ὁ δὲ Δημοσθένης καὶ Μένανδρος καὶ Εὐθύδημος (οὗτοι γὰρ ἐπὶ τὰς ναῦς τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐπέβησαν) ἄραντες ἀπὸ τοῦ ἑαυτῶν στρατοπέδου, εὐθὺς ἔπλεον πρὸς τὸ ζεῦγμα τοῦ λιμένος, καὶ τὸν καταλειφθέντα διέκπλουν, βουλόμενοι βιάσασθαι εἰς τὸ ἔξω.

ό. Προεξαγαγόμενοι δὲ οἱ Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ναυσὶ παραπλησίαις τὸν ἀριθμὸν, καὶ πρότερον κατά τε τὸν ἔκπλουν μέρει αὐτῶν ἐφύλασσον, καὶ κατὰ τὸν ἄλλον κύκλῳ λιμένα, ὅπως πανταχόθεν ἅμα προσ-

putantes, alta voce pronuntiant. Atque hic quidem non quantum ſatis eſſet potius, quam quantum ſibi per temporis anguſtias conceſſum eſſet, ſe ſuos milites cohortatum ratus, ex concione digreſſus, peditatum ad mare duxit, & inſtruxit aciem quam latiſſime potuit, ut ſociis navalibus ad fiduciam animo concipiendam quam maximo eſſet adiumento. Demoſthenes vero & Menander & Euthydemus, (hi enim duces in Athenienſium naves aſcenderant) a ſuorum caſtrorum ſtatione ſolventes, ſine mora navigarunt ad portus pontem, & ad fauces relictas, qua eruptio fieri poterat, quod illac per vim foras exire vellent.

LXX. Syracuſani vero ſociique, cum ſuas & pedeſtres & navales copias prius, quam hoſtilis claſſis illuc perveniret, eduxiſſent, navibus tot numero, quot & ante habebant, cum earum parte ad ipſas portus fauces, qua eruptio fieri poterat, excubias agebant, & reliquam claſſem in reliquo portu circumcirca diſpoſuerant, ut undique

πίπτοιεν τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ὁ πεζὸς αὐτοῖς ἅμα παραβοηθῇ ἧπερ καὶ αἱ νῆες κατίσχοιεν. ἦρχον δὲ τοῦ ναυτικοῦ τοῖς Συρακουσίοις, Σικανὸς μὲν καὶ Ἀγάθαρχος, κέρας ἑκάτερος τοῦ παντὸς ἔχων, Πυθὴν δὲ καὶ οἱ Κορίνθιοι τὸ μέσον. ἐπειδὴ δ' οἱ Ἀθηναῖοι προσέμισγον τῷ ζεύγματι, τῇ μὲν πρώτῃ ῥύμῃ ἐπιπλέοντες ἐκράτουν τῶν τεταγμένων νεῶν πρὸς αὐτῷ, καὶ ἐπειρῶντο λύειν τὰς κλήσεις. μετὰ δὲ τοῦτο, πανταχόθεν σφίσι τῶν Συρακουσίων καὶ ξυμμάχων ἐπιφερομένων, οὐ πρὸς τῷ ζεύγματι ἔτι μόνον ἡ ναυμαχία, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν λιμένα ἐγίγνετο· καὶ ἦν καρτερὰ, καὶ οἵα οὐχ ἑτέρα τῶν πρότερον. πολλὴ μὲν γὰρ ἑκατέροις προθυμία ἀπὸ τῶν ναυτῶν ἐς τὸ ἐπιπλεῖν ὁπότε κελευσθείη ἐγίγνετο, πολλὴ δὲ ἡ ἀντιτέχνησις τῶν κυβερνητῶν καὶ ἀγωνισμὸς

ſimul impreſſionem in Athenienſes facerent, & peditatus ſimul ipſis ſubſidio veniret, ad quamcunque partem & ipſae naves appuliſſent. Praeerant autem claſſi apud Syracuſanos, Sicanus & Agatharchus, uterque unum totius cornu tenens; Pythen vero & Corinthii medium. Poſtquam autem Athenienſes ad pontem acceſſerunt, primo quidem impetu naves ad ipſum praeſidii cauſa collocatas impreſſione facta ſuperarunt, & portus claſtra ſolvere conabantur. Poſtea vero, cum Syracuſani ſociique in ipſos undique inveherentur, non amplius ad pontem tantum, ſed etiam in ipſo portu proelium fiebat. Erat autem atrox, & quale nullum ſuperiorum fuerat. Magnam enim animorum alacritatem adhibebant utriuſque claſſis nautae ad impetum faciendum, quotieſcunque iuſſi fuiſſent: multa quoque certatim gubernatores ad artem ſuam pertinentia alii contra alios excogitabant. Et milites, qui navibus vehe-

πρὸς ἀλλήλους. οἵ τε ἐπιβάται ἐθεράπευον, ὅτε προσπέσοι ναῦς νηῒ, μὴ λείπεσθαι τὰ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος τῆς ἄλλης τέχνης. πᾶς τέ τις, ἐν ᾧ προσετέτακτο, αὐτὸς ἕκαστος ἠπείγετο πρῶτος φαίνεσθαι. ξυμπεσουσῶν δὲ ἐν ὀλίγῳ πολλῶν νεῶν, (πλεῖσται γὰρ δὴ αὗται ἐν ἐλαχίστῳ ἐναυμάχησαν. βραχὺ γὰρ ἀπέλιπον ξυναμφότεραι διακόσιαι γενέσθαι) αἱ μὲν ἐμβολαὶ, διὰ τὸ μὴ εἶναι τὰς ἀνακρούσεις καὶ διέκπλους, ὀλίγαι ἐγίγνοντο, αἱ δὲ προσβολαὶ, ὡς τύχοι ναῦς νηῒ προσπεσοῦσα, ἢ διὰ τὸ φεύγειν, ἢ ἄλλῃ ἐπιπλέουσα, πυκνότεραι ἦσαν. καὶ ὅσον μὲν χρόνον προσφέροιτο ναῦς, οἱ ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων τοῖς ἀκοντίοις καὶ τοξεύμασι καὶ λίθοις ἀφθόνως ἐπ' αὐτὴν ἐχρῶντο· ἐπειδὴ δὲ προσμίξειαν, οἱ ἐπιβάται εἰς χεῖρας ἰόντες ἐπειρῶντο

bantur, quoties navis impreſſionem in navem feciſſet, operam dabant, ne ipſi, qui ex tabulatis pugnabant, cetero artificio, ceteriſque nautis & gubernatoribus inferiores eſſent. Et unuſquiſque in munere ſibi aſſignato primus apparere conabatur. Quod autem in exiguo loci ſpatio multae naves confligerent, (nam hae naves, quarum maximus erat numerus, in anguſtiſſimo ſpatio tunc pugnarunt. parum enim aberat, quin univerſae naves utriuſque claſſis ducentas efficerent.) incurſiones quidem paucae fiebant, quia vel retrocedendi vel perrumpendi nulla facultas dabatur: concurſus vero frequentiores erant, prout quaeque navis in navem incidiſſet, vel dum fugeret, vel dum impreſſionem in aliam faceret. Et quamdiu quidem navis aliam invadebat, tamdiu qui ex tabulatis pugnabant, abunde iaculis & ſagittis & lapidibus adverſus eam utebantur. Cum autem naves iam confligerent, earum propugnato-

ταῖς ἀλλήλων ναυσὶν ἐπιβαίνειν. ξυνετύγχανέ τε πολλαχοῦ, διὰ τὴν στενοχωρίαν, τὰ μὲν, ἄλλοις ἐμβεβληκέναι, τὰ δὲ, αὐτοὺς ἐμβεβλῆσθαι, δύο τε περὶ μίαν καὶ ἔστιν ᾗ καὶ πλείους ναῦς κατ' ἀνάγκην ξυνηρτῆσθαι· καὶ τοῖς κυβερνήταις τῶν μὲν φυλακὴν, τῶν δ' ἐπιβουλὴν, μὴ καθ' ἓν ἕκαστον, κατὰ πολλὰ δὲ πανταχόθεν περιεστάναι. καὶ τὸν κτύπον μέγαν ἀπὸ πολλῶν [τῶν] νεῶν ξυμπιπτουσῶν, ἔκπληξίν τε ἅμα καὶ ἀποστέρησιν τῆς ἀκοῆς ὧν οἱ κελευσταὶ φθέγγοιντο παρέχειν. πολλὴ γὰρ δὴ παρακέλευσις καὶ βοὴ ἀφ' ἑκατέρων τοῖς κελευσταῖς, κατὰ τὴν τέχνην, καὶ πρὸς τὴν αὐτίκα φιλονεικίαν, ἐγίγνετο· τοῖς μὲν Ἀθηναίοις βιάζεσθαί τε τὸν ἔκπλουν ἐπιβοῶντες, καὶ περὶ τῆς ἐς τὴν πατρίδα σωτηρίας νῦν, εἴποτε καὶ αὖθις, προθύμως ἀντιλαβέ-

res, qui manus conferebant, utrinque in alienas naves ingredi conabantur. Multis autem in partibus contigit, ut propter loci anguſtias, partim quidem iſti impreſſionem in illos facerent, partim vero illi in iſtos incurrerent, & duae, quin etiam alicubi plures naves, uni neceſſario adhaereſcerent. Contigit etiam, ut gubernatores, has quidem vitandi, illas vero per inſidias invadendi, non ſigillatim, ſed variis in partibus undique cura circumſiſteret: utque ſtrepitus ingens, qui a multis navibus concurrentibus edebatur, ſimul & pavorem afferret, & auditum adimeret eorum, quae ab hortatoribus praecipiebantur. Multa enim hortatorum adhortatio utrinque audiebatur, ex arte, & propter praeſens vincendi ſtudium: Athenienſium quidem, ut ſui per vim eruptionem facerent, exclamantium, utque nunc, ſi unquam alias, alacriter ſuam ſalutem conſervantes in patriam redire conarentur; Syracuſanorum

T 2

σθαι· τοῖς δὲ Συρακουσίοις καὶ ξυμμάχοις, καλὸν εἶναι κωλῦσαί τε αὐτοὺς διαφυγεῖν, καὶ τὴν οἰκείαν ἑκάστους πατρίδα νικήσαντας ἐπαυξῆσαι. καὶ οἱ στρατηγοὶ προσέτι ἑκατέρων, εἴτινά που ὁρῷεν μὴ κατ' ἀνάγκην πρύμναν κρουόμενον, ἀνακαλοῦντες ὀνομαστὶ τὸν τριήραρχον, ἠρώτων, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι, εἰ τὴν πολεμιωτάτην γῆν, οἰκειοτέραν ἤδη τῆς οὐ δι' ὀλίγου κεκτημένης θαλάσσης ἡγούμενοι, ἀποχωροῦσιν· οἱ δὲ Συρακούσιοι, εἰ οὓς σαφῶς ἴσασι προθυμουμένους Ἀθηναίους παντὶ τρόπῳ διαφυγεῖν, τούτους αὐτοὶ φεύγοντας φεύγουσιν.

οα΄. Ὅ, τε ἐκ τῆς γῆς πεζὸς ἀμφοτέρων, ἰσοῤῥόπου τῆς ναυμαχίας καθεστηκυίας, πολὺν τὸν ἀγῶνα καὶ ξύστασιν τῆς γνώμης εἶχε, φιλονεικῶν μὲν ὁ αὐτόθεν περὶ τοῦ πλείονος ἤδη καλοῦ, δεδιότες δὲ οἱ ἐπελθόντες,

vero & ſociorum, exclamantium, praeclarum eſſe illorum fugam impedire, partaque victoria ſuam quemque patriam gloria augere. Praeterea utriuſque claſſis duces, ſicubi aliquem animadvertiſſent cum ſua navi ceſſim ire, accitum nominatim eius trierarchum percontabantur: Athenienſes quidem, num iſti retrocederent, quod infenſiſſimorum hoſtium agrum, ipſo mari, cuius imperium non exiguo obtinuiſſent, iam amiciorem putarent; Syracuſani vero, num quos Athenienſes plane ſcirent vehementer cupere quavis ratione effugere, hos fugientes ipſi fugerent.

LXXI. Dum autem navale proelium ab illis ancipiti Marte committeretur, utrorumque peditatus, qui in terra erat, magnum animi certamen ſuſtinebat, & rei eventum admodum attente exſpectabat. Ac Syracuſanus quidem, quod iam pro maiore gloria ſibi comparanda contenderet: Athenienſes vero, qui Syracuſanos invaſerant, quod me-

μὴ τῶν παρόντων ἔτι χείρω πράξωσι. πάντων γὰρ δὴ ἀνακειμένων τοῖς Ἀθηναίοις ἐς τὰς ναῦς, ὅ, τε φόβος ἦν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος οὐδενὶ ἐοικὼς, καὶ διὰ τὸ, ἀνώμαλον καὶ τὴν ἔποψιν τῆς ναυμαχίας ἐκ τῆς γῆς ἠναγκάζοντο ἔχειν. δι' ὀλίγου γὰρ οὔσης τῆς θέας, καὶ οὐ πάντων ἅμα ἐς τὸ αὐτὸ σκοπούντων, εἰ μέν τινες ἴδοιέν πη τοὺς σφετέρους ἐπικρατοῦντας, ἀνεθάρσησάν τε ἂν, καὶ πρὸς ἀνάκλησιν θεῶν, μὴ στερῆσαι σφᾶς τῆς σωτηρίας, ἐτρέποντο· οἱ δ', ἐπὶ τὸ ἡσσώμενον βλέψαντες, ὀλοφυρμῷ τε ἅμα μετὰ βοῆς ἐχρῶντο, καὶ ἀπὸ τῶν δρωμένων τῆς ὄψεως καὶ τὴν γνώμην μᾶλλον τῶν ἐν τῷ ἔργῳ ἐδουλοῦντο. ἄλλοι δὲ καὶ πρὸς ἀντίπαλόν τι τῆς ναυμαχίας ἀπιδόντες, διὰ τὸ ἀκρίτως ξυνεχὲς τῆς ἁμίλ-

tuerent, ne in fortunam praeſenti longe deteriorem delaberentur. Athenienſes enim, quod omnes ſuas fortunas in navibus poſuiſſent, de futuro adeo timebant, ut nullus alius maiore metu percelli poſſet; atque hac ipſa de cauſa navale proelium inaequaliter ac impari conditione ex terra utrique ſpectare cogebantur. Nam cum ſpectaculum eſſet e propinquo, nec omnes pariter eodem ſpectarent, ſi qui ſuos alicubi vincentes aſpexiſſent, ſe ipſos colligebant, & ad implorandam Deorum fidem ſe convertebant, ne ſe ſalute fraudarent: alii vero, qui ſuos vinci vidiſſent, planctu ſimul & vociferatione utebantur; & ex iis, quae fieri cernebant, animis etiam multo magis frangebantur, quam qui in ipſo proelio verſabantur. Quin etiam alii, ubi oculos in aliquam partem convertiſſent, in qua ancipiti Marte pugnaretur, (propter permixti confuſique certaminis continuationem) ipſis etiam corporibus, prout animo erant

λης, καὶ τοῖς σώμασιν αὐτοῖς ἴσα τῇ δόξῃ περιδεῶς ξυναπονεύοντες, ἐν τοῖς χαλεπώτατα διῆγον. ἀεὶ γὰρ παρ' ὀλίγον ἢ διέφευγον, ἢ ἀπώλλυντο. ἦν τε ἐν τῷ αὐτῷ στρατεύματι τῶν Ἀθηναίων, ἕως ἀγχώμαλα ἐναυμάχουν, πάντα ὁμοῦ ἀκοῦσαι, ὀλοφυρμὸς, βοὴ, νικῶντες, κρατούμενοι· ἄλλα ὅσα ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ μέγα στρατόπεδον πολυειδῆ ἀναγκάζοιτο φθέγγεσθαι. παραπλήσια δὲ καὶ οἱ ἐπὶ τῶν νεῶν αὐτοῖς ἔπασχον· πρίν γε δὴ οἱ Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι, ἐπιπολὺ ἀντισχούσης τῆς ναυμαχίας, ἔτρεψάν τε τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ἐπικείμενοι λαμπρῶς, πολλῇ κραυγῇ καὶ διακελευσμῷ χρώμενοι, κατεδίωκον ἐς τὴν γῆν. τότε δὴ ὁ μὲν ναυτικὸς στρατὸς, ἄλλος ἄλλῃ, ὅσοι μὴ μετέωροι ἑάλωσαν, κατενεχθέντες ἐξέπεσον ἐς τὸ στρατόπεδον. ὁ δὲ πεζὸς, οὐκέτι

affecti, cum vehementi metu ſimul nutantes, in maxima animi anxietate verſabantur. Semper enim parum aberat, quin evaderent, aut perirent. In eodem autem Athenienſium exercitu, quamdiu claſſe aequo Marte pugnarunt, licebat haec omnia ſimul audire, lamenta, clamores, vincentes, victos, & alia, quaecunque magnus exercitus in magno diſcrimine poſitus multifariam proferre cogitur. Illorum etiam militibus, qui in navibus erant, idem, quod his, accidebat: donec tandem Syracuſani ſociique (cum navale proelium ad multum diem utrinque pertinaciter commiſſum fuiſſet) Athenienſes in fugam verterunt; & minime dubie fugientibus inſtantes, magno clamore & cohortatione utentes, terram verſus eos perſequi coeperunt. Tunc vero nauticus quidem exercitus, alius alio, quotquot in alto capti non fuerant, in terram delati, in ſua caſtra evaſerunt. Peditatus vero, non amplius diverſam

διαφόρως, ἀλλ' ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς, οἰμωγῇ τε καὶ στόνῳ πάντες δυσανασχετοῦντες τὰ γιγνόμενα, οἱ μὲν ἐπὶ τὰς ναῦς παρεβοήθουν, οἱ δὲ, πρὸς τὸ λοιπὸν τοῦ τείχους, ἐς φυλακήν· ἄλλοι δὲ οἱ πλεῖστοι ἤδη περὶ σφᾶς αὐτοὺς καὶ ὅπη σωθήσονται διεσκόπουν· ἦν τε ἐν τῷ παραυτίκα οὐδὲ μιᾶς δὴ τῶν ξυμπασῶν ἐλάσσων ἔκπληξις. παραπλήσιά τε ἐπεπόνθεσαν καὶ ἔδρασαν αὐτοὶ ἐν Πύλῳ. διαφθαρεισῶν γὰρ τῶν νεῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις, προσαπώλλυντο αὐταῖς καὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ ἄνδρες διαβεβηκότες· καὶ τότε τοῖς Ἀθηναίοις ἀνέλπιστον ἦν τὸ κατὰ γῆν σωθήσεσθαι, ἢν μή τι παράλογον γίγνηται.

οβ'. Γενομένης δ' ἰσχυρᾶς τῆς ναυμαχίας, καὶ πολλῶν νεῶν ἀμφοτέροις καὶ ἀνθρώπων ἀπολομένων, οἱ Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐπικρατήσαντες, τά τε

rationem ſequens, ita ut alii hoc, alii illud facerent, ſed univerſi uno impetu cum ploratu gemituque graviter ac indigne ferentes ea, quae fiebant, partim quidem ad opem navibus ferendam accurrebant, partim vero ad reliquam munitionum partem, ut eam tutarentur. Alii vero (quae maxima erat portio) ſe ipſos iam circumſpiciebant, & qua ſibi ſalutem parerent: & tunc in Athenienſium caſtris tantus exſtitit pavor, ut nullus ex ſuperioribus hoc maior exſtiterit. Et cladem illi ſimilem hic acceperunt, quam ipſi Lacedaemoniis ad Pylum attulerunt. Cum enim Lacedaemoniorum claſſis illic profligata fuiſſet, praeterea ipſorum quoque cives, qui in inſulam traiecerant, in ea plerique perierunt. Quamobrem Athenienſes itinere terreſtri (niſi quid inopinatum accideret) ſe ſervatum iri deſperabant.

LXXII. Poſt proelium autem navale, quod acerrime commiſſum fuit, in quo multae naves multique morta-

ναυάγια καὶ τοὺς νεκροὺς ἀνείλοντο· καὶ ἀποπλεύσαντες πρὸς τὴν πόλιν, τροπαῖον ἔστησαν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι, ὑπὸ μεγέθους τῶν παρόντων κακῶν, νεκρῶν μὲν πέρι ἢ ναυαγίων οὐδὲ ἐπενόουν αἰτῆσαι ἀναίρεσιν, τῆς δὲ νυκτὸς ἐβουλεύοντο εὐθὺς ἀναχωρεῖν. Δημοσθένης δὲ Νικίᾳ προσελθὼν, γνώμην ἐποιεῖτο, πληρώσαντας ἔτι τὰς λοιπὰς τῶν νεῶν, βιάσασθαι ἢν δύνωνται ἅμα ἕω τὸν ἔκπλουν· λέγων ὅτι πλείους ἔτι αἱ λοιπαί εἰσι νῆες χρήσιμαι σφίσιν ἢ τοῖς πολεμίοις (ἦσαν γὰρ τοῖς μὲν Ἀθηναίοις περίλοιποι ὡς ἑξήκοντα, τοῖς δ' ἐναντίοις ἐλάσσους ἢ πεντήκοντα) καὶ ξυγχωροῦντος Νικίου τῇ γνώμῃ, καὶ βουλομένων πληροῦν αὐτὰς, οἱ ναῦται οὐκ ἤθελον ἐσβαίνειν, διὰ τὸ καταπεπλῆχθαι τῇ ἥσσῃ, καὶ μὴ ἂν ἔτι οἴεσθαι κρατῆσαι. καὶ οἱ μὲν ὡς κατὰ

les perierunt, Syracuſani ſociique victoriam adepti, navium fractarum tabulas ac reliquias & caeſorum corpora ſuſtulerunt, & in urbem reverſi tropaeum ſtatuerunt. Athenienſes vero prae magnitudine praeſentium malorum, ne cogitarunt quidem de ſuorum cadaveribus naviumque fragmentis repetendis ac recipiendis, ſed de noctu protinus abeundo conſultabant. Demoſthenes autem, cum Niciam adiſſet, cenſebat, reliquas naves iterum inſtruendas, & ſub auroram, ſi poſſent, eruptionem tentandam. Dicebat enim, plures adhuc naves ad navigationem idoneas ſibi ſupereſſe, quam hoſtibus. Athenienſibus enim, naves circiter ſexaginta ſupererant; hoſtibus vero, pauciores quam quinquaginta. Cum autem Nicias ei aſſentiretur, & naves implere vellent, nautae illas conſcendere nolebant, quod adverſo proelio perterriti eſſent, nec amplius ſe ſuperiores fore ſperarent. Atque hi quidem univerſi

γῆν ἀναχωρήσεντες ἤδη ξύμπαντες τὴν γνώμην εἶχον.

ογ΄. Ἑρμοκράτης δὲ ὁ Συρακούσιος, ὑπονοήσας αὐτῶν τὴν διάνοιαν, καὶ νομίσας δεινὸν εἶναι εἰ τοσαύτη στρατιὰ κατὰ γῆν ἀποχωρήσασα, καὶ καθεζομένη ποι τῆς Σικελίας, βουλήσεται αὖθις σφίσι τὸν πόλεμον ποιεῖσθαι, ἐσηγεῖται ἐλθὼν τοῖς ἐν τέλει οὖσιν ὡς οὐ χρεὼν ἀποχωρῆσαι τῆς νυκτὸς αὐτοὺς περιϊδεῖν, (λέγων ταῦτα ἃ καὶ αὐτῷ ἐδόκει) ἀλλὰ ἐξελθόντας ἤδη πάντας Συρακουσίους καὶ τοὺς ξυμμάχους τάς τε ὁδοὺς ἀποικοδομῆσαι, καὶ τὰ στενόπορα τῶν χωρίων προφθάσαντας φυλάσσειν. οἱ δὲ, ξυνεγίγνωσκον μὲν καὶ αὐτοὶ οὐχ ἧσσον ταῦτα ἐκείνου, καὶ ἐδόκει ποιητέα εἶναι· τοὺς δὲ ἀνθρώπους ἄρτι ἀσμένους ἀπὸ ναυμαχίας τε μεγάλης ἀναπεπαυμένους, καὶ ἅμα ἑορτῆς οὔσης (ἔτυχε γὰρ αὐτοῖς Ἡράκλεια ταύτην τὴν ἡμέραν θυσία οὖσα)

iam itinere terreſtri ſe aliquo recipere in animo habebant.

LXXIII. Sed Hermocrates Syracuſanus ſuſpicatus, quid illi in animo haberent, & ratus atrocem rem fore, ſi tantus exercitus itinere terreſtri ſeſe illinc reciperet, & in aliqua Siciliae parte ſubſideret, unde rurſus bellum ſibi facere vellet, magiſtratus adit, eoſque monet, hoſtibus per negligentiam minime permittendum eſſe, ut noctu abirent, (ſimul autem & haec, & alia, quae ipſi videbantur, dicebat) ſed omnibus Syracuſanis ſociiſque iam exeundum, & vias obſtruendas, & locorum anguſtias praeoccupandas atque cuſtodiendas. Illi vero & ipſi non minus, quam ille, idem ſentiebant, & haec facienda cenſebant: ſed addebant, ſe non putare, homines laetos, & ex navali eoque magno proelio recens reverſos & quieſcentes, praeterea quod dies feſtus eſſet, (forte enim tunc apud ipſos

οὐ δοκεῖν ἂν ῥᾳδίως ἐθελῆσαι ὑπακοῦσαι. ὑπὸ γὰρ τοῦ περιχαροῦς τῆς νίκης, πρὸς πόσιν τετράφθαι τοὺς πολλοὺς ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ πάντα μᾶλλον ἐλπίζειν ἂν σφῶν πείθεσθαι αὐτοὺς, ἢ ὅπλα λαβόντας ἐν τῷ παρόντι ἐξελθεῖν. ὡς δὲ τοῖς ἄρχουσι ταῦτα λογιζομένοις ἐφαίνετο ἄπορα, καὶ οὐκ ἔπειθεν αὐτοὺς ὁ Ἑρμοκράτης, αὐτὸς ἐπὶ τούτοις τάδε μηχανᾶται· δεδιὼς μὴ οἱ Ἀθηναῖοι καθ᾽ ἡσυχίαν προφθάσωσιν ἐν τῇ νυκτὶ διελθόντες τὰ χαλεπώτατα τῶν χωρίων, πέμπει τῶν ἑταίρων τινὰς τῶν ἑαυτοῦ μετὰ ἱππέων πρὸς τὸ τῶν Ἀθηναίων στρατόπεδον, ἡνίκα ξυνεσκόταζεν· οἳ προσπελάσαντες ἐξ ὅσου τις ἔμελλεν ἀκούσεσθαι, καὶ ἀνακαλεσάμενοι τινὰς, ὡς ὄντες τῶν Ἀθηναίων ἐπιτήδειοι (ἦσαν γάρ τινες τῷ Νικίᾳ διάγγελοι τῶν ἔνδοθεν) ἐκέλευον φράζειν Νικίᾳ μὴ ἀπάγειν τῆς νυκτὸς τὸ στράτευμα, ὡς Συρακουσίων

dies feſtus Herculis erat) imperata facile facturos. Nam prae ingenti victoriae gaudio, pleroſque per eum diem feſtum ſeſe ad potationem converſuros, & ſe exiſtimare, illos ſibi in quibuslibet aliis rebus obtemperaturos potius, quam in praeſentia ſumtis armis exituros. Sed cum magiſtratibus haec reputantibus difficilia factu eſſe viderentur, & Hermocrates haec ipſis perſuadere non poſſet, poſtea ipſe haec commentus eſt: veritus, ne Athenienſes nemine prohibente difficillima quaeque loca noctu prius tranſirent, nonnullos e ſuis ſodalibus cum equitibus, cum iam adveſperaſceret, ad Athenienſium caſtra mittit. Qui eo uſque provecti, unde quis exaudiri poſſet, & quibuſdam evocatis, quaſi Athenienſium eſſent amici, (erant enim nonnulli internuntii, qui Niciam de rebus urbanis certiorem faciebant) imperarunt, ut Niciae ſignificarent, ne ea

τὰς ὁδοὺς φυλασσόντων, ἀλλὰ καθ' ἡσυχίαν τῆς ἡμέρας παρασκευασάμενον ἀποχωρεῖν. καὶ οἱ μὲν, εἰπόντες ἀπῆλθον· καὶ οἱ ἀκούσαντες διήγγειλαν τοῖς στρατηγοῖς τῶν Ἀθηναίων.

οδ΄. Οἱ δὲ πρὸς τὸ ἄγγελμα ἐπέσχον τὴν νύκτα, νομίσαντες οὐκ ἀπάτην εἶναι. καὶ ἐπειδὴ καὶ ὡς οὐκ εὐθὺς ὥρμησαν, ἔδοξεν αὐτοῖς καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν περιμεῖναι, ὅπως ξυσκευάσαιντο ὡς ἐκ τῶν δυνατῶν οἱ στρατιῶται ὅτιχρησιμώτατα· καὶ τὰ μὲν ἄλλα πάντα καταλιπεῖν, ἀναλαβόντας δὲ αὐτὰ ὅσα περὶ τὸ σῶμα ἐς δίαιταν ὑπῆρχεν ἐπιτήδεια, ἀφορμᾶσθαι. Συρακούσιοι δὲ καὶ Γύλιππος τῷ μὲν πεζῷ προεξελθόντες, τάς τε ὁδοὺς τὰς κατὰ τὴν χώραν, ᾗ εἰκὸς ἦν τοὺς Ἀθηναίους ἰέναι, ἀπεφράγνυσαν, καὶ τῶν ῥείθρων καὶ τῶν ποταμῶν τὰς διαβάσεις ἐφύλασσον· καὶ ἐς ὑποδοχὴν τοῦ Aug. 31.

noċte copias abduceret, quod Syracuſani vias obſediſſent, ſed poſtridie copiis per otium inſtructis abiret. Atque illi quidem, cum haec dixiſſent, diſceſſerunt: hi vero ducibus Athenienſium renuntiarunt ea, quae audierant.

LXXIV. Duces autem ob iſtum nuntium ea noċte ſuperſederunt, nullam ſubeſſe fraudem rati. Cum autem ne ſic quidem ſtatim diſceſſiſſent, ipſis & inſequentem diem illic remanere placuit, ut milites pro praeſenti facultate convaſarent, quam commodiſſime poſſent: & cetera quidem omnia relinquere, ſolis vero rebus, quotquot ad corporis victum ac veſtitum eſſent neceſſariae, aſſumtis, abire. Syracuſani vero & Gylippus cum peditatu quidem prius egreſſi, quam illi diſcederent, & vias per ſuam regionem, qua veriſimile erat Athenienſes iter facturos, obſtruxerunt, & rivorum & fluviorum tranſitus cuſtodiebant.

στρατεύματος, ὡς κωλύσοντες, ᾗ ἐδόκει ἐτάσσοντο· ταῖς δὲ ναυσὶ προσπλεύσαντες, τὰς ναῦς τῶν Ἀθηναίων ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ ἀφεῖλκον. ἐνέπρησαν δέ τινας ὀλίγας, ὥσπερ διενοήθησαν αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι, τὰς δ' ἄλλας καθ' ἡσυχίαν, οὐδενὸς κωλύοντος, ὡς ἑκάστην ποι ἐκπεπτωκυῖαν ἀναδησάμενοι ἐκόμιζον ἐς τὴν πόλιν.

οε'. Μετὰ δὲ τοῦτο, ἐπειδὴ ἐδόκει τῷ Νικίᾳ καὶ τῷ Δημοσθένει ἱκανῶς παρασκευάσασθαι, καὶ ἡ ἀνά-
Sept. 1. στασις ἤδη τοῦ στρατεύματος τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ναυμαχίας ἐγίγνετο. δεινὸν οὖν ἦν οὐ καθ' ἓν μόνον τῶν πραγμάτων, ὅτι τάς τε ναῦς ἀπολωλεκότες πάσας ἀπεχώρουν, καὶ ἀντὶ μεγάλης ἐλπίδος καὶ αὐτοὶ καὶ ἡ πόλις κινδυνεύοντες· ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἀπολείψει τοῦ στρατοπέδου ξυνέβαινε τῇ τε ὄψει ἑκάστῳ ἀλγεινὰ καὶ τῇ γνώμῃ αἰσθέσθαι. τῶν τε γὰρ νεκρῶν ἀτάφων ὄν-

Et in locis ad excipiendum exercitum opportunis, qua tranſiturus videbatur, ut eius tranſitum impedirent, acie inſtructa ſtabant. At cum claſſe profecti, Athenienſium naves a litore abſtraxerunt. Aliquot etiam concremarunt, (quod vel ipſi Athenienſes facere in animo habuerant) ceteras vero per otium, nullo prohibente, ut quaeque forte aliquo delata fuerat, religatas in urbem traxerunt.

LXXV. Poſtea vero, cum Niciae & Demoſtheni res ſatis praeparatae eſſe viſae ſunt, iam tertio a navali pugna die caſtra moverunt. Haec igitur res erat acerba, non tantum ſi quis ſingula ſpectet, quod nimirum & amiſſa claſſe univerſa diſcederent, & pro magna ſpe, cum ipſi tum etiam univerſa civitas in ſalutis diſcrimen eſſet adducta; ſed etiam, quod in caſtris deſerendis unicuique contingerent, quae nec ſpectari nec cogitari ſine animi angore poſ-

των, ὁπότε τὶς ἴδοι τινὰ τῶν ἐπιτηδείων κείμενον, ἐς λύπην μετὰ φόβου καθίστατο. καὶ οἱ ζῶντες καταλειπόμενοι τραυματίαι τε καὶ ἀσθενεῖς, πολὺ τῶν τεθνεώτων τοῖς ζῶσι λυπηρότεροι ἦσαν, καὶ τῶν ἀπολωλότων ἀθλιώτεροι. πρὸς γὰρ ἀντιβολίαν καὶ ὀλοφυρμὸν τραπόμενοι, ἐς ἀπορίαν καθίστασαν, ἄγειν τε σφᾶς ἀξιοῦντες, καὶ ἕνα ἕκαστον ἐπιβοώμενοι, εἴ τινά που τὶς ἴδοι ἢ ἑταίρων, ἢ οἰκείων· τῶν τε ξυσκήνων ἤδη ἀπιόντων ἐκκρεμαννύμενοι, καὶ ἐπακολουθοῦντες ὅσον δύναιντο. εἴτῳ δὲ προλείποι ἡ ῥώμη καὶ τὸ σῶμα, οὐκ ἄνευ ὀλίγων ἐπιθειασμῶν καὶ οἰμωγῆς ἀπολειπόμενοι, ὥστε δάκρυσι πᾶν τὸ στράτευμα πλησθὲν καὶ ἀπορίᾳ τοιαύτῃ, μὴ ῥᾳδίως ἀφορμᾶσθαι, καίπερ ἐκ πολεμίας τε, καὶ μεί-

ſent. Nam cum mortui eſſent inſepulti, quoties quis aliquem neceſſariorum iacentem conſpexiſſet, moerore ſimul & metu afficiebatur. Vivi vero, qui relinquebantur & vulnerati & aegroti, multo maiorem moerorem, quam mortui, vivis afferebant, & multo miſeriores, quam defuncti, ipſis eſſe videbantur. Nam ad preces & lamentationes converſi ceteros ad dubitationem adigebant, utrum, illis relictis, abeundum, an cum illis remanendum, quod illos orarent, ut ſe abducerent, & uniuſcuiuſque fidem implorarent, ſicubi quis aliquem aut ſodalium aut familiarium animadvertiſſet, ac ex contubernalium iam abeuntium cervicibus penderent, &, quouſque poſſent, eos inſequerentur. Quod ſi quos corporis vires ante confectum iter defeciſſent, non ſine multis obteſtationibus ac ploratibus ab aliis deſerebantur; adeo ut omnis exercitus, lacrimis repletus & huiuſmodi dubitatione retardatus, non facile diſcedere poſſet, quamvis ex hoſtico diſcedendum ipſis eſſet,

ζω ἢ κατὰ δάκρυα, τὰ μὲν πεπονθότας ἤδη, τὰ δὲ περὶ τῶν ἐν ἀφανεῖ δεδιότας μή τι πάθωσι. κατήφειά τέ τις ἅμα καὶ κατάμεμψις σφῶν αὐτῶν πολλὴ ἦν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἢ πόλει ἐκπεπολιορκημένῃ ἐῴκεσαν ὑποφευγούσῃ, καὶ ταύτῃ οὐ σμικρᾷ. μυριάδες γὰρ τοῦ ξύμπαντος ὄχλου οὐκ ἐλάσσους τεσσάρων ἅμα ἐπορεύοντο. καὶ τούτων οἵ τε ἄλλοι πάντες ἔφερον ὅ, τι τὶς ἐδύνατο, κατὰ τὸ χρήσιμον, καὶ οἱ ὁπλῖται καὶ οἱ ἱππεῖς, παρὰ τὸ εἰωθὸς, αὐτοί τε [καὶ] τὰ σφέτερα αὐτῶν σιτία, ὑπὸ τοῖς ὅπλοις, οἱ μὲν, ἀπορίᾳ ἀκολούθων, οἱ δὲ, ἀπιστίᾳ. ἀπηυτομολήκεσαν γὰρ πάλαι τε, καὶ οἱ πλεῖστοι παραχρῆμα. ἔφερον δὲ οὐδὲ ταῦτα ἱκανά. σῖτος γὰρ οὐκέτι ἐν τῷ στρατοπέδῳ. καὶ μὴν ἡ ἄλλη αἰκία, καὶ ἰσομοιρία τῶν κακῶν, ἔχουσά τινα ὅμως τὸ μετὰ πολλῶν κού-

tum iam vel maiora paſſis, quam quae lacrimis defleri poſſent, tum etiam futura metuentibus, ne quid gravius paterentur. Magnuſque moeror, ſimul & magna eaque mutua inter ipſos incuſatio erat. Nihil enim aliud, quam expugnatae civitati, eique non parvae, quae profugeret, ſimiles erant. Nam univerſa multitudo ſimul proficiſcentium non erat infra numerum quadraginta millium. Horum autem cum ceteri omnes, quod quiſque poterat, prout utile ac neceſſarium ipſis erat, tum etiam gravis armaturae milites, & equites, praeter conſuetudinem, ipſi quoque ſua etiam cibaria ſub armis ferebant, alii quidem, propter ſervorum inopiam, alii vero, propter diffidentiam. Transfugerant enim & iampridem & tunc temporis plerique. Atque ne haec quidem, quae ferebant, ipſis ſufficiebant. Nullus enim commeatus in caſtris amplius erat. Quin etiam cetera ignominia, & aequalis malorum por-

φισιν, οὐδ᾽ ὡς ῥᾳδία ἐν τῷ παρόντι ἐδοξάζετο· ἄλλως τε καὶ ἀπὸ οἵας λαμπρότητος καὶ αὐχήματος τοῦ πρώτου ἐς οἵαν τελευτὴν καὶ ταπεινότητα ἀφῖκτο. μέγιστον γὰρ δὴ τὸ διάφορον τοῦτο τῷ Ἑλληνικῷ στρατεύματι ἐγένετο, οἷς ἀντὶ μὲν τοῦ ἄλλους δουλωσομένους ἥκειν, αὐτοὺς τοῦτο μᾶλλον δεδιότας μὴ πάθωσι ξυνέβη ἀπιέναι· ἀντὶ δ᾽ εὐχῆς τε καὶ παιάνων, μεθ᾽ ὧν ἐξέπλεον, πάλιν τούτων τοῖς ἐναντίοις ἐπιφημίσμασιν ἀφορμᾶσθαι· πεζοὺς δὲ ἀντὶ ναυβατῶν πορευομένους, καὶ ὁπλιτικῷ προσέχοντας μᾶλλον ἢ ναυτικῷ. ὅμως δὲ ὑπὸ μεγέθους τοῦ ἐπικρεμαμένου ἔτι κινδύνου πάντα ταῦτα αὐτοῖς οἰστὰ ἐφαίνετο.

οστ´. Ὁρῶν δὲ ὁ Νικίας τὸ στράτευμα ἀθυμοῦν, καὶ

tio, quae quoddam levamentum alias habet, cum multos habemus ſocios, tamen ne ſic quidem tunc facilis videbatur: praeſertim cogitantibus, quanto ex ſplendore, & gloriae dignitate, qua initio praediti fuiſſent, in quem exitum, & in quam humilem fortunam deveniſſent. Haec enim rerum commutatio illi Graecorum exercitui maxima contigit. Qui enim illuc iverant, ut alios in ſervitutem redigerent, illis accidit, ut ipſi hoc potius metuentes, ne ab illis in ſervitutem redigerentur, abſcederent: & pro votis laetiſque carminibus, cum quibus ad hanc expeditionem profecti fuiſſent, rurſus cum ominis mali vocibus, quae his erant contrariae, diſcederent; & ex nauticis facti pedeſtres iter facerent, animumque potius ad gravem armaturam, quam ad claſſem inſtruendam, appellerent. Haec tamen omnia propter periculi adhuc impendentis magnitudinem ipſis ferenda videbantur.

LXXVI. Nicias autem, cernens exercitum animo con-

ἐν μεγάλῃ μεταβολῇ ὂν, ἐπιπαριὼν, ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐθάρσυνέ τε καὶ παρεμυθεῖτο, βοῇ τε χρώμενος ἔτι μᾶλλον ἑκάστοις καθ᾽ οὓς γίγνοιτο, ὑπὸ προθυμίας, καὶ βουλόμενος ὡς ἐπιπλεῖστον γεγωνίσκων ὠφελεῖν.

οζʹ. Ἔτι καὶ ἐκ τῶν παρόντων, ὦ Ἀθηναῖοι καὶ ξύμμαχοι, ἐλπίδα χρὴ ἔχειν· (ἤδη τινὲς καὶ ἐκ δεινοτέρων ἢ τοιῶνδε ἐσώθησαν) μηδὲ καταμέμψασθαι ὑμᾶς ἄγαν αὐτοὺς μήτε ταῖς ξυμφοραῖς, μήτε ταῖς παρὰ τὴν ἀξίαν νῦν κακοπαθείαις. κἀγώ τοι οὐδενὸς ὑμῶν οὔτε ῥώμῃ προφέρων, (ἀλλ᾽ ὁρᾶτε δὴ, ὡς διάκειμαι ὑπὸ τῆς νόσου) οὔτ᾽ εὐτυχίᾳ δοκῶν που ὕστερός του εἶναι κατὰ τὸν ἴδιον βίον, καὶ ἐς τὰ ἄλλα, νῦν ἐν τῷ αὐτῷ κινδύνῳ τοῖς φαυλοτάτοις αἰωροῦμαι· καίτοι πολλὰ μὲν ἐς θεοὺς νόμιμα

ſternatum, & in magna fortunae commutatione conſtitutum, ad ſingulos ordines adiens, ut pro praeſenti rerum ſtatu eos confirmabat & conſolabatur, & clamore longe maiore, quam unquam ante, utebatur, ut ad quoſque accedebat, tum propter animi ſtudium ac ardorem, tum etiam quod ſuae vociferationis fructum quam longiſſime per caſtra manare cuperet.

LXXVII. *Vel in praeſenti rerum ſtatu, Athenienſes ac ſocii, ſpem oportet habere: (iam enim nonnulli vel ex aſperioribus malis, quam ſunt iſta, incolumes evaſerunt) neque ſupra modum vobiſmetipſis ſuccenſere vel propter clades, vel propter aerumnas, quae praeter dignitatem nunc premunt. Nam & ego, quamvis neque corporis viribus valentior ſim, quam ullus de vobis, (vos enim ipſi iam videtis, ut morbo ſim affectus) neque felicitate cuiquam ſecundus antea fuiſſe videar, cum in privata vita, tum in ceteris rebus, nunc tamen in eodem periculo pendens verſor, in quo vel abiectiſſimae conditionis homines verſantur: quamquam*

δεδιῄτημαι, πολλὰ δὲ ἐς ἀνθρώπους δίκαια καὶ ἀνεπίφθονα. ἀνθ' ὧν ἡ μὲν ἐλπὶς ὅμως θαρσεῖα τοῦ μέλλοντος· αἱ δὲ ξυμφοραὶ οὐ κατ' ἀξίαν δὴ φοβοῦσι· τάχα δ' ἂν καὶ λωφήσειαν. ἱκανὰ γὰρ τοῖς τε πολεμίοις εὐτύχηται, καὶ εἴτῳ θεῶν ἐπίφθονοι ἐστρατεύσαμεν, ἀποχρώντως ἤδη τετιμωρήμεθα. ἦλθον γάρ που καὶ ἄλλοι τινὲς ἤδη ἐφ' ἑτέρους, καὶ ἀνθρώπεια δράσαντες, ἀνεκτὰ ἔπαθον. καὶ ἡμᾶς εἰκὸς νῦν τά τε ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐλπίζειν ἠπιώτερα ἕξειν. (οἴκτου γὰρ ἀπ' αὐτῶν ἀξιώτεροι ἤδη ἐσμὲν ἢ φθόνου) καὶ ὁρῶντες ὑμᾶς αὐτοὺς, οἷοι ὁπλῖται ἅμα καὶ ὅσοι ξυντεταγμένοι χωρεῖτε, μὴ καταπεπλῆχθε ἄγαν· λογίζεσθε δὲ ὅτι αὐτοί τε πόλις εὐθὺς ἐστὲ, ὅποι ἂν καθέζοισθε, καὶ ἄλλη οὐδεμία ὑμᾶς τῶν ἐν

multa quidem ex patriis inſtitutis ad pietatem Diis praeſtandam perpetuo feci; multis etiam pietatis officiis, quae debent invidia carere, mortales ſum proſecutus. Quare, quamvis noſtra fortuna prorſus afflicta videatur, rerum tamen futurarum ſpes eſt audax: ſed clades, quas nullo noſtro merito accepimus, nos iam terrent. At fortaſſe ceſſabunt. Nam & ſatis feliciter cum hoſtibus eſt actum, &, ſi cui Deorum inviſi bellum hoc ſuſcepimus, ſatis poenarum iam dedimus. Etenim & alii nonnulli iam bellum aliis intulerunt, qui cum humanitus peccaſſent, poenas tamen tolerabiles dederunt. Quamobrem veriſimile videtur, nos quoque nunc debere ſperare, Deum mitius nobiſcum eſſe acturum: (iam enim ipſorum Deorum miſericordia, quam odio, ſumus digniores) & convenit vos, cum videatis vos ipſos, quales & qui gravis armaturae milites acie inſtructa pergitis, animis non nimis conſternari. Quin etiam illud cogitate, vos ipſos, ubicunque conſederitis, ibi protinus vobis ipſis eſſe civitatem; & fore, ut nulla alia Sicilienſis civitas aut veſtrum, ſi eam invadatis, impetum

Σικελίᾳ οὔτ' ἂν ἐπιόντας δέξαιτο ῥᾳδίως, οὐδ' ἂν ἱδρυθέντας που ἐξαναστήσειε. τὴν δὲ πορείαν ὥστ' ἀσφαλῆ καὶ εὔτακτον εἶναι, αὐτοὶ φυλάξατε, μὴ ἄλλο τι ἡγησάμενος ἕκαστος, ἢ, ἐν ᾧ ἀναγκασθῇ χωρίῳ μάχεσθαι, τοῦτο καὶ πατρίδα καὶ τεῖχος κρατήσας ἕξειν. σπουδὴ δὲ ὁμοίως καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν ἔσται τῆς ὁδοῦ. τὰ γὰρ ἐπιτήδεια, βραχέα ἔχομεν· καὶ ἢν ἀντιλαβώμεθα τοῦ φιλίου χωρίου τῶν Σικελῶν, (οὗτοι γὰρ ἡμῖν διὰ τὸ Συρακουσίων δέος ἔτι βέβαιοί εἰσι) ἤδη νομίζετε ἐν τῷ ἐχυρῷ εἶναι. προπέμπετε δ' ὡς αὐτοὺς, καὶ ἀπαντᾷν, εἰρημένον, καὶ σιτία ἄλλα κομίζειν. τὸ δὲ ξύμπαν, γνῶτε, ὦ ἄνδρες στρατιῶται, ἀναγκαῖόν τε ὂν ὑμῖν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς γίγνεσθαι, ὡς μὴ ὄντος χωρίου ἐγγὺς ὅποι ἂν μαλακισθέντες σωθείητε, καὶ ἢν νῦν διαφύγητε τοὺς πολεμίους, οἵ τε ἄλλοι τευξόμενοι, ὧν ἐπιθυμεῖτέ

facile ſuſtineat, aut ſi ſedes alicubi fixeritis, expellat. Iter autem ut tuto & ſervatis ordinibus fiat, operam vos ipſi caute dabitis, nihil aliud unuſquiſque ſecum ipſe reputans, niſi, quocunque in loco pugnare coactus fuerit, hunc, ſi victoria potiatur, & patriam & urbem ſibi futurum. Iter autem & noctu & interdiu pariter magna feſtinatione faciendum erit. Exiguos enim commeatus habemus. Et ſi quod amicum oppidum Siculorum nacti fuerimus, (iſti enim propter Syracuſanorum metum adhuc erga nos in fide conſtanter perſtant) iam vero exiſtimate, vos in loco tuto eſſe. Ad eos vero nuntium praemittite, qui iubeat eos nobis obviam venire, & alios commeatus afferre. In ſumma hoc ſciatis, milites, neceſſarium eſſe vobis, viris eſſe fortibus, quod nullus ſit locus propinquus, quo, ſi ignave vos geſſeritis, ſalvi pervenire poſſitis; &, ſi nunc hoſtes devitaritis, ceteros quidem de vobis ea conſecuturos, quae reviſere concupiſcitis; Athenienſes vero magnam

που ἐπιδεῖν, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν μεγάλην δύναμιν τῆς πόλεως, καίπερ πεπτωκυῖαν, ἐπανορθώσοντες. ἄνδρες γὰρ πόλις, καὶ οὐ τείχη, οὐδὲ νῆες ἀνδρῶν κεναί.

οη΄. Ὁ μὲν Νικίας, τοιάδε παρακελευόμενος ἅμα ἐπῄει τὸ στράτευμα, καὶ εἴπη ὁρῴη διεσπασμένον καὶ μὴ ἐν τάξει χωροῦν, ξυνάγων καὶ καθιστάς· καὶ ὁ Δημοσθένης, οὐδὲν ἧσσον τοῖς καθ᾽ ἑαυτὸν τοιαῦτά τε καὶ παραπλήσια λέγων. τὸ δὲ ἐχώρει ἐν πλαισίῳ τεταγμένον τοῦ Νικίου, ἐφεπόμενον δὲ, τὸ Δημοσθένους· τοὺς δὲ σκευοφόρους καὶ τὸν πλεῖστον ὄχλον ἐντὸς εἶχον οἱ ὁπλῖται. καὶ ἐπειδή τε ἐγένοντο ἐπὶ τῇ διαβάσει τοῦ Ἀνάπου ποταμοῦ, εὗρον ἐπ᾽ αὐτῷ παρατεταγμένους τῶν Συρακουσίων καὶ ξυμμάχων, καὶ τρεψάμενοι αὐτοὺς καὶ κρατήσαντες τοῦ πόρου, ἐχώρουν ἐς τὸ πρόσθεν. οἱ δὲ Συρακούσιοι, παριππεύοντές τε προσέκειντο, καὶ

veſtrae civitatis potentiam, etſi collapſam, erecturos. Viri enim ſunt civitas, non autem moenia, neque naves viris vacuae.

LXXVIII. His Nicias exercitum cohortans ſimul adibat, & ſicubi disiunctum nec ordine ſervato procedentem videbat, cogebat & in ordinem redigebat. Demoſthenes vero nihilo minus eadem aut his ſimilia apud ſuos dicebat. Et Niciae quidem copiae agmine quadrato ibant; Demoſthenis vero copiae ſequebantur. Lixas vero & plurimam turbam gravis armaturae milites intra medium ſuum agmen receperunt. Poſtquam autem ad Anapi fluminis tranſitum pervenerunt, Syracuſanorum ac ſociorum manum illic inſtructam invenerunt: quibus fugatis, & tranſitu in ſuam poteſtatem redacto, ultra proceſſerunt. Et Syracuſanorum equites obequitantes illis inſtabant, & levis armaturae milites iaculis eos inceſſebant. Atque hac qui-

ἐσακοντίζοντες οἱ ψιλοί. καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ προελθόντες σταδίους ὡς τεσσαράκοντα, ηὐλίσαντο πρὸς λό-
Sept. 2. Φῳ τινὶ οἱ Ἀθηναῖοι· τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρωῒ ἐπορεύοντο, καὶ προῆλθον ὡς εἴκοσι σταδίους. καὶ κατέβησαν ἐς χωρίον ἄπεδόν τι, καὶ αὐτοῦ ἐστρατοπεδεύσαντο, βουλόμενοι ἔκ τε τῶν οἰκιῶν λαβεῖν τι ἐδώδιμον (ᾠκεῖτο γὰρ ὁ χῶρος) καὶ ὕδωρ μετὰ σφῶν αὐτῶν Φέρεσθαι αὐτόθεν. ἐν γὰρ τῷ πρόσθεν ἐπὶ πολλὰ στάδια ᾗ ἔμελλον ἰέναι, οὐκ ἄφθονον ἦν. οἱ δὲ Συρακούσιοι ἐν τούτῳ προελθόντες, τὴν δίοδον τὴν ἐν τῷ πρόσθεν ἀπετείχιζον. ἦν δὲ λόφος καρτερὸς, καὶ ἑκατέρωθεν αὐτοῦ χαράδρα κρημνώ-
Sept. 3. δης· ἐκαλεῖτο δὲ Ἀκραῖον λέπας. τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ Ἀθηναῖοι προῄεσαν, καὶ οἱ τῶν Συρακουσίων καὶ ξυμμάχων αὐτοὺς ἱππεῖς καὶ ἀκοντισταὶ ὄντες πολλοὶ ἑκάτεροι ἐκώλυον, καὶ ἐσηκόντιζόν τε καὶ παρίππευον. καὶ

dem die Athenienſes, ſtadia circiter quadraginta progreſſi, caſtris ad quendam collem poſitis pernoctarunt. Poſtridie vero, diluculo iter ingreſſi ſunt, & viginti circiter ſtadia proceſſerunt: & in quendam campeſtrem locum deſcenderunt, ibique caſtra poſuerunt, tum quod aliquid cibariorum ſumere ex domibus illis, (is enim locus habitabatur) tum etiam quod aquam ſecum illinc afferre vellent. Nam ultra locum illum, ad multa ſtadia, qua tranſituri erant, non erat magna aquae copia. Interea vero Syracuſani progreſſi, tranſitum ulteriorem muro cinxerunt. Erat autem collis natura munitus, & ab utraque eius parte erat torrentis alveus rupibus praeceps. Vocabatur autem Acraeum lepas. Poſtridie vero Athenienſes progredi coeperunt, & Syracuſanorum ac ſociorum equites & iaculatores, qui utrique multi erant, ipſos progredi prohibebant, & iacu-

χρόνον μὲν πολὺν ἐμάχοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ἔπειτα ἀνεχώρησαν πάλιν ἐς τὸ αὐτὸ στρατόπεδον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια οὐκέτι ὁμοίως εἶχον. οὐ γὰρ ἔτι ἀποχωρεῖν οἷόν τ' ἦν ἀπὸ τῶν ἱππέων.

οθʹ. Πρωῒ δὲ ἄραντες, ἐπορεύοντο αὖθις, καὶ ἐβιάσαντο πρὸς τὸν λόφον ἐλθεῖν τὸν ἀποτετειχισμένον· καὶ εὗρον πρὸ ἑαυτῶν ὑπὲρ τοῦ ἀποτειχίσματος τὴν πεζὴν στρατιὰν παρατεταγμένην οὐκ ἐπ' ὀλίγων ἀσπίδων. στενὸν γὰρ ἦν τὸ χωρίον. καὶ προσβαλόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐτειχομάχουν, καὶ βαλλόμενοι ὑπὸ πολλῶν ἀπὸ τοῦ λόφου ἐπάντους ὄντος, (διϊκνοῦντο γὰρ ῥᾷον οἱ ἄνωθεν) καὶ οὐ δυνάμενοι βιάσασθαι, ἀνεχώρουν πάλιν, καὶ ἀνεπαύοντο. ἔτυχον δὲ καὶ βρονταί τινες ἅμα γενόμεναι, καὶ ὕδωρ, οἷα τοῦ ἔτους πρὸς μετόπωρον ἤδη ὄντος φιλεῖ Sept. 4.

lis inceſſebant & obequitantes infeſtabant. Et diu quidem Athenienſes pugnarunt, tandem vero in eadem caſtra rurſus ſe receperunt. Sed commeatus non aeque ac prius amplius habebant. Nam propter hoſtium equitatum non poterant amplius illinc recedere.

LXXIX. Mane tamen motis caſtris, rurſus ire perrexerunt, & ad collem muro cinctum, per vim pervenire tentarunt: & ante ſuas copias invenerunt pedeſtrem hoſtium exercitum, qui ſupra collis munitionem inſtructus ſtabat, acie non paucorum ſcutatorum in longitudinem exporrecta. Is enim locus erat arctus. Athenienſes autem munitionem aggreſſi oppugnare coeperunt: ſed cum telis ex colle, qui erat acclivis, a multis peterentur, (qui enim ex ſuperiore loco facilius pertingebant) nec eo poſſent perrumpere, retro ſe receperunt, atque quieverunt. Quin etiam caſu quaedam tonitrua ſimul & imbres tunc exſti-

γίγνεσθαι. ἀφ' ὧν οἱ Ἀθηναῖοι μᾶλλον ἔτι ἠθύμουν, καὶ ἐνόμιζον ἐπὶ τῷ σφετέρῳ ὀλέθρῳ καὶ ταῦτα πάντα γίγνεσθαι. ἀναπαυομένων δὲ αὐτῶν, ὁ Γύλιππος καὶ οἱ Συρακούσιοι πέμπουσι μέρος τὶ τῆς στρατιᾶς, ἀποτειχιοῦντας ἐκ τοῦ ὄπισθεν αὐτοὺς ᾗ προεληλύθεσαν. ἀντιπέμψαντες δὲ κἀκεῖνοι σφῶν αὐτῶν τινας, διεκώλυσαν.
Sept. 5. καὶ μετὰ ταῦτα πάσῃ τῇ στρατιᾷ ἀναχωρήσαντες πρὸς τὸ πεδίον μᾶλλον οἱ Ἀθηναῖοι, ηὐλίσαντο· τῇ δ' ὑστεραίᾳ προὐχώρουν. καὶ οἱ Συρακούσιοι προσέβαλλόν τε πανταχῇ αὐτοῖς κύκλῳ, καὶ πολλοὺς κατετραυμάτιζον. καὶ εἰ μὲν ἐπίοιεν οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπεχώρουν· εἰ δ' ἀναχωροῖεν, ἐπέκειντο, καὶ μάλιστα τοῖς ὑστάτοις προσπίπτοντες, εἴπως κατὰ βραχὺ τρεψάμενοι, πᾶν τὸ στράτευμα φοβήσειαν. καὶ ἐπιπολὺ μὲν τοιούτῳ τρόπῳ ἀντεῖχον οἱ

terunt, ut anni tempore, quod ad auctumnum iam accedebat, fieri ſolet. Quamobrem Athenienſes longe vehementius animos abiicere coeperunt, quod haec etiam omnia in ſuum exitium fieri putarent. Ipſis autem quieſcentibus, Gylippus & Syracuſani partem quandam copiarum miſerunt, quae ipſos muro intercluderent a tergo, qua venerant. Sed cum ipſi quoque viciſſim quoſdam de ſuis miſiſſent, hoc fieri prohibuerunt. Poſtea vero Athenienſes propius planitiem reverſi, caſtris ibi poſitis pernoctarunt: poſtridie vero progredi coeperunt. Ipſos autem Syracuſani undique circumfuſi adoriebantur, multoſque ſauciabant. Et quoties Athenienſes impreſſionem in eos faciebant, ipſi ſe ſubducebant: quoties vero recedebant, illis inſtabant, praecipue vero noviſſimum agmen carpentes, ſi forte ea parte paulatim in fugam verſa, reliquum exercitum perterrefacerent. Et diu Athenienſes hoc modo Syracuſanis

Ἀθηναῖοι· ἔπειτα προελθόντες πέντε ἢ ἓξ σταδίους, ἀνεπαύοντο ἐν τῷ πεδίῳ. ἀνεχώρησαν δὲ καὶ οἱ Συρακούσιοι ἀπ᾽ αὐτῶν ἐς τὸ ἑαυτῶν στρατόπεδον.

π΄. Τῆς δὲ νυκτὸς τῷ Νικίᾳ καὶ Δημοσθένει ἐδόκει, ἐπειδὴ κακῶς σφίσι τὸ στράτευμα εἶχε, τῶν τε ἐπιτηδείων πάντων ἀπορία ἤδη, καὶ κατατετραυματισμένοι ἦσαν πολλοὶ, ἐν πολλαῖς προσβολαῖς τῶν πολεμίων γεγενημέναις, πυρὰ καύσαντες ὡς πλεῖστα ἀπάγειν τὴν στρατιὰν, μηκέτι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ᾗ διενοήθησαν, ἀλλὰ τοὐναντίον ἢ οἱ Συρακούσιοι ἐτήρουν, πρὸς τὴν θάλασσαν. ἦν δὲ ἡ ξύμπασα ὁδὸς αὕτη οὐκ ἐπὶ Κατάνης τῷ στρατεύματι, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἕτερον μέρος τῆς Σικελίας, τὸ πρὸς Καμαρίναν καὶ Γέλαν, καὶ τὰς ταύτῃ πόλεις καὶ Ἑλληνίδας καὶ βαρβάρους. καύσαντες οὖν πυρὰ πολλὰ, ἐχώρουν ἐν τῇ νυκτί. καὶ αὐτοῖς (οἷον φι-

reſtiterunt: deinde, quinque ſexve ſtadia progreſſi, in planitie conquieverunt. Syracuſani quoque ab illis digreſſi in ſua caſtra redierunt.

LXXX. Noctu vero Niciae & Demoſtheni placuit, (quoniam ipſorum exercitus male ſe habebat, cum ob omnis commeatus inopiam, qua iam premebatur, tum ob multitudinem eorum, qui in multis incurſionibus ab hoſte factis vulnerati fuerant,) quam plurimis ignibus accenſis abducere copias, non tamen amplius eadem via, qua conſtituerant, ſed alia ei contraria, quam Syracuſani ſervabant, mare verſus. Totum autem hoc iter, quod exercitus faciebat, non ad Catanam ducebat, ſed in aliam Siciliae partem, Camarinam verſus & Gelam, aliaſque tum Graecas tum barbaras urbes, in illa Siciliae parte ſitas. Accenſis igitur multis ignibus, per noctem proficiſci coe-

λεῖ καὶ πᾶσι στρατοπέδοις, μάλιστα δὲ τοῖς μεγίστοις, φόβοι καὶ δείματα ἐγγίγνεσθαι, ἄλλως τε καὶ ἐν νυκτί τε καὶ διὰ πολεμίας, καὶ ἀπὸ πολεμίων οὐ πολὺ ἀπεχόντων ἰοῦσιν) ἐμπίπτει ταραχή. καὶ τὸ μὲν Νικίου στράτευμα, ὥσπερ ἡγεῖτο, ξυνέμενέ τε καὶ προὔλαβε πολλῷ· τὸ δὲ Δημοσθένους, τὸ ἥμισυ μάλιστα καὶ τὸ
Sept. 6. πλέον ἀπεσπάσθη τε, καὶ ἀτακτότερον ἐχώρει. ἅμα δὲ τῇ ἕῳ ἀφικνοῦνται ὅμως πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐσβάντες ἐς τὴν ὁδὸν τὴν Ἑλωρινὴν καλουμένην, ἐπορεύοντο, ὅπως ἐπειδὴ γένοιντο παρὰ τῷ ποταμῷ τῷ Κακυπάρει, παρὰ τὸν ποταμὸν ἴοιεν ἄνω διὰ μεσογείας. ἤλπιζον γὰρ καὶ τοὺς Σικελοὺς ταύτῃ, οὓς μετέπεμψαν, ἀπαντήσεσθαι. ἐπεὶ δ' ἐγένοντο ἐπὶ τῷ ποταμῷ, εὗρον καὶ ἐνταῦθα φυλακήν τινα τῶν Συρακουσίων ἀποτειχίζουσαν καὶ ἀποσταυροῦσαν τὸν πόρον. καὶ βιασάμενοι

perunt. Sed (ut vel in omnibus, praecipue vero maximis exercitibus, praeſertim & noctu & per hoſticum, & hoſte non procul ab ipſis diſtante, iter facientibus, metus & pavor excitari ſolet) ipſos inceſſit trepidatio. Et Niciae quidem copiae, quemadmodum praeibant, ſic etiam ſimul perſtiterunt, longeque praeceſſerunt. At Demoſthenicarum copiarum dimidia fere atque adeo maior pars diſtracta eſt, & ordinibus non ſervatis pergebat. Prima autem luce, tamen ad mare pervenerunt, & viam nomine Helorinam ingreſſi, ire pergebant, ut cum ad Cacyparim fluvium deveniſſent, ſecundum ipſum fluvium per mediterranea in ſuperiora loca ſe conferrent. Sperabant enim, hac etiam Siculos, quos arceſſiſſent, obviam ſibi venturos. Sed cum ad fluvium veniſſent, hic quoque quoddam Syracuſanorum praeſidium invenerunt, quod muris valloque tranſitum

αὐτὴν, διέβησάν τε τὸν ποταμὸν, καὶ ἐχώρουν αὖθις πρὸς ἄλλον ποταμὸν τὸν Ἐρινεόν. ταύτῃ γὰρ οἱ ἡγεμόνες ἐκέλευον.

πά. Ἐν τούτῳ δ' οἱ Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι, ὡς ἥ τε ἡμέρα ἐγένετο, καὶ ἔγνωσαν τοὺς Ἀθηναίους ἀπεληλυθότας, ἐν αἰτίᾳ τε οἱ πολλοὶ τὸν Γύλιππον εἶχον, ἑκόντα ἀφεῖναι τοὺς Ἀθηναίους· καὶ κατὰ τάχος διώκοντες, ᾗ οὐ χαλεπῶς ᾐσθάνοντο κεχωρηκότας, καταλαμβάνουσι περὶ ἀρίστου ὥραν. καὶ ὡς προσέμιξαν τοῖς μετὰ τοῦ Δημοσθένους, ὑστέροις τε οὖσι, καὶ σχολαίτερον καὶ ἀτακτότερον χωροῦσιν, ὡς τῆς νυκτὸς τότε ξυνεταράχθησαν, εὐθὺς προσπεσόντες ἐμάχοντο. καὶ οἱ ἱππεῖς τῶν Συρακουσίων ἐκυκλοῦντό τε ῥᾷον αὐτοὺς, δίχα δὴ ὄντας, καὶ ξυνῆγον ἐς ταυτό. τὸ δὲ Νικίου στράτευμα ἀπεῖχεν ἐν τῷ πρόσθεν ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα

praecludebat: ſed eo praeſidio per vim illinc depulſo, fluvium illum traiecerunt, & rurſus ad alium fluvium nomine Erineum contenderunt. Hac enim duces iter fieri iuſſerant.

LXXXI. Interea vero Syracuſani ac ſocii, ubi dies illuxit, & Athenienſes abiſſe cognoverunt, plerique Gylippum inſimulabant, quod Athenienſes ſciens prudenſque dimiſiſſet. Quare celeriter perſequentes, qua progreſſos non difficile norant, ſub horam prandii eos adipiſcuntur. Cum autem aſſecuti fuiſſent Demoſthenis milites, qui poſtremi erant, & tarde & incompoſite iter faciebant, quod noctu tunc perturbati fuiſſent, confeſtim eos aggreſſi pugnare coeperunt. Syracuſanorum autem equitatus ipſos facilius circumdedit, & in exiguum loci ſpatium contraxit, quod tunc eſſent ſeparati. Nam Niciae exercitus ulterius progreſſus diſtabat illinc centum & quinquaginta ſtadia.

σταδίους. θᾶσσόν τε γὰρ ὁ Νικίας ἦγε, νομίζων οὐ τὸ ὑπομένειν ἐν τῷ τοιούτῳ ἑκόντας εἶναι, καὶ μάχεσθαι, σωτηρίαν, ἀλλὰ τὸ ὡστάχιστα ὑποχωρεῖν, τοσαῦτα μαχομένους ὅσα ἀναγκάζονται. ὁ δὲ Δημοσθένης ἐτύγχανέ τε ταπλείω ἐν πόνῳ τε ξυνεχεστέρῳ ὢν, διὰ τὸ ὑστέρῳ ἀναχωροῦντι αὐτῷ ἐπικεῖσθαι τοὺς πολεμίους. καὶ τότε γνοὺς τοὺς Συρακουσίους διώκοντας, οὐ προὐχώρει μᾶλλον ἢ ἐς μάχην ξυνετάσσετο, ἕως ἐνδιατρίβων κυκλοῦταί τε ὑπ' αὐτῶν, καὶ πολλῷ θορύβῳ αὐτός τε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ Ἀθηναῖοι ἦσαν. ἀνειληθέντες γὰρ ἔς τι χωρίον, ᾧ κύκλῳ μὲν τειχίον περιῆν, (ὁδὸς δὲ ἔνθεν τε καὶ ἔνθεν,) ἐλαίας δὲ οὐκ ὀλίγας εἶχεν, ἐβάλλοντό τε περισταδόν. τοιαύταις δὲ προσβολαῖς, καὶ οὐ ξυσταδὸν μάχαις, οἱ Συρακούσιοι εἰκότως ἐχρῶντο. τὸ γὰρ ἀποκινδυνεύειν πρὸς ἀνθρώπους ἀπονενοημένους, οὐ πρὸς

Nicias enim agmen ocius ducebat, quod exiſtimaret, minime ſalutare eſſe in huiuſmodi tempore cunctari ultro & dimicare, ſed quam celerrime ſeſe recipere, ita ut milites eatenus pugnarent, quatenus cogerentur. Demoſthenes vero multiplici, eoque aſſiduo labore, magis ac magis premebatur, quod ipſum poſterius digreſſum, hoſtes priores urgerent. Cum autem tunc Syracuſanos inſequentes animadvertiſſet, non tam progrediebatur, quam ad proelium aciem inſtruebat, donec cunctatus ab ipſis eſt circumventus, & cum ipſe, tum Athenienſes, qui cum ipſo erant, in magna perturbatione ſunt conſtituti. Nam concluſi intra quendam locum, qui muro circumdatus erat, & viam hinc & inde, & non paucas oleas habebat, miſſilibus undique petebantur. Huiuſmodi autem aſſultibus, non autem ſtataria pugna, haud abs re Syracuſani utebantur. Nam

ἐκείνων μᾶλλον ἦν ἔτι ἢ πρὸς τῶν Ἀθηναίων. καὶ ἅμα φειδώ τε τὶς ἐγένετο ἐπ' εὐπραγίᾳ ἤδη σαφεῖ μὴ προαναλωθῆναί τῳ, καὶ ἐνόμιζον καὶ ὡς ταύτῃ τῇ ἰδέᾳ καταδαμασάμενοι λήψεσθαι αὐτούς.

πβ'. Ἐπειδὴ γοῦν δι' ἡμέρας βάλλοντες πανταχόθεν, τοὺς Ἀθηναίους καὶ ξυμμάχους ἑώρων ἤδη τεταλαιπωρημένους τοῖς τε τραύμασι καὶ τῇ ἄλλῃ κακώσει, κήρυγμα ποιοῦνται Γύλιππος καὶ Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι, πρῶτον μὲν τῶν νησιωτῶν εἴ τις βούλεται ἐπ' ἐλευθερίᾳ ὡς σφᾶς ἀπιέναι. καὶ ἀπεχώρησαν τινὲς πόλεις οὐ πολλαί. ἔπειτα δ' ὕστερον καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς μετὰ Δημοσθένους ὁμολογία γίγνεται, ὥστε ὅπλα τε παραδοῦναι, καὶ μὴ ἀποθανεῖν μηδένα, μήτε βιαίως, μήτε δεσμοῖς, μήτε τῆς ἀναγ-

adverſus homines deſperatos periculum ſubire, non amplius tam e re illorum, quam Athenienſium, erat. Simul etiam Syracuſani nonnihil ſibi parcebant, propter manifeſtum rei feliciter geſtae ſucceſſum, quem iam adepti erant, ne prius, quam hoſtes debellaſſent, aliqua ratione ipſi ab illis abſumerentur; & exiſtimabant, vel ſic, hoc ipſo pugnae genere illos, a ſe perdomitos, captum iri.

LXXXII. Cum igitur Gylippus & Syracuſani ſociique, totum diem undique telis hoſtem petentes, animadvertiſſent Athenienſes ſocioſque vulneribus ac aliis aerumnis graviter afflictos, per praeconis vocem edixerunt, primum quidem, ſi quis ex inſularum incolis ad ſe tranſire vellet, ea conditione, ut liber eſſet. Quaedam autem, non multae tamen, civitates ad ipſos tranſierunt. Poſtea vero & cum ceteris omnibus, qui cum Demoſthene erant, compoſitio facta eſt ea lege, ut arma traderent, & eorum nul-

καιοτάτης ἐνδείᾳ διαίτης. καὶ παρέδοσαν οἱ πάντες σφᾶς αὐτοὺς ἑξακισχίλιοι, καὶ τὸ ἀργύριον ὃ εἶχον ἅπαν κατέθεσαν, ἐσβαλόντες ἐς ἀσπίδας ὑπτίας, καὶ ἐνέπλησαν ἀσπίδας τέσσαρας. καὶ τούτους μὲν εὐθὺς ἀπεκόμισαν ἐς τὴν πόλιν· Νικίας δὲ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἀφικνοῦνται αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἐρινεὸν, καὶ διαβὰς πρὸς μετέωρόν τι ἐκάθισε τὴν στρατιάν.

Sept. 7. πγ'. Οἱ δὲ Συρακούσιοι τῇ ὑστεραίᾳ καταλαβόντες αὐτὸν, ἔλεγον ὅτι οἱ μετὰ Δημοσθένους παραδεδώκοιεν σφᾶς αὐτοὺς, κελεύοντες κἀκεῖνον τὸ αὐτὸ δρᾶν. ὁ δ' ἀπιστῶν σπένδεται ἱππέα πέμψαι σκεψόμενον. ὡς δ' οἰχόμενος ἀπήγγειλε πάλιν παραδεδωκότας, ἐπικηρυκεύεται Γυλίππῳ καὶ Συρακουσίοις εἶναι ἕτοιμος ὑπὲρ Ἀθηναίων ξυμβῆναι, ὅσα ἀνάλωσαν χρήματα Συρα-

lus mortem obiret aut violentam, aut in vinculis, aut inopia rerum ad victum neceſſariarum. Univerſi autem, qui ſe ipſos dediderunt, erant numero ſex hominum millia; omnemque pecuniam, quam habebant, depoſuerunt, eam in ſupina ſcuta coniicientes, & quatuor ſcuta repleverunt. Atque hos quidem Syracuſani confeſtim in urbem abduxerunt. Nicias vero eiuſque milites eodem die ad fluvium Erineum pervenerunt; eoque traiecto, in edito quodam loco copias & caſtra collocavit.

LXXXIII. Poſtridie vero Syracuſani eum adepti dixerunt, Demoſthenis milites ſeſe dedidiſſe, & ipſum quoque idem facere iuſſerunt. Ille vero, quod his fidem non haberet, induciis cum hoſte factis equitem miſit, qui rem exploraret. Cum autem eques reverſus renuntiaſſet dedidiſſe, Nicias per caduceatorem Gylippo Syracuſaniſque reſpondit, ſe paratum eſſe ad tranſigendum pro Athenien-

κούσιοι ἐς τὸν πόλεμον, ταῦτα ἀποδοῦναι, ὥστε τὴν μετ' αὐτοῦ στρατιὰν ἀφεῖναι αὐτούς. μέχρις οὗ δ' ἂν τὰ χρήματα ἀποδοθῇ, ἄνδρας δώσειν Ἀθηναίων ὁμήρους, ἕνα κατὰ τάλαντον. οἱ δὲ Συρακούσιοι καὶ Γύλιππος οὐ προσεδέχοντο τοὺς λόγους, ἀλλὰ προσπεσόντες, καὶ περιστάντες πανταχόθεν, ἔβαλλον καὶ τούτους μέχρι ὀψέ. εἶχον δὲ καὶ οὗτοι πονήρως σίτου τε καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ἀπορίᾳ. ὅμως δὲ τῆς νυκτὸς φυλάξαντες τὸ ἡσυχάζον ἔμελλον πορεύσεσθαι. καὶ ἀναλαμβάνουσί τε τὰ ὅπλα, καὶ οἱ Συρακούσιοι αἰσθάνονται, καὶ ἐπαιώνισαν. γνόντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι οὐ λανθάνουσι, κατέθεντο πάλιν, πλὴν τριακοσίων μάλιστα ἀνδρῶν. οὗτοι δὲ διὰ τῶν φυλάκων βιασάμενοι, ἐχώρουν τῆς νυκτὸς ᾗ ἐδύναντο.

πδ'. Νικίας δὲ, ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο, ἦγε τὴν στρα- Sept. 8.

ſibus, ut, quos ſumtus in bellum Syracuſani feciſſent, hos reſtitueret, ea conditione, ut ipſi ſe ipſum & ſuum exercitum dimitterent. Donec autem pecunia perſolveretur, ſe daturum obſides ex Athenienſibus, ſingulis talentis in ſingula obſidum capita taxatis. At Syracuſani & Gylippus has conditiones non acceperunt, ſed impreſſione in eos facta, & undique circumſtantes, hos etiam ad veſperum uſque telis petierunt. Ob commeatus autem & rerum aliarum inopiam hi quoque male ſe habebant. Sed tamen, obſervato noctis ſilentio, diſcedere ſtatuerant. Quamobrem arma ſumſerunt: ſed Syracuſani hoc ſenſerunt, & ad arma conclamarunt. Athenienſes vero, cum cognoviſſent, ſe non latere hoſtem, rurſus arma depoſuerunt, exceptis fere trecentis. Iſti enim per media Syracuſanorum praeſidia perrumpentes, per noctem contenderunt, qua potuerunt,

τιάν· οἱ δὲ Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι προσέκειντο τὸν αὐτὸν τρόπον πανταχόθεν βάλλοντές τε καὶ κατακοντίζοντες. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἠπείγοντο πρὸς τὸν Ἀσσίναρον ποταμὸν, ἅμα μὲν βιαζόμενοι ὑπὸ τῆς πανταχόθεν προσβολῆς ἱππέων τε πολλῶν καὶ τοῦ ἄλλου ὄχλου, οἰόμενοι ῥᾷόν τι σφίσιν ἔσεσθαι ἢν διαβῶσι τὸν ποταμόν· ἅμα δὲ ὑπὸ τῆς ταλαιπωρίας, καὶ τοῦ πιεῖν ἐπιθυμίᾳ. ὡς δὲ γίγνονται ἐπ᾽ αὐτῷ, ἐσπίπτουσιν οὐδενὶ κόσμῳ ἔτι, ἀλλὰ πᾶς τε τὶς διαβῆναι πρῶτος βουλόμενος. καὶ οἱ πολέμιοι ἐπικείμενοι χαλεπὴν ἤδη τὴν διάβασιν ἐποίουν. ἀθρόοι γὰρ ἀναγκαζόμενοι χωρεῖν, ἐπέπιπτόν τε ἀλλήλοις, καὶ κατεπάτουν, περί τε τοῖς δορατίοις καὶ σκεύεσιν οἱ μὲν εὐθὺς διεφθείροντο, οἱ δὲ, ἐμπαλασσόμενοι κατέῤῥεον. ἐς τὰ ἐπὶ θάτερά τε τοῦ πο-

LXXXIV. Nicias vero, cum dies illuxiſſet, exercitum abducere coepit. Syracuſani vero & ſocii urgebant eodem modo, quo pridie, telis & iaculis undique petentes. Sed Athenienſes properabant ad flumen Aſſinarum, ſimul quidem quod undique graviter urgerentur aſſiduis multorum equitum ac alius multitudinis incurſionibus, quod aliquo modo melius ſecum actum iri putarent, ſi flumen illud traieciſſent: ſimul etiam laſſitudine bibendique deſiderio. Cum autem ad ipſum perveniſſent, nullo iam ordine in ipſum irrumpunt, ſed unuſquiſque primus id tranſire cupiens. At hoſtes illis inſtantes tranſitum iam difficilem reddebant. Quod enim iter conferti facere cogerentur, alii ſuper alios cadebant, & alii alios conculcabant, & alii quidem in tela & arma incidentes confeſtim peribant, alii vero ſe ipſi mutuo complectentes ſecundo flumine ferebantur. In ulteriorem etiam fluminis ripam tranſgreſſi Sy-

ταμοῦ παραστάντες οἱ Συρακούσιοι (ἦν δὲ κρημνῶδες) ἔβαλλον ἄνωθεν τοὺς Ἀθηναίους, πίνοντάς τε τοὺς πολλοὺς ἀσμένους, καὶ ἐν κοίλῳ ὄντι τῷ ποταμῷ ἐν σφίσιν αὐτοῖς ταρασσομένους. οἵ τε Πελοποννήσιοι ἐπικαταβάντες τοὺς ἐν τῷ ποταμῷ μάλιστα ἔσφαζον. καὶ τὸ ὕδωρ εὐθὺς διέφθαρτο· ἀλλ' οὐδὲν ἧσσον ἐπίνετό τε ὁμοῦ τῷ πηλῷ ᾑματωμένον, καὶ περιμάχητον ἦν τοῖς πολλοῖς.

πε΄. Τέλος δὲ, νεκρῶν τε πολλῶν ἐπ' ἀλλήλοις ἤδη κειμένων ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ διεφθαρμένου τοῦ στρατεύματος, τοῦ μὲν, κατὰ τὸν ποταμὸν, τοῦ δὲ, καὶ εἴτι διαφύγοι, ὑπὸ τῶν ἱππέων, ὁ Νικίας Γυλίππῳ ἑαυτὸν παραδίδωσι, πιστεύσας μᾶλλον αὐτῷ ἢ τοῖς Συρακουσίοις. καὶ ἑαυτῷ μὲν χρῆσθαι ἐκέλευεν ἐκεῖνόν τε καὶ Λακεδαιμονίους ὅ, τι βούλονται, τοὺς δὲ ἄλλους στρατιώτας παύσασθαι φονεύοντας. καὶ ὁ Γύλιππος μετὰ

racuſani (erat autem praeceps) & diſpoſiti, e ſuperiore loco Athenienſes telis conficiebant, multos etiam avide potantes, & inter ſe ipſos in cavo fluminis alveo perturbatos. Peloponneſii vero illuc deſcendentes trucidarunt eos praecipue, qui erant in fluvio. Et aqua confeſtim eſt corrupta. Sed quamvis & coeno ſimul & ſanguine eſſet polluta, nihilominus tamen bibebatur, & de ea multi inter ſe digladiabantur.

LXXXV. Tandem vero cum multa cadavera alia ſuper alia in flumine iam iacerent, & exercitus profligatus eſſet, partim quidem apud amnem, partim vero, ſi quis etiam effugerat, ab equitibus; Nicias ſe Gylippo dedidit, quod ipſi maiorem, quam Syracuſanis, fidem haberet. Et cum illi, tum etiam ceteris Lacedaemoniis permiſit, ut arbitratu ſuo de ſe ſtatuerent: ſed hoſtes oravit, ut ceteros mi-

τοῦτο ζωγρεῖν ἤδη ἐκέλευε, καὶ τούς τε λοιποὺς, ὅσους μὴ ἀπεκρύψαντο, (πολλοὶ δὲ οὗτοι ἐγένοντο) ξυνεκόμισαν ζῶντας, καὶ ἐπὶ τοὺς τριακοσίους οἳ τὴν φυλακὴν διεξῆλθον τῆς νυκτὸς, πέμψαντες τοὺς διωξομένους, ξυνέλαβον. τὸ μὲν οὖν ἀθροισθὲν τοῦ στρατεύματος ἐς τὸ κοινὸν, οὐ πολὺ ἐγένετο, τὸ δὲ διακλαπὲν, πολύ. καὶ κατεπλήσθη πᾶσα Σικελία αὐτῶν, ἅτε οὐκ ἀπὸ ξυμβάσεως, ὥσπερ τῶν μετὰ Δημοσθένους, ληφθέντων. μέρος δέ τι οὐκ ὀλίγον καὶ ἀπέθανε. πλεῖστος γὰρ δὴ φόνος οὗτος καὶ οὐδενὸς ἐλάσσων τῶν ἐν τῷ Σικελικῷ πολέμῳ τούτῳ ἐγένετο. καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις προσβολαῖς ταῖς κατὰ τὴν πορείαν συχναῖς γενομέναις οὐκ ὀλίγοι ἐτεθνήκεσαν. πολλοὶ δὲ ὅμως καὶ διέφυγον, οἱ μὲν, καὶ

lites Athenienſes occidere ceſſarent. Poſtea vero Gylippus imperavit, ut Athenienſes iam vivi caperentur: & ceteros, quotquot a Syracuſanis nondum occultati fuiſſent, (horum autem numerus erat magnus) vivos in urbem deduxerunt; quin etiam trecentos illos, qui noctu per media Syracuſanorum praeſidia tranſierant, miſſis, qui eos perſequerentur, comprehenderunt. Verum huius exercitus ea quidem pars, quae in unum publice contracta fuit, haud magna fuit: ea vero, quae a privatis hominibus ſurrepta ac ſuppreſſa fuit, magna fuit. Hiſque tota Sicilia fuit repleta, quippe quod iſti non ex pactione (quemadmodum illi, qui cum Demoſthene erant) capti fuiſſent. Quaedam etiam horum non exigua pars interiit. Haec enim ſtrages a Syracuſanis eorumque ſociis tunc edita maxima fuit; nec ulla minor earum omnium, quae in hoc Siculo bello factae fuerunt. Et in ceteris incurſionibus, quae, dum iter fieret, frequentes fuerunt, non pauci obierunt. Multi ta-

παραυτίκα, οἱ δὲ, καὶ δουλεύσαντες, καὶ διαδιδράσκοντες ὕστερον. τούτοις δ' ἦν ἀναχώρησις ἐς Κατάνην.

πστ'. Συναθροισθέντες δὲ οἱ Συρακούσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι, τῶν τε αἰχμαλώτων ὅσους ἐδύναντο πλείστους καὶ τὰ σκύλα ἀναλαβόντες, ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων ὁπόσους ἔλαβον, κατεβίβασαν ἐς τὰς Λιθοτομίας, ἀσφαλεστάτην εἶναι νομίσαντες τὴν τήρησιν· Νικίαν δὲ καὶ Δημοσθένην ἄκοντος Γυλίππου ἀπέσφαξαν. ὁ γὰρ Γύλιππος καλὸν τὸ ἀγώνισμα ἐνόμιζέν οἱ εἶναι, ἐπὶ τοῖς ἄλλοις καὶ τοὺς ἀντιστρατηγοὺς κομίσαι Λακεδαιμονίοις. ξυνέβαινε δὲ, τὸν μὲν πολεμιώτατον αὐτοῖς εἶναι, Δημοσθένην, διὰ τὰ ἐν τῇ νήσῳ καὶ Πύλῳ· τὸν δὲ, διὰ τὰ αὐτὰ ἐπιτηδειότατον. τοὺς γὰρ ἐκ τῆς νήσου ἄνδρας

men etiam evaſerunt, partim quidem, vel ſtatim, partim vero, vel poſt toleratam aliquamdiu ſervitutem, & poſtea fuga elapſi. His vero in Catanam erat receptus.

LXXXVI. Syracuſani autem & ſocii congregati, ac aſſumtis quam plurimis potuerunt captivis & ſpoliis, in urbem redierunt. Et ceteros quidem Athenienſium ac ſociorum, quoſcunque ceperant, in lapicidinas demiſerunt, eam cuſtodiam tutiſſimam eſſe ducentes: Niciam vero ac Demoſthenem, invito Gylippo, necaverunt. Gylippus enim praeclarum certamen atque victoriae praemium ſibi fore putabat, ſi praeter cetera ipſos etiam hoſtium duces ad Lacedaemonios ex eo bello portaret. Accidit autem, ut alter quidem, Demoſthenes videlicet, eſſet ipſorum hoſtis acerrimus, propter res in inſula Sphacteria & ad Pylum geſtas: Nicias vero, ob has ipſas res, amiciſſimus atque gratiſſimus ipſis eſſet. Nicias enim, inductis Athenienſi-

τῶν Λακεδαιμονίων ὁ Νικίας προὐθυμήθη, σπονδὰς πείσας τοὺς Ἀθηναίους ποιήσασθαι, ὥστε ἀφεθῆναι. ἀνθ' ὧν οἵ τε Λακεδαιμόνιοι ἦσαν αὐτῷ προσφιλεῖς, κἀκεῖνος οὐχ ἥκιστα πιστεύσας ἑαυτὸν τῷ Γυλίππῳ παρέδωκεν. ἀλλὰ τῶν Συρακουσίων τινὲς (ὡς ἐλέγετο) οἱ μὲν, δείσαντες, ὅτι πρὸς αὐτὸν ἐκεκοινολόγηντο, μὴ βασανιζόμενος διὰ τὸ τοιοῦτον ταραχὴν σφίσιν ἐν εὐπραγίᾳ ποιήσῃ, ἄλλοι δὲ (καὶ οὐχ ἥκιστα οἱ Κορίνθιοι) μὴ χρήμασι πείσας τινὰς (ὅτι πλούσιος ἦν) ἀποδρᾷ, καὶ αὖθις σφίσι νεώτερόν τι ἀπ' αὐτοῦ γένηται, πείσαντές τε τοὺς ξυμμάχους ἀπέκτειναν αὐτόν. καὶ ὁ μὲν τοιαύτῃ ἢ ὅτι εγγυτάτω τούτων αἰτίᾳ ἐτεθνήκει, ἥκιστα δὴ ἄξιος ὢν τῶν γε ἐπ' ἐμοῦ Ἑλλήνων ἐς τοῦτο δυστυχίας ἀφικέσθαι, διὰ τὴν νενομισμένην ἐς τὸ θεῖον ἐπιτήδευσιν.

bus ad foedera cum Lacedaemoniis facienda, magno ſtudio contendit, ut Lacedaemoniorum cives in inſula capti dimitterentur. Quamobrem & Lacedaemonii in eius amorem erant propenſi, & ipſe maximam Gylippo fidem habens ſe ipſe dedidit. Sed Syracuſanorum quidam, (ut ferebatur) partim quidem, veriti ne ille, quod colloquia cum illo habuiſſent, propterea habita quaeſtione felicem rerum ſuarum ſtatum perturbaret; partim vero (& praecipue Corinthii) ne aliquibus pecunia adductis (quia dives erat) aufugeret, atque rurſus aliquid rerum novarum in ipſos moliretur, ſociis ad hoc faciendum inductis, eum interfecerunt. Atque Nicias quidem ob hanc aut aliam huic quam proximam cauſam morte mulctatus fuit, vir profecto omnium, mea ſaltem aetate, Graecorum minime dignus, qui eo infelicitatis deveniret, propter pietatis ſtudium, quo Deos colere conſueverat.

πζʹ. Τοὺς δ' ἐν ταῖς Λιθοτομίαις οἱ Συρακούσιοι χαλεπῶς τοὺς πρώτους χρόνους μετεχείρισαν. ἐν γὰρ κοίλῳ χωρίῳ ὄντας πολλοὺς οἵ τε ἥλιοι τοπρῶτον καὶ τὸ πνῖγος ἔτι ἐλύπει, διὰ τὸ ἀστέγαστον, καὶ αἱ νύκτες ἐπιγιγνόμεναι τοὐναντίον μετοπωριναὶ καὶ ψυχραὶ, τῇ μεταβολῇ ἐς ἀσθένειαν ἐνεωτέριζον. πάντα τε ποιούντων αὐτῶν διὰ στενοχωρίαν ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ προσέτι τῶν νεκρῶν ὁμοῦ ἐπ' ἀλλήλοις ξυννενημένων, οἳ ἔκ τε τῶν τραυμάτων, καὶ διὰ τὴν μεταβολὴν καὶ τὸ τοιοῦτον ἀπέθνησκον. καὶ ὀσμαὶ ἦσαν οὐκ ἀνεκτοὶ, καὶ λιμῷ ἅμα καὶ δίψει ἐπιέζοντο. ἐδίδοσαν γὰρ αὐτῶν ἑκάστῳ ἐπὶ ὀκτὼ μῆνας κοτύλην ὕδατος καὶ δύο κοτύλας σίτου· ἄλλα τε ὅσα εἰκὸς ἐν [τῷ] τοιούτῳ χωρίῳ ἐμπεπτωκότας κακοπαθῆσαι, οὐδὲν ὅ, τι οὐκ ἐπεγένετο αὐτοῖς. καὶ ἡμέρας μὲν

Poſt Oct. 13.

Ad April. 8. U. C. 342.

LXXXVII. Captivos autem, qui erant in lapicidinis, Syracuſani duriter initio tractarunt. Eos enim, quod multi in loco depreſſo eſſent, primum ſoles & praeterea graves aeſtus vehementer infeſtabant, quia nullo tecto tegebantur, & noctes contra auctumnales ac frigidae ſupervenientes, propter mutationem novos ipſis morbos afferebant. Praecipue vero, quod propter loci anguſtias omnia in eodem loco facerent; & praeterea cadavera ſimul alia ſuper alia iacerent coacervata, eorum, qui propter vulnera, & propter mutationem ac huiuſmodi cauſas moriebantur. Erant etiam illic odores intolerabiles: praeterea fame ſimul & ſiti premebantur. Nam per octo menſes Syracuſani ſingulis eorum unam aquae cotylam, & duas frumenti cotylas dederunt. Denique quaecunque alia mala credibile eſt homines in huiuſmodi locum detruſos perpeti, nullum horum fuit, quin ipſis acciderit. Atque ſeptuaginta quidem dies vitam

X 2

Ad Nov. 17. ἑβδομήκοντά τινας οὕτω διητήθησαν ἀθρόοι· ἔπειτα, πλὴν Ἀθηναίων, καὶ εἴτινες Σικελιωτῶν ἢ Ἰταλιωτῶν ξυνεστράτευσαν, τοὺς ἄλλους ἀπέδοντο. ἐλήφθησαν δὲ οἱ ξύμπαντες, ἀκριβείᾳ μὲν χαλεπὸν ἐξειπεῖν, ὅμως δὲ οὐκ ἐλάσσους ἑπτακισχιλίων. ξυνέβη τε ἔργον τοῦτο Ἑλληνικὸν τῶν κατὰ τὸν πόλεμον τόνδε μέγιστον γενέσθαι· δοκεῖν δ' ἔμοιγε, καὶ ὧν ἀκοῇ Ἑλληνικῶν ἴσμεν, καὶ τοῖς τε κρατήσασι λαμπρότατον, καὶ τοῖς διαφθαρεῖσι δυστυχέστατον. κατὰ πάντα γὰρ πάντως νικηθέντες, καὶ οὐδὲν ὀλίγον ἐς οὐδὲν κακοπαθήσαντες, πανωλεθρίᾳ δὴ, τὸ λεγόμενον, καὶ πεζὸς καὶ νῆες, καὶ οὐδὲν ὅ, τι οὐκ ἀπώλετο· καὶ ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν ἐπ' οἴκου ἀπενόστησαν. ταῦτα μὲν τὰ περὶ τὴν Σικελίαν γενόμενα.

ſic omnes egerunt in anguſto loco ſtipati. Deinde vero praeter Athenienſes, & ſi qui Sicilienſes aut Itali cum illis militaverant, ceteros omnes divendiderunt. Quot autem in univerſum capti fuerint, arduum quidem accurate declarare: verumtamen non pauciores fuerunt ſeptem millibus. Haec autem clades Graecis illata, earum omnium, quae in hoc bello contigerunt, maxima fuit: atque adeo, (ut mihi ſaltem videtur) vel omnium aliarum, quas Graecis illatas fuiſſe fama accepimus, eademque victoribus ſplendidiſſima victiſque calamitoſiſſima. Nam omnibus in rebus prorſus victi, nec ulla in re leviter afflicti, ſed funditus (ut dici ſolet) everſi fuerunt, & peditatus & claſſis: denique nihil fuit, quin perierit. Et pauci e multis domum redierunt. Atque hae quidem ſunt res in Sicilia geſtae.

VARIAE LECTIONES

ET

ANNOTATIONES

IN LIB. VI ET VII.

VARIAE LECTIONES

IN LIBRUM VI.

Pag. 3. *l.* 1. Θουκυδίδου Ἀθηναίου ξυγγραφῶν ἕκτη Ar. Titulo caret C. Θουκυδίδου ξυγγραφῆς τὸ ἕκτον Cl. Θουκυδίδου ξυγγραφῆς ἕκτης Ald. Baſ. Θουκυδιδου ξυγγραφῆς ἕκτη Flor. Θουκυδίδου τοῦ Ὀλόρου ξυγγραφῆς τὸ ἕκτον editi reliqui. HUDS. Ἱστοριῶν ε τέλος. ἀρχὴ τῆς στ Mſ. Baſ. Θουκυδιδου ξυγγραφῆς ἕκτον Reg. Θουκυδιδου ξυγγραφῆς στ' Caſſ. Συγγραφῆς στ'. Gr. *l.* 7. Ἀθηναῖοι) οἱ Ἀθηναῖοι Reg. *l.* 8. Λάχητος) Huius meminit Thucyd. lib. 3, cap. 86. HUDS. *ead.* Εὐρυμέδοντος) Vide l. 4, c. 2 & 3. IDEM. *l.* 12. Particula τινι videtur πλεονάζειν. Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 80. IDEM. *l.* 13. τὸν) τῶν Ald. Flor. Baſ. IDEM. *ead.* Πελοποννησίους) Πελλοποννησίους Gr. *ead.* Σικελίας) Ephorus, teſte Strabone, Siciliam circumnavigari ait quinque diebus & noctibus. De Siciliae ambitu vide Strabonem l. 6, p. 266, Plinium l. 3, c. 8, & Cluverii Siciliam l. 1, c. 3. HUDS.

Pag. 4. *l.* 2. ἐν εἴκοσι σταδίων &c.) ἐν εἴκοσι σταδίοις τῆς θαλάσσης διείργεται &c. Marg. In hoc ſpatio dimetiendo falſum eſſe Thucydidem, docet Cluverius in Sicil. antiq. l. 1, c. 5. σταδίοις Cl. σταδίων in marg. HUDS. Σταδίω Caſſ. in textu & margine & Schol. ibidem. Σταδίοις etiam vulg. Schol. ſed quod monet de varietate ſcripturae, non eſt in Caſſ. *l.* 4. ὧδε τοαρχαῖον) ἥδε τὸ ἀρχαῖον Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Ἥδε τὸ ἀρχαῖον Gr. Reg. & Mſ. Baſ. a prima manu, ὧδε τὸ ἀρχ. a correctore. Ἧδε τὸ ἀρχαῖον Caſſ. Ἧδε τοαρχαῖον Dan. *l.* 6. οἰκῆσαι) οἰκισταὶ Gr. HUDS. Immo οἰκησταὶ, ab errore ſcribae pro οἰκῆσαι. ut infr. cap. 4 οἰκησταὶ, quod correctum erat οἰκισταί. *l.* 8. ἔτοι) ἔτη Ar. C. HUDS. Dan. *ead.* ποιηταῖς) Vide Bocharti Geographiam Sacram part. poſter. lib. 1, cap. 30.

Huds. *ead.* τε deeſt Ar. Huds. *l.* 10. μετ' αὐτοὺς) πρὸς αὐτοὺς Mſ. Baſ. *ead.* ἐνοικισάμενοι) ἐνοικησάμενοι Cl. Huds. Caſſ. *l.* 12. καὶ omittunt Ar. C. Huds. Dan. *ead.* τοῦ deeſt Ar. Huds. *ead.* Σικανοῦ ποταμοῦ) ποταμοῦ Σικανοῦ Gr. *l.* 13. Λιγύων) Λιγίων, & inter verſus Λυγίων Gr. *l.* 14. ἡ νῆσος om. Mſ. Baſ. *ead.* πρότερον) τὸ πρότερον Reg.

Pag. 5. *l.* 1. Τρινακρία) Τρινακία C. Τρινακὶς dicitur Straboni lib. 6. Verum Τρινακία ibidem legendum eſſe, contendit Cluverius Sicil. antiq. l. 1, c. 2, p. 8. Huds. *l.* 2. τῆς Σικελίας) τὴν Σικελίαν Cl. Gr. Ar. C. Idem. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 4. πρὸς τὴν Σικελίαν) ἐς τὴν Σικ. Mſ. Baſ. *l.* 5. πόλεις) πόλις Caſſ. Gr. *ead.* δ' αὐτῶν omittit Gr. Huds. *l.* 6. Ἔγεστα) Αἴγεστα, & mox Φωκιέων Mſ. Baſ. *l.* 7. τότε omittunt Ar. C. Huds. Dan. *ead.* χειμῶνι) χειμῶσιν Ar. Huds. *l.* 9. Σικελοὶ δ' ἐξ) Σικελοὶ δὲ ἐξ &c. Ar. C. Vide Dionyſ. Halicarn. Hiſtor. l. 1, p. 17, 18, Diodor. Sic. l. 5, Cluverii Sicil. antiq. l. 1, c. 3, p. 28, & Bocharti Geogr. Sacr. l. 1, c. 30 partis poſter. Huds. Σικελοὶ δὲ ἐξ Reg. Caſſ. Gr. *l.* 10. Ὀπικοὺς) Ὄπικας Cl. Ὀπίκους Gr. Huds. *l.* 11. Vel diſtinguendum poſt σχεδιῶν, vel cum L. Valla vertendum: *ratibus obſervato, cum ventus poſuiſſet, freto.* Huius commigrationis totidem fere verbis meminit Dionyſ. Halicarn. Hiſt. l. 1, p. 17: κατασκευασάμενοι σχεδίας ἐπὶ τῷ πορθμῷ, καὶ φυλάξαντες κατιόντα τὸν ῥοῦν, ἀπὸ τῆς Ἰταλίας διέβησαν &c. Huds. *l.* 12. Particulam ἂν non agnoſcit Valla: & fortaſſis potius abeſſe debet. Steph. Idem. Mox ἐκπλεύσαντες Mſ. Baſ. *l.* 13. εἰσὶ δὲ καὶ νῦν ἔτι) Falſus eſt Thucydides, (modo locus mendo careat) qui ſua adhuc aetate Siculos quoſdam Italiam incoluiſſe tradit, contra aliorum Hiſtoriae ſcriptorum fidem. Nam πανδημεὶ, ut ait Diodorus, in Siciliam traiecerunt, cui haud obſcure aſſentitur Dionyſius, loco iam citato. Vide Cluverii Sicil. antiq. pag. 29. Huds. *ead.* τῇ deeſt Ar. Idem. *l.* 14. Ἀρκάδων) Σικελῶν Marg. Ar. C. Cl. & forſan rectius: nam ita legiſſe videtur Servius. Videſis Cluver. p. 22, 29. Idem. Σικελῶν Reg. Caſſ. Σικελοῦ Dan. *l.* 15. τοῦτο ἔχοντος) τοῦ τρέχοντος Dan. *ead.* οὕτως) οὕτω Caſſ. Reg.

Pag. 6. *l.* 5. ἐπεὶ) ἐπειδὴ Ar. Huds. *ead.* ἔτη ἐγγὺς) Hic iterum Thucydidem erraſſe obſervat Cluverius p. 29. Idem. Ἔτι Caſſ. *ead.* πρὶν) πλὴν & in marg. πρὶν Gr. *l.* 6. μέσα) μέσσα Gr. *l.* 7. Φοίνικες) Utrum iſti Thucy-

didis in Sicilia Φοίνικες intelligendi ſint in Africa *Poeni*, an vero Phoenices in Aſia, vide Cluverium p. 40 &c. HUDS. *l.* 8. τῇ abeſt Ar. C. IDEM. Dan. *ead.* θαλάσσῃ) θαλάσσης Dan. *l.* 9. ἀπολαβόντες) ἀναλαβόντες Marg. Καταλαβόντες Ar. HUDS. Schol. vulgatus etiam annotat variam lectionem ἀνεκλαβόντες. Sed hoc non eſt in Caſſ. *l.* 10. ἕνεκεν) ἕνεκα Dan. *ead.* ἐπειδὴ δὲ) ἐπεὶ δὲ Gr. *l.* 11. ἐκλιπόντες) Aliud legiſſe, aut legendum putaviſſe videtur Valla: nam vertit, *omiſſa navigatione.* HUDS. Ἐκλειπόντες Gr. *l.* 12. ταπλεῖω) τα πλειω Reg. *l.* 13. Ἐλύμων) Ἑλλήνων Gr. HUDS. *ead.* ξυνοικίσαντες) ξυνοικήσαντες Ar. C. Cl. Gr. IDEM. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ.

Pag. 7. *l.* 1. ἀπέχει deeſt Gr. *l.* 2. οὕτως) ὡς Reg. & ſupra οὕτως eadem manu. καὶ οὕτως deeſt Mſ. Baſ. *l.* 3. πρῶτοι) πρῶτον Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Caſſ. Dan. *ead.* Χαλκιδεῖς) De Chalcidenſium migratione vide Cluver. p. 37. HUDS. Καλχιδεῖς hic & paulo poſt, & cap. ſeq. Καλχιδικῆς & Καλχίδος Gr. *l.* 4. Θουκλέους) Θεοκλέους alii. HUDS. *ead.* ᾤκησαν) ᾤκισαν malit Ae. Port. Cl. HUDS. Caſſ. *l.* 5. Ἀπόλλωνος Ἀρχηγέτου) Ἀρχηγέτης dicebatur Ἀπόλλων, quia coloniae in Siciliam deducendae fuerat dux & auctor. Vide Cluver. p. 93, 94. HUDS. *l.* 6. Θεωροὶ) *Rerum divinarum curatores.* Vide ad V, 16. IDEM. *l.* 7. πλεύσωσι) πλεωσι Marg. Ar. C. Cl. Gr. IDEM. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. *ead.* πρῶτον) πρῶτοι Ar. C. HUDS. Dan. *ead.* Συρακούσας) Συρακουσσας fere ubique Caſſ. *ead.* τοῦ ἐχομένου ἔτους) ἀρχομενου τοῦ ἔτους Marg. 1. Τοῦ ἐρχομένου ἔτους Marg. 2. Cl. Τοῦ ἐπιγενομενου ἔτους Camer. HUDS. Τοῦ ἐπιγμενου ἔτους Mſ. Baſ. Τοῦ ἐρχομένου ἔτους Reg. Caſſ. *l.* 8. Ἀρχίας) Huius meminit Strabo l. 6, p. 259. HUDS. *ead.* Σικελοὺς) Σικελὰς Dan. *l.* 9. νήσου) Inſulam intelligit *Ortygiam*, quintam Syracuſarum partem, ponte connexam: quae & *Arx*, & proprio nomine *Ortygia* dicebatur. Vide Cluverii Siciliam p. 155 &c. & Bocharti Geograph. Sacr. part. poſter. l. 1, cap. 28. HUDS. *ead.* οὐκέτι) οὐκ ἔτι Gr. paſſim. *l.* 11. προστειχισθεῖσα) προτειχισθεῖσα Reg. *l.* 12. Χαλκιδεῖς) Χαλκιδῆς Reg. *l.* 16. ἐποιήσαντο Εὔαρχον) ἐποίησαν τὸν Εὔαρχον Reg.

Pag. 8. *l.* 1. Μεγάρων) Μεγαρέων Ar. C. ut & mox infra. HUDS. Dan. hic, & infra Caſſ. *l.* 3. Παντακίου) Παντακύου Caſſ. *ead.* Τρωτιλόν τι) Πρώτιλόν τι Ar. C. & Cl.

in marg. *Τρώγιλον* legendum cenſet Ae. Port. HUDS. *ead.* *χωρίον*) *χωρίου* Reg. *ead.* *οἰκίσας*) *οἰκήσας* Ar. HUDS. *l.* 5. *ὑπὸ αὐτῶν*) *ὑπ' αὐτῶν* C. IDEM. *l.* 13. *οἰκίσαι*) *οἰκῆσαι* Ar. C. atque ita legebat Valla. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. Et huc pertinere arbitror *οἰκῆσαι*, quod ad fin. huius cap. in Appendice Var. Lection. e Cl. & Gr. annotaverat Hudſonus. Sed in Gr. eſt *ἐνοικῆσαι*. *ead.* *Πάμμιλον*) *Πάμμιλλον* Mſ. Baſ. Caſſ. *Πάμιλον* Gr. *l.* 14. *Σελινοῦντα*) *Ἑλινοῦντα* Reg. Caſſ. Gr.

Pag. 9. *l.* 1. *ξυγκατῴκισε*) *ξυγκατῴκησε* Cl. HUDS. *Συγκατῴκισε* Reg. Caſſ. Gr. *l.* 2. *ἐποίκους*) *ἀποίκους* Ar. C. Vide ad V, 5. HUDS. Dan. *l.* 4. *μετὰ τὴν Συρακουσῶν*) *μετὰ τὴν τῶν Συρακουσῶν* Ar. HUDS. *Μετὰ Συρακουσῶν* Mſ. Baſ. Reg. Gr. *Τὴν* manu recenti inter verſus ſcriptum erat in Caſſ. *ead.* *οἴκησιν*) *οἴκισιν* malit Ae. Port. HUDS. Ita fuerat in Caſſ. Corrector fecerat *οἴκησιν*. *l.* 6. *ἐστὶ* deeſt Ar. HUDS. *ead.* *ὃ πρῶτον*) *τοπρῶτον* Gr. *l.* 7. *ἔτεσι*) *ἔτη* C. HUDS. *ead.* *ἐγγύτατα*) *ἐγγυτάτω* Dan. *l.* 8. *οἴκησιν*) *οἴκισιν* reponendum cenſet Ae. Port. HUDS. Ita Caſſ. *l.* 9. *ᾤκισαν*) *ᾤκησαν* Ar. C. atque ita ſcribendum ſuſpicatus eſt Steph. HUDS. Reg. Dan. *l.* 11. *Πυστίλον*) *Πύστιλον* Ar. C. HUDS. *Πίστυλον* Reg. *l.* 12. *Ζάγκλη*) Paulo aliter hoc referunt alii ſcriptores. Vide Cluverii Sicil. ant. pag. 82, 83, & Caſauboni notas in Strabonem pag. 128. HUDS. *ead.* *Ὀπικίᾳ*) *Ὀπυκίᾳ* Gr. *l.* 13. *ὕστερον δὲ ἀπὸ*) *ὕστερον δὲ καὶ ἀπὸ* Ar. C. Cl. HUDS. Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 10. *l.* 1. *ἐλθὸν*) *ἐλθὼν* Caſſ. & a prima manu Gr. *ead.* *Περιήρης*) Ita emendatum erat in Caſſ. e *Περιήρος*, & *Κραταιμένης* e *Κραταιμενεῖς*. *l.* 4. *ὑπὸ* deeſt Dan. *ead.* *ὅτι δρεπανοειδὲς* &c.) *ὅτι δρεπανοειδὲς τὴν ἰδέαν τὸ χωρίον ἐστὶ* Ar. C. Unus opinor Diodorus prorſus a Thucydide diſſentit, qui Zanclen a rege Zanclo nomen ait inveniſſe. Vide Strabonem l. 6, p. 268, Cluverii Sicil. pag. 84, Bocharti Geogr. Sacr. part. poſter. l. 1, c. 28, & Berkelium in Stephanum *περὶ πόλεων* p. 371. HUDS. *Ὅτι δρ. τ. χ. ἐστὶ τὴν ἰδέαν* Reg. *Τὴν ἰδέαν τ. χ. ἐστὶ* Mſ. Baſ. ex emend. & Caſſ. qui & *ἐστὶν* habet. *l.* 5. *ζάγκλον*) *ζάγκλον* pro falce uſurpavit Callimachus, ut conſtat ex Etymol. M. in voce *ζάγκλον*. HUDS. *Ζάγκλην* Gr. *l.* 6. *ὕστερον δὲ αὐτοὶ*) *ὕστερον δ' αὐτοὶ* Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 7. *προσέβαλον*) *προσέβαλλον* Ar. C. Ald. Flor. Baſ. HUDS. *Προσέβαλον τῇ Σικελίᾳ* Reg. *l.* 9. *Ἀναξίλας*) *Ἀναξίας* Gr. HUDS.

l. 11. τοαρχαῖον) τὸ ἀρχαῖον Ar. C. Baſ. IDEM. Reg. Caſſ. Gr. qui & paulo ante Μεσήνην. *l.* 12. ἀντωνόμασε) αὐτὸ ὠνόμασε Cl. HUDS. Ἀντωνόμασεν ab emendatione, ἂν τὸ ὠνόμασεν a prima manu Caſſ. *ead.* Ἰμέρα) Ἱμέρα Ar. C. Cl. HUDS. Reg. Caſſ. *ead.* ἀπὸ Ζάγκλης ᾠκίσθη) Id eſt: μετὰ τὴν Ζάγκλην οἰκισθεῖσαν, *poſt Zanclen conditam*, ut vertit Ae. Port. Vel ἀπὸ Ζάγκλης pro ὑπὸ Ζαγκλαίων, & tunc hoc modo reddi poteſt: *Himera quoque Zancles colonia eſt, deducta ab Euclide* &c. Vide Cluverii Siciliam antiq. p. 281. HUDS. *l.* 13. Σίμου) Σιμοῦ Gr. *l.* 14. μὲν οἱ πλεῖστοι) οἱ μὲν πλεῖστοι Gr. *ead.* ἐς) εἰς Reg. *ead.* ἀποικίαν) Ex hoc loco aliiſque liquet, vocem ἀποικίαν non ſolum ἀποίκων πλῆθος ſignificare, ſed & locum, in quem coloni ὑπὸ τῶν οἰκιστῶν deducuntur. Ae. Port. HUDS. *l.* 15. ξυνῴκησαν) ξυνώκισαν Caſſ. Mox ἐκ ante Συρακουσῶν om. Mſ. Baſ.

Pag. 11. *l.* 1. Μυλητίδαι) Μυλιτίδαι Caſſ. *l.* 4. Κάσμεναι) Κασμέναι Ar. Κασμίαι C. itidemque paulo infra. Βασμεναι Gr. ut mox infra. HUDS. Κασμέναι Reg. hic & infra. Sic quoque a prima manu, ſed deinde a correctore Κάσμεναι Caſſ. *l.* 5. ἔτεσι) ἔτεσιν Caſſ. *ead.* δὲ ἐγγὺς) δ' ἐγγὺς Ar. C. HUDS. Caſſ. *l.* 6. Καμαρινα τοπρῶτον) Καμάρινα τὸ πρῶτον Ar. C. HUDS. Καμάρινα etiam Reg. & Dan. & paulo poſt Καμάριναν Reg. Caſſ. Gr. Τὸ πρῶτον Caſſ. & Gr. *l.* 9. ἀναστάτων) ἀναστάντων Gr. & a prima manu Caſſ. ſed in hoc deinde correctum erat. *l.* 13. τὴν Καμαριναίων) τῶν Καμαριναίων Ar. HUDS. Gr.

Pag. 12. *l.* 1. τοτρίτον) τὸ τρίτον Ar. C. Baſ. HUDS. Caſſ. Gr. *l.* 5. ἄρχειν) ἄρξειν Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 6. ξυγγενέσι) ξυγγενέσιν Caſſ. Mox καὶ τοῖς abſunt a Mſ. Baſ. *ead.* προσγεγενημένοις) προγεγενημένοις Ar. C. HUDS. Gr. Dan. *l.* 7. ἐξώρμησαν) ἐξωρμήκεσαν Mſ. Baſ. *l.* 8. τε deeſt Ar. HUDS. *ead.* προθυμότερον) προθυμότεροι Gr. IDEM. *l.* 10. γαμικῶν τινων) Ob agrorum fines bellum exortum ſcribit Diodorus l. 12, p. 328 ed. Steph. Quae autem fuerint nuptiarum controverſiae, non liquet. HUDS. *l.* 12. ξυμμάχους) συμμάχους Gr. *ead.* κατεῖργον) καθεῖργον Reg. Gr. *l.* 13. Prius καὶ non agnoſcit Ar. HUDS. nec Gr.

Pag. 13. *l.* 1. Ἐγεσταῖοι) Αἰγεσταῖοι Cl. paſſim. HUDS. *ead.* Ἀθηναίους cum participio ἀναμιμνήσκοντες non iungit Valla. nam ſic vertit: *Itaque Egeſtaei repetita memoria ſocieta-*

tis ſibi cum Lachete initae, & ſuperioris belli Leontinorum, obſecrabant Athenienſes &c. Huds. *l.* 2. πέμψαντες) Ita in Gr. factum erat e πέμψαντας. *l.* 5. διαφθείροντες) διαφθείραντες legebat Valla. Huds. *l.* 7. Δωριεῖς) Δωριῆς Caſſ. *l.* 9. Πελοποννησίοις) Πελλοποννησίοις Gr. & ſic paſſim. *ead.* ἐκείνων) ἐκείνην Reg. *l.* 10. ξυγκαθέλωσι) ξυνκαθέλωσι Gr. *ead.* δ' εἶναι) δὲ εἶναι Gr. *l.* 13. ἀκούοντες) ἀκούσαντες Cl. Huds. Reg.

Pag. 14. *l.* 1. Ἔγεσταν) Ἐγέσταν Gr. *l.* 2. καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς) καὶ τοῖς ἱεροῖς Mſ. Baſ. *l.* 3. τὰ τοῦ πολέμου) Alibi pro ὁ πόλεμος. Haec tamen verba ſignificare poſſunt res bellicas, apparatum bellicum, aut ſtatum. Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. pag. 178, 179. Huds. *l.* 4. ὅτῳ) ὅσῳ Marg. Cam. Idem. *l.* 8. πολλὴν ſine οὐ legit Valla. Οὐ πολὺ Gr. Idem. *l.* 9. ἀνεκόμισαν) ἀνεκομίσαντο Ar. C. Cl. Huds. Reg. Caſſ. *ead.* Ὀρνεὰς) Ὀρνιὰς Cl. paſſim, & infra Ὀρναιάτας. Huds. *l.* 10. κατοικίσαντες) κατοικήσαντες Caſſ. *l.* 14. πολλῷ) πολλῶν Reg.

Pag. 15. *l.* 1. ἐξελθόντων) ἐξελθόντες legebat Valla. atque ita ſcribendum cenſet Ae. Port. Huds. *ead.* μὲν deeſt Reg. In Caſſ. recens manus inter verſus ſcripſerat. *l.* 3. ἄπωθεν) ἄποθεν Gr. *l.* 6. Μεθώνην) Haec eſt illa urbs, ad cuius oppugnationem Philippus Macedo alterum amiſit oculum. Huds. *l.* 12. οἱ δ' οὐκ) οἱ δὲ οὐκ Gr. *l.* 13. ἐτελεύτα· καὶ &c.) ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ τῷδε, καὶ ἕκτον κ. δ. ἐ. ἐ. τ. π. τ. Gr. *l.* 14. ξυνέγραψε) συνέγραψε Gr.

Pag. 16. *l.* 3. ἀσήμου) Huius oppoſitum ἐπίσημον, ut docet Pollux: cuius valor bonitaſve principis, eiuſve, qui cudendae monetae ius habet, effigie aut nota quadam comprobata eſt. Huds. *l.* 4. ἐς omittunt Cl. Gr. Ar. C. Idem. *ead.* ἔμελλον) ἔμελον Caſſ. *l.* 7. καὶ abeſt a Reg. *l.* 9. ἐν τῷ κοινῷ) ἐν τοῖς κοινοῖς Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 13. ξυγκατοικίσαι) ξυγκατοικῆσαι Reg. ξυνκατοικίσαι Gr. *l.* 14. ἥν τι περιγίγνηται &c.) ἥν τι περιγίγνηται τοῖς τοῦ πολέμου Ald. Flor. Baſ. Ἤν τι περιγίγνηται αὐτοῖς τὰ τοῦ πολέμου Marg. Huds. Περιγίγνηται emendatum erat in Caſſ. e περιγίγνεται.

Pag. 17. *l.* 1. ἄριστα non habet Reg. *l.* 2. ἐγίγνετο) ἐγίνετο, & inter verſus ἐγένετο Gr. *l.* 3. ναυσὶ) ναυσὶν Caſſ. *l.* 5. ἀκούσας) ἀκούσιος Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Recens corrector in Caſſ. inter verſus ſcripſerat γρ. ἀκούσας. *l.* 9. τοιάδε) Ita Marg. Cam. Cl. Gr. Huds. Reg.

Caſſ. *l.* 14. οὕτω) οὕτως Caſſ. οὕτως βραχεῖα. Mſ. Baſ. *l.* 15. πειθομένους) πυθομένους Gr.

Pag. 18. *l.* 1. ἀρᾶσθαι) αἱρεῖσθαι Dan. *ead.* καίτοι) καί τι Caſſ. *l.* 4. προνοῆται) πρόηται Marg. Stobaeus. HUDS. Προνοεῖται Reg. Gr. *l.* 6. πρότερον) Ita Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 7. ἀλλὰ ἢ ἂν γιγνώσκω) ἀλλα ἢ ἃ γιγνώσκω malint nonnulli. HUDS. *l.* 8. βέλτιστα) τὰ βέλτιστα Gr. IDEM. *l.* 13. διδάξω) δηλώσω Marg. IDEM. *l.* 14. ὑμᾶς) ἡμᾶς Ar. C. Cl. HUDS. Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 19. *l.* 1. δεῦρο) δεύτερον Ar. C. Cl. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. In Caſſ. manus recens ſuper δεύτερον ſcripſerat γρ. δεῦρο. *l.* 2. ἡ pro αἱ Cl. ex emendatione. HUDS. *l.* 3. ὑμῶν) ἡμῶν legebat Valla. HUDS. *ead.* οὕτω γὰρ ἐνθένδε &c.) οὕτω γὰρ ἐνθένδε τε ἄνδρες ἔπραξαν αὐτὰς καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων, σταλέντων δέ που, ἀξιόχρεω &c. Camerarius, atque ita legendo locum interpretati ſunt Valla & Ae. Port. & quamvis alteram lectionem ſecutus eſt Scholiaſtes, nihil tamen in hac video, quod abſonum ſit & inconcinnum. Αὐτὰ Cl. Gr. Αὐτὰς Cl. ex emend. HUDS. Αὐτὰ Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 4. σταλέντων που) σταλέντων δέ που Mſ. Baſ. Gr. *l.* 6. ποιήσονται) ποιήσωνται Caſſ. *l.* 7. κατ' ἀνάγκην) κατὰ ἀνάγκην Ar. C. HUDS. Reg. Dan. *l.* 8. πολλὰ τὰ ἀμφισβητούμενα) πολλῷ τε ἀμφ. Gr. *l.* 9. ἔχομεν deeſt C. HUDS. *ead.* εἰσὶ δ' οἱ) εἰσὶ δὲ οἱ Gr. *l.* 10. καὶ οὐχ οἱ ἀσθενέστατοι) καὶ οἱ οὐκ ἀσθενέστατοι Gr. *ead.* ἀλλ' οἱ μὲν) ἀλλὰ οἱ μεν Gr. *l.* 11. καὶ omittunt Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 12. ἔτι non agnoſcunt Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. *ead.* τάχα δ' ἂν ἴσως) τάχα ἂν δ' ἴσως Reg. Caſſ. *l.* 14. ξυνεπίθοιντο) ξυνεπιθεῖντο Ar. C. HUDS. Dan. Ξυνεπιθοῖντο Gr. *l.* 16. σφίσι deeſt Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Reg. Caſſ.

Pag. 20. *l.* 2. βεβαιωσώμεθα) βεβαιωσόμεθα Ar. C. Bar. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg. Caſſ. Vulgatum ſervat Mſ. Baſ. *l.* 3. εἰ Χαλκιδεῖς γε οἱ ἐπὶ) οἱ Χαλκιδεῖς γὰρ οἱ ἐπὶ Ar. Hic locus Ae. Porto ſuſpectus erat de menda. HUDS. Cum Ar. conſentit Dan. In Gr. corrector ſuper εἰ ſcripſerat οἱ. *l.* 4. ἡμῶν) ἀφ' ἡμῶν Cl. HUDS. Reg. *ead.* εἰσὶ) ὦσι & in marg. εἰσὶ Gr. *l.* 5. ἐνδοιαστῶς) ἐνδοιάστως Reg. *ead.* ἀκροῶνται) ἡμῶν ἀκρ. Gr. HUDS. *l.* 7. δ' αὐτῶν) δὲ αὐτῶν Gr. *l.* 12. ἰέναι) εἶναι Ar. C. 'Ιέναι margini Cod. Ar. ab aliena manu adſcribitur. HUDS. 'Επὶ τοιούτοις εἶναι Dan.

Τοιούτοις etiam Gr. ſed cum emendatione ſuperſcripta *τοιούτους. ead. κρατήσας*) *κρατήσαντας* Gr. *ead. κατασχήσει*) *κατισχύσει* Ar. C. *Κατισχήσῃ* Bar. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. *Κατισχύσει* Dan. *Κατασχήσῃ* Gr. Mſ. & ed. Baſ. non *κατισχήσῃ*.

Pag. 21. *l.* 1. *δοκοῦσιν*) *δοκῶσιν* Marg. Bar. HUDS. *l.* 2. *δεινοὶ ἡμῖν*) *δεινοὶ ἂν ἡμῖν* Gr. *l.* 3. *Συρακούσιοι*) *οἱ Συρακούσιοι* Gr. HUDS. *l.* 4. *κἂν*) Sic emendatum erat in Gr. ex *ἄν*. *l.* 5. *ἐκείνως*) *ἐκεῖνο* Reg. *Ἐκείνως* cum emendatione inter verſus *ἐκείνῳ* Caſſ. *ead. δ' οὐκ εἰκὸς*) *δὲ οὐκ εἰκὸς* Gr. *l.* 6. *ἐπὶ ἀρχὴν*) *ἐπ' ἀρχὴν* Gr. *l.* 8. *τὴν σφετέραν*) *τῶν σφετέρων* Reg. *l.* 10. *καὶ* deeſt Gr. *l.* 12. *ἐνθάδε*) *ἐνθάνδε*, & ſupra ſcriptum *ἐνθένδε* Gr. *ead. ἐπίθοιντο*) *ἐπιθεῖντο* Ar. C. Cl. *Ἐπιθοῖντο* Ald. Flor. ut & paulo ſupra *ἐξεπιθοῖντο*. HUDS. *Ἐπιθεῖντο* Dan. *l.* 13. *διὰ πλείστου*) Scil. *διαστήματος ἀφεστηκότα* Ae. Portus. HUDS. *l.* 14. *δόντα*) *δέοντα* libri excuſi ante Steph. IDEM. *Δόντα* Mſ. Baſ. *ead. ὑμεῖς*) *ἡμεῖς* Caſſ. *ead. ὦ Ἀθηναῖοι ἐς Λακεδαιμονίους*) *ὁ Λακεδαιμόνιοι Ἀθηναῖοι ἐς Λακεδ.* Gr. *πρὸς Λακεδαιμονίους* Mſ. Baſ. ex emendat.

Pag. 22. *l.* 2. *τοπρῶτον*) *τὸ πρῶτον* C. Baſ. HUDS. Caſſ. *l.* 3. *καταφρονήσαντες*) *καὶ καταφρονήσαντες* Ar. C. HUDS. Dan. *Καὶ φρονήσαντες* Gr. *l.* 4. *ἐφίεσθε*) *ἐφίεσθαι* Reg. Gr. Caſſ. ſed hic cum emendatione *ἐφίεσθε* recenti manu inter verſus ſcripta. *ead. τὰς τύχας*) Sc. *τὰς δυστυχίας, τὰς ξυμφοράς*. Ae. Port. HUDS. *l.* 5. *μηδὲ*) *μὴ δὲ* Reg. *l.* 7. *ἣν δύνωνται* deſunt Ar. HUDS. *l.* 8. *δὲ* omitt. Ar. C. IDEM. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Gr. *ead. περὶ πλείστου* &c.) Id eſt: *Ὅσῳ πολυχρονιώτερον τὴν ἀρετὴν μελετῶντες καὶ ἀσκοῦντες δόξαν κτᾶσθαι ζητοῦσι, τόσῳ καὶ μᾶλλον εἰκὸς ἡγήσασθαι αὐτοὺς σκοπεῖν ὅτῳ τρόπῳ τὴν σφετέραν ἐκ τῶν ξυμφορῶν ἀδοξίαν ἀνδραγαθήματι καὶ κατορθώματί τινι νῦν ἀφανίζωσιν.* Ae. Port. HUDS. *l.* 11. *πόλιν*) *πολλὴν* & in marg. *πόλιν* Gr.

Pag. 23. *l.* 1. *καὶ τοῖς σώμασιν* omittunt Ar. C. in ora tamen Cod. C. a manu aliena reponuntur. HUDS. Abſunt etiam a Dan. In Gr. primum fuerat *καὶ χρήμασι τοῖς σώμασιν*, deinde corrector *καὶ* punctis ſubſcriptis notaverat, & ſuper *τοῖς* poſuerat. *ead. καὶ ταῦτα ὑπὲρ*) *καὶ τὰ ὑπὲρ* Gr. HUDS. *l.* 2. *εἶναι* deeſt Bar. Ald. Baſ. uti & *ἔτι* paulo infra poſt *νεώτερος ὢν*. *Εἶναι* omittit Gr. & mox *τῶν ἐπικ.* IDEM. *l.* 5. *αὐτοὺς*) *αὐτῶν* Reg. *Αὐτοὺς μόνον λόγοις* Gr. *l.* 7. *εἴτε τις*) *εἰ δέ τις* Gr. HUDS. *ead. ἄρχειν ἄσμενος*)

ὑσμενος ἄρχειν Reg. Ἄρχειν deeſt Dan. *l.* 8. παραινεῖ) παραινῆ Gr. *l.* 9. ἔτι om. Gr. HUDS. *l.* 10. ἱπποτροφίας) ὑπερο-ψίας Mſ. Baſ. *l.* 14. ἀναλοῦν) ἀναλολοῦν Reg.

Pag. 24. *l.* 3. ὁρῶν ἐγὼ) ἐγὼ ὁρῶν Ar. C. HUDS. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Gr. Dan. *ead.* παρακελευστοὺς) παρασκευαστοὺς Ar. C. HUDS. *l.* 6. ψηφίζηται) ὑποψηφίζηται Gr. IDEM. *l.* 8. ἐπιθυμίᾳ) ἐπιθυμίαι & mox πρόνοιαι Gr. IDEM. *ead.* μὲν deeſt Dan. *l.* 10. τῶν) τὸν Ar. C. Bar. Cl. Gr. Ald. Baſ. HUDS. Reg. *l.* 12. ὑμᾶς) ἡμᾶς Cl. HUDS. Reg. *l.* 14. αὐτῶν) αὐτῶν Ar. C. Cl. Gr. Flor. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 15. καθ' αὐτοὺς) καθ' ἑαυτοὺς Gr. HUDS. Καθ' αὐτοὺς Caſſ. *ead.* τοῖς δ' Ἐγεσταίοις) τοῖς δὲ Ἐγεσταίοις Ar. C. HUDS. Reg.

Pag. 25. *l.* 3. τολοιπὸν) τὸ λοιπὸν C. Baſ. HUDS. Caſſ. *l.* 4. κακῶς) καλῶς Ar. C. HUDS. *l.* 6. ὦ Πρύτανι) Praeſidem ſenatus alloquitur: qui & Ἐπιστάτης dicebatur, & in Marm. Arund. CXVI Πρύτανις πρῶτος vocatur. Vide Notas ad Marm. XLVI. HUDS. *ead.* ἡγῇ) ἡγεῖ Gr. IDEM. *l.* 8. ἐπιψήφιζε) ἀντὶ τοῦ ἐπικύρου, ſuffragio tuo comproba. Harpocrat. Non ut Schol. δευτέρας ψήφους τίθει. hoc enim eſt ἀναψηφίζειν, quo & mox utitur Nicias. Ἐπιψηφίζειν eodem ſenſu Herodotus lib. 8, p. 482, Aeſchines p. 38 & 40, & κατὰ Κτησιφῶντος initio, ubi προέδρων hoc munus fuiſſe innuit. Vide Valeſii notas in Harpocr. p. 32. HUDS. *l.* 10. μη μετὰ τοσῶνδ') μὴ με τοσῶνδε Gr. μετὰ in marg. IDEM. Sic quoque Caſſ. deinde adſcriptum erat τά. Μη με τοσῶνδ' Mſ. Baſ. *l.* 11. σχεῖν) ἔχειν Gr. *ead.* κακῶς omittunt Ar. C. Cl. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Margini Cod. Ar. apponitur. HUDS. Omittunt etiam Reg. Dan. Caſſ. in quo recens corrector inter verſus ſcripſerat. Κακῶς βουλευσομένης Mſ. Baſ. *l.* 12. ὃς) ὡς Reg. Caſſ. & ex emendatione recenti ὅς. *l.* 13. ὠφελήσῃ) ὠφελήσει Gr. *ead.* μηδὲν) μὴ Reg. *ead.* βλάψῃ) Ita in Gr. emendatum erat e βλάψαι.

Pag. 26. *l.* 1. εἶπε) εἶπεν Caſſ. *l.* 2. παριόντες) παριόντων Gr. *l.* 3. οἱ δέ τινες καὶ ἀντέλεγον) οἱ δὲ ἀντέλεγον Dan. *l.* 5. τὰ ἀλλα) τἄλλα Gr. *l.* 6. πολιτικὰ) πολεμικὰ Marg. HUDS. *l.* 8. δι' αὐτοῦ) δι' αὑτοῦ Reg. *l.* 14. οὐχ ἥκιστα) οὐχήκιστα Ar. C. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg.

Pag. 27. *l.* 1. τῆς τε κατὰ τὸ &c.) Id eſt: τῆς περὶ τὸ σῶμα διαίτας παρὰ τοὺς νόμους. Ae. Port. Ἀλκιβιάδης δ' ἦν μὲν ἀμελεῖ καὶ πρὸς ἡδονὰς ἀγώγιμος. ἡ γὰρ ὑπὸ Θου-

κυδίδου λεγομένη παρανομία εἰς τὸ σῶμα τῆς διαίτης ὑποψίαν τοιαύτην δίδωσιν. Plutarch. in Alcibiade. HUDS. *l.* 3. *γίγνοιτο*) *γίγνητο* Caſſ. *l.* 4. *διαθέντα* pro *διαθέντος*, Atticorum more. HUDS. *l.* 5. *αὐτεῦ*) *αὐτοῖς* Dan. *l.* 9. *μοὶ* deeſt Bar. HUDS. *l.* 12. *ἐπιβόντός εἰμι*) *περιβόντός εἰμι* Marg. IDEM. Caſſ. in marg. *ead.* *δόξαν* deeſt Gr. *l.* 13. *καὶ* non habet Reg.

Pag. 28. *l.* 2. *καταπεπολεμῆσθαι*) *καταπεπολεμεῖσθαι* Caſſ. Gr. *l.* 4. *ἐνίκησα*) *καὶ τὸ νικῆσαι δὲ, καὶ δεύτερον γενέσθαι καὶ τέταρτον, ὡς Θουκυδίδης φησὶν, ὁ δ' Εὐριπίδης τρίτον, ὑπερβάλλει λαμπρότητι καὶ δόξῃ πᾶσαν τὴν ἐν τούτοις φιλοτιμίαν.* Plutarchus in Alcib. HUDS. *l.* 8. *τοῖς μὲν ἀστοῖς φθονεῖται*) Id eſt, *ὑπὸ τῶν ἀστῶν φθονεῖται.* Sic & ſupra *εἴρηται τοῖς ποιηταῖς*, pro *ὑπὸ τῶν ποιητῶν.* Ae. Port. HUDS. *Αὐτοῖς* Caſſ. Reg. & in hoc recenti manu inter verſus *ἀστοῖς.* *l.* 9. *αὐτὴ ἰσχὺς*) *αὐτὴ ἡ ἰσχὺς* Gr. HUDS. Habet *αὕτη*, non *αὐτή*. Et ſic etiam Reg. *l.* 10. *ἥδ' ἡ ἄνοια*) *ἥδ' ἄνοια* in margine Cod. Ar. atque locum ita emendandum eſſe coniecit Muretus Var. Lect. lib. 14, c. 1. Quod niti videtur auctoritate Scholiorum Gr. in quibus ita notatum eſt: *εἰρωνεύεται* &c. idque plane confirmat, quod haud ita multo poſt legitur: *καὶ ταῦτα ἡ ἐμὴ νεότης καὶ ἄνοια* &c. *Ἥδ' ἡ ἄνοια* Cl. *ἡ διάνοια* in marg. HUDS. *Ἥδ' ἡ ἄνοια* Caſſ. in marg. *γρ. διάνοια.* *ead.* *τέλεσι*) *τέλεσιν* Caſſ. *l.* 11. *ὠφελῇ*) *ὠφελεῖ* Caſſ. & a prima manu Gr. deinde emendatum erat. *l.* 12. *μὴ*) *καὶ* C. HUDS. *ead.* *ἐπεὶ καὶ ὁ κακῶς* &c.) Id eſt: *ἐπεὶ καὶ ὅταν οἱ δυνατοὶ κακῶς πράσσουσι, οὐδεὶς τῆς αὐτῶν δυστυχίας ἴσην αὐτοῖς μοῖραν ἔχειν ἐθέλει.* Ae. Port. HUDS. *l.* 13. *ἰσομοιρεῖ*) *ἰσομοιρῇ* Dan.

Pag. 29. *l.* 2. *ὑπερφρονούμενος*) *καταφρονούμενος* Gr. HUDS. *l.* 6. *μὲν μάλιστα*) *μάλιστα μὲν* Gr. *ead.* *τῶν δὲ ἔπειτα*) *τῶν δ' ἔπειτα* Bar. Ald. Flor. HUDS. *l.* 7. *ἀνθρώπων*) *ἀνδρῶν* Gr. *ead.* *τε* deeſt Gr. *l.* 9. *ταύτῃ αὔχησιν*) *ταύτῃ σχήσειν* Mſ. Baſ. ex emendat. *l.* 10. *ὧν ἐγὼ ὀρεγόμενος* &c.) *καινοπρεπῶς* dici videtur pro *ὧν ἐμοῦ ὀρεγομένου, καὶ δ. τ. τ. ἰ. ἐπιβοωμένου, τὰ δημόσια* &c. Ae. Port. HUDS. *l.* 13. *ξυστήσας*) *ξυνστήσας* Gr.

Pag. 30. *l.* 7. *πεφοβῆσθαι*) *πεφοβεῖσθαι* Caſſ. Gr. *l.* 8. *δοκεῖ*) *δοκῇ* Bar. C. Ald. Flor. HUDS. Abeſt a Gr. in marg. *δοκεῖ.* *l.* 9. *ἀποχρήσασθε*) *ἀποχρήσεσθε* Bar. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Gr. *ead.* *ὠφελείᾳ*) *ὠφελίᾳ* Caſſ. *l.* 10.

τὴν omittit Cl. Huds. *ead.* μεταγιγνώσκητε) μεταγιγνώσκετε Reg. Gr. Μεταγινώσκετε Caſſ. *l.* 11. γὰρ deeſt Reg. *l.* 14. ὡς περὶ οἰκείας) ὥσπερ οἰκείας Reg. Caſſ. in hoc deinde correctum erat ὡς περὶ οἰκείας. *ead.* οὔτε τὰ περὶ &c.) Id eſt: οὔτε ὅπλοις ἐξήρτυται τοῖς πρὸς τὸ σῶμα σκεπάζειν ἐπιτηδείοις, οὔτε νομίμοις παρασκευαῖς κατὰ τὰ ἐν τῇ χώρᾳ χωρία ἐξήρτυται. Ae. Port. Huds.

Pag. 31. *l.* 2. ὅ, τι δὲ ἕκαστος &c.) Hic verborum ordo: ὅ, τι ἕκαστος οἴεται λαβὼν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ οἰκήσειν ἄλλην γῆν, ἢ ἐκ τοῦ πείθειν λέγων, ἢ μὴ κατορθώσας στασιάζων &c. Huds. *l.* 8. στασιάζουσιν) στάσιν Reg. *ead.* οὐδ' ὁπλῖται) οὐδὲ ὁπλῖται Gr. *l.* 9. ὅσοι περικομποῦνται) ὅσοι περ κομποῦνται Reg. Caſſ. Dan. *l.* 10. ὅσοι) ὅσους Reg. *ead.* ἕκαστοι σφᾶς αὐτοὺς) ἕκαστοι ἑαυτοὺς, & in marg. σφᾶς Gr. *l.* 11. δὴ αὐτοὺς) δι' αὐτοὺς Marg. Huds. *l.* 12. ἢ manu rec. inter verſus ſcriptum eſt in Caſſ. *l.* 14. εὐπορωτέρα) ἀπορώτερα, & in marg. in maiori difficultate Gr.

Pag. 32. *l.* 2. ἐνθάδε) ἐνθένδε Marg. Ar. C. Cl. Gr. Reſpicit ad illud in oratione Niciae: φημὶ γὰρ ὑμᾶς πολεμίους πολλοὺς ἐνθάδε ὑπολιπόντας, καὶ ἑτέρους ἐπιθυμεῖν ἐκεῖσε πλεύσαντας, δεῦρο ἐπαγαγέσθαι. Huds. Ἐνθένδε Dan. *ead.* ἐπικωλύσει) ἔτι κωλύσει Gr. Huds. *l.* 6. αλλῳ) ἄλλο Caſſ. *l.* 7. καὶ νῦν οὔτε ἀνέλπιστοι) Vide Annott. Huds. *l.* 9. ἐκπλεύσωμεν) πλεύσωμεν Dan. *l.* 10. εἰσὶ) εἰσὶν Gr. *l.* 11. ἡμῖν) ὑμῖν Bar. Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. Huds. *l.* 13. βοηθοῖμεν) Ita emendatum erat in Gr. e φοβηθοῖμεν.

Pag. 33. *l.* 2. οὐδε ἐκεῖνοι) οὐδ' ἐκεῖνοι Gr. *l.* 4. κωλύωσιν) κωλύουσι Gr. κωλύσωσιν Schol. *l.* 7. ἢ ante βαρβάροις omittunt Ar. C. Bar. Huds. *ead.* ἐπεὶ) ἐπειδὴ Ar. Idem. *ead.* ἡσυχάζοιεν) ἡσυχάζοιμεν & φιλοκρινοῖμεν legit Valla. Idem. Ita emendatum erat in Gr. Φυλοκρινοῖεν Mſ. Baſ. Caſſ. *l.* 9. αὐτῇ) αὐτοὶ Gr. inter verſus. *l.* 10. προὔχοντα) προέχοντα Dan. *l.* 11. τὶς) τέως Reg. *ead.* ἀλλὰ καὶ &c.) Hic verborum ordo: ἀλλὰ καὶ προκαταλαμβάνει ὅπως μὴ ἔπεισιν. id eſt: πρότερος αὐτὸν καταλαμβάνειν καὶ καθαιρεῖν φιλεῖ, ὅπως αὐτὸς αὐτῷ μὴ ἐπίῃ καὶ αὐτὸν καθέλῃ. Ae. Port. Huds. *l.* 12. ἐς abeſt a Gr. corrector adſcripſit. Ἡμῖν παύεσθαι, ἐς ὅσον Mſ. Baſ. *l.* 13. ἀλλ' αναγκη) ἀλλὰ ἀναγκη Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 14. τοὺς) In Caſſ. manu recenti emendatum erat τοῖς.

Pag. 34. *l.* 1. αὐτοῖς) ἡμῖν αὐτοῖς Dan. *l.* 2. αὐτοὶ ἄλλων ἄρχοιμεν) αὐτοὶ ἂν ἄρχοιμεν Gr. Huds. *l.* 3. ἡμῖν

τοῖς ἄλλοις) ἡμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις legendum cenſent Ae. & F. Port. Ὑμῖν τοῖς ἄλλοις Ar. C. Cl. Huds. Dan. & ex emendatione pro ἡμῖν Gr. *ead.* μὴ recenti manu inter verſus Caſſ. *l.* 4. μεταλήψεσθε) μεταλήψεσθαι Reg. *l.* 6. στορέσωμεν) στερήσωμεν Reg. *l.* 7. καὶ οὐκ ἀγαπήσαντες omittunt Ar. C. Gr. Cl. Huds. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. in marg. Caſſ. deinde ab alio ſcripta ſunt. *l.* 10. ἢ) εἰ Reg. *l.* 11. τὸ δὲ ἀσφαλὲς) τὸ δὲ καὶ ἀσφ. Dan.

Pag. 35. *l.* 2. ἀποστρέψῃ) ἐπιστρέψῃ Ar. C. Huds. Dan. *l.* 5. νεότητα μὲν) μὲν νεότητα Reg. *l.* 6. μηδὲν δύνασθαι) μὴ δύνασθαι Dan. *l.* 8. μάλιστ' ἂν) μάλιστα ἂν Gr. *l.* 9. περὶ ἑαυτὴν) περὶ αὐτὴν Ar. C. Cl. Gr. Huds. Dan. & a prima manu Caſſ. e quo deinde recens correctōr fecerat αὑτὴν, quod eſt in Reg. *l.* 13. γιγνώσκω) ξυγγιγνώσκω Marg. Bar. Ald. Flor. Baſ. Huds.

Pag. 36. *l.* 1. ἤθεσι) ἤθεσιν & mox πολιτεύωσιν Gr. *l.* 3. οἱ δ' Ἀθηναῖοι) οἱ δὲ Ἀθηναῖοι C. Huds. *l.* 9. ἀποτρέψειε) ἀποτρέψειεν, & mox ἐπιτάξειεν Caſſ. Gr. *l.* 10. παρελθὼν αὐτοῖς ἔλεγε) παρελθὼν αὖθις ἔλεγε &c. Camer. Παρελθὼν αὐτοῖς αὖθις ἔλεγε &c. Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Dan. & Mſ. Baſ. non ut Cam. *l.* 12. ἘΠΕΙΔΗ πάντως ὁρῶ) ἐπειδὴ πάντως αὖθις ὁρῶ Ar. C. Huds. Ἐπειδὴ πάντας ὁρῶ Caſſ. Gr. *l.* 13. ξυνενέγκοι μὲν) ξυνενέγκοιμεν Reg. Gr.

Pag. 37. *l.* 5. προσδεξομένας) προσευξαμένας Gr. *ead.* τό, τε) τόγε Ald. Flor. Baſ. Huds. *l.* 7. τὸ deeſt Gr. *l.* 8. παρεσκευασμέναι) παρασκευασμέναι Caſſ. *l.* 9. ἡμετέρᾳ) ὑμετέρᾳ Ar. Huds. *l.* 10. οὐχ ἥκιστα) οὐχήκιστα Bar. C. Ald. Flor. Baſ. Idem. Reg. Gr. *l.* 11. μὲν omittunt Ar. C. Huds. Dan. Μὲν ὁπλῖται γὰρ Mſ. Baſ. ex emendat. *l.* 13. χρήματά τ' ἔχουσι) χρήματ' ἔχουσι Ar. Flor. Huds. Χρήματα ἔχουσι Gr. *l.* 14. καὶ deeſt Gr. *ead.* ἐστὶ deeſt Ar. Huds. *l.* 15. ἀπαρχὴ εἰσφέρεται) ἀπαρχῆς εἰσφέρεται Marg. Ἀπ' ἀρχῆς φέρεται Ar. C. Cl. Gr. Huds. Sic & Reg. & Dan. Ἀπαρχῆς φέρεται Mſ. Baſ. Ἀπαρχὴ φέρεται, & manu recent. ἀπαρχὴ εἰσφέρεται Caſſ.

Pag. 38. *l.* 4. φαύλου pro φαύλης. Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. pag. 157. Huds. *l.* 5. ξυμπλεῖν) ξυνπλεῖν Caſſ. *l.* 6. ἀξιόν τι τῆς διανοίας) ἄξιον τῆς διανοίας Ar. C Cl. Ἀξίως τι Gr. ἄξιον ex emendat. Huds. Ἄξιον τῆς διανοίας Reg. Caſſ. Dan. In Caſſ. deinde manus recens inter verſus ſcripſerat τι. *l.* 8. εἰ) ἢν Ar. C.

Huds. Dan. *ead.* ξυστῶσιν) ξυνστῶσιν Reg. Caſſ. Gr. *ead.* φυβηθεῖσαι) βοηθεῖσαι Reg. *l.* 9. ἡμῖν deeſt Dan. *l.* 11. τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Bar. C. Baſ. Huds. Caſſ. *l.* 13. πολύ τε) πολύ τι Reg. *ead.* ἀπὸ) Non ἀπὸ, ſed απο in Cod. C. Huds. *l.* 14. αὐτῶν) αὐτῶν Bar. C. Ald. Flor. Baſ. Idem. *ead.* ἐν τῷ ὁμοίῳ &c.) Sic legunt & diſtinguunt F. & Ae. Port. ἐν τῷ ὁμοίῳ, καὶ ὅτε στρατευσόμενοι ἐν τοῖς τῆδε ὑπηκόοις &c. Idem. *ead.* στρατευσόμενοι) στρατευσαμένοι Reg. Caſſ. Gr.

Pag. 39. *l.* 2. ἀλλ' ἐς) ἀλλὰ ἐς Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. *ead.* ἀπαρτήσαντες) ἀπαρτήσοντες Ar. C. Ald. Flor. Baſ. atque ita legendum cenſet Ae. Port. Scilicet, ut reſpondeat τῷ στρατευσόμενοι. Huds. Sic & Reg. Caſſ. Dan. & a prima manu Gr. ſed ex emendatione ἀπαρτήσαντες. *ead.* ἐξ ἧς μηνῶν οὐδὲ) ἐξ ἧς οὐδὲ μηνῶν Ar. C. Huds. Dan. *l.* 14. ἀπολαμβανώμεθα) ἀπολαμβανόμεθα Ar. C. Huds. Portus. *ead.* ἔχῃ) ἔχει Bar. Ald. Flor. Huds. Caſſ. Sed deinde emendatum erat.

Pag. 40. *l.* 1. πολλὴ γὰρ οὖσα) Pro πολλῆς γὰρ οὔσης, vel πολλῆς γὰρ ἐσομένης. Ae. Port. Huds. *l.* 2. ἑτοιμάσασθαι) Ita Mſ. Baſ. ἑτοιμάσεσθαι ed. Baſ. *l.* 4. ὡς πλεῖστα) ὡς πλεῖστον Ar. Huds. *l.* 7. ἔλθωμεν ἐνθένδε) ἔλθωμεν οὐκ ἐνθένδε Gr. *ead.* ἀντίπαλον) Scilicet στράτευμα. Huds. *l.* 12. οἰκειοῦντας) οἰκιοῦντες Ar. C. atque ita legebat Valla. Huds. *l.* 13. κατάσχωσιν) κατασχῶσι Gr. *l.* 14. σφάλωνται) σφάλλωνται Ald. Flor. Steph. 1. Huds. Reg. Caſſ. Gr.

Pag. 41. *l.* 1. εἰδὼς πολλὰ) εἰδὼς ὡς πολλὰ Ar. C. Huds. *ead.* εὖ deeſt Reg. Caſſ. *l.* 2. χαλεπὸν δὲ &c.) Id eſt: χαλεπὸν δὲ ἡμᾶς ἀνθρώπους ὄντας εὐτυχῆσαι. Ae. Portus. Huds. Χαλεπὸν δ' ἀνθ. Gr. *l.* 3. ὄντας deeſt Reg. *ead.* ὁτιελάχιστα) ὅτι ἐλάχιστα Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 4. παρασκευῇ) παρασκευὴ, & mox ἀσφαλὴς, deinde ab emendatione παρασκευῇ & ἀσφαλεῖς Gr. ἀσφαλεῖς etiam Dan. *l.* 6. στρατευσομένοις) στρατευσομένοις Ar. C. Huds. Dan. *l.* 7. δοκεῖ) δοκῇ, in marg. δοκεῖ Gr. *l.* 8. εἶπε) εἶπεν Caſſ. *l.* 9. ἀποτρέψειν) ἀποστρέψειν Reg. *ead.* εἰ deeſt Caſſ. *l.* 10. στρατεύεσθαι) στρατεύσασθαι ex emendatione Gr. *l.* 11. μὲν deeſt Reg. *l.* 14. δὴ) δὲ Reg. Caſſ. Mox καὶ πολὺ ἔσεσθαι Mſ. Baſ. *l.* 15. πᾶσιν) πᾶσι Gr.

Pag. 42. *l.* 1. καταστρεψομένοις) καταστρεψαμένοις Reg.

l. 6. προσκτήσασθαι) προσκτήσεσθαι Ar. C. HUDS. Προσκτήσισθαι Dan. *l.* 12. ἐναντίον) ἐναντίων Caſſ.

Pag. 43. *l.* 1. ψηφίσωνται) ψηφίσονται Reg. Caſſ. *l.* 3. δοκεῖν) δοκεῖ Gr. *l.* 7. τοῖς) καὶ τοῖς Reg. *l.* 9. πλείοσι) πλείοσιν Gr. *l.* 10. τῶν deeſt Gr. Dan. *ead.* αὐτόθεν) Sc. ἐκ τῆς Ἀττικῆς. HUDS. *l.* 11. ἄλλο) ἄλλω Caſſ. *ead.* δοκῇ) δοκεῖ Caſſ. Gr. *l.* 13. δ' οἱ) δὲ οἱ Caſſ. Reg.

Pag. 44. *l.* 1. πλοῦ τοὺς) πλοῦ τοῦ τοὺς Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Πλοῦ τούτους, & a manu recenti τοῦ τοὺς Caſſ. *l.* 2. δοκῇ) δοκεῖ Caſſ. *ead.* μετὰ ταῦτα) μεταταῦτα Ar. Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 9. ὅσοι Ἑρμαῖ) Vide Schefferi notas in Aeliani Var. Hiſt. l. 2, c. 41, & notas Variorum in Corn. Nepotis Alcibiadem. HUDS. Ὅσαι Reg. Ὅσοι Ἑρμαῖοι Dan. Ἐν δὲ τούτοις ὅσοι Mſ. Baſ. *l.* 10. τῇ) τῶν Ar. C. HUDS. Dan. *ead.* ἡ τετράγωνος ἐργασία, πολλοὶ) ἡ τετράγωνος ἐργασία πολλὴ Ar. C. HUDS. Πολλὴ etiam Reg. & Dan. *l.* 12. περιεκόπησαν) Vide Annott. HUDS. *l.* 13. οὐδεὶς) ἐλέχθη ὅτι Κορίνθιοι διὰ τοὺς Συρακουσίους ἀποίκους ὄντας, ὡς ἐπισχέσεως ἐσομένης πρὸς τῶν οἰωνῶν, ἢ μεταγνώσεως τοῦ πολέμου, ταῦτα δράσειαν. Plutarchus in Alcibiade. HUDS. *ead.* μεγάλοις) Vide Demoſthenem in Midiam, & Andocidis Orat. περὶ τῶν μυστηρίων. IDEM.

Pag. 45. *l.* 1. μηνύτροις) μινύτροις, & paulo poſt μινύειν Gr. *ead.* δημοσίᾳ omittit Gr. HUDS. *ead.* τε deeſt Dan. *l.* 2. οἶδεν) εἶδεν Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 5. ξυνωμοσίᾳ) ξωμοσίᾳ Gr. *l.* 7. οὖν) γοῦν Marg. Camer. Cl. HUDS. *l.* 8. Ἑρμῶν) Ἑρμαίων Dan. *l.* 10. καὶ τὰ μυστήρια) Myſteria illa erant Cereris ſacra arcana. *Myſteria Cereris initiorum ſacra* vocat Iuſtinus, criminis huius mentionem faciens. Vide notas Variorum in Corn. Nepotis Alcibiadem, & Iuſtini lib. v. HUDS. *l.* 11. ποιῆται) ποιεῖται Reg. Caſſ. Dan. *ead.* ἐν οἰκίαις) Scilicet in Polytionis domo, ut ait Iſocrates Orat. de bigis, & Andocides de Myſteriis, & Plutarchus in Sympoſiacis. Palmerius in Exercitat. p. 53. HUDS. Ἐπὶ οἰκίας Mſ. Baſ. *l.* 13. ἐμποδὼν ὄντι &c.) ἐμποδὼν ὄντι σφίσι, μὴ αὐτοῖς τοῦ δήμου &c. Ar. C. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Ὄντα Dan. Σφίσι Reg. Caſſ. Dan. Μὴ αὐτοῖς Reg. Caſſ. Dan. Gr.

Pag. 46. *l.* 1. ἐξελάσειαν) ἐξελάσαιεν Caſſ. *l.* 2. τά τε μυστικὰ) τὰ μυστικὰ Ar. C. HUDS. *l.* 4. ἐπιλέγοντες τεκμήρια) ἐπιλέγοντές τε τεκμήρια Dan. *l.* 5. οὐ δημοτι-

κὴν παρανομίαν) Vide ſupr. cap. 15. Huds. *l.* 6. Ὁ δ' ἔν τε τῷ παρόντι) ὁ δὲ ἐν τῷ τε παρόντι Gr. *l.* 8. καὶ omittunt Ar. C. Huds. Ἤδη γὰρ τῆς παρ. Dan. *l.* 9. ἐπεπόριστο) ἐπεπόρηστο Reg.

Pag. 47. *l.* 1. διαγνῶσι) διαγνῶσιν Caſſ. Gr. *l.* 2. οἱ δ') οἱ δὲ Gr. *l.* 3. ὅ τε δῆμος μὴ μαλακίζηται deſunt Mſ. Baſ. *l.* 7. ἀναγωγὴν) ἀγωγὴν Marg. Ald. Flor. Baſ. Cl. & ἀναγωγὴν in marg. Huds. Ἀναγωγὴν Mſ. Baſ. Ἀγωγὴν Reg. Gr. Caſſ. & hic inter verſus rec. manu ἀναγωγὴν. *l.* 13. ἐγίγνετο) ἐγίνετο C. Huds. *l.* 14. ὁλκασι) ὁλκάσιν Gr.

Pag. 48. *l.* 3. τὴν omittunt Ar. C. Cl. Gr. Huds. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. *ead.* διαβαλοῦσιν) διαβάλλουσιν Ar. C. Huds. Dan. *ead.* αὐτοὶ δ' Ἀθηναῖοι) Sic Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Οἱ omitt. Cl. Gr. Huds. Αὐτοὶ δ' Ἀθηναῖοι Reg. Caſſ. Dan. Αὐτοὶ δὲ Ἀθ. Gr. *l.* 4. ει τινες) οἵτινες Ar. C. Cl. ειτινες in marg. Huds. Οἵτινες Dan. *ead.* παρῆσαν, ἐς τὸν Πειραιᾶ καταβάντες &c.) Sic diſtinguunt Ar. C. atque locum ita diſtinguendum monuit Ae. Port. Huds. Sic etiam Caſſ. Reg. & hic Πειρεᾶ. *l.* 6. ξυγκατέβη) ξυνκατέβη Gr. *ead.* ὁ deeſt Reg. *l.* 7. ὁ non agnoſcit Mſ. Baſ. *l.* 10. υἱεῖς) ὑεῖς Gr.

Pag. 49. *l.* 2. ἀπολιπεῖν) ἀπολείπειν Reg. *l.* 6. ἀξιόχρεων) ἀξιόχρεω Mſ. Baſ. Gr. *l.* 8. τῶν) Scil. ἐκπλευσάντων ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων. Ae. Port. Huds. *l.* 9. καὶ ἡ ἐς Ἐπίδαυρον) Vide lib. 2, cap. 56. Idem. *l.* 10. καὶ ἡ αὐτὴ &c.) Lib. 2, cap. 58. Idem.

Pag. 50. *l.* 2. δὲ ὁ στόλος) δ' ὁ στόλος Gr. *l.* 5. τριηράρχων) Trierarchus is dicebatur, qui navem bellicam praebebat, armamentis & remigiis inſtruebat, militibuſque ſtipendia numerabat. Vide Sigonium l. 4 de Repub. Ath. Pfeifferi Antiq. Graec. l. 2, c. 20. Huds. *l.* 7. κενὰς) καινὰς Mſ. Baſ. & inter verſus Gr. *l.* 11. θρανίταις) Vide Annott. Huds. *ead.* ναυτῶν) ναυτικῶν Ar. Idem.

Pag. 51. *l.* 1. ἡ ναῦς μάλιστα) μάλιστα ἡ ναῦς Dan. *l.* 5. αὐτοὺς ἅμα) αὐτοὺς καὶ ἅμα Ar. C. Huds. Dan. *l.* 6. προσετάχθη) προετάχθη legiſſe videtur Valla. quam lectionem non ferendam eſſe cenſet Stephan. Huds. *l.* 11. ἀπέστελλε) ἀπέστελλεν Gr. *l.* 12. τῶν δὲ ἰδιωτῶν) τῶν δ' ἰδ. Gr. *l.* 13. ἀναλωκει) ἀνηλώκει Gr. ex emendat. *l.* 14. ἐκ om. Cl. Huds. Reg. Ἐκ τοῦ δημοσίου Caſſ.

Pag. 52. *l.* 2. στρατειαν) στρατιὰν Ar. C. Ald. Flor.

Baſ. Huds. Gr. Dan. & in marg. Caſſ. *l.* 4. εὑρέθη) εὑρεθῇ Reg. *l.* 7. μέγιστος) ὁ μέγιστος Dan. *ead.* οἰκείας) οἰκιας Gr. *l.* 10. Ἐπειδὴ δὲ) ἐπεὶ δὲ Cl. Huds. *ead.* ἐσέκειτο) ἐπέκειτο Gr. Idem. Mſ. Baſ. Reg. *l.* 11. πάντα ἤδη ὅσα) πάντα ὅσα ἤδη Ar. C. Huds. Dan. *l.* 12. ὑπεσημάνθη) ἐπεσημάνθη C. Huds. *l.* 14. παρ' ἅπαν) παράπαν Gr.

Pag. 53. *l.* 2. οἵ τε ἐπιβάται) οἵ τ' ἐπιβ. Reg. *l.* 3. ὁ ante αλλος deeſt Gr. *l.* 4. παιωνίσαντες) παιανίσαντες Ar. C. Huds. *l.* 5. τελεώσαντες) τελέσαντες Reg. *l.* 6. ἐπὶ κέρως) ἐπικαίρως Marg. Huds. Reg. *ead.* τοπρῶτον) τὸ πρῶτον C. Baſ. Huds. Caſſ. Gr. *l.* 10. πολλαχόθεν τὰ) πολλαχόθεν καὶ τὰ Ar. C. Μὲν πανταχόθεν Cl. Huds. Καὶ habet etiam Dan. *l.* 11. ἐπιστεύετο) ἐπιστεύοντο Gr. *l.* 13. τὰ) Scil. ἀγγελλόμενα. Huds. *ead.* στρατείας) στρατιᾶς Ar. C. Huds. Caſſ. Reg. Dan. *ead.* τῆς deeſt Ar. Τῆς ἀπὸ τῶν Gr. Huds. *l.* 14. Ἀθηναίων) Ἀθηνῶν Reg. Caſſ.

Pag. 54. *l.* 1. σαφῶς) αὐτὸς Reg. *l.* 4. ἐπίπλου τῆς ἀληθείας) ἐπίπλου τῶν Ἀθηναίων Marg. Cam. Huds. Mſ. Baſ. ex emendat. *l.* 10. ἡμᾶς) ὑμᾶς Bar. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. *ead.* θαυμάζετε) θαυμάζεται Dan. *l.* 12. κατοικίσει) κατοικήσει Cl. Huds. Reg. Caſſ. *ead.* τὸ δὲ ἀληθὲς) τὸ δ' ἀλ. Gr. *l.* 13. ἡμετέρας) ὑμετέρας Ar. Huds.

Pag. 55. *l.* 1. τρόπῳ κάλλιστα) τρόπῳ μάλιστα Gr. Huds. *ead.* καὶ μήτε καταφρονήσαντες) καὶ μὴ καταφρονήσαντες Ar. Idem. *l.* 5. οἷοί τε ἔσονται) οἷοί τ' ἔσονται Ar. C. Idem. Reg. Caſſ. *l.* 6. ἐπέρχονται) Ita Ar. C. Bar. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 9. ἢ κατεργ.) εἰ κατεργ. Reg. *l.* 10. ἀπώσωμεν) ἀπώσομεν Gr. *ead.* οὐ γὰρ δὴ μὴ) οὐ γὰρ μὴ δὴ Reg. *ead.* τύχωσι) τύχωσιν Caſſ. Gr. *ead.* προσδέχονται) προσεδέχοντο Gr. Huds. *l.* 11. ἔργων) ἔργον Ar. C. Idem. Reg. *l.* 12. γὰρ δὴ στόλοι) γὰρ ἤδη στόλοι Gr. Huds.

Pag. 56. *l.* 1. δὴ omitt. Ar. C. Cl. Gr. Huds. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. In Caſſ. manus recens adſcripſit. *l.* 2. ξυνίσταται) ξυνίστανται Gr. *l.* 3. ἐπιβουλευθεῖσιν) ἐπιβουλευθεῖσι Caſſ. *l.* 4. πταίσωσιν) πταίωσιν Gr. Huds. Immo πταίσωσιν. Πταίωσιν Reg. Caſſ. *l.* 6. παρὰ λόγον) παραλόγον Caſſ. Gr. *ead.* ἐπὶ deeſt Mſ. Baſ. *l.* 7. ἐπ' Ἀθήνας) ἐπὶ Ἀθήνας Reg. Caſſ. Gr. *ead.* ἥει) ἥκει Gr. Huds. Εἴη Caſſ. *l.* 8. τοιοῦτο) τοιοῦτον Cl. Gr. Ar. C.

Huds. Mſ. Baſ. Reg. *l.* 14. ποιῶνται) ποιώμεθα Ar. C. Bar. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Ποιῶνται Cl. in marg. Huds. Ποιώμεθα Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 57. *l.* 1. ἀλλ' ἀεὶ) ἀλλὰ ἀεὶ Gr. *l.* 2. εἰσὶ) εἰσὶν Caſſ. *l.* 4. προήσονται) ποιήσονται Reg. *ead.* καὶ ἂν σφεῖς) κἂν σφεῖς Gr. *l.* 5. κρύφα γε) γε omittunt Ar. C. Huds. *ead.* του τρόπου) που τρόπου Gr. Idem. *l.* 9. δεῦρο omittit Gr. Idem. *l.* 11. ἐγώ τε) τε deeſt Reg. *ead.* ὑμεῖς τε) ὑμεῖς δὲ Ar. Huds. *l.* 13. ϑέλοιμεν) ϑέλομεν Reg. *ead.* ὅτιπλεῖστοι) ὅτι πλεῖστοι Ar. C. Bar. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 14. καθελκύσαντες) μεθελκύσαντες Reg. *l.* 15. δυοῖν μηνοῖν) δυοῖν τοῖν μηνοῖν Mſ. Baſ. ex emendat. *l.* 16. Τάραντα) Ταραντα Reg.

Pag. 58. *l.* 3. ἐς λογισμὸν καταστήσαιμεν) Id eſt: αὐτοὺς τοῦτο λογίζεσθαι ἀναγκάσοιμεν. Ae. Port. Huds. *ead.* ὁρμώμεθα μὲν &c.) Sic diſtinguit Ae. Port. ὁρμώμεθα μὲν ἐκ φιλίας, χώρας φύλακες. Idem. *l.* 5. ἡμᾶς) ὑμᾶς Caſſ. *ead.* περαιοῦσθαι) περαιοῦται, in margine περαιοῦσθαι Gr. *l.* 7. μεῖναι) εἶναι Ar. C. Gr. Huds. Mſ. Baſ. Dan. *l.* 8. βραδεῖα) βραχεῖα legiſſe videtur Valla. nam vertit, *brevi ſpatio & ordine venientes invadere.* Huds. Βραχεῖα Reg. *ead.* κατὰ λόγον) κατ' ὀλίγον Cl. in marg. Huds. Κατὰ ὀλ. Mſ. Baſ. *l.* 9. ταχυναυτοῦντι) ταχυνοῦντι Dan. *ead.* προσβάλοιεν) προσβάλλοιεν Ar. C. Huds. *l.* 10. ἐπιθοίμεθ' ἂν) ἐπιθείμεθ' ἂν Ar. C. Idem. Dan. *ead.* κεκμηκόσιν) κεκμηκόσι Gr. *l.* 11. δοκοίη) προσδοκοίη Marg. Huds. Schol. *l.* 12. ναυμαχίᾳ) ναυμαχίαν Ar. C. Huds.

Pag. 59. *l.* 1. ἀπολείποιεν) ἀπολίποιεν Reg. Caſſ. *l.* 2. εἰ ὑποδέξοιντο) εἰ μὴ ὑποδέξοιντο Ar. C. Huds. Dan. *ead.* ὥστε ἔγωγε) ὥστ' ἔγωγε Caſſ. Reg. *l.* 4. οὐδ' ἂν) οὐκ ἂν Ar. Huds. *ead.* διαβουλευσαμένους) βουλευσαμένους Ar. Idem. *l.* 5. ὁπόσοι τε ἐσμὲν) ὁπόσοι τ' ἐσμὲν Ar. C. Bar. Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. Huds. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 10. ἀγγελοίμεθα) ἀγγελλοίμεθα Caſſ. *l.* 11. πλεῖον) πλεῖστον Ar. Huds. *l.* 12. καὶ τοὺς) G. Canterus lib. 8 Novarum lection. cap. 6, inter καὶ & τοὺς interponendum cenſet μὴ vel οὐ hoc modo: καὶ μὴ τοὺς προεπιχειροῦντας ἢ τοῖς γε ἐπιχειροῦσι &c. *nec tam illi ſolent eſſe terrori, qui aliquos primi invadunt, quam qui ſe primis fortiter opponunt.* Vide Theſaur. Crit. Vol. 3, p. 684. Huds. *l.* 14. ἀμυνοῦνται) ἀμύνονται Reg. Caſſ. *l.* 15. 'Αθηναῖοι) οἱ 'Αθηναῖοι Gr.

Pag. 60. *l.* 6. ὅτιτάχιστα) ὅτι τάχιστα Reg. Caſſ. Gr.

ead. παραστῆναι) παραστήτω Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 7. ἐν τῶν ἔργων τῇ ἀλκῇ δείκνυσθαι) ἐν τῇ ἀλκῇ τῶν ἔργων δείκνυσθαι Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 9. ἐπικινδύνους) ἐπὶ κινδύνου Reg. Caſſ. *l.* 10. χρησιμώτατα) χρησιμώτατον Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 11. ἤδη deeſt Reg. *l.* 12. πάρεισι) πάρεισιν & paulo poſt εἶπεν Caſſ.

Pag. 61. *l.* 2. οὐδ', ἀληθῆ) οἱ δ' ἀληθῆ Marg. Ar. C. Gr. Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. Οἱ δὲ, ὡς ἀληθῆ &c. vel, οὐδ' ἀληθῆ &c. ſine diſtinctionis nota poſt οὐδὲ, ſcribendum cenſet Ae. Port. HUDS. Οἱ δ' ἀληθῆ Dan. *ead.* τοῖς δὲ) Vel ἐδόκει aut quid ſimile ſubintelligendum, vel (quod veriſimilius) οἱ δὲ reponendum pro τοῖς δέ. Ae. Portus. HUDS. *l.* 5. καὶ φοβούμενον) καὶ τὸ φοβούμενον Reg. *l.* 8. τοῖς πολλοῖς) τοῖς ἄλλοις Gr. HUDS. Sed in marg. πολλοῖς. *l.* 9. οὕτω) οὕτως Caſſ. Gr. *l.* 11. τοὺς δ' ἀγγέλλοντας) τοὺς δὲ ἀγ. Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 12. ὑμᾶς) ἡμᾶς Cl. HUDS.

Pag. 62. *l.* 2. ἐπηλυγάζωνται) Ex Heſychio ἐπηλυγίζωνται malint nonnulli. Vide Erotianum. HUDS. *l.* 4. ἀεὶ τάδε κινοῦσι) ἀεὶ τὰ ἐνθάδε κινοῦσι Gr. IDEM. Videtur aliquis error ſcribae eſſe in Gr. Nam primum ſcriptum erat οἵπερ ἐνθάδε κινοῦσι, deinde inter verſus additum ἀεὶ τά. *l.* 6. ἀλλ' ἐξ) ἀλλὰ ἐξ Gr. *ead.* ἂν deeſt Caſſ. *l.* 8. τε abeſt a Reg. *l.* 15. ἐξήρτυται) ἐξήρτηται Dan.

Pag. 63. *l.* 2. ἔλθοι) ἔλθῃ Dan. *ead.* οἷς γ' ἐπίσταμαι) οἷς γε ἐπ. Gr. *l.* 4. παρ' Ἐγεσταίων) παρὰ Ἐγ. Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 9. παρὰ τοσοῦτον) παρατοσοῦτον Caſſ. *l.* 10. ἑτέραν τοσαύτην) τοσαύτην ἑτέραν & Συράκουσαί εἰσιν Reg. *l.* 11. ὅμορον) ὅμοροι Dan. *l.* 12. παντάπασι) παντάπασιν Caſſ. *l.* 13. ξυστήσεται &c.) Scil. ἡ γὰρ ἐκείνων στρατιὰ ξυστήσεται καὶ ὁμοῦ μενεῖ ἐν στρατοπέδῳ ἐκ νεῶν ἱδρυθέντι· καὶ οἱ στρατιῶται ἐκ σκηνιδίων, καὶ παρασκευῆς, ἣν ἐξ ἀνάγκης, καὶ παρὰ γνώμην ἀναγκασθέντες, κατὰ δύναμιν, πρὸς τὰ παρόντα παρασκευάσωσιν, οὐκ ἐπὶ πολὺ χώρας διάστημα, καὶ πόῤῥω τῶν ὅπλων, ἐξιόντες πλανήσονται, ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἱππέων κωλυθέντες. Ae. Port. Loci ſententiam melius conſtare exiſtimat Acacius, ſi verba hoc modo diſtinguantur: μόλις μοι δοκοῦσιν οὐκ ἂν παντάπασι διαφθαρῆναι (ἤπου γε δὴ ἐν π. π. Σικελίᾳ. ξυστήσεται γὰρ) στρατοπέδῳ τε ἐκ νεῶν &c. Ξυστήσονται Ald. HUDS. Ξυνστήσεται Reg. Caſſ. Gr. *l.* 14. σκηνιδίων) σκηνίδων Gr.

Pag. 64. *l.* 1. ἐπὶ πολὺ) ἐπιπολὺ Reg. Caſſ. Gr. *l.* 2. ἐξιόντες) ἐξιόντων Ar. C. Huds. Dan. *l.* 6. σφέτερα αὐτῶν) σφέτερ' αὐτῶν Gr. *l.* 7. ἄνδρες) ὦ ἄνδρες Reg. *ead.* οὔτε ἂν) οὔτ' ἂν Gr. *l.* 9. καὶ ἔτι τούτων) καὶ οὐκ ἔτι τούτων Mſ. Baſ. *l.* 10. ὑμέτερον) ἡμέτερον Reg. *l.* 12. κατορθώσωσιν) κατορθώσωσι Gr. *l.* 13. προφυλάξασθαι) φυλάξασθαι Reg. *l.* 14. αἰσθόμενοι) αἰσθανόμενοι Ar. C. Huds. Dan.

Pag. 65. *l.* 2. αὐτὴν) αὐτὴν Bar. C. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Caſſ. *l.* 3. ὧν ἐγὼ πειράσομαι &c.) Hic verborum ordo: ὧν ἐγὼ πειράσομαι μὴ περιϊδεῖν τι γενέσθαι ποτὲ ἐφ' ὑμῶν &c. F. Port. Huds. *l.* 4. γε) τε Gr. *ead.* ἔπεσθαι) ἔσεσθαι Caſſ. *l.* 5. ἐφ' ἡμῶν) ἀφ' ἡμῶν Reg. *ead.* περιϊδεῖν) περὶ ἰδεῖν Caſſ. *ead.* Dicit ὑμᾶς τοὺς πολλοὺς pro eo, quod modo dixit, τὸ ὑμέτερον πλῆθος. Id eſt, *vos, e quibus populus conſtat.* Vel, *vos, qui populus eſtis.* Quibus opponit paulo poſt τοὺς ὀλίγους. Steph. Huds. *l.* 7. μόνον) μόνως Ar. Idem. Dan. *l.* 8. ἀλλὰ καὶ ὧν &c.) Id eſt: ἀλλὰ καὶ ἐκείνων ἕνεκα, ὧν βούλονται &c. F. Port. Huds. *l.* 9. δρᾷ μόνον) μόνων δρᾷ Ar. Μόνον δρᾷ C. Idem. Dan. *l.* 10. προαμύνεσθαι) προσαμύνεσθαι Bar. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Προαμύνεσθαι Mſ. Baſ. *l.* 11. προπείσεται) προσπείσεται Reg.

Pag. 66. *l.* 1. ἔννομον) εὔνομον Dan. *l.* 3. δὴ deeſt Ar. Huds. *ead.* μὴ abeſt a Reg. *l.* 5. Φήσει) φήσῃ Reg. φησί τις Mſ. Baſ. *ead.* οὔτ' ἴσον) οὔτε ἴσον Ar. C. & mox τοὺς δὲ ἔχοντας. Huds. Δὲ ἔχ. etiam. Caſſ. *l.* 7. ξύμπαν deeſt Dan. *l.* 10. κρῖναι δ' ἂν) Sic & Ariſtot. lib. 3 Polit. c. 11. Huds. *l.* 11. καὶ ταῦτα) Id eſt: τὰ διαφορὰ τῶν πολιτῶν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει συμπολιτευομένων συντάγματα, τὰ τῶν ξυνετῶν, τῶν πλουσίων, καὶ τῶν πολλῶν. Ae. Port. Huds. *ead.* καὶ κατὰ μέρη) καὶ τὰ μέρη Bar. Huds. Καὶ κατὰ τὰ μέρη. Reg. Caſſ. *l.* 14. δ' ὠφελίμων) δὲ ὠφελίμων Gr.

Pag. 67. *l.* 1. ἃ ὑμῶν) ἐφ' ὑμῶν legit Valla. Huds. *l.* 4. κακὰ σπεύδοντες) κατασπεύδοντες C. in margine κακὰ σπεύδοντες. Huds. *l.* 6. γε omittunt Ar. C. Huds. *l.* 8. ἂν ἴσον καὶ) ἂν καὶ ἴσον Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Ἂν καὶ ἴσον, καὶ πλέον Mſ. Baſ. *ead.* ἧπερ) ὧνπερ in margine Cod. C. Huds. *l.* 10. κινδυνεῦσαι) κινδυνεύσετε Ar. C. Huds. Dan. *l.* 11. ὡς προαισθανομένους &c.) Id eſt: ἡμῶν ἤδη τὰς ὑμῶν ἐπιβουλὰς καὶ ἐπιχειρήσεις προαισθο-

μένων, καὶ οὐκ ἐπιτρεψόντων ὑμῖν ταῦτα διαπράξασθαι. Vel, *ὅτι τὰς ὑμετέρας διανοίας καὶ ἐπιχειρήσεις ἤδη προαισθόμεθα, καὶ οὐκ ἐπιτρέψομεν ὑμῖν ποιεῖν ὧν ἐφίεσθε.* Ac. Port. *Ὡς προαισθομένους* Marg. *Ὡς πρὸς αἰσθανομένους* Gr. *Ὡς πὰρ* (vel *ὥσπερ*) *αἰσθανομένους* Cl. HUDS. *Ὡς πρὸς αἰσθομένους* Reg. *Ὡς προαισθομένους* Schol. & a prima manu Caſſ. deinde a correctore *πρὸς αἰσθομένους*. *Προσαισθανομένους* Mſ. Baſ. *l.* 12. *ἀπαλλαγῆτε*) *ἀπαλλαγῆναι* Marg. HUDS. *l.* 13. *αὐτῆς*) *αὑτῆς* Cl. Gr. HUDS. Caſſ.

Pag. 68. *l.* 2. *καταπλαγεῖσα*) *ἐκπλαγεῖσα* Mſ. Baſ. *l.* 3. *ἐπιβαλεῖται*) *ἐπιβαλεῖτε* Bar. Ald. Flor. *Ἐπικαλεῖται* Gr. HUDS. Mſ. Baſ. *ead.* *ἐφ' ἑαυτῆς*) *ἀφ' ἑαυτῆς* Marg. Ar. C. *Ἐφ' αὑτῆς* Gr. HUDS. *Ἀφ' ἑαυτῆς* Dan. *Δὲ ἐφ' αὑτῆς* Gr. *l.* 4. *ὡς* deeſt Reg. *l.* 8. *Τοιαῦτα Ἀθηναγόρας εἶπε*) *τοιαῦτα μὲν Ἀθηναγόρας εἶπε* Ar. C. *Τοιαῦτα μὲν ὁ Ἀθ.* Cl. HUDS. *Τοιαῦτα μὲν Ἀθ.* Reg. Caſſ. Dan. & *εἶπεν* Caſſ. Dan. *Τοιαῦτα δὴ Ἀθ.* Mſ. Baſ. *l.* 9. *εἷς ἀναστὰς*) *τὶς ἀναστὰς* Gr. *εἷς ἀναστὰς* in marg. HUDS. *l.* 11. *ἐς* deeſt Gr. *l.* 12. *εἰσαγγελλόμενα*) *ἐπαγγελλόμενα* Ar. C. HUDS. Dan. *Ἐσαγγελλόμενα* Reg. Caſſ. *l.* 14. *παρασκευαζώμεθα*) *παρασκευασώμεθα* Ar. C. Bar. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg. Caſſ. *Παρασκευασόμεθα* Gr.

Pag. 69. *l.* 1. *δεήσῃ*) *δεήσει* Caſſ. *ead.* *οὐδεμία*) *οὐδὲ μία* Caſſ. *ead.* *τοῦ τε τὸ κοινὸν*) *τοῦτο τὰ κ.* Dan. *l.* 2. *ἄλλοις οἷς*) *ἄλλης ἧς* & ex emendat. *ἄλλοις ἧς* Caſſ. *l.* 3. *τὴν δ' ἐπιμέλειαν*) *τὴν δὲ ἐπιμ.* Gr. *l.* 4. *ἕξομεν*) *ἄξομεν* Dan. *l.* 5. *φαίνηται*) *φαίνεται* Caſſ. *l.* 6. *ἐπιμεμελήμεθα*) *ἐπιμελήμεθα* Ar. Bar. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Gr. *l.* 10. *Οἱ δ' Ἀθηναῖοι, ἤδη*) *Ἀθηναῖοι δὲ ἤδη* Cl. *οἱ* omittens. HUDS. *l.* 11. *ἐπεξέτασιν*) *ἐπ' ἐξέτασιν* Reg. Caſſ. Gr. *l.* 13. *ὁρμιεῖσθαί τε*) *ὁρμεῖσθαί τε* Baſ. Steph. 1. Illud *τε* non agnoſcit Ar. HUDS. *l.* 14. *ἐποιήσαντο*) *ἐποίησαν* Reg. *l.* 15. *ἀναπλέοντες*) *ἅμα πλέοντες* legiſſe videtur Valla. HUDS.

Pag. 70. *l.* 2. *τἄλλα*) *τὰ ἄλλα* Reg. Caſſ. *ead.* *εὐκοσμότεροι* &c.) Hic verborum ſenſus: *ἵνα οἱ στρατιῶται βέλτιον καὶ εὐπρεπέστερον κοσμηθέντες ὦσι, καὶ τὰς τάξεις καὶ τὸν κόσμον ῥᾶον φυλάττειν, καὶ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἄρχεσθαι, καὶ τὰ προσταττόμενα ποιεῖσθαι δύνωνται.* Ae. Port. HUDS. *l.* 3. *στρατηγῷ*) *στρατηγῶν* Gr. *l.* 4. *ἐς*) *εἰς* Reg. Caſſ. *l.* 7. *τῇ* deeſt Gr. *l.* 8. *ἐς*) *εἰς* Gr. *l.* 9. *τέσσαρσι*) *τέτταρσι* Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 13. *δὲ* deeſt Gr.

Pag. 71. *l.* 2. ἐκ καταλόγου) οἱ ἐκ καταλόγου ſunt ἐκ τῶν αὐτοχθόνων, id eſt, cives ac indigenae, ſic dicti, quoniam ex tabulis, in quas publice nomina & numerum civium referri mos fuit, nominatim citabantur per δημάρχους. HUDS. *ead.* Ͽῆτες) Vide Annott. IDEM. *l.* 3. δὲ οἱ ἄλλοι) δ' οἱ ἄλλοι & paulo poſt δὲ 'Αργείων Gr. *l.* 6. τετρακοσίοις) τριακοσίοις Gr. *l.* 9. ἱππαγωγῷ) ἱππαγωγῶν Ald. Flor. Baſ. Eadem navis στρατιῶτις etiam appellabatur, quoniam non equos modo, ſed & milites in iis perducebant. HUDS. Καὶ ante ἱππαγωγῷ deeſt Dan. *l.* 11. τούτοις) Scilicet ἠκολούθουν. HUDS. *l.* 13. ὅσα ἐς τειχισμὸν) ὅσα δὲ ἐπὶ τειχισμὸν Ar. C. IDEM. Dan. *l.* 14. ἃ omittit Cl. HUDS.

Pag. 72. *l.* 3. ξυνδιέβαλε) ξυνδιέβαλλε C. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Caſſ. *l.* 4. ἡ πᾶσα παρασκευὴ) ἡ παρασκευὴ πᾶσα Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 14. Χαλκιδέας ὄντας) Hunc locum egregie illuſtrat Strabo l. 6. Vide Cluverii Italiam p. 1297, & Siciliam p. 128. HUDS. Καλχιδέας & Καλχιδεῦσιν οὖσιν Gr.

Pag. 73. *l.* 5. πρόπλους ναῦς) Vide Bayſium de Re Navali pag. 92, & Schefferum l. 3, c. 3, p. 202. HUDS. *l.* 7. ἔλεγον) ἐλέγοντο Gr. IDEM. Sed duae poſtremae literae punctis ſubſcriptis notatae ſunt. *l.* 11. οὐκέτι) οὐκ ἔτι Gr. *l.* 13. περίπλοια) περιπόλια Marg. C. Gr. Cl. in marg. Ald. Flor. Baſ. Πέριξ πλοῖα legiſſe videtur Valla. HUDS. Περιπόλια Caſſ. in marg.

Pag. 74. *l.* 1. ἐστὶ) ἐστὶν Gr. *ead.* τἄλλα) τὰ ἄλλα Gr. *l.* 2. ὅσονοὺ) ὅσον οὐ Ar. C. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 3. Αἱ δ' ἐκ τῆς 'Εγέστης) ἐκ δὲ τῆς 'Εγέστης Ar. HUDS. Αἱ δὲ ἐκ τ. 'Ε. Gr. *l.* 4. παραγίγνονται) παραγίνονται Gr. *l.* 6. τάλαντα μόνα) μόνα τάλαντα Reg. *l.* 8. 'Ρηγῖνοι) 'Ρήγιοι Gr. *ead.* ξυστρατεύειν, οὓς πρῶτον ἤρξαντο π.) ξυνστρατεύειν οὓς ἤρξαντο πρῶτον π. Gr. *l.* 11. περὶ) παρὰ Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 12. ἀλογώτερα) ἀλογώτατα Marg. HUDS. Schol. *l.* 13. ἐξετεχνήσαντο τοτε) ἐξετεχνάσαντο τότε Marg. C. 'Εξετεχνάσαντό τε Ar. 'Εξετηχνήσαντό τ' Gr. HUDS. Gr. habet ἐξετεχνήσαντό τε ὅτε. 'Ετεχνήσαντο Mſ. Baſ. ;

Pag. 75. *l.* 1. ἱερὸν τῆς 'Αφροδίτης) Vide Cluverii Siciliam antiq. p. 93, 94. HUDS. *l.* 3. καὶ ante Ͽυμιατήρια om. Mſ. Baſ. *ead.* καὶ ἄλλην) καὶ τὴν ἄλλην C. HUDS. *l.* 7. καὶ χρυσᾶ) καὶ deeſt Dan. *ead.* ξυλλέξαντες) ξυν-

λέξαντες Gr. *l.* 8. Φοινικικῶν) Φοινικῶν Reg. *l.* 10. ἐπιτοπολὺ) ἐπὶ τὸ πολὺ C. Huds. Caſſ. Ἐπὶ πολὺ Gr. Ὡσεπιτοπολὺ Reg. *l.* 12. τοῖς ἐκ τῶν τριηρῶν) Vocat τοὺς ἐκ τριηρῶν, quos τριηρίτας ſupra dixerat. Huds. Τριηρῶν ex emendat. recenti pro τριήρων Caſſ. *ead.* παρεῖχε) παρεῖχεν Caſſ. *l.* 13. Διεθρόησαν, διελάλησαν, διεθορύβησαν. Suidas. Huds.

Pag. 76. *l.* 1. διῆλθεν) ἦλθεν Ar. C. Huds. Dan. *l.* 2. τὰ deeſt C. Huds. *ead.* πολλὴν) πολλοὶ Dan. *l.* 4. ἐβουλεύοντο) ἐπεβουλεύοντο Mſ. Baſ. *l.* 7. παρέχωσι χρήματα) παρέχωσι τὰ χρήματα Ar. C. Huds. Dan. *l.* 9. ὅσασπερ) ὁσάπερ Mſ. Baſ. Gr. *l.* 10. ξυμβάσει) ξυμβιβάσει Ar. Huds. *l.* 11. διαλλάξαι) διαλέξαι Dan. *ead.* αὐτοῖς) αὐτοὺς Reg. *l.* 13. τῆς) τῶν Ar. C. Huds.

Pag. 77. *l.* 2. προσαγαγέσθαι) προσαγέσθαι Mſ. Baſ. *l.* 7. ἀλλ' ἐς) ἀλλὰ ἐς Gr. *l.* 11. Μεσσηνίους) Μεσηνίους Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Mſ. Baſ. Gr. *l.* 13. ἐφόρμησιν) ἐφόρμισιν Reg. *l.* 14. προσαγαγομένους) προσαγομένους Cl. Huds. Reg. Dan. *ead.* εἰδότας μεθ' ὧν τὶς πολεμήσει) ἰδόντας μεθ' ὧν τὶς τολμήσει Ar. C. Huds. Τολμήσει etiam Dan.

Pag. 78. *l.* 2. οἱ μὲν &c.) οἱ μὲν, οἱ Σελινούντιοι· οἱ δὲ, οἱ Συρακούσιοι. Ae. Port. Huds. *l.* 3. ἐῶσι) ἐῶσιν Gr. *l.* 4. ἔφη omittunt Ar. C. Huds. Dan. Ἔφη ἄντικρυς Reg. *ead.* Συρακούσας) Συρακούσαις Reg. Dan. *l.* 8. χρονίσῃ) χρονίσει Gr. *l.* 10. αἰφνίδιοι) αἰφνίδιον Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Dan. & ab emendatione Caſſ. *l.* 12. κατὰ πάντα) καταπάντα Ar. Huds. *ead.* τῇ τε ὄψει) τῇ δὲ ὄψει Ar. C. Idem. Dan. *l.* 13. νῦν deeſt Dan.

Pag. 79. *l.* 2. ἀποληφθῆναι) ἀπολειφθῆναι Dan. *l.* 4. οὐκ) μὴ Marg. Huds. *l.* 7. διαμελλήσειν) διαμελήσειν Reg. Gr. *l.* 12. Λάμαχος μὲν ταῦτα) Λάμαχος δὲ μὲν ταῦτα Gr. Λάμαχος μὲν τοσαῦτα Cl. Huds. Scriba Cod. Gr. δὲ punctis ſubſcriptis deleri voluerat. *ead.* καὶ omittunt Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Mſ. Baſ. *l.* 13. τοῦτο) ταῦτα Ar. C. Huds. Μετὰ δὲ τοῦ Ἀλκ. Reg. Μετὰ δὲ ταῦτα οὕτω Ἀλκ. Dan. *l.* 14. αὐτοῦ) αὑτοῦ Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Caſſ. *ead.* Μεσήνην) Μεσσήνην Reg. Caſſ.

Pag. 80. *l.* 1. δέξεσθαι) δέξασθαι Reg. Caſſ. Gr. *l.* 2. δ' ἔξω) δὲ ἔξω Gr. *l.* 10. ἐπὶ κέρως) Ita Marg. Ar. C. Cl. Vide ad c. 32. Huds. Dan. *l.* 13. καθειλκυσμένον)

καθειλκυσμένων Gr. *l.* 14. οἱ om. Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 81. *l.* 1. κατοικιοῦντες) κατοικοῦντες C. Gr. HUDS. Reg. *l.* 2. ξυγγένειαν) Leontini a Theocle Athenienſi conditi. Vide cap. 3, & Cluverii Sicil. l. 1, c. 2, 10. HUDS. *l.* 3. Ἀθηναίων) Ἀθηναίους Dan. *l.* 4. δ' ἐκηρύχθη) δὲ ἐκηρύχθη Gr. *l.* 6. χωραν) πόλιν C. HUDS. *ead.* ἐξ ἧς) ἐξῆς Reg. Gr. *ead.* ὁρμωμένοις) ὁρμημένοις Reg. *l.* 9. ἐσελθόντας) ἐξελθόντες Gr. HUDS. Habet ἐξελθόντας. *l.* 10. ὅ, τι) ειτι Marg. Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 12. οἱ στρατιῶται) καὶ οἱ στρατ. Caſſ.

Pag. 82. *l.* 1. τα) τὸ Gr. *l.* 3. οἱ δὲ ἄλλοι) οἱ δ' ἄλλοι Ar. C. HUDS. *l.* 12. καὶ deeſt Reg. *l.* 15. σφίσι τὰ ὅρκια εἶναι) σφισι καὶ τὰ ὅρκια εἶναι C. Σφίσι κατὰ τὰ ὅρκια εἶναι Ar. HUDS. Σφίσι καὶ τὰ ὅ. ἐ. Dan.

Pag. 83. *l.* 3. κατά τι) κατά τε Ar. C. HUDS. Κατὰ τῆς Συρ. Dan. *l.* 7. ναῦν non agnoſcit C. De navi Salaminia vide Annott. ad III, 33. HUDS. *l.* 8. κελεύσοντας) Figura mutata eſt, aliter κελεύσουσαν dicendum eſſet. Iam illud κελεύσοντας referri debet ad ἄνδρας τοὺς ἐν τῇ Σαλαμινίᾳ πλεόντας. Ae. Port. HUDS. Κελεύσαντας Caſſ. Reg. *l.* 9. ἐνεκάλει) ἐπεκάλει Gr. non ἐνεκάλει, ut in Appendice Hudſ. vitio operarum editum eſt. Ἐπεκάλει etiam Mſ. Baſ. *l.* 14. περὶ τοὺς Ἑρμᾶς) περὶ τὰς Ἑρμᾶς Ar. C. Ald. Flor. Baſ. HUDS.

Pag. 84. *l.* 1. πάντας) πάντα Ar. C. Gr. HUDS. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 2. ἀποδεχόμενοι) ὑποδεχόμενοι Reg. Dan. *l.* 6. ἀνέλεγκτον) ἀνέλεκτον Reg. *l.* 9. καταλυθεῖσαν deeſt Gr. *l.* 10. ὑπὸ) Scil. duce Cleomene rege. Vide Herodoti Τερψιχόρην p. 311 ed. Francof. HUDS. *ead.* τῶν deeſt Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 13. ξυντυχίαν) ξυμμαχίαν Mſ. Baſ. *ead.* ἐπιπλεῖον) ἐπὶ πλέον C. & mox ἐπὶ πλεῖστον. HUDS. Gr. utroque loco. *l.* 14. οὔτε αὐτοὺς Ἀθηναίους) οὔτε τοὺς Ἀθηναίους Ar. C. HUDS. Dan.

Pag. 85. *l.* 2. γὰρ γηραιοῦ) δὲ γεραιοῦ Mſ. Baſ. *l.* 4. ἀλλ' Ἱππίας) ἀλλὰ Ἱππίας &c. Ar. C. de Hippia & Hipparcho, uter horum natu maior, magnum inter maximos auctores eſt diſſidium. Vide Annott. HUDS. Ἀλλὰ Ἱππίας Reg. Caſſ. *l.* 6. μέσος πολίτης) τοὺς μέσους πολίτας optimos eſſe, cenſet Ariſtoteles Polit. l. 4, c. 11. Et Phocylides: Πολλὰ μέσοισιν ἄριστα, μέσος θέλω ἐν πόλει εἶναι. Acacius. HUDS. *l.* 7. πειραθεὶς) πειρασθεὶς Reg.

Pag. 86. *l.* 3. δὴ om. Mſ. Baſ. *l.* 5. τήν τε πόλιν) τὴν δὲ πόλιν Ar. HUDS. *l.* 7. αὐτὴ) αὕτη Reg. Caſſ. *l.* 8. καθόσον) καθ' ὅσον C. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 10. ἐνιαύσιον) ἐνιαυσίαν Reg. Caſſ. *l.* 12. τῶν δώδεκα θεῶν βωμὸν) Huius arae meminit Plutarchus in Demoſthene: item in Nicia. Herodotus lib. 6. Lycurgus in Oratione adverſus Lesbonact. Vid. Meurſii Ceramicum cap. 16. HUDS. *ead.* τὸν ἐν τῇ) τῶν ἐν τῇ Ar. IDEM. *ead.* Ἄρχων deeſt Gr. *l.* 13. Ἀπόλλωνος ἐν Πυθίου) Ἀπόλλωνος Πυθίου legiſſe videtur Valla. Ἀπόλλωνος ἐν Πυθίῳ malit F. Port. HUDS. Ἀπολ. ἐκ Πυθίου Gr. & mox τοῦ δ' ἐκ Πυθίου. *ead.* τῷ) τὸν Dan. *ead.* ἐν τῇ) ἐν deeſt Reg. *l.* 15. τοῦ δ' ἐν) τοῦ δὲ ἐν Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ.

Pag. 87. *l.* 7. μόνῳ) μόνον Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 8. γενόμενοι) γένοι Reg. *l.* 10. Θεσσαλοῦ) Huius nulla fere eſt apud auctores mentio. Meminit tamen Thucydid. l. 1, c. 20. Vide Meurſii Piſiſtratum c. 10. HUDS. *l.* 11. οὐδ' Ἱππάρχου οὐδεὶς) οὐδ' Ἱππάρχου καὶ οὐδεὶς Ar. C. IDEM. *l.* 12. Μυῤῥίνης) Μυρίνης Reg. *ead.* Ὑπεροχίδου) Ὑπερεχίδου Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 88. *l.* 3. δοκεῖ) δοκῇ Reg. Caſſ. *ead.* τοπαραχρῆμα) τὸ παραχρῆμα Ar. C. HUDS. *l.* 7. πολλῷ τῷ) τῷ πολλῷ Gr. *l.* 8. κατεκράτησε) κατεκράτησεν Caſſ. *ead.* νεώτερος) νέος; in marg. νεώτερος Gr. *l.* 9. ἠπόρησεν) ὑπόρησεν Caſſ. *l.* 10. ὀνομασθέντα) ὀνομασθέντι Dan. *l.* 13. Τὸν δ' οὖν Ἁρμόδιον) τὸν δ' αὖ Ἁρμ. Ar. C. HUDS. Dan.

Pag. 89. *l.* 2. ἐπαγγείλαντες) ἐπαγγείλαντος in Cod. Ar. ex alicuius emendatione. HUDS. *l.* 3. οὐδὲ ἐπαγγεῖλαι) οὐδ' ἐπαγγεῖλαι Ar. C. IDEM. *l.* 5. καὶ Ἀριστογείτων) καὶ ὁ Ἀριστογείτων Ar. C. Cl. IDEM. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 7. τῷ ἔργῳ) τῶν ἔργων Gr. *l.* 8. ἐν ᾗ μόνον ἡμέρᾳ) Ex hoc loco apparet, Panathenaea initio uno tantum die celebrata fuiſſe. Poſtea enim in plures prolata erant ornatus & magnificentiae cauſa. Vide Meurſii Panathenaea c. 5, p. 6. HUDS. *l.* 9. ἐγίγνετο) Sic Ar. C. IDEM. Reg. Caſſ. Al. ἐγένετο. Neutrum agnoſcit Mſ. Baſ. *ead.* ἐν ὅπλοις) Infra dicit, quod μετὰ ἀσπίδος καὶ δόρατος εἰώθησαν τὰς προπομπὰς ποιεῖν. Vide Meurſii Panath. c. 21, p. 35. HUDS. *ead.* πέμψαντας) πέμψοντας Ar. C. IDEM. *l.* 12. ἦσαν δὲ οὐ πολλοὶ οἱ ξυνομωμοκότες) ἦσαν δὲ πολλοὶ ξυνομωμοκότες Ar. C. IDEM. Dan. Ξυνομομώτες Reg. Ξυνομωκότες Caſſ. Ξυνωμοκότες & ex emend. ξυνομομωκότες Gr. *ead.*

οὕνεκα) ἕνεκα Gr. Huds. Mſ. Baſ. Caſſ. *l.* 13. ὁπωστιοῦν) ὁπωσιοῦν Ald. Flor. Ὁποσοιοῦν C. Ὁπόσοι ἂν Ar. Huds. Ὁπόσοι οὖν Reg. Caſſ. Gr. Ὁποσοῦν Dan. ὁπωσοιοῦν Baſ.

Pag. 90. *l.* 1. ἔξω ἐν τῷ Κεραμεικῷ) Ceramici duo, quorum unus intra urbem, alter extra. Vide Meurſii Ceramicum. Huds. & de Popul. Attic. in Κεραμεικός. *l.* 8. ὅσονοὐκ) ὅσον οὐκ Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 9. δι' οὗπερ) δι' ὅνπερ Cl. Huds. Reg. Gr. & ex emendat. Caſſ. in quo fuerat διόνπερ. *l.* 10. προτιμωρήσασθαι) προτιμωρήσεσθαι Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Πρότερον τιμωρησεσθαι Gr. Huds. Προτιμωρήσεσθαι Reg. Caſſ. *l.* 11. τῷ) τῶν Gr. *l.* 12. Λεωκόριον) Vide Schol. & Annott. ad Lib. 1, c. 20. Huds. *ead.* Punctum ponendum poſt καλούμενον, & legendum εὐθὺς δ' ἀπερισκέπτως προσπεσόντες, καὶ ὡς &c. F. Port. Huds. *ead.* εὐθὺς) καὶ εὐθὺς Reg.

Pag. 91. *l.* 1. τοαυτίκα) τὸ αὐτίκα Caſſ. *l.* 2. Ἀριστογείτων &c.) Sic legit & diſtinguit F. Port. Ἀριστογείτων, ξυνδραμόντος δὲ τοῦ ὄχλου, καὶ &c. Huds. Τοῦ ὄχλου, ὕστερον δὲ ληφθεὶς Mſ. Baſ. *l.* 5. ἐς τὸν Κεραμεικὸν) ἐς τὸ Κεραμεικὸν Ar. C. Huds. *l.* 6. ἀλλ' ἐπὶ) ἀλλὰ ἐπὶ Gr. *l.* 7. ἄπωθεν) ἄποθεν Ar. C. Huds. *l.* 11. οἰόμενοί τι) οἰόμενοί τε Ar. Idem. *l.* 12. ὑπολαβεῖν) ἀπολαβεῖν Ar. C. Idem. Dan. *l.* 13. εὑρεθῇ) εὑρεθείη Ar. Huds. *ead.* μετὰ γὰρ ἀσπίδος) Vide cap. 56. Idem. *l.* 14. εἰώθησαν) εἰώθεσαν Reg. Caſſ. Gr. Baſ. Steph. 2. Portus. *ead.* προπομπὰς) τὰς πομπὰς Cl. Huds. Reg. Caſſ.

Pag. 92. *l.* 4. τοῖς δ' Ἀθην.) τοῖς δὲ Ἀθην. Reg. *l.* 5. ἤδη om. Ar. C. Huds. Dan. *l.* 7. τινα deeſt Reg. *l.* 9. Αἰαντίδῃ) Αἰαντίδι Gr. Dan. & a recenti correctore Caſſ. *l.* 10. μετὰ ταῦτα) μεταταῦτα Reg. *l.* 11. αἰσθανόμενος) αἰσθόμενος C. Cam. Huds. *l.* 12. Λαμψάκῳ) Λαψάκῳ Caſſ. *ead.* ἐστὶν) ἐστὶ Gr. *l.* 14. Ἀνδρὸς ἀριστεύσαντος) Hoc Epigramma Simonidi adſcribit Ariſtot. Rhetor. l. 1, c. 9. Vide Caſauboni Epiſt. ad Rittershuſium pag. 409, Valeſii notas ad Harpocrat. p. 75, & Meurſii Piſiſtratum p. 129. Huds. *l.* 15. κεκεῦθε) κεύθει Gr.

Pag. 93. *l.* 1. Ἡ πατρός τε καὶ ἀνδρὸς) ἣ πατρός τ' ἀνδρός τε Marg. Cam. Huds. Ἡ πατρός τ' ἀνδρὸς, ἀδελφῶν &c. habet Mſ. Baſ. *ead.* τυράννων) Tyrannorum Sigaei ſcilicet: non enim potiti ſunt rerum Athenis Hippiae liberi. Sed Hegeſiſtratus, Hippiae filius, fuit Tyrannus Si-

gaei, ut docet Herodotus lib. 5. Palmerius Exercitation. p. 53. HUDS. *l.* 4. παυσθεὶς) παυθεὶς Ar. C. IDEM. Reg. *l.* 8. Μήδων) Μῆδον Dan. *l.* 10. δῆμος) Μῆδος Gr. in marg. δῆμος. *l.* 11. αὐτῶν) αὐτὸν Reg. *l.* 12. ὑπόπτης) ὕποπτος Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS. *l.* 13. αὐτοῖς) πρὸς τὸ σημαινόμενον refertur. Ae. Port. IDEM.

Pag. 94. *l.* 2. ἐφαίνετο) ὁ δῆμος ſcilicet: ἐπεδίδοσαν οἱ Ἀθηναῖοι. Ae. Port. HUDS. *ead.* καθ' ἡμέραν) καθημέραν a prima manu Caſſ. *l.* 4. ὅσπερ) ὥσπερ Ar. HUDS. *l.* 5. εἴτε ἄρα &c.) Scil. ἀναπείθεται μηνῦσαι τὰ πράγματα, εἴτε ἄρα οὕτως εἴη, εἴτε καὶ οὔ. Ae. Port. HUDS. *l.* 6. καὶ deeſt Dan. *ead.* ἐπ' ἀμφότερα) ἐπαμφότερα Caſſ. *l.* 7. οὐθεὶς) οὐδεὶς Ar. C. HUDS. *l.* 9. αὐτόν τε) αὐτόν τε Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. IDEM. Caſſ. *l.* 11. γὰρ deeſt C. HUDS. *l.* 12. μετ' ἀδείας) μετὰ ἀδείας Ar. C. IDEM. *ead.* ἀρνηθέντι) ἀρθέντι C. HUDS. *ead.* διὰ δίκης) μετὰ δίκης Reg. *l.* 13. καθ' ἑαυτοῦ) καθ' ἑαυτὸν Dan. *ead.* Quamvis τὸ τῶν Ἑρμῶν id ipſum eſſe ſciamus, quod alibi dicit τὰ περὶ τοὺς Ἑρμᾶς δραθέντα, nimirum τὴν τῶν Ἑρμῶν περικοπὴν, ut idem alibi vocat: malim tamen τόλμημα aut ἀσέβημα (nam ipſe auctor hoc inter ἀσεβήματα numerat) ſubaudire; ut τὸ τῶν Ἑρμῶν dictum ſit pro τὸ περὶ τοὺς Ἑρμᾶς τόλμημα aut ἀσέβημα. Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 180. HUDS.

Pag. 95. *l.* 1. ποιούμενοι) ποιησάμενοι Ar. HUDS. *l.* 2. εἴσονται) οἴσονται Reg. *l.* 3. κατηγορήκει) προκατηγορήκει Ar. HUDS. *l.* 4. καταιτιαθέντας) καταιτιωθέντας Reg. Caſſ. *l.* 6. ἐπανεῖπον ἀργύριον) Sic apud Demoſthenem ἐπικηρύττειν χρήματά τινι. HUDS. *l.* 7. παθόντες) παθοῦντες Gr. *l.* 8. ἀδίκως) ἐνδίκως Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 12. σαφὲς) σαφῶς Ar. C. HUDS. Mſ. Baſ. Dan. & inter verſus pro varia lectione manu rec. Caſſ.

Pag. 96. *l.* 2. πραχθῆναι) παραχθῆναι Reg. *l.* 3. τὸν om. Mſ. Baſ. *l.* 5. πρὸς) ὡς Reg. *l.* 9. Θησείῳ) Duplex erat Theſeum, unum in media urbe prope Gymnaſium: alterum vero extra urbem, ad murum longum. Vide Meurſii Theſeum c. 31. HUDS. Mox τῷ ἐν τῇ πόλει Mſ. Baſ. *l.* 10. οἱ omitt. Ald. Baſ. HUDS. At ſervat Mſ. Baſ. *l.* 12. τοὺς ὁμήρους) Vide Lib. 5, cap. 84. HUDS. *ead.* τοὺς ἐν ταῖς) τοὺς deeſt C. IDEM. *l.* 14. διὰ ταῦτα διαχρήσασθαι) διαταῦτα διαχρήσεσθαι Ald. Flor. Baſ. IDEM. Caſſ.

Διαχρήσεσθαι etiam Reg. & Gr. *ead.* περιεστήκει) περιειστήκει Ar. C. HUDS.

Pag. 97. *l.* 4. ἀπολογησομένῳ) ἀπολογησαμένῳ Reg Caſſ. Gr. *l.* 6. στρατιώτας τε) τε deeſt Ar. HUDS. *l.* 7. οὐχ ἥκιστα) οὐχηκιστα Ald. Flor. Baſ. IDEM. Reg. *l.* 9. ξυστρατεύειν) ξυνστρατεύειν Reg. Caſſ. Gr. *l.* 11. ὡς deeſt Caſſ. *l.* 12. ἐν Θουρίοις) ἐν τοῖς Θουρίοις Marg. Θούριοι πόλις Ἰταλίας, ἡ πρότερον Σύβαρις Steph. HUDS. *ead.* οὐκέτι) οὐκ ἔτι Gr. *l.* 13. ἀλλ ἀπελθόντες) ἀλλὰ ἀπελθ. Gr.

Pag. 98. *l.* 5. οὐ πολλῷ) οὐ πολὺ Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. *ead.* ἐς Πελοπόννησον) Tacitus in exſilium Elidem profectus eſt. Iuſtinus lib. V, cap. 1. HUDS. Πελλοπόννησον Gr. *l.* 6. οἱ δ' Ἀθηναῖοι) οἱ δὲ Ἀθην. Gr. *ead.* ἐρήμη δίκη) Diodorus Sic. lib. XIII, δίκην ἐρήμην κατεδίκασαν θανάτου. HUDS. *l.* 8. Μετὰ δὲ ταῦτα) μεταταῦτα δὲ Ald. Baſ. IDEM. Μετὰ ταῦτα δὲ Gr. *l.* 10. ξὺν παντὶ) ξυμπαντὶ Ald. Flor. Baſ. HUDS. *l.* 12. οἱ omittit Gr. IDEM. *l.* 14. πρὸς Ἐγεσταίους) παρ' Ἐγεστ. Gr. HUDS. Mſ. Baſ. a prima manu, πρὸς Ἐγεστ. ex emend.

Pag. 99. *l.* 1. Ἱμέραν) Ἰμέραν cum ſpiritu leni Ar. Ald. Baſ. Stephan. 1. utroque modo in numis vett. Vide Parutae Siciliam. HUDS. Ἡμεραν Reg. Ἰμέραν Gr. *l.* 2. ἐδέχοντο) ἐδέχετο, & ex emendat. ἐδέχοντο Gr. *l.* 4. Ὕκκαρα) Ὕκλαρα & infra Ὑκλάρων in Cod. C. De origine vocabuli ſic refert Athenaeus lib. VII: Ὕκκαρα προαγορεύεται διὰ τὸ τοὺς πρώτους τῶν ἀνθρώπων ἐλθόντας ἐπὶ τὸν τόπον ἰχθῦς εὑρεῖν τοὺς καλουμένους ὕκκας. HUDS. Ὕκαρα, & infra Ὑκάρων Reg. *ead.* Σικανικὸν) Σικανὸν Mſ. Baſ. Gr. *l.* 6. Poſt πόλιν diſtinguunt Ar. C. Ald. Flor. Baſ. HUDS. *ead.* Ἐγεσταίοις) τοῖς Ἐγεστ. Cl. Gr. IDEM. *l.* 7. ἱππεῖς) ἱππῆς Gr. *ead.* αὐτοὶ) Scil. οἱ Ἀθηναῖοι. aut, ut volunt alii, οἱ Ἐγεσταῖοι. Ae. Port. HUDS. *l.* 8. Σικελῶν) Σικελικῶν Dan. *l.* 10. παραπλεύσας, καὶ τἆλλα) παραπλεύσας τ' ἄλλα Mſ. Baſ. *l.* 12. ἀπέδοσαν) Id eſt: ὁ Νικίας καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, vel οἱ Ἀθηναῖοι Ae. Port., HUDS.

Pag. 100. *l.* 1. Ὕβλαν) Hyblae tres fuere Siciliae urbes, auctore Stephano περὶ πόλεων. Harum duarum tantum meminit Thucyd. *Maioris* infra; *Parvae* ſive *Geleatiais* hic loci, quae immigrantibus Graecis Megarenſibus *Megara* dicta eſt. In cognomine eius auctores variant. Nam Stephano dicitur Γαλεῶτις, Pauſaniae Γερεᾶτις, Thucydidi Γελεᾶτις. Vide Cluverii Siciliam pag. 333, & Bochar-

tum lib. 1 de Phoenicum coloniis, cap. 28. Huds. *l.* 2. Γελεᾶτιν) Γελεάτιν Caſſ. Gr. *ead.* ουσαν) πόλιν Ar. C. Huds. Πολεμίων πόλιν Dan. *l.* 4. Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου) τοῦ δὲ ἐπιγ. Gr. *l.* 10. ἐπέκεινα) ἐπ' ἐκεῖνα Gr. *ead.* πολὺ ἀπὸ σφῶν ἐφαίνετο) πολὺ ἀπὸ σφῶν ἐφαίνοντο legendum cenſent F. & Ae. Portus. Ἐφαίνοντο Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 14. γε deeſt Ar. C. Cl. Gr. Huds. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 101. *l.* 1. ἱππεῖς τε προσελαύνοντες) καὶ ἱππεῖς πρ. Ar. C. Ἱππεῖς προσ. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Ἱππῆς προσελ. Gr. Ἱππεῖς προσελ. & pro τε inter verſus δὲ Caſſ. *l.* 3. ἄλλα τε, καὶ εἰ ξυνοικήσοντες) ἄλλα τε ὡς ξυνοικήσ. C. Ἄλλα καὶ ὡς ξυνοικίσοντες Ar. in margine. Huds. Ἀλλά τε ὡς ξυνοικήσ. Dan. *l.* 8. ὅτιπλεῖστον) ὅτι πλεῖστον C. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 9. καταλαμβάνειν) καταλαβεῖν Ar. C. Cl. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 10. καθ') κατὰ Gr. *l.* 11. πρὸς παρεσκευασμενους ἐκβιβάζοιεν) πρὸς παρεσκευασμένοις ἐκβιάζοιεν Ar. C. Huds. Προσπαρασκευασμενους βιάζοιεν Mſ. Baſ. προσπαρασκευασμένους etiam ed. Baſ. Ἐκβιάζοιεν Reg. Caſſ. Dan. Sed in Caſſ. manus recens inter verſus ſcripſerat β. *l.* 12. τοὺς γὰρ ἂν ψιλοὺς τοὺς σφῶν) τοὺς γὰρ ἂν ψιλοὺς τῶν σφῶν &c. Ald. Flor. Baſ. Hic verborum ordo: τοὺς γὰρ ἱππέων τῶν Συρακουσίων &c. βλάπτειν ἂν μεγάλα τοὺς ψιλοὺς &c. Ae. Port. Καὶ poſt Συρακουσίων ponunt Ar. C. & totum ab ἱππέων ad βλάψονται omittunt. Huds. Τοὺς σφῶν Mſ. Baſ. Τῶν σφῶν Reg. Gr. Τῶν Συρακουσίων καὶ τοὺς Dan.

Pag. 102. *l.* 2. Ὀλυμπιείῳ) Ὀλυμπείῳ C. Ὀλυμπίῳ Ar. atque ita apud Diodorum Siculum. Non templum hic tantum fuiſſe Iovis, ſed & oppidulum iuxta ſitum, auctor eſt Thucyd. lib. 7. Vide Cluverii Siciliam pag. 179. Huds. *l.* 3. καὶ deeſt Ar. C. Idem. Dan. *l.* 4. τοιόνδε τι) τοιόνδ' ἔτι Ald. Flor. Baſ. Huds. *l.* 5. σφίσι) σφίσιν Gr. *l.* 6. τῇ om. Mſ. Baſ. *l.* 8. ἔφησεν) ἔφη Ar. C. Cl. Gr. Huds. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 10. εὔνων) εὐνόων Reg. Sic quoque a prima manu videtur fuiſſe in Caſſ. nam eraſum erat aliquid inter ω & ν, & accentus recenti manu in prima ſyllaba ſcriptus. *l.* 11. ἀπὸ τῶν ὅπλων) Potius ἀπο τῶν ὅπλων. ὅπλα apud Thucyd. caſtra, ſtationem, in qua armati milites ſunt, agmen etiam armatorum ſignificat. Sic lib. 1, καὶ τῆς μὲν γῆς ἐκράτουν, ὅσα μὴ προϊόντες πολὺ ἐκ τῶν ὅπλων. & initio lib. 3, καὶ τὸν μὲν πλεῖστον ὅμιλον τῶν

φίλων εἶργον, τὸ μὴ προεξιόντες τῶν ὅπλων τὰ ἐγγὺς της πόλεως κακουργεῖν. F. Port. HUDS. Ἄπο Caſſ. ſeu a manu recenti: nam apparebant veſtigia abraſi accentus ſuper ο. *l.* 13. ἀποκλείσειν τοὺς παρὰ σφισι) ἀποκλείσειν αὐτοὺς παρὰ σφίσι C. Ἀποκλείσειν αὐτοὺς Ar. abſque παρὰ σφισι. margini tamen apponitur. Ἀποκλήσειν Cl. Gr. HUDS. Ἀποκλήσειν αὐτοὺς π. σ. Reg. Caſſ. Αὐτοὺς etiam Dan. & σφίσιν Gr.

Pag. 103. *l.* 1. σταυρώματι) Ita Camerar. Στρατεύματι Marg. Ar. C. Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Dan. & Caſſ. in marg. Schol. pro varia lectione. Etiam Mſ. Baſ. non σταυρώματι. *l.* 2. ξυνδράσοντας) ξυμπράσσοντας Cam. HUDS. Ξυμπράσσοντας Καταναίων omiſſo πολλοὺς Mſ. Baſ. Ξυνδρασσοντας Dan. *l.* 3. ἥκειν) ἥκει Marg. HUDS. *l.* 6. παρεσκευάσθαι) παρασκευάσασθαι Cl. IDEM. Παρασκευάσθαι Gr. *l.* 11. καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς) κατὰ τῆς παρασκ. Caſſ. Gr. ſed in Caſſ. deinde emendatum erat καὶ τά. Mox αἱ ante ἡμέραι om. Mſ. Baſ. *l.* 12. ξυνέθεντο) ξυνέθετο Mſ. Baſ. Caſſ. *l.* 13. Συμαίθῳ) Σημαίθῳ Ar. Σιμαίθω Cl. HUDS. & Reg. *l.* 14. οἱ δ' Ἀθηναῖοι) οἱ δὲ Ἀθην. Caſſ. Gr.

Pag. 104. *l.* 1. προσιόντας) προσόντας Ald. Flor. Baſ. HUDS. Vulgatum ſervat Mſ. Baſ. *l.* 5. Ὀλυμπίειον) Ὀλύμπιον Ar. Gr. paſſim. Ὀλυμπεῖον C. Vide Var. Lect. ad p. 102. HUDS. Dan. *l.* 6. ὡς στρατόπεδον) ὡς τὸ στρατόπεδον Ar. C. Cl. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. *ead.* ἱππῆς) ἱππεῖς Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Stephani 1. itidemque paulo infra. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. hic, & infra. Dan. infra. *l.* 11. δ' οἱ) δὲ οἱ Gr. *l.* 12. ἐκάθισαν) καθισαν Ar. C. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Ἐκάθισαν Cl. ex emend. HUDS. Καθίσαν Reg. Caſſ. Dan. *l.* 15. καὶ πρὸ) καὶ om. Ar. C. HUDS.

Pag. 105. *l.* 1. τειχία) τείχια Ald. Flor. Baſ. HUDS. *ead.* τε deeſt Gr. *ead.* εἶργον) διεῖργον Marg. Cam. HUDS. *l.* 3. κατενεγκόντες) μετενεγκόντες Ar. HUDS. *l.* 4. σταύρωμα) σταυρώματα Reg. *ead.* Δάσκωνι) Δάσκων erat ſinus & caſtellum in Sicilia. Vide Cluverii Siciliam p. 180, & Bochartum de Phoenicum coloniis l. 1, c. 28. Δάσκωνι omiſit Valla: fortaſſe quia deerat in Cod. unde vertebat. HUDS. *l.* 5. εὐεφοδώτατον) ἐφοδώτατον Ar. C. Cl. IDEM. Reg. Caſſ. Dan. In Caſſ. recenti manu inter verſus εὐ. Ἐνεφοδώτατον Gr. *l.* 6. διὰ ταχέων) διαταχέων Ar. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 7. Ἀνάπου)

Sic Cam. Ἀνάπλου Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Atque ita legiſſe videtur Valla: nam vertit, *pontem, per quem remeatur a navibus*. HUDS. Ἀνάπλου etiam Reg. & Caſſ. ſed hic in marg. γρ. ἀνάπου, ὃ καὶ κρεῖττον. *ead.* ἐκ μὲν τῆς πόλεως) ἐκ τῆς μὲν πολ. Gr. *l.* 8. οὐθεὶς) οὐδεὶς Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 9. ὕστερον omitt. Mſ. Baſ. *l.* 11. τοπρῶτον) τὸ πρῶτον C. Baſ. HUDS. Caſſ. *l.* 12. ἀντιπροσήεσαν) ἀντιπροήεσαν Reg. Caſſ. Gr. *l.* 13. Ἑλωρίνην) Ἐλωρίδην Gr. Ald. Flor. Baſ. Ἐλωρίνην Steph. 1. Ἑλωρινὴν Cl. Ἐλωρινὴν Ar. C. HUDS. & Dan. Ἑλωρινὴν Reg. Caſſ.

Pag. 106. *l.* 1. Μαντινῆς) Μαντινεῖς Ar. C. Ald. Flor. Baſ. ut & paulo infra. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. utroque loco. Dan. infra. *l.* 4. ἐπὶ ταῖς εὐναῖς) M. Cruſius intelligit Triarios, quales apud Romanos fuerunt. HUDS. *ead.* πλαισίῳ) πλαίσιον, ἡ τετραγωνοειδὴς τῶν στρατιωτῶν σύνταξις. Herodianus. Πλαίσιον (ut ſcribit Aelianus) proprie eſt, ὅταν ἐκ τεσσάρων πλεύρων γένηται ἡ παράταξις, οὐκ ἐν τετραγώνῳ, ἀλλ' ἑτερομήκει σχήματι. HUDS. Πλησίῳ a prima manu Reg. *l.* 7. ἐπιτακτῶν) ἐπεισάκτων Ar. in marg. HUDS. Ἐπιτάκτων Reg. Caſſ. Dan. *l.* 9. ὁπλίτας) ὁπλίτας πάντας Gr. HUDS. Mſ. Baſ. *ead.* ἐφ' ἑκκαίδεκα) ἐπεκκαίδεκα Reg. Caſſ. Gr. ſed in Gr. emendatum erat ἐφ'. *l.* 11. Γελώων &c.) Γελώων ἱππεῖς ὅσον cetera in marg. Gr. Ἱππεῖς etiam Reg. Caſſ. Dan. & plerumque. *l.* 13. εἴκοσι) εἴκοσιν Caſſ. *ead.* τοὺς δὲ ἱππέας) τοὺς δ' ἱππέας Gr.

Pag. 107. *l.* 2. παρὰ δ' αὐτοὺς) Sic Mſ. Baſ. Περὶ δ' αὐτοὺς ed. Baſ. *l.* 6. μὲν παραινέσει) μὲν οὖν παρ. Dan. *l.* 7. αὕτη) αὐτὴ Ar. C. Bar. Cl. Gr. HUDS. Reg. & ex emendat. Caſſ. *l.* 8. ἱκανωτέρα) ἱκανοτέρα Gr. *l.* 13. τὴν om. Mſ. Baſ.

Pag. 108. *l.* 1. ἡμᾶς) ὑμᾶς Ar. HUDS. *l.* 2. ἡμᾶς) Sic in Gr. emendatum erat ex ὑμᾶς. *ead.* ὑπομενοῦσι) ὑπομένουσι Reg. Caſſ. *l.* 3. ἥσσω) εἴσω, & marg. ἥσσω Gr. *l.* 4. ἡμετέρας) ὑμετέρας a prima manu Gr. *ead.* οὐδεμιᾷ) οὐδὲ μιᾷ Caſſ. *l.* 6. ὑμᾶς) ἡμᾶς Bar. Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS. *l.* 8. ἐγὼ δὲ, ὅτι) ἐγὼ δ' ὅτι Gr. *l.* 9. κρατεῖν) Pro κρατοῦντας ἀποχωρεῖν. Ae. Port. HUDS. *ead.* ἱππῆς) ἱππεῖς Ar. C. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Caſſ.

Pag. 109. *l.* 1. ἐπεληλύθεσαν) ἀπεληλύθεσαν, vel ἐπὶ τὴν πόλιν ἐληλύθεσαν ſcribendum cenſet Ae. Port. HUDS. *l.* 3. προσμίξειε, καθίσταντο) προσμίξειεν ἐνκαθίσταντο Ar. IDEM. Προσμίξειεν etiam Caſſ. Gr. Προσμίξειν Dan. *l.* 5. οὔτ' ἐν)

οὔτε ἐν Ar. Huds. *ead.* ταῖς deeſt C. Huds. *l.* 6. ἀνδρεία) ἀνδρία Ar. C. Idem. Reg. *l.* 7. ἀντέχοι) ἀντέχει Reg. *l.* 9. διὰ τάχους) διαταχους Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 12. καὶ τροπὰς &c.) καὶ τροπὰς οἵας εἰκὸς ἀλλήλων ψιλοὺς ἐποιουν Ar. C. Huds. Dan. ſed pro ἀλλήλων habet ἀλλήλους. *l.* 13. οἵας) οἵα Caſſ.

Pag. 110. *l.* 4. ὡς omittunt Ar. C. Cl. Gr. Huds. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. *l.* 5. τῶν δὲ ἐναντίων) τῶν δ' ἐναντιων Ar. C. Huds. Ita voluit ſcriba Caſſ. in quo eſt τῶν δὲ ἀντίων. Τῶν δὲ ἐναντίων οἱ μὲν περὶ Mſ. Baſ. *l.* 6. οἰκείαν) οἰκίαν Gr. & paulo poſt. *l.* 8. ξυγκτήσασθαί τε) ξυνκτήσασθαί τι Ar. Huds. *l.* 9. ἐπιδεῖν) ἐπειδεῖν Caſſ. *l.* 12. ειτι αλλο) Id eſt, χωρίον. Huds. *l.* 13. ξυγκαταστρεψαμένοις) συγκαταστρεψομενοις Reg. Caſſ. *l.* 14. δ' ἐν χερσὶ) δὲ ἐν χ. Gr. *ead.* ἐπιπολὺ) ἐπὶ πολὺ C. ut & mox infra. Huds.

Pag. 111. *l.* 4. τοῦ φόβου deſunt Dan. *ead.* τοῖς δ' ἐμπειροτέροις) τοῖς δὲ ἐμπ. Gr. *l.* 5. τὰ μὲν γιγνόμενα) Sic Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 6. τοὺς δὲ ἀνθεστῶτας) τοὺς δ' ἀνθεστ. Gr. Schol. *l.* 7. ὠσαμένων δὲ πρῶτον τῶν Ἀργείων) ὠσαμενων δὲ τῶν Ἀργειων πρῶτον Ar. C. Huds. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. *l.* 9. παρερρήγνυντο) παρεῤῥηγνυντο Gr. *l.* 11. ἐπιπολὺ) ἐπὶ πολὺ Caſſ. *l.* 12. ἱππῆς) ιππεῖς Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 14. εἴτινας) ειτινες Caſſ. Gr. *ead.* προσδιώκοντας) προδιώκοντας Cl. Gr. Huds. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ.

Pag. 112. *l.* 1. ἐπανεχώρουν) ἐπανεχώρησαν Ar. Huds. *l.* 2. Ἑλωρινὴν) Ἐλωρινὴν Ar. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. 2. Vide ad p. 105. Idem. Ἑλωρικὴν Dan. *l.* 3. Ὀλυμπίειον) Ὀλυμπιεῖον Ar. Cl. ex emend. Ὀλυμπεῖον C. Vid. ad p. 102. Huds. Ὀλυμπιεῖον Reg. Caſſ. Ὀλύμπιον Mſ. Baſ. Gr. *l.* 5. οἱ λοιποὶ) οἱ πολλοὶ C. Huds. *l.* 11. τῶν ξυμμάχων &c.) τῶν ξυμμάχων ὡς πεντήκοντα omiſſis ceteris Dan. *ead.* περὶ ἑξήκοντα καὶ διακοσιους) ὡς πεντήκοντα καὶ διακ. Gr. *l.* 12. ξυνέλεξαν) ἀνέλεξαν Mſ. Baſ. Gr.

Pag. 113. *l.* 2. Ἀθηνῶν) Ἀθηναίων Gr. Huds. *l.* 4. τε deeſt Gr. *l.* 6. μετὰ τὴν μάχην) καὶ μετὰ τὴν μάχην Gr. Huds. *l.* 7. ὅσων) ὅσον Gr. Ald. Flor. Baſ. Idem. *l.* 8. ὡς εἰς τὸ ἔαρ) ὡς τε τὸ ἔαρ Ar. C. Eis omittit Cl. Idem. Ὥστε τὸ ἔαρ Reg. Caſſ. Dan. *l.* 9. ταύτῃ τῇ γνώμῃ) Sic Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 10. διαχειμάσοντες) διαχειμασαντες Dan. *l.* 12. Ἑρμοκράτης) ὁ Ἑρμοκράτης Gr. *l.* 13. ἐς τὰ ἄλλα) ἐς τἄλ-

λα Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 15. ἀνδρεία deeſt Ar. Huds. Ἀνδρία Reg.

Pag. 114. *l.* 3. εἶναι) ἦν Gr. Mox ἄλλως τε καὶ τοῖς πρ. Mſ. Baſ. *l.* 4. χειροτέχνας) χειροτέχναις legit Valla. Huds. Χειροτέκνας Gr. *l.* 6. στρατηγῶν) στρατιωτῶν Ar. C. Huds. Dan. *ead.* πεντεκαίδεκα) πέντε legebat Valla. Huds. Πέντε καὶ δέκα Gr. *l.* 8. τε deeſt Ar. Huds. *ead.* ἔμπειροι non habet Dan. *l.* 10. ἐκπορίζοντες) ἐμπορίζοντες Reg. *l.* 13. ἀνδρείας) ἀνδρίας Reg. Gr. *ead.* εὐταξίας δὲ ἐς τὰ ἔργα) εὐταξίας δ' ἐς τὰ ἔργα Ar. C. Huds. Caſſ.

Pag. 115. *l.* 5. αὐτοῖς omittit Cl. Huds. *ead.* τὸ ὅρκιον) τὸν ὅρκον Marg. Idem. *l.* 6. ὅπη) ὅπῃ Caſſ. *l.* 10. τε πάντα) τε deeſt Dan. *ead.* ἐκέλευε) ἐκέλευσε Ar. Huds. *ead.* αὐτόν τε) τε deeſt Reg. *l.* 11. Λυσιμάχου) Λυσίμαχον Dan. *l.* 12. Ἐξηκέστου &c.) Ἐξηκέστου τούτους τρεῖς. καὶ ἐς τὴν &c. legit & diſtinguit Portus. atque ita Codd. Ar. C. Huds. Etiam Reg. Caſſ. Gr. *ead.* τούτους τρεῖς) τούτους τοὺς τρεῖς Dan. *l.* 13. ἐς τὴν deſunt Reg.

Pag. 116. *l.* 3. ὠφέλειαν) ὠφελίαν Caſſ. Gr. *l.* 5. Μεσήνην) Μεσσήνην Reg. Caſſ. *l.* 6. ὅτε ἀπήει) ὅτ' ἀπήει Ar. C. Steph. 1. Ὅταν ἀπήει Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Ὅτ' ἀπήει Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Ὅτε ἀπείη Dan. *l.* 8. φεύξοιτο) Scil. φυγὰς ἔσοιτο Ae. Port. Φεύγοιτο Ar. Huds. *ead.* τοῖς ἐν Μεσήνῃ) τοὺς ἐν τῇ Μεσσήνῃ Ar. C. Ἐν τῇ Μεσσήνῃ Cl. Gr. Huds. Τοῖς ἐν τῇ Μεσσήνῃ Reg. Caſſ. Dan. Μεσήνῃ Mſ. Baſ. Gr. Τοὺς in Var. Lect. Hudſoni videtur eſſe error operarum. *l.* 9. διέφθειραν) διέφθειρον Reg. *l.* 12. τρισκαίδεκα) τρεῖς Gr. Cl. Huds. Περὶ τρεῖς καὶ δέκα μείναντες Reg. Gr. ſed hic καίδεκα. Μείναντες περὶ τρεῖς καίδεκα Caſſ. *l.* 14. ἀπελθόντες ἐς Νάξον, καὶ σταύρωμα &c. legendum cenſet F. Port. atque illud καὶ Θρᾷκας ex voce Χάρακας (quae margini olim appoſita erat, ad explicationem vocabuli σταύρωμα) originem duxiſſe exiſtimat. Vid. Annott. Σταυρώματα περὶ τὸ &c. Ar. C. Cl. Huds. Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 117. *l.* 5. Τεμενίτην) Ea Syracuſarum pars, quam poſteriores dixere *Neapolin*, a Thucydide appellata eſt *Temenites:* ſcilicet ab Apollinis Temenitae fano; quemadmodum altera illa pars ἀπὸ τῆς Τύχης, id eſt, a Fortunae fano, *Tyche.* Vide Cluverii Siciliam p. 151. Huds. *l.* 6. παρὰ πᾶν) παράπαν Reg. Caſſ. Gr. *ead.* Ἐπιπολὰς) Ἐπι-

βολὰς Mſ. Baſ. Gr. *l.* 7. ἐλάσσονες) Scil. διαστήματος Ae. Port. Huds. *ead.* σφάλωνται) σφάλλωνται Reg. Caſſ. *ead.* καὶ τὰ Μέγαρα φρούριον &c.) Id eſt: καὶ φρούριον (ſcil. φρουρὰν vel φυλακὴν) ἐς τὰ Μέγαρα ἔπεμψαν, καὶ ἐν Ὀλυμπιείῳ ἄλλο φρούριον καθίστασαν. Ae. Portus. Huds. *l.* 12. τε) γε Reg. *ead.* αὐτῶν non eſt in Dan. *l.* 13. τὸ omitt. Ar. C. Huds. *ead.* ἀνεχώρησαν) ἀνεχώρουν Reg.

Pag. 118. *l.* 2. προσαγάγοιντο) προσάγοιντο Ar. C. Huds. *l.* 3. αὐτοῖς deeſt Dan. *l.* 4. σφίσι μήτ' ἐπὶ) σφισιν μήτε ἐπὶ Gr. *l.* 5. ἐς τε τὸ) ὥστε τὸ Dan. *ead.* λοιπὸν μὴ οὐκέτι) λοιπὸν οὐκ ἔτι Gr. *l.* 6. εὖ πράξαντας) εὐπράξαντας Reg. *l.* 8. Συρακουσῶν) τῶν Συρακ. Gr. Huds. *l.* 12. προσδιαβαλεῖν) προδιαβάλλειν Ar. C. Gr. Cl. Idem. Reg. Caſſ. Dan. Προδιαβαλεῖν Mſ. Baſ. Gr.

Pag. 119. *l.* 3. πείσωσιν) πείσωσι Gr. *l.* 4. δὲ) μὲν Reg. *l.* 10. τῇ δὲ αὐτῇ) τῇ δ' αὐτῇ Gr. *l.* 13. Μήδου) Δήμου C. Bar. Ald. Baſ. Huds. Μήδου Mſ. Baſ. *ead.* τιμωρίᾳ deeſt Reg. recens manus inter verſus adſcripſerat. *l.* 14. λειποστρατίαν) λειποστρατιὰν Reg. Λιποστρατιαν Gr. *ead.* ἀλλήλους) Sic emendatum erat in Reg. ex αλλους.

Pag. 120. *l.* 2. οὔτοι) οὐδὲ Dionyſ. Halicarn. locum citans. quem vide pag. 160 ed. Wechel. Huds. *l.* 5. οἱ δ' ἐπὶ) οἱ δὲ ἐπὶ Gr. *l.* 6. κακοξυνετωτέρου deeſt in ſcripto Codice Dionyſii, teſte Sylburgio. Huds. *l.* 7. τῶν non agnoſcit Dionyſ. Hal. Idem. *l.* 10. παραδείγματα) παράδειγμα Ar. C. Idem. *ead.* τῶν τε ἐκεῖσ' Ἑλλήνων) τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων Ar. C. & Dionyſ. Halic. Ἐκεῖ Cl. Gr. Huds. Mſ. Baſ. Τῶν τ' ἐκεῖ Ἑλλήνων Reg. Τῶν τ' ἐκεῖσε Ἑλλ. Caſſ. Τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων Dan. *l.* 11. αμύνοντες) ἀμυνοῦντες Ar. Ἀμύνοντας C. Bar. Ald. Flor. quod convenit quidem cum praeced. accuſ. ἡμᾶς αὐτοὺς, at non item cum coniunctione ὅτι. quare vel ἀμύνοντες legendum, vel ἀμύνομεν, poſita ſcilicet poſt ἐδουλώθησαν diſtinctione. Sylburg. Huds. Ἀμυνοῦντες Reg. Ἀμύναντες a prima manu, deinde ἀμύνοντες Gr. Ἀμύνονται Dan. Mſ. & ed. Baſ. *l.* 12. ταυτα) ταῦτα Dionyſ. Halic. Huds. Caſſ.

Pag. 121. *l.* 2. τάδε εἰσὶν) ταῦτά εἰσιν Dionyſ. Halic. Huds. *l.* 3. οἳ δεσπότην) ἢ δεσπότην Dion. Hal. Idem. *ead.* αἰεὶ) ἀεὶ Ar. C. Cl. paſſim. Idem. Reg. Dan. *l.* 5. ἢ μένομεν) οἳ μένομεν Ar. in margine ἢ μένομεν. Huds. Οἳ μέν. & in marg. manu rec. γρ. ἢ Reg. *l.* 8. διιστάναι) διεστάναι Gr. *l.* 10. τοῖς δὲ ὡς &c.) Id eſt: τοῖς δὲ λέ-

γοντές τι προσηνὲς, ὡς ἑκάστοις λέγειν δύνανται, αὐτοὺς κακουργεῖν. Ae. Port. HUDS. Τοῖς δ' ὡς Gr. *l.* 11. ἀπωθεν) αποθεν Ar. C. HUDS. *l.* 12. οὐκ ές αὐτὸν) οὐ καὶ ές αὐτὸν Ar. C. IDEM. Caſſ. Dan. *l.* 13. καθ' ἑαυτὸν) καθ' αὑτὸν Cl. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 14. Καὶ ειτῳ) Vid. Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 46, 130. HUDS. *ead.* αρα omittit Gr. IDEM. *ead.* τὸν μὲν Συρακούσιον &c.) τῶν μὲν Συρακουσίων, ἑαυτοῦ δ' οὐ π. ἑ. τὸν 'Αθηναῖον Dan.

Pag. 122. *l.* 1. ὑπέρ γε τῆς ἐμῆς κινδυνεύειν) ὑπέρ γε τῆς ἐμῆς χώρας μᾶλλον κινδυνεύειν Ar. C. HUDS. *ead.* ἐνθυμηθείτω) ἐνθυμηθήτω Ar. C. Bar. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. IDEM. Caſſ. Reg. Dionyſ. Halic. & paulo poſt ὅσον idem. *l.* 3. μαχούμενος) μαχόμενος Cl. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 5. ἔρημος) ἔρημον Ar. C. Bar. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. atque ita in ſcripto codice Dionyſ. Halic. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. In Reg. recens corrector inter verſus ſcripſerat ἔρημος. *l.* 6. τῇ δ' ἐμῇ) τῇ δὲ ἐμῇ Gr. *l.* 7. ἐκείνου) Scil. ὅστις οὕτω φρονεῖ, καὶ τὸ δεινὸν οὐκ οἰκεῖον, ἀλλ' ἀλλότριον εἶναι νομίζει. Ae. Port. qui τὴν ἐκείνου φιλίαν pro τὴν ἡμετέραν φιλίαν poſitum cenſet. HUDS. *ead.* βούλεσθαι) βούλεσθε Dan. *l.* 8. ἢ) ἦν Gr. *ead.* καὶ deeſt Ar. HUDS. *l.* 11. αὑτοῦ) ἑαυτοῦ Ar. & Dionyſ. Halicarn. Αὐτοῦ C. Bar. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. IDEM. Reg. Caſſ. & paulo poſt, itidem ut alii. *ead.* ἀνθρωπείας) Ita Dionyſ. Halic. HUDS. *l.* 14. γνώμῃ) γνώμη Dion. Hal. IDEM. *ead.* αὑτοῦ) αὐτοῦ Ar. C. Bar. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. & Dionyſ. Halic. ut & mox infra. IDEM. *l.* 15. βουληθείη) βουληθεὶς Dan.

Pag. 123. *l.* 4. σώζοι) σώζει Gr. *l.* 6. τὰ deeſt Mſ. Baſ. Gr. *l.* 8. αὐτοὺς δὲ, πρὸς ἡμᾶς &c.) Hic verborum ordo: αὐτοὺς δὲ μᾶλλον φαίνεσθαι παρακελευομένους ταῦτα ἐκ τοῦ ὁμοίου καὶ νῦν, ἰόντας πρὸς ἡμᾶς, ἅπερ εἰ οἱ 'Αθηναῖοι πρῶτον ἀφίκοντο ἐς τὴν Καμαριναίαν, δεόμενοι ἂν ἐπεκαλεῖσθε. Ae. Port. HUDS. *ead.* ἂν omittunt Ar. C. Cl. Gr. Flor. IDEM. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 9. ἀφίκοντο) ἀφίκοιντο Cl. Gr. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 10. ἐπεκαλεῖσθε) ἐπικαλεῖσθε Reg. Dan. *l.* 11. ἐνδώσωμεν) ἐνδώσομεν Ar. C. Bar. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Caſſ. Gr. *l.* 14. θεραπεύσετε) θεραπεύετε Ar. C. HUDS. Dan. & in marg. rec. manu Reg.

Pag. 124. *l.* 1. ὑμῖν) ἡμῖν Ar. HUDS. *l.* 2. ὑμᾶς) ἡμᾶς Reg. *l.* 3. ὑπ' ἄλλων) ἐπ' ἄλλων Dan. *l.* 8. δ' ἐν εὐλόγῳ προφάσει) δ' εὐλόγῳ προφ. Cl. Gr. Εὐλόγῳ λόγου προφ. Ar. C. HUDS. Dan. Δ' εὐλόγῳ προφ. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ.

& hic ἡμεῖς pro ὑμεῖς. *l.* 9. τοὺς δὲ ἔτι) τοὺς δ' ἔτι Gr. *ead.* φύσει omittunt Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 11. μὴ deeſt Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 12. ξυστῶμεν) ξυνστῶμεν Reg. Caſſ. *l.* 13. ὅπερ deeſt Caſſ. recens manus inter verſus ſcripſerat.

Pag. 125. *l.* 2. διὰ τάχους) διατάχους Bar. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 4. ἐς) πρὸς & a manu recenti ἐς πρὸς ſuper Reg. *ead.* προθυμότερον) προθυμότεροι Ar. HUDS. *l.* 5. Πελοποννήσου) Πελλοποννησου, ut ſaepe alibi Gr. *ead.* ὠφελείας) ὠφελιας Caſſ. Gr. & paulo poſt ὠφελίαν Gr. *l.* 6. τὸ παράπαν) τοπαράπαν Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Caſſ. Gr. *l.* 7. προθυμίαν) προμηθίαν Bar. atque ita legiſſe videntur Scholiaſtes & Valla. Προμηθειαν Cl. Gr. HUDS. Προμηθειαν Mſ. Baſ. Προμηθειαν Reg. Caſſ. & Gr. non προμηθειαν. *ead.* δοκεῖν) δοκει & interiecto ſpatio vacuo, e quo aliquid abraſum erat, τω ſine accentu Caſſ. *ead.* τῷ ἡμῖν &c.) τῷ ὑμῖν μεν ισην ειναι, ἡμῖν &c. Bar. HUDS. *ead.* ισην) ισον ab emendatore recenti, qui ο ex alia litera fecerat, Caſſ. *l.* 8. μηδετέροις) μηδ' ἑτέροις Gr. *l.* 10. ὑμᾶς) ἡμᾶς Reg. *ead.* ὅ, τε παθὼν) ὥστε παθὼν Reg. *l.* 12. ἀπουσίᾳ deeſt Reg. *l.* 14. προσθεμένους) προθεμένους Reg.

Pag. 126. *l.* 2. ὄντας non habet Gr. *l.* 3. Συρακούσιοι) Συρακόσιοι Caſſ. *l.* 5. δεόμεθα δὲ) δεόμεθα οὖν Dionyſ. Halic. locum citans. HUDS. *l.* 6. ἅμα deeſt in Codd. Dionyſ. Hal. ut & mox δὲ poſt προδιδόμεθα. IDEM. *ead.* πείσομεν) πείσοιμεν Marg. IDEM. *l.* 8. καὶ εἰ καταστρέψονται) καὶ εἰ μὴ καταστρ. Gr. IDEM. *l.* 10. αὐτῶν) αὐτῷ Ar. C. Αὐτῶν Bar. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. IDEM. Αὐτῷ Dan. Αὐτῶν Reg. Caſſ. *l.* 11. καὶ εἰ αὖ ἡμεῖς) καὶ αὖ εἰ ἡμεῖς Reg.

Pag. 127. *l.* 1. ἡμῶν) ὑμῶν Dan. *l.* 2. ἡμᾶς) ὑμᾶς Ald. Flor. Baſ. HUDS. *l.* 9. μαρτύριον) μαρτυρίας Marg. IDEM. Schol. *l.* 10. πολέμιοι τοῖς Δωριεῦσιν) τοῖς Δωριεῦσι πολέμιοι Mſ. Baſ. *ead.* καὶ deeſt Gr. *l.* 11. ἡμεῖς γὰρ) ἡμεῖς μὲν γὰρ Marg. HUDS. *ead.* Πελοποννησίοις Δωριεῦσι) Mutata eſt figura: alias dixiſſet Πελοποννησιων Δωριεων, καὶ πλειόνων ὄντων, καὶ παροικούντων. Ae. Port. IDEM. *l.* 12. οὖσι) οὖσιν Gr. *l.* 13. ἥκιστα αὐτῶν) ἥκιστ' ἂν αὐτῶν Caſſ. *l.* 14. κτησάμενοι deeſt Dan. *l.* 15. προσῆκον) Attice pro προσήκοντος. HUDS.

Pag. 128. *l.* 1. καθόσον) καθ' ὅσον C. IDEM. *l.* 2. τῷ

deeſt Ar. C. Bar. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 3. ὑπὸ omitt. ed. Baſ. at ſervat Mſ. Baſ. *l.* 4. ἀμυνούμεθα) ἀμυνόμεθα Marg. Ar. C. Huds. Mſ. Baſ. Caſſ. *l.* 8. Μήδου) Δήμου Reg. In marg. Caſſ. quoque paulo inferius ad τῷ Μήδῳ annotatum erat γρ. τῷ δήμῳ. *l.* 9. ὥσπερ ἡμεῖς) ὥσπερ καὶ ἡμεῖς Marg. Huds. *l.* 10. αὐτοί τε) αὐτοί γε Dan. *ead.* ὑμῖν) ἡμῖν Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 13. πλεῖστόν τε καὶ) πλεῖστον καὶ Ar. C. Huds. Dan.

Pag. 129. *l.* 1. οὕτοι ἡμᾶς) οὕτω καὶ ἡμᾶς Caſſ. *l.* 2. οὐκ ἄλλῳ ἑπόμεθα) οὐκ ἄλλῳ ἐσόμεθα Marg. Οὐ καλλιεπούμεθα Gr. Huds. Mſ. Baſ. *l.* 4. εἰκότως ἄρχομεν) Haec verba e margine in contextum irrepſiſſe ſuſpicatur Fr. Port. Huds. *ead.* ἢ) οἱ a manu recenti, deleta vetere ſcriptura Caſſ. *l.* 8. ὑμῖν) ἡμῖν Ar. C. Bar. Huds. Dan. *l.* 9. διαβάλλουσι) διαβάλλουσιν Caſſ. *l.* 11. τοπαραυτίκα) τὸ παραυτίκα Ar. C. Huds. Τὸ παρ' αὐτίκα Caſſ. *l.* 14. διὰ τὸ αὐτὸ) διὰ αὐτὸ Mſ. Baſ.

Pag. 130. *l.* 2. μᾶλλον τοῦτο) τοῦτο μᾶλλον Reg. *l.* 3. Ὑπολάβῃ δὲ μηδεὶς) ὑπολάβοι δὲ μὴ δεὶς Caſſ. *l.* 6. πεμψάντων deeſt Reg. *l.* 9. μὴ ὑπηκόους &c.) Id eſt: μὴ ὡς ὑπηκόους, ὥσπερ εἰσὶν οἱ ξυγγενεῖς αὐτῶν &c. Ae. Portus. Huds. *l.* 10. ἀλλ' ὡς) ἀλλὰ ὡς Gr.

Pag. 131. *l.* 3. ὁτιμάλιστα) ὅτι μάλιστα C. Bar. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 6. δεῖ) δεῖν Stob. Huds. *ead.* γίγνεσθαι) γίνεσθαι Gr. *l.* 7. ἡμᾶς) ὑμᾶς Bar. Ald. Baſ. Huds. *l.* 8. οἱ deeſt Ar. Idem. Mſ. Baſ. *l.* 9. καὶ γὰρ τοὺς ἐκεῖ ξυμμάχους) καὶ τοῖς ἐκεῖ γὰρ ξυμμάχοις Marg. Καὶ γὰρ τοῖς ἐκεῖ ξυμμάχοις Ar. C. Huds. Sic etiam Reg. Caſſ. Dan. Sed in Reg. altera lectio recenti manu inter verſus ſcripta erat.

Pag. 132. *l.* 1. ἐν χωρίοις) ἐπὶ χωρίοις Reg. Mox τὴν ante Πελοπόννησον non eſt in Baſ. *l.* 2. τἀνθάδε) ἐνθάδε Reg. Caſſ. & uterque a correctore recenti ſupra ſcript. τἀνθάδε. *l.* 3. καὶ ὃ λέγομεν &c.) Id eſt: καὶ πρὸς τὸ δέος, τοὺς Συρακουσίους φοβούμεθα, ὃ λέγομεν καὶ ὑμῖν δηλοῦμεν. Vel, καὶ τοῦτο διὰ τὸ δέος τὸ ἐς Συρακουσίους, ὃ ὑμῖν λέγομεν, ὃ δέος ἡμᾶς ἀναγκάζει τὰ ἡμῖν καὶ ὑμῖν λυσιτελοῦντα σκοπεῖν, καὶ πειρᾶσθαι τὰ ἐνθάδε πράγματα καθιστάναι, καὶ διοικεῖν κατὰ τὸ ἀμφοτέροις λυσιτελοῦν. Ae. Port. Huds. Pro ὃ Reg. habet ᾧ. *ead.* καθίστασθαι) καθίσταται Ar. C. Gr. Bar. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Καθίστα-

σθαι in marg. Gr. Huds. Καθίστανται Reg. Caſſ. Dan. *l.* 4. ἐφίενται ὑμῶν) ἀφίενται ἡμῶν Reg. *l.* 5. μὲν omittunt Ar. C. Bar. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. *ead.* ἢ κατ᾽ ἐρημίαν) ἢ καὶ κατ᾽ ἐρημίαν Reg. Caſſ. Dan. *l.* 7. ἢν ξυστῆτε) εἰ ξυστῆτε Ar. Huds. Ἢν ξυνστῆτε Caſſ. *l.* 8. ἐς) εἰς Gr. *l.* 9. εὐμεταχειριστος) ἀμεταχείριστος in marg. Cod. C. atque ita edidit Aldus. Huds. Ξυστᾶσα εὐμεταχείριστος Reg. *ead.* μὴ deeſt C. Huds. *l.* 10. εἰσιν) Ita ab emendatione pro εἰς ἓν Reg. *l.* 13. προσειοντες) προσιόντες Ar. Bar. Ald. Flor. Baſ. Huds. Gr.

Pag. 133. *l.* 1. ὅπερ) ᾧπερ Reg. Caſſ. *l.* 3. πολὺ) πολλὺ Bar. Huds. *l.* 4. μὴ deeſt Reg. Caſſ. *l.* 5. κακοὶ κατεργασαίμεθα) κακοὶ καὶ κατεργασαίμεθα Ar. C. Huds. *l.* 8. πόλει δὲ μείζονι &c.) Id eſt: πόλεως δυνάμει πολὺ μείζονι τῆς ἡμετέρας ἤδη παρούσης δυνάμεως. Vel, μείζονι τῆς ἡμῶν ἐνθάδε νῦν παρόντων δυνάμεως. Ae. Port. Huds. *l.* 9. ἐποικοῦντες) Non dixit παροικοῦντες, ſed ἐποικοῦντες, ut innueret, vicinos eſſe, ſed infeſtos & hoſtes, qui illis immineant. Idem. *ead.* ἐπιβουλεύουσιν) ἐπιβουλεύουσι Caſſ. Gr. *l.* 10. καὶ omittunt Bar. Ald. Flor. Baſ. Huds. At ſervat Mſ. Baſ. *l.* 11. τὰ deeſt Dan.

Pag. 134. *l.* 1. δεόμενοι τὴν ὑπάρχουσαν) δεόμενοί τε τὴν ὑπαρχ. Mſ. Baſ. *l.* 2. ἀπ᾽ ἀλλήλων) ἐπ᾽ ἀλλήλων Gr. Huds. *l.* 3. ἀεὶ) αἰεὶ Ar. C. Omittit Cl. Idem. Deeſt etiam Dan. *l.* 4. δ᾽ οὐ) δὲ οὐ Gr. *l.* 7. βουλήσεσθε καὶ) βουλήσεσθέ ποτε καὶ Mſ. Baſ. *ead.* πολλοστημόριον) πολλοστὸν μόριον Marg. Ar. C. Flor. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 14. ἐλευθεροῦν) ἐλευθεροῦντες Ar. Huds.

Pag. 135. *l.* 5. ἡμῖν) ὑμῖν Ald. Baſ. *l.* 6. καθόσον) καθ᾽ ἴσον Ar. C. itidemque paulo infra. Huds. *ead.* ὑμῖν) ἡμῖν Caſſ. *l.* 8. ἀπολαβόντες) ἀπολαύοντες Ar. Huds. *l.* 12. ἑτοίμην ὑπεῖναι) ἑτοίμην εἶναι Gr. Idem. *l.* 13. ἀντιτυχεῖν) ἀντισχεῖν & inter verſus a recenti correctore ἀντιτυχεῖν Reg.

Pag. 136. *l.* 2. τῷ τε δεομένῳ) τῷ δεομένῳ Ar. C. Huds. *l.* 4. φυλάσσεσθαι) φυλάττεσθαι Mſ. Baſ. *l.* 5. καὶ ἀντεπιβουλεῦσαι &c.) Id eſt: καὶ αὐτοῖς ὁμοίως ἀντεπιβουλεῦσαι ἄρχεσθε. Ae. Port. Huds. *l.* 6. μεταλάβετε) λάβετε Mſ. Baſ. *l.* 7. Τοιαῦτα μὲν ὁ) τοιαῦτα δὲ ὁ Gr. Huds. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. *l.* 9. εἰ) εἰς Dan. *l.* 10. ἀεὶ) αἰεὶ Ar. C. Huds. *l.* 11. ἧσσον) ἧττον Mſ. Baſ. *l.* 12. τότε

πρῶτον) τό, τε πρῶτον legit Ae. Port. Huds. *l.* 13. τὰ λοιπὸν) τολοιπὸν Reg.

Pag. 137. *l.* 1. ἔλασσον) ἐλάσσω Dan. *ead.* ἐπειδὴ) ἐπεὶ Reg. *l.* 5. δοκεῖν) δοκεῖ Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Dan. In Reg. manus recens ſuper ει ſcripſerat ν. *l.* 6. μηδετέροις) μήδ' ἑτέροις Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Huds. Μηδ' ἑτέροις Reg. Gr. *l.* 7. τὰ) τὸ Reg. Dan. & a prima manu Caſſ. in quo deinde e τὸ factum erat τά. *l.* 8. τὸν omittunt Ar. C. Huds. *ead.* οἱ δ' Ἀθηναῖοι) οἱ δὲ Ἀθην. Gr. *l.* 9. τὰ πρὸς) Articulus redundare videtur: nam ſi orationi eximatur, eundem plane ſenſum habebis. Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dialect. Att. pag. 179. Huds. *l.* 12. ἀφειστήκεσαν) ἀφεστήκεσαν Reg. *l.* 13. ἐχόντων) οἰκούντων Dan. *l.* 14. Non poſt εὐθὺς, ſed οἰκήσεις diſtinguunt Codd. Mſſ. Huds.

Pag. 138. *l.* 1. σῖτόν τε) σῖτόν γε Reg. *ead.* εἰσὶν οἳ) εἰσὶ οἳ Gr. *l.* 3. ὑπὸ) ἀπὸ pro ὑπὸ reponendum cenſet F. Port. Huds. *l.* 4. φρουρούς τε πεμπόντων) φρουροὺς ἐσπεμπόντων Gr. Idem. Mſ. Baſ. *l.* 7. Συρακουσίων) Συρακοσίων Caſſ. *l.* 9. ἐς Τυρσηνίαν) ἐς τὴν Τυρσηνίαν Ar. C. Gr. Huds. Dan. *l.* 11. περιήγγελον) περιήγγελλον Caſſ. Gr. περιήγγειλαν Dan. *ead.* Ἔγεσταν) Ἐγεσταίαν Gr. *l.* 13. καὶ τἄλλα) καὶ ἄλλα Reg. *l.* 14. τῷ deeſt Reg.

Pag. 139. *l.* 1. οἱ δ' ἐς) οἱ δὲ ἐς Gr. *ead.* τὴν articulum ante Λακεδ. non agnoſcunt Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 3. πείθειν μὴ περιορᾶν) πείθειν καὶ μὴ περιορᾶν Ar. Huds. *l.* 4. γινόμενα) γιγνόμενα Mſ. Baſ. Reg. Gr. *l.* 8. ἀμύνειν) ἀμυνεῖν Gr. *l.* 12. ὠφέλειαν) ὠφελίαν Caſſ. Gr. *l.* 14. τότ' εὐθὺς) τότε εὐθὺς Gr. *l.* 15. φορτηγικοῦ) φορτητικοῦ Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Φορτικοῦ Mſ. Baſ. *ead.* ἐς Κυλλήνην) Argos eum ſe contuliſſe, & inde ira Athenienſium, ab Argivis ipſum petentium, ad Lacedaemonios transfugiſſe, dicit Iſocrates in Orat. περὶ ζεύγους. Vid. Plutarchum in Alcibiade, Diodorum l. 13, Polyaeni Strat. l. 1, Iuſtin. l. 5. Huds.

Pag. 140. *l.* 4. Συρακουσίους) Συρακοσίους cum υ recenti manu inter verſus ſcripto Caſſ. *l.* 5. καὶ deeſt Gr. *l.* 7. κωλύσοντας) κωλύοντας Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 13. προξενίαν) Vide Thucydid. l. 5, c. 43, & Plutarchum in Alcibiade. Huds. *l.* 15. ἀναλαμβάνων) Id eſt: ἀναλαμβάνειν ἐπιθυμῶν. Ae. Port. Idem. *ead.* ἄλλα τε καὶ περὶ) ἀλλά τε περὶ Mſ. Baſ.

Pag. 141. *l.* 1. ξυμφορὰν) συμφορὰν Reg. *l.* 2. ἐμοῖς omittunt Ar. C. Huds. Dan. *l.* 4. καὶ om. Mſ. Baſ. *l.* 7. εἰκότως) ἠκότως Caſſ. *l.* 8. σκοπῶν ἀναπειθέσθω) ἀναπειθέσθω σκοπῶν Dan. *l.* 9. ἐνέμισε) ἐνόμιζε Reg. Caſſ. Gr. Baſ. Steph. 2. Port. *ead.* μηδ') μήδε Gr. *ead.* οὕτως) οὗτος Reg. *l.* 10. ἡγήσηται) ἡγήσητε Bar. Gr. Ald. Flor. Baſ. *l.* 13. καὶ deeſt Reg. Caſſ. *l.* 14. τὰ πολλὰ) ταπολλὰ Bar. Ald. Flor. Κατὰ πολλὰ Gr. Huds. Ταπολλὰ Reg.

Pag. 142. *l.* 2. μετριώτεροι) μετριώτερον Bar. Gr. Ald. Flor. Huds. Reg. *ead.* ἐς deeſt Gr. Huds. *ead.* πολιτικὰ) πολεμικὰ Ar. Idem. *l.* 3. πονηρότερα) πονηρότατα Caſſ. *l.* 4. καὶ ἐμὲ) καί με Gr. *l.* 7. ἐπεὶ) ἐπειδὴ Marg. Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Huds. Dan. *l.* 9. ἴσον) ἴσῳ Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 10. ἀγνοίας) ἀνοίας Marg. Ar. C. Cl. Gr. Bar. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *ead.* λέγοιτο) γένοιτο Reg. *l.* 11. ἡμῖν) ὑμῖν Bar. Ald. Flor. Baſ. Huds. *l.* 12. προσκαθημένων) προκαθημένων Reg. Dan. *l.* 14. ὑμῖν) ἡμῖν Reg. Caſſ.

Pag. 143. *l.* 1. εἰσηγητέον) ἐσηγητέον Reg. Caſſ. *l.* 3. δ' ἐκείνους) δὲ ἐκείνους Reg. Caſſ. *l.* 4. τῆς Καρχηδονίων ἀρχῆς καὶ αὐτῶν) Forſan & haec accipienda ſunt per figuram Grammaticis ἓν διὰ δυοῖν appellatam, pro της ἀρχῆς αὐτῶν τῶν Καρχηδονιων. Ae. Port. Huds. *ead.* ἀποπειράσοντες) ἀποπειράσονται Reg. *l.* 5. καὶ deeſt Gr. *l.* 10. τε) δὲ C. Huds. *ead.* ἡμετέραις) ὑμετέραις Caſſ. *l.* 13. καὶ τῷ πεζῷ &c.) Si ſanus ſit locus, verba ita accipienda ſunt: καὶ τῷ πεζῷ ἅμα. ἐκ γῆς αὐτῇ ἐπιχειροῦντες, καὶ ταύταις ταῖς ἀφορμαῖς χρώμενοι, τῶν πόλεων &c. Ae. Port. Ἐφορμαῖς pro ἀφορμαῖς legunt Ar. C. Huds. Et Reg. Caſſ. Dan. *l.* 14. τὰς δ') τὰς δὲ Gr. *ead.* ἐντειχισάμενοι) ἐντειχισόμενοι Gr. Huds. *l.* 15. ἠλπίζομεν) ἐλπίζομεν Gr. *ead.* μετὰ ταῦτα) μεταταῦτα Reg.

Pag. 144. *l.* 2. γίγνεσθαι τινὰ) γίγνεσθαί τι Reg. Caſſ. *l.* 9. ἤδη omittunt Ar. C. Huds. Dan. *l.* 11. Συρακούσιοι) Συρακόσιοι cum υ ſuper ο recenti manu ſcripto Caſſ. *l.* 12. ἡσσημέναι) ἡσσαμένοι Dan. *l.* 14. εἰ αὕτη ἡ πόλις) εἰ ἡ αὕτη ἡ πόλις Gr.

Pag. 145. *l.* 2. ὑμῖν) ἡμῖν Ar. C. Huds. *l.* 3. τῆς deeſt C. Idem. *l.* 5. πέμψετε) Pro πεμψατε. Ae. Portus. Huds. *l.* 6. αὐτερέται) αὐθαιρέται Reg. *ead.* ὁπλιτεύσουσιν) ὁπλιτεύουσιν Ar. C. Bar. Ald. Flor. Steph. 1. Huds. Dan. *l.* 8. ὡς ἂν) ὃς ἂν Ar. C. Huds. *l.* 9. μὴ ἐθέλον-

τας) μὴ θέλοντας Ar. C. Gr. Cl. Huds. Mſ. Baſ. Caſſ. *l.* 11. προσίασι) προσιάσι Gr. *l.* 12. Συρακούσιοι) Συρακόσιοι Caſſ. & ſic paſſim. *l.* 13. ἐπιμελεῖσθαι) ἐπιμελῆσθαι Caſſ. *l.* 14. καὶ Ἀθηναῖοι) καὶ οἱ Ἀθηναῖοι Cl. Gr. Huds. *l.* 15. Δεκέλειαν) Vide Annott. Idem.

Pag. 146. *l.* 1. μόνου) μόνον Ar. C. Huds. *l.* 3. οὕτω) οὕτως Caſſ. *l.* 6. δεινὰ deeſt Dan. *l.* 8. κωλύσετε) κωλύετε Gr. *l.* 9. τε deeſt Ar. Huds. *l.* 11. Λαυρείου) De fodinis in Laurio vide Thucyd. lib. 2, cap. 55. Meminere item plures, Heſych. Suid. Scholiaſtes Ariſtoph. aliique. Inde γλαῦκες Λαυριωτικαὶ numi ex argento Laureotico cuſi & noctua ſignati. Vide Meurſium de Fortuna Attica pag. 56, cap. 7. Huds. Λαυρίου Reg. Caſſ. *ead.* ἀργυρείων) ἀργυρίων Gr. *l.* 13. μάλιστα) Scil. ἀποστερήσονται, vel βλαφθήσονται Ae. Port. Huds.

Pag. 147. *l.* 1. κατὰ κράτος) κατακράτος Bar. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. *l.* 4. ἐπεὶ ὥς γε δυνατὰ &c.) Id eſt: καὶ γὰρ πάνυ θαρσῶ ὡς ταῦτα, τὰ ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενα, δυνατά ἐστι, καὶ οἶμαι οὐχ ἁμαρτήσεσθαι τῆς γνώμης. Ae. Port. Huds. *l.* 6. χείρων) χεῖρον Ar. C. Idem. Reg. Caſſ. *l.* 7. φιλόπολις ποτὲ δοκῶν) φιλόπολίς τε δοκῶν Bar. Huds. Reg. *l.* 8. οὐδὲ ὑποπτεύεσθαι) ἀξιῶ repetendum ἀπὸ κοινοῦ. Ae. Port. Huds. *l.* 10. ὑμετέρας) ἡμετέρας Reg. *l.* 11. ὠφελείας) ὠφελίας Caſſ. Gr. *l.* 12. οὐχ οἱ τοὺς) οὐχὶ τοὺς C. Huds. Dan. *l.* 13. φιλόπολι) φιλόπολιν Caſſ. Reg. *l.* 14. ἐν ᾧ) Sc. χρόνῳ. Huds. *ead.* ἀλλ') ἀλλὰ Gr.

Pag. 148. *l.* 1. ἐπολιτεύθην) ἐπολιτευόμην Marg. Huds. *ead.* οὐδ' ἐπὶ) οὐδὲ ἐπὶ Gr. *ead.* ἡγοῦμαι ἰέναι) ἡγοῦμαι νῦν ἰέναι Ar. C. Bar. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 10. εἴκαζον) ἤκαζον Reg. Caſſ. cum annotatione in margine Reg. σημείωσαι ἤκαζον. *l.* 12. ἀποκνεῖν) ἀποκινεῖν Dan. *l.* 13. βραχεῖ μορίῳ &c.) Id eſt: βραχεῖ μορίῳ τῶν ὑμετέρων στρατιωτῶν ξυμπαραγενόμενοι τὰ μεγάλα πράγματα τὰ ἐκεῖ ὄντα σώσητε. Ae. Port. Huds.

Pag. 149. *l.* 1. μετὰ ταῦτα) μεταταῦτα Ar. Bar. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. *l.* 2. καὶ deeſt Reg. *l.* 3. ἡγήσησθε) ἡγήσεσθε Caſſ. *l.* 4. Ὁ μὲν Ἀλκιβιάδης) ὁ μὲν οὖν Ἀλκιβιάδης Ar. C. Huds. *ead.* εἶπεν) εἶπε Gr. *l.* 6. δὲ ἔτι) δ' ἔτι Reg. Caſſ. *l.* 10. καὶ τοπαραυτίκα) καὶ παραυτίκα Ar. C. Huds. Dan. Καὶ τὸ παρ' αὐτίκα Caſſ. *ead.* τῇ deeſt Gr. *l.* 11. Γύλιππον τὸν Κλεανδρίδου) Γύλιπ-

που τὸν Κλεαρίδου Ar. C. Τὸν Κλεάρχου habet Diodorus Sic. l. 15, qui, ut credit Palmerius in Exercit. p. 55, eſt ex hoc loco corrigendus; cum & Thucydidis in iis rebus fides ſit potior, & Κλεανδρίδας Spartanum magis ſapiat. HUDS. Κλεαρίδου etiam Dan. *l.* 13. βουλευόμενον) βουλευόμενοι Ar. in margine. HUDS. Βουλευομένων a prima manu, ex emendat. βουλευόμενον Caſſ. *l.* 14. ὅπη) ὅποι Ald. Flor. Baſ. HUDS. Ὅπῃ Caſſ. *ead.* μάλιστα καὶ τάχιστα &c.) Id eſt: μεγίστη τις ὠφέλεια καὶ ταχίστη (vel μεγίστη τις ὠφέλεια καὶ τάχιστα, vel καὶ τοῦτο τάχιστα) ἥξει τοῖς ἐν τῇ Σικελίᾳ. ſcil. τοῖς Σικελοῖς καὶ Σικελιώταις. Ae. Portus. HUDS.

Pag. 150. *l.* 1. ὠφέλεια) ὠφελία, & in marg. eadem manu σημείωσαι ὠφελία διὰ τοῦ ι. Reg. In Caſſ. corrector ex ὠφελία fecerat ὠφέλεια. *ead.* τοὺς) τὰς Ar. C. HUDS. *l.* 4. εἶναι deeſt Dan. *l.* 5. ἡ non habet Gr. *l.* 8. πέμπειν) πέμπει Reg. *l.* 11. ξυνέγραψεν) ξυνέψεν Reg. per compendium ſcripturae. *l.* 15. οὓς) Scil. τῶν Μεγαρέων οἰκήτορας. Vide ſupr. c. 4. HUDS.

Pag. 151. *l.* 2. τε deeſt Gr. *l.* 3. ἔρυμα) Illud ἔρυμα eſſe φρούριον τῆς Μεγαρίδος exiſtimat Cluver. quem vide in Sicilia p. 134. HUDS. *ead.* Συρακουσίων) Συρακουσσίων Caſſ. *l.* 4. Τρεαν) Τρέα Reg. *l.* 6. ἐνεπίμπρασαν) ἐνεπίπρασαν Reg. Caſſ. In Reg. manus recens μ ſuper ι ſcripſerat. Ἐνεμπίπρασαν Gr. Baſ. *l.* 7. Particula τισὶν videtur πλεονάζειν. Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Attic. p. 80. HUDS. *ead.* τε deeſt C. IDEM. Gr. Dan. *l.* 8. τροπαῖον &c.) τροπαῖον οὐ στήσαντες Dan. *ead.* στήσαντες &c.) στήσαντες ἐς Κατάνην Gr. omiſſis ceteris. *l.* 9. ἐπισιτισάμενοι) ἐπισιτησάμενοι Reg. *l.* 10. Κεντόριπα) Κεντόροπα Ar. Vide Cluverii Sicilam p. 308. HUDS. *ead.* Σικελῶν) Σικελὸν Gr. IDEM. Mſ. Baſ. & ſic quoque fuerat in Caſſ. recens manus fecerat Σικελῶν. *l.* 11. προσαγαγόμενοι) προσαγόμενοι Ar. HUDS. Προσαγόμενοι ἐστήσαν Reg. omiſſo ὁμολογίᾳ. *ead.* ἀπῄεσαν) Hic permutatur orationis ſtructura. perinde enim eſt, ac ſi dixiſſet ἅμα ἀπιόντες ἐπίμπρασαν τὸν σῖτον. Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 168. HUDS. *l.* 12. πιμπράντες) πιπράντες Reg. *ead.* Ἰνησσαίων) *Ineſſaei* ſive *Ineſſenſes* iidem ſunt cum illis, qui Ciceroni in Verrinis, & Plinio lib. 3, *Aetnenſes* dicuntur. Nam oppidum Aetna antea dictum fuit Ἴνησσον, ſive Ἴνησσα. quod poſtmodo apud Strabonem cor-

ruptum eſt in Ἴννησα, & apud Diodorum in Ἐννησία. Vide Cluverii Siciliam p. 122, 123. HUDS.

Pag. 152. *l.* 6. μετὰ ταῦτα) μεταταῦτα Ar. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. IDEM. Reg. *l.* 7. Θυρεάτιν) Θυραιᾶτιν Cl. ex emend. HUDS. Θυράτιν Dan. *l.* 9. Θεσπιέων) Θεσπεσιέων & in marg. Θεσπιέων Gr. *ead.* ἐν τῷ αὐτῷ θέρει) ἐν τῷ δὲ τῷ θέρει Mſ. Baſ. *l.* 11. βοηθησάντων Ἀθηναίων) βοηθησάντων τῶν Ἀθ. Gr.

Pag. 153. *l.* 2. Ἐπιπολῶν) Cum duplici λ plerumque in Codd. Mſſ. Egregiam Epipolarum deſcriptionem pete ex Cluverii Sicilia p. 148, 149. HUDS. Ἐπιπολλῶν Caſſ. *ead.* ἀποκρήμνου) ἀπὸ κρημνοῦ Reg. *l.* 4. κρατοῖντο μάχῃ) κρατοῖντο τῇ μάχῃ C. HUDS. *l.* 5. προσβάσεις) προβάσεις Reg. Gr. *l.* 6. ταύτας) Id eſt: κατὰ τὰς ὁδοὺς δι' ὧν πρὸς τὰς Ἐπιπολὰς προσιέναι δυνατὸν ἦν. Ae. Port. HUDS. Ταῦτα Reg. Caſſ. Gr. In Reg. recenti manu ſuper α ſcriptum erat σ. *l.* 7. ἐξήρτηται) ἐξήρτυται cum η a recenti correctore inter verſus Reg. *l.* 8. ἐστὶ) ἐστὶν Caſſ. *l.* 9. Συρακουσίων) Συρακουσσίων Caſſ. *l.* 15. ἑπτακοσίους) ἑξακοσίους legendum cenſet Ae. Port. HUDS.

Pag. 154. *l.* 3. ξυνεστῶτες omittit Gr. HUDS. *l.* 4. ταύτης τῆς νυκτὸς τῇ ἐπιγιγνομένῃ ἡμέρᾳ) ταύτης τῆς νυκτὸς καὶ τῇ ἐπιγιγνομένῃ ἡμ. Ar. C. IDEM. *l.* 6. σχόντες κατὰ) σχόντες καὶ κατὰ Gr. *l.* 9. ἐς τὴν Θάψον) ἐς τὴν θάλασσαν Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 11. Συρακουσιων) Συρακουσσίων & paſſim duplici σ Caſſ. *l.* 15. κατὰ τὸ Εὐρύηλον) κατὰ τὸν Εὐρύηλον Ar. C. atque omnino ita ſcribendum. Vide Cluverii Siciliam p. 147, 148. HUDS. Sic etiam Mſ. Baſ. Reg. & Dan. *ead.* πρὶν τοὺς Συρακουσίους &c.) πλὴν τοὺς Συρακουσίους αἰσθομένους ἔχων τοῦ λειμῶνος καὶ τῆς ἐξετάσεως παραγενέσθαι ἐβοήθουν τε &c. C. Πλὴν τοὺς Συρακουσίους αἰσθομένους ἐκ τοῦ λειμῶνος καὶ τῆς ἐξετάσεως παραγενέσθαι. ἐβοήθουν τε &c. Ar. Καὶ τῆς ἐξετάσεως Gr. HUDS. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ.

Pag. 155. *l.* 3. ἑπτακόσιοι) Ita Ar. C. atque ſic paulo ſupra. niſi quis ἑξακόσιοι reponendum malit. HUDS. Mox δὲ poſt στάδιοι om. Mſ. Baſ. *l.* 5. εικοσι) εικοσιν Caſſ. *ead.* προσπεσόντες) προσπεσοῦντες Reg. *ead.* αὐτοῖς) αὐτοὶ Ar. HUDS. *l.* 6. ἀτακτότερον) ἀπρακτότερον Gr. IDEM. *ead.* οἱ Συρακούσιοι deſunt Dan. *l.* 9. τε om. Reg. *l.* 13. Λαβδάλῳ) Λαβδακῳ Ar. C. & mox infra. HUDS. Dan. Λαυδάλῳ utroque loco Reg.

Pag. 156. *l.* 1. προσίοιεν) προίοιεν malit Fr. Port. Huds. *l.* 4. καὶ ἄλλων τινῶν omittit Cl. Huds. *l.* 6. οἳ) οἷς Marg. Cl. Gr. Idem. Reg. Caſſ. *l.* 7. τοὺς δ' ἐπρίαντο) τοὺς δὲ ἐπρίαντο Gr. *l.* 10. Συκῆν) Σικῆν Ar. C. Τύκην eſſe legendum docuit Cluverius in Sicilia antiq. p. 151. In vulgatis Diodori exemplaribus Ἰτύκη legitur, quod viri docti maluerunt corrigere in Τύχην, ſed Τύκην veram eſſe ſcripturam, fidem facit Thucydidis auctoritas. Scil. Ionica id fit dialecto, quae τύκω dicit, quod aliae τύχω ſeu τεύχω. Huds. Συκὴν Gr. *l.* 11. διὰ ταχους) διατάχους Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. Caſſ.

Pag. 157. *l.* 5. μακρότερον) μακροτέραν Cl. Gr. Huds. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. *l.* 8. ἀπεκτεινάν τε τινὰς) ἀπέκτεινάν τινας Ar. Huds. *l.* 12. παρέβαλλον) παρέβαλον Ar. C. Flor. Idem. Caſſ. Gr. *ead.* Τρωγίλον) Τρωγιλὸν Ar. C. Τρώγιλος, inquit Stephanus Byzant. χώρα (forte χωρίον) ἐν Σικελίᾳ. Vide Thucyd. VI, 4, & Cluverii Sicili m p. 131, 152. Huds. Τρωγιλὸν Reg. Caſſ. *l.* 15. οὐχ ἥκιστα) οὐχήκιστα C. Ald. Flor. Baſ. Huds.

Pag. 158. *l.* 1. τῶν στρατηγῶν) τοῦ στρατηγοῦ Marg. Huds. *l.* 2. οὐκέτι) οὐκ ἔτι Gr. *l.* 3. ἄξειν) αὔξειν Reg. Caſſ. *l.* 4. καὶ εἰ φθάσειαν) Scilicet, ὑποτειχίσαντες. Vel, εἰ τοὺς πολεμίους φθάσειαν, καὶ πρὶν αὐτοὺς παραγενέσθαι, τὸ ὑποτείχισμα θᾶσσον ἀποτελέσειαν. Ae. Portus. Huds. *ead.* ἀποκλείσεις) Scilicet ἤλπιζον τοὺς πολεμίους τῷ αὐτῶν ὑποτειχίσματι ἀποκλεισθήσεσθαι. Ae. Portus. Ἀποκλήσεις Gr. Idem. Reg. Caſſ. *ead.* γίγνεσθαι) γίνεσθαι Gr. *ead.* καὶ ἅμα ἐν τούτῳ) καὶ ἅμα καὶ ἐν τούτῳ Ar. C. Gr. Cl. Baſ. Huds. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 5. ἐπιβοηθοῖεν) ἐπιβοηθεῖεν Ald. Flor. Baſ. atque ita paulo infra Cod. C. Huds. Hic etiam Mſ. Baſ. & Gr. *l.* 7. ἐκείνους &c.) Id eſt: ἐκείνους δὲ, εἰ πάντες πρὸς σφᾶς τρέποιντο, τοῦ ἔργου παύσεσθαι ἂν ἐνόμιζον. Ae. Port. Huds. *ead.* δὲ ἂν παυομένους) δ' ἂν παυομ. Gr. *l.* 11. ἐλαίας) ἐλάας Reg. Caſſ. Gr. *l.* 13. περιεπεπλεύκεσαν ἐς) περιέπλευσαν εἰς Caſſ. Περιεπλεύκεσαν ἐς Gr. *l.* 14. μέγαν λιμένα) μέγα λιμένα Caſſ. Gr. *ead.* τῶν περὶ τὴν θάλασσαν) Scil. χωρίων τῶν τῆς πόλεως ἐγγὺς ὄντων. atque ita locum accipit Valla. Vel, ut exiſtimat Ae. Portus, τὰ περὶ τὴν θάλασσαν vocat αὐτὴν τὴν θάλασσαν τὴν ἐγγὺς καὶ πρὸ τῆς πόλεως οὖσαν, καὶ αὐτὴν τῆς θαλάσσης χρῆσιν· καὶ κράτος. Huds.

Pag. 159. *l.* 1. δ' ἐκ) δὲ ἐκ Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Huds.

Reg. Caſſ. Gr. *l.* 2. ἐπήγοντο) ἐπείγοντο Caſſ. *l.* 4. τοῦ ὑποτειχίσματος) τοῦ τειχίσματος Ar. C. HUDS. Τοῦ ἐπιτειχίσματος Reg. *l.* 5. καὶ deeſt Ar. HUDS. *ead.* αὐτοὺς οὐκ ἦλθον κωλύσοντες) οὐκ ἦλθον αὐτοὺς κωλύσοντες Ar. IDEM. Αὐτοὺς non habet Dan. *l.* 6. σφίσι δίχα) δίχα σφίσι Reg. *ead.* μάχωνται) μάχονται Ald. Flor. Baſ. HUDS. *l.* 7. καθ' αὐτοὺς) κατ' αὐτοὺς Gr. IDEM. *l.* 8. φυλὴν) φυλακὴν Gr. IDEM. Mſ. Baſ. *l.* 10. αὐτῶν deeſt Gr. *ead.* ὑπονομηδὸν) ὑπονομιδὸν Reg. *l.* 12. κατὰ σκηνὰς) καὶ τὰς σκηνὰς Caſſ. *l.* 13. ἀποκεχωρηκότας) ἀνακεχωρηκότας Ar. HUDS.

Pag. 160. *l.* 3. ἡ μὲν μετὰ) οἱ μὲν μετὰ Reg. *l.* 4. εἰ ἐπιβοηθοῖεν) ὅπως μὴ ἐπιβοηθοῖεν Ar. C. HUDS. Dan. *ead.* ἡ δὲ) οἱ δὲ Ar. HUDS. Reg. *l.* 5. σταύρωμα) στράτευμα in marg. σταύρωμα Gr. *l.* 7. αὐτὸ om. Ar. C. HUDS. Dan. *ead.* εἰς) ἐς Reg. Caſſ. *l.* 8. Τεμενίτην) Vid. ſupr. c. 75, & Cluverii Sicil. Ant. p. 151. HUDS. *l.* 14. παρ' ἑαυτοὺς) ἐφ' ἑαυτοὺς Ar. C. IDEM. Dan. *ead.* τροπαῖον) τρόπαιον Gr.

Pag. 161. *l.* 11. σταυρώματι) στρατεύματι Caſſ. *l.* 15. στεριφώτατον) στεριφότατον Reg. Caſſ.

Pag. 162. *l.* 1. καὶ ante θύρας omittunt Ar. C. HUDS. Mſ. Baſ. *l.* 7. ἀποκλείσασθαι) ἀποκλήσεσθαι Cl. Gr. IDEM. Reg. Caſſ. In Gr. ſuper η ſcriptum eſt ει. *l.* 9. ἠπείγοντο) ὑπείγοντο Gr. HUDS.

Pag. 163. *l.* 2. μονωθεὶς) ἐπιμονωθεὶς Marg. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Τάφρον τινὰ μετ' ὀλίγων Schol. *l.* 3. τε deeſt Gr. *l.* 4. κατὰ τάχος) κατατάχος Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. atque ita paulo infra. HUDS. Reg. *l.* 5. πέραν τοῦ ποταμοῦ) παρὰ τοῦ ποτ. Gr. HUDS. *l.* 6. ἤδη deeſt Dan. *l.* 8. τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Ar. C. HUDS. Caſſ. Gr. *l.* 9. αὐτοί τε &c.) αὐτοί τε θαρσήσαντες Gr. cetera deſunt. HUDS. *l.* 13. δεκάπλεθρον) πλέθρον Graecorum 100 pedes Graeci, 66 2/3 cubiti, 16 2/3 orgyiae, 1/6 ſtadii, 400 palmi, 1600 digiti. Vide Bernardum de Menſuris & Ponder. p. 225, 226. IDEM. *l.* 14. αἱροῦσι) αἱροῦσιν & paulo poſt ἔτυχεν Caſſ.

Pag. 164. *l.* 2. τὰς γὰρ μηχανὰς) Huius ſtratagematis meminit Polyaenus lib. 1. quem videſis. HUDS. *l.* 4. ἐκέλευσεν) ἐκέλευεν Reg. *ead.* αὐτοὺς omittunt Ar. C. Gr. Cl. HUDS. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 7. ἀλλὰ ἀπεχώρουν) ἀλλ' ἀπεχώρουν Ar. C. Ald. Baſ. HUDS. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. *l.* 8. κάτωθεν) Scil. ἐκ τῶν κάτω χωρίων, ἐκ

τῶν πεδινῶν χωρίων, καὶ τῶν περὶ τὴν θάλασσαν ὄντων. ἄνωθεν, ἐκ τῶν ἄνω χωρίων, τῶν περὶ τὸν κύκλον καὶ περὶ τὰς Ἐπιπολὰς ὄντων. Ae. Port. Κάτωθεν cum ἀποδιωξάντων iungit Valla, & vertit *deorſum*: cum ἄνωθεν vertat *ſuperius*, non *ſurſum*. Verum κάτωθεν iungendum cum ἐπανήει. HUDS. ead. ἀποδιωξάντων) ἀποδιωξόντων Cl. Gr. HUDS. Mſ. Baſ. Caſſ. *l.* 11. ἀπήεσαν) ἐπήεσαν Caſſ. *l.* 13. σφίσι) σφίσιν Gr.

Pag. 165. *l.* 3. Λαμάχου) Λάχητος Dan. *ead.* αὐτὸν) αὐτοὶ Ar. C. HUDS. Dan. Αὐτῶν Reg. *l.* 9. ξύμμαχοι omitt. Ar. C. Ξύμμαχοι καὶ τοῖς Gr. HUDS. *l.* 10. περιεωρῶντο) περιωρῶντο Reg. *l.* 12. ἂν περιγενέσθαι) αὖ περιγ. Mſ. Baſ. *l.* 14. ὠφέλεια οὐδεμία ἧκε) ὠφελία οὐδὲ μία ἧκεν Caſſ. Ὠφελία & ἧκεν etiam Gr. Οὐδὲ μία paulo poſt rurſum bis Caſſ.

Pag. 166. *l.* 4. πρὶν deeſt Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS, *l.* 6. καὶ ὑποψίαν) Copulam καὶ otioſam eſſe exiſtimat H. Stephanus, quem vide in Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 34. IDEM. *ead.* ὑπὸ τῶν) ἀπὸ τῶν Cl. IDEM. Caſſ. *l.* 7. κακῶν) κακῶς Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS. *ead.* τε non agnoſcit Ar. IDEM. *l.* 10. Τελλίαν) Πελίαν Ar. C. IDEM. *l.* 13. διὰ τάχους) διατάχους Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. IDEM. Caſſ. *l.* 14. ἐπιτοαυτὸ) ἐπὶ τὸ αὐτὸ Marg. Ar. C. HUDS. Caſſ. Gr.

Pag. 267. *l.* 4. Πυθὴν) Πυθὴς Diodor. Sic. HUDS. *l.* 5. ὀτιτάχιστα) ὅτι τάχιστα Ar. C. IDEM. Caſſ. Gr. *l.* 10. πατρὸς) Is fuit Cleandridas, qui in expeditione contra Athenienſes Pliſtoanacti adiunctus. HUDS. *l.* 11. καὶ om. Ar. Cl. IDEM. *l.* 12. ἀναρπασθεὶς ὑπ' ἀνέμου) ἁρπασθεὶς ὑπὸ ἀνέμου Marg. Ar. C. Καὶ ἁρπασθεὶς Cl. Gr. IDEM. Mſ. Baſ. Caſſ. Ὑπ' ἀνέμου, non ὑπὸ ἀνέμου Marg. *l.* 13. Τεριναῖον) Τυῤῥιναῖον C. HUDS. *ead.* ἐκπνεῖ) ἐκπλεῖ Marg. IDEM. *l.* 15. ἐς ταμάλιστα) ἐς τὰ μάλιστα Ar. C. Baſ. IDEM. Caſſ. Gr.

Pag. 168. *l.* 1. προσμίσγει) προσμίγει Ar. HUDS. Caſſ. Gr. *ead.* ἐπόνησαν) ἐπόνεσαν Mſ. Baſ. *l.* 2. ἐπεσκεύαζεν) ἀπεσκεύαζεν Caſſ. *l.* 4. λῃστικώτερον) Vide Lib. I, c. 10. HUDS. *l.* 6. δὲ deeſt C. HUDS.

Pag. 169. *l.* 2. δῃώσαντας) δῃώσαντες Caſſ. *ead.* δὲ) δὴ Ar. C. HUDS. Baſ. *l.* 3. Λαισποδίου) Σποδίου Ar. C. HUDS. *l.* 4. Λιμηρὰν) Vid. Lib. 4, c. 56. IDEM. Λιμέραν Caſſ. *ead.* Πρασιὰν) Πρασίαν Ar. C. Vid. Lib. 2, cap. 56, & Stephanum περὶ πόλεων. HUDS. Πρασίαν Gr. Πρασσιὰν Caſſ.

ANNOTATIONES

IN LIBRUM VI.

Pag. 4. *l.* 1. Ὀκτὼ ἡμερῶν) Quinque diebus & totidem noctibus, Ephorus apud Strabonem, in Var. Lect. Hudſoni. Sed an nave oneraria, an expeditiore aliqua? Wass. Annotat hic Acacius e Quintil. I Inſtit. Orat. 10 in fin. reprehenſos a Geometris eſſe Hiſtoricos, qui magnitudinem inſularum ſatis ſignificari navigationis ambitu crediderint. Rationem reprehenſionis addit Quintilianus; ubi Pithoeus hunc locum citans reprehenſionem illam etiam ad Thucydidem pertinere videtur exiſtimaſſe. Sed Thucydides tantum de ambitu Siciliae loquitur, neque ex eo quidquam de magnitudine illius colligit.

ead. l. 2. Εἴκοσι) Huc reſpexit Ariſtides Cl. Iebbii, Orat. Cyzicen. Wass. Eſt in edit. Canteri Tom. I, p. 417.

ead. l. 3. Τὸ μὴ ἤπειρος οὖσα) Demetr. Phaler. § 72 pro οὖσα legit εἶναι. Wass. Sed οὖσα eſt in omnibus ſcriptis & editis Thucydidis: participium pro infinitivo, ut multis aliis locis.

ead. l. 4. Τοσάδε ἔθνη) Adeas Scylacem pag. 4, Stephanum, Schol. Nicandri 46, & Tzetzem ad Lycophron. v. 951 ſeqq. Wass.

ead. l. 6. Κύκλωπες καὶ Λαιστρυγόνες) Vid. Spanhem. ad Callimach. Hymn. in Dian. v. 67.

ead. l. 10. Ἐνοικισάμενοι) Si & alii probati ſcriptores ἐνοικίζειν ea ſignificatione, quam hic locus poſtulat, dicunt, recte habet. Alioqui praefero ſcripturam Clar. & Caſſ. ἐνοικησάμενοι. Thucyd. III, 68, Τὴν δὲ πόλιν Μεγαρέων ἀνδράσιν ἔδοσαν ἐνοικεῖν.

Pag. 5. *l.* 6. Ἔγεστα) Vide Salmaſium p. 78 b. Wass.

ead. l. 10. Ὀπικοὺς) Gr. Ὀπίκους. apud Stephanum & alios Ὀπικοί. Wass. De Opicis ſententiam Thucydidis refert Dion. Halicarn. I, 22.

ead. l. 12. Κατιόντος τοῦ ἀνέμου) Vallae interpretationem, *cum ventus poſuiſſet*, quam probari poſſe putat Hudſonus, non facile quemquam recepturum exiſtimo. *Ponere* dicuntur venti, cum flare deſinunt, ut notum eſt ex Ovidio, Virgilio, aliiſque. Sed Graecis ἄνεμος κατιὼν, eſt ventus ſpirans & crebreſcens, ut loquitur Virgilius III Aen. 530, & quidem a tergo euntes proſequens. Thucydides II, 25, Ἀνέμου δὲ κατιόντος μεγάλου. Ibid. 84, Ὡς δὲ τὸ πνεῦμα κατῄει, i. e. ἐκ τοῦ κόλπου ἐξέπνευσε, ut paulo ante dixerat. Lucianus II Ver. Hiſt. p. 686, ἕωθεν δὲ ἀνηγόμεθα σφοδρότερον κατιόντος τοῦ πνεύματος. Et Pollux I, 105, inter ea, quae de ſecunda navigatione dicuntur, habet κατιόντος τοῦ ἀνέμου. Sic κατιόντα τὸν ῥοῦν aeſtum ſecundum dicit Dionyſius Halic. apud Hudſonum: de quo vid. Caſaubon. ad Dionyſ. p. 4.

ead. l. 14. Ἀρκάδων) Italum Siculorum regem e Sicilia in Italiam veniſſe ſcribit Servius in Virgil. I Aen. 2 & 537. Idem VIII Aen. 328 aliter hoc narrans locum hunc Thucydidis citat.

Pag. 6. *l.* 10. Ἕνεκεν) Thomas Mag. ſcribit, Thucydidem ſemper dicere ἕνεκα, quod hic habet Dan.

ead. l. 12. Ταπλεῖα) Valla legit τὰ πλοῖα. ſed corrupte. Wass.

ibid. Πάνορμον) In vet. Inſcript. apud Sponium *Panhormum* ſemper. Wass. Eſt in Sponii Miſcellan. pag. 176. In Plinio quoque & Vibio aſpirationem addi obſervat Cluverius Sicil. Ant. pag. 274. ſed hoc Grammaticis & poſterioris aevi librorum exſcriptoribus tribuendum putat. Et quod ea Inſcriptionibus ſuo ſeculo publicatis inſeritur, id a prava curioſitate eorum, qui has deſcripſerunt, profectum putat. In Grutero una eſt cum aſpiratione pag. CCLXVI, 6; in Sponio ſex cum eadem e Gualteri Sicilia: in quibus omnibus deſcribendis an peccaverint exſcriptores, is demum pro certo dicere queat, qui ipſe eas viderit. Iov. Pontanus, & Surita ad Itin. Anton. pag. 255, in illis legerunt H.

ead. l. 13. Ξυνοικίσαντες) Non videtur mutandum, etſi plerique libri habent ξυνοικήσαντες. Ammonius: συνοικίζεται πόλις, ἡ ἐκ πολλῶν πόλεων εἰς μίαν πόλιν συναγομένη, ὑπὲρ τοῦ πλείονα δύναμιν σχεῖν. Itaque qui pleraque loca reliquerant, recte dicuntur has urbes συνοικίσαι. Sic etiam ſupra Thucydides II, 15, & III, 2. Bene quoque paulo

poſt ᾤκισαν de coloniae conditoribus, Clar. & Caſſ. quod merito probabat cl. Waſſe. Sic ſtatim Συρακούσας Ἀρχίας ᾤκισε, & ſaepius in ſequentibus. Vide Iungermannum & Hemſterhuſium ad Pollucem IX, 7.

Pag. 7. *l.* 4. Νάξον) Syncellus conditam ait ante Batti & Archilochi tempora A. M. 4791, hoc eſt, circa 3429. Νάξον Apollinis filium facit Apollonii Scholiaſt. IV, 1492. Evertit Dionyſius. v. Diodor. XIV, 403, Polyaenum V, 2, 5, Strabon. VI, 267. Hiſtoriam & origines tradit Herodotus VII, 154, VIII, 46, VI, 96. Urbem hanc cum inſula confundit Sponius in Itinerario Tom. III. Wass. Addenda ſunt, quae ad Euſebium annotavit Scaliger num. MCCLXXXI.

ead. l. 5. Ἀπόλλωνος Ἀρχηγέτου) De hoc cognomine Apollinis etiam legi debent, quae Spanhemius annotavit ad Callimach. Hymn. in Apoll. v. 57.

ead. l. 8. Ἀρχίας) Huius praeter Strabonem multi alii meminerunt. Vid. Scalig. ad Euſebium num. MCCLXXXIII, Cluver. Sicil. Ant. I, pag. 139, 140, Schol. Ariſtoph. ad Equit. v. 1089, Euſtath. ad Dionyſ. Perieg. v. 369. Suidas perperam Ἀρχίας Συρακούσιος, quem Corinthium fuiſſe conſtat. Ceterum omnia, quae hic Thucydides de originibus urbium Siciliae tradit, latius exſequitur Cluverius, qui de ſingulis conſuli poteſt.

ead. l. 9. Ἐκ τῆς νήσου) Ad ea, quae hic e Cluverio annotat Hudſonus, add. Neapol. ad Ovid. IV Faſt. 471.

ead. l. 12. Θουκλῆς δὲ καὶ οἱ Χαλκιδεῖς) Vide Holſtenium ad Stephanum v. Χαλκὶς, & de Catana ad h. v. nec non Scaligerum ad Euſebium l. d.

Pag. 8. *l.* 3. Παντακίου) De hoc poſt Cluverium etiam Bochartus egit I Chanaan. cap. 28.

ibid. Τρώτιλον) Cluverius quidem Τρώτιλον & Τρώγιλον tanquam diverſa loca recenſet: ſed Pinedo ad Stephanum v. Τρώγιλος hic quoque legendum cenſet Τρώγιλον. Nec ſine ratione: nam Τρώτιλον e nullo alio ſcriptore memorare potuit Cluverius.

ead. l. 6. Θάψον) Vid. c. 97 & 99. Latini fere *Tapſum.* Sed Virg. III, 689, Codex Mentelii & Servius rectius *Thapſum* 4. Mſſ. Cantabr. Iſidorus XIV, pag. 346. Silius *Tapſum.* Ovid. Faſt. IV, 477, *Thapſon.* Neque aliter Lucanus in herba eiuſdem nominis IX, 919. Wass. Varietatem ſcripturae annotavit etiam Cluverius I Sicil. Antiq. pag. 137.

Heinſius ad Silium XIV, 206, probat *Thapſus* e Graeco Θάψος.

ead. l. 13. Πέμψαντες ἐς Σελινοῦντα κτίζουσι) An hoc eſt, Pammilo in eum locum miſſo, ubi deinde Selinus fuit, urbem illam condiderunt? ut poſt κτίζουσι ſuppleatur αὐτὴν, cuius pronominis ellipſis frequentiſſima eſt apud Thucydidem. Sed mihi ſuſpicio eſt, praepoſitionem ἐς huc irrepſiſſe e fine vocis praecedentis πέμψαντες, & ea demta legendum eſſe Πάμμιλον πέμψαντες Σελινοῦντα κτίζουσι. Paulo ante probo οἰκῆσαι cum pleriſque Mſſ. & Valla, nec audio Clar. mox ſcribentem ξυγκατῴκησε. Ἑλινοῦντα pro Σελινοῦντα, quidam Codd. ut I, 65, Ἑρμυλίων pro Σερμυλίων. ubi vid. quae annotata ſunt.

Pag. 9. *l.* 4. Μετὰ τὴν Συρακουσῶν οἴκησιν) Μετὰ τὴν τῶν Σ. Ar. haud inſincere. Wass. Nec male Portus οἴκισιν legebat pro οἴκησιν hic, & paulo poſt, ubi editur μετὰ τὴν σφετέραν οἴκησιν. Favet illius coniecturae utroque loco Caſſ.

Pag. 10. *l.* 5. Ζάγκλον) Hinc corrigendus Heſychius, qui ζάϊκλον exhibet, & Sextus Empiricus, qui pag 13 legit ζάγκλον. Wass. Eſt cap. 3 contra Grammaticos. Callimachum in lib. II Αἰτίων ζάγκλον pro falce dixiſſe, e Tzetze ad Lycophronem obſervat Bentleius ad Callimach. fragm. XXII. Ζαγκλην, quod eſt in Gr. etſi eadem ſignificatione, qua ζάγκλον, dicunt Graeci, tamen propter conſenſum aliorum Mſſ. non admitti poteſt. Diodorum Siculum ab aliis diſſentire, annotavit etiam Caſaubonus ad Strab. l. d. in Var. Lect. Non eſt audiendus Thomas Mag. δρεπάνη dici iubens, non δρέπανον. Ariſtophanes Pace v. 1202, Οὐδεὶς ἐπρίατ' ἂν δρέπανον. Δρεπάνη poëticum potius eſt, quam Atticum. Vide Stephanum in Append. ad Script. de Dialect. pag. 157. Sed Thomas fortaſſis ſcripſerat δρέπανον, οὐ δρεπάνη.

ead. l. 9. Ἀναξίλας) Gr. perperam Ἀναξίας. Vid. Diodorum p. 266, 281. Wass.

ead. l. 11. Μεσσήνην ἀπὸ τῆς &c.) A Meſſeniis ſubiugati erant Zanclaei (unde urbs mutato nomine *Meſſene* appellabatur) Olymp. XXX, Archimede ſupremum magiſtratum gerente, ut oſtendit Meurſius in Attic. Lect. l. 2, c. 23. Huds. Zanclen ab Anaxilao Olymp. XXIX captam ſcribit Pauſanias IV, 23. Refellit eum ex ratione temporum, & Anaxilaum Olymp. LXXVI mortuum oſtendit Spanhemius Diſſert. VIII, p. 554 de Praeſtant. & Uſu Numiſm.

Cur hanc urbem Siciliae nonnulli Μεσήνην potius, quam Μεσσήνην dicendam voluerint, docet Caſaubonus ad Polyb. pag. 120.

Pag. 11. *l.* 13. Τὴν Καμαριναίων) Quidam libri peſſime τῶν Καμαρ. WASS.

Pag. 12. *l.* 6. Προσγεγενημένοις) *Sociis, qui adiuncti erant,* vel *acceſſerant,* vertit Stephanus. Valla *priſtinis.* Legit cum quibuſdam Mſſ. προγεγενημένοις; quod ſatis defendi poteſt ex iis, quae paulo poſt de ſocietate Leontinorum & Egeſtanorum cum Athenienſibus ſuperiore bello inita dicit Thucydides.

ead. l. 9. Ὅμοροι) Haec fuſius Diodor. pag. 328 b. προθυμότεροι minus ſincere Gr. WASS.

Pag. 13. *l.* 1. Ἐγεσταῖοι) Cl. paſſim Αἰγεσταῖοι. Strabo ex Apollodoro cum Cl. facit. Et, μετὰ Αἰγέστου τοῦ Τρωός. Contra Philo apud Stephanum Ἔγεστα, ἀπὸ Ἐγέστου τοῦ Τρωός. Ibi tamen Αἰγέστου & Αἰγεσταῖος cum Mſſ. omnino reſcribendum. Ita Dionyſ. Halic. Tzetz. ad Lycoph. Diodorus XII, p. 328, ubi Thucydidem exſcribit, Polybius, Livius, & alii. Recte ergo Cl. In numis Ἐγεσταίων & Σεγεσταίων. WASS.

Pag. 14. *l.* 8. Οὐ πολλὴν) Thucydideum magis opinor οὐ πολὺ, quomodo exhibet Gr. WASS. Cum Valla facit Diodorus Sic. Lib. XII, pag. 328, ubi hunc locum Thucydidis deſcripſit: Ἐμβάλλοντες εἰς τὴν Ἀργείαν, καὶ πολλὴν τῆς χώρας δῃώσαντες.

Pag. 15. *l.* 1. Ὀρνεαῖς) Cl. paſſim Ὀρναίαις. Aliter noſter V, 67, 72, 74. & bis etiam Diodorus, ſemel ubi noſtrum exſcribit. Neque aliter Heſychius, aut Strabo. Nomen traxerunt Orneae ἀπὸ Ὀρνέως τοῦ Ἐρεχθέως. vid. Pauſan. II, 25. WASS.

Pag. 16. *l.* 4. Ὡς ἐς) Ἐς perperam abeſt a quibuſdam Mſſ. WASS.

ead. l. 9. Ἐν τῷ κοινῷ) Omnes Mſſ. ἐν τοῖς κοινοῖς. Eadem varietas & alibi occurrit. Nec tamen facile a recepta ſcriptura diſceſſerim. Thucydides cap. 6, Εἰ ὑπάρχει (χρήματα) ἐν τῷ κοινῷ καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς. I, 81, Οὔτε ἐν κοινῷ ἔχομεν (χρήματα) οὔτε ἑτοίμως ἐκ τῶν ἰδίων φέρομεν. ubi Scholiaſtes ſupplet ταμείῳ. Ariſtophanes Equitib. 771, Χρήματα πλεῖστ' ἀπέδειξα ἐν τῷ κοινῷ: *feci ut quamplurimum pecuniae eſſet in aerario.* Interpres ibi non recte vertit.

Pag. 17. *l.* 5. Ἀκούσας μὲν ᾑρημένος ἄρχειν) Ἀκούσας

non poteſt locum habere, niſi dicamus, Niciam concioni populi ante quintum diem habitae, in qua ipſe cum Alcibiade & Lamacho dux huius belli delectus erat, non interfuiſſe, idque deinde ei renuntiatum eſſe. Sed hoc parum probabile eſt. Longe melior eſt, mea ſententia, altera ſcriptura *ἀκούσιος*, quae & ſex Mſſtorum auctoritate nititur, & ex ipſo Thucydide confirmatur. Nam ita ipſe Nicias infra cap. 12, Εἴτέ τις ἄρχειν ἄσμενος αἱρεθεὶς παραινεῖ ὑμῖν ἐκπλεῖν: quibus verbis indicat, ſe *ἀκούσιον*, Alcibiadem autem *ἄσμενον* ducem creatum eſſe. Et Hermocrates in Oratione ad Syracuſanos cap. 34, Ἄλλως τε καὶ τοῦ ἐμπειροτάτου τῶν στρατηγῶν, ὡς ἐγὼ ἀκούω, ἄκοντος ἡγουμένου. Nec non Ariſtides Orat. Sicula poſter. Tom. II, pag. 34, de Nicia: εἷς δὲ ὁ λειπόμενος, ὃν ἄκοντα ἐνθένδε ἐξηλάσαμεν. Vallam quoque legiſſe *ἀκούσιος* oſtendit eius interpretatio horum verborum: *Nicias, qui* invitus *fuerat delectus.*

ead. l. 9. Τοιάδε) Sic repoſui e Mſſ. atque ita etiam frequentius, quod quidem veritatis ſtudioſo magis convenit. In Orationibus fere paſſim *τοιάδε*, in Foederibus *τάδε*. Sed & in Orat. I, 85, *ὧδε*, at ſequitur *τοιαῦτα λέξας*. & II, 29, *τάδε* & poſtea *τοσαῦτα* in oratione brevi, ubi nihil fere auctori permittitur. At in colloquio cum Melienſibus, ubi res nuda miſſis rhetorum coloribus agebatur, *ἔλεγον* inquit *τοιάδε*, & poſtea *τοσαῦτα εἶπον*. Hic ergo legendum *τοιάδε*, quia ſequitur *τοιαῦτα*. Vel de Epiſtola uſus *τοιάδε* VII, 10. ſed in orationibus nuſquam adhibet *τάδε* & *ταῦτα*, ſed *τοιαῦτα* & *τοσαῦτα* ſemper. In Foederibus contra, ut ad V, 46 obſervavimus. In brevioribus orat. *τάδε* fere, in longioribus etiam quandoque *τοιάδε* Herodotus, atque ita apud Hippocrat. de Victus Rat. III, 38, pro *τοιαῦτα* ex Feurei Codice reponendum, & paulo infra, *οὐκ ἔτι δὴ τ.* Wass. In eo, quod e Thucyd. II, 29 annotatur, eſt error feſtinantis calami. Τοιάδε fere ubique in his dicit Thucydides. Τάδε ſolo hoc loco, ni fallor, habent editiones omnes, ceteris ſemper *τοιάδε*. Scripti nonnulli quidem I, 139, IV, 91, & VII, 60, pro *τοιάδε* habent *τάδε*, ſed illorum non eſt habenda ratio. Ad illa, quae paulo poſt dicuntur, *καθότι χρὴ ἐς Σικελίαν ἐκπλεῖν*, videtur reſpexiſſe Phrynichus pag. 80, e Thucydide laudans *καθὸ δεῖ εἰς Σικελίαν πλεῖν*.

Pag. 18. *l.* 2. Νομίζων — ὀρθοῦσθαι) Stobaeus 245, ubi *νομίζω*, & *καὶ σώματός τι* omiſſo articulo, & cum Marg.

πρόνται & *δι' αὐτόν*. WASS. Non plane abſurda eſt ſcriptura, quam Margo & Stobaeus habent. Dixerat Nicias, ſe minimum omnium corpori ſuo timere. Iis verbis recte reſpondet haec ſententia, boni civis eſſe partem aliquam corporis & facultatum ſuarum reipublicae impendere, & pro ea amittere.

ead. l. 6. Πρότερον) Ita haud paulo elegantius Mſſ. Itaque reſtitui pro *προτέρῳ*, quod ante legebatur. Noſter IV, 38, *Τῶν πρότερον ἀρχόντων*. Sic *πρίν*. WASS. Ariſtophanes Equitib. 1352, *Αἰσχύνομαί τοι ταῖς πρότερον ἁμαρτίαις*. Hoc quoque non placuit ſciolis quibuſdam, qui e *πρότερον* fecerunt *προτέραις*: quemadmodum eſt apud Suidam in *αἰσχύνομαι*.

ead. l. 13. Διδάξω) Marg. *δηλώσω*, quod etiam Scholiaſtes agnoſcit. Infra cap. 19, *σημανῶ*. WASS. Scholiaſtes Caſſ. varietatem ſcripturae non annotarat.

Pag. 19. *l.* 4. Ἔπραξαν αὐτὰς) Hoc non ita intelligendum eſt, quaſi dicat, eos, qui primi hoc foedus fecerunt, illud de induſtria ita feciſſe, ut firmum eſſe non poſſet: nam Pliſtoanax rex Lacedaemoniorum, & Nicias ipſe, qui praecipui illius auctores fuerant, id omnino, cum faciebant, ratum eſſe cupiebant, ut docet Thucydides IV, 16; ſed deinde alios variis artibus effeciſſe, ne firmum eſſet. Sic recte Scholiaſtes. Et hoc convenit ſignificationi vocis *πράσσειν*, qua infinitis locis utitur Thucydides de his, qui quocunque dolo, arte ac fraude aliquid moliuntur ac machinantur. Etſi alioqui etiam ii, qui id agunt ac ſtudent, ut firma fiat pax & ſocietas, recte poſſunt dici *πράσσειν τὰς σπονδάς*. Thucydides IV, 43, *Ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι διὰ Νικίου καὶ Λάχητος ἔπραξαν τὰς σπονδάς*. Et III, 75, *Ξύμβασίν τε ἔπρασσε, καὶ πείθει ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις*. Quod autem ad diverſitatem ſcripturae attinet, ſi putabimus retinendum eſſe *αὐτὰς*, ſupplendum erit *εἶναι*: ſin hoc minus placet, cum optimis & plurimis libris me non invito praeferatur *αὐτά*. *Οὕτω ἔπραξαν αὐτὰ*, ita illa tractarunt, i. e. & e noſtris & ex Lacedaemoniis quidam ea moliti ſunt, & artibus quibuſdam effecerunt, ut nomine tenus foedus, re ipſa minime firmum eſſet.

ibid. Σφαλέντων που) Camerarius lectionem ſuam e Mſ. dedit, non, quod ſuſpicari aliquis poſſit e Var. Lect. Hudſoni, e coniectura. Addit: *quae lectio non incommodum habet intellectum.* alteram tamen Scholiaſtes ſecutus fuit. Non vi-

deo cauſam, cur ea recipienda non ſit, cum praeterea a duobus aliis Mſſ. confirmetur. E vulgata, quidquid eam torqueat Scholiaſtes, nemo quidquam boni ſenſus eliciat; qui in hac apertus eſt, ſi illa οὕτω γὰρ τῶν ἐναντίων per parentheſin dicta, ut ſolet Thucydides, accipiamus.

Pag. 20. *l.* 3. Εἰ Χαλκιδεῖς γε) Hoc non ſine ratione ſuſpectum fuit Porto. Lectio Codicum, in quibus eſt οἱ Χαλκιδεῖς γὰρ, tollit difficultatem. Ei acquieſci poteſt, donec aliud melius inveniatur.

ead. l. 4. Καὶ ἄλλοι — ἀκροῶνται) Thomas Magiſter in ἐνδοιάζω. ubi omittit ἡμῶν, quod habet Gr. WASS.

ead. l. 10. Διὰ πολλοῦ γε) Διαστήματος ſupplet Scholiaſtes: de qua ellipſi Stephanus Append. ad Scripta de Dialect. Att. pag. 115.

Pag. 21. *l.* 14. Δόντα) Sic etiam liber Camerarii, qui annotat, *quae lectio haud ſcio an vera ſit.*

Pag. 23. *l.* 7. Εἴτε) Schol. Ariſtoph. *Ei.* 449 εἴτε, non ut Gr. δὲ, & ordine meliore ἐκπλεῖν ὑμῖν, pro τὸ ἑαυτοῦ male, τοῦτο. Idem agnoſcit ἔτι omiſſo τι, proque ἰδίᾳ exhibet διὰ τὸ ἐλλαμπρύνασθαι, minus ſincere. WASS.

Pag. 24. *l.* 6. Ψηφίζηται) Gr. ὑποψηφίζηται, quod me legiſſe alibi non puto. & infra Gr. ἐπιθυμίαι & πρόνοιαι. Error ex adſcriptione ι. WASS.

Pag. 25. *l.* 1. Καὶ ξυνῆψαν) Inter exempla pleonaſmi τοῦ καὶ recenſet Stephanus ad Corinthum pag. 35.

ead. l. 6. Ὦ Πρύτανι) Ad ea, quae Hudſonus hic in Var. Lect. habet, add. Spanhemium Diſſert. IX de Praeſtant. & Uſu Numiſm. pag. 701 ſeqq.

ead. l. 8. Ἐπιψήφιζε) Ἐπιψηφίζειν ſaepe eſſe ἐπικυροῦν, quemadmodum id exponit Harpocration, dudum docuit Budaeus in Commentar. Ling. Gr. pag. 167. Sed non liquet, hoc loco eam eſſe huius vocis ſignificationem: neque enim poſt hanc orationem Niciae quidquam a concione decretum erat, quod ἐπικυροῦν poſſet Πρύτανις. Itaque puto, ἐπιψηφίζειν hic eſſe populum ad ſuffragium ferendum vocare, & ſententias rogare, quod etiam in ſuffragium mittere dicunt Latini. Nam & ita ſumi τὸ ἐπιψηφίζειν, e Platone in Gorgia, & Thucydide I, 87, Τοιαῦτα λέξας ἐπεψήφιζεν αὐτὸς Ἔφορος ὢν ἐς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Λακεδαιμονίων, docet ibidem Budaeus. Eademque eſt ſignificatio τοῦ ἐπιψηφίζειν in his, quae e Demoſthenis Androtiana pag. 385 affert Valeſius ad Harpocrationem: Οἱ προεδρεύοντες τὰς

βουλῆς καὶ ὁ ταῦτ' ἐπιψηφίζων ἐπιστάτης ἠρώτων καὶ διαχειροτονίαν ἐδίδοσαν. Non eſt quidem ἐπιψηφίζειν proprie δευτέρας ψήφους τιθέναι, ut hic Scholiaſtes: ſed quia hanc ἐπιψήφισιν neceſſario conſequebantur δευτέραι ψῆφοι, interpretatio illius ferri poteſt. Itaque etiam Spanhemius l. d. non dubitavit hoc ita vertere, *pone denuo calculos.* Valla ſententiam recte expreſſit, *de integro conſulito* Athenienſes de his, & ad ſuffragia revocato.

ead. l. 10. Λύειν τοὺς νόμους) Ex hoc loco Petitus ad leg. Att. p. 212 colligit, non licuiſſe Prytanibus populum iterum in ſuffragia mittere de re, de qua iam pſephiſma ſcriptum eſſet. Eſt tamen illuſtre exemplum in contrarium in decreto de Mitylenaeis interficiendis apud Thucydidem III, 36 ſeqq. ubi pſephiſmate iam facto, & Mitylenas ad Pachetem miſſo, οἱ ἐν τέλει dicuntur αὖθις γνώμας προθεῖναι.

ead. l. 11. Κακῶς βουλευσαμένης) Camerarius ita annotavit: *alibi* καλῶς βουλευσαμένης. *recte autem utrumque, etſi prius melius videtur.* Non ſcio, quinam vel ſcripti, vel editi libri καλῶς habeant, nec video, quomodo id hic rectum eſſe poſſit: nam ſani medico non indigent. Κακῶς autem etſi ab omnibus aliis Mſſ. praeter Camer. & Gr. abeſt, tamen ad ſententiam neceſſarium videtur.

Pag. 26. *l.* 6. Διαβόλως ἐμνήσθη) Pro κακῶς ἐμνήσθη Thomas in Eclog. Attic. HUDS.

Pag. 27. *l.* 3. Ὡς τυραννίδος ἐπιθυμοῦντι) Vide Scholiaſten Ariſtophanis ad Ran. v. 1472.

ead. l. 9. Καὶ προσήκει μοι) Bar. omittit μοι. male. nam & Codd. & Schol. Ariſtophan. Εἰ. 449. agnoſcunt. tamen pro νομίζω male ibidem legitur νομίζων. Porro haec laudat Ariſtides Canteri in Alcib. p. 651. De ludis & certantium pompa vide Sophoclem Elect. 686. De ipſius Alcibiadis equis, tentorio Perſico, & cetero apparatu adeas Andocidem Orat. IV, p. 304. De moribus vero Xenoph. Mem. I, p. 715, & Platonem p. 429, 430 ed. Francof. WASS.

ead. l. 12. Ἐπιβόντος) Marg. & Schol. περιβόντος. Noſter rurſum cap. 31, Heſych. Sophocl. Lyſias, Philo, Plutarch. & in malam partem Demoſthenes. Quo ſenſu & ἐπιβόντου apud Anacreontem. περιβόντος etiam Dion. Halic. & Ioſephus: nullibi illud alterum. WASS. Ἐπιβόντος inter ea, quae in malam partem accipiuntur, ponit Pollux VI, 159. Et Euſtathius in Odyſſ. τ, pag. 1856, Ἐπιβόντος, ὁ μοχθηρὰν ἔχων φήμην, καθ' οὗ δηλαδὴ βοαὶ γίνονται, ὃν

ἐπιβώτον Ἀνακρέων φησί. Idem tradit Thomas Mag. in *διαβόντος*. Et ſic *ἐπιβόντος* accipi poteſt in Epigrammate in Philaenidem, quod ex Antholog. III, 10, 3, annotavit Barneſius ad Anacr. LXXVII, cuius auctorem eſſe Aeſchrionem ex Athenaeo VIII, 3, obſervavit Brodaeus. De *διαβόντος* & *περιβόντος* non idem ſcribunt Ammonius & Thomas Magiſter. Sed certum eſt, ea in utramque partem dici. Quod autem ad varietatem ſcripturae huius loci attinet, ſuſpicor *περιβόντος* a correctoribus ortum, qui putaverint, ſententiam horum verborum poſtulare vocem, quae ad laudem Alcibiadis pertineret. quod mihi ſecus videtur; nam haec ita recte accipi poſſunt: Etenim ea, propter quae in *ſermones hominum incurro*, propter quae *male audio*, vel, ob quae Nicias & alii *me infamant*. Idem ſentio de iis, quae in fine huius cap. dicit, *διὰ ταῦτα τὰ ἴδια ἐπιβοώμενος*. In quo Camerarium in Theſauro Stephani ſequor.

Pag. 28. *l.* 4. Ἐνίκησα δὲ) Recte Scholiaſtes *τὰ πρῶτα*. Nam primam, ſecundam, & quartam palmam retuliſſe Alcibiadem, ex hoc loco Thucydidis ſcribunt Plutarchus Alcib. pag. 357, & Athenaeus I, 3. At Euripides, quod iidem annotarunt, eum primo, ſecundo, & tertio curru victorem fuiſſe tradiderat. Euripidem ſecutus eſt Iſocrates in Orat. de Bigis p. 353 ed. Steph. Haec P. Faber Agoniſt. III, 21. Victorias Olympicas Alcibiadis memorat etiam Demoſthenes in Midiana pag. 360; ubi etiam alia, quae ad Alcibiadis ingenium & res pertinent, leguntur. Quod ipſe hic paulo poſt dicit, *καὶ τἆλλα ἀξίως τῆς νίκης παρεσκευασάμην*, eo pertinet, quod Athenaeus l. d. de eo prodit: Ὀλύμπια νικήσας — θύσας Ὀλυμπίῳ Διὶ τὴν πανήγυριν ἅπασαν εἱστίασε. Vid. P. Fabrum.

ead. l. 8. Τοῖς μὲν ἀστοῖς φθονεῖται) In Caſſ. adſcriptum erat: Σοφοκλῆς· πρὸς γὰρ τὸν ἔχοντα ὁ φθόνος ἕρπει.

ead. l. 10. Ἧδ' ἡ ἄνοια) Ita pro ἡ διάνοια, quod antea legebatur, reſcripſimus fide Cod. Cl. WASS. Recte ſine dubio, accedente etiam auctoritate Caſſ. In Scholiaſta perperam editum eſt *ἀγνοια* pro *ἀνοια*. Muretus l. d. & liber Caſſ. habent *ἄνοια*.

Pag. 29. *l.* 1. Οὐ προσαγορευόμεθα) Stephanus putat, *προσαγορεύεσθαι* hic eſſe *blande compellari*. Schol. Caſſ. *οὐ προσαγορεύεσθαι* exponit *ὑπερορᾶσθαι*. nam ita annotat: *ἀντὶ τοῦ ὑπερορώμεθα τέθηκεν. ἐπεὶ συμβέβηκε τοὺς περιορω-*

μένους ὑπὸ τῶν τέλας μὴ προσαγορεύεσθαι. Hoc ſecutus eſt Valla. nec male.

ead. l. 11. Ἐπιβοώμενος) Vide Suidam in ἐπιβόημα, & Heſychium. Wass. Non animadverto in his καινοπρέπειαν illam, quam Portus. ἐγὼ ὀρεγόμενος & ἐπιβοώμενος iunguntur cum μεταχειρίζω, nec quidquam in eo ſermone καινοπρεπείας eſt.

Pag. 30. *l.* 5. Λόγοις τε πρέπουσιν ὡμίλησε) Hinc corrigendum eſt Lexicon Bibliothecae Coislin. pag. 483: Θουκυδίδης στ'· καὶ λόγοις ὡμίλησα τρέπουσιν, ἀντὶ τοῦ συνεγενόμην. Nec ὁμιλῆσαι hic idem eſt, quod συγγενέσθαι.

ead. l. 9. Ὠφελεία) Caſſ. ὠφελίᾳ. Et ſic alibi idem liber. Auctor Etymol. M. in θυσία inter olia multa, quae ſine diſcrimine in εια & ια exeunt, etiam ὠφέλεια & ὠφελία refert. Sed fortaſſis rarius eſt apud ſcriptores proſae, quam poëtas.

ead. l. 12. Ῥᾳδίας — ἐπιδοχὰς) Thom. Magiſter in ἐπιδοχή. Wass.

Pag. 31. *l.* 1. Οὔτε τὰ ἐν τῇ χώρᾳ νομίμοις κατασκευαῖς) Stephanus vertit: *neque ipſa regio legitimo apparatu inſtructa ſit.* Melius, quam Portus, cuius interpretationem non admittit articulus τά. In eo, quod in Scholiaſte legitur, νόμιμον ῥήτορα vocari ἱκανὸν ἀθλητὴν, nullus ſenſus eſt. Schol. Caſſ. bene: καὶ νόμιμον ῥήτορα τὸν ἱκανὸν, καὶ νόμιμον ἀθλητὴν φαμέν.

ead. l. 9. Ὅσοι περικομποῦνται) Scripturam nonnullorum Mſſtorum, ὅσοι περ κομποῦνται, habet etiam Thom. Magiſter in κομπάζω, & exponit κομπαστικῶς λέγουσι. Stephanus quoque in Theſ. v. κομπέω ita laudat e vet. lib. etſi deinde ex hoc loco etiam περικομπέω affert, & interpretatur, *quot eſſe magnificis verbis vulgo iactatur.* Mihi non diſplicet lectio librorum ſcriptorum: nam περικομπεῖν non valde uſitatum eſſe videtur. Sed pro λέγουσι, quod in interpretatione habet Thomas, dicendum fuiſſe λέγονται, apertum eſt e nominativo ὅσοι. Rectum eſſet λέγουσι, ſi Thucydides dixiſſet ὅσους περ κομποῦνται. Paulo poſt pro ὅσοι ἕκαστοι Cod. Reg. ὅσους ἕκαστοι; ut reſpondeat ſequenti verbo ἠρίθμουν. quod non contemnendum puto.

Pag. 33. *l.* 3. Προσεθέμεθα αὐτοὺς) Thom. Magiſter in προστίθεμαι.

Pag. 34. *l.* 3. Ἡμῖν τοῖς ἄλλοις) Ὑμῖν plerique Mſſ. Hoc convenit cum ſequenti verbo ſec. perſ. μεταλήψεσθε. Co-

pulam καὶ, quam ante τοῖς ἄλλοις additam volebant Porti, non neceſſariam puto. Nam ἡμῖν οὐκ ἐκ τοῦ αὐτοῦ τοῖς ἄλλοις ſic dici poteſt, ut alia, in quibus αὐτὸς dativum adiunctum habet. Ariſtoph. Equit. 507, τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν μισεῖ. Et ſic ſaepe apud omnes ſcriptores Graecos, quod etiam Latini imitati ſunt.

ead. l. 7. Καὶ οὐκ ἀγαπήσαντες) Haec etiam in Camerarii libro fuiſſe credi par eſt, eo quod nihil varietatis ad Baſil. edit. in qua leguntur, annotavit. Sed non de nihilo eſt, quod ab omnibus aliis Mſſ. abſunt, & omnino ſpeciem interpretationis verbi ὑπεσιδόντες prae ſe ferunt. Auget ſuſpicionem, quod etiam Thomas Magiſter in ὑπεροφῶ ea omiſit.

Pag. 36. *l.* 10. Παρελθὼν αὐτοῖς ἔλεγε τοιάδε) De τοιάδε vide quae diximus ad pag. 17. Pro αὐτοῖς Mſſ. rectius cum interprete αὖθις. Wass. Vallam legiſſe αὖθις, oſtendit illius interpretatio *rurſus procedens*. Nec ulla cauſa eſt, cur id omnibus libris ſcriptis conſentientibus recipi non debeat. Αὐτοῖς an retinendum ſit, dubitari poteſt. Nam nec Cod. Cam. id agnoſcit, & Thucydides multis aliis locis, quibus παρελθὼν adhibet, αὐτοῖς omittit I, 67, 72, 79, 85, 119, 139, & alibi ſaepe; ubi autem eo, vel alio dativo utitur, dativos plerumque ad verbum aliquod ſequens, rariſſime ad παρελθὼν refert. VI, 15: Τότε δ' οὖν παρελθὼν, τοῖς Ἀθηναίοις παρῄνει τοιάδε. 32: Παρελθὼν, αὐτοῖς, ὡς σαφῶς οἰόμενος εἰδέναι τὰ περὶ αὐτῶν, ἔλεγε καὶ παρῄνει τοιάδε. 35: Παρελθὼν δ' αὐτοῖς Ἀθηναγόρας — ἔλεγε τοιάδε. Nam ibi Ἀθηναίοις & αὐτοῖς cum ἔλεγε iungenda eſſe, apparet ex I, 85, Παρελθὼν δὲ Σθενελαΐδας — ἔλεξε τοῖς Λακεδαιμονίοις ὧδε. Itaque & in hac ſcriptura παρελθὼν αὐτοῖς αὖθις ἔλεγε τοιάδε, αὐτοῖς referendum foret ad ſequens verbum ἔλεγε; αὖθις autem ad praecedens παρελθών: quod aliquanto durius eſt. Poſſet aliquis ſuſpicari, Thucydidem itidem hic, ut III, 36, ſcripſiſſe παρελθὼν αὖθις ἔλεγε τοιάδε, & cum deinde pro αὖθις in quibuſdam exemplaribus perperam αὐτοῖς ſcriptum, & vera lectio αὖθις in margine annotata fuiſſet, deinde utramque in τὸ κείμενον veniſſe. Sed quia infra cap. 72 dicit, παρελθὼν αὐτοῖς Ἑρμοκράτης ἐθάρσυνε, ubi αὐτοῖς omnino referri debet ad παρελθὼν, ratio illa, ob quam id huic loco non convenire videri poterat, infirma eſt, & numero Mſſtorum aliquid dari poteſt. Duker. Legerim παρελθὼν αὖθις ἔλεγε, cuius τὸ αὐτοῖς varia lectio. Firmat Marg. Wass.

Pag. 37. *l.* 15. Ἀπαρχὴ εἰσφέρεται) Quam ſignificationem hic habere poſſit ἀπαρχὴ, non intelligo. Maxime probabilis mihi videtur ſcriptura librorum, qui habent ἀπ' ἀρχῆς φέρεται, nempe χρήματα, quod ἀπὸ κοινοῦ repeti debet. Deſignat enim tributum, quod Syracuſanis barbarae civitates in Sicilia, eorum imperio ſubiectae, pendebant: quemadmodum II, 13, Φόρον ἀπὸ τῶν ξυμμάχων τῇ πόλει (Ἀθηναίων) προσιέναι, & VIII, 18, Ἐκ τῶν πόλεων Ἀθηναίοις χρήματα φοιτᾷν dicit. Φέρεται pro εἰσφέρεται magis probo, quia φέρειν & φόρος fere de ſociis aliiſque tributariis, εἰσφέρειν & εἰσφορὰ autem de civibus dicuntur. de quo etiam ſupra actum eſt. Εἰς autem e praecedente ſyllaba ης facile oriri potuit, quod cum utrumque eodem ſono pronuntiaretur, deinde etiam in ſcribendo alterum cum altero commutatum, & ex ἀπ' ἀρχῆς φέρεται, ἀπαρχὴ εἰσφέρεται factum eſt. Qua re ſaepe peccaſſe librarios, neminem, niſi qui in ſcriptis Graecorum plane hoſpes eſt, fugere poteſt.

Pag. 38. *l.* 15. Καὶ οὐκ ἐν τοῖς) Si hic ἀπὸ κοινοῦ repeti poſſit ὅτι, fortaſſis non opus erit emendatione, quam in Var. Lect. proponit Hudſonus. Nam καὶ οὐκ ἐν τῷ ὁμοίῳ στρατευσόμενοι poteſt exponi, *& non pari conditione bellum geſturi.* Sic VI, 11, Ὧν κρατήσας τε μὴ κατασχήσει τις, καὶ μὴ κατορθώσας μὴ ἐν τῷ ὁμοίῳ, καὶ πρὶν ἐπιχειρῆσαι, ἔσται. Quibus autem rebus melior futura ſit conditio Siculorum, ante oſtendit. Probabilem tamen emendationem faciunt ea, quae paulo poſt dicit Thucydides, ἤλθετε & προσέδει, quae tempus praeteritum indicant. Sed non neceſſarium arbitror τὸ στρατευσόμενοι ſede ſua moveri.

Pag. 39. *l.* 2. Ἐξ ἧς μηνῶν οὐδὲ) Quidam Codd. ἐξ ἧς οὐδὲ μηνῶν, poſitura inſuaviore. Wass.

ead. l. 12. Σιτοποιοὺς) Sic III, 78, γυναῖκες σιτοποιοί. Infra cap. 44. Et Theophraſtus Charact. cap. 5, Τὴν σιτοποιὸν πειρᾷν λαθεῖν. Alia exempla ex Atticis ſcriptoribus proſtant in Lexicis. Thom. Magiſter tamen ἀρτοπόπος κάλλιον eſſe pronuntiat. Sed Grammaticorum dictata non ſunt oracula. Quid ſit πρὸς μερος, non ſatis aſſequor. Valla vertit, *quorum pars molere cogatur.* Acacius, *piſtoribus aliis coactis, aliis mercede conductis.* Haec mihi non magis ſatisfaciunt, quam interpretatio Porti, quod nuſquam πρὸς μέρος ea ſignificatione, qua illi hoc accipi putarunt, uſurpatum invenio. Alibi *pro rata parte, pro portione,* verti video.

An ergo hic quoque πρὸς μέρος erit pro numero ac multitudine hominum, quos navibus imponemus? Videbunt alii. Stephanus aliquid annotare voluerat ad interpretationem Vallae: ſed id non exſtat.

Pag. 41. *l.* 11. Τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν — παρασκευῆς) Dionyſ. Halic. p. 134 τὸ μὲν βουλόμενον librariorum incuria, vel memoriae defectu legit. Wass. Omittit etiam τοῦ πλοῦ, & pro ἐξηρέθησαν habet ἀφηρέθησαν.

Pag. 44. *l.* 10. Ἡ τετράγωνος ἐργασία) Themiſtius Orat. XXVI, pag. 316: Πρὸ μὲν Δαιδάλου τετράγωνος ἦν οὐ μόνον ἡ τῶν Ἑρμῶν ἐργασία, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν ἀνδριάντων. Vid. ibi Petavium, & Menagium ad haec Diogenis Laërt. V, 82, Ἰδοῦ τετράγωνος Ἑρμῆς, ἔχων σύρμα, κοιλίαν, αἰδοῖον, πώγωνα. Ἐργασία, & ἐργάσασθαι θεὸν apud Pollucem I, 11 & 15 ſunt inter vocabula propria de his, qui ſtatuas Deorum faciunt. Cur in προθύροις aedium poſiti fuerint, exponit Heraldus II Adverſar. I.

ead. l. 12. Περιεκόπησαν τὰ πρόσ.) Adde ex hiſtoria καὶ τὰ αἰδοῖα, ad quod alludit Ariſtoph. in Lyſiſtr. 1095:

Εἰ σωφρονεῖτε, θοιμάτια λήψεσθ', ὅπως
Τῶν ἑρμοκοπιδῶν μή τις ὑμᾶς ὄψεται.

Erant enim Mercurii illa ſimulacra ſubturpia, ὀρθὸν αἰδοῖον ἔχοντα ἐπὶ τοῦ βάθρου. Vide Ciceronem de natura Deorum lib. 3. vide & Herodotum l. 2, ſect. 51. Palmerius in Exercitation. p. 53. Huds. Diodorus Sicul. Lib. XIII, pag. 332, nihil aliud, quam τοὺς Ἑρμᾶς περικοπῆναι dicit. Plutarch. in Alcib. itidem ut Thucydides, τὰ πρόσωπα περικοπῆναι. De αἰδοίοις ex Hiſtoricis, quod ſciam, non conſtat. Sed e Pauſania Grammatico apud Scholiaſten, & ex Ariſtoph. Lyſiſtr. intelligitur.

ead. l. 13. Μεγάλοις — ἐζητοῦντο) Thom. Magiſter in μήνυτρα. Wass. Add. Pollucem VI, 187.

Pag. 45. *l.* 7. Ἀπὸ μετοίκων τέ τινων καὶ ἀκολούθων περὶ μὲν τῶν Ἑρμῶν οὐδὲν) Plutarchus in Alcib. ſcribit, ante profectionem Alcibiadis etiam de mutilatis Hermis indicium delatum fuiſſe. Andocides loco a cl. Waſſe indicato, primum ab Alcibiadis & Phereclei ſervis de myſteriorum imitatione, deinde a Teucro inquilino de Hermis truncatis, & ſacris pollutis, ac denique a Dioclide de Hermis indicium factum. Horum igitur indicia, ſecundum Thucydidem, poſteriora fuerunt diſceſſu Alcibiadis in Siciliam. Ser-

vos illos ἀκολούθους vocat Thucydides, i. e. pediſſequos, qui dominos ſectati, teſtes & fortaſſis adiutores eorum petulantiae ac laſciviae fuerant. Nam ἀκόλουθοι proprie dicuntur ſervi, qui dominos ſectantur. Vid. Caſaub. & Duport. ad Theophraſti Charact. c. XI, Duport. ibid. ad cap. IX, & Periz. ad Aelian. XIV V. H. 14. Gloſſ. ἀκόλουθος, *ſecutor*, *pediſſequus*.

ead. l. 12. Ἐπητιῶντο) Accuſatorum nomina prodit apud Plutarchum p. 201 Phrynichus, παράσχῃς διαβολὴν Ἑτέρῳ Διοκλείδᾳ: dein, Τεύκρῳ γὰρ οὐχὶ βούλομαι Μήνυτρα δοῦναι τῷ παλαμναίῳ ξένῳ. ubi legend. προσήκειν. Adde huc ſis Andocidem I, p. 175, Urſini imag. II, 13. Apud Euripidem Ion. 186 Phoebum, non Mercurium tantum, fuiſſe platearum dominum probare ſatagit Barneſius. At verſum, quem adducit ex Phoeniſſ. ita cenſeo diſtinguendum, Καὶ σὺ Φοῖβ' ἄναξ, Ἀγυιεῦ, καὶ μέλαθρα, χαίρετε. WASS.

Pag. 47. *l.* 3. Μὴ εὔνουν ἔχῃ) Scholiaſtes legit, ὡς οὐκ εὔνουν αὐτοῖς. WASS. Vel, μὴ οὐκ εὔνουν ἔχωσι. Sed nuſquam veſtigium ullum variantis ſcripturae inveni. Plutarchus Alcib. Αἰσθόμενοι δὲ (οἱ περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην) τούς τε ναύτας, ὅσοι πλεῖν ἔμελλον εἰς Σικελίαν, εὔνους ὄντας αὐτοῖς.

ibid. Ὅ τε δῆμος μὴ μαλακίζηται) Plutarchus: Ὥστε τοὺς ἐχθροὺς φοβεῖσθαι μὴ περὶ τὴν κρίσιν ὁ δῆμος ἀμβλύτερος αὐτῷ γένηται διὰ τὴν χρείαν. Eadem, qua hic, ſignificatione verbo μαλακίζεσθαι utitur Thucydides III, 40; ubi vid. Schol.

ead. l. 14. Τοῖς πλοίοις) Scholiaſtes μικροῖς, quae alibi λεπτὰ dixit. Vid. ad IV, 116.

Pag. 48. *l.* 2. Ἐπὶ τὴν ἄκραν Ἰαπυγίαν) Thucydides infra cap. 33 rurſus ſine articulo, ἐς Τάραντα καὶ ἄκραν Ἰαπυγίαν. Cap. 44, πρός τε ἄκραν Ἰαπυγίαν. VII, 33, ἐπ' ἄκραν Ἰαπυγίαν. Dionyſius Halic. quoque I, 11, ὑπὲρ ἄκρας Ἰαπυγίας, & ibid. cap. 51, πρὸς ἄκραν Ἰαπυγίαν. Scylax pag. 26, μέχρι ἄκρας Ἰαπυγίας. Agathemerus cap. 3, ἀπὸ ἄκρας Ἰαπυγίας. Et Arrianus de Expedit. Alex. VII, 1, ἐς Σικελίαν τε καὶ ἄκραν Ἰαπυγίαν. Itaque & hic ſequendi ſunt libri ſcripti. Cl. Waſſe etiam τὴν uncinulis incluſerat, & mox, ubi in Stephani 2 & Porti edd. legebatur αὐτοὶ δὲ οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ ex auctoritate Mſſ. & vett. edd. expunxerat.

ead. l. 4. Παρῆσαν, ἐς τὸν Πειραιᾶ καταβάντες, ἐν ἡμ.) Ita haec diſtingui volebat cl. Waſſe. Antea perperam παρ-

ῆσαν ἐς τὸν Πειραῖα, καταβάντες ἐν ἡμ. Poſſet etiam diſtinctio reiici poſt ῥητῇ, & ſcribi, ἐς τὸν Πειραῖα καταβάντες ἐν ἡμέρᾳ ῥητῇ, ἅμα ἕ. ἑ. τ. ν.

ead. l. 10. Ὀλοφυρμῶν) De Metone Aſtronomo, eiuſque praeſagiis, & inſania ficta, qua ſe ex militum catalogo expungeret, mira narrat Aelianus XIII, 12. WASS.

Pag. 49. *l.* 5. Ἐπὶ ἀξιόχρεων) Perplacet ἀξιόχρεω Cod. Graev. ἔκπλεω, & ſimilia; exemplum deſideratur. IV, 85, ἀξιόχρεων πόλιν ſine V. L. & D. Halicarn. VI, 91, μοῖραν. Sed ne ſic quidem a ſuſpicione dimoveor; ſed etiam in hac voce ν puto excluſiſſe Atticos veteres. Aliter, ſcio, Grammatici ſtatuunt. WASS.

Pag. 50. *l.* 5. Τριηράρχων) De trierarchis & trierarchiis apud Athenienſes multa habent Petitus ad leges Attic. p. 270, & Schefferus II de Milit. Nav. 4. quaedam etiam Caſaubonus ad Theophr. Charact. cap. XXII.

ead. l. 9. Ὑπηρεσίας) Has etiam memorat I, 143: Κυβερνήτας ἔχομεν πολίτας, καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν πλείους καὶ ἀμείνους, ἢ πᾶσα ἡ ἄλλη Ἑλλάς. Budaeus apud Stephanum ſcribit, in Thucydide ὑπηρεσίας eſſe naves adminiſtras earum, quae armatos portant, aut etiam ſervitia earum; ſed Arrianum videri accipere pro remigibus. Naves ὑπηρετικὰς dicunt etiam Appianus & Xenophon apud Schefferum II de Milit. Nav. 2, pag. 79, Diodorus Sicul. XIV, pag. 429, XX, 759 & 775, & Dio L, p. 438. Sed in his locis Thucydidis potius homines videntur deſignari, quam naves. Pro remigibus eſt in Arriano VI, 1: Αἱ δ' ὑπηρεσίαι αὐτῷ ἐς τὰς ναῦς ξυνεπληρώθησαν ἐκ τῶν ξυνεπομένων τῇ στρατιᾷ Φοινίκων, καὶ Κυπρίων, καὶ Καρῶν, καὶ Αἰγυπτίων. Et ita hic accepit Acacius. Sed non recte idem verba καὶ ὑπηρεσίας ταύταις τὰς κρατίστας a ſequentibus avulſa cum ſuperioribus iungit, quaſi Reſpublica non ſolum naves, ſed etiam remigium dederit. Nam hoc non patitur copula τε, in his, ἐπιφοράς τε.

ead. l. 10. Ἐπιφορὰς) Explicat Pollux III, 94. Ἐπιφορήματα pro τραγήματα Herodotus, unde noſter. WASS.

ead. l. 11. Τοῖς θρανίταις) Vide ad IV, 32.

ead. l. 12. Σημείοις) Sententiam interpretum, qui hoc apud Scholiaſten de picturis navium exponebant, confirmat Lucianus. Nam hic quoque in Navig. pag. 494 inter reliquum κόσμον navium recenſet γραφάς. Sed poteſt etiam cogitari de παρασήμοις, & tutelis navium.

Pag. 51. *l.* 11. Προσετετελέκει) Ita quidem omnes libri: ſed tamen nonnihil ſuſpectum eſt. Nam προστελεῖν nihil aliud eſſe poteſt, quam *ad* & *praeter alia aliquid impendere*, aut *praeſtare*. Ignorant hoc verbum Lexica, ſed habet Xenophon VII Ἀναβάσ. p. 416: Εἰ δὲ δὴ ὁ συμπαρέχων ὑμῖν ταύτην τὴν ἀσφάλειαν, μὴ πάνυ πολὺν μισθὸν προσετέλει. Sed id huic loco non optime convenit. Stephanus, Acacius, & eos ſecutus Portus vertunt, *quae ante erogaverat*. hoc autem eſt προτελεῖν; quo verbo hac ſignificatione uti Xenophontem VII Ἀναβ. 421, Ἀναμνήσθητι δὲ καὶ σὺ, τί προτελέσας ἡμῖν συμμάχους ἡμᾶς ἔλαβες, oſtendit Budaeus in Commentar. Ling. Gr. pag. 627. Et rurſus Xenophon in Lib. de Ageſilao pag. 654: Ὥστ' οὐδὲν προτελέσαντες οἱ φίλοι αὐτοῦ. Duker. Schol. Sophoclis ad Trachin. pag. 169, 2 ed. Francof. annotat, πρὸς in compoſitis apud poëtas tragicos uſurpari pro πρό: quos ſi Thucydidem ſecutum nolis, προσετετελέκει interpretare, ἐτετελέκει πρὸς τὸν στόλον. Haec Heilman.

ead. l. 13. Ἀναλώκει) Corrector Cod. Gr. ἀνηλώκει. Potuerat continere manum a corrigendo. Nam alterum eſt Atticum. Thom. Magiſter in ἀνάλωσα, Stephanus Append. ad Scripta de Dial. pag. 147, & Kuhnius ad Polluc. VIII, 130. Neque tamen ἀνήλωκα ita κοινὸν eſt, ut eo non utantur Attici, quod dictat Thomas.

Pag. 52. *l.* 4. Εὑρέθη) Non contemnenda eſt ſcriptura Cod. Reg. εὑρεθῇ. Pendet ab illis, quae aliquot verſibus ante dicit, εἰ γάρ τις ἐλογίσατο.

ead. l. 8. Πρὸς τὰ ὑπάρχοντα) Omnes interpretes probarunt ſententiam Scholiaſtae. Sed nulla ratio eſt, cur ſuperlativus μεγίστη hic pro comparativo poſitus eſſe dicatur. Puto πρὸς τὰ ὑπάρχοντα eſſe πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν, *pro praeſentibus viribus*, & Thucydidem hoc dicere, cum maxima ſpe in futurum, quam ex praeſenti magnitudine apparatus & virium conceperant. Ita utitur praepoſitione πρὸς V, 9, Καὶ ἅμα πρὸς τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν τὴν ἐπιχείρησιν ποιεῖται, *pro viribus ſuis*. Et IV, 39, Ἐνδεεστέρως ἑκάστῳ παρεῖχεν, ἢ πρὸς τὴν ἐξουσίαν, *quam pro copia*. Et eadem ſignificatione τὰ ὑπάρχοντα dicit paulo poſt hoc cap. Ὁρᾶτε ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων ὅτῳ τρόπῳ κάλλιστα ἀμυνεῖσθε αὐτούς.

ead. l. 10. Ἐσέκειτο) Gr. ἐπέκειτο. Scholiaſtes cum vulgata. Wass.

ead. l. 14. Κρατῆράς τε κεράσαντες — καὶ σπένδοντες) Illuſtrarunt hunc morem veterum Muretus XIV Var. Lect. 2, & Cerda ad Virgil. V Aeneid. 776. Add. Arrian. de Exped. Alex. VI, 3: Καὶ ἐπιβὰς τῆς νεὼς, ἀπὸ τῆς πρώρας ἐκ χρυσῆς φιάλης ἔσπενδεν ἐπὶ τὸν ποταμὸν, τόν τ' Ἀκεσίνην ξυνεπικαλούμενος τῷ Ὑδάσπῃ. Et, Ἐπεὶ δὲ Ἡρακλεῖ τε τῷ προπάτορι σπείσας, καὶ Ἄμμωνι, καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ὅσοις αὐτῷ νόμος, σημῆναι ἐς ἀναγωγὴν κελεύει τῇ σάλπιγγι.

Pag. 53. *l.* 6. Ἐπὶ κέρως) In Codd. aliis ἐπικαίρως. Sed licet vox ἐπικαίρως videatur habere ſenſum non incommodum, ἐπὶ κέρως legendum eſſe conſtat, tum ex II, 90, tum quod vox militaris eſt, apprime commoda huic loco, quae opponitur τῷ εἰς μέτωπον. nam ἐπὶ κέρως eſt, quod dicimus verbo militari *à la file*, μέτωπον vero dicimus, *de front*. Quod non intelligentes exſcriptores, ἐπὶ κέρως non intellectum mutaverunt in vocem magis ſolitam ab illis intellectam. Palmerius ad Gr. Auct. p. 77. Huds. Permutantur haec etiam infra cap. 50. Vid. Scholiaſten ad II, 90, qui exponit μίαν κατακολουθοῦσαν τῇ ἑτέρᾳ. Xenophon hoc videtur dicere ἐπὶ μιᾶς I Graec. p. 446, Παρὰ δὲ Διομέδοντα οἱ Σάμιοι δέκα ναυσὶν ἐπὶ μιᾶς τεταγμένοι. ἐχόμεναι δὲ τῶν ταξιάρχων δέκα καὶ αὐταὶ ἐπὶ μιᾶς. Polybius I, 26, 27, ἐπὶ μίαν.

Pag. 54. *l.* 11. Καὶ ναυτικῇ καὶ πεζικῇ) Thomas Magiſter ſcribit, cum Demoſthene & aliis omnibus dicendum eſſe πεζὴ στρατιὰ, non πεζικὴ, etſi hoc ſit apud Thucydidem: nam eſſe ποιητικώτερον. Sed vide, quae annotavit Stephanus in Theſ. Legit autem hic Thomas ἐν στρατιᾷ ὥρμηνται.

ead. l. 12. Κατοικίσει) Non dubium eſt, quin libri optimi perperam exhibeant κατοικήσει, ut & ſupra aliquoties in principio huius libri. Lege quae viri docti annotant ad Pollucem IX, 7.

Pag. 55. *l.* 1. Κάλλιστα) Ita Mſſ. & Scholiaſtes. Gr. μάλιστα, corrupte. Wass.

ead. l. 6. Ἐπέρχονται) Sic Mſſ. quorum auctoritati parendum. antea ἔρχονται. Wass.

ead. l. 10. Προσδέχονται) Gr. προσεδέχοντο. at ceteri, & Scholiaſtes nihil mutant. Wass.

ead. l. 12. Γὰρ δὴ) Sic noſter paſſim. Gr. minus bene ἤδη. Wass.

Pag. 56. *l.* 8. τὸ τοιοῦτο) Legendum τὸ τοιοῦτον cum Mſſ.

& Th. Magiſtro. Polybius X, pag. 820, Τότε δὲ καὶ τελέως πολὺ τὸ τοιοῦτον ἦν. Et ſic Hippocrates de Articulis p. 47, aliique. WASS.

ead. l. 14. Ποιῶνται ἡμῖν) Ποιώμεθα ἡμῖν omnes Mſſ. & edd. ante Stephanum, qui primus edidit ποιῶνται ἡμῖν: appoſite quidem ad ſententiam, ſed an vere, incertum. Nam etiam aliae non omnino improbabiles coniecturae afferri poſſent. Verum potius videndum arbitror, an ὅπως ξυμμαχίαν (ſcil. αὐτῶν) ποιώμεθα ἡμῖν, poſſit referri ad ſingularia Thucydidis, pro ὅπως ξυμμάχους αὐτοὺς ποιώμεθα ἡμῖν. Non negari poteſt, non admodum uſitatam eſſe hanc φράσιν: ſed Thucydides ubique amat deſerere viam tritam, &, quod alicubi dicit Scholiaſtes, ἐν πᾶσι φεύγει τὴν συνήθειαν. Nec rarae ſunt apud eum huiuſmodi ellipſes, ſtructurae πρὸς τὸ σημαινόμενον, & mutationes perſonarum.

Pag. 57. *l.* 5. Ἑνὸς γέ του) Graev. ἢ ἐξ ἑνός γε που. Ita legerim. WASS.

ead. l. 7. Χρυσὸν γὰρ καὶ ἄργυρον πλεῖστον κέκτηνται) Ariſtides περὶ πολιτικοῦ λόγου cap. 1 in fine hoc inter exempla σεμνότητος λόγου ponit. Σεμνότητος δὲ τοῖς ἐν γένει μᾶλλον ἂν ὀνόμασι χρῆσθαι· ἐν γένει δὲ λέγω, χρυσὸς, ἄργυρος. Et paulo poſt: Λέγει δὲ ὁ Ἑρμοκράτης περὶ τῶν Καρχηδονίων, χρυσὸν γὰρ καὶ ἄργυρον πλεῖστον ἔχουσιν· ἀντὶ τοῦ πλουσιώτατοι γάρ εἰσιν. ἢ ἑτέρως μεταβαλὼν, πλούσιοι γάρ εἰσιν. Ἔχουσιν e memoria ſcripſit, quod in Thucydide eſt κέκτηνται.

Pag. 58. *l.* 1. Ὅτι οὐ περὶ τῇ Σικελίᾳ πρότερον ἔσται ὁ ἀγὼν) Περὶ τῇ Σικελίᾳ eſt *circum*, vel, *ad Siciliam*, non, ut omnes verterunt, *de Sicilia*. Probabile tamen eſt, mentem Thucydidis, &, quem haec dicentem inducit, Hermocratis eſſe eam, quam interpretes expreſſerunt. Nam Athenienſes in animo habebant tentare, an Sicilia potiri poſſent. Sed hoc Graeci dicunt περὶ τῆς Σικελίας ἔσται ὁ ἀγών. Thucydides V, 9, Ὁρῶντες περὶ ὅσων ὁ ἀγών ἐστιν. VI, 11, Οὐ περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ Ἐγεσταίων ἡμῖν ἀνδρῶν βαρβάρων ὁ ἀγών. Add. II, 42, III, 53. Et V, 101. Sic ὁ περὶ ψυχῆς, χρεῶν, βασιλείας ἀγὼν, & plurima alia hoc genus, in quibus περὶ ſemper genitivum habet. Haec mihi ſuſpectam faciunt vulgatam huius loci ſcripturam. Ipſe Thucydides ſtatim, ἢ τοῦ ἐκείνους περαιωθῆναι τὸν Ἰόνιον. in quo ἀπὸ κοινοῦ repetendum eſt περί.

ead. l. 2. Ἰόνιον) Dixi ſupra. ſic etiam Dio XLII, pag.

190, & alibi, quomodo & Xiphilin. pag. 718. Aliquando addunt κόλπον, vel ſimile quid. Euripides Helen. 772, ἐν Αἰγαίῳ. Arrian. in Epict. II, 6, τὸν Ἀδρίαν. Herodotus utroque modo locutus eſt. Aeſchylus & Pindar. vix unquam ἁπλῶς. Virg. *Ionio in magno.* Wass.

ead. l. 7. Εὐεπίθετος) Εὔκολος εἰς ἐπιτίθεσιν, ἤτοι εὐεπιχείρητος, exponit Thom. Magiſter. Supplendum eſſe ἡ παρασκευὴ annotat Scholiaſtes Caſſ. In Thoma legendum eſt ἐπίθεσιν.

ead. l. 8. Βραδεῖά τε καὶ κατὰ λόγον προσπίπτουσα) Κατ' ὀλίγον, quod eſt in marg. Cod. Clar. optimum ſenſum habet, eique convenit interpretatio Scholiaſtae οὐκ ἀθρόα, ex ipſo Thucydide ſumta, qui mox τῷ βραδεῖα opponit τὸ ταχυναυτοῦν, & alteri illi τὸ ἀθροώτερον: huic autem recte opponitur τὸ κατ' ὀλίγον, quemadmodum IV, 10, κατ' ὀλίγον, & πολλοὶ μαχόμενοι, & V, 9, κατ' ὀλίγον, & ἅπαντες κινδυνεύοντες. Sed ſcriptura recepta fortaſſis nihil vitii habet: nam hoc κατὰ λόγον eſt, & ratio ac natura rei ita fert, ut magna claſſis, multis onerariis aliiſque navibus impedita, & commeatu atque apparatibus belli gravis, lente naviget, ac late diffundatur, nec conferta progredi poſſit. Itaque ἐπέχω; etſi valde blanditur κατ' ὀλίγον.

ead. l. 13. Πολιορκοῖντο) *Fame vexabuntur* vertit Heilman. Thucyd. VII, 14: Εἰ δὲ προσγενήσεται ἓν ἔτι τοῖς πολεμίοις, ὥστε ΤΑ ΤΡΕΦΟΝΤΑ ἩΜΑΣ ΧΩΡΙΑ — πρὸς ἐκείνους χωρῆσαι, διαπολεμήσεται αὐτοῖς ἀμαχεὶ ἘΚΠΟΛΙΟΡΚΗΘΕΝΤΩΝ ἡμῶν. Cf. ad I, 131.

Pag. 60. *l.* 6. Καὶ παραστῆναι παντὶ) Quidam Mſſ. παραστήτω. Ita infra cap. 68 παραστήτω δὲ τοῖς καὶ τόδε. Sed παραστῆναι poteſt pendere a πείθεσθε. πείθεσθε ἑτοιμάζειν, καὶ παραστῆναι, *auſcultate* mihi in eo, *ut paretis*, & quiſque ſibi *perſuadeat*, vel, *in animum inducat*. Cui hoc non placet, is cum Porto ſupplere poteſt δεῖ. Παραστῆναι hac ſignificatione ſaepe dicit Thucydides. Vid. IV, 61 & 95, VI, 78.

ead. l. 7. Ἐν τῶν ἔργων τῇ ἀλκῇ) Thom. Magiſter in καταφρονῶ non recte ἐκ τῶν ἔργων τ. ἀ.

ead. l. 13. Τῶν δὲ — ἦσαν) Dionyſ. Halic. Tom. II, p. 135, qui ſtructuram noſtro ἐξηλλαγμένην exprobrat. At ipſe alicubi cenſor, annotante Sylburgio, extra communem loquendi formulam latius evagatur hunc in modum, ἑώρα τὸ στρατόπεδον ἈΓΑΝΑΚΤΟΥ͂ΝΤΑΣ, pro τοὺς στρα-

τιώτας. Wass. Dionyſium huius cenſurae nomine merito etiam reprehendit Stephanus in Append. ad Script. de Dialect. p. 131. Vix ullus ſcriptor Graecus eſt, qui hoc genere ſtructurae non utatur.

Pag. 61. *l.* 2. Οὐδ' ἀληθῆ ἐστιν) Neque ſcriptura Mſſtorum & edd. in quibus eſt, οἱ δ' ἀληθῆ, neque prior coniectura Porti, οἱ δὲ, ὡς ἀληθῆ, recipi poteſt. Nam de his, qui fidem Hermocrati habebant, deinde agit Thucydides his verbis, ὀλίγον δ' ἦν τὸ πιστεῦον τῷ Ἑρμοκράτει. Recte habebit locus, ſi ita diſtinguatur, ut volebat Portus, οὐδ' ἀληθῆ ἐστιν ἃ λέγει. In illo, quod ſequitur, τοῖς δὲ, maior difficultas eſt. Eſt enim plane durum, nominativis οἱ μὲν, & ἄλλοι δὲ interponi dativum τοῖς δέ. Sed quia primo nominativo οἱ μὲν non apponitur verbum, ſed ſupplendum relinquitur, hic quoque orationem potius apto aliquo ad ſententiam verbo explendam, quam ſcripturam receptam mutandam arbitror.

Pag. 62. *l.* 2. Ἐπηλυγάζωνται) Ita Suidas, Ariſtoteles, Laërtius, Syneſius; & Moeris ἐπηλυγαζόμενος. Gloſſae vero, ἐπιλυγάζεσθαι *obnubilare*: ab ἠλυγή, vid. Heſychium in voce, & apud Atticiſtam lege, ἠλυγὴ γὰρ ἡ σκιά. Erotian. locum Thucydidis laudans, male τὸν σφέτερον legit, ſed corrigit ſe in τὰ ἐπιμήνια; & pro ἐμποδίζονται, inquit, Hippocrates utitur. Confer eundem in λελυγισμένα. Lycophr. v. 351, εἰς ἀνώροφον στέγην Εἱρκτῆς ἀλιβδήσασα ΛΥΓΑΙΑΣ δέμας, tenebricoſi. Wass. Ἐπηλυγασάμενος etiam e Platone affert Euſtathius in Iliad. κ', p. 809, ac λύγην a veteribus σκιὰν, & aſſumto η ἠλύγην dici tradit. Auctor Etymolog. M. in ἐπηλυγάζονται, λύγην καλοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ τὴν σκιὰν, ἢ τὴν σκοτίαν. Euſtathius & Scholiaſtes parvus Homeri in Iliad. η', v. 433, πρὸς τὴν λύγην, ὅ ἐστι σκοτίαν. Scholiaſtes Apollon. Rhod. II, 1123, καὶ τὸν ἐνιαυτὸν λυκάβαντα, οἱονεὶ λυγάβαντα. ἐπεὶ μετὰ λύγης βαίνει. Et Tzetzes ad Lycophr. l. d. λύγη γὰρ ἡ νύξ. Unde λυγαῖος *obſcurus*, apud poëtas. Apollon. Rhod. l. d. & I, 218. Euripid. Iphigen. in Taur. v. 110. ubi vid. Barneſ. & ad eiuſdem Cyclop. v. 676. Ariſtotelem non ſolum ἐπηλυγάζεσθαι, ſed etiam ἐπηλυγίζεσθαι dicere, oſtendit Budaeus in Commentar. Ling. Gr. pag. 346, & ex eo Stephanus. Scholiaſtes Caſſ. habet ἐπιλυγάζωνται.

ead. l. 9. Καταλελυμένους) Idem, quod Scholiaſtes, etiam Thom. Magiſter annotat, καταλελυμένους hic active ſumi.

Pag. 65. *l.* 7. Αὐτοφώρους) Uſitatius ἐπ' αὐτοφώρῳ, ait Stephanus. Tamen etiam alios eo uti, oſtendunt viri docti ad Pollucem VIII, 69.

Pag. 66. *l.* 7. Ἐγὼ δὲ — ἀφελομένη ἔχει) Stobaeus p. 246, ex concione Alcibiadis, male. ibi legit καὶ κατὰ μέρη, & τῶν δὲ ὠφελίμων. WASS.

Pag. 67. *l.* 8. Ἂν ἴσον) Recte Mſſ. ἂν καὶ ἴσον. WASS.

ead. l. 11. Ὡς προαισθανομένους, καὶ μὴ ἐπιτρέψοντας) Stephanus vertit, *ut qui praeſenſeritis & obſtituri ſitis*: ad verbum, *& non permiſſuri ſitis*. Refert haec ad eos, quos alloquitur Athenagoras: in quo Scholiaſten ſequitur. Sed rectius Portus & Acacius, ſententia ipſa poſtulante. Et bene Scholiaſtes Caſſ. καὶ μὴ ἐπιτρεψάντων ἡμῶν, non ὑμῶν, ut vulgatus. Ἀπαλλαγῆτε Stephanus interpretatur *a vobis amandate*, vel *liberemini*, vel, *date operam, ut a vobis faceſſant*. Non video, cur tantopere in eo laborarit. Portus bene, *miſſos facite*. Ariſtophanes Plut. v. 316, τῶν σκωμμάτων ἀπαλλαγέντες.

Pag. 68. *l.* 3. Ἐφ' ἑαυτῆς σκοποῦσα) Ἀφ' ἑαυτῆς non contemnendum videtur, i. e. *per ſeſe, non indigens veſtris conſiliis, neque ea exſpectans*. Sic & alibi ἀφ' ἑαυτοῦ, & ἀφ' ἑαυτῶν facere dicit eos, qui ſuopte conſilio, non exſpectato aliorum conſilio, vel iuſſu, faciunt. IV, 68, Ξυνέπεσε γὰρ καὶ τὸν τῶν Ἀθηναίων κήρυκα ἀφ' ἑαυτοῦ γνώμης κηρύξαι. Et V, 60, Ἀφ' ἑαυτῶν, καὶ οὐ τοῦ πλήθους κελεύσαντος, εἶπον. Etiam eo facit, quod eſt III, 38: Τὰ μὲν μέλλοντα ἔργα ἀπὸ τῶν εὖ εἰπόντων σκοποῦντες, ὡς δυνατὰ γίγνεσθαι· τὰ δὲ πεπραγμένα ἤδη — ἀπὸ τῶν λόγων καλῶς ἐπιτιμησάντων.

ead. l. 10. Διαβολὰς — ἀποδέχεσθαι) Stobaeus p. 238 pro ἐς legit πρὸς ἀλλήλους. WASS.

Pag. 69. *l.* 2. Τοῖς ἄλλοις — ἀγάλλεται) Citat Th. Magiſter in ἀγάλλω. WASS. Thomas dicit, melius eſſe ἀγάλλεσθαι, quam λαμπρύνεσθαι. Sane ἀγάλλεσθαι ſaepe eſt *gaudere, ſe efferre* & *iactare* aliqua re. Thucydides III, 62, Καὶ τούτῳ μάλιστα αὐτοί τε ἀγάλλονται. IV, 95, Ἣν (πόλιν) ἕκαστος πατρίδα ἔχων πρώτην ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἀγάλλεται. Ariſtophanes Pace V, 1206, ex Archilocho, Ἀσπίδι μὲν Σαΐων τὶς ἀγάλλεται. Ariſtaenetus I Ep. 15, Οἷς ὑπερφυῶς ἀγάλλεσθαι τὸ θῆλυ πέφυκε γένος. Herodotus I, 143, Τῷ τε ὀνόματι ἠγάλλοντο. Neque tamen λαμπρύνεσθαι hac ſignificatione improbandum eſt, ut minus Atticum, ſi

Scholiaſten Ariſtophanis ſequimur, qui ad Equit. v. 553, Μειρακίων δ' ἅμιλλα λαμπρυνομένων ἐν ἅρμασιν, λαμπρυνομένων exponit καυχωμένων, καὶ νικώντων ἐν τοῖς ἅρμασι; quae & Suidas in λαμπρυνομένων ex eo deſcripſit. Sed nihil obſtat, quo minus λαμπρύνεσθαι ibi de magnifico & ſplendido apparatu in curribus inſtruendis accipiatur, ut apud Thucydidem VI, 16, Καὶ ὅσα αὖ ἐν τῇ πόλει χορηγίαις, καὶ ἄλλῳ τῳ λαμπρύνομαι. Paulo poſt ἄξομεν in Dan. pro ἕξομεν ab errore ſcribae eſt. Thucydides IV, 89, Τούτων μὲν οὖν ἐγὼ ἕξω τὴν πρόνοιαν κατὰ τὸ δυνατόν. Herodianus I, 9, Τῆς ἐκείνου σωτηρίας προμήθειαν εἶχον.

Pag. 70. *l.* 1. Καταγωγαῖς) Id eſt, λιμέσι, ait Scholiaſtes. Pollux quoque I, 99, λιμὴν, ἢ καταγωγή. Sed Kuhnius ibi putat, καταγωγὰς hic potius eſſe navium appulſus & ſubvectiones in portum: nempe quia λιμένας a καταγωγαῖς diſtinguit Thucydides.

ead. l. 9. Τριήρεσι) Triremes armatae 140. Diodor. pag. 331 d. milites 7000, praeter naves, ſocios navales. Wass.

Pag. 71. *l.* 2. Θῆτες) Infima Athenienſium claſſis. Vide Sigonium de Rep. Athen. & Annott. III, 16. Huds.

ibid. Ἐπιβάται τῶν νεῶν) Ἐπιβάτης non eandem ſignificationem ubique habet. Quos Homerus ἐμπόρους, Graeci poſt Homerum ἐπιβάτας dixerunt, quos *vectores* vocant, & a *nautis* diſtinguunt Latini. Sed Atticis ἐπιβάται ſunt, qui e navibus pugnant, ἐπίκωποι qui remigant. Euſtathius in Odyſſ. ε', p. 1447: Ὁ παρ' Ὁμήρῳ ἔμπορος, παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον ἐπιβάτης. Ἀττικοὶ δὲ τοὺς ἐν ταῖς τριήρεσι κωπηλάτας ἐπικώπους λέγοντες, ἐπιβάτας καλοῦσι τοὺς μαχητάς. Thomas Magiſter: Ἐπίκωποι, οἱ ἔχοντες τὰς κώπας, καὶ τὰ πηδάλια. ἐπιβάται δὲ κυρίως, οἱ ἐπ' ἀλλοτρίοις τὸν πλοῦν ποιούμενοι, διδόντες ναῦλον. Ἀττικῶς δὲ, οἱ ἔνοπλοί τε ὄντες καὶ παρασκευασμένοι εἰς μάχην. Et de his accipienda ſunt, quae habent Harpocration, & ex eo Suidas, & Etymol. M. auctor: Οὕτως ἐκάλουν ἐν ταῖς τριήρεσι στρατευομένους καὶ μὴ κωπηλατοῦντας, ἀλλὰ μόνον πρὸς τὸ μάχεσθαι ἐπιτηδείους. Schefferus II de Milit. Nav. 3, pag. 103, e Thucydide VIII, 1, & auctore de Bell. Afric. cap. 20 diſputat, ἐπιβάτας non ſemper iuſtos milites ſignificare, & ſic dictos videri, qui, cum neceſſitas requireret, vice militum pugnabant. Sed haec non evertunt ſententiam Grammaticorum de uſu & ſignificatione huius vocis apud Atticos. Eam confirmat hic locus Thucydidis, ubi

ἐπιβάται ex ὁπλίταις Athenienſium eſſe dicuntur; & alter eiuſdem VIII, 29, Εἶχον δὲ ἐπιβάτας τῶν ὁπλιτῶν ἐκ καταλόγου ἀναγκαστούς. Eoque etiam referri poteſt, quod Ariſtoteles, ad rempublicam Athenienſium, ut puto, reſpiciens VII Politicor. 6 ſcribit: Τὸ μὲν γὰρ ἐπιβατικὸν, ἐλεύθερον, καὶ τῶν πεζευόντων ἐστι. Nec dubito, quin fallatur Scholiaſtes Thucydidis III, 95, ἐπιβάτας exponens ἐρέτας.

ead. l. 9. Ἱππαγωγῷ) Quae de hac voce in Var. Lect. annotat Hudſonus, ſunt e Schefferi Lib. IV de Milit. Nav. cap. 1, pag. 258. Scribit ibi Schefferus, naves ἱππαγωγοὺς etiam στρατιώτιδας & ὁπλιταγωγοὺς vocari. Vix credo. Quemadmodum non iidem ſunt ὁπλῖται & ἱππεῖς, ita etiam aliae ὁπλιταγωγοὶ, aliae ἱππαγωγοί. Hoc apertum eſt e Thucydide II, 56 de expeditione Periclis in Peloponneſum anno ſecundo belli Peloponneſ. Ἦγε δ' ἐπὶ τῶν νεῶν ὁπλίτας Ἀθηναίων τετρακισχιλίους, καὶ ἱππέας τετρακοσίους, ἐν ναυσὶν ἱππαγωγοῖς πρῶτον τότε ἐκ τῶν παλαιῶν νεῶν ποιηθείσαις. Et IV, 42: Ἀθηναῖοι ἐς τὴν Κορινθίαν ἐστράτευσαν ναυσὶν ὀγδοήκοντα, καὶ δισχιλίοις ὁπλίταις ἑαυτῶν, καὶ ἐν ἱππαγωγοῖς ναυσὶ, διακοσίοις ἱππεῦσι. Nam ibi diſtinguuntur naves, quae ὁπλίτας vehunt, i. e. ὁπλιταγωγοὶ, ab iis, quae equos & equites. Idem oſtendit hic locus, in quo praeter naves XL στρατιώτιδας, una ἱππαγωγὸς memoratur: illae autem στρατιώτιδες ſunt eaedem, quas cap. 31 XL ὁπλιταγωγοὺς dixerat Thucydides. Et ſic etiam Diodorus Sicul. Lib. XX, pag. 775, alias facit naves στρατιωτικὰς, alias ἱππηγούς. Et Polybius I, 26 ſeqq. ἱππηγοὺς, quae aliis navibus alligatae remulco trahebantur, ab iis, in quibus milites & ἐπιβάται erant, diſtinguit. Neque ullus eſt apud Thucydidem locus, in quo ἱππαγωγοὶ, στρατιώτιδες, & ὁπλιταγωγοὶ pro iiſdem dicantur. Nam in eo, quem pro hac ſententia affert Schefferus ex VIII, 30, Τριάκοντα ναῦς ἔχοντες, καὶ τῶν ἐς Μίλητον ἐλθόντων χιλίων ὁπλιτῶν μέρος ἀγαγόντες ἐν ναυσὶν ὁπλιταγωγοῖς, nihil praeſidii eſt; cum ibi nulla equorum & equitum, ſed tantum ὁπλιτῶν mentio ſit. Nec iuvant eum haec Suidae, e quibus id confici putat, Ἱππαγωγὸς, ναῦς ἡ τοὺς ἵππους καὶ τοὺς ἄνδρας ἄγουσα: ἄνδρες enim ibi ſunt ἱππεῖς, ut hic in Thucydide, ἱππαγωγῷ μιᾷ τριάκοντα ἀγούσῃ ἱππέας. Solus Scholiaſtes Thucydidis ad I, 116, στρατιώτιδας ναῦς & ἱππαγωγοὺς eaſdem eſſe dicit. Sed ἀσύστατα ſunt, quae ille ſcribit. Στρατιώτιδες, inquit, ſunt στρατιώ-

τας ἄγουσαι τοὺς μέλλοντας πεζομαχεῖν: bene. addit: ἃς καὶ ἱππαγωγοὺς καλεῖ. At ἱππαγωγοὶ tantum equos & equites vehunt, qui pedibus non pugnant. Nec verum eſt, quod dicit, Thucydidem ναῦς στρατιώτιδας vocare ἱππαγωγούς. Itaque illius nulla habenda eſt ratio. Sed fortaſſis illa, ἃς καὶ ἱππαγωγοὺς καλεῖ, a ſciolo quodam aſſuta ſunt.

ead. l. 13. Λιθολόγους) Thom. Magiſter in λατόμος. Vide Iungermann. ad Pollucem VII, 118.

ead. l. 14. Ἃ ἐξ ἀνάγκης) Articulus ἃ impeditam reddit orationem. Hoc vidit Aem. Portus, ob eamque cauſam ξυνέπλει tantum ad πλοῖα referendum, & in his, τούτοις δὲ ἠκολούθουν, ſupplendum relinqui putavit. Mihi magis probatur ſcriptura Cod. Clar. qui ἃ ignorat. Ita ſine ullo ſupplemento oratio recte procedet, & omnia pendebunt ab uno verbo ξυνέπλει. Verba ἐξ ἀνάγκης Acacius in interpretatione praeteriit: Valla vertit *neceſſario*: Portus, *vi neceſſitatis coacta*. Non liquet, quae illa neceſſitas fuerit. An hoc vult Thucydides, haec privatorum navigia fuiſſe, & auctoritate publica claſſem ſequi coacta, quod *comprehendere naves* dicunt Latini? Ita ſane videtur: nam ſi publica fuiſſent, nulla cauſa eſſet, cur id magis de his ſolis diceret, quam de omnibus aliis. Ita quoque fortaſſis intelligendum eſt, quod ſupra cap. 22 dicit, σιτοποιοὺς ἐκ τῶν μυλώνων ἠναγκασμένους ἐμμίσθους. DUKER. Mirum eſt, Dukerum non intellexiſſe verba ἐξ ἀνάγκης, quae ſatis explicantur ſequentibus, πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πλοῖα καὶ ὁλκάδες ἙΚΟΥΣΙΟΙ ξυνεκολούθουν — τῆς ἐμπορίας ἕνεκα. Illa igitur centum navigia, ad uſum belli publice comparata, *neceſſario* claſſem comitabantur: haec *ſua voluntate* ſequebantur, negotiationis cauſa. HEILM.

Pag. 72. *l.* 3. Ἰόνιον κόλπον) Ita Mſſ. abſolute Ἰόνιον. neque aliter inveniſſe videtur in ſuis Diodorus, qui hoc in loco Ἰόνιον πόρον. vid. ad pag. 58. ita etiam Polybius II, p. 142. WASS.

ead. l. 4. Ἡ πᾶσα παρασκευὴ) Non male quidam Codd. ἡ παρασκευὴ πᾶσα. WASS.

ead. l. 6. Τῶν μὲν πόλεων οὐ δεχομένων αὐτοὺς ἀγορᾷ, οὐδὲ ἄστει, ὕδατι δὲ καὶ ὅρμῳ) Haec pulchre explicat Caſaubonus ad Polybium I, 18, pag. 183.

ead. l. 9. Καὶ ἐνταῦθα ἤδη ἠθροίζοντο) Ἤδη non habet Thom. Magiſter in ἐνταῦθα.

Pag. 73. *l.* 10. Καὶ ὡς ἐπὶ τούτοις παρεσκευάζοντο) Scho-

liaſtae explicatio longe quaeſita eſt. Puto hoc ita dici, ut παρασκευάζεσθαι, ἑτοιμάζεσθαι, διατάσσεσθαι ὡς ἐπὶ μάχῃ, ναυμαχίᾳ, & alia huiuſmodi, quae centies in Thucydide leguntur.

ead. l. 13. Περίπλοια) Quid ſint περίπλοια non ſcio. Περιπόλια plerique Mſſ. & vetuſtiores edd. habent, atque etiam III, 99 & VII, 48, dicit Thucydides. Pollux IX, 16 praeterea alium locum e Thucydide affert, ἐν περιπολίοις τισὶν ἐλήφθη, idque exponit ἐν προαστείοις. Sed fortaſſis memoria lapſus Thucydidi tribuit, quod alterius erat. Vide ibi Iungermannum. Scholiaſtes quidem περιπλοια videtur probaſſe: nam ad hanc vocem pertinet interpretatio illius, non ad περιπόλια. Sed Scholiaſtes Caſſ. nihil aliud habet, quam περιπόλια τὰ ἐν τῇ χώρᾳ φρούρια τῶν περιπόλων. quod pleroſque magis probaturos credo. In Thucydide quoque III, 99, Περιπόλιον non pro nomine proprio alicuius loci, ſed pro communi accipiendum arbitror. DUKER. Conf. VII, 48.

Pag. 74. *l.* 6. Τάλαντα μόνα) Pulchre ſententiam ſuſpendit Regius, Τριάκοντα δὲ μόνα τάλαντα φαίνεται. Tale fere illud Herodoti V, 98, Κατέμειναν, ἀῤῥωδήσαντες, αὐτοῦ. & VII, Οὐδεὶς δὲ ἐπὶ τοῦτον τὸν χρόνον ἀνθρώπων ἀναβαίνει. Denique III, 87 Reg. Caſſ. Ἐγένοντο δὲ καὶ οἱ πολλοὶ τότε σεισμοί. & III, 115 τοῦ ναυτικοῦ ποιεῖσθαι μελέτην cum Gr.

ead. l. 12. Ἀλογώτερα) Marg. ἀλογώτατα. neſcio an vere. WASS.

ead. l. 14. Κατασκοπὴν) Thom. Magiſter hunc locum laudans, κατασκοπὴ οὐ μόνον ἐπὶ πολεμίων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἁπλῶς θεωρίας. Paulo ante ſuſpectum eſt τότε, tanquam factum e praecedente το & ſequente ὅτε.

Pag. 75. *l.* 3. Κατασκευὴν) De hac ſignificatione vocis κατασκευὴ vide, quae Iungermannus & Hemſterhuſius annotarunt ad Pollucem X, 11. Thucydides II, 97, Ὅσα ὑφαντά τε καὶ λεῖα, καὶ ἡ ἄλλη κατασκευή.

ead. l. 6. Ξενίσεις) Hoc τραχὺ, inquit Pollux VI, 7. WASS. Thomas Magiſter in ξενίζω inter Attica vocabula numerat ex hoc loco.

ead. l. 13. Διεθρόησαν — ἴδοιεν) Suidas, ἀντὶ τοῦ, διελάλησαν, διεθορύβησαν. ἔπη θροεῖ, Sophocles Aiace. Euripides τινὰ θροεῖς αὐδάν; Homerus Il. 8, Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς ΘΡΟΟΣ. Ioſephus Antiq. XIX, § 16, Τάδε εἰκάζετο

βουλήσει τῇ ἀλογίστῳ τῶν ΘΡΟΕΙΝ προθεμένων. Confer Apollonium Rhod. III, 748, I, 697. Pindar. Πολύφατον ὕμνων ΘΡΟΟΝ δονεῖ Ἡσυχῇ. Dionyſ. Halic. VI Antiq. 57, ΘΡΟΥΣ πολὺς ἐνέπεσε τῇ βουλῇ. Noſter ſaepe θροῦς. WASS.

Pag. 77. *l.* 3. Τῇ πόλει δαπανῶντας) Scholiaſtes, & omnes interpretes haec ita ordinant, καὶ δαπανῶντας τὰ οἰκεῖα μὴ κινδυνεύειν τῇ πόλει, ut ſupra cap. 10, τῇ πόλει κινδυνεύειν. Stephanus annotat, τὰ οἰκεῖα etiam de ipſius civitatis facultatibus poſſe accipi. Nempe putavit, dativum πόλει hic ſignificare damnum, qui uſus dativorum obvius eſt; ut δαπανᾷν τῇ πόλει hic idem ſit, quod Thucydides IV, 3 dixit δαπανᾷν τὴν πόλιν; & κινδυνεύειν τὰ οἰκεῖα poni per ellipſin, pro κατὰ τὰ οἰκεῖα. Ita ſententia erit: *ne civitatem ſumtibus exhauriendo, de noſtris rebus, de republica & imperio noſtro periclitemur.*

ead. l. 12. Καὶ προσβολῇ) Ita IV, 1 de Meſſana: Ὁρῶντες προσβολὴν ἔχον τὸ χωρίον τῆς Σικελίας. VII, 4: Αἷς εἴρητο περί τε Λοκροὺς, καὶ Ῥήγιον, καὶ τὴν προσβολὴν τῆς Σικελίας ναυλοχεῖν αὐτάς. Lucianus Toxar. pag. 71, Ἐν προσβολῇ δέ ἐστι τοῖς ἀπὸ Σκυθίας προσπλέουσιν. Vide Scholiaſten Thucyd. ad IV, 53. Mox non temere aſperner ſcripturam Cod. Reg. ἐφόρμισιν. Ὁρμίσασθαι & ἐφορμίσασθαι ἐς λιμένα dicit Thucydides III, 76, & IV, 8. Et ἐφόρμους e III, 6 Suidas exponit ἐφορμίσεις, & προσβολὴν Scholiaſtes Thucyd. ad IV, 1 & 53, προσόρμισιν. Thomas Magiſter quidem non minus recte ἐφόρμησις quam ἔφορμος dici aſſirmat. Sed ἐφόρμησις apud Thucydidem III, 33 aliud notat, nempe occaſionem hoſtem aggrediendi, & cum eo pugnandi. Quia tamen ἐφορμεῖν alibi eadem ſignificatione, qua ἐφορμίζειν, dici video, nihil hic tento.

ead. l. 14. Προσαγαγομένους) Ita recte plerique Mſſ. cum edd. & Scholiaſte. non προσαγομένους. WASS.

Pag. 78. *l.* 5. Καὶ πρὸς τῇ πόλει ὡς τάχιστα τὴν μάχην ποιεῖσθαι) Stephanus dicit e ſequentibus patere, ſententiam horum verborum eſſe, *& urbem obſidione primo quoque tempore eſſe oppugnandam.* Vel, *obſidendam & oppugnandam.* Hoc mihi ex iis, quae poſtea dicuntur, nondum ſatis clare patet. Itaque interim ſequor ceteros interpretes.

ead. l. 10. Αἰφνίδιοι) Plerique Mſſ. αἰφνίδιον. Sed illud praeſtat. WASS.

Pag. 79. *l.* 4. Οὐκ ἀπορήσειν) Marg. μή. at Scholiaſtes agnoſcit οὐκ. an forte οὐ μή? WASS.

ead. l. 12. Λάμαχος μὲν ταῦτα) Plenius Gr. δὲ μὲν ταῦτα. Cl. μὲν τοσαῦτα. opinor rectius. Vid. ad p. 36. WASS.

Pag. 80. *l.* 10. Ἐπὶ κέρως) Antea ἐπικαίρως. Vide ad VI, 32. WASS. Ἐπικαίρως Cam. Reg. & Caſſ. cum omnibus edd. & Schol. ſed alterum haud dubie praeferendum eſt. Paulo poſt Baſil. etiam melius ἐς τὸν μέγαν λιμένα, πλεῦσαί τε, καὶ κατασκ.

Pag. 81. *l.* 3. Ἀθηναίων) Non intelligo, quomodo Athenienſes, qui per praeconem haec Leontinis denuntiaturi, & eos ad ſe evocaturi erant, poſſint dici illos hortaturi, ut ad amicos Athenienſium venirent. Scriptura Cod. Dan. Ἀθηναίους plana eſt.

ead. l. 13. Καλῶς) Polyaenus I, 40, 4, p. 86. ſed explicandi gratia σαθρῶς. vid. Schol. Diodorus tantum διελόντες πυλίδα 332 d. Adde etiam Frontinum III, 2, ubi *Petrenſis* commune *commodum*. WASS.

ibid. Ἠγόραζον) Omnes interpretes vertunt *mercabantur.* Scholiaſtes, & Grammatici veteres, Heſychius, Suidas h. v. Euſtathius in Homer. Iliad. β', p. 192, Ammonius in ὠνήσασθαι, Scholiaſtes Ariſtoph. ad Equit. v. 1370, & Acharnenſ. v. 720, ἀγοράζειν exponunt ἐν ἀγορᾷ διατρίβειν. Et ita hic interpretantur Salmaſius de Uſur. p. 339, & Iac. Gronovius ad Lucian. Toxar. p. 71. ubi plura videri poſſunt. Nec cauſa eſt aliam interpretationem quaerendi: etſi alioqui non negari poteſt, ἀγοράσαι etiam dici pro ὠνήσασθαι, i. e. πρίασθαί τι τῶν πωλουμένων, quod ex Ariſtophanis Plut. v. 985 Ταῖς ἀδελφαῖς ἀγοράσαι χιτώνιον oſtendit Suidas. ſic ἠγορασμένος emtus, in illo Menandri apud Zenobium II Proverb. 12; & Diogenian. I, 100, Θρᾷξ εὐγενὴς εἶ, πρὸς ἅλας ἠγορασμένος. Nam in foro potiſſimum proponebantur multae res venales. Unde Ariſtophanes Acharn. l. d. cum dixiſſet, Ἐνταῦθ' ἀγοράζειν τοῖσι Πελοποννησίοις Ἔξεστι, ſtatim addit, Ἐφ' ᾧτε πωλεῖν πρὸς ἐμέ.

Pag. 83. *l.* 7. Τὴν Σαλαμινίαν ναῦν) De navi Salaminia vid. Schol. Ariſtoph. ad Aves v. 147 & 1204, aut Suidam in voce. WASS. Ναῦν, niſi, uno excepto Cod. C. omnes alii libri ſcripti haberent, tuto omitti poſſet: ut ſupra III, 33 & 79, apud Ariſtophan. loc. dict. Plutarch. Alcib. p. 368, & alios. Infr. c. 61 utroque modo Thucydides.

Pag. 84. *l.* 1. Πάντας ὑπόπτως ἀποδεχόμενοι) Quidam Mſſ. πάντα, non male. ſed paulo poſt invenitur. WASS.

Πάντα legerunt etiam Valla, & Acacius; quorum ille, *ſuſpicionibus omnia rimantes*, hic, *inclinatis ad omnem ſuſpicionem animis*, vertit. Nec diſplicet. Stephanus πάντας praetulit.

Pag. 85. *l.* 3. Γηραιοῦ) Γηραιὸς e Thucydide laudat Pollux II, 13. Utuntur eo etiam plures.

ibid. Οὐχ Ἵππαρχος &c.) De Hippia & Hipparcho, uter horum natu maior, magnum ſane inter maximos auctores eſt diſſidium. Hippiam quidem Thucydides dicit, ac conſtare id ſibi liquido affirmat; atque ex Thucydide, ut videtur, Scholiaſtes Comici in Veſpis, Polyaenus lib. 5, & Libanius in Declam. XXIX. Contra Plato Hipparchum ſtatuit in Dialogo eius nominis, & hunc ſecutus Aelianus Var. Hiſt. l. 8, c. 2. Platonis ſententiae ut accedam, (inquit Meurſius) facit Heraclides Ponticus, qui in fragmentis operis de Rebuſpubl. in catalogo tyrannorum poſt Piſiſtratum parentem primo loco Hipparchum ponit, ſecundo Theſſalum, tertioque demum Hippiam, cui conſentit Clidemus, antiquiſſimus rerum Atticarum ſcriptor, citatus ab Athenaeo lib. XIII. Huds. Diſertiſſime omnium, quorum auctoritas in hac re valere debet, contra quam Thucydides, ſcribit Plato: ὃς (Ἵππαρχος) τῶν Πεισιστράτου παίδων ἦν πρεσβύτατος καὶ σοφώτατος. E Clidemi verbis apud Athenaeum XIII ult. Ἐξέδωκε δὲ (Piſiſtratus) Ἱππάρχῳ τῷ υἱεῖ Φύην, τῷ μετὰ αὐτὸν τυραννεύσαντι, & ex Heraclidae libello de Rebuſpubl. hoc non pro certiſſimo confici poteſt. Nam neque ſemper, qui patri in imperio ſuccedit, eſt natu maximus fratrum: neque ſcriptores in enumerandis pluribus fratribus ubique ordinem aetatis & naſcendi ſequuntur; quod exemplis, ſi opus eſſet, oſtendi poſſet. Clidemus autem ille, ſi, quod putant Meurſius in Piſiſtrato cap. XI, & Voſſius Lib. III de Hiſtoric. Graec. idem eſt, qui in Pauſania X, 15, antiquiſſimus rerum Atticarum ſcriptor Clitodemus; tamen Thucydide non vetuſtior fuit, ut conſtat ex eodem loco Pauſaniae. E recentioribus alii Thucydidem, quem auctorem nominat Scholiaſtes Ariſtoph. Veſp. v. 500, & Lyſiſtr. 619, alii Platonem ſecuti ſunt. Probabile eſt, quod putat Perizonius ad Aelianum, diverſitatem hanc ſententiarum & confuſionem ex eo ortam, quod Piſiſtrati filii communiter ſummam poteſtatem Athenis obtinuerunt. Nam conſortes tyrannidis fuiſſe, non ſolum ex iis, quae paulo poſt diſputat Meurſius, verum etiam ex aliis ſcriptoribus liquet. Hera-

clides l. d. etiam Theſſalum tyrannidem tenuiſſe dicit: Ἵππαρχος, ὁ υἱὸς Πεισιστράτου, παιδιώδης ἦν, καὶ ἐρωτικὸς, καὶ φιλόμουσος. Θεσσαλὸς δὲ νεώτερος, καὶ θρασύς. Τοῦτον ΤΥΡΑΝΝΟΥΝΤΑ μὴ δυνηθέντες ἀνελεῖν, Ἵππαρχον ἀπέκτειναν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Ἱππίας δὲ πικρότερον ἐτυράννει. Item Diodorus Sicul. in Excerpt. Peireſc. pag. 250: Ὅτι Θετταλὸς, ὁ Πεισιστράτου υἱὸς, σοφὸς ὑπάρχων ἀπείπατο τὴν τυραννίδα, καὶ τὴν ἰσότητα ζηλώσας μεγάλης ἀποδοχῆς ἠξιοῦτο παρὰ τοῖς πολίταις. οἱ δὲ ἄλλοι, Ἵππαρχος καὶ Ἱππίας, βίαιοι καὶ χαλεποὶ καθεστῶτες ἐτυράννουν τῆς πόλεως. Et ita poſſunt accipi verba Clidemi de Hipparcho, τῷ μετὰ αὐτὸν τυραννεύσαντι: nam etiam is τυραννεύει, qui non ſolus, ſed una cum aliis tyrannidem tenet.

ead. l. 6. Μέσος πολίτης) Lucianus de Paraſit. pag. 262: Τί δέ; οὐχὶ καὶ Ἀριστογείτων, δημοτικὸς ὢν καὶ πένης, ὥσπερ Θουκυδίδης φησὶ, παράσιτος ἦν Ἁρμοδίου; Videtur verba Thucydidis ad argumentum, in quo verſabatur, accommodaſſe. Nam Ariſtoteles IV Polit. 11 & 12 μέσους πολίτας medios inter πλουσίους & πένητας ponit, & eos eſſe dicit, qui neque nimis divites, neque nimis pauperes ſunt. Et Plutarchus Solon. princ. Ἀνδρὸς οὐσίᾳ μὲν, ὥς φασὶ, καὶ δυνάμει μέσου τῶν πολιτῶν. Fortaſſis ex hoc genere civium ſunt, quos Latini *patres familias* dicunt. Livius I, 45, II, 36, Suetonius Aug. cap. 59, Calig. 26, & Domit. 10, & e Livio Valerius M. VII, 3, 1.

ead. l. 7. Εἶχεν αὐτὸν) Ita hac voce uſus apud Laërtium II, 75 Ariſtippus. Nec abeunt Latini. Terentius: *Quis Chryſidem habuit?* Wass.

ibid. Πειραθεὶς — Ἀριστογείτονι) Suidas in πειρᾷν. Pindarus Pyth. II, 60, Διὸς ἄκοιτιν ἘΠΕΙΡΑΤΟ. Vide Ariſtoph. Plut. v. 1068. Confer Ariſtot. Rhetor. p. 112, Max. Tyrium VIII, p. 83, Euſtathium in Iliad. δ', pag. 445, qui hic πειρασθεὶς legit. Sed noſter alibi hac voce utitur. Ceterum aliam Hipparchi caedis cauſam memorat Plato pag. 513. Wass. Πειραθεὶς habet etiam Thom. Magiſter in πειρῶ. Sed quod hic πειρᾶσθαι exponit συννεύειν, & πείρασιν cap. ſeq. σύννευσιν, vel ipſius, vel alterius, qui locum corrupit, error eſt.

Pag. 86. *l.* 4. Εἰκοστὴν) Vide Spanhemium de Uſu & Praeſtant. Numiſm. Diſſert. XIII, pag. 551. Piſiſtratus exigebat δεκάτην τῶν ἐν τῇ χώρᾳ γενομένων. Meurſ. in Piſiſtr. cap. 6, 7 & 9.

ead. l. 6. Καὶ τοὺς πολέμους διέφερον) Hoc Scholiaſtes Caſſ. exponit διήνυον. Et ſic omnes interpretes acceperunt, ut I, 11, Εἰ ἄνευ λῃστείας καὶ γεωργίας ξυνεχῶς τὸν πόλεμον διέφερον, i. e. ὑπέμενον, ἐξήνυον: qua ſignificatione etiam Dionyſium Halicarn. ſaepe dicere διαφέρειν τὸν πόλεμον, oſtendit Stephanus ad Dionyſ. p. 741. Huius loci ſententiae tamen non male videtur convenire, ut διαφέρειν ſit *praeſtare*, *excellere*, *eminere*, & τοὺς πολέμους διέφερον, idem, quod alibi Thucydides & alii dicunt, ἀγαθοὶ, vel ἄριστοι ἦσαν τὰ πολέμια. Lucianus Dial. mortuor. p. 286, Πάντων σχεδὸν τῶν πρὸ ἐμοῦ φημι διενεγκεῖν τὰ πολέμια. Plato apud Stephanum διαφέρειν ἐν τῷ πολέμῳ. Et Thucydides II, 39, Διαφέρομεν δὲ καὶ ταῖς τῶν πολεμικῶν μελέταις τῶν ἐναντίων τοῖσδε. Pauſanias I, 23 de Piſiſtrato & Hippia: Περιάνδρου φιλάνθρωποι μᾶλλον, καὶ σοφώτεροι τά τε πολεμικὰ ἦσαν.

ead. l. 8. Καθόσον) Καθ' ὅσον leg. cum C. Reg. Caſſ. VI, 82 C. VI, 87 Ar. C. bis. Sic Gloſſae, & D. Halicarn. Antiq. VI, 92. καθόσον vero Plato Philebo 371, & Menone 413. WASS.

ead. l. 13. Ἀπόλλωνος ἐν Πυθίου) Πύθιον templum Apollinis apud Athenienſes memorat Thucydides II, 15. De eo plura legi poſſunt in Meurſii Piſiſtr. cap. 9, 17, & Athen. Attic. II, 12. Portus quidem pro Πυθίου coniicit Πυθίῳ, ſed addit, etiam retineri poſſe Πυθίου, nempe τεμένει, ut infra in Epigrammate; vel ἱερῷ. Hoc praeferendum eſt coniecturae. Philoſtratus I de Vitis Sophiſtar. IX apud Meurſium, ἐν τῷ τοῦ Πυθίου ἱερῷ.

Pag. 87. *l.* 7. Παῖδες γὰρ αὐτῷ &c.) Thucydides rationes affert, quibus ſententiam ſuam adſtruit: quas invalidas eſſe probat Meurſius in Piſiſtr. cap. 11 hiſce verbis: HAUD equidem quia liberos ſolus habuit, ideo ille & duxiſſe uxorem primus, & fuiſſe primogenitus, eſt dicendus: tum, uxorem ut primus duxerit, neque ſic valere argumentum poteſt: nam, quam ſaepe uſu venit, ut aut, caelibe primogenito, nuptias ſecundus contrahat; aut ſecundus, ineundo matrimonio, primogenitum antevertat. Hic, Thucydides, nil te iuvo; & iudicium requiro. Neque mihi iſtud argumentum placet, quod in prima hunc columna, poſt Piſiſtratum parentem, primum ſcriptum fuiſſe dicis. Καὶ ἐν τῇ πρώτῃ στήλῃ &c. *Deinde in columna prima prior ille eſt perſcriptus, poſt parentem; neque etiam abs re iſtud: quippe qui &*

primus ab eo exſtitiſſet, & tyrannidem tenuiſſet. Etenim columnas iſtas Athenienſes, ceu iniuſtae tyrannorum dominationis quoddam monumentum, poſuerunt. Ita ipſe nobis dicis, in citatis ſtatim verbis: Καὶ ἡ στήλη, &c. *Et columna, quae in arce Athenienſi de iniuria tyrannorum conſtituta eſt.* Ea propter merito Hippiam primo loco poſuerunt, quod is eos poſt parentem quam ſaeviſſime habuiſſet; non, quod primogenitus eſſet: nam Hipparchi principatus ſine culpa ulla fuit & invidia, ſi Harmodii contumeliam unam excipias. Ita etiam illud ipſe memoras: Καὶ ἐν τούτῳ ὁ Ἵππαρχος &c. *Interea vero Hipparchus, cum Harmodium iterum ſollicitaſſet, neque magis profeciſſet, nihil quidem violenti intentare deſtinabat, ſed in loco quodam obſcuro, veluti non hac de cauſa, contumeliam parabat. quippe neque cetero ſuo principatu gravis erat multitudini, ſeque citra invidiam geſſerat.* Ergo illud eſt, quod dixi: hic tyrannnidis potius ordinem, quam aetatis, Athenienſes expreſſerunt. Inde dicis, ſi Hipparchus in tyrannide deceſſiſſet, Hippiae difficile futurum fuiſſe, eodem die principatum vindicare. Οὐ μὴν οὐδ' ἂν κατασχεῖν &c. *Quin nec Hippias videtur ita facile e veſtigio tyrannidem retenturus fuiſſe, ſi Hipparchus, in imperio conſtitutus, deceſſiſſet, & eodem ipſe die principatum vindicare debuiſſet.* Verum neque hoc momenti quidquam habet; ſiquidem ille, quod tu negas, ſumma animi magnitudine & ſollertia, etſi in diſcrimine maximo conſtitutus, tamen fecit. Nam, cum nuntium de Hipparcho interfecto accepiſſet, fortiter ſane & prudenter facinus diſſimulavit; & ad eos, qui armati pompam ducerent, ſe recepit: tum & ponere arma iuſſit, & ſeorſim in locum quendam, ceu facturus verba illic, evocavit: quo cum illi ſeceſſiſſent, clam ſubmiſſis ſtipatoribus, & ablatis armis omnibus, comprehendit, ſi quos ipſe inſimularet, aut cum pugione etiam inveniret; quando ſolum ſcutum & haſtam, pompae deducendae cauſa, habere liceret: atque ita principatum ſibi aſſeruit. Ipſe narras, ſtatim poſtea. Ἀγγελθέντος δὲ Ἱππίᾳ ἐς τὸν Κεραμεικὸν &c. *Cum ad Hippiam in Ceramicum nuntius allatus eſſet, non ad facinus, ſed auctores pompae armatos, priuſquam illi id reſciſcerent, longiuſcule abſentes, ſe convertit: ac, compoſito ad diſſimulandam hanc calamitatem ſuam vultu, locum oſtendit, & in illum ſine armis abſcedere iuſſit. quo cum ii, aliquid dicturum rati, ſeceſſiſſent; ipſe, iuſſis arma ſubducere ſtipatoribus, e veſtigio comprehendit, quos inſimularet criminis, aut cum pugione*

offenderet: nam cum ſcuto tantum & haſta pompam proſequi moris erat. Poſt haec ait, nil cunctatum, neque anxium haeſiſſe, tanquam imperandi rudem, & inſolitum: quod neceſſe, ſi fuiſſet natu minor, &, Hipparcho demum caeſo, principatum accepiſſet. Καὶ οὐχ, ὡς ἀδελφὸς νεώτερος ὢν &c. *Neque, ut frater natu minor, conſilii inops, animique anxius haeſit, quod non ſemper ante id tempus principatui aſſueviſſet.* Atqui hoc ſciendum tibi hic, Thucydides; etſi dignitas principatus ſumma eſſet penes Hipparchum, natu maximum, tamen omnes Piſiſtrati filios communiter tyrannos dictos, & rempublicam, a parente occupatam quam acceperant, conſiliis ſemper inter ſe communicatis adminiſtraſſe; ita ut hic novum nihil, aut inuſitatum antea, quamlibet natu minori, Hippiae acciderit. Ac tyrannos communi nomine appellatos, tradit Scholiaſtes Comici ad Veſpas eius. Κοινῶς δὲ πάντες οἱ Πεισιστρατίδαι τύραννοι ἐλέγοντο. Communiter autem principatum tenuiſſe, ipſe expreſſis verbis dicis, in narratione eadem; & commemoras, pace pariter ac bello, optime adminiſtraſſe: tum viceſimam etiam tantum exegiſſe, cum nimirum Piſiſtratus pater decimam inſtituiſſet: deinde, ſacra ritu priſco accuraſſe, legibuſque porro patriae uſos eſſe. Καὶ ἐπετήδευσαν ἐπιπλεῖστον δὴ τύραννοι οὗτοι ἀρετὴν, καὶ ξύνεσιν &c. Hinc de iis ſimul quaedam referuntur. Et exempla, ecce, in promtu. Piſiſtratus pater Iovis Olympii templum ſtruere inchoaverat: ipſi opus perſecuti, Ariſtot. referente Politic. lib. v, cap. 12. Sic Callirhoën quoque fontem, ibidem a patre coeptum, ſimul porro exornarunt. Indicat Aphthonius, in Deſcriptione arcis Alexandrinae. Et, ut tu virtutes ſtatim utriuſque, in communi principatu, retuliſti; ita luxum Athenaeus lib. XII. Incenſum item ab his templum Apollinis Pythii Delphis, e Philochoro narrat Scholiaſtes Pindari, Pythionic. Od. VII. Et Cimonem ab ipſis caeſum, refert Herodotus lib. VI. Ergo etiam hic evici, quam non conſtet tibi ratio. Ultimum reſtat, idque minime excuſandum. Non contentus primogenituram eripere, etiam vis perſuadere, ceu tyrannidem nunquam item tenuiſſet, fortuito factum eſſe, ut tenuiſſe exiſtimetur. Ita enim tandem dicis. Ἱππάρχῳ δὲ ξυνέβη, &c. *Hipparcho vero hoc evenit, uti, caedis infortunio nomen clarum conſecutus, poſtea quoque principatum tenuiſſe ſit putatus.* Immo & diſerte negas; & erroris quoque accuſas, qui tyrannum eum fuiſſe exiſtima-

rent, lib. I. Ἀθηναίων γοῦν τὸ πλῆθος &c. *Nam Athenienſium vulgus Hipparchum putat, in tyrannide conſtitutum, ab Harmodio & Ariſtogitone caeſum.* Verum hic te rurſum ego tibi oppono. Nam, tyrannidem ſi non tenuit, cur tyrannidis & inſigne & munimentum, ſtipatores, ſibi habuit? Ipſe dicis, ubi caedem eius narras, lib. VI. Καὶ περιέτυχον τῷ Ἱππάρχῳ &c. *Ac Hipparchum nacti ſunt in Ceramico appellato, protinus ex improviſo irruentes: & ira accenſi, quam huic amor, illi contumelia dabat, feriunt ipſum, occiduntque. Et Ariſtogiton quidem, per ſatellites e veſtigio fuga evaſit; ſed mox, concurrente turba, comprehenſus, inclementer habitus fuit: at Harmodius, ipſo in loco ſtatim occiſus eſt.* Et teſtaris manifeſte, in citatis ſupra verbis, Οὐδὲ γὰρ τὴν ἄλλην ἀρχὴν &c. *Quippe neque cetero ſuo principatu* (Hipparchus) *gravis erat multitudini, ſeque citra invidiam geſſerat.* HUDS.

ead. l. 8. Τῶν γνησίων ἀδελφῶν) Quatuor Piſiſtraditas fuiſſe, dicit Scholiaſtes Ariſtoph. ad Veſp. v. 500, & Lyſiſtr. 619. Ex his unus erat nothus, Hegeſiſtratus. Meurſius in Piſiſtr. cap. 10.

ead. l. 12. Ἐκ Μυῤῥίνης) Vid. Meurſii Piſiſtratum cap. 16.

Pag. 88. *l.* 1. Ἀπεοικότως) Thom. Magiſter, & ἀπεικότως ſupra legit. WASS. Ἀπεικότως eſt I, 73, & VIII, 68. Πρεσβεύειν idem ex hoc loco affert, & exponit in πρεσβεύονται.

ead. l. 3. Τοπαραχρῆμα) Τὸ παραχρῆμα Ar. C. Noſter alicubi τὰ παραχρῆμα. Pollux VI, 142, ἐκ τοῦ παραχρῆμα λέγων. WASS.

Pag. 89. *l.* 2. Κανοῦν οἴσουσαν) Vide Pauſaniam in Atticorum lib. 1, pag. 25, & Meurſii Panathenaea cap. 23. HUDS. Non ſolum Panathenaeis, ſed etiam aliis quibuſdam diebus feſtis virgines caniſtra geſtabant apud Athenienſes: τοῖς τε Παναθηναίοις καὶ ταῖς ἄλλαις πομπαῖς, dicit Philochorus apud Harpocrationem in κανηφόροι. Et apertum eſt ex hoc loco Thucydidis, in quo πομπὴ, qua ſoror Harmodii prohibita eſt caniſtrum ferre, a Panathenaeis diſtinguitur. Vid. Perizonium ad Aelian. XI Var. Hiſt. 8. ubi & alia ad hanc hiſtoriam illuſtrandam pertinentia annotata ſunt. Locus Pauſaniae, quem Hudſonus indicat, ſi eſt ex Atticor. cap. 27, huc referri non poteſt.

ead. l. 9. Ἐγίγνετο) Ita reſtituimus e MſΓ. antea ἐγένετο. WASS.

ibid. Ἐν ὅπλοις) Etiam apud alias gentes morem fuiſſe,

ut ſolemnibus quibuſdam ſacris pompae ab armatis ducerentur, oſtendit e Dionyſio Halic. VII, 72, & Polybio IV, 35, Luiſinus II Parerg. 1.

ibid. Πέμψαντας) Huc reſpexit, opinor, Suidas in πέμπειν, ubi, cum docuiſſet Menandrum πέμπειν dixiſſe pro πομπεύειν, addit, Καὶ πέμψαντες, τὸ πομπεύσαντες, παρὰ Θουκυδίδῃ. Eſt ſatis obvium genus loquendi. Lucianus Dial. Zephyri & Noti pag. 259, Τίνα ταύτην λέγεις, ὦ Ζέφυρε, τὴν πομπήν; ἢ τίνες οἱ πέμποντες ἦσαν; Pauſanias Attic. cap. 2, Οἰκοδόμημα ἐς παρασκευὴν ἐστι τῶν πομπῶν, ἃς πέμπουσι. Demoſthenes I Philipp. pag. 34. Ariſtophanes Acharn. v. 247. Pollux VIII, 94. Euſtathius in Iliad. ι, p. 762: Ἰστέον, ὅτι πέμπειν, παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμηρον, καὶ τὸ στέλλεσθαι θριαμβικῶς. ὅθεν καὶ πομπὴ ὁ θρίαμβος, ὃν προέλευσιν ἡ κοινὴ γλῶσσα καλεῖ. Προελεύσεις ſunt pompae, quas Latini recentioribus temporibus *proceſſus* dixerunt, de quibus eſt l. 41 & l. 42 D. de Donation. int. vir. & uxor. προόδους vocat Iuſtinianus Nov. CV.

ead. l. 12. Οὕνεκα) Gr. ἕνεκα, quomodo ſemper Thucydides, inquit T. Magiſter, pro οὗ ἕνεκα; ſed haec eius interpretatio huic loco diſconvenit. Apud Homerum, ſed in capite ſententiae, valet *quoniam.* Ariſtoph. Plut. v. 991, ἀλλὰ φιλίας οὕνεκα. & ſic Βατ. 1461. Lyſias, τῆς ἀδελφῆς οὕνεκα. Et pro *quia* Sophocles Aiace. Noſter vix alibi. Wass. Itaque non in univerſum verum eſt, quod ſcribit Ammonius: Οὕνεκα μὲν σημαίνει τὸ ὅτι. Ἕνεκα δὲ χάριν.

Pag. 90. *l.* 10. Προτιμωρήσασθαι) In Gr. πρότερον τιμωρ. eſt apertum vitium librarii: nam ſufficiebat ſemel poni πρότερον. Πρότερον προτιμωρήσασθαι eodem pleonaſmo dicit, quo I, 3, Πρὸ γὰρ τῶν Τρωϊκῶν οὐδὲν φαίνεται πρότερον κοινῇ ἐργασαμένη ἡ Ἑλλάς. Et V, 84, Πρὶν ἀδικεῖν τι τῆς γῆς λόγους πρῶτον ποιησαμένους ἔπεμψαν πρέσβεις. Sophocles Aiac. v. 108, Πρὶν ἂν — μάστιγι πρῶτον νῶτα φοινιχθεὶς θάνῃ. Sic Virgilius IV Aen. 24, *prius ante quam.*

ead. l. 12. Λεωκόριον) Leocorium (ut dicit Aelianus Var. Hiſt. lib. 12, cap. 28.) Athenis erat templum filiarum Leo, (ſc.) Praxitheae, Theopae, Eubulae. Has pro ſalute civitatis Minervae occiſas eſſe fama eſt, cum Leos pater eas tradidiſſet propter oraculum Delphicum: quod monebat, aliter non poſſe ſervari urbem, niſi illae mactarentur. Vide Suidam, Ciceronem l. 3 de Nat. Deor. Meurſii Panath. p. 30, & Ceramicum Gem. c. 17. Huds.

Pag. 91. *l.* 1. Τοὺς δορυφόρους) Quos λυκόποδες appellatos eſſe docet Suidas, quia pellibus lupinis crura ſemper tecta habebant, vel quia in clypeis lupi inſigne geſtabant. Huds. Ariſtophanes Lyſiſtr. v. 665 ita vocat Alcmaeonidas, quorum opera Piſiſtratidae deinde Athenis pulſi ſunt. Vide Meurſii Piſiſtr. cap. 16.

ead. l. 14. Εἰώθησαν) Hoc ſuſpicor vitium edit. Hudſoni eſſe, pro εἰώθεσαν. nam notum eſt, Atticos in hoc tempore εσαν pro εισαν dicere. Suidas in Ἐωθὼς ſcribit, Thucydidem dicere ἐώθεσαν. Vix a me impetrare poſſum, ut illi credam. Euſtathius in Il. Ψ, pag. 720, v. 408, tradit Ionicum eſſe ἔωθα pro εἴωθα: at Etymol. M. auctor Aeolicum.

ibid. Προτομπὰς) Cl. πομπας. receptam lectionem firmat Plutarchus in Galba. Xenophon προπομπὸς, & Suidas προπομπία. Wass.

Pag. 92. *l.* 14. Ἀνδρὸς) Epig. Simonidis. Hephaeſt. & hic legit ἀτασθαλίαν. Wass. Caſauboni Epiſtola in Var. Lect. Hudſoni eſt CCCCLXVII edit. Roterod.

Pag. 93. *l.* 4. Ἐν τῷ τετάρτῳ) Olymp. LXVII anno 2. Petitus IV Eclog. Chronolog. 9, & Valeſius ad Excerpta Peireſc. p. 42, Dodwellus in Annalib. Thucyd. anno 3.

ibid. Ἀλκμαιωνιδῶν) Alcmaeonidae non ab Alcmaeone Amphiarai originem duxerunt, ſed ab alio, qui ex Neſtoris filii poſteritate ab Heraclidis Meſſenia pulſus Athenas venit, ut refert Pauſan. l. 2. A Piſiſtratidis autem urbe eiecti, quod tyrannis infeſti erant, a Lacedaemoniis conſecuti ſunt, ut reſtituerentur. Huds. Hiſtoriam eiecti Hippiae pluribus exſequitur Meurſius Piſiſtr. c. 16.

ead. l. 5. Ἔς τε Σίγειον) In promtu cauſa eſt, cur Sigeum ſe conferret Hippias: nam id temporis eius urbis dominus erat Hegeſiſtratus, frater nothus, a Piſiſtrato patre impoſitus, ut docet Meurſius in Piſiſtrato c. 10. Huds.

ead. l. 6. Λάμψακον) *Lampſacos* Ovid. olim Πιτύουσα, Deilochus Cyzicenus. Epaphroditus apud Athenaeum Πιτύειαν Homeri putat. Πιτυόεσσα apud Plutarch. audit, De virt. Mulier. vid. Schol. Apollon. I, 933. aliis item *Labdacus.* Erycius Epigrammatarius ἱερὴν ideo appellavit, quia Priapo, hoc eſt, Baccho, ſacra erat. In I Machab. XV, 23, *Sampſana* vocatur. Ita Codd. fere Gr. Lat. Syriac. Vide Stephan. in Σάμψα, Salmaſ. ad Solinum & Druſium. Nomen deducit Polyaenus a Lampſaca Mandronis filia VIII, 37. Condita urbs pro calculo Syncelli A. M. 4852.

Verius Phalaridis aetate circa 3434. Gentilia Λαμψακηνὸς apud noſtrum & Diodor. & Λαμψάκιος in Lapide Gruteriano. Quam formam ſequuntur Latini, ut ex Villicorum inſcriptione patet. *Dum tua pomiferum cuſtodia protegit hortum* &c. *Lampſacios melior non imbuet hoſtia cultros, Quam veniet noſtra victima caeſa manu.* Hiſtoria eius petatur ab Herodoto V, 117, Xenoph. p. 455, Polyb. XVII, p. 1072, Livio XLIII, 6, Diodor. p. 788, 791, Appian. p. 87, 222, Polyaeno II, 1, 26, Zoſimo II, 100, V, p. 314, Socrate Hiſt. Eccleſ. V, 8. De Lampſacenorum laudibus adi Ciceronem. Hodie Turcis *Lepſeke*, ut nos docet Leunclavius Annal. Nonnulla addunt Whelerus Itin. pag. 76, & Motraye I, 303. WASS.

ead. l. 12. Ὑπόπτης) Gr. & quidam editi ὕποπτος. cum vulgatis Th. Magiſter in ὕποπτος. WASS. Imitatur Aelianus IV Var. Hiſt. 18, ὑπόπτης ὢν εἰς πάντας ὁ Διονύσιος. De iis, quae Scholiaſtes hic annotat, adi interpretes Pollucis I, 197.

Pag. 94. *l.* 1. Ἐν παύλῃ) Male Thom. Magiſter in ἀνάπαυλα: τὸ δὲ παῦλα ἀδόκιμον. Uſi ſunt praeter Thucydidem etiam Plato, Ariſtoteles, Socrates apud Scholiaſten Ariſtoph. Nub. v. 94, & Dionyſius Halic. plus ſemel.

ead. l. 4. Εἷς τῶν δεδεμένων) Andocides Orator. Plutarchus Alcib. qui ei Timaeum quendam, ſingularis calliditatis & audaciae hominem, huius conſilii auctorem fuiſſe, & decreto publico iis, qui ſe ipſi indicaſſent, impunitatem promiſſam ſcribit.

Pag. 95. *l.* 5. Τῶν δὲ διαφυγόντων — τῷ ἀποκτείναντι) Haec apud Suidam in ἐπανεῖπον perperam e Lib. VIII laudantur.

ead. l. 6. Ἐπανεῖπον ἀργύριον τῷ ἀποκτείναντι) Huc refer decretum de Diagora Melio, qui ἄθεος dicebatur, quod ſic inſcriptum fuit columnae, ἐάν τις ἀποκτείνῃ Διαγόραν τὸν Μήλιον, λαμβάνειν ἀργυρίου τάλαντον. recitat Ariſtophanes in Avibus. Palmerius in Exercitat. p. 54. HUDS. Ad hunc locum fortaſſis reſpexit Pollux II, 118, ἐπανειπὼν ἀργύριον, οἷον ἐπικηρύξας. Videtur pro eodem habuiſſe ἐπανειπεῖν, & ἐπικηρύττειν ἀργύριόν τινι. Sed eſt inter haec diſcrimen. Nam in illo dativus refertur ad eum, cui praemium promittitur; in hoc, ad eum, in cuius caput pecunia ſtatuitur. nam uſitatius eſt de hac re ἐπικηρύξαι. Vide Ammonium in ἐπικηρύξαι, & Valeſium ad Notas Mauſſaci

in Harpocrationem, v. ἐπικεκηρυχέναι. Pollux IV, 93, ἐπικηρύττειν χρήματά τινι.

Pag. 96. *l.* 5. Πρὸς Βοιωτούς τι πράσσοντες) Valla πρὸς Βοιωτοὺς vertit *cum Boeotis*. Recte accepit de clandeſtino aliquo conſilio & conatu cum Boeotis adverſus Athenienſes, quibus utrique inimici, ipſi autem inter ſe ſocii & amici erant, ut e Lib. V conſtat. Vallam ſecutus eſt Acacius, nec debuerat ab eo abire Portus. Sic πρός τινα πράσσειν, adverſus alium ſcilicet, dixit Thucydides III, 28, IV, 68, 74, 103 & 114.

ead. l. 9. Ἐν Θησείῳ &c.) Vide Meurſii Athen. Attic. p. 38 &c. eiuſdemque Lect. Attic. l. 5, c. 15. HUDS.

Pag. 97. *l.* 1. Ὑποψία) Scholiaſtes Ariſtophanis ad Lyſiſtr. v. 1096 ſcribit, auctorem facinoris mutilatorum Hermarum a Thucydide prodi Alcibiadem. Hoc, quod ſciam, nuſquam diſertis verbis dicit Thucydides, ſed nihil aliud, quam ſuſpicionem illam fuiſſe, & cap. praeced. nunquam auctores illius pro certo potuiſſe ſciri. Quod a Philochoro hoc Corinthiis tributum narrat, id pluribus exponit Plutarchus in Alcib. Deinde apud eum legendum eſt, μόνον δὲ φησὶν οὐ περικοπῆναι τὸν Ἀνδοκίδου Ἑρμῆν, addita particula negante, quae non recte abeſt. Andocides Orat. de Myſteriis pag. 203: Ὁ Ἑρμῆς, ὃν ὁρᾶτε πάντες, ὁ παρὰ πατρῴαν οἰκίαν τὴν ἡμετέραν — οὐ περιεκόπη μόνος τῶν Ἑρμῶν τῶν Ἀθήνησιν. Et ita omnes alii. Vid. Lambinum ad Cornel. Nep. Alcib. cap. 3.

Pag. 98. *l.* 5. Οὐ πολλῷ ὕστερον) Mſſ. non bene οὐ πολὺ ὕστερον. WASS.

Pag. 99. *l.* 4. Ὕκκαρα) Ὕκκαρον ſcribit Steph. cum Philiſto. eoque modo etiam Timaeus & Nymphodorus apud Athenaeum. τὰ Ὕκκαρα Pauſan. & Mſſ. Gr. Cl. Apollodorus in Chronicis, & laudante Athenaeo Polemon; cuius verba exſcripſiſſe videtur Schol. Ariſtophan. ad Plut. 179. Ita etiam Diodorus & Plutarchus. Nomen a piſcibus, quos ὕκκας vocant. In Athenaei Cod. Regio ὕκης ſcribitur. Heſychius ὕκος ἐρυθρῖνος, & ita vocaſſe Cyrenaeos τὸν ὕκκην affirmat Zenodotus. Oppian. Hal. V, 628: ἣν δ' ἐσίδωνται Κάλλιχθυν, τότε δὴ σφήνοον μέγα θάρσος ἱκάνει. Eadem tamen Anthiae tribuit Ariſtoteles. Ibi certe bis legendum μολύβδου, & ſemel πέτρῃ. Coniunctim veniunt apud Ciceronem III Verrin. § 43, Ietini, Citarini, *Acherini*. *Scherini* reponunt; ſed cum inter Ietinos & Acherinos interpo-

ſuerit orator Citarinos, neſcio an *Hyccarinos*, vel *Hyccarenſes* legendum ſit. Hodie iuxta Fazellum VII, 16, *Carini.* Parutae numus ab Harduino adductus omnino ad Icaram ſpectat. Wass. De Hyccaris vide interpretes Stephani ad Εὐκαρπία & Ὕκκαρον, & Cluverium II Sicil. Ant. 2, pag. 272.

ead. l. 11. Χρηματίσας) Melius Portus, quam Valla & Acacius, qui χρηματίζειν *pecunias cogere* interpretantur. Vide Suidam h. v. Budaeum in Commentar. Ling. Gr. pag. 259, & quae ſupra ad V, 61 annotata ſunt.

ead. l. 13. Εἴκοσι καὶ ἑκατὸν τάλαντα) Ἐκ τῶν λαφύρων συνήγαγεν ἑκατὸν τάλαντα Diodor. p. 333. C, & XXX ab Egeſtaeis. Wass.

Pag. 100. *l.* 10. Ἐφαίνετο) Emendationem F. & Ae. Porti ſuffragio ſuo comprobant Cl. & Gr. Wass.

Pag. 102. *l.* 5. Πέμπουσιν) Vid. Diodor. 333 d. Hoc Alcibiadis fuiſſe commentum, ait Frontinus III, 6, 6. ſed perperam. Pro *introductus* Mſ. Cantab. ibi *deductus.* bene. & pro *ipſorum*, Petrenſ. *ſua.* reſcribe, *ſua* ipſorum *urbe.* Idem.

Pag. 103. *l.* 2. Ξυνδράσοντας) Camer. ξυμπράσσοντας. utrumque bene. Wass.

ead. l. 3. Ἥκειν) Marg. ἥκει. Nihil audio. Wass.

ead. l. 6. Ἰέναι παρεσκευάσθαι ἐπὶ Κατάνην) Portus in his interpretandis ſecutus eſt Vallam. Conſiderent alii, an Graeca ita verti poſſint. Mihi, ſi ea eſt ſententia, quam illi expreſſerunt, potius participium, quam infinitivus παρεσκευάσθαι requiri videtur. Acacius nullam illius rationem habuit: nam vertit *Catanam ducere.* Unde colligere licet, ei ſuſpectum fuiſſe παρεσκευάσθαι, tanquam ab aliquo intruſum. Et ſufficiebat ἰέναι ἐπὶ Κατάνην. Nam hoc ſine apparatu fieri non potuiſſe, facile quilibet intelligit. Thucydides III, 62, Τῇ μέντοι αὐτῇ ἰδέᾳ ὕστερον Ἀθηναίων ἰόντων ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. Et IV, 93, Ἔπεισεν ἰέναι ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους. Omnino ſuſpectum habeo hunc locum.

ead. l. 13. Συμαίθῳ) Hanc veram ſcripturam huius nominis eſſe putant Cluverius I Sicil. Ant. 10, & Heinſius ad Ovid. IX Metam. 750.

Pag. 104. *l.* 5. Ἐς τὸν κατὰ τὸ Ὀλυμπίειον) Valla vertit, *in magnum portum ante Olympieum.* Hoc indicio eſt, eum in ſuo exemplari itidem habuiſſe verba μέγαν λιμένα, quae hic in Cod. Reg. ſuper ἐς τὸν manu recenti ſcripta ſunt. Ea utrum e vetuſtis libris ſumta, an a magiſtro aliquo pro-

fecta ſint, non facile dixerim. Sed magis ſuſpicor ab aliquo addita eſſe, qui ita explenda, quae ad ſententiam perficiendam deeſſe videbantur, putaverit: vel quod Olympium magno portui Syracuſarum vicinum eſſe ſciebat, ut ex iis, quae de eo Cluverius habet, conſtat; vel quod apud Diodorum Siculum Lib. XIII pag. 333 legerat: *Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι παραπλεύσαντες εἰς τὸν μέγαν λιμένα τῶν Συρακουσίων μετὰ πολλῆς ἡσυχίας τοῦ τε Ὀλυμπίου κύριοι κατέστησαν, καὶ πάντα τὸν παρακείμενον τόπον καταλαβόμενοι παρεμβολὴν ἐποιήσαντο.* Thucydidem ſcripſiſſe *ἐς τὸν μέγαν λιμένα*, ideo mihi non perſuadere poſſum ut credam, quia verba *μέγαν λιμένα* ab omnibus aliis Mſſ. abſunt, & quia *ἐκβαίνειν* eſt *e navi in terram egredi*: quod multis oſtendi non neceſſe eſt. Itaque etſi verum eſt, quod Diodorus ſcribit, *παραπλεύσαντες εἰς τὸν μέγαν λιμένα*, tamen admodum improprie dicas *ἐξέβαινον ἐς τὸν λιμένα*, ſi velis dicere, *navibus portum ingreſſi exſcenſionem in terram fecerunt.* Scholiaſtes vulgatus, nam in Caſſ. hoc ſcholion non legitur, ita ſcribit, quaſi putaverit deeſſe *τόπον*, idque in interpretatione ſua expreſſit Portus. Hoc quoque non magnopere probo, ob eam cauſam, quod cum haec vox *κατ' ἔλλειψιν* deeſt, fere adiectivum, aut pronomen ponitur, cum quo coniungi poſſit, ut *ἐν φανερῷ*, *ἐν ἐπιτηδείῳ*, & alia, non articulus ſolus. Fortaſſis legendum eſt *ἐς τὸ κατὰ τὸ Ὀλυμπίειον*, per ellipſin *τοῦ χωρίου*, vel *μέρος*, ut IV, 78, & alibi *τὰ ἐπὶ Θρᾴκης*. Cap. ſeq. *τῇ μὲν, τειχία τε καὶ οἰκίαι εἶργον — παρὰ δὲ τὸ, κρημνοί.* Cap. 75, *παρὰ πᾶν τὸ πρὸς τὰς Ἐπιπολὰς ὁρῶν.* Cap. 64, *περὶ τοῦ πρὸς τῷ Ὀλυμπιείῳ χωρίου.*

ead. l. 6. *Ὡς στρατόπεδον*) Mſſ. *ὡς τὸ στρατόπεδον.* at praecedit *τό.* WASS.

ead. l. 15. *Καὶ πρὸ αὐτοῦ*) *Καὶ* non habent Ar. C. minus eleganter. WASS. Tolerabilius abeſſet prius *καὶ*, quod eſt ante *ἐν τῷ ἔργῳ.*

Pag. 105. *l.* 4. *Ἔπηξαν, καὶ ἐπὶ τῷ Δάσκωνι· ἔρυμά τε* &c.) *Ἔπηξαν· καὶ ἐπὶ τῷ Δάσκωνι ἔρυμά τε* &c. interpungendum cenſet Heilm.

ead. l. 5. *Λογάδην*) Scholiaſtes ſcribit, Thucydidem lib. IV dicere *λογαδας λίθους.* Non memini me hoc legere. Eſt ibi cap. 4 *λογάδην δὲ φέροντες λίθους.* & cap. 31, *καὶ ἔρυμα αὐτόθι ἦν παλαιὸν, λίθων λογάδην πεποιημένον.* Λογά-

δας Thucydides, ut alii, dicit delectos milites IV, 125; V, 60 & 73.

ead. l. 7. Ἀνάπου) Recte ille, qui Cod. Caſſ. tractavit, pronuntiat, hoc melius eſſe, quam, quod plerique libri habent, Ἀνάπλου. Adi Cluverium I Sicil. Ant. 13. Camerarius quoque merito verum pronuntiat eſſe Ἀνάπου.

ead. l. 8. Οὐθεὶς) Ar. C. οὐδείς. peſſime, ut ſolent. Wass.

ead. l. 13. Τὴν Ἑλωρίνην ὁδὸν) Non minor eſt varietas in nomine Ἑλωρινὴν paulo poſt cap. 70, & VII, 80. Ἕλωρος prima ſyllaba aſpirata fere ſcribunt Graeci; & recte, ſi verum eſt etymon Servii, qui ad Virgil. III Aen. v. 698 ab ἕλος derivat. Latini aliquanto inconſtantius Elorus & Helorus. In antiquis libris Virgilii Helorus eſſe teſtatur Pierius ad Virg. l. d. Et ſic in Ovidio IV Faſtor. 477. ubi & Neapolis videri poteſt, & in Silii XIV, 269 editur. Sine aſpiratione in Cicerone III in Verr. 43 & 56, IV, 26, Livio XXIV, 35, & aliis. De Heloro, unde viae Helorinae nomen, porro adeundus eſt Cluverius I Sicil. Antiq. 13. Habet etiam nonnulla Caſaubonus ab Polybium I, 6. Locum hunc Thucydidis, vel eum, qui cap. 70 legitur, ante oculos habuit Stephanus in Ἕλωρος: Θουκυδίδης δὲ ἐν ἕκτῃ καὶ Ἑλωρινὴν ὁδόν φησι. Male ibi Berkelius contra omnes libros, ſua, ut dicit, auctoritate pro ἐν ἕκτῃ ſubſtituit ἐν ἑβδόμῃ. Nam legitur in utroque libro.

Pag. 106. *l.* 5. Ἢ ἂν τοῦ στρατεύματός τι πονῇ) Salluſtius Iugurth. cap. 103: *Marius cum turma ſua, quam e fortiſſimis magis, quam ex familiariſſumis paraverat, vagari paſſim, ac modo* laborantibus ſuis *ſuccurrere* &c. Wass.

ead. l. 7. Καὶ τοὺς σκευοφόρους — ἐποιήσαντο) Suidas in ἐπιτακτοί. Huic ἐπιτακτοὶ ſunt οἱ προτεταγμένοι τὴν μάχην ἐφορᾶν, καὶ τῷ πονοῦντι μέρει βοηθεῖν. Portus laudante Kuſtero ἐπιτεταγμένοι. immo, προεπιτεταγμένοι. Wass.

Pag. 107. *l.* 9. Λόγοι) Stobaeus pag. 201 e noſtro V, 69, Ἔργων ἐκ πολλοῦ μελέτη πλεῖον σώζει, ἢ λόγων δι᾽ ὀλίγου καλῶς ῥηθέντων παραίνεσις. Wass.

Pag. 108. *l.* 8. Ἐξ ἧς κρατεῖν δεῖ) Henr. Stephanus haec ita Latine expreſſit: *ex qua non facile revertendum ſit, niſi potitis victoria.* Et addit: intellige autem, ex qua regione, quae nequaquam eſt patria noſtra. Aliter tamen Scholiaſtes Graecus. Acacius vertit: *in qua vel vincendum eſt, vel receptus nullus relinquetur.* Haec quidem intelligi poſſunt: ſed plane non video, quomodo ſententia illa e verbis Graecis

exſculpi poſſit. Etiam hoc Porti, ἐξ ἧς κρατεῖν, pro κρατοῦντας ἀποχωρεῖν, fortaſſis ſine exemplo eſt. Scholiaſtae ſententia de ellipſi τοῦ ὁρμωμένους mihi tolerabilior videtur omnibus illis, quae alii afferunt. Sed non liquet mihi, an vel Thucydides uſquam alibi, vel ullus alius ſcriptor ita locutus ſit. Itaque hunc locum aliis expediendum relinquo.

Pag. 109. *l.* 1. Ἐπεληλύθεσαν) *Abierant* vertit Valla, quaſi voluiſſet legendum ἀπεληλύθεσαν, quod non ſine ratione placuit Porto. Acacius: *& quidam ob urbis propinquitatem modo advenerant; alii* &c. Putavit alios eſſe, qui ἐπεληλύθεσαν, alios autem, qui tardius accurrerant. Sed hoc e verbis Thucydidis colligi non poteſt.

ead. l. 3. Προσμίξειε) Non diſplicet ſcriptura Cod. Ar. WASS.

ead. l. 5. Οὔτ' ἐν ταῖς ἄλλαις) Cod. C. omittit ταῖς. male. hunc in modum graviter cadere ſolent huius etiam periodi. Thucydid. III, 45, ἢ ἄλλῳ τῷ δεινῷ. III, 10, πλὴν ἡμῶν καὶ Χίων. IV, 19, τοὺς ἐκ τῆς νήσου ἄνδρας. Sic VII, 71, κατεδίωκον ἐς τὴν γῆν. VIII, 1, Κατάπληξις μεγίστη δή. Herodot. V, 19, οἷος τ' ἦν. & I, 2, ἄρξαι πρῶτον. vid. Hippocrat. § IV, 50, 15. Demoſth. II Philip. 28. Τῇ παρ' ὑμῶν ὀργῇ περιπεσεῖν συμβῇ. Iſocrat. Helenae Encom. pag. 300. Archidamo p. 173, καθ' ἡμῶν αὐτῶν. Plato princip. Menex. p. 517, ἀνδράσι καὶ χρή. WASS.

ead. l. 11. Λιθοβόλοι) A funditoribus diſtincti, quod Tactici noſtri non obſervarunt. Homer. Od. κ', 121, Οἵ ῥ' ἀπὸ πετράων ἈΝΔΡΑΧΘΕΣΙ ΧΕΡΜΑΔΙΟΙΣΙ Βάλλον. Vid. Il. μ', 154, λ', 265. Unde apud Pollucem I, 131, σφενδονῆται, λιθοβόλοι, τοξοφόροι, ut alibi apud noſtrum ſpeciatim recenſentur. Gloſſae fundibali & *lapidator.* Aeſchylus Perſ. 459, ἐκ χερῶν Πέτροισιν ἠράσσαντο. Euripides Phoen. 1149, Ἐμαρνάμεσθα ΣΦΕΝΔΟΝΑΙΣ θ' ἑκηβόλοις ΠΕΤΡΩΝ τ' ἀραγμοῖς. ibi παραφέροντι legendum. Tyrtaeus III, 35, Ὑμεῖς δ' ὦ Γυμνῆτες, ὑπ' ἀσπίδος ἄλλοθεν ἄλλος Πτώσσοντες, ΜΕΓΑΛΟΙΣ βάλλετε ΧΕΡΜΑΔΙΟΙΣ. Veget. I, 16: *Ad lapides vero, vel manibus, vel fundis iaciendos exerceri convenit iuniores.* ubi pro *exercitatio* repone *exercitio*: ita Mſ. & Cato apud Gellium XI, 2. Polybius X, 26, σφενδονήτας, καὶ τῶν ὀρείων τοὺς ἀκοντίζειν, καὶ ΛΙΘΑΖΕΙΝ δυναμένους. Plato VII de Leg. 909, τόξοις καὶ λίθων βολῇ, ἘΚ ΧΕΙΡΟΣ καὶ σφενδόναις. WASS. Add. Lipſium IV Poliorcet. 3.

ead. l. 13. Οἵας εἰκὸς ψιλοὺς ἀλλήλων) Codd. Ar. C. ἀλλήλων ψιλούς. non male. WASS.

ibid. Μάντεις τε σφάγια προὔφερον) Apud Pollucem I, 162 inter ea, quae ad rem militarem pertinent, eſt προὔθυσαν οἱ μάντεις, ἱερεῖα ἐθύσαντο.

Pag. 110. *l.* 1. Σαλπιγκταὶ ξύνοδον ἐπώτρυνον) Pollux III, 63, ὑπεσημήναντο οἱ σαλπιγκταὶ τὸ εἰς ἔφοδον. Thomas Magiſter: σαλπίγξω, οὐ σαλπίσω. καὶ σαλπιγκτὴς, οὐ σαλπιστης. Et confirmat hoc loco Thucydidis. Phrynichus quoque pag. 32 reiicit σαλπιστὴς & σαλπίσαι; ſed iubet dici σαλπικτὴς & σαλπίξαι. Vide ibi Hoeſchelium.

ead. l. 8. Ξυνκτήσασθαί τε) Cod. Ar. ξυνκτήσασθαί τι: id quod non diſplicet, neque a Thucydidis ſtilo abhorret. WASS.

Pag. 111. *l.* 5. Τὰ γιγνόμενα) Libri ſcripti & editi, τὰ μὲν γιγνόμενα. atque ita legendum. WASS. Sic edi voluerat clar. Waſſ.

ead. l. 13. Ἀήσσητοι) Stephanus & Acacius recte *integri, invicti*, quod Vallae & Porto placuit, anceps eſt. Vid. Schol.

ead. l. 14. Προσδιώκοντας) Quatuor Mſſ. non infimae notae προδιώκοντας. Utrum horum praeferendum ſit, non definire poſſum. Nam neque hoc, neque illud valde obvium eſſe, ex eo intelligitur, quod utrumque omnia, tam vetuſta, quam recentiora, Lexica ignorant. Προδίωξις in his affertur e Io. Diaconi Scholiis in Heſiodi ἀσπ. pag. 201 ed. Heinſ.

Pag. 112. *l.* 5. Τῶν χρημάτων, ἃ ἦν αὐτόθι, κινήσωσι) Etiam alibi κινεῖν dicit, pro pecunias ſacras, vel ad certum uſum ſepoſitas, attrectare, auferre, & ad alios uſus convertere. I, 143, Εἴτε καὶ κινήσαντες τῶν Ὀλυμπιάσιν ἢ Δελφοῖς χρημάτων. Et II, 24, Ἢν δέ τις εἴπῃ, ἢ ἐπιψηφίσῃ, κινεῖν τὰ χρήματα ταῦτα ἐς ἄλλο τι. Appianus κινεῖν & σαλεύειν Civil. II, pag. 453. Τῶν τε ἀψαύστων ἐκίνει χρημάτων, ἅ φασιν ἐπὶ Κελτοῖς πάλαι σὺν ἀρᾷ δημοσίᾳ τεθῆναι μὴ σαλεύειν εἰς μηδὲν, εἰ μὴ Κελτικὸς πόλεμος ἐπίοι. Diodorus Siculus XIII, pag. 333 ſcribit, Olympium ab Athenienſibus ſtatim, poſtquam magnum portum ingreſſi ſunt, captum fuiſſe. Thucydidi potius credendum arbitror.

ead. l. 7. Ξυγκομίσαντες δὲ τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς) Acacius & Portus recte *congeſtis ſuorum cadaveribus*. Xenophon VI Ἀναβ. pag. 384, Ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν ὁδὸν ἧκον τὴν ἐκ τῶν κωμῶν, ἔνθα ἔκειντο ἀθρόοι, συνενεγκόντες αὐτοὺς ἔθαψαν. Nam

ita mos erat in bello. Livius XXVII, 2: *Spolia per otium legere, & congeſtos in unum locum cremavere ſuos.* & cap. 42: *Spolia legi caeſorum hoſtium, & ſuorum corpora* collata in unum *ſepeliri iuſſit.* Add. XXXVI, 8. Et ſic accipiendum puto locum Plutarchi in Ageſil. p. 606 ed. Francof. etſi aliter ſentire videntur viri docti: Οὐ πρότερον ἐπὶ σκηνὴν ἀπῆλθεν, ἢ φοράδην ἐνεχθῆναι πρὸς τὴν φάλαγγα, καὶ τοὺς νεκροὺς ἰδεῖν ἐντὸς τῶν ὅπλων συγκεκομισμένους.

ead. l. 11. Ἐξήκοντα) Οἱ Ἀθηναῖοι τετρακοσίους τῶν ἐναντίων ἀνελόντες. Diodorus XIII, p. 333 d. Wass.

ead. l. 12. Τὰ ὀστᾶ ξυνέλεξαν) Ut in patriam relata ibi ſepelirentur, ut arbitror: quod & de Themiſtoclis oſſibus quidam prodiderunt I, 88, & de Eumene Plutarchus & Corn. Nepos Eum. in fin. Notus eſt ex omnibus ſcriptoribus hic mos veterum.

ead. l. 15. Χειμών τε γὰρ ἦν) Ex hoc loco corrigendus eſt Suidas, apud quem haec in αὐτόθεν ita leguntur: Χειμὼν ἦν, καὶ τοῖς Ἀθηναίοις τὸν πόλεμον αὐτόθεν ποιεῖσθαι οὕτως ἐδόκει.

Pag. 113. *l.* 9. Ταύτῃ τῇ γνώμῃ) Ita repoſui e Mſſ. & edd. ante aberat τῇ. Wass.

Pag. 114. *l.* 4. Χειροτέχνας) Etiam Pollux, ut videtur I, 156, legit χειροτέχναις. Sed nihil muto. Wass. Si vera eſt lectio Mſ. Cod. Pollucis, quo Iugermannus uſus eſt, Pollux non potuit hic aliter legere, quam χειροτέχναις: idque probant Henr. Stephanus in Theſ. Ling. Gr. & Iungermannus ad Pollucem. Sed non ſatis firmum eſt id, quo praecipue nituntur, ἰδιώτας hic opponi χειροτέχναις, quae utraque ad Syracuſanos referri poſſe, non male in Notis Iungermanni ad Pollucem diſputat Camero. Illud magis probem, quod Stephanus putat, ſive χειροτέχνας, ſive χειροτέχναις in Thucydide legas, omnino ſcribendum eſſe καὶ ὡς εἰπεῖν. Idem viſum fuit Sebero ad Pollucem.

Pag. 115. *l.* 3. Μετὰ τοῦ πιστοῦ τῆς ἐπιστήμης) Vegetius de Re milit. Lib. I, cap. 1: *Scientia rei bellicae dimicandi nutrit audaciam. Nemo facere metuit, quod ſe bene didiciſſe confidit.* Acac.

ead. l. 12. Τὸν Ἐξηκέστου, τούτους τρεῖς. καὶ) Antea legebatur τὸν Ἐξηκέστου. τούτους τρεῖς καί. Recte vidit Portus haec perperam diſtingui. Cl. Waſſe etiam ex auctoritate librorum ſcriptorum diſtinctiones ſuis locis ita, ut hic editum eſt, poſuerat. Et Hermocratem inter legatos, qui

Corinthum & Lacedaemonem miſſi ſunt, non fuiſſe, intelligi poteſt e cap. 75.

Pag. 116. *l.* 9. Μεσήνῃ) Μεσσήνῃ Cl. Gr. At cum vulgatis Lycurgus adv. Leocr. 140. tamen pag. 167 Μεσσηνίους. Cum σσ etiam Theophraſt. VIII, 3, & ſaepe Polybius, Numi, Strabo, Herodotus, Diodorus, Pauſanias. Wass.

ead. l. 14. Ἀπελθόντες ἐς Νάξον καὶ Θρᾶκας) Locus procul dubio corruptus. quomodo enim Thracia ad talem expeditionem opportuna? Ego autem cenſeo omnino legendum eſſe, ἀπελθόντες ἐς Νάξον, καὶ θρανίοις σταύρωμα περὶ τὸ στρατόπεδον ποιησάμενοι. Scalmis ſcilicet e triremibus ablatis uſi ſunt ad munienda caſtra. Si quis vero putet, ideo Thucydidem ſcripſiſſe ἐς Νάξον καὶ Θρᾶκας, quod antequam Cares occupaſſent eam inſulam, a Thracibus habitatam fuiſſe narrat Diodorus, errabit manifeſto: non enim ſolet Thucydides tales fabuloſas antiquitates ſuae hiſtoriae inſerere, quales Diodorus in primis quinque libris narrat. Quin & ipſe Diodorus l. 5, ubi de Thracibus loquitur, ait, eos ob ſiccitates & calores in ea inſula factos periiſſe, & Cares eam occupaſſe duce Naxio, qui eam Naxum nominavit, ante Diam & Strongylem appellatam. Palmerius Exercitat. p. 54. Huds. Vid. quae Heilm. ad h. l. annotat.

Pag. 117. *l.* 1. Σταύρωμα περὶ τὸ στρατ.) Σταυρώματα libri ſcripti. forte σταύρωμά τε περὶ τ. στ. Wass.

Pag. 118. *l.* 12. Προσδιαβαλεῖν) Nulla poteſt idonea afferri ratio, cur hoc praeferendum ſit ſcripturae omnium librorum ſcriptorum, qui in hoc compoſito non praepoſitionem πρὸς, ſed πρὸ habent. Προδιαβληθῆναι eſt in Philopatri Luciani Tom. II, p. 768.

Pag. 119. *l.* 3. Ἥκουσι — ἐξοικίσαι) Dionyſ. Halic. Tom. II, pag. 160, ψυχρὰ, inquit, ἡ παρανομασία, καὶ οὐ προσβάλλουσα πάθος, ἀλλ' ἐπιτήδευσιν. Wass.

ead. l. 14. Λειποστρατίαν) Vide I, 99, ubi eſt λειποστράτιον.

Pag. 120. *l.* 2. Καὶ οὐ — ἀξυνετωτέρου δὲ) Dionyſ. Halicarn. ibidem. haec vocat πεπλεγμένα, καὶ πολλὰς τὰς ἕλικας ἔχοντα. Wass.

ead. l. 6. Κακοξυνετωτέρου) Hoc a ſcripto Cod. Dionyſii abeſſe annotat Sylburgius. At ita noſter alibi non ſemel. Wass.

ead. l. 7. Ἀλλ' οὐ — ἁλωτοί ἐσμεν) Dionyſ. Halic. 160, ταῦτα, inquit, ἐν τῷ σαφεῖ καὶ καθαρῷ τῆς διαλέκτου τρό-

πῳ λεγόμενα προσείληφε καὶ τὸ τάχος, καὶ τὸ κάλλος, καὶ τὸν τόνον, καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν, καὶ τὴν δεινότητα· καὶ πάθους ἐστὶν ἐναγωνίου μεστά. Ἀποφανοῦντες ἐν εἰδόσιν, ut Aeſchylus Perſ. Ἀλλ' αὐτὰ σιγῶ· καὶ γὰρ ΕΙΔΥΙΑΙΣΙΝ ἂν Ὑμῖν λέγοιμι. Euripides Hec. Οὐ καινὸν εἶπας ΕΙΔΟΣΙΝ δ' ὀνειδίσας. WASS. Libenter uſus eſt hoc genere loquendi Thucydides. II, 36, μακρηγορεῖν ἐν εἰδόσιν οὐ βουλόμενος, ἐάσω. II, 43, ἣν ἄν τις πρὸς οὐδὲν χεῖρον ὑμᾶς εἰδότας μηκύνοι. IV, 59, περὶ μὲν τοῦ πολεμεῖν, ὡς χαλεπὸν, τί ἄν τις πᾶν τὸ ἐνὸν ἐκλέγων ἐν εἰδόσι μακρηγοροίη;

ead. l. 11. Οὐκ ἀμύνοντες σφίσιν αὐτοῖς) Solus ex interpretibus Valla hoc ad Siculos retulit: nam vertit, *non tamen defenditis voſmet ipſos*; quod in margine ed. ſuae ſecundae emendavit Stephanus. Apertum eſt, haec ad Graecos pertinere. Cum ſciamus, ait Hermocrates, Graecos ab Athenienſibus in ſervitutem redactos eſſe, quia οὐκ ἤμυναν σφίσιν αὐτοῖς, merito nos ipſi incuſamus, qui idem faciamus, & οὐ ξυστραφέντες βουλόμεθα προθυμότερον δεῖξαι. Itaque neque coniectura Sylburgii, in Notis ad Dionyſ. Halic. legentis ἀμύνομεν, locum habere poteſt. In ſequentibus, καὶ νῦν ἐφ' ἡμᾶς ταῦτα παρόντα σοφίσματα, Valla, Acacius, & interpres Dionyſii, quod ex interpretationibus illorum apparet, putarunt ellipſin eſſe. Melius Stephanus & Portus ea ſuſpendunt a praecedente participio ἔχοντες.

ead. l. 13. Ἐγεσταίων) Αἰγεσταίων Dionyſ. Halicarn. Vide nos ſupra. WASS.

Pag. 121. *l.* 2. Οὐκ Ἴωνες τάδε) Apud Ariſtidem Tom. III, p. 651 ed. Cant. haec laudantem, pro τάδε eſt ταῦτα.

ead. l. 3. Αἰεὶ) Ἀεὶ etiam Dionyſ. Halic. qui alicubi ait, formam noſtro placuiſſe αἰεί. WASS.

ead. l. 5. Ἢ μένομεν) Haec interpretes recte per interrogationem expreſſerunt. Sed nemo illam in textum Graecum recipere voluit.

ead. l. 14. Καὶ εἴτῳ — κολάσασθαι) Dionyſ. Halic. pag. 160, ταῦτα, inquit, μειρακιώδη, καὶ περίεργα, καὶ τῶν λεγομένων αἰνιγμάτων ἀσαφέστερα. A Gr. perperam abeſt ἄρα. WASS. Dionyſius l. d. reprehendit in Thucydide τὸ κατακορὲς, ut ait, τῆς μεταγωγῆς ἐκ τοῦ πληθυντικοῦ εἰς τὸ ἑνικόν. Et Epiſt. II ad Ammaeum pag. 134 hoc inter ἰδιώματα Thucydidis refert. H. Stephanus locis ab Hudſono in Var. Lect. annotatis negat hoc peculiare eſſe Thucydidi, & Ariſtophanem ac Demoſthenem quoque non raro ſin-

gularibus pro pluralibus uti oſtendit. In Dionyſio p. 134 pro εἴ τῳ, ἑαυτὸν & τῷ Ἀθηναίῳ, male legitur οὕτως, αὐτὸν, & τὸν Ἀθηναῖον; quae ex ipſo Dionyſio pag. 160, & h. l. Thucydidis emendat Stephanus.

Pag. 122. *l.* 8. Εἴ τε τις — γενέσθαι) Dionyſ. Halicarn. pag. 160. WASS.

ead. l. 11. Ἀνθρωπείας) Ante ἀνθρωπίνης. ἀνθρωπείας vel contra Mſſ. vel potius Codicum tractatores, ut Thucydideum accipere placuit. Vide I, 22, IV, 61, V, 89, 103 & 105. Thomas Magiſter, ἀνθρωπεία φύσις, οὐκ, inquit, ἀνθρωπίνη. Moeris, Ἀνθρωπεία φύσις, Ἀττικῶς, ὡς Θουκυδίδης· ἀνθρωπίνη Ἑλληνικῶς. Vide Stephanum de Dial. pag. 158. Vox Platoni, Ariſtoph. Xenoph. Dionyſ. Halic. Sophocl. pag. 8, aliiſque ſcriptoribus Atticis frequentata, pro qua Iones ἀνθρωπήιος. Herodot. I, 214, ubi pro ἐπαναπλέειν legendum, ὥς τε κατιόντος τοῦ οἴνου ἐς τὸ σῶμα, ἘΠΑΝΑΠΝΕΕΙΝ ὑμῖν ἔπεα κακά. ut ἔμπνευσε μένος. firmat Codex Baroc. v. Suidam in ἀναπνέοντες. Heſiodum ob oculos habuit Theog. v. 31, ἐνέπνευσαν δέ μοι αὐδὴν Θείην, ὥστε κλύοιμι τάτ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα. Hac etiam forma loquitur idem II, 55, & II, 57, ſi Mſ. ſequi velimus. Pollux II, 5 idem de noſtro teſtatur. WASS. Add. quae annotata ſunt ad III, 40.

ead. l. 14. Καὶ εἰ — προσλαβεῖν) Dionyſ. Halic. p. 160. Et λόγῳ — σωτηρίαν ibidem. οὐδὲ μειρακίῳ προσῆκον ἐπιφώνημα, inquit. poſtrema, etſi alicui frigida videantur, tamen ex uſitatiſſimo loquendi genere nata ſunt. Aeſchylus Prom. ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ τεκμαίρομαι. Herodotus VII, 49, Μάθε ὅτι αἱ συμφοραὶ τῶν ἀνθρώπων ἄρχουσι, καὶ οὐκὶ ἄνθρωποι τῶν συμφορέων. WASS.

Pag. 123. *l.* 14. Θεραπεύσετε) Quidam Mſſ. θεραπεύετε. non male. WASS.

Pag. 125. *l.* 6. Καὶ μὴ ἐκείνην τὴν προθυμίαν δοκεῖν, τῷ) In Var. Lect. Hudſoni e Cod. Bar. annotatur προμυθίαν, & Scholiaſten quoque ac Vallam ita videri legiſſe. Puto vitio operarum προμυθίαν editum eſſe pro προμηθίαν, quod alii Mſſ. habent: nam προμυθία nihil eſt, & neque Scholiaſtes, neque Valla ita legerunt, ſed προμήθειαν, vel προμηθίαν, quorum utrumque recte dici docet auctor Etymol. M. in θυσία. Atque hoc multo melius ſententiae huius loci convenit, quam vulgatum προθυμίαν. Portus quidem tuetur προθυμίαν, & exponit ſtudium Camarinaeorum & aſſe-

verationem benevolentiae erga Syracuſanos. Sed hoc alienum eſt a mente Hermocratis, quae haec eſt: non debere quemquam putare prudens & circumſpectum conſilium eſſe, quod Camarinaeis tutum eſſe poſſit, a Syracuſanis autem aequum haberi debeat, ſi neutros iuvandos eſſe exiſtiment, utpote utrorumque ſocii. Orationem infinitam *καὶ μὴ δοκεῖν* Portus non male ita ſupplet, *καὶ μὴ δεῖ δοκεῖν*: nam & in aliis, in quibus infinitivus pro imperativo poni dicitur, ſupplementum *τοῦ δεῖ*, vel *χρὴ* advocari poteſt. Nec tamen minus hic *ἀπὸ κοινοῦ* repeti poteſt *εἰκὸς*, quod eſt in principio huius capitis. Sed quae ſit vis articuli *τῷ*, aut quo ille referri poſſit, non intelligo. E ſcriptura Cod. Caſſ. coepi cogitare fortaſſis legendum eſſe, *καὶ μὴ ἐκείνην τὴν προμήθειαν δοκεῖν τῳ ἡμῖν μὲν ἴσην εἶναι. τῳ* pro *τινί*.

ead. l. 12. Ἀπουσία) Haec vox abeſt a Cod. Reg. Vir doctus, qui edit. Hudſoni cum eo comparaverat, adſcripſerat, videri ſcholion eſſe. Poterat abeſſe: nam nihil obſtat, quo minus verba *τῇ αὐτῇ* ad praecedens *προμήθειαν* referantur. Sed retinendum puto.

Pag. 126. *l.* 5. Δεόμεθα — λήψονται) Dionyſ. Halic. p. 160. WASS.

ead. l. 9. Ὑμετέραις γνώμαις) Ἡμετέραις γνώμαις idem ibidem. WASS.

Pag. 127. *l.* 15. Οὐδὲν προσῆκον) Scholiaſtes non recte putat, *ἀπὸ κοινοῦ* repetendum eſſe *ἐσκεψάμεθα*. Προσῆκον inter ea eſt, quae Grammatici participia imperſonalia vocant, quibus utuntur ut genitivis abſolutis; cuius generis ſunt *ἐξὸν*, *ἐνὸν*, *δέον*, & alia. Thucydides III, 40, Εἰ δὲ δὴ καὶ οὐ προσῆκον (ὑμῖν ἄρχειν) ὅμως ἀξιοῦτε τοῦτο δρᾶν. IV, 95, Παραστῇ δὲ μηδενὶ ὑμῶν ὡς ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ οὐ προσῆκον τοσόνδε κίνδυνον ἀναῤῥιπτοῦμεν. Et VI, 84, Ὑπολάβῃ δὲ μηδεὶς ὡς οὐ προσῆκον ὑμῶν κηδόμεθα. Ita & hic *οὐδὲν προσῆκον*, *cum nihil cauſae eſſet, eo quod nulla cauſa erat.*

Pag. 128. *l.* 2. Τῷ βασιλεῖ) Articulus *τῷ* pleriſque libris deeſt, & debet abeſſe. WASS.

ibid. Οἰκοῦμεν) Valla vertit, *noſtra incolimus.* Acacius, *imperium amplexi retinemus.* Non apertiſſima eſt ſignificatio *τοῦ οἰκοῦμεν*: ſed puto Portum melius vidiſſe ſententiam, quam illos. Οἰκεῖν *πόλιν*, & *οἰκίαν*, pro *διοικεῖν*, dicunt omnes. Hoc etiam *οἰκεῖν* ſolum ſine caſu dicit Thucydides

II, 37, *Καὶ ὄνομα μὲν, διὰ τὸ μὴ ἐς ὀλίγους, ἀλλ' ἐς πλείονας οἰκεῖν, δημοκρατία κέκληται.*

Pag. 131. *l.* 1. Ξύμφορος ἡμῖν) In Thoma Magiſtro v. συμφέρων, male editur ἡμῶν.

ead. l. 4. Ἀνδρὶ — γίγνεσθαι) Stobaeus pag. 246, qui δεῖν ἐχθρὸν pro δεῖ omiſſo ἤ. Sed ex χρὴ ſequente, nihil mutandum patet. WASS.

ead. l. 9. Τοὺς ἐκεῖ ξυμμάχους — ἐξηγούμεθα) Ἐξηγοῦμαι ea ſignificatione, quam hic locus poſtulat, ſine dubio uſitatius genitivum adiunctum habet. Accuſativum tamen ei etiam I, 71 apponit Thucydides: τὴν Πελοπόννησον πειρᾶσθε μὴ ἐλάσσω ἐξηγεῖσθαι, ἢ οἱ πατέρες ἡμῖν παρέδοσαν; ubi Scholiaſtes ἐξηγεῖσθαι expouit ἄρχειν, κρατεῖν, ἢ ἄγειν. Sed ibi Stephanus probat ſcripturam Marg. τῆς Πελοποννήσου. Cum dativo eſt in Thucydide III, 55, Ἃ δὲ ἑκάτεροι ἐξηγεῖσθε τοῖς ξυμμάχοις, quod interpretes itidem imperandi, ducendi, & praeeundi notione accipiunt. Verum hic τοῖς ξυμμάχοις, quod eſt in pleriſque Mſſ. non poteſt recipi propter ſequentes accuſativos, Χίους, Μηθυμναίους, & alios.

ead. l. 11. Παροχῇ) Ita Mſſ. Unus opinor Suidas in παρακωχὴ dat παρακωχὴ, pro παροχὴ, inquit, ut ἀνακωχὴ & διακωχὴ, nec diſplicet. Dionyſius alterum tuetur. Ioſephus Antiq. XVII, 9, 5, ὡς ἐπεπόμφει γράμματα, συνῆγεν ἐπὶ ΠΑΡΑΚΩΧΗΙ γνωμῶν τοὺς φίλους. Suidam exſcribit Phavorinus. WASS.

Pag. 132. *l.* 13. Προσείοντες φόβον) Προσείειν dicuntur paſtores, cum frondem manu quatientes pecus, quo volunt, ducunt. Vid. Caſaubonum ad Athen. I, 19. Hinc fortaſſis poteſt duci προσείειν φόβον, quaſi dicas, *metu oſtenſo aliquo compellere.* Vel ab iis, qui ad terrorem hoſti incutiendum gladios & haſtas vibrant, quod τὰ ξίφη καὶ τὰ δόρατα προσείειν dicit Aelianus XII V. H. 23. Sed pleraque alia cum σείω compoſita ſignificationem minarum & metus habent. Φόβον ἀνασείοντες Pollux I, 151. Οὐ Δαρεῖον, οὐδὲ Πέρσας ἐπισείων, *neque Darii, neque Perſarum metu eos terrens*, Plutarchus Themiſtoc. p. 206 ed. Steph.

Pag. 133. *l.* 1. Ὅπερ) Non deterius videtur ὥπερ, quod eſt in Reg. & Caſſ.

ead. l. 7. Καὶ τῇ παρασκευῇ ἠπειρωτίδων) Recte exponit Scholiaſtes. Thucyd. I, 35, Καὶ ναυτικῆς, καὶ οὐκ ἠπειρώτιδος τῆς ξυμμαχίας διδομένης.

ead. l. 8. Μείζονι τῆς ἡμετέρας παρουσίας) Non reprehendo, quae hic ſcribit Portus in Var. Lect. Hudſoni. Sed tamen videndum puto, an παρουσία hic poſſit eſſe *vires, opes, potentia*. Nam παρουσίαν pro περιουσίᾳ, & τῇ τῶν παρόντων δαψιλείᾳ dixiſſe veteres, oſtendunt Harpocration, Suidas, & Heſychius: de quo etiam monet Bentleius Emendat. in Menand. CLXII.

ead. l. 14. Ἀναισθήτους) Vide orationem Corinthiorum ad Lacedaemonios I, 68 ſeqq. WASS.

Pag. 134. *l.* 7. Πολλοστημόριον) Si tantum habenda eſt ratio numeri Mſſtorum, ſcribendum eſt πολλοστὸν μόριον: nam nemo, opinor, dubitabit, quin aeque dicatur πολλοστὸν μόριον ἐπικουρίας, quam πολλοστὸν μέρος, cum apud alios, tum apud Lucianum Pſeudomanti pag. 749; aut βραχὺ μόριον ἡμέρας apud Thucydidem I, 84, & βραχὺ μόριον δαπάνης VIII, 46. Sed nihil poſſum decernere. Nam & compoſitum πολλοστημόριον hic agnoſcit Scholiaſtes, & alii multi eo utuntur. Vide Budaeum Commentar. p. 249.

Pag. 135. *l.* 1. Πολλὰ δ᾽ ἀναγκάζεσθαι πράσσειν) Semper enim ob πολυπραγμοσύνης vitium Athenienſes male audiebant. Sic praeco Thebanus apud Euripidem in Supplic. v. 576 ad Theſeum Athenienſium regem ait: Πράσσειν σὺ πόλλ᾽ εἴωθας, ἥ τε σὴ πόλις. Cui Theſeus reſpondens: Τοιγὰρ πονοῦσα πολλὰ, πολλ᾽ εὐδαιμονεῖ. quod tamen non ſemper contigit Athenienſibus. ACAC. Erat quidem in hac expeditione Athenienſium in Siciliam πολυπραγμοσύνη reprehendenda: ſed legatus Athenienſis hic πολλὰ πράσσειν, & paulo poſt πολυπραγμοσύνην Athenienſium non magis in vitio videtur ponere, quam cum πολυπράγμονες prima & propria ſignificatione vocabuli dicuntur, quos reipublicae, vel cuiuſcunque muneris adminiſtratio multis negotiis implicat, & multarum rerum varietate diſtrahit. Suidas in πολυπραγμοσύνη: Ὁ πολυπράγμων οὐδέπω φανερὰν ἁμαρτίαν σημαίνειν δοκεῖ. εἴγε πολυπράγμων μέν ἐστιν ὁ ἐν πολλοῖς κυλιόμενος πράγμασι. δύναται δὲ τοῦτο καὶ ἀπὸ τύχης τινὶ περιγενέσθαι.

ead. l. 2. Φυλασσόμεθα) Thucydides fere ubique verbo φυλάσσεσθαι ea ſignificatione utitur, qua id Stephanus & Portus acceperunt. Vide IV, 11, 61, VI, 11 & 40.

ead. l. 7. Πολυπραγμοσύνης) *Multarum rerum ſtudium* πολυπραγμοσύνην appello, quae non poteſt uno exprimi vocabulo Latino: ut A. Gellius lib. XI, cap. 16, docet. Is

ibidem πολυπραγμοσύνην ait eſſe *ad multas res aggreſſionem earumque actionem.* Acac. Stephanus ex Gellio hic vertit *multarum rerum aggreſſionem.*

Pag. 137. *l.* 1. Ἔλασσον δοκῶσιν εἶναι) Cum primum haec legebam, putabam εἶναι perperam ſcriptum eſſe pro εὖνοι, vel pro νεῖμαι, ut III, 3, μεῖζον μέρος νέμοντες τῷ — Et ibid. 48, μήτε οἴκτῳ πλέον νείμαντες, μήτ' ἐπιεικείᾳ. Verum cum neque in ſcriptis, neque in editis quidquam varietatis inveniſſem, & Stephanum ac Portum hic ellipſin τοῦ εὖνοι ſtatuere vidiſſem; malui virorum Graecae linguae peritiſſimorum ſententiae acquieſcere, quam coniecturis, fortaſſis inanibus, indulgere: etſi rationem huius ellipſeos nondum intelligo.

ead. l. 7. Τὰ καθ' ἑαυτοὺς ἐξηρτύοντο) In ſcriptura Mſſtorum, qui habent τὸ καθ' ἑαυτοὺς, hic ſenſus eſt, *pro virili*, vel *omni ope*, ut hic Valla; ut in τὸ κατ' ἐμὲ, & aliis huius generis. Vulgata tamen ſatis defendi poteſt. Herodianus III, 1, Ὁ μὲν δὴ Νίγρος οὕτως ἐξήρτυε τὰ καθ' ἑαυτὸν ἀσφαλέστατα καὶ προμηθέστατα.

ead. l. 12. Οἱ πολλοὶ ἀφειστήκεσαν) Interpretatio Scholiaſtae ἀφειστήκεσαν exponentis οὐ προσεχώρουν, videtur confirmari poſſe locis Demoſthenis, Ariſtidis, & Luciani, quae leguntur in Lexicis, in quibus ἀφιστάναι eſt *abhorrere, alienum eſſe.* Sic rurſus Lucianus de Saltat. pag. 800, Οὐ μὴν οὐδὲ ῥητορικῆς ἀφέστηκεν, ἀλλὰ καὶ ταύτης μετέχει. Et eo etiam pertinere poteſt hoc Thucydidis IV, 119, Οὐδενὸς ἀποστήσονται ὅσα ἂν δίκαια λέγητε, οὔτε οἱ Λακεδαιμόνιοι, οὔτε οἱ ξύμμαχοι, *nihil recuſabunt.* Tamen omnino conſiderandam arbitror coniecturam Guil. Canteri, qui VIII Novar. Lection. 16 pro οἱ πολλοὶ reponendum cenſet οὐ πολλοί. Nam veroſimile ait eſſe, eos, qui aliorum imperio parebant, difficulter dominos mutare potuiſſe; eos autem, qui libertate fruebantur, multo ſe facilius ad quaſcunque vellent partes contuliſſe. Hoc mihi non minus placet, quam explicatio Scholiaſtae, & quae pro ea dici poſſunt. Nam & in omnibus illis, in quibus ἀφιστάναι eſt *alienum eſſe*, genitivus verbo apponitur, quem cur hic ſupprimere voluerit Thucydides nulla cauſa eſt. Illa, ἀεὶ οἰκήσεις, explicabunt acutiores: mihi numeris Platonicis obſcuriora ſunt. Pro eo, quod paulo poſt legitur, εἰσὶν οἳ ſaepius dicitur ἔστιν οἵ. Sed εἰσὶν οἳ etiam VII, 44. Et intercedente particula II, 49, εἰσὶ δ' οἳ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν.

Pag. 138. *l.* 4. Φρουρούς τε πεμπόντων) Non male Gr. φρουροὺς ἐσπεμπόντων. WASS. Conjectura Porti, ἀπὸ pro ὑπὸ legentis, probabilis eſt.

ead. l. 12. Ἵππους) *Equites* vertit Valla, quaſi legiſſet ἱππέας. HUDS.

Pag. 139. *l.* 1. Τὴν Λακεδαίμονα) Articulum non agnoſcunt plerique. Sed interdum ſervat noſter. WASS.

ead. l. 15. Φορτηγικοῦ) Quidam Mſſ. φορτητικοῦ, atque ita citat Thomas Magiſter. mendoſe omnes. WASS. Eſt in Thoma v. φορταγωγόν. In Polluce quoque olim φορτητικὸν πλοῖον edebatur, pro quo H. Stephanus recte repoſuit φορτηγικόν. Locus Pollucis eſt I, 83, ubi nunc ita legitur: φορτὶς, φορτηγὶς, φορτηγικὸν πλοῖον· καὶ, ὡς Θουκυδίδης, φορτικὸν, καὶ ληστρίς. Annotant ibi interpretes, φορτηγικὸν πλοῖον eſſe in hoc loco Thucydidis; φορτικὸν ubi inveniatur, non dicunt. Suſpicor hoc corruptum eſſe e φορτηγὸν, & ſic etiam in Thucydide, ſi apud eum alicubi legatur φορτικὸν, emendandum eſſe. Ναῦς φορτηγοὺς dicunt multi; πλοῖα φορτικὰ, quod ſciam, nemo. Nec rara ſunt exempla literae ι pro η, & κ pro γ poſitae. DUKER. Certum eſt, nuſquam in Thucydide legi πλοῖον φορτικόν. Nec fortaſſis quidquam eorum, quae Pollux l. d. habet, in eo invenitur, praeter πλοῖον φορτηγικόν. Itaque ſuſpicor in Polluce legendum φορτὶς, φορτηγὶς, φορτηγικὸν πλοῖον, ὡς Θουκυδίδης· καὶ φορτηγὸν, καὶ ληστρίς. Vel φορτὶς, φορτηγὶς, καὶ φορτηγικὸν πλοῖον, ὡς Θουκυδίδης· καὶ φορτηγὸν πλοῖον, καὶ ληστρίς: & eum teſtimonium Thucydidis tantum advocaſſe ad oſtendendum uſum vocabuli φορτηγικὸν, non aliorum, quae ibi enumerat. IDEM.

Pag. 140. *l.* 1. Μεταπεμψάντων) Thomas Magiſt. h. v. & hunc & alium locum Thucydidis e Lib. VII, 8 profert, in quo μεταπέμπω forma activa uſus eſt: ſed tamen potius μεταπέμπομαι dicendum eſſe praecipit. Et Scholiaſtes Ariſtophanis in hoc, quod legitur Veſp. v. 678, παρ' Εὐχαρίδου κἀυτὸς τρεῖς ἀγλίδας μετέπεμψα, reprehendit μετέπεμψα, tanquam εὐήθες, id eſt, ut puto, imperite dictum, vel, ut Florens Chriſtianus, ὑποσόλοικον, pro μετεπεμψάμην. Idemque Florens μεταπέμπομαι non ſolum uſitatius, ſed etiam ἀττικώτερον eſſe putat, quam μεταπέμπω. Si, quo ſaepius ſcriptores Attici vocabulo aliquo utuntur, illud eo Ἀττικώτερον dici debet, recte ſentit. Sed non credo ea, quae rarius in iis leguntur, ideo deſinere

eſſe Attica. Μεταπέμπω etiam IV, 30, VII, 15 & 42, dicit Thucydides.

ead. l. 7. Κωλύσοντας) Plerique κωλύοντας. non male. WASS.

Pag. 141. *l.* 9. Ἐνόμισε) Hudſonus hic non annotavit, ut ſolet, varietatem ſcripturae e Baſil. & Steph. 2. Itaque hoc fortaſſis debetur operis typographicis in illius editione, pro ἐνόμιζε: quod convenit cum praecedenti ὠργίζετο, & eſt in tribus Mſſ. totidemque edd.

Pag. 142. *l.* 2. Ἐς τὰ πολιτικὰ) Gr. τὰ πολιτικά. praepoſitio recte abeſt. WASS.

ead. l. 9. Ὅσον καὶ λοιδορήσαιμι) Portus multis verborum ambagibus, quarum partem recidit cl. Waſſe, expreſſit ſententiam, quam ſibi in his verbis videre videbatur. Henr. Stephanus, cuius verba ad interpretationem Latinam Vallae e margine ſecundae ed. Steph. huc tranſtulit Hudſonus, Scholiaſtae lectionem vulgata meliorem eſſe dicit: quod indicio eſt, eum putaſſe, locum hunc mutilum eſſe, & Scholiaſten in ſuo exemplari legiſſe, ὅσῳ καὶ μέγιστα ὑπ' αὐτῆς ἠδίκημαι, λοιδορήσαιμι. Scholiaſten ſecuti ſunt omnes interpretes, & haec ita interpretati ſunt, quaſi ea, quae Scholiaſtes ſupplet, deeſſent. Mihi, ſi pro ὅσον cum pleriſque Mſſ. & Scholiaſte ὅσῳ legas, locus ſatis ſanus, nec quidquam eorum, quae illi putant, ſed tantum μᾶλλον ſupplendum, & hic ſenſus huius periodi eſſe videtur: *Nam cuiuſmodi popularis ſtatus eſſet, cum omnes, qui aliquid ſapimus, tum ego non minus, quam ullus alius, intelligebam.* Verba, καὶ αὐτὸς οὐδενὸς ἂν χεῖρον, non refero cum Scholiaſte & Latinis interpretibus ad λοιδορήσαιμι, ſed ad praecedentia, & ἀπὸ κοινοῦ repeto γιγνώσκω. Dativo ὅσῳ autem eodem modo, quo hic, etiam aliis locis utitur Thucydides. III, 45: Ἀδοκήτως γὰρ ἔστιν ὅτε παρισταμένη (ἡ τύχη) καὶ ἐκ τῶν ὑποδεεστέρων κινδυνεύειν τινὰ προάγει, καὶ οὐχ ἧσσον τὰς πόλεις, ὅσῳ περὶ τῶν μεγίστων, ἐλευθερίας, ἢ ἄλλων ἀρχῆς, nempe κινδυνεύουσι, vel, ut Stephanus, κινδυνεύειν αὐτὰς προάγει. V, 90: Καὶ πρὸς ὑμῶν οὐχ ἧσσον τοῦτο, ὅσῳ καὶ ἐπὶ μεγίστῃ τιμωρίᾳ σφαλέντες ἂν, τοῖς ἄλλοις παράδειγμα γένοισθε. VI, 92: Γνόντας τοῦτον δὴ τὸν ὑφ' ἁπάντων προβαλλόμενον λόγον, ὡς εἴ γε πολέμιός γε ὢν σφόδρα ἔβλαπτον, καὶ ἂν φίλος ὢν ἱκανῶς ὠφελοίην· ὅσῳ τὰ μὲν Ἀθηναίων οἶδα, τὰ δ' ὑμέτερα εἴκαζον. Sic V, 108, & VI, 11. Nec abhorret hoc Luciani Phalar. I, pag. 735,

Ἡμῖν δὲ τοῦτο πολλῷ ἀναγκαιότερον τοῖς τυράννοις, ὅσῳ πρὸς ἀνάγκην ἐξηγούμεθα. Et ſimilia apud eundem pro lapſ. inter ſalut. p. 500, Pſeudom. p. 747, & alibi. Anacreon quoque Carm. XI: Τοῦτο δ' οἶδα, Ὡς τῷ γέροντι μᾶλλον πρέπει τὸ τερπνὰ παίζειν, Ὅσῳ πέλας τὰ Μοίρης. Quae omnia per ellipſin τοῦ μᾶλλον dici apertum eſt.

ead. l. 10. Ἀγνοίας) Forte ἀνοίας legendum cum Mſſ. & edd. Wass. Ita legendum cenſuerunt omnes interpretes, & Scholiaſtes Caſſ. pro eo, quod in vulgato eſt ὁμολογουμένην ἄγνοιαν, habet ὁμολογουμένην ἄνοιαν. Ἄνοια vulgi quoque melius, quam ἄγνοια, opponitur iis, quos paulo ante τοὺς φοροῦντάς τι dixerat.

Pag. 143. *l.* 12. Ξύλα ἄφθονα) Idem de Italia prodidiſſe multos veterum, obſervat Caſaubonus ad Athen. V, 11. Add. Thucyd. VII, 25.

ibid. Οἷς τὴν Πελοπ.) Ita quidem omnes libri. Sed non video, cur relativum magis reſpondere debeat propiori ξύλα, quam remotiori τριήρεις.

ead. l. 13. Καὶ τῷ πεζῷ ἅμα ἐκ γῆς ἀφορμαῖς) Portus valde ſe torquet, ut ex his ſenſum aliquem eliciat, qui in illis nullus eſt. Non dubito praeferre vulgatae ſcripturam quinque Codd. Mſſ. ἐφορμαῖς, quam Vallam quoque in ſuo habuiſſe intelligi poteſt ex illius interpretatione, *quam peditatu pariter a terra invadentes.* Ignorant hoc vocabulum Suidas, Pollux, & quidquid eſt veterum pariter ac recentiorum Lexicographorum, praeter unum Heſychium, cuius interpretatio ad ſententiam huius loci ſatis accommodata eſt: Ἐφορμὴν, ὅθεν ἄν τις πολέμῳ ἐφορμήσειεν. Et accedit ad Heſychii auctoritatem analogia, quae eadem eſt in ἐφορμὴ, ac in ἀφορμή. Thomas Magiſter in ἐφόρμησις haud dubie vitioſo Codice uſus legit ἐφορμεῖν, quod cum neque cum antecedentibus, neque cum ſequentibus cohaereat, eo ipſo confirmatur ſcriptura Mſſtorum, qui habent ἐφορμαῖς. Acacius vertit *pedeſtribus copiis in terram expoſitis.* Sed haec non eſt mens Thucydidis, qui conſilium Athenienſium fuiſſe dicit, ſimul & a mari Peloponneſum undique claſſibus circumdare, & a terra pedeſtribus copiis, per iſthmum ſcilicet, invadere.

Pag. 145. *l.* 6. Αὐτερέται) Vid. I, 10, & III, 18. Καὶ hic abundare, ſcriptum erat in Stephani veteri exemplari Corinthi de Dialectis. Hoc improbat Stephanus, & καὶ pro *etiam* accipi poſſe dicit, Animadv. in Lib. de Dial. p. 33.

Pag. 146. *l.* 11. Τοῦ Λαυρείου) Lib. II, cap. 55, omnes libri Λαυρίου. Λαύρειον etiam Herodotus VII, 144, & Andocides Orat. de Myſter. p. 190. Sed Ariſtophanes ſecundam in Λαυριωτικαὶ brevem facit Avib. v. 1106.

Pag. 147. *l.* 7. Φιλόπολις) Neſcio quid in mentem venerit Scholiaſtae Ariſtoph. ut ad Plut. v. 902 ſcriberet, φιλόπολις κοινὸν, φιλόπατρις Ἀττικὸν eſſe, quod ex eo etiam Suidas, & Phavorinus deſcripſerunt in φιλόπατρις. Φιλόπολις dicit Ariſtophanes etiam ibid. v. 727, & Lyſiſtr. 537, Thucydides II, 60. Lucianus Phalar. 1, p. 738, ἄνδρες μέτριοι καὶ φιλοπόλιδες. Aeſchylus Sept. adv. Theb. v. 182, (δαίμονες) φιλοπόλιες. Ex his ſatis patet, φιλόπολις bene Atticum eſſe.

ead. l. 13. Τό τε φιλόπολι) Huc fortaſſis reſpexit Pollux III, 65, Καὶ ἦθος φιλόπολι, φιλόδημον. Vide Iungermann. ad Poll. IX, 26.

Pag. 148. *l.* 10. Εἴκαζον) Reg. & Caſſ. ᾔκαζον. recte, ſi Grammaticos ſequimur: nam hi docent, Atticos ᾔκαζον dicere, non εἴκαζον. Vid. Euſtathium in Hom. Iliad. α', p. 50, & Etymol. M. compluribus locis. Ariſtophanes Equit. v. 1073, Ἀλωπεκίοισι τοὺς στρατιώτας ᾔκασεν.

Pag. 149. *l.* 6. Περιορώμενοι) Id eſt, περισκοποῦντες. Thomas Mag. in περιορῶ. Scholiaſtae καταφρονοῦντες hic locum habere non poteſt. Et rectius Valla, quam vel Stephanus, vel Acacius. Vid. cap. 103.

ead. l. 11. Γύλιππον τὸν Κλεανδρίδου) Recte Palmerius in Var. Lect. Hudſoni. Cum Thucydide conſentit Plutarchus in Pericle p. 299, & Nicia in fin. Et ſic Thom. Mag. in προστάττω. Scholiaſtes Ariſtoph. Nubib. v. 857 perperam modo Κλεανδρίδην, modo Κλέανδρον, & Suidas in δέον, & εἰς τὸ δέον, Κλεανδρίδαν & Κλέανδρον vocant. Tamen etiam Κλέαρχος Spartanum nomen fuit. Κλέαρχος Λακεδαιμόνιος φυγὰς apud Xenophontem I Ἀναβάσ. princ. Et Κλέαρχος ὁ Ῥαμφίου in Thucydide VIII, 8 & 39 videtur Spartanus fuiſſe.

Pag. 150. *l.* 8. Ἐψηφίσαντο) CCC talenta. Diodorus Lib. XIII, pag. 333 d. Wass.

Pag. 151. *l.* 4. Τηρέαν) Τηρίαν Codices omnes cap. 50. *Terias* Plinio, Τηρίας Diodor. in Ecl. pag. 868, & Heſychio. Hinc corrige Diodorum, qui Lib. XIV, p. 402, Τυρίαν vocat. De *Turia* flumine, quod Valentiam praeterfluit,

adi Vibium Seq. p. 83. v. & Scylacem pag. 4. Wass. De *Teria* Siciliae Cluver. I Sicil. 10.

ead. l. 10. Σικελῶν πόλισμα) Gr. Σικελόν. aliter fere noſter. Wass.

ead. l. 12. Ἰνησσαίων) Vide Steph. v. Ἴνυκον. Herodot. VI, 23, 24, ubi Ἰνυκὸς & Ἰνυκὸν Medic. ἐκ τῆς Ἰνύκου Cod. Lambeth. Pauſan. VII, 4. Ἴνησσαν ſcribit Strabo VI, p. 268. Ἐννησίαν Diodor. XI, p. 281. abeſt, inquit Strabo, ἀπὸ τῆς Κατάνης σταδίους ὀγδοήκοντα, & πλησίον τῶν Κεντοριπῶν eſſe alibi narrat. Nunc Coenobium S. Ioannis de Arenis. ἐκ χωρίου πάνυ σμικροῦ Ἰνύκου Plato Phaedr. pag. 1246, & Ἰνυκινῶν υἱεῖς. Idem. De Ineſſa eſt ſupr. ad III, 103.

Pag. 152. *l.* 7. Θυρεάτιν) Θυραιάτιν Cl. ex emendatione. dixi ſupra. Wass.

ead. l. 9. Θεσπιέων) Ita Mſſ. & Herodot. Θέσπεια Homerus, Scylax, Pauſan. Herodot. Polyaenus. Plutarch. Pelop. p. 285, ubi legendum ex Mſ. πρὸς Τανάγρᾳ. alibi tamen pro cetera exemplarium inconſtantia εἰς Θεσπίας. quomodo ſemel Xenophon, ſemper Diodorus, Iſocrates, Theophraſtus Hiſt. Pl. pag. 194, & Philiadae Megarenſis Epig. apud Steph. & Excerpta ex Athenaeo de aquis inter Opera Ariſtot. v. Etymolog. in εἰς. Sic etiam lapis vetus apud Whelerum. In numo, quem adducit, ΘΕΣΠΕΩΝ, mendoſe opinor pro ΘΕΣΠΙΕΩΝ, quod in aliis rectius. Vide Itinerar. p. 471. Wass.

Pag. 153. *l.* 2. Χωρίου ἀποκρήμνου) Deſcripſit ex hoc loco Stephanus in Ἐπιπολαί.

ead. l. 8. Μέχρι τῆς πόλεως) Hoc Scholiaſtes interpretatur πρὸς τὴν πόλιν, id eſt, *verſus urbem*, vel, *ea parte, qua urbem ſpectat*. Sententia verborum Thucydidis videtur eſſe, locum ab ea parte ad urbem uſque declivem eſſe, & ex eo totam urbem, & quae in ea erant, oculis ſubiecta conſpici poſſe.

ead. l. 10. Διὰ τὸ ἐπιπολῆς τοῦ ἄλλου εἶναι) Thomas Magiſter: οὐδεὶς τῶν δοκίμων ἐξ ἐπιπολῆς εἶπεν, ἀλλὰ πάντες χωρὶς τοῦ ἐξ. Et confirmat hoc loco, & altero ex Ariſtide. Damnant etiam Phrynichus pag. 22, & Lucianus in Soloeciſta p. 742. Oſtendit ibi Graevius, Lucianum ipſum in II Ver. Hiſtor. pag. 667 dixiſſe ἐξ ἐπιπολῆς, quo & eum in libro de Luctu pag. 304 uſum ante in Theſauro annotaverat Stephanus. Eum locum ſibi de mendo ſuſpectum eſſe dicit Nunneſius ad Phrynichum. Sed Lucianus

in Lexiphane etiam alia reprehendit, quibus tamen ipſe alibi uti non dubitavit.

Pag. 154. *l.* 3. Ξυνεστῶτες) Hanc vocem hic, ut alias, neceſſariam, mendoſe omittit Gr. Ceteri cum Scholiaſte agnoſcunt omnes. WASS.

ead. l. 6. Τὸν Λέοντα) De hoc vide Cluverium I Sicil. Ant. 12, pag. 171. & de Thapſo ibid. cap. 2 in fin. de quo etiam interpretes Stephani.

ead. l. 15. Τὸ Εὐρύηλον) Infra VII, 2, τὸν Εὐρύηλον. hic ſubaudiendum πολίχνιον. Vide Stephanum. WASS.

Pag. 155. *l.* 1. Ἐκ τοῦ λειμῶνος τῆς ἐξετάσεως) Vix credo Graece dici poſſe ἡ ἐξέτασις τοῦ λειμῶνος, pro *recenſio, quae fit in prato*: nam in vulgata ſcriptura haec non aliter accipi poſſunt. Copula, quam quinque ſcripti habent, interpoſita tollit difficultatem.

ead. l. 3. Ἑπτακόσιοι) Hudſonus dubitat cum Porto, utrum hic, ut paulo ante, legendum ſit ἑπτακόσιοι cum Codd. Ar. & C. an ſupra quoque ἑξακόσιοι, ut hic plerique Mſſ. & edd. At in priore loco non variant Mſſ. Itaque hic legendum eſt ἑπτακόσιοι. & ita reſtituimus. WASS. Rurſus tamen ἑξακόσιοι VII, 43.

ead. l. 13. Ἐπὶ τῷ Λαβδάλῳ) De ſitu Labdali diſputat Cluverius I Sicil. Ant. 12, pag. 148. Λαυδάλῳ pro Λαβδάλῳ in Cod. Reg. eſt a figura literae, υ Latino non diſſimili, quae obvia eſt in Mſſtis pro β.

Pag. 156. *l.* 2. Ἀποθήκη) Pollux ordinem turbat X, 10, τοῖς τε χρήμασι καὶ τοῖς σκεύεσιν ἀποθήκη. ubi Mſſ. ὑποθήκη perperam. σκευοθήκη eſt apud Aeſchinem & Aeſchylum. Gloſſae, ἀποθήκη, *horreum, granarium.* ἀποθηκάριος, *horrearius.* Sic in Nov. Teſtam. & LXX. WASS.

ead. l. 9. Πρὸς τὴν Συκῆν) Stephanus in Συκαί: καὶ ἄλλη Συκὴ (ita etiam hic Gr.) πλησίον Συρακουσῶν, καὶ Κιλικίας. De hac Thucydidem hic agere putat Holſtenius ad Stephanum. Sed rectius, opinor, Cluverius pro parte Syracuſarum, cui Tyche nomen erat, accipit.

Pag. 157. *l.* 4. Λιθοφορεῖν) Pollux VII, 118. Vide Herodotum II, 124, 175. WASS.

ead. l. 5. Μακρότερον) Probabilius eſt, hoc eſſe ab imperito aliquo ſcriba, quam μακροτέραν, quod quatuor optimi libri exhibent.

ibid. Φυλὴ μία) Annotat hic Acacius e Sigonio IV de Republ. Athen. 5, Athenienſes in ſua quemque tribu in-

ſtructos in acie adverſus hoſtes pugnaſſe. Hoc bene oſtendit Sigonius ex Herodoti VI, 111 de pugna Marathonia, & ex Plutarchi Ariſtide. Et ex hoc loco, quem itidem ibi laudat Sigonius, intelligitur, Athenienſes non ſolitos fuiſſe inter ſe miſcere diverſarum tribuum milites. Eandem rationem etiam alios in bellis ſecutos fuiſſe credibile eſt. Sic de Meſſeniis Thucydid. III, 90, Ἔτυχον δὲ δύο φυλαὶ ἐν ταῖς Μυλαῖς τῶν Μεσσηνίων φρουροῦσαι. Et paulo poſt hic cap. 100 de Syracuſanis: φυλὴν μίαν καταλιπόντες φυλακὰ τοῦ οἰκοδομήματος. Hinc φύλοπις pro μάχη, ἐκ τῆς ὀπὸς, ἤτοι βοῆς τῶν φύλων, Euſtathius in Homer. Iliad. α', p. 140, & β', p. 247. Suidas: Φυλὴ καθ' αὑτήν ἐστι μύριοι στρατιῶται. Non ſcio, cui e vetuſtis rebuſpublicis hoc conveniat. Si χίλιοι dixiſſet, poſſet referri ad prima initia reipubl. Romanae.

Pag. 158. *l.* 11. Ἐλαίας) Quidam Mſſ. ἐλάας. Thomas Magiſter ſcribit, tam de fructu, quam de arbore melius dici ἐλάα, quam ἐλαία, & hoc confirmat ex Ariſtophanis Ran. verſ. 1026, ἐκτὸς οἴσει τῶν ἐλαῶν, quomodo rurſum hunc locum laudat in ἔξω; e Thucydid. VII, 81, ἐλάας δὲ οὐκ ὀλίγας εἶχε; ac denique ex Ariſtide, ἐλαῶν εἵνεκα τῆς συλλογῆς. Sed in loco Thucydidis variant libri, & apud Ariſtophanem editur τῶν ἐλαιῶν. Ariſtides autem aperte de fructu loquitur. Et Euſtathius in Homer. Iliad. ν', p. 949, & in Odyſſ. η', p. 1542 tradit, non arborem, ſed fructum, Atticis eſſe ἐλάαν, & deinde in Od. ψ' ex Aelio Dionyſio Atticos fructum ipſum ſine diſcrimine ἐλαίαν & ἐλάαν dicere. Suidas quoque, ἐλάα, ὁ καρπός. ἐλαία δὲ, τὸ δένδρον. Scholiaſtes Ariſtoph. Ran. 1019, Ἐλάα, ὁ καρπὸς τῆς ἐλαίας: ſed addit, καταχρηστικῶς alterum pro altero poni. In his nihil eſt, quo ſententia Thomae confirmari poſſit, aut cur hic lectio Mſſtorum vulgatae praeferri debeat. Fructum ἐλάαν dici, plurimis teſtimoniis veterum oſtendi poteſt; arborem, fortaſſis non multis.

Pag. 159. *l.* 3. Ἀρκούντως ἐδόκει ἔχειν) Suidas: ἀρκούντως ἔχει, ἀπηρτισμένως εἶναι. Potuit ante oculos habere hunc locum Thucydidis. Sed pro ἔχει in Suida ſcribendum eſſe ἔχειν, oſtendit ſequens infinitivus εἶναι.

ead. l. 10. Τούς τε ὀχετοὺς — διέφθειραν) Suidas in ὑπονομηδὸν, ubi τοὺς ὀχετούς; & pro ποτοῦ ὕδατος, τοῦ ὕδατος; loco διέφθειραν, κατέστρεψαν. corrupte. WASS.

Pag. 160. *l.* 13. Ἀνέσπασαν) Suidas: ἀνασπᾷ, ἀντὶ τοῦ

καταλύει, ἢ ἀναιρεῖ. Θουκυδίδης. Ἀνασπᾷν, quod pro ἀντλεῖν ὕδωρ idem affert e Pherecrate, non ſimpliciter ἀνασπᾷν, ſed ὕδωρ ἀνασπᾷν dicit Thucydides IV, 97, & Pherecrates itidem cum accuſativo nominis, κάδους ἀνασπῶν. Rurſus Suidas: ἀνέσπακε. Θουκυδίδης. ἀνεύρηκεν, εἴληφεν. Quaerendum eſt, ubi Thucydides hac ſignificatione utatur verbo ἀνασπᾷν. Mihi non in promtu eſt locus.

Pag. 162. *l.* 14. Ἡ πρώτη φυλακὴ τοῦ κέρως) Velim doceri, quaenam in pugna ſit πρώτη φυλακὴ cornuum. Interim ſuſpicari licebit, fortaſſis legendum eſſe φυλή. Vide ad cap. 98. Φυλακὴν pro φυλὴν habet etiam Cod. Gr. cap. 100. Valla & Portus hic vertunt *cohortem*, ut ſupra φυλήν.

Pag. 163. *l.* 2. Μονωθεὶς) Diodorus p. 334 d. mortem eius contigiſſe poſt Gylippi adventum memorat. & ſic etiam Iuſtinus: *Duobus proeliis victus, congreſſus tertio, occiſo Lamacho* &c. Noſtrum ſequitur & illuſtrat Plutarchus Nic. p. 534: ἀπομονωθεὶς, ὁ Λάμαχος, ὑπέστη τῶν Συρακουσίων τοὺς ἱππεῖς ἐπιφερομένους. ἦν δὲ πρῶτος αὐτῶν Καλλικράτης, ἀνὴρ πολεμικὸς καὶ θυμοειδὴς, πρὸς τοῦτον ἐκ προκλήσεως καταστὰς ὁ Λάμαχος ἐμονομάχησε, καὶ λαβὼν πληγὴν πρότερος, εἶτα δοὺς καὶ πεσὼν, ὁμοῦ συναπέθανε τῷ Καλλικράτει. De homine & moribus eius adi Ariſtoph. Acharn. II, 6, IV, 3, V, 2. Wass.

ead. l. 10. Πάλιν ἀπὸ τῆς πόλεως) Haec abſunt a Gr. ἀπὸ τῆς πόλεως ſine ſententiae detrimento abeſſe poſſunt. Wass.

ead. l. 13. Δεκάπλεθρον) Ad Hudſoni annotationem de menſura plethri in Var. Lect. add. Perizonium ad Aelian. III Var. Hiſt. 1.

Pag. 164. *l.* 2. Τὰς γὰρ μηχανὰς) Idem plane tradit Plutarchus in Nicia. Huds.

ead. l. 8. Ἀποδιωξάντων) Gr. Cl. ἀποδιωξόντων. prave. Wass.

Pag. 165. *l.* 9. Οἳ πρότερον περιεωρῶντο) *Qui antea circumſpectabant*, videlicet, tanquam eventum exſpectantes. Vel, tanquam incerti utris ſe adiungerent. q. d. *circumſpectantes cunctabantur.* Steph. Scholiaſtes hic rurſum male exponit κατεφρόνουν, ut ſupra cap. 93. Add. IV, 73.

Pag. 166. *l.* 11. Γύλιππος) Vide Maxim. Tyrium p. 138, Polyaen. I, 42, Plutarch. in Vitis p. 164 & 541. Wass.

ead. l. 14. Ἐπιτοαυτὸ) Marg. Ar. C. Caſſ. Gr. rectius ἐπὶ τὸ αὐτὸ, & ſic Gloſſae. exempla paſſim obvia. Wass.

Pag. 167. *l.* 4. Πυθὴν) Diodorus male Πυθής. Wass. In Diodoro XIII, p. 337 ed. Rhodom. eſt. Πυθης. p. 334 Πύθην.

ead. l. 10. Κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς ποτὲ πολιτείαν) Cleandridas is fuit: qui in expeditione contra Athenienſes Pliſtoanacti adoleſcenti adiunctus, & pecuniae ab Pericle ob reditum acceptae poſtea inſimulatus damnatuſque, Thuriae profugus egit vitam. Acac. E Plutarcho in vita Periclis pag. 299, & Niciae in fin. ac Diodoro Siculo XIII, pag. 389. ſupra cap. 93.

ead. l. 14. Κατὰ Βορέαν ἑστηκὼς) *Oppoſitus Boreae* interp. Sed qui fieri poteſt, ut navis, in hoc ſinu a vento Boreae oppoſito abrepta, in altum deferatur? Forſan κατὰ βορέαν ἑστηκὼς reddi poſſit, *iuxta Boream.* Huds.

ead. 15. Ἐς ταμάλιστα) Ἐς τὰ μάλιστα Ar. C. Baſ. Caſſ. Gr. Sic ἐς τὰ μέγιστα, Herodotus VIII, 3, VI, 89. Atque ita alii, ſed loca feſtinanti minus occurrunt. Wass.

Pag. 169. *l.* 3. Λαισποδίου) Ad hunc, ut puto, alludit Ariſtophanes p. 613 edit. Caldor. Avib. v. 1568, cum dicit Λαισποδίας εἶ τὴν φύσιν. Vide Palmerium ad Gr. Auct. p. 758, & Voſſium ad Catullum p. 235. Huds. Eſt de eodem in Thucyd. Lib. VIII, cap. 86. Λαισποδίου interpretes hic perperam reddunt *Laeſpodio*, pro *Laeſpodia*, ut recte VIII, 86.

VARIAE LECTIONES

IN LIBRUM VII.

Pag. 173. *l.* 1. Θουκυδίδου ἱστοριῶν ξυγγραφῆς βιβλίον ἕβδομον Ar. Titulo caret C. Θουκυδίδου ξυγγραφῆς ἑβδόμης Ald. Baſ. Θουκυδίδου ξυγγραφῆς ἑβδόμη Flor. Θουκυδίδου τοῦ Ὀλόρου ξυγγραφῆς τὸ ἕβδομον editi reliqui. Vide Annott. ad Lib. 1. Θουκυδίδου ξυγγραφῆς τὸ ἕβδομον Cl. Θουκυδίδου ξυγγραφῆς ζ′. Gr. HUDS. Θουκυδίδου συγγραφῆς ἕβδομον Reg. Θουκυδίδου συγγραφῆς ζ Caſſ. Συγγραφῆς ζ′. Gr. Ἱστοριῶν ἕβδομον Mſ. Baſ. *l.* 12. εἴτ' ἐν δεξιᾷ) εἴτε ἐν δεξιᾷ, & mox εἴτε ἐν ἀριστερᾷ Ar. C. HUDS. *l.* 13. ἐσπλεῦσαι) ἐκπλεῦσαι Reg.

Pag. 174. *l.* 1. Ἰμέραν) Ἱμέραν paſſim Ar. C. HUDS. & Reg. ubique. *l.* 3. ἐπὶ τῆς Ἰμέρας) ἐπὶ τὴν Ἱμέραν Ar. C. HUDS. *l.* 5. ἐν τῷ Ῥηγίῳ) Ita Cl. Gr. IDEM. Reg. Caſſ. Dan. Baſ. Stephan. 2. Portus. *ead.* ὅμως) ἅμα Reg. *l.* 8. σχόντες Ῥηγίῳ) σχόντες ἐν Ῥηγίῳ Dan. *ead.* Μεσσήνῃ) Μεσσήνῃ Ar. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 10. τε deeſt Reg. *l.* 11. τὰς γὰρ ναῦς) τὰς μὲν ναῦς Marg. Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Reg. Dan. Cam. In Caſſ. eraſa ſcriptura vetere recens correctſor ſcripſerat γάρ. *l.* 13. πανστρατιᾷ) στρατιᾷ Marg. Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Reg. Caſſ. Cam. In Caſſ. παν recenti manu inter verſus ſcriptum erat.

Pag. 175. *l.* 1. τινὰ αὐτοῖς) τιν' αὐτοῖς Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 2. Γελῶοι) Γελῷοι Gr. *l.* 4. βασιλεύων τινῶν) βασιλευόντων τινῶν Gr. *l.* 7. τε deeſt C. HUDS. *l.* 8. ἐπιβατῶν) Vide Annott. ad pag. 71. IDEM. *l.* 9. Ἰμεραίους) Ἱμεραίους Reg. Mox καὶ deeſt Caſſ. Gr. *l.* 10. καὶ Σελινουντίων &c.) Sic diſtinguunt Codd. Mſſ. καὶ Σελινουντίων τινὰς ψιλοὺς καὶ ἱππέας, καὶ Γελώων ὀλίγους &c. HUDS. *l.* 13. Οἱ δ' ἐκ) οἱ δὲ ἐκ C. IDEM. *l.* 14. εἷς deeſt Reg.

Pag. 176. *l.* 4. ἐκκλησιάσειν) ἐκκλησιάζειν, cum σ ſuper

ζ Gr. *l.* 5. ἔτι om. Gr. Huds. Cam. Abeſt etiam a Caſſ. ſed recens manus inter verſus ſcripſerat. *l.* 6. Κλεανδρίδου) Κλεάνδρου Dan. *l.* 7. ἀποστειλάντων) ἀποσταλέντων Dan. *ead.* ἐπερρώσθησάν τε) ἐπεῤῥώθησάν τε Ar. C. Huds. Ἐπεραιώθησάν τε Reg. *l.* 9. γὰρ καὶ ἐγγὺς) καὶ γὰρ ἐγ. Caſſ. Καὶ deeſt Reg. Dan. *l.* 10. ὁ δὲ Ἴεγας τό, τε τεῖχος) ὁ δὲ Ἴεγας τέ τι τεῖχος Marg. Gr. Ὁ δέ γε τό, τε τεῖχος Ar. C. Ὁ δέ γε τό τε τεῖχος Cl. Huds. Caſſ. Reg. Dan. *l.* 12. κατὰ τὸν Εὐρύηλον) κατὰ τὸν Ἔρυκλον C. Huds. *l.* 13. ἧπερ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι) ἧπερ καὶ ἐκεῖνοι Cam. Idem. Ἧπερ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι Caſſ. Gr. *ead.* τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Caſſ. Gr.

Pag. 177. *l.* 1. ἤδη omittit Cl. Huds. *l.* 2. πλὴν) πλεὶν Reg. *ead.* τὴν omittit Gr. Huds. *l.* 3. τῷ δὲ) Huic loco lucem haud exiguam affert & alter pag. 157, qui ſic incipit: Καὶ τῇ ὑστεραίᾳ, οἱ μὲν ἐτείχιζον &c. Idem. *ead.* ἄλλῳ) ἄλλο Caſſ. Gr. *l.* 5. παραβεβλημένοι) παρεμβεβλημένοι Marg. Ar. C. Huds. Dan. *l.* 6. κατελείπετο) κατελίπετο Caſſ. *ead.* παρὰ τοσοῦτον) παρατοσοῦτον Ar. Ald. Flor. Baſ. Huds. Caſſ. *l.* 7. αἱ om. Ar. C. Gr. Cl. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Cam. *l.* 11. προπέμπει) Ita Ar. C. Cl. quo modo legendum monuit Ae. Port. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 12. ἐκ deeſt Cam. *l.* 13. ἕτοιμος) ἕτοιμοι Ar. C. Huds. Dan.

Pag. 178. *l.* 2. καὶ deeſt Gr. *ead.* μετὰ τοῦτο) μετατοῦτο Reg. *ead.* ἀντιπαρεσκευάζοντο) ἀντεπαρεσκευάζοντο Reg. Caſſ. Cam. *l.* 4. καὶ οὐ ῥᾳδίως ξυνταττομένους deſunt in Cod. C. Huds. *l.* 5. μᾶλλον) Pro μεῖζω. Ae. Port. Idem. *l.* 8. Τεμενίτην) Τεμενῖτιν Reg. Caſſ. *l.* 9. τῇ δ' ὑστεραίᾳ) τῇ δὲ ὑστεραίᾳ Ar. C. Huds. *l.* 10. ἄγων παρέταξεν per hypallagen pro παρατάξας ἦγε. Ae. Port. Idem. *l.* 12. τὸ φρούριον τὸ Λάβδαλον) Id eſt, τὸ φρούριον ἐπὶ τῷ Λαβδάλῳ τειχισθέν. ſupra enim dicitur, ἐπαναχωρήσαντες οἱ Ἀθηναῖοι, φρούριον ἐπὶ τῷ Λαβδάλῳ ᾠκοδόμησαν &c. Vel forſan illud φρούριον appellabatur Λάβδαλον. Ae. Port. Non Λαβδαλον, ſed Λαβδακον in Codd. Ar. C. Huds. Λαίβδαλον Reg. Λάμδαλον Camer. *l.* 13. καὶ ὅσους) καὶ ὁπόσους Ar. C. Huds. *ead.* οὐκ ἐπιφανὲς) οὐδ' ἐπιφανὲς C. Idem. *l.* 14. τοῖς Ἀθηναίοις τὸ χωρίον) τὸ χωρίον τοῖς Ἀθηναίοις Gr.

Pag. 179. *l.* 2. ἐφορμοῦσα) ἐφορμῶσα Reg. Caſſ. *l.* 3. μετὰ ταῦτα) μεταταῦτα Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. *ead.* ἐτείχιζον) Vide lib. 6, cap. 99. Huds. Ἐτείχισαν a prima manu, ab emendatione ἐτείχιζον Gr. *l.* 7.

ἀναβεβήκεσαν) ἀναβεβήκασιν Marg. Ar. C. Huds. Dan. *l.* 8. ἐπὶ θαλάσσῃ) ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ Cl. Huds. *l.* 9. ἦν γάρ τι τοῖς Ἀθηναίοις τοῦ τείχους ἀσθενὲς) ἦν γάρ τι τοῦ τείχους τοῖς Ἀθηναίοις ἀσθενὲς Marg. Idem. *l.* 10. οἱ δ' Ἀθηναῖοι) οἱ δὲ Ἀθηναῖοι Ar. C. Idem. Gr. *l.* 11. ἔτυχον γὰρ ἔξω) ἔτυχον γὰρ ἤδη ἔξω Camer. *l.* 12. κατὰ τάχος) κατατάχος Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. *ead.* ἀπήγαγε) ἐπήγαγε Ar. C. Idem.

Pag. 180. *l.* 2. Πλημμύριον) Πλημύριον Gr. & paulo poſt. *l.* 4. ῥᾴων) ῥᾷον Reg. Cam. *l.* 5. ἡ deeſt Ar. Huds. *l.* 6. τῷ poſt λιμένι om. Ar. C. Idem. Caſſ. Dan. *l.* 7. ἐφορμήσειν) ἐφορμίσειν Reg. Dan. *l.* 8. κινῶνται) νικῶνται Ar. C. Huds. Dan. *l.* 11. στρατιὰν) τὴν στρατιὰν Cl. Huds. *l.* 12. ἐξετείχιζε) ἐξετείχισε Reg. Caſſ. Gr. *ead.* τὰ deeſt Gr.

Pag. 181. *l.* 1. οὐχ ἥκιστα) οὐχήκιστα Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 4. Συρακουσίων) Συρακοσίων Gr. Caſſ. in quo fere ubique eſt Συρακούσσιοι, vel Συρακόσιοι. *l.* 6. κακουργήσαντες) κακουργήσοντες Ar. C. atque ita legiſſe videtur Valla. Huds. Reg. Caſſ. Gr. Dan. Cam. *l.* 7. Ὀλυμπιείῳ) Ὀλυμπίῳ Ar. & ſic apud Diodorum Sic. Huds. *ead.* πολίχνῃ) πολύχνῃ Reg. *l.* 11. ναυλοχεῖν αὐτὰς) Pleonaſmus eſſe videtur pronominis αὐτάς. Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. pag. 175. Huds. *l.* 14. προσπαρεβάλοντο) προπαρεβάλλοντο Cl. Gr. Huds. Reg. Προσπαρεβάλλοντο Baſ. Παρεβάλοντο Cam. Προπαρεβάλοντο Caſſ. & Gr. non προπαρεβάλλοντο.

Pag. 182. *l.* 2. ἀντιπαρετάσσοντο) ἀντεπαρετάσσοντο Reg. *l.* 5. καὶ τῶν ξυμμάχων omittit Cl. Huds. Reg. Caſſ. In Caſſ. manus recens in marg. poſuit. *l.* 8. στησάντων) στησαμένων Marg. Huds. *l.* 11. ὠφέλειαν) ὠφελίαν Reg. Caſſ. Gr. *l.* 13. ἔλασσον) ἔλαττον Reg.

Pag. 183. *l.* 2. ἐξελάσασθαι) ἐξελάσαι Marg. Huds. *l.* 3. μετὰ ταῦτα) μεταταῦτα Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. Idem. Reg. *l.* 5. εἰ μὴ ἐθέλοιεν) εἰ μὴ θέλοιεν Ar. Huds. Καὶ εἰ ἐκεῖνοι μὴ ἐθέλοιεν Reg. Gr. Cam. Schol. Καὶ οἱ ἐκεῖνοι μὴ ἐθέλοιεν Caſſ. *l.* 6. τὸ deeſt Caſſ. Cam. *l.* 7. ὁσονοὺ) ὅσον οὐ C. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 8. ταυτὸν) ταυτὸν pro ἀμφότερον Ae. Port. Huds. *l.* 9. διαπαντὸς) διὰ παντὸς C. Idem. Gr. *l.* 10. ὁ deeſt Reg. *l.* 12. προεξαγαγὼν) προαγαγὼν Marg. 1. Cl. Προσαγαγὼν Marg. 2. Ar. C. Huds. Προαγαγὼν Reg. Caſſ. ſed in hoc recens corrector inter verſus ſcripſerat εξ. Προσαγαγὼν Dan. *ead.*

ξυνέμισγεν) ξυνέσμιγεν Ar. Ξυνέσμισγεν Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. *ead.* τοὺς δ' ἱππέας) τοὺς δὲ ἱππεας Ar. C. IDEM. Reg. Caſſ.

Pag. 184. *l.* 2. ὅπερ κατ' αὐτοὺς ἦν) Sic Mſ. Baſ. ὅπερ καθ' αὐτοὺς ἦν ed. Baſ. *l.* 4. κατηράχθη) κατεῤῥάγη Ar. C. HUDS. Dan. Κατεῤῥάχθη Reg. Caſſ. *l.* 6. τῶν omittunt Ar. C. HUDS. *ead.* μήτε deeſt Reg. Gr. *l.* 7. ὑπ' αὐτῶν) ὑπὸ αὐτῶν Gr. *l.* 8. ἀπεστερηκέναι) ἀποστερηκέναι Gr. *ead.* κρατεῖεν) κρατεῖεν Reg. *ead.* ἂν deeſt Ar. HUDS. *l.* 10. αἵ τε τῶν) αἱ τῶν Ar. C. IDEM. Dan. *l.* 12. δὲ αὐτῶν) δ' αὐτῶν Gr. *l.* 13. Ἐρασινίδης Κορίνθιος) Ἐῤῥασωνίδης ὁ Κορίνθιος Ar. Ἐῤῥασινίδης ὁ Κορίνθιος C. HUDS. Ἐρασιννίδης Gr. in marg. Ὁ Κορίνθιος etiam Dan. *ead.* τὸ λοιπὸν) τολοιπὸν Gr.

Pag. 185. *l.* 1. ἐπὶ στρατιάν τε ᾤχετο) ἐπὶ στρατείαν τε ᾤχετο Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. in Caſſ. deinde emendatum erat στρατειὰν, & ſic Gr. *l.* 3. ειτις η μὴ) εἰ τις εἰ μὴ Ar. C. HUDS. Reg. Gr. *l.* 4. ἀφειστήκει) ἀφεστήκει Reg. Caſſ. *l.* 7. πλοίοις) πλοίῳ Reg. Caſſ. & in hoc ſuper ῳ recenti manu οις. *ead.* προχωρῇ) προσχωρῇ Gr. Cl. HUDS. Reg. Προχωρεῖ Caſſ. Προσχωρεῖ, non προσχωρῇ Gr. *l.* 9. ἀνεπειρῶντο) ἀπεπειρῶντο Cl. ex emendatione. HUDS. *l.* 10. τούτῳ) τουτο Marg. Ald. Flor. Baſ. IDEM. Gr. Vulgatum tenet Mſ. Baſ. *l.* 11. καθ' ἡμέραν) καθημέραν C. HUDS. Caſſ. *l.* 14. ἀγγέλλοντας) ἀγγελλων Marg. Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Reg. Caſſ. Ἄγγελον Gr. non ἀγγέλλων. & Cam. *ead.* καθ' ἕκαστα) καθέκαστα Reg. Caſſ.

Pag. 186. *l.* 1. τοῖς om. Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Caſſ. *l.* 2. καὶ ἢν μὴ ὥστάχιστα) καὶ εἰ μὴ ὡς ταχιστα Ar. C. HUDS. *ead.* μεταπέμψωσιν) μεταπέμψουσιν Gr. Camer. *l.* 3. ἀποστέλλωσιν) ἀποστειλωσιν Cl. HUDS. Ἀποστελοῦσιν Reg. Caſſ. Dan. Gr. Cam. *l.* 5. τὴν deeſt Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Reg. Caſſ. *ead.* ἀδυνασιαν) ἀδυναμίαν Marg. HUDS. Dan. *l.* 7. ἀπαγγείλωσιν) ἀπαγγέλλωσιν Cl. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 8. αὐτου) αὐτοῦ Ar. C. Cl. Ald. Flor. Baſ. Ἑαυτοῦ Gr. HUDS. Αὐτοῦ Reg. Caſſ. *l.* 12. ὁ δὲ, τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον) ὁ δὲ κατὰ τὸ στρατ. C. Ὁ δὲ μετὰ τὸ στρ. Ar. HUDS. Ὅσα δὲ κατὰ τὸ στρ. Reg. Ὁ δὲ κατὰ τὸ στρ. Dan. *l.* 13. ἑκουσίων) ἢ δι' ἑκουσίων Marg. Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Gr. ita ex emendatione, quod fuerat ἢ διὰ κουσίων. Ἤδη ἑκου-

σίων Reg. In Caſſ. recens corrector inter verſus ſcripſerat *ἢ δί*.

Pag. 187. *l.* 1. Εὐετίων) Εὐστίων Ar. C. Huds. Εὐεστίων Reg. *l.* 5. ἐξ Ἰμεραίου) ἐξ Ἱμεραίου Ar. C. Huds. Reg. *l.* 6. *τοῦτο* omittit Cl. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 8. *τοῦ* deeſt C. Huds. *l.* 9. *τὶ* non eſt in Reg. *ead.* ἀπεκρίνοντο) ἀπεκρίναντο Reg. Caſſ. *l.* 10. γραμματεὺς) γραμματεῖς Athenis tres erant, ac ſorte eligebantur. Primus ſervabat tabulas & decreta; alter leges; tertius populo ac ſenatui praelegebat. Iul. Pollux l. 8, c. 9. Vide etiam Meurſii Lectiones Attic. l. 6, c. 25, p. 357. Huds. *l.* 13. πολλαῖς ἐπιστολαῖς) Ita Mſ. Baſ. ἐπιστολαῖς πολλαῖς ed. Baſ.

Pag. 188. *l.* 2. οἰκοδομησαμένων) Ita Caſſ. ex emendatione recenti, pro οἰκωδομημένων. *l.* 3. *νῦν* omittunt Ar. C. Huds. Dan. *l.* 8. ἡμεῖς μὲν παυσάμενοι) ἡμεῖς τε παυσάμενοι C. Huds. *ead.* *τὸ* deeſt Gr. *l.* 10. χρήσασθαι) χρήσεσθαι Ar. C. Huds. Reg. Caſſ.

Pag. 189. *l.* 1. ἐπὶ πολὺ) ἐπιπολὺ Ar. Bar. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 3. Πελοπόννησον πρέσβεις ἐπ' ἄλλην στρατιὰν deſunt in Cod. Bar. Huds. *l.* 9. καὶ δεινὸν μηδενὶ) καὶ δεινὸν μὲν μηδενὶ Gr. *l.* 11. ὅπερ κᾀκεῖνοι) ἧπερ καὶ ἐκεῖνοι Marg. Ar. C. Camer. quam lectionem etiam agnoſcit Scholiaſtes. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Ὅπερ κᾀκεῖνοι Mſ. & ed. Baſ. non ut Camer. *l.* 15. *γὰρ* deeſt Reg.

Pag. 190. *l.* 1. *καὶ* ante *τῷ πλήθει* non habent Mſ. Baſ. & Gr. *ead.* καὶ ἐπιπλείους) καὶ ὅτι πλείους Marg. Ar. C. Cl. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 2. παρέχειν) ἔχειν Cl. Huds. *l.* 3. φανεραὶ) φανεροὶ Gr. *l.* 4. ἐκείνοις) ἐκείνους Cl. in marg. Huds. *l.* 5. ἐξουσία) ἐξουσίᾳ Bar. Ald. Flor. Baſ. Idem. *ead.* ἀλλήλοις) ἄλλοις Ar. C. Cl. Gr. quomodo legendum eſſe coniecit Ae. Port. Idem. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 10. τηρήσεως) στερήσεως Reg. *l.* 12. *ἔτι* deeſt Reg. *l.* 14. μακρὰν) μικρὰν Marg. Ar. C. Huds. Dan. *l.* 15. θεραπεύοντες) θεράποντες Marg. Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Cam.

Pag. 191. *l.* 1. αὐτομολοῦσι) αὐτομολοῦσιν Caſſ. *l.* 2. ἀποχωροῦσιν) ἀναχωροῦσιν Ar. Huds. *l.* 3. τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Ar. C. Idem. Caſſ. Gr. *l.* 4. γνώμην) γνώμης Dan. *l.* 6. ἐπ' αὐτομολίας) ἐπαυτομολίας Gr. *l.* 9. Ὑκκαρικὰ) Καρικὰ Ar. C. Huds. Dan. Ὑκαρικὰ Reg. *l.* 10. τριηράρχους) τριηράρχας Dan. *l.* 12. ἐξορμῶντες) ἐξορ-

μοῦντες Reg. Caſſ. *l.* 14. εἶναι omittit Cl. HUDS. Hoc in Appendice Variar. Lect. Hudſoni perperam annotatum erat ad verſ. 12 huius pag. ed. Hudſ. quod huc putavi pertinere. *l.* 15. ὑμέτεραι) ἡμέτεραι Reg.

Pag. 192. *l.* 2. ἀλλ' ἀνάγκη &c.) Id eſt: Ἀνάγκη τὰ πληρώματα τῶν νεῶν γίγνεσθαι ἀπ' ἐκείνων, ἀφ' ὧν τάτε ὄντα καὶ τὰ ἀπαναλισκόμενα ἐγένοντο, ἅπερ εἴχομεν ὅτε δεῦρο ἤλθομεν. Vel ſic: Ἀλλ' ἀνάγκη τάτε ὄντα καὶ τὰ ἀπαναλισκόμενα γίγνεσθαι ἀπ' ἐκείνων, ἃ ἔχοντες δεῦρο ἤλθομεν. Scil. ἀνάγκη τὰς ἡμετέρας ναῦς ἐπιπληροῦσθαι ἀπ' ἐκείνων τῶν ναυτῶν καὶ στρατιωτῶν, οὓς εἴχομεν ὅτε πρῶτον δεῦρο ἤλθομεν, ὧν οἱ μὲν ἔτι καὶ νῦν περιγίγνονται καὶ ζῶσιν, οἱ δὲ ἤδη ἀπανάλωνται ὑπὸ τῶν πολεμίων. Ae. Port. HUDS. *l.* 3. καὶ deeſt Ar. IDEM. *l.* 7. ὑμῶν) ἡμῶν Ar. C. IDEM. Reg. Dan. *l.* 8. ἐπιβοηθούντων) ἐσβοηθούντων Ar. HUDS. *ead.* διαπολεμήσεται) διαπεπολεμήσεται Ar. Cl. IDEM. *l.* 11. ὑμᾶς deeſt Reg. Ἡμᾶς Gr. *l.* 14. αἰτιωμένων) ἐναντιουμένων C. HUDS. Ἀντιωμένων Gr. *ead.* δὲ ὕστερον) δ' ὕστερον Gr.

Pag. 193. *l.* 2. τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Ar. C. HUDS. Πρῶτον Reg. Caſſ. *l.* 4. ἢ deeſt Reg. Caſſ. & mox καὶ ante ἐκ Caſſ. *l.* 7. μηδὲ τοῖς) μὴ τοῖς Reg. Μὴ δὲ τοῖς Caſſ. Gr. *l.* 10. ὡς ἀδύνατός εἰμι) ὡς οὐ δυνατός εἰμι. C. HUDS. *l.* 11. ξυγγνώμης) συγγνώμης Caſſ.

Pag. 194. *l.* 1. σχολαίτερον) σχολαιότερον Cl. HUDS. *ead.* ὅμως δ' ἢν μὴ) ὅμως δ' ἂν μὴ C. IDEM. *ead.* προσέχητε) προσέχετε Caſſ. & a prima manu Gr. deinde emendatum erat προσέχητε. *l.* 5. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι) οἱ δ' Ἀθηναῖοι Gr. *l.* 6. ἕτεροι αἱρεθέντες ξυνάρχοντες ἀφίκωνται) ἕτεροι ξυνάρχοντες αἱρεθέντες ἀφίκωνται Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. Dan. Mſ. Baſ. αἱρεθέντες abeſt ab ed. Baſ. *l.* 7. δύο προσείλοντο) Unum quidem vice Lamachi, alterum loco Alcibiadis. Ae. Portus. HUDS. *l.* 8. Εὐθύδημον) Εὔθυμον Caſſ. *l.* 9. δὲ ἄλλην) δ' ἄλλην Gr. *l.* 11. ἐκ καταλόγου) Vide ad VI, 43. *l.* 13. Θουκλέους) Θουκλέως Dan.

Pag. 195. *l.* 4. ὡς ἅμα) καὶ ὡς ἅμα &c. Ar. C. HUDS. Dan. *ead.* ἐπαγγέλλων) ἀπαγγέλλων Dan. *l.* 8. τῆς Πελοποννήσου) ἀπὸ Πελοποννήσου Mſ. Baſ. *l.* 11. νομίσαντες) νομίζοντες Camerar. *l.* 14. ἐν τῇ Σικελίᾳ) Pro εἰς τὴν Σικελίαν. qua loquendi formula ſaepius utitur Thucydides. HUDS.

Pag. 196. *l.* 2. εἴκοσιν) εἴκοσι Gr. *l.* 3. πρὸς τὴν ἐν τῇ

Ναυπάκτῳ &c.) πρὸς τὴν ἐν τῇ Ναυπάκτῳ Ἀθηναῖοι, omiſſis intermediis, quae in marg. adſcripta ſunt Caſſ. *l.* 5. πρὸς τὴν σφετέραν &c.) Id eſt: σφᾶς αὐτοὺς φυλάσσοντες πρὸς τὰς ἑαυτῶν ταῖς Ἀττικαῖς ναυσὶν ἀντιτεταγμένας τριήρεις. Ae. Portus. Vide pag. 200, lin. 8. Huds. *l.* 6. τριηρῶν) τριήρων Caſſ. *l.* 7. καὶ τὴν) τὴν abeſt Cam. *l.* 8. οἱ Λακεδαιμόνιοι) οἱ δὲ Λακεδ. Mſ. Baſ. *l.* 9. τῶν deeſt Reg. Caſſ. *l.* 11. Articulum ὁ non agnoſcit Ar. Huds. *l.* 12. ἐδίδασκε) ἐδίδαξε Gr. *ead.* τὴν om. Ar. C. Huds. *l.* 13. μάλιστα δὲ τοῖς) μάλιστα δὲ καὶ τοῖς Gr. Μάλιστα καὶ τοῖς Ald. Flor. Baſ. Idem. Vulgatum ſervat Mſ. Baſ.

Pag. 197. *l.* 1. εὐκαθαιρετωτέρους) εὐκαθαιρωτέρους Gr. *l.* 6. θέλωσι) ἐθέλωσι Gr. *l.* 7. καὶ διὰ τοῦτο δυστυχεῖν τε εἰκότως ἐνόμιζον) καὶ διατοῦτο εἰκότως δυστυχεῖν τε ἐνόμιζον Ar. C. Huds. Caſſ. Διατοῦτο etiam Gr. & εἰκότως δυστυχεῖν τε ἐνόμ. Reg. Dan. Cam. *l.* 9. γένοιτο) ἐγεγόνει Marg. Huds. Ἐγένετο & in marg. γένοιτο Gr. *l.* 11. Πρασιῶν) Πρασίων Caſſ. *l.* 12. διαφοραὶ γένοιντο) διαφορὰ γένοιτο Marg. Huds.

Pag. 198. *l.* 7. ταῖς omittunt Ar. C. Huds. *ead.* αὐτοί τε &c.) Id eſt: αὐτοί τε ἐπόριζον ἐπικουρίαν, καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους πορίζειν προσηνάγκαζον, ὡς αὐτὴν τοῖς ἐν Σικελίᾳ ἐν ὁλκάσιν ἀποπέμψοντες. Ae. Port. Huds. *l.* 8. ἐπόριζον) ἐπορίζοντο Cl. Idem. *l.* 9. καὶ ὄγδοον) καὶ τὸ ὄγδοον Marg. Idem. *l.* 13. πρωϊαίτατα) πρωΐτατα Reg. Caſſ. Sed Caſſ. in Marg. γρ. πρωαίτατα. *l.* 14. ἡγεῖτο δὲ Ἆγις) ἡγεῖτο δ' Ἆγις Gr.

Pag. 199. *l.* 4. ἐπὶ) ἀπὸ recenti manu inter verſus Caſſ. *l.* 5. τοῖς κρατίστοις) τῆς κρατίστης Mſ. Baſ. a prima manu, τοῖς κρατίστοις ex emendat. *l.* 8. ξύμμαχοι) σύμμαχοι Gr. *l.* 11. Εἱλώτων) Εἱλώτων Gr. *ead.* βελτίστους) βελτίους Cl. Huds. Caſſ. *ead.* τῶν omittunt Ar. C. Cl. Huds. Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 200. *l.* 2. τοῦ deeſt Gr. Cam. *l.* 6. Ἀλέξαρχον) Ἀλέξανδρον Ar. C. Huds. *l.* 10. τῇ) τῷ Dan. *l.* 11. αὐτοῖς) οὗτοι Marg. Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Αὐτοῖς inter verſus Caſſ. *ead.* οἱ deeſt Gr. *l.* 12. καὶ τοπρότερον) καὶ πρότερον Ar. C. Huds. Reg. Dan. Καὶ τὸ πρότερον Caſſ. Gr. *l.* 13. τὰς deeſt Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Cam. *l.* 14. πρὸς τὰς τριήρεις νοῦν ἔχωσιν) πρὸς τὰς τριήρεις τὸν νοῦν ἔχωσιν Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 201. *l.* 4. *ὧ εἴρητο*) *ὡς εἴρητο* Dan. *l.* 8. *Χίαις*) *Χίων* Dan. *l.* 10. *οἷόν τ' ἦν*) *οἷόν τε ἦν* Ar. C. HUDS. *l.* 13. *ἅμα* omittunt Ar. C. IDEM. Dan. *l.* 14. *ξυστρατεύεσθαι*) *ξυνστρατεύεσθαι* Reg. Caſſ. Gr. Cam. *l.* 15. *προσπλεύσας*) *πλεύσας* Cl. HUDS. Reg. Caſſ.

Pag. 202. *l.* 1. *Χαρικλέα τοὺς*) *Χαρικλέα καὶ τοὺς* Ar. C. HUDS. *l.* 3. *δὲ* deeſt Ald. Flor. IDEM. *ead.* *ὑπὸ* non habet Reg. *ead.* *τοῦ ἦρος τούτου*) *τούτου τοῦ ἦρος* Marg. Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Cam. *l.* 4. *ἐς*) *εἰς* Reg. *l.* 6. *ξυγκαλέσας*) *συνκαλέσας* Gr. *l.* 7. *δύναιντο*) *δύναιντο* Marg. HUDS. *l.* 10. *κατεργάσεσθαι*) *κατεργάσασθαι* Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. IDEM. Reg. Caſſ. In Gr. eſt *κατεργάσεσθαι*, corrector *α* ſuper *ε* ſcripſit. *ead.* *ξυνανέπειθε*) *ξυναναπείθει* &c. Ald. Baſ. *Ξυναπείθει δὲ καὶ ὁ Ἑρμοκράτης οὐχ ἥκιστα τοῦ ταῖς ναυσὶν ἐπιχειρῆσαι μὴ ἀθυμεῖν πρὸς τοὺς Ἀθ.* Marg. *Συνανέπειθε δὲ καὶ ὁ Ἑρμοκράτης οὐχ ἥκιστα ταῖς ναυσὶ μὴ ἀθυμεῖν ἐπιχειρήσειν πρὸς* &c. Ar. C. *Ξυνανέπειθε δὲ καὶ ὁ Ἑρμοκράτης οὐχ ἥκιστα τοῦ ταῖς ναυσὶ μὴ ἀθυμεῖν* &c. Flor. *Συναναπείθει* Gr. *Ξυνέπειθε* Cl. HUDS. Sic & Reg. *Ξυνέπειθεν* Caſſ. *l.* 11. *οὐχ ἥκιστα*) *οὐχ ἥκιστα* Reg. Gr. *ead.* *τοῦ* deeſt Dan. *ead.* *ἐπιχειρήσειν*) *ἐπιχειρῆσαι* Gr. *l.* 12. *οὐδὲ*) *δὲ* Reg. *ead.* *ἐκείνους*) *ἐκείνοις* Caſſ. Gr. Sed marg. Gr. *ἐκείνους*. *l.* 14. *καὶ* omittunt Ar. C. HUDS.

Pag. 203. *l.* 2. *ἂν* deeſt Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. *ead.* *ὧ γὰρ ἐκεῖνοι* &c.) Id eſt: *ὥσπερ οἱ Ἀθηναῖοι οὐ τοσοῦτον διὰ τὴν τῆς σφετέρας δυνάμεως ὑπεροχὴν, ὅσον διὰ τὸ θράσος, ᾧ τοῖς πέλας ἐπιχειροῦσιν, αὐτοὺς καταφοβεῖν εἰώθασιν, οὕτω καὶ εἰκός ἐστιν αὐτοὺς τοὺς Ἀθηναίους τὸ αὐτὸ ὑπὸ τῶν ἐναντίων ἂν παθεῖν ὁμοίως, καὶ τῷ τῶν ἐναντίων θράσει ὁμοίως καταφοβηθήσεσθαι.* Ae. Port. HUDS. *l.* 4. *τὸ αὐτὸ*) *τῷ αὐτῷ* Reg. *l.* 6. *τῷ* omitt. Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 9. *τὴν Συρακουσίων*) *τὴν τῶν Συρακουσίων* Cl. HUDS. *ead.* *οὖν*) *δὲ* Caſſ. *l.* 10. *ἐκέλευεν* abeſt Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 12. *καὶ* deeſt Cam. *ead.* *ἐς*) *εἰς* Gr.

Pag. 204. *l.* 1. *παρεσκευάσατο*) *παρεσκεύαστο* Gr. HUDS. *Παρασκευάσας* Cam. *l.* 2. *ὑπὸ νύκτα*) Id eſt, vel *κατὰ νύκτα*, vel *ὑπὸ τὴν τῆς νυκτὸς παρουσίαν*. Ae. Port. HUDS. *l.* 4. *προσβαλεῖν*) *προβαλεῖν* Dan. *l.* 7. *νεώριον*) Si quis ſcire deſideret diſcrimen inter *νεώρια* & *νεωσοίκους*, conſulat Bayſium de Re Navali p. 135, & Scheſſerum de Mil. Nav. p. 214. HUDS. *l.* 9. *ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι* &c.) *ὅπως μὴ οἱ Ἀθηναῖοι προφθάσαντες κωλύσωσιν* Cl. *Ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι ὁμιοτ.*

&c. in marg. Huds. *l.* 10. ἀμφοτέρωθεν deeſt Reg. *ead.* ϑορυβῶνται) ϑορυβοῦνται Ar. C. Huds. Dan. *ead.* διὰ τάχους) διατάχους Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 13. ἐπιλοίποις) ἐπιλοίπαις Caſſ.

Pag. 205. *l.* 3. ἔσπλουν) ἐπίπλουν C. Huds. Εὔπλουν Reg. *l.* 5. ἐπικαταβάντων) ἐπιβάντων Reg. *l.* 6. καὶ τῇ ναυμαχίᾳ &c.) καὶ ναυμαχίᾳ τῇ γνώμῃ προσεχόντων. Ar. Καὶ τῇ ναυμαχίᾳ τῇ γνώμῃ προσεχόντων C. Cl. Καὶ τ. ν. τὴν γνώμην προσαγαγόντων Gr. Huds. In Gr. eadem ſcriptura eſt, quae in C. & Cl. Et ſic etiam Dan. *ead.* προσεχόντων) προσαγόντων Reg. *l.* 7. αἰφνιδίως deeſt Dan. *l.* 10. ἁλόντος) ἁλώματος Reg. *l.* 12. ἐξεκομίζοντο ἐς τὸ στρατόπεδον) ἐς τὸ στρατόπεδον ἐξεκομίζοντο Reg. Caſſ. *l.* 13. ἐν deeſt Dan.

Pag. 206. *l.* 1. ἐπεδιώκοντο) ἀπεδιώκοντο Reg. *l.* 7. τε deeſt Gr. Cam. *ead.* ἔτρεψαν) ἔπεμψαν Ar. C. Huds. 'Επ relicto ſpatio vacuo, quantum duae ſyllabae explerent, Dan. *l.* 8. τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Caſſ. Gr.

Pag. 207. *l.* 2. εἶχον omittunt Ar. C. ſed ab aliena manu reponitur in Cod. Ar. Huds. deeſt etiam Dan. *l.* 4. λειφθέντοιν) ληφθέντοιν Ar. C. Cl. Gr. atque ita omnino reſcribendum. Huds. Caſſ. Reg. Cam. *l.* 9. καὶ τῶν non agnoſcunt Ar. C. Huds. Dan. Τῶν tantum abeſt a Reg. & Caſſ. *l.* 10. τεσσαράκοντα) τετταράκοντα Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Cam. *ead.* τριηρῶν) τριήρων Caſſ. *l.* 11. ἐγκατελείφθη) ἐγκατελήφθη Reg. Caſſ. *ead.* ἀνελκυσμέναι) ἀνειλκυσμέναι Reg. Caſſ. Gr. Baſ. *l.* 13. τὸ deeſt Ar. Huds. *ead.* οὐ γὰρ ἔτι) οὐδὲ γὰρ ἔτι Marg.

Pag. 208. *l.* 1. ἐγίγνοντο) ἐγίνοντο Gr. *l.* 2. ἔς τε τὰ ἄλλα) ἔς τε τἄλλα Ar. C. Huds. *l.* 4. ἐκπέμπουσι) ἐκπέμπουσιν, & contra paulo poſt ἐλπίσι Gr. *l.* 5. Συρακούσιον) Συρακουσίων Cam. *l.* 6. μία μὲν) μὲν μία Reg. *l.* 8. ἔτι om. Gr. Huds. *ead.* μᾶλλον deeſt Cam. *l.* 13. Καυλωνιάτιδι) Vide Cluverii Ital. Antiq. p. 1304. Idem.

Pag. 209. *l.* 1. μετὰ ταῦτα) μεταταῦτα Ar. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. *l.* 5. ναυσὶ) ναυσὶν & mox λαμβάνουσι & ἀνδράσιν Gr. *l.* 7. ἠδυνήθησαν) ἐδυνήθησαν Camer. *l.* 10. νεωσοίκων) νεώσοικοι, καταγώγια εἰσὶν ἐπὶ ϑαλάσσης οἰκοδομημένα πρὸς ὑποδοχὴν τῶν νεῶν. Etymol. Magn. Vide Suidam & Heſychium, atque etiam Bayſium de Re Navali pag. 135, & Schefferum pag. 214. Huds. *l.* 12. ἐμβαλόντες) ἐσβαλόντες Ar. C. 'Εμβάλλοντες Gr. Cl. Idem.

Sic & Reg. Caſſ. Ἐσβαλόντες Dan. *l.* 13. μυριοφόρον) Huius meminit Strabo lib. 7. Vide Caſauboni notas pag. 67, & Bayſium de Re Navali pag. 136. HUDS. *l.* 14. παραφράγματα) Quae Thucydidi παραφράγματα, & interpreti παραπετάσματα, Suidae dicuntur περιφράγματα. Aliis vero παραβλήματα aut προκαλύμματα, pelles vel alia, quae in utroque navis latere adverſus fluctuum impetum obiici ſolent. Naves enim non ſolum in ſummo cataſtromatis, ſed a lateribus ſepimentis quibuſdam munitae erant. Vide Schefferum de Re Navali pag. 132, & Caſauboni notas ad Polyaeni Strategem. l. 3, p. 298. HUDS. *ead.* ἀκατίων) ἀκάτων Ar. C. Cl. IDEM. Reg. Caſſ. Dan. *ead.* ὤνευον) Vide Nic. Loënſis Miſcell. l. 9, c. 6, & Annott. ad Schol. HUDS. Ἔνευον Dan.

Pag. 210. *l.* 3. ἔβαλλον) ἔβαλον Gr. *l.* 4. ἀνεῖλον) εἷλον Reg. Caſſ. *l.* 8. περὶ ἕρμα) περιερμα Marg. C. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Gr. Abeſt a Reg. & Caſſ. ſed in hoc recens manus in marg. ſcripſerat περιερμα. *ead.* περιβαλλη) περιβάλλει Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 9. δ' αὖθις) δε αὖθις Gr. *l.* 13. ἔπεμψαν δὲ &c.) Id eſt: οἱ Συρακούσιοι ἐς τὰς πόλεις τῶν Κορ. καὶ Ἀμπρ. καὶ Λακ. πρέσβεις ἔπεμψαν. Vel πρέσβεις ἐκ Κορινθίων καὶ Ἀμπρακιωτῶν αἱρεθέντας ἐς τὰς Σικελίας πόλεις ἔπεμψαν. Ae. Port. HUDS.

Pag. 211. *l.* 1. Ἀμπρακιωτῶν) Ἀμβρακιωτῶν Reg. Gr. *l.* 2. ἀγγελοῦντας) ἀγγελλόντας Ar. C. Ald. Flor. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. Dan. Ἀγγέλοντας Mſ. & ed. Baſ. *l.* 5. αὖ om. Gr. HUDS. Cam. Gr. habet etiam τά τ' ἄλλα. *ead.* ἐλπίσιν) ἐλπίσι Gr. & contra εἰσὶν Caſſ. *l.* 6. ἀξιώσοντας) ἀξιώσονται Reg. Caſſ. *ead.* ξυμβοηθεῖν) ξυνβοηθεῖν Caſſ. *ead.* αὐτοὺς) αὐτῶν, & inter verſus αὐτοὺς Gr. *l.* 8. πρότερον) πρότεροι Reg. *l.* 11. τὸ deeſt Gr. *l.* 13. καὶ πλεύσας πρὸς τὴν Πελοπόννησον) καὶ πλεύσας ἐς τὴν Πελοπόννησον Ar. HUDS.

Pag. 212. *l.* 1. τῶν omittunt Ar. C. ut & mox τινάς. HUDS. Τινὰς abeſt etiam a Reg. Caſſ. Dan. *l.* 2. τινὰς ἐπὶ τὰς ναῦς deeſt Cam. *l.* 3. Λιμνηρᾶς) Λιμήρας Caſſ. Λυμηρᾶς Gr. *l.* 4. καταντικρὺ) κατ' ἀντικρὺ Caſſ. *l.* 5. ἐστὶ) ἐστὶν Gr. *l.* 7. αὐτόσε deeſt Camerar. *ead.* αὐτομολῶσι) αὐτομολοῦσι Reg. *l.* 8. αὐτοῦ) αὐτῶν Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 9. ξυγκατέλαβε τὸ χωρίον) Id eſt: σὺν τοῖς ἑαυτοῦ στρατιώταις κατέλαβεν, καὶ ὑποχείριον ἐποιήσατο. Vel, quod veriſimilius, τείχει ξυγκατέλαβε. Ae. Port. Ξυγκατ-

ἔβαλε in Codd. Mſſ. Huds. Sic Dan. Ξυγκατέβαλε Cam. Ξυνκατέλαβε Gr. *l.* 11. ἐκεῖθεν) ἐκεῖ Ar. C. Huds. *ead.* τὸν ἐς τὴν Σικελίαν) τὸν ἐν τῇ Σικελίᾳ Ar. C. Idem. Dan. *l.* 12. ὅτιτάχιστα) ὅτι τάχιστα Caſſ. Reg. *ead.* ποιῆται) ποιῆσαι Cam. ποιεῖται Caſſ. & a prima manu Gr. deinde emendatum erat ποιῆται. *l.* 13. ἕως) ὡς Marg. Ar. C. Cl. Huds. Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 213. *l.* 2. τοῦ Διακοῦ) τῶν Διακοῦ Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Τῶν Δακικοῦ Schol. & Cam. Sed vera & proba eſt vulgata lectio. nam Δῖοι Θρᾶκες fuerunt gens nota inter Thraciae populos. Thucydides ſupra lib. 2, cap. 96, παρεκάλει δὲ καὶ τῶν ὀρεινῶν Θρακῶν πολλοὺς τῶν αὐτονόμων καὶ μαχαιροφόρων, οἳ Δῖοι καλοῦνται. Τοῦ Δακικοῦ Cl. in marg. Huds. Τοῦ Διακοῦ Mſ. Baſ. *l.* 4. ξυμπλεῖν) συμπλεῖν Caſſ. *l.* 6. πρὸς τὸν deſunt Cam. *ead.* τῆς om. Ar. *l.* 7. ἐφαίνετο &c.) ἐφαίνετο ἐπειδὴ, omiſſis intermediis, quae recens manus in marg. ſcripſit, Reg. Ἐφαίνετο δραχμὴν γὰρ ἐπειδὴ Caſſ. cetera deinde in marg. ſcripta ſunt. *l.* 11. ἐπιουσῶν) ἐπιούσαις Marg. Ar. C. Cl. Huds. Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 214. *l.* 1. εἰσβολαὶ) ἐσβολαὶ Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 2. ὁτὲ μὲν) ὅτε μὲν & mox ὅτε δὲ Reg. Sic etiam a prima manu fuerat in Gr. *l.* 3. ἴσης φρουρᾶς) ἴσην φρουρὰν appellat Thucyd. τὴν ἔχουσαν ἴσον στρατιωτῶν ἀριθμὸν, τὴν ἐκ τοῦ αὐτοῦ πλήθους ἀεὶ συνεστῶσαν. Ae. Port. Huds. Φρουρὰς καὶ καταθ. Caſſ. *l.* 7. χώρας ἁπάσης) Id eſt: πάντων τῶν τῆς χώρας ἁπάσης καρπῶν καὶ ὠφελειῶν. Ae. Port. Huds. *l.* 8. ηὐτομολήκεσαν) ηὐτομόλησαν Dan. *l.* 10. ὑποζύγια) ὑποζύγια ſunt πάντα τὰ κτήνη καὶ ζῶα τὰ ὑπὸ ζυγὸν ἀγόμενα. Hic vero Thucydides boves ſolum reſpicere videtur. Ae. Port. Huds. *l.* 12. χώραν deeſt, adſcriptum in marg. Gr. *l.* 14. ξυνεχῶς) συνεχῶς Reg.

Pag. 215. *l.* 2. Δεκελείας) Δεκελίας Caſſ. *l.* 3. θᾶσσον) θάσσων Reg. Caſſ. *ead.* περὶ Σούνιον) τότε περὶ Σούνιον Cl. Huds. *l.* 4. ἐγίγνετο) ἐγένετο Reg. *l.* 6. τὴν μὲν ἡμέραν) τήν τε ἡμ. Gr. *l.* 8. ἐφ' ὅπλοις) Per ὅπλα hic intelligit ſtationem, in qua certa militum manus pernoctabat. Ae. Port. Huds. *l.* 11. ἅμα εἶχον) εἶχον ἅμα Reg. *l.* 13. ἐπιτειχισμῷ) ἐπὶ τειχισμῷ Reg. *l.* 14. ἐκ Σικελίας) ἐκ τῆς Σικ. Gr. Huds. *ead.* ἀλλὰ ἐκεῖ) ἀλλ' ἐκεῖ Reg. Caſſ.

Pag. 216. *l.* 1. οὐδὲν) οὐδένα Caſſ. Gr. *l.* 2. Ἀθηνῶν) Ἀθηναίων Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds.

Reg. Caſſ. Dan. *ead.* τὸν παράλογον) Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 157. *l.* 4. κατ' ἀρχὰς) καταρχὰς Reg. Caſſ. *l.* 7. ἐς) εἰς Reg. Caſſ. & paulo poſt rurſus εἰς Σικελίαν & deinde πρὸς ἀνείλοντο Caſſ. *l.* 11. δι' ἃ) Id eſt: δι' οὓς πολέμους. nam ad σημαινόμενον refertur. Ae. Port. HUDS. *ead.* ὑπό τε τῆς) ὑπὸ τῆς Ar. C. IDEM. Reg. Caſſ. Gr. Cam. *l.* 14. τῶν κατὰ θάλασσαν ἀντὶ τοῦ φόρου τοῖς ὑπηκόοις ἐποίησαν) τοῖς κατὰ θάλασσαν ὑπηκόοις ἀντὶ τοῦ φόρου ἐποίησαν Cl. HUDS. Τὸν κατὰ θάλ. Reg. Τὴν κατὰ θάλ. Caſſ.

Pag. 217. *l.* 8. εἰπόντες) Inter alia, quae prorſus a Graeci ſermonis conſuetudine abhorrere falſo putantur, occurrit verbum εἰπεῖν pro iubere: cuius uſus Thucydidi familiaris, cui nihil cum literis Hebraicis (e quarum imitatione ſumtus eſſe creditur) commercii fuiſſe conſtat. Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. pag. 199. HUDS. *l.* 9. Εὐρίπου) Scil. Χαλκιδικοῦ. IDEM. Εὐρίπτου Caſſ. *l.* 12. ἐποιήσατο) ἐποιήσαντο Ar. C. HUDS. Dan. *ead.* διὰ τάχους) διατάχους Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 14. Μυκαλησσὸν) Μυκαλισσὸν Reg. & ſic in ſeqq.

Pag. 218. *l.* 4. τινὰ) τινὰς & mox ἐπαναβάντας Reg. Ἐπαναβάντας etiam Caſſ. *l.* 6. βραχέος) Ita Gr. ex emendatione, quod fuerat βραχέως. *l.* 7. ἐσπεσόντες) ἐπιπεσόντες Ar. HUDS. *l.* 8. οἱ Θρᾷκες ἐς) οἱ ἄνδρες ἐς C. IDEM. *l.* 12. καὶ ante ὑποζύγια omittunt Ar. C. IDEM. *l.* 13. γένος) γεγονὸς Gr. *ead.* τὸ τῶν Θρᾳκῶν) τὸ deeſt Ald. Baſ. HUDS. At habet Mſ. Baſ. *ead.* ὅμοια τοῖς &c.) Ita Marg. C. Cl. Gr. Priſcian. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Ὅμοια τοῖς φονικοῖς δηλονότι μάλιστα &c. Ar. Quam lectionem ex gloſſemate aliquo, ad oram libri appoſito, in textum irrepſiſſe conſtat. HUDS. Ὅμοια τοῖς Reg. Caſſ. *l.* 14. ἐν ᾧ) Id eſt, ὅταν, ſubaudiendo χρόνῳ. Vide Vigeri Idiotiſm. cap. 9, ſect. 3. HUDS. *ead.* θαρσήσῃ) θαρσῇ Marg. Θρασήσῃ Ar. HUDS. Reg.

Pag. 219. *l.* 1. ἐστὶ) ἐστὶν Gr. *ead.* τε deeſt Reg. *l.* 2. καθειστήκει) καθεστήκει Reg. Caſſ. *l.* 5. οὐδεμιᾶς ἧσσων) οὐδὲ μιᾶς ἧσσον Caſſ. *ead.* μᾶλλον omittunt Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 6. ἀδόκητός τε) ἀδόκητόν τε C. HUDS. *ead.* αὕτη) αὐτὴ Gr. Αὐτῇ Ald. Flor. Baſ. IDEM. *l.* 8. προκεχωρηκότας) προσκεχωρηκότας Cl. IDEM. *l.* 9. φοβήσαντες) βοηθήσαντες C. IDEM. Dan. *l.* 11. ἤγαγεν) ἤγαγον Reg.

l. 12. τοὺς πλείστους) Vel hoc per hyperbolen dictum pro πολλοὺς, cum ex mille & ducentis Thracibus, ducenti & quinquaginta ſolum ceciderint: vel per τοὺς πλείστους intelligit τοὺς ἐς τὰ πλοῖα ἐσβαίνειν ἐθέλοντας καὶ νεῖν οὐκ ἐπισταμένους. Ae. Port. Τοὺς πλείους in Codd. Mſſ. Huds. Ita Dan. *l.* 13. ὡς ἑώρων &c.) ὡς ἑώρων τὴν φυγὴν, ἀνορ. Marg. Huds. *ead.* ὁρμισάντων) ὁρμησάντων Reg. *l.* 14. ζεύγματος) Ita vertit Valla, quaſi legeretur τοξεύματος, non ζεύγματος. Ἔξω τοξεύματος Gr. Huds.

Pag. 220. *l.* 2. προεκθέοντές τε καὶ) προσεκθέοντες καὶ &c. Ar. C. Huds. Τε abeſt etiam a Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Dan. Gr. *l.* 3. ἐπιχωρίῳ) ἐπικαιρίῳ potius quam ἐπιχωρίῳ legiſſe videtur Valla. Huds. *l.* 4. ἐν τούτῳ) Id eſt: ἐν τοιαύτῃ τῇ εὐκόσμῳ ἀναχωρήσει. Vel, διὰ τοιαύτην τὴν εὔκοσμον ἀναχώρησιν, καὶ ἀκριβῆ φυλακὴν, ἣν ἐποιοῦντο. Ae. Portus. Huds. *l.* 5. ἐγκαταληφθὲν) ἐγκαταλειφθὲν Reg. *l.* 8. διέφθειραν) διεφθάρησαν Ar. Huds. *l.* 10. Θηβαίων τῶν) Θηβαίων καὶ τῶν Gr. *ead.* Βοιωταρχῶν) Βοιωτάρχων C. Ald. Flor. Baſ. Huds. *l.* 11. τὰ μὲν κατὰ) τὰ μὲν δὴ κατὰ Gr. Idem. Haec eſt ſcriptura Cod. Reg. in Gr. eſt vulgata.

Pag. 221. *l.* 3. Φειᾷ) Haec urbs etiam Φέα dicitur. Huds. *ead.* λαβὼν om. Ar. C. Cl. Gr. Ald. Baſ. Idem. Et Reg. Caſſ. Dan. *l.* 5. οἱ δ' ἄνδρες) οἱ δὲ ἄνδρες Ar. Huds. *l.* 6. μετὰ τοῦτο) μετατοῦτο Reg. Caſſ. *l.* 7. Κεφαλληνίαν) Κεφαληνίαν Gr. *l.* 8. Μεσσηνίων) Μεσηνίων C. Huds. *l.* 10. Ἀλυζίαν) Haec urbs Αἰλυζία dicitur Xenophonti, Ἀλυττία Scylaci, Ἀλύζεια Stephano, Ἀζύλεια Ptolemaeo. Vide Palmerii Graeciam Antiq. p. 415, & Stephanum περὶ πόλεων. Huds. *l.* 14. τά τε ἄλλα) τά τ' ἄλλα Gr.

Pag. 222. *l.* 2. καὶ Κόνων) καὶ ὁ Κόνων Gr. Huds. Καὶ Κώνων Reg. *l.* 4. καταλύουσι τὸν πόλεμον) Id eſt: καταλύσασαι τὸν πόλεμον, ἐκεῖθεν οὐκ ἀποχωροῦσι. Vel, τὸν πόλεμον ποιούμεναι οὐ παύονται, ἀλλ' ἐκεῖ μένουσαι ἀεὶ πολεμοῦσιν. Ae. Port. Huds. *l.* 5. ἐκέλευεν) ἐκέλευσεν Reg. Gr. *l.* 6. αὐτοὺς) Scil. τὸν Δημοσθένη καὶ τὸν Εὐρυμέδοντα. Ae. Port. Huds. *ead.* ἱκανοὺς ὄντας) ἱκανὰς οὔσας Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Idem. Reg. Caſſ. Dan. *ead.* δεούσαις εἴκοσιν ταῖς) δεούσας εἴκοσι τὰς Cl. Huds. Εἴκοσι etiam Caſſ. Gr. *l.* 9. ἄριστα) ἀρίστας Reg. Caſſ. *l.* 11. τὰ περὶ τῆς στρατιᾶς &c.) Id eſt: τὰ πρὸς τὴν στρατείαν ἡτοιμάζοντο καὶ στρατιώτας ξυνέλεγον. Ae. Portus. Huds.

l. 12. καὶ πεντεκαίδεκά τε ναῦς) καὶ πέντε καὶ δέκα ναῦς Ar. C. IDEM. Καὶ πέντε καίδεκα ναῦς Gr. Τε etiam abeſt a Reg. Caſſ. Dan. *l.* 15. ἠρέθη) Ita vertit Valla, quaſi ἐῤῥήθη legeretur. HUDS.

Pag. 223. *l.* 1. τε deeſt Ar. HUDS. *l.* 3. τοῦ deeſt Reg. Caſſ. *l.* 6. προπυθόμενος) πυθόμενος Cl. HUDS. *ead.* ἐς τῶν) ἐκ τῶν Dan. *l.* 7. Κεντόριπάς τε καὶ Ἀλικυκαίους) Κεντόριπάς τε καὶ Ἀλικυαίους Cl. Gr. Ar. Ald. Baſ. Κεντόριπάς τε καὶ Ἀλκυαίους C. Κεντοριπίνους τε καὶ Ἀγυριναίους reſcribendum cenſet Cluverius. Vide Annott. HUDS. Ἀλικυαίους Reg. Caſſ. Ἀλικναίους Gr. non Ἀλικυαίους. *l.* 8. διαφήσωσι) ἀφήσουσι Ar. C. Διαφήσουσι Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 12. Σικελιωτῶν) Vide Cluverii Siciliam Antiq. p. 39, 314. HUDS. *l.* 13. τριχῆ omittunt Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. Cam. In Caſſ. rec. manus inter ἐνέδραν & τινὰ ſcripſerat.

Pag. 224. *l.* 2. πεντακοσίους καὶ χιλίους) χιλίους καὶ πεντ. Cam. *l.* 6. τριακόσιοι) διακόσιοι Gr. HUDS. *l.* 7. Γελῶοι) Γελαῖοι Mſ. Baſ. *ead.* ναυτικόν τε &c.) Id eſt: ἔπεμψαν στρατιωτῶν ναυτικὸν πλῆθος τὸ πέντε ναῦς ἐκπληροῦν δυνάμενον. Vel, ναυτικὸν στρατὸν ἱκανὸν πρὸς τὸ πέντε ναῦς ἐκπληροῦν. ſcil. ἀκοντιστὰς τετρακοσίους καὶ ἱππέας διακοσίους. Ae. Port. HUDS. *l.* 8. τετρακοσίους) τριακοσίους Reg. *l.* 9. γάρ τοι) γάρ τι Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg. Caſſ. Schol. *l.* 10. οὗτοι δ' οὐδὲ) οὗτοι δὲ οὐδὲ C. Οὗτοι δὲ non agnoſcit Ar. HUDS. *l.* 12. ξυστάντες) ξύμπαντες Ar. in marg. IDEM. Ξυνστάντες Caſſ. *l.* 13. ἐπέσχοντο εὐθέως) ἐπέσχον τὸ εὐθέως Cam. & a recenti emendatione Caſſ. Ἐπέσχον τοευθεως Gr. *l.* 14. καὶ Εὐρυμέδων) καὶ ὁ Εὐρυμέδων Caſſ.

Pag. 225. *l.* 1. ἤδη deeſt Gr. Cam. *l.* 4. Χοιράδας) Cluverius haſce inſulas ad ipſum Tarentinae urbis portum, in conſpectu Metapontii & oſtii amnis Bradani poſitas fuiſſe cenſet Ital. Antiq. p. 1325. Sed Caſaubonus in ſuis ad Strabonem notis p. 122 exiſtimat, Χοιράδας νήσους (quarum meminit Thucydides) eſſe τῶν Ἰαπύγων ἄκρας τρεῖς. de quibus Strabo p. 261. HUDS. *l.* 6. Μεσσαπίου) Μεσαπίου Ar. C. Univerſa Iapygia in tres partes olim diviſa erat, quarum Meſſapia peninſula continebatur, quae a Tarento ad Brunduſium mari Auſonio Ionioque iungitur. Vide Cluverii Siciliam Antiq. p. 1227. HUDS. Μεσαπίου Gr. *l.* 7. Ἄρτα) Ἄρτῳ legiſſe videtur Athenaeus l. 3, c. 25. HUDS.

ead. ὅσπερ καὶ) καὶ deeſt Ar. C. Idem. *l.* 15. ὑπελέλειπτο) ὑπελείπετο Ar. in marg. Idem. Ἥτις pro εἴτις Cam.

Pag. 226. *l.* 1. ξυστρατεύειν) ξυνστρατεύειν Caſſ. Gr. *l.* 6. ναυσὶν) ναυσὶ Caſſ. *l.* 9. προσπληρώσαντες) πληρώσαντες Ar. C. Huds. Dan. *l.* 11. Ἐρινεὸν) Oppidum Achaiae, teſte Stephano Byzant. Forſan vero non oppidum, ſed portus Achaiae, de quo Pauſanias in Achaicis: Ἐς δὲ λιμένα Ἐρινεὸν ἐξ Ἀθηνᾶς τείχους, παράπλους ἐννενήκοντά εἰσι στάδιοι· ἑξήκοντα δὲ ἐς Αἴγιον ἀπὸ τοῦ Ἐρινεοῦ. pag. 229 ed. Wechel. Huds. Ἐριναιὸν Reg. *ead.* Ῥυπικῇ) Ῥύπαι πόλις Ἀχαϊκὴ Steph. Σταδίους δὲ Αἴγιον περὶ τοὺς τριάκοντα ἀπέχει Ῥυπῶν. Pauſan. in Achaicis p. 230. Vide Strab. lib. 8, pag. 387. Huds. *l.* 12. χωρίου) χώρου Ar. Huds.

Pag. 227. *l.* 2. παρετέτακτο) παρετέταντο C. Huds. *l.* 3. Πολυάνθης Κορίνθιος) Πολυάνθης ὁ Κορίνθιος Dan. *l.* 5. Δίφιλος) Δίφυλος Reg. Mox ἔπλευσαν Cam. *l.* 6. ἀρθέντος αὐτοῖς τοῦ σημείου) Vide Schefferum de Militia Navali lib. 3, cap. 6, pag. 229, 230. Huds. *l.* 10. οὐδεμία) οὐδὲ μία Caſſ. & paſſim. *l.* 11. ἐμβαλλόμεναι) ἐμβαλόμεναι Ald. Baſ. Huds. *l.* 12. παρεξειρεσίας) παρεξειρεσία eſt ſpatium in puppi aut prora remis vacuum. Vide Annott. ad IV, 12, & Schefferum l. 1, c. 6, p. 51. Huds. *l.* 13. ἐπωτίδας) Patet ex his verbis, epotides trabes fuiſſe tabulaſque craſſiores, ab utroque prorae latere aurium inſtar prominentes, ad eludendos roſtrorum ictus. Sic vocem interpretantur Scholiaſt. Suidas, & Etymol. Magn. Vide Schefferum de Militia Nav. l. 2, c. 5, p. 128, 129. Huds. Ἐπώτιδας Gr.

Pag. 228. *l.* 2. τὴν deeſt C. Huds. *l.* 3. ἐπαγωγὴν) ἐπαναγωγὴν Caſſ. *l.* 5. οὐδ' ἄνδρες) οὐδὲ ἄνδρες Gr. *ead.* οὐδετέρων) οὐδ' ἑτέρων Caſſ. Gr. *ead.* ἑάλωσαν) ἑαλώκεσαν Reg. *l.* 6. ναυμαχοῦντες ῥᾳδίως διεσώζοντο) ναυμαχοῦντες καὶ διεσώζοντο Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 7. τῶν δὲ Ἀθηναίων) τῶν δ' Ἀθην. Gr. *l.* 11. ἡσσᾶσθαι) ἡττᾶσθαι C. Huds. Caſſ. Gr. Dan. Cam. *ead.* δι' ὅπερ) διόπερ Gr. *ead.* γὰρ om. Ar. C. Huds. *l.* 12. οἵ τ' Ἀθηναῖοι) οἵ τε Ἀθην. Gr.

Pag. 229. *l.* 1. οἱ Ἀθηναῖοι ἔστησαν τροπαῖον &c.) οἱ Ἀθηναῖοι ἔστησαν τροπαῖον καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ ὡς νικήσαντες· ἀπεῖχον δὲ τοῦ Ἐρινεοῦ &c. malit Ae. Port. quam lectionem interpretatione ſua ſecutus eſt. Huds. Ἀπέχον

Reg. Caſſ. & ex emendat. Gr. *l.* 4. ἐτελεύτα) ἐτελευτήθη Marg. Cam. Gr. HUDS. *l.* 5. ὁ ante Λύρυμ. deeſt Reg. Dan. *ead.* ξυστρατεύειν) ξυνστρατεύειν Caſſ. Gr. *l.* 9. πρῶτον deeſt Reg. additum in marg. rec. manu. *ead.* Συβάρει) Συβάρῳ Ar. Vide Cluverii Italiam Antiq. p. 1263. HUDS. *l.* 10. Θουριάτιδος) Θουριάδος Ar. C. Cl. Gr. IDEM. Reg. Caſſ. Dan. Cam. *l.* 11. Ὕλια) Ὕλίῳ Ar. Difficile eſt, certum aliquem amnem oſtendere, quem veterum Hyliam eſſe liquido affirmare poſſis: eum tamen eſſe ſtatuo, qui 111 millia paſſuum ab *Cariate novo* ab oriente in mare effunditur. Cluver. Ital. p. 1314. HUDS. *l.* 12. προσπέμψαντες) προπέμψαντες malit Ae. Port. IDEM.

Pag. 230. *l.* 1. ἐς τὸ αὐτὸ) Scil. χωρίον, πρὸς τὸ αὐτοὺς ἐπαναλαβεῖν καὶ φέρειν. Ae. Port. HUDS. *l.* 3. Πέτραν) Leucopetram intelligit. IDEM. *l.* 8. φθασαι deeſt Dan. *l.* 9. τό, τε) τότε Ar. Ald. Flor. Baſ. HUDS. *l.* 10. τῆς deeſt C. IDEM. Dan. *l.* 11. καὶ τὰς πρώρας) Hoc commentum Ariſtoni Corinthio adſcribit Diodorus Sic. quem vide lib. 13, pag. 336 ed. Stephan. pag. 141 ed. Rhod. HUDS. *ead.* ἐς ἔλασσον) ὡς ἔλαττον Camer. *l.* 12. καὶ τας ἐπωτίδας) Vide Var. Lect. ad pag. 227. IDEM. Ἐπωτίδας Gr. *l.* 13. παχείας) παχείαις Ar. C. HUDS. Reg. *ead.* ἀντηρίδας) ἀντήρειδας Ar. C. Cl. Gr. Ἀντηρίδας Ald. Flor. Baſ. Vide Etymol. Magn. in voce ἀντήρεις. HUDS. Ἀντήρειδας Dan. Αὐτήριδας Reg. Ἀντήριδας Caſſ. Ἀντηρίδας Gr. *ead.* ἀπ' αὐτῶν) ἐπ' αὐτῶν Dan. *l.* 14. τοίχους) τείχους Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg. & in marg. γρ. τοίχους. In Caſſ. rupta erat charta, ut cerni non poſſet, τείχους, an τοίχους eſſet.

Pag. 231. *l.* 1. ἐπεσκευασμένοι) ἐπισκευασάμενοι Marg. Cam. Cl. HUDS. Reg. Caſſ. Ἐπισκευασμένοι Gr. & Mſ. Baſ. non ut Camer. *l.* 8. ἀναῤῥήξειν τὰ πρώραθεν αὐτοῖς &c.) Id eſt: ἐνόμισαν ἀναῤῥήξειν τὰ πρώραθεν αὐτοῖς (i. e. τὰς αὐτῶν πρώρας, τὰ τῶν πρωρῶν μέρη) παρέχοντες ἑαυτοὺς (i. e. ἐπερχόμενοι) τοῖς τῶν σφετέρων νεῶν στερίφοις καὶ παχέσιν ἐμβόλοις πρὸς τὰ κοῖλα καὶ ἀσθενῆ τῶν πολεμίων πρωρῶν μέρη. Ae. Port. HUDS. *l.* 9. πρὸς κοῖλα) προσκοιλᾶσθαι Mſ. Baſ. *l.* 10. τοῖς δὲ Ἀθηναίοις) τοῖς δ' Ἀθην. Gr. *l.* 11. οὔτε περίπλουν) Vid. Scheffer. de Mil. Nav. l. 3, c. 6, p. 232, & Thucydidis Schol. I, 49 & II, 89. HUDS. *l.* 12. ὥσπερ τῆς τέχνης) ὥσπερ τῇ τέχνῃ Ar. in marg. IDEM. Ὥσπερ τῇ τέχνῃ in textu, ὥπερ τῆς τέχνης in marg. manu recenti Reg.

Pag. 232. *l.* 2. κυβερνητῶν) κυβερνητήρων Gr. *ead.* τὸ ἀντίπρωρον ξυγκροῦσαι) τῇ ἀντίπρωρον ξυγκρούσει Marg. Ar. C. Huds. Dan. Τὸ ἀντίπρωρον συγκρούσει Reg. Caſſ. Τὸ ἀντ. συγκροῦσαι Gr. Τῇ non habet Marg. *l.* 8. ἥν πη βιάζωνται) ἥν που βιάζονται Ar. Ἣν πη βιάζονται C. Huds. Ἣν που βιάζωνται Dan. Ἣν πῃ βιάζωνται Caſſ. In Gr. βιάζωνται emendatum erat e βιάζονται. *l.* 11. ἐν ἁπάσαις) ἐπὶ πάσαις Gr. Huds. *ead.* οὐκ οὔσης &c.) οὐκ οὔσης αὐτοῖς Συρακουσίοις ceteris in margine ſcriptis Reg. Caſſ. *l.* 12. τῆς omittunt Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Cam. *ead.* ἀνακρούσεως) κρούσεως Reg. Cam. *l.* 13. περιπλεῦσαι) προσπλεῦσαι Ar. Huds.

Pag. 233. *l.* 2. Πλημμυρίου) Πλημυρίου Gr. Cam. & hic ita ſemper. *l.* 6. ἤδη deeſt Dan. *l.* 7. τῷ τε πεζῷ ἅμα καὶ) ἅμα τῷ τε πεζῷ ἅμα καὶ Gr. Τε deeſt Ar. C. Huds. *l.* 8. προὐξαγαγὼν) Ita Gr. Huds. *l.* 9. καθόσον πρὸς τὴν πόλιν &c.) Id eſt: κατ' ἐκεῖνο τὸ τοῦ τείχους μέρος, καθ' ὅσον (καθ' ὃ) αὐτοῦ (αὐτόθι) ὁ Γύλιππος πρὸς τὴν πόλιν ἑώρα (ὁρᾷν ἐδύνατο.) Vel, καθ' ὃ, αὐτὸ τὸ τεῖχος, αὐτοῦ (αὐτόθι) πρὸς τὴν πόλιν ἑώρα (πρὸς τὴν πόλιν τετραμμένον ἦν.) Ae. Port. Καθ' ὅσον Ar. C. Huds. *l.* 10. Ὀλυμπιείου) Ὀλυμπίου Ar. ut & mox infra. Idem. *ead.* οἵ τε deeſt C. Idem. *l.* 11. γυμνητία) γυμνητεία Ar. C. Huds. Caſſ. Dan. & a prima manu Gr. in quo deinde eraſum erat ε. Γυμνιτεία Reg. *l.* 12. ἐπὶ θάτερα) ἐπιθάτερα Caſſ. Gr. *l.* 13. μετὰ τοῦτο) μετατοῦτο Reg. *l.* 14. τῶν om. Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. Huds. Reg. Caſſ. Gr. Dan. *ead.* τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Ar. C. Huds.

Pag. 234. *l.* 1. καὶ deeſt Cam. *l.* 3. ἀντιπαρετάσσοντο) ἀντεπαρετάσσοντο Gr. *l.* 4. Ἀθηναῖοι om. Gr. Huds. Cam. *ead.* ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπιείου) ἀπ' Ὀλυμπιείου Camer. *l.* 5. κατὰ τάχος) κατατάχος Ar. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Idem. Reg. Caſſ. *l.* 9. αἱ om. Cl. Huds. Caſſ. *l.* 11. ἐπιπολὺ) ἐπὶ πολὺ Reg. *l.* 13. μίαν deeſt Caſſ. *l.* 14. οἱ deeſt Ar. C. Huds. Reg. Caſſ.

Pag. 235. *l.* 4. τὰ abeſt Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 5. τριηράρχους) τριηράρχας Ar. C. Huds. *l.* 7. προώρμισε) προώρμησε Caſſ. *l.* 8. κλειστοῦ) κλῃστοῦ Marg. Cl. Gr. Huds. Reg. Schol. *l.* 10. κατέστησεν) κατέστησαν Caſſ. *l.* 12. παρασκευαζόμενοι) παρασκευασάμενοι Baſ. παρασκευαζόμενοι Cam. *ead.* ὅλην ἡμέραν) ὅλην τὴν ἡμέραν Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. Huds. Reg. Caſſ.

Dan. *l.* 15. προϊαίτερον) πρότερον Ar. C. Cl. τὸ πρότερον Marg. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Πρότερον Reg. Caſſ. Dan. Πρωΐτερον Gr. In margine Reg. recenti manu ſcriptum eſt γϱ. πρωΐτερον, ἢ, τὸ πρότερον. Ita & Cam. *ead.* τῇ δὲ ἐπιχειρήσει) τῇ δ' ἐπιχ. Reg. Caſſ. Gr. *ead.* τε deeſt Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. Gr.

Pag. 236. *l.* 2. τὸν αὐτὸν τρόπον deſunt Cam. *ead.* ἐπιπολὺ) ἐπὶ πολὺ C. ut & mox infra. HUDS. Gr. hic. *l.* 3. πρὶν δὴ 'Αρίστων) Vide Plutarchi Niciam pag. 536 ed. Francof. HUDS. *l.* 4. Πυῤῥίχου) Πυριθου Ar. IDEM. Deeſt Camerar. *ead.* μετὰ abeſt Ar. IDEM. *l.* 7. ὅτιτάχιστα) ὅτι τάχιστα C. itidemque paulo infra. IDEM. Reg. Caſſ. utroque loco. Gr. hic. *ead.* παρὰ τὴν θάλασσαν μεταστῆσαι κομίσαντας) μεταναστήσαντας, ἐπὶ τὴν θάλασσαν κομίσαι Marg. Cam. HUDS. Schol. vulgatus, non Caſſ. Παρὰ τὴν θάλατταν μεταστῆσαι κομίσαντας Mſ. Baſ. non ut e Camer. Hudſ. *l.* 10. αὐτοὺς) αὐτοῖς Marg. Ar. C. Cl. in marg. Αὐτοῦ malit Ae. Portus. HUDS. Αὐτοῖς Reg. Caſſ. Dan. *l.* 11. ἀριστοποιήσωνται) ἀριστοποιήσονται Caſſ. *ead.* δι' ὀλίγου) διολίγου Reg. *ead.* αὖθις καὶ &c.) αὖθις καὶ αὖθις καὶ αὐθήμερον Ar. C. HUDS. Dan. & Caſſ. *l.* 12. αὐθήμερον) αὐθημερὸν Reg. Caſſ.

Pag. 237. *l.* 1. πρύμναν) Vide Scholia ad I, 50, Var. Lect. ad III, 78, Schefferum de Militia Naval. pag. 104. HUDS. *l.* 4. τά τε ἀλλα) τά τ' αλλα Gr. *l.* 7. τὰς deeſt C. HUDS. *l.* 11. 'Αθηναιοις, αὐτοῦ ὑπὸ σφῶν αὐτῶν διαμέλλοντας) 'Αθηναίοις, ὑπὸ σφῶν διαμέλλοντας C. 'Αθηναίοις ὑπὸ σφῶν αὐτῶν διαμέλλοντας Ar. Cl. HUDS. Caſſ. Dan. Cam. *l.* 14. ἠμύνοντο omittunt Ar. C. HUDS. Caſſ. Dan. Idem e Cl. videtur voluiſſe Hudſonus, e quo nihil aliud ſcribit, quam ἠμύνοντο, quae eſt ſcriptura vulgata.

Pag. 238. *l.* 1. τε deeſt C. HUDS. Caſſ. Mox ναυσὶ Gr. *l.* 2. ἀνεῤῥήγνυσαν) ἀπεῤῥήγνυσαν Ar. C. HUDS. *l.* 4. αὐτοῖς ἀκοντίζοντες) Id eſt: ἐπ' αὐτοῖς, vel κατ' αὐτῶν τῶν 'Αθηναίων ἀκοντιζοντες. Ae. Port. HUDS. Αὐτῶς Reg. Αὐτῆς Dan. *l.* 5. μείζω οἱ ἐν τοῖς λεπτοῖς πλοιοις περιπλέοντες) μεῖζον οἱ ἐν τοῖς λεπτοῖς πλοίοις παραπλέοντες Marg. Μεῖζον οἱ ἐν τοῖς &c. Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 7. ταρσοὺς) Suidas teſtatur, ταρσὸν dici τῶν ὀρνίθων τὴν πτέρωσιν, unde & τῶν κωπῶν σχηματισμὸν ſic vocitari. Item in navium remis ταρσοὺς vocat τὰ ἔξω τῶν κωπῶν. Euſtathius ταρσὸν dicit eſſe τὸν στοῖχον τῶν κωπῶν, ἐπεὶ πτεροῖς ἐοίκασι. At vero Aelius

Dionyſius ταρσοὺς exponit τὰ πλατύσματα τῶν κωπῶν, latiores & extremas remorum partes, quas Latini *palmulas* vocant: cui conſentit Pollux lib. 1, cap. 9. Vide Stephani Theſaur. voce ταρσός. HUDS. *ead.* ὑποπίπτοντες) περιπίπτοντες Marg. IDEM. *l.* 10. κατὰ κράτος) κατακράτος Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. IDEM. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 13. ὅρμον) Ut ὅρμος (ſtatio) differt a portu, vide Schefferum de Mil. Nav. l. 3, c. 8, p. 210, 213. HUDS. *l.* 14. μὲν deeſt Caſſ. *ead.* κεραῖαι) κεραία καλεῖται τὸ ἐπάνω τοῦ ἱστοῦ δεδεμένον πλάγιον ξύλον, οὗ ἐξάπτεται ἡ ὀθόνη. Scholiaſt. Homeri, Iliad. Σ. Vide Schefferum p. 142, 163. HUDS.

Pag. 239. *l.* 1. ἔσπλων) εὔπλων a prima manu, deinde ab eadem ἔσπλων Caſſ. *ead.* δελφινοφόροι) Vide Annott. *l.* 5. δ' οἱ Συρακούσιοι) δὲ οἱ Συρακ. Reg. *l.* 6. πολλὰς) πολλοὺς Dan. *ead.* τοὺς μὲν ζωγρήσαντες) τοὺς μὲν πολλοὺς ζωγρήσαντες C. Cl. HUDS. Caſſ. Dan. *l.* 7. τούς τε ἀποκτείναντες) τοὺς δὲ ἀποκτ. Mſ. Baſ. Reg. Caſſ. Τοὺς δ' ἀποκτ. Gr. *l.* 9. ἐχυρὰν) ἰσχυρὰν Gr. HUDS. *ead.* ναυσὶ πολὺ) ναυσὶ καὶ πολὺ Gr. IDEM. Reg. Cam. *l.* 10. ἐδόκουν δὲ) δοκεῖν δὲ Gr. Δοκεῖ δὲ Ald. Flor. Baſ. Ἐδόκει δὲ Marg. Steph. 1. Ἐδόκουν δὲ καὶ τὸν πεζὸν χειρώσασθαι Ar. C. HUDS. Δοκεῖν δὲ etiam Reg. & τὸν πεζὸν Reg. Caſſ. Δοκεῖν δὲ τὸ πεζὸν Mſ. & ed. Baſ. non ut Hudſon. *l.* 11. κατ' ἀμφότερα) Scil. τῷ τε πεζῷ καὶ τῷ ναυτικῷ. Ae. Port. HUDS. *l.* 13. ναῦς τε τρεῖς καὶ ἑβδομήκοντα) Decem & trecentas habuiſſe triremes, Diodorus ſcribit. qui vel librarii, vel ipſius Diodori eſt error. Vide Diodor. Sic. lib. 13, p. 336 ed. Steph. p. 141 ed. Rhod. HUDS. *l.* 14. μάλιστα deeſt Reg.

Pag. 240. *l.* 4. καὶ τοῖς μὲν Συρακουσίοις καὶ ξυμμάχοις) καὶ τοῖς ξυμμάχοις Cl. HUDS. *l.* 5. ἐν τῷ αὐτίκα) ἐντωαυτίκα Ald. Flor. Baſ. IDEM. *l.* 8. ἧσσον στρατὸν deſunt Reg. *l.* 13. εἶναι omittit Cl. HUDS. Reg. *l.* 14. τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Ar. C. itidemque paulo infra. HUDS. Caſſ. utroque loco. infra Gr.

Pag. 241. *l.* 1. τε deeſt Gr. *l.* 2. ὁ omittunt Ald. Flor. Baſ. HUDS. Gr. *l.* 5. ἂν ἦσαν) ἦσαν ἂν Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Ἂν ἦσαν Mſ. Baſ. Ἂν deeſt Gr. *l.* 7. ταῦτα οὖν ἀνασκοπῶν &c.) Hic verborum ordo: ὁ δὲ Δημοσθένης ἰδὼν ὡς εἶχε τὰ πράγματα, καὶ νομίσας οὐχ οἷόν τε εἶναι δ. οὐδὲ π. ὅπερ ὁ Νικ. ἔπ. ταῦτα οὖν ἀνασκοπῶν &c. reliqua per παρεμβολὴν dicta ſunt. ideoque hac ἐπαναλήψει

utitur perſpicuitatis ergo. Ae. Port. Huds. Ταῦτ' οὖν Reg. *l.* 9. ὅτιτάχος) ὅτι τάχος Reg. Caſſ. *ead.* ἀποχρήσασθαι) ἀποχρῆσθαι Ald. Flor. Baſ. Huds. Gr. *l.* 13. καὶ εἰ ἐπικρατήσειε) εἰ καὶ ἐπικρατ. &c. Ald. Flor. Baſ. Καὶ εἰ κρατήσειέ τις τῶν 'Επιπολῶν Ar. C. Κρατήσειε Cl. Huds. Εἰ καὶ ἐπικρατ. τις τῶν τ' 'Επιπολῶν Gr. Τε deeſt Cam. Cum Ar. C. faciunt Reg. Caſſ. Dan. *l.* 14. ῥαδίως ἂν αὐτὸ ληφθὲν) Pro ῥαδίως ἂν αὐτὸ ληφθήσεσθαι ἄν. Ae. Port. Huds. Αὐτῷ Reg.

Pag. 242. *l.* 2. ἠπείγετο) Vide Diodor. Sic. l. 13, p. 336 ed. Steph. 143 ed. Rhod. Huds. *ead.* οἱ om. Ar. C. Idem. Reg. Caſſ. Dan. Cam. *l.* 3. ἥξειν) ἕξειν Reg. Caſſ. Gr. Baſ. Steph. 2. Port. *l.* 4. τρίβεσθαι) τρίψεσθαι Gr. Huds. Cam. *l.* 5. τε τοὺς) τε καὶ τοὺς Gr. Huds. Cam. *ead.* ξυστρατευομένους) ξυνστρατευομένους Caſſ. Gr. Cam. *l.* 6. μὲν non habet Reg. *l.* 7. ἔτεμνον) ἔτεμον Reg. Caſſ. *ead.* οἱ deeſt Ar. Huds. *l.* 8. τε abeſt Ar. C. Idem. Caſſ. *l.* 9. καθ' ἑκάτερα) καθ' ἕτερα Marg. Ar. C. Huds. Caſſ. Καθέτερα Reg. *l.* 13. ἀποτειχίσματος) παρατειχίσματος Ar. C. Cl. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Τειχίσματος Cam.

Pag. 243. *l.* 1. προσβάλλοντες) προσβαλόντες Ar. C. Baſ. Huds. Dan. *l.* 2. ἄλλους deeſt Cam. *l.* 3. ξυνάρχοντας &c.) ἄρχοντας Cam. ξυνάρχοντας, ἐπενόει, καὶ τὴν ἐπιχείρησιν Marg. Ar. C. Cl. Huds. Caſſ. Ξυνάρχοντας ἐπενόει ἐπιχείρησιν Dan. *ead.* 'Επιπολῶν) 'Επιτολλῶν Caſſ. *l.* 4. ἀδύνατα) ἀδύνατον Ar. C. Huds. Caſſ. Dan. *l.* 6. πενθ' ἡμερῶν) πέντε ἡμερῶν Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. *ead.* καὶ τοὺς λιθολόγους) καὶ τοὺς ἄλλους λιθολόγους Ar. C. Καὶ τοὺς λιθολόγους καὶ ἄλλους πάντας τέκτονας λαβὼν Marg. Huds. Καὶ τοὺς ἄλλους λιθολ. Dan. *l.* 8. τε deeſt Reg. *l.* 9. τοῦ omittunt Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. Huds. Reg. *l.* 10. τὴν πᾶσαν στρατιὰν) τὴν πρώτην στρατιὰν Camer. Huds. Gr. *l.* 12. ἐπειδὴ omitt. Ar. C. Huds. Dan. *ead.* Εὐρύηλον) Εὐρυκλον Dan. *l.* 13. τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Caſſ. Gr. & pag. 245 Caſſ.

Pag. 244. *l.* 1. προσβάντες) προβάντες Dan. *l.* 2. τινὰς deeſt Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 4. ἐν προτειχίσμασιν non agnoſcunt Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Camer. *l.* 5. ἄλλων Σικελιωτῶν, ἐν δὲ τῶν ξυμμάχων) τῶν ξυμμάχων, ἐν δὲ τῶν ἄλλων Σικελιωτῶν Camer. *l.* 9. ἔπραζον) ἔπραξαν Dan. *ead.* οἱ δ' ἐβοήθουν τ' εὐθὺς) οἱ δ' ἐβοήθουν τε εὐθὺς Ar. C. Huds. Reg. Οἱ δὲ ἐ. τ. ἐ. Gr. *l.* 11. ἐς τὸ

πρόσθεν) *ἐς τὸ ἔμπροσθεν* Ar. C. Huds. Dan. *l.* 12. *ὧν* deeſt Caſſ. ſcriptum in marg. *l.* 13. *πρώτης*) Scil. *ὁδοῦ* vel *ἐφόδου*. Id eſt: *τὸ πρῶτον παρατείχισμα ᾧ πρώτῳ προσέβαλον*. Vel, *τὸ ἐγγὺς παρατείχισμα ἀπὸ τῆς πρώτης ὁρμῆς* (ſcil. *τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ*) *αἱροῦσιν*. Ae. Port. Huds. *l.* 15. *οἱ δὲ Συρακούσιοι*) *Ἑρμοκράτους μετὰ τῶν ἐπιλέκτων βοηθήσαντος, ἐξεώσθησαν οἱ Ἀθηναῖοι*. Diodor. Sic. l. 13, p. 336 ed. Steph. p. 142 ed. Rhod. Vide Plutarchi Niciam, pag. 537 ed. Francof. Huds.

Pag. 245. *l.* 1. *οἱ μετ' αὐτοῦ*) *οἱ* deeſt Dan. *l.* 3. *σφίσιν ἐν νυκτὶ γενομένου*) *ἐν νυκτὶ σφίσι γενομένου* Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Camer. *ead.* *προσέβαλλόν τε*) *προσέβαλόν τε* Reg. *l.* 6. *μᾶλλον* deeſt Reg. *l.* 7. *διὰ παντὸς*) *διαπαντὸς* Ar. Ald. Flor. Baſ. Huds. Caſſ. *l.* 9. *αὖθις*) *αὖ* Ar. Huds. *Αὖθις συνστραφῶσι* Gr. & paulo poſt *συννεχθῇ*. *l.* 14. *ἐν μὲν γὰρ ἡμέρᾳ*) Dicit *ἐν ἡμέρᾳ* pro *ἐν τῇ καθ' ἡμέραν μάχῃ*, opponit enim *νυκτομαχίαν* Steph. Huds.

Pag. 246. *l.* 1. *τὸ καθ' ἑαυτὸν*) *τοκαθεαυτὸν* Ald. Flor. Baſ. Huds. *ead.* *μόγις*) *μόλις* Marg. Ar. C. *Μόλις εἶδεν* Cl. Idem. *Μόλις* Reg. Caſſ. Dan. *l.* 2. *ἐν δὲ νυκτομαχίᾳ*) *ἐν νυκτομαχίᾳ* Cam. *ead.* *μόνη δὴ*) *δὴ μόνη* & mox *ἐν γε τῷδε* Gr. *l.* 4. *εἰδείη*) *ᾔδει* Ar. C. Cl. *Ἠδείη* Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. *Ἤδει* Reg. Caſſ. Dan. *ead.* *ἦν μὲν γὰρ* &c.) Vide Plutarchi Niciam pag. 537. Huds. *l.* 10. *ἀναβεβήκει*) *ἀνεβεβήκει* Reg. Caſſ. *l.* 12. *γεγενημένης*) *γεγενημένα* Cl. in marg. Huds. *l.* 13. *ὑπὸ τῆς βοῆς* deſunt Cam.

Pag. 247. *l.* 3. *ὃν ἐν νυκτὶ ἄλλῳ τῳ*) *οὖν ἐν ν. ἀ. τῷ* Caſſ. *Τῷ* etiam Gr. & rurſus uterque Cod. paulo poſt *ἄλλῳ τῷ*. *l.* 5. *τὸ ἐναντίον*) *τὸ ἐξ ἐναντίας* Marg. Huds. Schol. *ead.* *φίλιον*) *φίλον* Cam. *l.* 6. *φευγόντων*) Scil. *τῶν Ἀθηναίων τῶν ἤδη τραπέντων*. Ae. Port. Huds. *l.* 7. *τοῦ ξυνθήματος*) *ξύνθημα, λόγος ἐν πολέμῳ ἐπὶ γνωρισμῷ τῶν οἰκείων διδόμενος*. Etymol. Magn. Vide Iul. Pollucem l. 1, c. 10, ſect. 19. Huds. *l.* 8. *παρεῖχον*) *ἐποιοῦντο* Reg. *l.* 12. *ὥστ' εἰ μὲν*) *ὥστε εἰ μὴ* Reg. *l.* 13. *ἐπιστάμενοι*) *ἐπισταμένων* Marg. 1. Gr. *Ἐπιστάντων* Marg. 2. Huds. *l.* 14. *ὑποκρίνοιντο* idem ac *ἀποκρίνοιντο*, nam has voces promiſcue a veteribus uſurpatas eſſe docet Suidas, hunc locum Thucydidis citans in voce *ὑποκρίναι*. Huds. *ead.* *διεφθείροντο. μέγιστον δὲ*) *μέγιστον διεφθείροντο μέγιστον δὲ* Gr.

Pag. 248. *l.* 1. *οὐχ ἥκιστα*) *οὐχήκιστα* Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. *Καὶ* deeſt Gr. *ead.* *ἔβλαψεν ὁ παιωνισμὸς*)

ἔβλαψεν καὶ ὁ παιανισμὸς Ar. C. Ἔβλαψεν ὁ παιανισμὸς Ald. Flor. Huds. Ἔβλαψε καὶ ὁ παιωνισμὸς Reg. Caſſ. Ἔβλαψε καὶ ὁ παιανισμὸς Dan. *l.* 4. παιωνίσειαν) παιανίσειαν Ar. C. Ald. Flor. Vide Palmerii Exercit. in Gr. Auct. p. 66. Huds. Παιανίζειαν Dan. *l.* 5. τοῖς Ἀθηναίοις) αὐτοῖς Ἀθην. Gr. Huds. Sed primae duae literae in αὐτοῖς punctis ſubſcriptis notatae ſunt. *l.* 6. αὐτοῖς) Scil. ἑαυτοῖς, σφίσιν αὐτοῖς Ae. Port. Huds. *ead.* κατὰ τὰ πολλὰ) κατὰ πολλὰ Cl. Gr. Idem. Reg. Caſſ. Camer. *l.* 9. ἐς) εἰς Reg. *l.* 11. ῥίπτοντες) ῥιπτοῦντες Gr. Huds. Cam. *l.* 13. καταβαίνοιεν) καταβαῖεν Marg. Huds. *ead.* οἱ μὲν omittit Cl. Idem. Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 249. *l.* 2. οἱ δὲ ὕστερον) οἱ δ' ὕστερον Gr. *ead.* διαμαρτόντες) διαμαρτῶντες Cl. Huds. Reg. *l.* 5. διέφθειραν) διέφθειρον Reg. Caſſ. *l.* 7. τε deeſt Ar. C. Huds. Dan. *ead.* ᾗ ἡ &c.) id eſt: ᾗπερ οἱ πολέμιοι ταῖς Ἐπιπολαῖς προσβάντες ἀνέβησαν. Vel, ᾗπερ οἱ πολέμιοι ταῖς Ἐπιπολαῖς προσέβησαν. Ae. Port. Huds. *ead.* πρόσβασις) πρόβασις Caſſ. *ead.* καὶ omittunt Ar. C. Huds. *l.* 8. πρῶτοι) πρῶτον Marg. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 9. ἀπέθανον) Duo millia cecidiſſe, & reliquorum paucos cum armis incolumes evaſiſſe, docet Plutarchus in Nicia p. 538 ed. Francof. Vide & Diodor. Sic. l. 13, p. 337 ed. Steph. p. 142 ed. Rhod. Huds. *l.* 10. δὲ οὐκ ὀλίγοι) δ' οὐκ ὀλίγοι, & paulo poſt δὲ ἐσώθησαν Gr.

Pag. 250. *l.* 1. πεντεκαίδεκα ναυσὶ Σικανὸν) Σικανὸν μετὰ δώδεκα τριήρων ἀπέστειλαν εἰς τὰς ἄλλας πόλεις &c. Diodor. Sic. Huds. Πέντε καὶ δέκα Gr. *l.* 3. ἐς τὴν Σικελίαν) ἐς τὴν ἄλλην Σικελ. Gr. Huds. Cam. *l.* 4. αὖθις, ἄξων) αὖθις ἄξων ſine diſtinctione Cam. *l.* 7. ἐβουλεύοντο) ἐβούλοντο Gr. *l.* 10. γὰρ deeſt Ar. Huds. *ead.* κατορθοῦντες) κατορθοῦντας & inter verſus manu recenti ες Reg. Κατορθοῦντας etiam Gr. a prima manu. *l.* 12. τῆς τε ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ) μετοπώρου γὰρ ἦν ἡ ἀρχή. Plutarchus in Nicia p. 538. Huds. *l.* 13. ἀσθενοῦσιν) ἀσθενοῦσι Gr. *l.* 14. καὶ τὸ χωρίον ἅμα deſunt Cam.

Pag. 251. *l.* 1. ἦν deeſt Gr. Cam. *l.* 2. μένειν) μέλλειν Reg. *l.* 3. διεκινδύνευσεν) διακινδυνεῦσαι Reg. Caſſ. *l.* 4. διεξιέναι) ἐξιέναι Ar. C. Cl. Ἀπιέναι Gr. Huds. Camer. Ἐξιέναι Reg. Caſſ. Dan. *l.* 6. ἐπελθούσαις) ἐπελθοῦσι Caſſ. *ead.* ναυσὶ deeſt Dan. *l.* 7. εἶναι ἔφη) ἔφη εἶναι Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Cam.

Pag. 252. *l.* 4. ἐπιπλέον) ἐπὶ πλέον Reg. Gr. Cam. *ead.* ἢ ἄλλοι) ἢ οἱ ἄλλοι Ar. C. Cl. HUDS. Reg. Dan. Camer. *ead.* αὐτῶν, ἐλπίδος τὶ ἔτι παρεῖχε) αὐτῷ ἐλπίδος τι ἔτι παρεῖχε Ar. C. Αὐτῶν, ἐλπίδας τε ἔτι &c. Marg. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Gr. *l.* 10. τὰ deeſt Gr. *ead.* ἐπεκηρυκεύετο) καὶ ἐπεκηρ. Cl. HUDS. *l.* 11. καὶ οὐκ) Ita emendatum erat in Gr. e κοὐκ. *l.* 12. ἔργῳ deeſt Cam. *l.* 13. τότε λόγῳ) τῷ τε λόγῳ Reg. *l.* 14. οἱ om. Cl. Gr. HUDS. Reg. Caſſ. Cam.

Pag. 253. *l.* 4. καὶ οὐκ ἄλλων &c.) καὶ οὐκ ἄλλων καὶ ἐπιτιμ. Dan. *ead.* ἐπιτιμήσει) ἐπιτιμήσεις in marg. Caſſ. *ead.* ἀκούσαντας) ἀκούσοντας Gr. Ἀκούοντας Camer. *l.* 5. εὖ deeſt Ar. HUDS. *l.* 8. ἀφικομένους) ἀφικνουμένους C. IDEM. *l.* 9. οὔκουν βούλεσθαι) μᾶλλον αἱρεῖσθαι τὸν ὑπὸ τῶν πολεμίων θάνατον, ἢ τὸν ὑπὸ τῶν πολιτῶν. Plutarchus in Nicia p. 538 edit. Francof. HUDS. Οὐκ οὖν Gr. *l.* 10. αὐτός γε) αὐτός τε Ar. HUDS. *l.* 11. ἐπ' αἰσχρᾷ) ἐπὶ αἰσχρᾷ Ar. C. IDEM. Reg. Caſſ. Ἐπ' αἰσχρᾷ γε αἰτ. Gr. Cam. *ead.* ὑπ' Ἀθηναίων) ὑπὸ Ἀθηναίων Gr. *l.* 14. ἔτι deeſt Camerar. *ead.* χρήμασι γὰρ) καὶ χρήμασι γὰρ Ar. C. Καὶ χρήμασι μὲν γὰρ Cl. HUDS. Καὶ χρήμασι γὰρ Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 254. *l.* 1. ἄλλα omittunt Ar. C. Cl. HUDS. Reg. Caſſ. Cam. *l.* 4. ἀνηλωκέναι) ἀναλωκέναι Reg. Caſſ. Gr. Mox πολλὰ deeſt Cam. *l.* 5. ἐκλίπωσι) ἐκλείπωσι Ar. C. HUDS. Dan. *ead.* παρασκευῆς) κατασκευῆς C. HUDS. *ead.* τῷ) τῶν Reg. *l.* 6. αὐτῶν) αὐτῷ Dan. *l.* 9. ὡς πολὺ) ᾧ πολὺ Marg. Gr. Ὧν πολὺ Ar. C. HUDS. Χρήμασιν, ᾧ πολὺ Schol. ut Marg. & Gr. *ead.* ἀπιέναι) ἀπιέναι ἔτι Gr. HUDS. *l.* 10. Ὁ μὲν Νικίας) Mira Niciae pertinacia fuit. Hinc non iniuria cum Fabio Cunctatore a Plutarcho comparatur, & Ariſtophanes inde verbum μελλονικιᾶν finxit. Acacius. HUDS. *ead.* ταῦτα) τοσαῦτα Ar. C. Cl. IDEM. Reg. Caſſ. Dan. *ead.* λέγων deeſt C. HUDS. *l.* 11. Συρακούσαις & eadem manu emendatum Συρακούσσαις Caſſ. *l.* 12. που om. Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. *ead.* τὸ deeſt Gr.

Pag. 255. *l.* 1. μὴ ἀπανίστασθαι) μηδ' ἀπανίστασθαι Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 2. ταῖς γοῦν ναυσὶν &c.) Hic verborum ordo: ταῖς γοῦν ναυσὶ θαρσήσει μᾶλλον ἢ πρότερον κρατηθείς. F. Port. HUDS. Ταῖς γ' ἂν ναυσὶ Reg. Caſſ. & Reg. inter verſus recenti manu γ' οὖν. *l.* 3. προσκαθῆσθαι) προκαθῆσθαι Ald. Flor. Baſ. HUDS. Dan. Gr. Προσ-

καθῆσθαι Cam. *l.* 4. ὁπωσοῦν) ὅπως οὖν, & mox εἰ δὲ δὴ Caſſ. *l.* 7. τε deeſt Ar. Huds. *ead.* ἐπὶ πολλὰ) ἐπιπολλὰ Caſſ. *l.* 8. τὰ) τὰς Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Τὰ Mſ. Baſ. *l.* 9. βλάψουσι) βλάψωσι Reg. *l.* 11. τοὺς ἀγῶνας ποιήσονται) ὥσπερ νῦν τοὺς ἀγῶνας ποιήσονται Cam.

Pag. 256. *l.* 2. τρόπῳ ἔφη) τρόπῳ οἱ ἔφη Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 3. ὁτιτάχιστα) ὅτι τάχιστα Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Gr. *ead.* ἐξανίστασθαι) ἐξίστασθαι Cl. in marg. Huds. *l.* 5. ἐνεγένετο) ἐγένετο Reg. Caſſ. & a prima manu Gr. *l.* 6. ὑπόνοια) ὑπόνοιά τις Cl. Huds. *ead.* καὶ ante πλέον deeſt Reg. *l.* 11. ἡ τοῖς Συρακουσίοις στάσις &c.) Id eſt: ἡ πρότερον διὰ τοὺς Συρακουσίους ἐν τῇ πόλει γενομένη στάσις (ὅτι πολιτῶν οἱ μὲν τὰ τῶν Συρακουσίων ἐφρόνουν, οἱ δὲ τἀναντία ἔσπευδον) τότε πέπαυται καὶ ἐς φιλίαν περιέστη. Ae. Port. Huds. *l.* 12. φιλίαν) φίλια Caſſ. Gr. *l.* 13. ἦλθεν deeſt Gr. Cam. Poteſt abeſſe ſalva ſententia. Nam haec pendere poſſunt ab illo, quod eſt in principio capitis, παρῆσαν. *ead.* τῆς non habet Reg.

Pag. 257. *l.* 1. Σελινοῦντα) Σελινουντίους Caſſ. *ead.* ἀπενεχθέντες) ἀπενεχθέντων Marg. Ar. C. Cl. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 2. πλοῦ ἡγεμόνας) πλοῦ γενομένου ἡγεμόνας Gr. Huds. Sed ſcriba γενομένου ſubſcriptis punctis delendum eſſe ſignificaverat. *l.* 3. Εὐεσπερίταις) Horum meminit Pauſanias in Meſſenicis pag. 136 edit. Wechel. Ἑσπερίταις Gr. Huds. Εὐεσπερείταις Caſſ. *l.* 5. Νέαν πόλιν) Vide Strabonem pag. 835 edit. Pariſ. & Scylacem pag. 45 edit. Amſtel. Huds. *l.* 6. Καρχηδονιακὸν) Καρχηδονικὸν Ar. C. Idem. Reg. *l.* 7. δυοῖν ἡμερῶν) δύο ἡμερῶν Reg. Caſſ. Dan. Δυεῖν ἡμέραιν Gr. *l.* 13. ἅμα) μᾶλλον ἅμα Cam. *l.* 14. καθ' ἡμέραν) καθημέραν Caſſ. *ead.* ισχοντα) ἰσχύοντα Gr. Huds.

Pag. 258. *l.* 2. οὐδὲ ὁ Νικίας) οὐδὲ Νικίας Gr. *ead.* ἠναντιοῦτο, ἀλλ' ἢ &c.) ἠναντιοῦτο ἄλλο, εἰ μὴ φανερῶς γε ἀξιῶν μὴ ψηφίζεσθαι Ar. C. Ἐναντιοῦτο ἄλλο, εἰ μὴ Cl. Huds. Scriptura Codd. Ar. C. etiam eſt in Reg. Caſſ. Dan. *l.* 3. ἠδύναντο) ἐδύναντο Ald. Baſ. Huds. *l.* 5. σημήνη) σημαίνει Gr. *l.* 8. ἐνθύμιον ποιούμενοι) Thucydides dicit ἐνθύμιον ποιεῖσθαι pro *in religionem vertere.* nimirum id ſignificare volens, quod vulgo dicimus *facere ſcrupulum conſcientiae.* Huds. *l.* 9. ἦν γάρ τι) Vide Diodorum Sicul. l. 13, p. 337 edit. Steph. p. 143 ed. Rhodom. & Plutarchi Ni-

ciam pag. 538 ed. Francof. Huds. *l.* 10. οὐδ' ἂν διαβουλεύσασθαι &c.) Id eſt: ἔφη οὐδ' ἐάσειν ἂν ἔτι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διαβουλεύσασθαι, ὅπως πρότερον κινηθείη (διαβουλεύσασθαι περὶ τοῦ ἔκπλου πρὶν) ἢ τρὶς ἐννέα ἡμέρας μεῖναι, ἃς οἱ μάντεις ἐξηγοῦντο. Vel, οὐδ' ἂν ἔτι αὐτὸς διαβουλεύσασθαι ἔφη περὶ τοῦ ἐκεῖθεν κινεῖσθαι πρὶν ἢ ἐκεῖ μεῖναι τρὶς ἐννέα ἡμέρας, ἃς οἱ μάντεις ἐξηγοῦντο. Ae. Portus. Huds. *l.* 11. πρὶν ἃς οἱ) πρὶν ὡς οἱ Marg. Ar. C. Camerar. Flor. Idem. Reg. Caſſ. Πρὶν ἃς οἱ Mſ. & ed. Baſ. non ut Cam. *ead.* τρὶς) τρεῖς Ar. C. Huds. *l.* 13. διὰ τοῦτο) διατοῦτο Ald. Flor. Baſ. Idem. Reg.

Pag. 259. *l.* 2. ἐγηγερμένοι ἦσαν) ἐπηρμένοι ἦσαν Marg. Cam. Gr. Ἐγειγερμένοι ἦσαν Ald. Flor. Baſ. Huds. *l.* 4. ταῖς omittunt Ar. C. Idem. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 7. ὡστάχιστα) ὡς τάχιστα Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Huds. Caſſ. Gr. *l.* 8. καὶ ἐν ᾧ σφίσι ξυμφέρει) κενῷ σφίσι συμφέρει Gr. *l.* 9. καὶ ἀνεπειρῶντο) Ita Marg. Camer. Gr. Huds. Schol. *l.* 10. ὅσαι αὐτοῖς ἐδόκουν ἱκαναὶ) ὅσας α. ἐ. ἱκανὰς Cam. *ead.* εἶναι omittunt Ar. C. Huds. Dan. *l.* 11. προτεραίᾳ) προτέρᾳ Marg. Ar. C. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 13. τῶν deeſt Cam. *ead.* κατά τινας πύλας, ἀπολαμβάνουσί τε τῶν ὁπλιτῶν deſunt in Cod. C. Huds. *ead.* ἀπολαμβάνουσι) ὑπολαμβάνουσι Caſſ.

Pag. 260. *l.* 1. τρεψάμενοι) στρεψάμενοι Ald. Flor. Huds. Gr. *l.* 2. τῆς ἐφόδου) τῆς ἐσόδου Gr. Huds. Cam. *l.* 3. ἀπολλύουσι) ἀπολλύασι Gr. *ead.* καὶ τῶν ὁπλιτῶν οὐ πολλοὺς) ὁπλίτας τε οὐ πολλοὺς Marg. Cam. Huds. *l.* 5. ἡ στρατιὰ τῶν Συρακουσιων) ἡ στρατία τῶν Συρακουσσίων Caſſ. *l.* 6. τε deeſt Ar. C. Huds. Reg. Dan. *l.* 7. ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα) εβδομήκοντα καὶ τέσσαρες, ut refert Diodorus Sic. p. 337 edit. Steph. Huds. *l.* 8. τὰ abeſt a Gr. *l.* 9. ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα) ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα Reg. *ead.* ἐναυμάχουν) Occaſionem proelii recenſet Plutarchus in Nicia pag. 539. Huds. *l.* 11. περικλεισασθαι) περικλήσασθαι Reg. Caſſ. Gr. *l.* 12. ἐπεξαγαγόντα) ἐξάγοντα Marg. Ar. C. Ἐξαγαγόντα Cl. Huds. Ἐξάγοντα Reg. Caſſ. Dan. *l.* 15. ἐν τῷ κοίλῳ) πρὸς τὸν κόλπον τὸν Δάσκωνα καλούμενον Diodor. Sic. Huds.

Pag. 261. *l.* 1. τὰς deeſt Ar. C. Huds. Dan. *l.* 2. δὲ abeſt Ar. C. Huds. *l.* 3. ἐξεώθουν) ἐξώθουν Gr. Dan. *l.* 9. χηλὴν) Portus abſolvuntur tribus partibus quoad eorum ſtructuram, quorum una χηλὴ a Graecis, altera στόμα,

tertia μυχὸς vocatur, ut oſtendit Pollux l. 1, c. 9, ſect. 10. Χηλὴ opus eſt utrinque prominens in mare, quo vis ventorum fluctuumque coërcetur. Scheffer. de Mil. Nav. l. 3, cap. 4, pag. 211. Vide Schol. ad lib. 1, cap. 63. HUDS. *l.* 10. τοῖς Ἀθηναίοις) τοὺς Ἀθηναίους, & inter verſus τοῖς Ἀθηναίοις Gr. *ead.* ταύτῃ omittunt Ar. C. Cl. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 13. Λυσιμέλειαν) Huius meminit Theocritus in Idyllio XVI. Vide Cluverii Sicil. Antiq. p. 174. HUDS.

Pag. 262. *l.* 1. καὶ ξυμμάχων) καὶ τῶν ξυμμάχων C. HUDS. *l.* 3. ἐπεδίωξαν) ἀπεδίωξαν & ſupra recenti manu ἐπεδίωξαν Reg. *l.* 4. ὁπλίτας τε πολλοὺς) ὁπλίτας τε οὐ πολλοὺς Marg. Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Caſſ. Cam. *l.* 6. δυοῖν δεούσας εἴκοσιν, ἃς οἱ Συρακούσιοι) δυοῖν δὲ δεούσαις εἴκοσιν οἱ Συρακούσιοι &c. legiſſe videtur Valla. Δεούσαις in Codd. Mſſ. HUDS. Δυοῖν δὲ ουσας εἰκ. ἃς οἱ Συρ. Caſſ. Δεούσας Mſ. Baſ. *l.* 7. οἱ ξύμμαχοι) σύμμαχοι, omiſſo οἱ, Mſ. Baſ. *l.* 8. καὶ ἐπὶ τὰς λοιπὰς &c.) Hic verborum ordo: καὶ γεμίσαντες ὁλκάδα &c. ἐμβαλόντες πῦρ ἀφεῖσαν τὴν ναῦν ἐπὶ τὰς λοιπὰς &c. ἦν γὰρ ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους &c. F. Port. HUDS. *l.* 10. ὁ deeſt Gr. *l.* 12. τε non habet Gr.

Pag. 263. *l.* 7. ἤδη τοῦ ναυτικοῦ) ἤδη καὶ τοῦ ναυτικοῦ Marg. Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 8. μετὰ om. Gr. HUDS. *ead.* τοῦ deeſt Reg. *l.* 9. παράλογος) Vide Scholiaſten lib. I, c. 78, II, 85, & VII, 28, & Suidam in voce. HUDS. *l.* 10. αὐτοῖς) αὐτῆς Ar. IDEM. *ead.* στρατιᾶς) στρατείας cum Ae. Porto aliiſque reponendum cenſeo. HUDS. *l.* 11. ταύταις μόναις) μόναις ταύταις Reg. *ead.* ὁμοιοτρόπως) ὁμοιοτρόποις Ar. C. Cl. Gr. Ald. Baſ. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 13. καὶ ναῦς καὶ ἵππους) καὶ ναυσὶ καὶ ἵπποις Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. *ead.* μεγέθη) μεγέθει Reg. Caſſ. *l.* 14. οὔτε ἐκ) οὔτ' ἐκ Ar. C. HUDS. Reg. Gr.

Pag. 264. *l.* 2. κρείσσους) κρείσσους ὄντες Cl. in margine. HUDS. *ead.* σφαλλόμενοι) σφαλόμενοι Reg. *ead.* τά τε πρὸ &c.) Id eſt: καὶ διὰ τὰ πρὸ ἑαυτῶν, τῶν σφετέρων πραγμάτων χάριν, διὰ τὰ ἑαυτῶν πράγματα κακῶς ἔχοντα. Vel (ſi ſcribatur τάτε πρὸ αὐτῶν cum Ar. C. Ald. Flor. Baſ.) τάτε πρὸ τούτων τῶν πραγμάτων, καὶ ἐν τοῖς πρὸ τούτων τῶν πραγμάτων, ſcil. πρὶν ἢ ἐς τοῦτο τῆς δυσπραγίας ἐλθεῖν, καὶ ἐπειδὴ &c. Ae. Port. HUDS. *l.* 3. αὐτῶν) αὑτῶν Cl. Gr. HUDS. Reg. Caſſ. *ead.* ἐπειδή γε ταῖς) ἐπειδὴ καὶ ταῖς Marg. Ἐπειδή γε καὶ ταῖς Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Cam. *l.* 4. μᾶλλον ἠθύμουν) μᾶλλον ἔτι ἠθύμουν

Marg. Μᾶλλον ἔτι ſine ἠθύμουν Ar. C. Huds. Ita etiam Reg. & Caſſ. *l.* 5. Οἱ δὲ Συρακούσιοι) Ita Mſ. Baſ. οἱ τὲ Συρ. ed. Baſ. *l.* 6. κλείσειν) κλήσειν Reg. Caſſ. Gr. *l.* 8. αὐτοὶ σωθῆναι) αὐτοὶ ἡσσηθῆναι Marg. 1. Αὐτοὺς ἡσσηθῆναι Marg. 2. Αὐτοὺς μὴ ἡσσηθῆναι Ar. C. Huds. Sic Dan. Αὐτοῦ σωθῆναι μόνον τὴν ἐπιμ. manu rec. inter verſus ſcripto ἔτι Reg. Αὐτοῦ ὑσ σωθῆναι μόνον τὴν ἐπιμ. Caſſ. *l.* 11. σφῶν) Id eſt, τῶν Συρακουσίων. Ae. Port. Huds. *ead.* τὰ deeſt Gr. *l.* 14. ἐς τοὺς Ἕλληνας) ἐς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας Gr. Huds. Sed librarius ſubſcriptis punctis ſignificavit delendum eſſe ἄλλους.

Pag. 265. *l.* 2. φόβου) φόβῳ Reg. Caſſ. *ead.* δυνατὴν) δυνατὸν Ar. Huds. *l.* 3. Ἀθηναίων) τῶν Ἀθηναίων Cl. Idem. Caſſ. *l.* 5. καὶ τῶν ἔπειτα) καὶ ὑπὸ τῶν ἔπειτα Cl. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 6. ἄξιος) Scil. ἀξιόλογος, καλός. Ae. Port. Huds. *l.* 8. ξυμμάχων) συμμάχων, & cap. 57 συγκτησόμενοι, συνδιασώσαντες, συγγένειαν, συνέσποντο Gr. *l.* 10. ξυμβοηθησάντων) ξυνβοηθησόντων Reg. *ead.* γιγνόμενοι) Ita Marg. Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. Γιγνόμενοι μετὰ τῶν Κορινθίων Ar. C. Γιγνόμενοι καὶ Κορινθίων Gr. Huds. Γιγνόμενοι etiam Mſ. Baſ. *l.* 13. προκόψαντες) προκάμψαντες Dan. *l.* 14. ξυνῆλθε) ξυνῆλθον Dan.

Pag. 266. *l.* 3. ἑκάτεροι omittit Gr. Huds. *l.* 4. χώραν) χώραν ἐλθόντες Cam. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 5. ξυνδιασώσοντες) ξυνδιασώσαντες Reg. *l.* 7. στάντες) καταστάντες Marg. Camer. Huds. *l.* 8. ἢ ἀνάγκης ἔσχον) ἡ ἀνάγκη ἔσχεν Reg. Ἀνάγκη ἔσχεν etiam Caſſ. *l.* 9. αὐτοῖς om. Ar. C. Huds. Dan. *l.* 10. νομίμοις) τοῖς ante νομίμοις inter verſus manu recenti Reg. *l.* 12. Ἑστιαιεῖς) Ἑστιαιεῖς Caſſ. *ead.* Ἑστίαιαν) Ἑστιαίαν Ar. C. Cl. quo nomine (ut notavit Palmerius) concordant omnes Geographi & Hiſtorici, niſi quod aliquando Ἱστιαίαν vocat Strabo, & poſt eum alii. Si quis putet Ἑστίαν non debere ſumi κυρίως, reputet ſecum, ſi ita intellexiſſet Thucydides, non ſcripſiſſet ἑστίαν οἰκοῦντες, ſed ἑστίαν ἔχοντες. Palm. Exercit. p. 55. Huds. Ἑστίαιαν Reg. Caſſ. Ἑστιαίαν Dan.

Pag. 267. *l.* 1. εἰσὶ δ' οἱ καὶ) εἰσὶ δὲ καὶ οἱ Marg. Cam. Huds. Reg. Caſſ. Εἰσὶ δὲ οἱ μισθοφόροι Gr. *ead.* μισθοφόροι, μισθοῦ χάριν ὁπλοφεροῦντες, non μισθὸν τοῖς Ἀθηναίοις φέροντες καὶ τελοῦντες, ut volunt nonnulli. Ae. Port. Huds. *l.* 3. Στυρεῖς) Στειρεῖς Gr. *l.* 4. Κεῖοι) Κῖοι Ar. C. Huds. Dan. *l.* 5. καὶ ante Τήϊοι deeſt Ald. Flor. Baſ. Steph. 1.

Huds. Gr. *ead.* ἐκ δ' Ἰωνίας Μιλήσιοι deſunt Cam. *l.* 7. ξυνέσποντο) ξυνέπονται & ſupra a recenti emendatione ξυνέσποντο Reg. *l.* 8. τοπλεῖστον) τὸ πλεῖστον Ar. C. Ald. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 9. ὑπήκοοι δ' ὄντες &c.) Hic verborum ordo: οὗτοι δὲ πάντες Ἴωνες ὄντες καὶ ὑπήκοοι, ὅμως καὶ ἀνάγκῃ ἐπὶ Δωριέας ἠκολούθουν, ſcil. τοῖς Ἀθηναίοις. Ae. Port. Huds. *l.* 13. κτίσασι) κτήσασι C. Ald. Flor. Baſ. Idem. Κτίσασι Mſ. Baſ. *ead.* μετὰ Συρακουσίων) μετὰ τῶν Συρακουσίων Ar. C. Huds. Βοιωτοῖς μόνοι εἰκότως, praeteritis quae in medio ſunt, Gr.

Pag. 268. *l.* 1. καταντικρὺ) κατ' ἀντικρὺ Reg. Caſſ. *l.* 2. κατ' ἔχθος) κατὰ ἔχθος Reg. Caſſ. Κατ' ἔχθραν Dan. *l.* 4. ἐπὶ Λακεδαιμονίους) ἐπὶ Λακεδαιμονίων Dan. *l.* 5. μετὰ Ἀθηναίων) μετὰ τῶν Ἀθηναίων Ar. C. Huds. Τῶν inter verſus rec. manu Reg. *l.* 7. στρατευομένοις) συστρατευομένοις Cam. *l.* 10. τὸ νησιωτικὸν) Id eſt: διὰ τὸ νησιώτας εἶναι, καὶ τούτου χάριν μᾶλλον (ἢ οἱ ἠπειρῶται) κατείργεσθαι ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων τότε θαλασσοκρατούντων, ξυνείποντο αὐτοῖς. Vel, κατὰ τὸ νησιωτικὸν κατειργόμενοι, ὅτι θαλάσσης ἐκράτουν Ἀθηναῖοι, τοῖς Ἀθηναίοις μᾶλλον ἢ τοῖς Λακεδαιμονίοις ξυνείποντο. Ae. Port. Huds. *l.* 11. ἐκράτουν Ἀθηναῖοι) ἐκράτουν οἱ Ἀθηναῖοι Ar. C. Cl. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 12. Δωριεῖς) Ῥοδιεῖς Gr.

Pag. 269. *l.* 2. τὸ Κορινθίων) Ita Marg. C. itemque Cod. Ar. ex alicuius emendatione. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 3. Μεσσήνιοι) Μεσήνιοι Ar. C. Naupacti incolae ante adventum Meſſeniorum (qui a Lacedaemoniis pulſi patria ab Athenienſibus collocati erant in Naupacto) vocabantur Naupactii. Vide Thucyd. l. 1, c. 101 ſqq. & Palmerii Graeciam Antiq. l. 4, c. 21. Huds. *ead.* νῦν) μὲν Gr. *l.* 6. Μεγαρεῦσι) Vide Thucyd. lib. 6, cap. 4, & Cluverii Siciliam Antiq. l. 1, c. 18, p. 226. Huds. *l.* 7. τῶν δὲ ἄλλων) τῶν δ' ἄλλων Ar. Huds. Gr. *l.* 9. παραυτίκα) παρ' αὐτίκα Reg. Αὐτίκα, & ſupra παρ Gr. *l.* 10. ἕκαστοι ἰδίας, Δωριεῖς ἐπὶ Δωριέας) ἕκαστος ἰδίας δόξης ἐπὶ Δωρ. Cam. Ex. i. ὠφελείας Cl. in marg. Huds. *l.* 11. ἄλλοι) ἄλλων Ar. Idem. *l.* 13. τῶν omittunt Ar. C. Idem. Reg. Caſſ. Cam.

Pag. 270. *l.* 3. δὲ deeſt Ar. Huds. *l.* 4. ξυγκτίσαντας) ξυνκτίσαντας Gr. *l.* 5. ἄκοντας) ἑκόντας legebat Valla, quo modo legendum cenſet Ae. Port. Mercede enim Cretenſes militaſſe conſtat, non igitur invitos. accedit, quod

paulo prius Thucydides eorum, quos deinceps recenſiturus ſit, militiam magis voluntariam fuiſſe dixerit. Huds. ex Acacio. *l.* 8. Ἰονίῳ) Ἰωνίῳ Reg. Gr. Baſ. *l.* 9. τότε deeſt Ar. Huds. *ead.* στασιωτικῶν) στασιαστικῶν Marg. 1. Ar. C. Στρατιωτικῶν Marg. 2. Idem. Sic & Reg. Caſſ. Στασιαστικῶν in marg. rec. manu Reg. *l.* 11. Ἐγεσταῖοι) Αἰγεσταῖοι C. Vide Cluverii Siciliam Antiq. l. 2, c. 3, p. 255, 256. Huds. *l.* 12. καὶ Σικελιωτῶν) καὶ Σικελῶν Cl. Idem. *ead.* τὸ πλέον &c.) Sic legit & diſtinguit Fr. Port. Τὸ πλέον. καὶ τῶν ἔξω Σικελίας τέ τινες. Idem.

Pag. 271. *l.* 2. καὶ deeſt Reg. *l.* 3. ἔθνη abeſt Ar. Huds. *l.* 4. καὶ omittunt Ar. C. Cl. Gr. Idem. Reg. Caſſ. Cam. *l.* 5. Γελῶοι) Γελῷοι Caſſ. *ead.* οἰκοῦντες) οἱ οἰκοῦντες Gr. Huds. Cam. *l.* 6. ἐν τῷ ἐπέκεινα) Id eſt: ἐν τῷ ἐπέκεινα μέρει, ἐν τῷ μέρει τῷ ἐπ' ἐκεῖνα τὰ χωρία, ἐν ἐκείνοις τοῖς χωρίοις ὄντι. Ae. Port. Idem. *l.* 8. Ἱμεραῖοι) Ita Ar. C. Idem. *l.* 9. τὸν deeſt Reg. Τὸν Τυῤῥηνικὸν Camer. *l.* 10. μόνοι ἐξ αὐτοῦ) ἐξ αὐτοῦ μόνοι Ar. C. Ἐξ αὐτοῦ μόνου ex emendatione in Cod. C. Huds. Sic & Dan. Ἐξ αὐτοῦ μόνοι Reg. Caſſ. Cam. *l.* 13. μὴ deeſt C. Huds. *ead.* ἀφέστασαν) ἐφέστασαν Reg.

Pag. 272. *l.* 2. Εἵλωτας) Εἴλωτας Gr. *ead.* δύναται δὲ &c.) Non dubitat Ae. Port. quin haec verba, δύναται δὲ τὸ Νεοδαμῶδες ἐλεύθερον ἤδη εἶναι, ex ora libri in textum irrepſerint. De Neodamodibus vide Var. Lect. ad V, 34 & 67. Huds. Δύναται δὲ νεοδαμώδεις Gr. *l.* 5. Ἀμπρακιῶται) Ἀμβρακιῶται Caſſ. Gr. *l.* 11. ξυνελέγη) συνελέγη Reg. Caſſ. Gr. *l.* 12. Συρακουσίους) Συρακούσιοι ex emendatione Reg. *l.* 14. καὶ ὅτι ἐν μεγίστῳ κινδύνῳ ἦσαν om. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds.

Pag. 273. *l.* 3. οὐδετέροις) οὐδ' ἑτέροις Gr. *ead.* ἐπῆλθεν) ἀπῆλθεν Caſſ. Ἐπῆλθον Gr. *l.* 4. καὶ οἱ ξύμμαχοι deſiderantur in Codd. Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *ead.* ἀγώνισμα) ἀγῶνα Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Cam. *l.* 7. καὶ μηδὲ) καὶ μὴ Reg. *ead.* καθ' ἑκάτερα) Ita Cl. Gr. Huds. Reg. Dan. Καθεκάτερα Caſſ. καθ' ἕτερον Camerar. *l.* 8. ἔκλειον) ἔκληον Reg. Gr. *l.* 12. παρεσκευάζοντο· καὶ ὀλίγον οὐδὲν) παρεσκευάζοντο ὀλίγον οὐδὲν Mſ. Baſ. *l.* 14. Τοῖς δὲ Ἀθηναίοις) τοῖς δ' Ἀθηναίοις Gr. *ead.* ἀπόκλεισιν) ἀπόκλησιν Ald. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Gr. Ἀπόκλεισιν Cam.

Pag. 274. *l.* 1. αἰσθομένοις) αἰσθανομένοις C. Huds. *l.* 2.

ταξίαρχοι) ταξίαρχος ὁ τῆς τάξεως ἀρχός. κατ' ἐξοχὴν δὲ, ὁ τῶν ἑκατὸν στρατιωτῶν ἀρχός. Vid. Suidam in voce. Huds. *l.* 5. ἐς Κατάνην) ἐς τὴν Κατ. Cam. *l.* 6. τολοιπὸν) τὸ λοιπὸν Ar. C. Huds. Caſſ. Gr. *l.* 7. τὰ ἄιω) τῶν ἄνω Marg. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. *l.* 9. ἀσθενέσιν) ἀσθενέσι Caſſ. *l.* 10. τοῦ deeſt Reg. *l.* 11. καὶ δυναταὶ καὶ ἀπλοώτεραι) Id eſt: καὶ πλώϊμοι καὶ ἄπλοοι Ae. Portus. Huds. *l.* 12. ἐσβιβάζοντες) ἐσβιάζοντες Cl. Idem. Reg. Caſſ. *l.* 13. νικῶσιν) νικήσωσιν Marg. Camer. Huds. Mſ. Baſ. a prima manu, νικῶσιν ex emendat.

Pag. 275. *l.* 1. ἢ βαρβαρικοῦ ἢ Ἑλληνικοῦ) ἢ Ἑλληνικοῦ ἢ βαρβαρικοῦ Gr. *l.* 2. φιλίου omittit Gr. Huds. *l.* 3. καὶ deeſt Caſſ. *l.* 5. ἀναγκάσαντες) ἀναγκάζοντες Gr. *ead.* ὁπωσοῦν) ὅπως οὖν Caſſ. *l.* 8. ἐπ' αὐτὰς) ἐς αὐτὰς Mſ. Baſ. *ead.* τῶν τε Ἀκαρνάνων) τῶν τ' Ἀκαρνάνων Gr. *l.* 14. ὡστάχιστα) ὡς τάχιστα Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Huds.

Pag. 276. *l.* 1. παρεκελεύσατο τότε) παρεκελεύσατό τε Reg. Caſſ. Cam. *l.* 2. τοιάδε) τάδε Marg. Camer. *l.* 3. στρατιῶται deeſt Gr. Cam. *ead.* Ἀθηναίων τε καὶ) Ἀθηναίων καὶ Mſ. Baſ. Gr. *l.* 7. ἐστί τῳ) ἐστὶ τὸ, & mox μου οἰκείαν Reg. *l.* 10. διαπαντὸς) διὰ παντὸς Ar. C. Huds. Gr. *ead.* τὴν ἐλπίδα τοῦ φόβου) Id eſt, τὸν φόβον, per περιπλοκήν. Fr Port. Huds. *l.* 13. ξυστρατευόμενοι) συστρατευόμενοι Caſſ. Ξυνστρατευόμενοι Gr.

Pag. 277. *l.* 1. ὑμῶν) ἡμῶν Reg. *l.* 12. πρόσφορα) Scil. ταῦτα, i. e. οἱ πολλοὶ τοξόται, καὶ ἀκοντισταὶ, καὶ ὁ ὄχλος ἡμῖν ἐπιτήδεια ἔσται. Ae. Port. Huds. *ead.* εὕρηται δ' ἡμῖν) εὕρηται δὲ ἡμῖν Reg. Gr. Ὑμῖν Cl. notante Hudſono. *l.* 13. ὅσα χρὴ ἀντιναυπηγεῖσθαι) Ita Cam. ὅσα χρὴ ἀντιναυπηγῆσαι Marg. Ὅσα χρὴ Cl. Gr. Huds. Ἀντιναυπηγῆσαι Gr. *ead.* πρὸς τὰς τῶν ἐπωτίδων) πρὸς τὰς ἀπωτίδων Dan. *l.* 14. ᾧπερ) ὅπερ Reg. *l.* 15. χειρῶν σιδηρῶν) Hiſce non hoſtes perimebant, navem vero ita alligabant navi, ut cominus congredi, &, ſi occaſio foret. in alterius navem tranſmeare poſſent. Vide Schefferi Militiam Naval. p. 164. Huds.

Pag. 278. *l.* 2. ἐπιβάται) De Epibatis vide eundem lib. 2, c. 3, p. 103. Huds. *l.* 6. ἐπέχη) ἐπέχει Reg. Caſſ. *l.* 9. ἀξιῶν) ἀξιοῦν Gr. Huds. Camer. *ead.* ἢν μὴ τοὺς) ἢ τοὺς Cl. Gr. Huds. Cam. Ἢν τοὺς Caſſ. *l.* 13. ταπλείω) τὰ πλείω Ar. C. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 14. ἐν τῷ αὐτῷ τῷδε) Id eſt, ἅμα. Ae. Port. Huds.

Pag. 279. *l.* 2. βελτίω) βέλτιον Camer. *l.* 3. διασώσασθαι) διασώζεσθαι Gr. *ead.* οἳ τέως) οἵ τε ὡς Marg. Ar. C. Bar. Cl. Ald. Flor. Baſ. Huds. *l.* 8. καὶ τὸ μὴ ἀδικεῖσθαι) καὶ τὸ ἀδικεῖσθαι Bar. Ald. Baſ. καὶ τὸ διακεῖσθαι Ar. C. Idem. Dan. Καὶ τὸ ἀδικεῖσθαι Reg. Caſſ. Gr. *ead.* πλεῖον) πλείω Ar. C. Huds. Dan. *l.* 9. ὥστε κοινωνοὶ) ὡς κοινωνοὶ Reg. *l.* 10. ἂν deeſt Reg. *ead.* καταπροδίδοιτε) καταπροδίδοτε Bar. Ald. Flor. Baſ. Καταπροδοίητε Ar. C. Huds. Dan. Καταπροδίδοτε Reg. Caſſ. Gr. *l.* 11. πολλάκις) πολλάκις μὲν Cam. *l.* 12. ἤκμαζε τὸ ναυτικὸν) Ita & Mſ. Baſ. ἠκμάζετο ναυτικὸν ed. Baſ. *l.* 13. ἠξίωσεν) ἠξίωσε Gr. *l.* 14. μετὰ ἀσθενείας) μετ' ἀσθενείας Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. *ead.* ὑμετέρα) ἡμετέρα inter verſus manu recenti Caſſ.

Pag. 280. *l.* 1. ἑτέρας εὐτυχούσης) εὐτυχούσης ἑτέρας Reg. *l.* 2. ὑμῶν) ἡμῶν Ar. C. Bar. Cl. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 6. ἐπ' ἐκεῖνα) ἐπέκεινα Bar. Ald. Flor. Baſ. Videtur autem hic dure (ſicut alibi) neutrum pro maſculino uſurpaviſſe, cum ἐκεῖνα non poſſit νεωσοίκοις, quod maſculinum eſt, referre. Ἐπ' ἐκεῖνα, ſcil. τὰ τῆς ἡμετέρας χώρας μέρη. Ae. Port. Huds. Ἐπέκεινα Gr. *ead.* πλευσουμένους) πλευσομένους Reg. Baſ. *l.* 8. Συρακουσίοις) Συρακοσίοις Mſ. Baſ. Συρακουσίους ed. Baſ. *l.* 9. γίγνοισθε) γένοισθε Ar. C. Huds. Dan. *l.* 10. οἱ δ' ἐκεῖ) οἱ δὲ ἐκεῖ Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 12. ξύμπαντες) ξύμπαντας Reg. *l.* 14. ἢ om. Ar. C. Huds. Reg. Caſſ.

Pag. 281. *l.* 1. Ἀθηνῶν) Ἀθηναίων Dan. *ead.* περὶ ὧν) καὶ περὶ ὧν C. Huds. *l.* 2. ἕτερος) ἔροιτα & ſupra ἔροιτο Dan. *l.* 3. αὐτῷ) αὐτῷ Ar. C. Bar. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Caſſ. *l.* 6. ἐκέλευε) ἐκέλευσε Dan. *l.* 7. ὁρῶσι καὶ) ὁρῶσι δὲ καὶ Ar. C. Huds. Dan. *l.* 9. δὲ αὐτοῖς) δ' αὐτοῖς Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Gr. *ead.* ἐπιβουλὴ) ἐπιβολὴ τῶν σιδηρῶν &c. C. atque ita legiſſe videntur Schol. & Valla. Πρὸς δὲ τὰς ἐπιβολὰς αὐτῶν ἀντεσοφίζοντο, βύρσας προσηλοῦντες πρὸς τὰ τειχίσματα τῶν νεῶν, ὅπως ὁ σίδηρος ὀλισθάνῃ, πρὸς τὸ ἀντίτυπον ἀντιλαβὴν οὐκ ἔχων. Iul. Pollux. Huds. Ἐπιβολὴ Reg. Caſſ. *l.* 10. ἐξηρτύσαντο) ἐξηρτήσαντο Caſſ. *l.* 11. τῆς νεὼς ἄνω) τῆς νεὼς τὰ ἄνω C. Huds. *ead.* ἐπὶ πολὺ) ἐπιπολὺ Bar. Ald. Flor. Baſ. Steph. a. Huds. Reg. Caſſ. Paulo poſt ἀντιλαβεῖν Caſſ.

Pag. 282. *l.* 1. παρεκελεύσαντο ἐκείνοις) παρεκελεύσαντο ἐπ' ἐκείνοις Bar. Ald. Flor. Baſ. Huds. Gr. Ἐκείνοις Mſ. Baſ.

ead. καὶ Γύλιππος) καὶ ὁ Γύλιππος C. Gr. Huds. l. 5. καὶ ξύμμαχοι) Ita etiam Mſ. Baſ. Ab ed. Baſ. abeſt καί. ead. ἡμῖν) ὑμῖν Dan. l. 6. ἂν deeſt Ar. Huds. l. 7. ἐπὶ ab aliena manu in Cod. Ar. Idem. ead. δεῖ ἡσσῆνται) δεῖ σσῆνται Caſſ. l. 8. τῆς deeſt Reg. l. 9. ἔπειτ') ἔπειτα C. Huds. Gr. l. 10. καὶ ἀρχὴν) καὶ τὴν ἀρχὴν C. Huds. l. 12. ὑποστάντες) ἀποστάντες Dan. l. 15. κολουσσῶσι) κολουθῶσι C. Ἀκολουθῶσι Ar. Huds. Dan. Κολασσῶσι & inter verſus manu recenti κολουσσῶσι Reg. Κολουσσῶσιν Gr.

Pag. 283. l. 1. ἢ εἰ μὴ) οἱ εἰ μὴ Reg. l. 2. τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Ar. C. Huds. Caſſ. l. 5. Ἡμῶν) ὑμῶν Ar. C. Bar. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Dan. ead. ὥπερ) Ita emendatum erat in Reg. a prima manu ὅπερ. l. 7. καὶ deeſt Reg. Caſſ. ead. προσγενομένης) προσγεγενημένης Ar. C. Cam. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. ead. τὸ κρατίστους εἶναι) Dilucidior fuiſſet oratio, ſi τοῦ κρατίστους εἶναι dixiſſet; verum ubique affectat τὸ καινοπρεπές. Fr. Port. Huds. l. 9. τὰ δὲ πολλὰ πρὸς τὰς ἐπιχειρήσεις ἡ μεγίστη ἐλπὶς omitt. Ar. C. ſed ab aliena manu reponuntur in ora Cod. C. Idem. Omittunt etiam Reg. & Caſſ. l. 10. παρέχεται) παρέχετε Ar. C. Huds. l. 11. τά τε) τάδε Bar. Idem. l. 12. ξυνήθη) ξυνήθης Gr. l. 13. τὴν deeſt Ar. C. Huds.

Pag. 284. l. 1. πολλοὶ δὲ ἀκοντισταὶ) πολλοὶ δὲ καὶ ἀκοντισταὶ Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Πολλοὶ δ' ἀκοντισταὶ Gr. l. 2. ἀναβάντες deeſt, in marg. manu alia adſcriptum Reg. l. 3. ἀφεῖναι) ἀφῆναι Reg. l. 5. αὐτῶν) αὐτῶν Ar. C. Bar. Ald. Flor. Baſ. τῷ αὐτῷ τρ. Cl. Gr. Huds. Τῷ αὐτῶν τρ. Reg. Caſſ. l. 7. ὑμῶν) ἡμῶν Cl. Huds. Reg. l. 9. ῥᾷσται) ῥᾷστα Bar. Ald. Flor. Baſ. Ῥᾷστα γὰρ ἐς Gr. Huds. l. 11. ἡμεῖς) ὑμεῖς Dan. ead. ὑπερβαλλόντων) ὑπερβαλόντων Gr. l. 12. τῶν deeſt Reg.

Pag. 285. l. 5. νομίσωμεν) νομίσομεν Gr. l. 6. οἱ ἂν) Sc. οἱ δικαιώσωσιν ἂν δεῦρο ἐλθεῖν ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῦ προσπεσόντος. id eſt: οἵπερ δικαιοῦσι καὶ λέγειν τολμῶσιν αὐτοὺς δεῦρο δικαίως ἐλθεῖν, ἵν' ἡμᾶς τοὺς αὐτοῖς προσπεσόντας καὶ ἐναντίους ὄντας τιμωρήσωνται. Ae. Port. Οἱ ἂν ἁπλῶς δικαιώσωσιν &c. Ar. C. Huds. Οἱ ἂν ἁπλως ἑ. τ. τ. π. δ. Dan. l. 7. δικαιώσωσιν) δικαιώσωσι Gr. ead. τῆς γνώμης deſunt Reg. l. 8. ἀμύνασθαι) ἀμύνεσθαι Reg. l. 11. κατώρθωσαν) κατόρθωσαν Bar. Ald. Flor. Baſ. Huds. Gr. l. 14. μηδὲ) μήτε Ar. C. Huds. ead. ἀκινδύνως ἀπελθεῖν) Scil. ἄνευ τοῦ ἡμῶν κινδύνου ἀπελθεῖν ἐκ τῆς ἡμετέρας χώρας.

Vel, ἄνευ τοῦ ἑαυτῶν κινδύνου καὶ οὐδὲν κακὸν ὑφ' ἡμῶν ἐν τῇ διώξει πάσχοντας ἀπελθεῖν &c. Ae. Port. HUDS.

Pag. 286. *l.* 1. καὶ deeſt Gr. *l.* 2. ὁμοίως δράσουσι) Sc. ἀκινδύνως ἀποχωρήσουσιν Ae. Port. HUDS. *ead.* τὸ δὲ, πραξάντων) τό τε δὲ πρ. Ar. C. IDEM. *ead.* εἰκότος) εἰκότως Reg. *l.* 3. τε deeſt Gr. Cam. *l.* 4. καρπουμένη) Scilicet τὴν ἐλευθερίαν. Ae. Portus. HUDS. *ead.* καὶ deeſt Reg. *l.* 10. παρακελευσάμενοι) παρασκευασάμενοι C. HUDS. *l.* 13. ὅσονοὺκ) ὅσον οὐκ Ar. C. Ald. Flor. Baſ. IDEM. Reg. Caſſ. Gr.

Pag. 287. *l.* 1. ἔτι deeſt Reg. Caſſ. 'Ενδεᾶ ἔτι σφίσιν Gr. Σφίσιν abeſt Cam. *l.* 4. ἀξιῶν τό, τε) ἀξιῶν τε τὸ Gr. *l.* 5. ὑπῆρχε) ὑπῆρχεν Caſſ. *l.* 7. ἀφανίζειν) ἀτιμάζειν Marg. HUDS. *l.* 9. ἐν τῷ τοιούτῳ ἤδη) ἐν τούτῳ ἤδη Dan. *l.* 10. ὄντες) ὄντος Marg. Ar. C. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 12. ἔς τε γυναῖκας &c.) Scil. εἴτε περὶ γυναικῶν καὶ παίδων καὶ θεῶν. Ae. Port. HUDS. Γυναῖκάς τε καὶ π. Gr. *l.* 14. ἐπιβοῶνται) ἐπιβοῶντες Caſſ.

Pag. 288. *l.* 1. ἡ ἀναγκαῖα) καὶ ἀναγκαῖα Reg. Caſſ. *ead.* παρῃνῆσθαι) παρῃνεῖσθαι Ald. Flor. Baſ. HUDS. Gr. Vulgatum ſervat Mſ. Baſ. *l.* 2. τὸν πεζὸν) τὸ πεζὸν Cam. *ead.* παρέταξεν) παρέτασσεν Gr. *ead.* ἐπὶ πλεῖστον) ἐπιπλεῖστον Ar. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 3. ἐδύνατο) ἠδύνατο C. HUDS. *ead.* ὅτιμεγίστη) ὅτι μεγίστη C. Ald. Flor. IDEM. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 4. ὠφέλεια) ὠφελία Reg. Caſſ. Gr. *ead.* ὁ δὲ Δημοσθένης) Ita etiam Mſ. Baſ. Δὲ abeſt ab ed. Baſ. *l.* 5. Εὐθύδημος) Ita legiſſe videtur Valla. Nullus dubito, quin Eudemus idem ſit cum Euthydemo, cuius meminit Thucydides pag. 194. HUDS. *l.* 8. καταλειφθέντα) παραλειφθέντα Marg. Ar. C. Παραληφθέντα Cl. Καταληφθέντα legiſſe videtur Valla. IDEM. Παραλειφθέντα Reg. Caſſ. Dan. *ead.* Poſt διέκπλουν non diſtinguunt Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. *l.* 9. εἰς τὸ ἔξω) πρὸς τὸ ἔξω Cl. IDEM. Εἰς τὰ ἔξω Reg. *l.* 10. Προεξαγαγόμενοι) προεξαναγόμενοι Dionyſ. Halic. HUDS. Προεξαγόμενοι Reg. Baſ. *l.* 11. παραπλησίαις τὸν ἀριθμὸν &c.) Hic verborum ordo: ναυσὶ παραπλησίαις τὸν ἀριθμὸν, καὶ πρότερον, ἐφύλασσον μέρει αὐτῶν, κατά τε τὸν ἔκπλουν, καὶ κατὰ τ. ἄ. κ. λ. id eſt: ναυσὶ τοσαύταις τὸν ἀριθμὸν, ὅσας καὶ πρότερον εἶχον &c. Nonnulli particulam σχεδὸν, vel aliquid huiuſmodi deſiderari exiſtimant: cum Thucydides nunquam dixerit, Syracuſanos habuiſſe parem navium

numerum, praeſertim poſt Demoſthenis adventum. Ae. Port. Huds. *l.* 13. ἅμα deeſt Gr.

Pag. 289. *l.* 1. παραβοηθῇ) παρεβοήθει Dionyſ. Hal. Παραβοηθοῖ Ar. C. Huds. Παραβοηθεῖ Gr. Παραβοηθοῖ Dan. *l.* 5. ἐπειδὴ δ' οἱ Ἀθηναῖοι) ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄλλοι Ἀθην. Marg. Ar. C. & Dionyſ. Halic. locum citans. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ ἄλλοι Ἀθ. Cl. Huds. Ἐπ. δὲ ἄλλοι οἱ Ἀθ. Reg. Ἐπ. δὲ οἱ ἄλλοι Ἀθ. Caſſ. *l.* 8. κλήσεις) κλείσεις Ar. C. & Dionyſ. Halic. Vide Schefferum de Militia Nav. l. 3, c. 4, p. 212. Huds. *ead.* σφίσι τῶν Συρακουσίων) τῶν Συρακουσίων σφίσι Reg. Mox καὶ τῶν ξυμμάχων Dionyſ. Hal. *l.* 9. οὐ πρὸς τῷ ζεύγματι &c.) οὐ μόνον πρὸς τῷ ζεύγματι ἡ ναυμαχία Dionyſ. Halic. Huds. *l.* 10. καὶ omittunt Ar. C. Idem. Dan. *l.* 12. πρότερον) προτέρων Marg. Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 13. ἐγίγνετο) ἐγένετο Ar. C. Huds. *l.* 14. ἡ deeſt Dan. Πολλὴ δ' ἡ Dionyſ. *ead.* καὶ ἀγωνισμὸς) καὶ ὁ ἀγωνισμὸς Dan.

Pag. 290. *l.* 2. τὰ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος) Scil. τοὺς ἐπιβάτας τοὺς ἀπὸ τοῦ καταστρώματος μαχομένους. Ae. Port. Huds. *l.* 4. πρῶτος) πρῶτον C. Idem. *l.* 5. δὲ ἐν ὀλίγῳ) δ' ἐν ὀλίγῳ Gr. *l.* 6. ἀπέλιπον) ἀπέλειπον Dan. *l.* 7. ἐμβολαὶ) ἐκβολαὶ Ar. C. Ald. Flor. Baſ. & Dionyſ. Halic. Huds. Marg. Reg. Caſſ. In Mſ. Baſ. videtur eſſe ἐμβολαί. *l.* 9. ἐγίγνοντο) ἐγένοντο Cl. Huds. *l.* 10. προσπεσοῦσα) ξυμπεσοῦσα Ar. C. Idem. Συμπεσοῦσα Dan. *ead.* φεύγειν) φυγεῖν Dionyſ. Halic. Huds. Reg Caſſ. *l.* 12. τοῖς deeſt Gr.

Pag. 291. *l.* 1. ταῖς ἀλλήλων ναυσὶν) ταῖς ναυσὶν ἀλλήλων Gr. *ead.* ξυνετύγχανε) συνετύγχανε Caſſ. Gr. *l.* 2. ἐμβεβληκέναι) ἐμβεβηκέναι Dan. *l.* 3. δύο τε) δύο δὲ Ar. C. Huds. *l.* 4. ἢ) οὐ C. Idem. *ead.* κατ' ἀνάγκην) κατὰ ἀνάγκην C. Idem. *l.* 5. τῶν δ' ἐπιβουλὴν) τῶν δὲ ἐπιβουλὴν Ar. C. Idem. *l.* 6. μὴ καθ' ἓν ἕκαστον) καὶ καθ' ἓν ἕκαστον Ar. C. Idem. Dan. Καὶ καθὲν ἕκ. Caſſ. *l.* 7. μέγαν ἀπὸ πολλῶν) μεγαν λίαν ἀπὸ π. Gr. Μεγαν non erat in Dionyſio. addidit Sylburgius. *ead.* τῶν omittunt Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Supplevit etiam Sylburgius in Dionyſio, a quo aberat. *l.* 9. φθέγγοιντο) ἐφθέγγοντο Dionyſ. Halic. Wass. *l.* 10. παρακέλευσις καὶ βοὴ) παρακέλευσις καὶ ἀκοὴ Marg. Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Huds. Dan. Vulgatum ſervat Mſ. Baſ. *ead.* τοῖς κελευσταῖς) Id eſt, τῶν κελευστῶν, vel ὑπὸ τῶν κελευστῶν. & mox τοῖς

Ἀθηναίοις pro τῶν Ἀθηναίων, vel ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων. Ae. Port. Huds. *l.* 13. τὴν deeſt Dan. *l.* 14. εἴποτε) εἰπέρ ποτε Dan. *ead.* ἀντιλαβέσθαι) ἀντιλαμβάνεσθαι Dionyſ. Halic. Wass. Reg.

Pag. 292. *l.* 2. ἑκάστους) ἑκάστου Marg. Huds. Dionyſ. Hal. Wass. Reg. Caſſ. *l.* 7. οὖ deeſt Ar. Huds. *l.* 11. Ὅ τε ἐκ τῆς γῆς) ὅ τ' ἐκ τῆς γῆς. Dionyſ. Halic. *l.* 13. ὁ αὐτόθεν pro οἱ αὐτόθεν, οἱ ἐκείνης τῆς χώρας οἰκήτορες, οἱ Συρακούσιοι. Vel, ὁ αὐτόθεν, ὁ Συρακούσιος στρατὸς, ὁ πεζὸς, καὶ ἐν τῇ γῇ ὤν. Ae. Port. Huds. Ὁ deeſt Cam.

Pag. 293. *l.* 3. διὰ τὸ) Id eſt, διὰ τοῦτο. Ae. Port. Huds. *l.* 4. ἦν ante ἐκ recenti manu inter verſus Gr. *l.* 5. καὶ οὐ πάντων) καὶ ἁπάντων Marg. Huds. Dionyſ. Hal. Wass. *l.* 7. πη) ποι Reg. Πῃ Caſſ. Dionyſ. Hal. *ead.* τε ἂν) τ' ἂν Gr. *l.* 9. οἱ δ' ἐπὶ) οἱ δὲ ἐπὶ Dionyſ. Hal. *l.* 10. τε deeſt Gr. *l.* 11. τὴν γνώμην) τῆς γνώμης Cam.

Pag. 294. *l.* 2. ἐν τοῖς χαλεπώτατα δῆγον) Id eſt: δῆγον ἐν τοῖς διάγουσι χαλεπώτατα, ſcil. ἦσαν τῶν χαλεπώτατα διαγόντων. Vel, δῆγον ὁμοίως τοῖς χαλεπώτατα διάγουσι, aut ὥσπερ οἱ χαλεπώτατα διάγοντες. Vel, δῆγον ἐν τοῖς κακοῖς ἅ ἐστι χαλεπώτατα. Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 182. Huds. Χαλεπωτάτοις inter verſus Gr. *ead.* παρ' ὀλίγον &c.) Hic verborum ſenſus: οἱ παρ' ὀλίγον διαφεύγοντες, ὅτι οὐ παντελῶς διέφευγον, ἀπώλλυντο, ὑπὸ τῶν πολεμίων καταληφθέντες· οἱ δὲ παρ' ὀλίγον ἀπολλύμενοι, ὅτι οὐ παντελῶς ἀπώλλυντο, διέφευγον, ὑπὸ τῶν ἐναντίων οὐ καταληφθέντες. Ae. Port. Huds. *l.* 3. ἦν τε ἐν) ἦν τε γὰρ ἐν Dan. *ead.* αὐτῷ om. Ar. C. Huds. Dionyſ. Halic. Wass. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 6. ἄλλα ὅσα) ἄλλ' ὅσα Gr. *l.* 8. οἱ deeſt Ald. Flor. Baſ. Huds. At agnoſcit Mſ. Baſ. *ead.* αὐτοῖς ἔπασχον) Id eſt: τοῖς πεζοῖς ἐν τῇ γῇ διατεταγμένοις, καὶ τὴν ναυμαχίαν θεωμένοις. Ae. Portus. Huds. *l.* 9. ἐπιπολὺ) ἐπὶ πολὺ C. Idem. Dionyſ. Halic. Wass. *l.* 10. ἔτρεψάν τε) ἐτρέψαντό τε Marg. Huds. *l.* 11. κραυγῇ) βοῇ & ſupra manu recenti κραυγῇ Reg. *l.* 12. δὴ) Ita Dionyſ. Halic. Wass. *l.* 13. ἑάλωσαν) ἑαλώκεσαν Gr.

Pag. 295. *l.* 1. ἀλλ' ἀπὸ) ἀλλὰ ἀπὸ Gr. *l.* 4. ἄλλοι δὲ οἱ πλεῖστοι) ἄλλοι δὲ καὶ οἱ πλεῖστοι Marg. Ar. C. Cl. Huds. Dionyſ. Hal. Wass. Reg. Caſſ. Cam. *l.* 5. ὅπη) ὅπῃ Caſſ. *l.* 6. οὐδὲ μιᾶς) Ita Dionyſ. Halicarn. Wass. Caſſ. & paulo ante παρ' αὐτίκα. *l.* 7. ἐπεπόνθεσαν) πε-

πένθεσαν Caſſ. *ead.* ἐν Πύλῳ) Vide l. 4, c. 14 ſqq. Huds. *l.* 8. προσαπώλλυντο) πρὸς ἀπώλλυντο Caſſ. *l.* 9. αὐταῖς) αὐτοῖς Marg. Huds. Dion. Hal. Wass. Reg. Caſſ. *l.* 11. παράλογον) παρὰ λόγον & mox ἀνδρῶν ἀπολομένων Dion. Hal. Wass. *l.* 14. ξύμμαχοι) σύμμαχοι Gr. *ead.* ἐπικρατήσαντες) ἐπικρατοῦντες Dionyſ. Hal. Wass. *ead.* τὰ deeſt Reg.

Pag. 296. *l.* 2. τροπαῖον) τρόπαιον Dionyſ. Halic. *l.* 4. οὐδὲ ἐπενόουν) οὐδ' ἐνόουν Ar. C. Huds. Dan. *l.* 9. χρήσιμαι) χρήσιμοι Ar. Huds. *ead.* ἦσαν γὰρ τοῖς &c.) Vide Diodorum Siculum l. 13, p. 340 ed. Steph. p. 147 ed. Rhod. Huds. *l.* 10. δ' ἐναντίοις) δὲ ἐναντίοις Reg. *l.* 11. ξυγχωροῦντος) ξυγχωροῦντος Gr. *l.* 12. αὐτὰς) αὐτῶν Ar. C. Αὐτὸν Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Αὐτῶν Reg. Caſſ. Dan. Gr. & hic in marg. αὐτόν. *l.* 14. ἂν deeſt Reg. *ead.* κρατῆσαι) κρατήσειν, & eadem manu inter verſus κρατῆσαι Reg.

Pag. 297. *l.* 4. ἀποχωρήσασα) ὑποχωρήσασα Ar. C. Cl. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *ead.* ποι) πη Ar. C. Huds. Ποῖ Caſſ. Gr. *l.* 5. σφίσι) σφισιν Gr. *l.* 6. ἐξηγεῖται) ἐσηγεῖται Marg. Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Camer. *l.* 8. ταῦτα ἃ καὶ) ταῦτα καὶ ἃ καὶ Marg. Huds. Reg. Caſſ. *ead.* πάντας omittit Cl. Huds. *l.* 9. Συρακουσίους καὶ τοὺς ξυμμάχους) Συρακουσίους καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς ξυμ. Mſ. Baſ. *l.* 14. ετυχε) ἐτύγχανε C. Huds. *l.* 15. Ἡράκλεια) Ἡρακλεῖ Marg. Ar. C. Idem. Caſſ. Dan. Librarius Cod. Reg. ſcripſerat Ἡράκλεια, ſed idem mox emendaverat Ἡρακλεῖ.

Pag. 298. *l.* 1. ἐθελῆσαι deeſt Camer. *l.* 3. καὶ πάντα μᾶλλον ἐλπίζειν &c.) Id eſt: καὶ ἔλεγον ἐλπίζειν αὐτοὺς (τοὺς στρατιώτας) πείθεσθαι ἂν (πειθήσεσθαι) σφῶν (τῶν ἐν τέλει ὄντων) κατὰ πάντα, μᾶλλον ἢ &c. Ae. Port. Hic πείθεσθαι ponitur pro ὑπακούειν & πειθαρχεῖν. Sic apud Homerum, Κείνου γάρ κε μάλιστα πιθοίατο Huds. *l.* 6 καὶ οὐκ ἔπειθεν) καὶ οὐκέτι ἔπειθεν Marg. Ar. C. Idem. Reg. Caſſ. Dan. Cam. *ead.* αὐτὸς ἐπὶ τούτοις) Vide Plutarchi Niciam p. 540 ed. Francof. Diodorum Sic. l. 13, p. 340 ed. Steph. p. 148 ed. Rhod. & Polyaeni Stratagem. l. 1, c. 43. Huds. *l.* 9. ἑταίρων) ἑτέρων Ar. Idem. Gr. Sic cap. 75 ἢ ἑτέρων Reg. Caſſ. *l.* 10. ἱππέων) τῶν ἱππέων Reg. *l.* 11. ξυνεσκόταζεν) συνεσκόταζεν Gr. *ead.* προσπελάσαντες) προσελάσαντες Marg. Camer. Ar. C. Cl. Gr. Huds.

Reg. Caſſ. Dan. *l.* 12. τινὰς) τινὲς Reg. *l.* 14. τῶν ἔνδοθεν) τῶν ἔνδον Marg. HUDS. Schol.

Pag. 299. *l.* 2. παρασκευασάμενον) παρασκευασάμενοι Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 8. ξυσκευάσαιντο) ξυσκευάσωνται Cl. HUDS. Συσκευάσωνται Reg. *l.* 9. ὅτιχρησιμώτατα) ὅτι χρησιμώτατα C. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 10. ἀναλαβόντας) ἀναλαβόντες Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 12. προεξελθόντες) Ita Ar. C. quo modo legendum monuit Ae. Port. HUDS. Dan. Προξελθόντες Gr. *l.* 13. τὰς) ταύτας Gr. *l.* 14. ἰέναι) ἰέναι ἂν Camer. *ead.* ἀπεφράγνυσαν) ἐναπεφράγνυσαν Marg. Cam. HUDS.

Pag. 300. *l.* 2. προσπλεύσαντες) προσπελάσαντες Ar. HUDS. *l.* 3. ὀλίγας) ὀλίγους Caſſ. *l.* 5. ἐκπεπτωκυῖαν) ἐσπεπτωκυῖαν Dan. *l.* 8. παρασκευάσασθαι) παρεσκευάσθαι Marg. Cl. Gr. HUDS. Reg. Caſſ. παρασκευάσθαι Cam. *l.* 10. καθ' ἓν) καθὲν Caſſ. *l.* 12. ἀπεχώρουν) ἀνεχώρουν C. HUDS. *l.* 14. ξυνέβαινε) συνέβαινε Reg.

Pag. 301. *l.* 4. ζῶσι) ζῶσιν Gr. *l.* 6. καθίστασαν) καθιστᾶσιν legit Suidas, in voce ἀντιβολία. Καθίσταντο, vel καθίστασαν legiſſe videtur Valla. HUDS. *l.* 7. ἴδοι) ἴδῃ, inter verſus ἴδοι Gr. *l.* 10. προλείποι) προλείπει Ar. C. HUDS. Προλίποι Reg. *ead.* ἡ ῥώμη καὶ τὸ σῶμα) Id eſt, ἡ τοῦ σώματος ῥώμη. Ae. Port. HUDS.

Pag. 302. *l.* 2. κατήφεια) κατήφεια, ἀπὸ τοῦ κάτω τὰ φάη βάλλειν τοὺς ὀνειδιζομένους, ἢ λυπουμένους. Etymol. Magn. HUDS. *l.* 4. ἐῴκεσαν ὑποφευγούσῃ) καὶ ὑποφευγούσῃ ἐῴκεσαν Reg. *l.* 8. ἱππεῖς) ἱππῆς Reg. *l.* 9. τε deeſt Gr. *ead.* καὶ omittunt Ar. C. HUDS. Caſſ. *ead.* ὑπὸ τοῖς ὅπλοις deſunt Cam. *l.* 11. ἀπηυτομολήκεσαν) ἀπηυτομολήκεισαν Gr. *ead.* καὶ deeſt Ar. HUDS. *l.* 13. ἰσομοιρία) ἡ ἰσομοιρία Cam. *l.* 14. Infinitivum κακοῦσθαι cum articulo τὸ extrinſecus aſſumi debere, contendit Stephanus in Append. ad Scripta al. de Dial. Att. pag. 180. HUDS.

Pag. 303. *l.* 1. ὧς) ὡς Reg. Gr. *l.* 2. καὶ ἀπὸ) καὶ deeſt Cam. Haec ἀπὸ οἵας uſque ad ἀφῖκτο habet Suidas in αὔχημα ſine nomine auctoris. *ead.* οἵας) οἰκείας Ar. C. HUDS. *l.* 3. ἐς οἵαν τελευτὴν) ἐς οἵαν τε τελευτὴν Caſſ. *l.* 5. δουλωσομένους) δουλωσαμένους Gr. *l.* 6. μὴ πάθωσι ξυνέβη ἀπιέναι· ἀντὶ δ' εὐχῆς) Μὴ πάθωσι ξυναπιέναι. ἀντὶ δὲ εὐχῆς Gr. *l.* 7. παιάνων) παιώνων Caſſ. *ead.* μεθ' ὧν ἐξέπλεον) Vide lib. 6, cap. 32. HUDS. *ead.* πάλιν) πόλιν Camer. *l.* 9. ναυβατῶν) ναυατῶν Reg. *l.* 11. ταῦτα

om. Cl. Huds. Gr. *ead.* αὐτοῖς οἰστὰ) οἰστὰ αὐτοῖς Gr.

Pag. 304. *l.* 4. ἐπιπλεῖστον) ἐπὶ πλεῖστον Gr. *ead.* γεγωνίσκων) Videſis Etymol. Magn. Huds. *l.* 6. ἢ τοιῶνδε) Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. pag. 28. Idem. Ἢ τῶν τοιῶνδε Reg. *l.* 7. μηδὲ) μὴ δὲ Reg. Caſſ. *ead.* ὑμᾶς) ἡμᾶς Reg. *l.* 9. κακοπαθείαις) κακοπαθίαις Caſſ. Gr. *l.* 13. αἰωροῦμαι) ἑωροῦμαι Reg. Caſſ. Ἑωροῦμαι Gr. *ead.* ἐς θεοὺς) ἐς τοὺς θεοὺς Gr. Huds.

Pag. 305. *l.* 1. ἐς ἀνθρώπους) ἐν ἀνθρώποις Reg. *l.* 2. θαρσεία) θρασεῖα Ar. Huds. Gr. Cam. *l.* 3. κατ' ἀξίαν) καταξίαν, & inter verſus manu recenti κατὰ τὴν ἀξίαν Reg. *ead.* τάχα δ' ἂν) τάχα δὲ ἂν Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 9. ἕξειν) ἥξειν Cl. Huds. *l.* 10. ἐρῶντες) ἐρῶντας malit Ae. Portus. Huds. *ead.* οἷοι ὁπλῖται) οἱ ὁπλῖται Ar. C. Idem. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 11. κατατεπλῆχθε) καταπεπλῆχθαι Marg. Gr. Flor. Καταπέπληχθε Ar. C. Cl. Huds. Caſſ. *l.* 13. ὅποι) ὅπου Reg. *ead.* καθέζοισθε) καθίζησθε Ar. C. Bar. Ald. Καθέζησθε Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Mſ. & ed. Baſ. *ead.* οὐδεμία) οὐδὲ μία Caſſ.

Pag. 306. *l.* 1. οὐδ' ἂν) οὔτ' ἂν Ar. C. Bar. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 2. ἐξαναστήσειε) ἐξαναστήσειεν Reg. Caſſ. *l.* 5. τοῦτο καὶ πατρίδα) Ita Reg. Caſſ. Gr. Dan. Baſ. Steph. 2. Portus. vid. Annot. Mox κρατήσας deeſt Cam. *l.* 6. δὲ ὁμοίως) δ' ὁμοίως Gr. *l.* 7. καὶ ἢν ἀντιλαβώμεθα) καὶ εἰ μὲν ἀντιλ. Reg. *l.* 9. εἰσὶ) εἰσὶν Reg. *l.* 10. ἐχυρῷ) ὀχυρῷ Marg. Ar. Bar. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Dan. Εἶναι non eſt in Dan. *ead.* προπέμπετε) προπέμπεται Bar. Ald. Baſ. ut κατὰ τὸ σιωπώμενον intelligatur id iam factum eſſe. Huds. Sic etiam Dan. Προπέπεμπται Gr. *l.* 11. εἰρημένον) Id eſt: ἐροῦντα, κελεύσοντα. Ae. Port. Huds. *l.* 15. ὧν ἐπιθυμεῖτέ που ἐπιδεῖν) ὡς ἐπιθυμεῖτέ που ἐπιδεῖν C. Idem. Ὡς etiam Dan. Ἐπειδεῖν Caſſ.

Pag. 307. *l.* 2. ἐπανορθώσοντες) ἐπανορθώσαντες Reg. Caſſ. Gr. *l.* 4. Ὁ μὲν Νικίας) ὁ δὲ Νικίας Ar. Huds. *ead.* τοιάδε) τάδε & ſupra τοιάδε Gr. *l.* 5. εἶπη) εἴ πη Caſſ. *l.* 6. καὶ καθιστὰς) καὶ deeſt Reg. *l.* 8. ἐν πλαισίῳ) ἐν διπλασίῳ Ar. C. Vide Var. Lect. & Schol. ad V, 67. Huds. Ἐν διπλασίῳ Reg. Caſſ. Dan. *l.* 9. τοῦ Νικίου) τὸ τοῦ Νικίου Ar. Τοῦ Νικίου C. Huds. *ead.* ἐφεπόμενον) ἐφεσπόμενον Ar. C. Idem. Dan. *ead.* δὲ τὸ) δὲ τοῦ Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Gr. *l.* 12. παρατεταγμένους) τεταγμέ-

νους Gr. *l.* 14. ἐς) εἰς Reg. *ead.* τὸ πρόσθεν) τὸ ἔμπροσθεν Ar. C. Huds. Dan. *l.* 15. τε omittunt Ar. C. Huds.

Pag. 308. *l.* 1. προελθόντες) προσελθόντες Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 9. προελθόντες) προσελθόντες Caſſ. *l.* 10. ἀπετείχιζον) ἐπετείχιζον Gr. *l.* 12. Ἀκραῖον λέπας) Locus arduus atque praeceps ultra Euryelum verſus occaſum ſolſtitialem; vulgo nunc incolis *Criniti* dictus. Cluverius in Sicilia Antiq. pag. 172. Promontorium, in quo ſita eſt urbs, cui nomen Acrae. Ae. Port. Huds. *l.* 14. αὐτοὺς omittunt Ar. C. Idem.

Pag. 309. *l.* 2. αὐτὸ deeſt C. Huds. *l.* 3. ἀπὸ) ὑπὸ Marg. Cam. Cl. Gr. Idem. Reg. Caſſ. *l.* 5. ἐβιάσαντο) Id eſt: *μετὰ βίας προσελθεῖν καὶ εἰς αὐτὸν εἰσελθεῖν ἐπειράσαντο.* Ae. Port Huds. *l.* 6. τὸν ante λόφον deeſt Gr. *l.* 8. οὐκ abeſt C. Huds. Οὐκ ἀπ' ὀλίγων Reg. *l.* 10. ἀπὸ) ὑπὸ Reg. *l.* 12. ἀνεπαύοντο) ἐπανεπαύοντο Marg. Cam. Huds. *l.* 14. μετόπωρον) τὸ μετώπορον Cam.

Pag. 310. *l.* 3. δὲ αὐτῶν) δ' αὐτῶν Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 4. ἀποτειχιοῦντας) ἀποτειχιοῦντες Reg. Caſſ. *l.* 5. προεληλύθεσαν) προσεληλύθεσαν Marg. Camer. Huds. *l.* 7. μετὰ ταῦτα) μεταταῦτα & mox καταβραχὺ Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Idem. Μεταταῦτα etiam Reg. & καταβραχὺ Caſſ. *l.* 14. ἐπιπολὺ) ἐς πολὺ Dan.

Pag. 311. *l.* 3. ἐς) εἰς Reg. *l.* 7. προσβολαῖς deeſt Gr. *l.* 8. καύσαντες) καύσαντας Reg. *l.* 10. τοὐναντίον ἢ οἱ) τοὐναντίον ἢ οἱ Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Gr. *l.* 13. ταύτῃ) ταύτας Dan.

Pag. 312. *l.* 2. δείματα) δείγματα Gr. *ead.* ἐγγίγνεσθαι) ἐγγίνεσθαι Gr. *l.* 3. τε deeſt Reg. *l.* 5. προὔλαβε) προὔβαλε & ſupra manu recenti προὔλαβε. Reg. *l.* 7. ἀπεσπάσθη) ἀντεσπάσθη Gr. *ead.* ἀτακτότερον) ἀτακτώτερον, & rurſus infra cap. 81, Gr. *l.* 9. τὴν Ἐλωρινὴν) τὴν Ἑλωρινὴν C. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Vide VI, 70. Huds. Sic etiam Reg. Caſſ. Gr. Ἑλωρικὴν Dan. *l.* 10. Κακυπάρει) Κοκυπάρει Marg. Κακοπάρει Ar. Vide Cluverii Sicil. antiq. pag. 183. Huds. *l.* 13. ἐπεὶ δ') ἐπειδὴ δὲ Cl. Huds.

Pag. 313. *l.* 1. διέβησαν) διαβίβασαν Reg. *ead.* Αὖθις etiam Mſ. Baſ. αὐτοῖς ed. Baſ. *l.* 2. Ἐρινεὸν) Veriſimile eſt, Ptolemaei Ὄρινον eundem eſſe amnem, qui Thucydidi dicitur Ἐρινεός. Vide Cluverium p. 184. Huds. *l.* 5. ὡς ἥ τε ἡμέρα) ὥς τε ἡμέρα Gr. *l.* 7. κατὰ τάχος) κατατάχος Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. *l.* 9. καὶ ὡς προσέ-

μιξαν) καὶ ὥσπερ προσ. Reg. Caſſ. *l.* 10. ὑστέροις τε οὖσι) ὑστέροις τ' οὖσι Reg. Caſſ. *l.* 11. καὶ ἀτακτότερον deſiderantur in Cod. C. HUDS. *l.* 12. προσπεσόντες) συμπεσόντες Marg. Camer. IDEM. *l.* 13. ἱππεῖς) ἱππῆς Reg. *ead.* ἐκυκλοῦντό τε) ἐκυκλοῦντο τότε Gr. 'Εκύκλουν τό τε Cl. HUDS. *l.* 15. ἑκατὸν omittit Cl. IDEM. Reg. Caſſ.

Pag. 314. *l.* 3. ὡστάχιστα) ὡς τάχιστα Ar. Flor. HUDS. *ead.* τοσαῦτα) τὸ σῶμα, & inter verſus recenti manu τοσαῦτα Reg. *l.* 4. ἀναγκάζονται) ἀναγκάζωνται Gr. *ead.* ἐτύγχανέ τε) τε deeſt Caſſ. *l.* 5. ταπλειω) τὰ πλείω Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. *ead.* πόνῳ τε) τε deeſt Gr. *l.* 6. αὐτῷ ἐπικεῖσθαι) αὐτῷ πρώτῳ ἐπικεῖσθαι Marg. Ar. C. Cl. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 8. ξυνετάσσετο) ξυνετάττετο Ar. C. HUDS. *l.* 12. τε deeſt Gr. *ead.* ἐλαίας) ἐλάας Marg. Cl. Gr. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 13. τοιαύταις δὲ προσβολαῖς) τοιαύταις μὲν προσβολαῖς Ar. C. HUDS. *ead.* ξυσταδὸν) ξυσταδὸν Caſſ. Gr.

Pag. 315. *l.* 1. τῶν deeſt Ar. HUDS. Πρὸς τὸ τῶν 'Αθ. Reg. Caſſ. *l.* 2. ἐγένετο abeſt C. HUDS. Reg. *ead.* προαναλωθῆναί τῳ) προαναλωθῆναι τῷ Caſſ. Gr. *l.* 8. καὶ Συρακούσιοι) καὶ οἱ Συρακούσιοι Cl. HUDS. *l.* 10. ἀπιέναι) ἐπιέναι Gr. Ald. Flor. Baſ. IDEM. 'Απιέναι Mſ. Baſ. *l.* 12. ἅπαντας omittunt Ar. C. ut & mox μὴ ante ἀποθανεῖν. HUDS. Ἅπαντας omittit etiam Dan. *l.* 14. τῆς ἀναγκαιοτάτης) τοῖς ἀναγκαιοτάτοις Caſſ.

Pag. 316. *l.* 4. ἀπεκόμισαν) ἀπεκόμιζον Marg. Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. Cam. *l.* 7. ἐκάθισε) καθεῖσε Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 9. παραδεδώκοιεν) παραδεδώκασι Reg. *l.* 10. κελεύοντες) ἐγκελεύοντες Ar. 'Εκελεύοντό τε C. HUDS. *ead.* ὁ δ' ἀπιστῶν) ὁ δὲ ἀπιστῶν Gr. *l.* 14. ξυμβῆναι) συμβῆναι Gr.

Pag. 317. *l.* 2. μέχρις) μέχρι Reg. Caſſ. Gr. *l.* 4. καὶ Γύλιππος) καὶ ὁ Γύλιππος C. HUDS. Paulo poſt ἔβαλον Gr. *l.* 7. ἄλλων omittunt Ar. C. Gr. Cl. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 9. πορεύσεσθαι) πορεύεσθαι Ar. C. Cl. HUDS. Reg. *l.* 11. ἐπαιώνισαν) ἐπαιάνισαν Ar. C. HUDS. *ead.* γνόντες δὲ οἱ 'Αθηναῖοι) γνόντες δ' οἱ 'Αθην. Gr. *l.* 13. βιασάμενοι) κομισάμενοι Gr. HUDS. Βιαζόμενοι Cam. *l.* 15. δὲ ἐπειδὴ) δ' ἐπειδὴ Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. *ead.* ἦγε) ἦγεν Reg. Caſſ. Gr.

Pag. 318. *l.* 1. προσεκειντο τὸν αὐτὸν τρόπον) προσέκειντο κατὰ τὸν αὐτ. τρ. Dan. *l.* 2. κατακοντίζοντες) ἀκοντί-

ζοντες Reg. *l.* 3. Ἀσσίναρον) Cum ſimplici σ ſcribitur apud Plutarchum & Diodorum. Vide Cluverii Sicil. Antiq. pag. 184. HUDS. Ἀσσιναρὸν Gr. *l.* 8. ὡς δὲ γίγνονται) ὡς δ᾽ ἐγένοντο Reg. *l.* 9. Particulam τὶς redundare exiſtimat Stephanus: quem vide in Append. ad Scripta al. de Dial. Att. pag. 80. HUDS. *ead.* πρῶτος) αὐτὸς πρῶτος Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. IDEM. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 12. τε ἀλλήλοις) τ᾽ ἀλλήλοις Gr. *ead.* περί τε manus recens adſcripſit Reg. *l.* 13. οἱ μὲν) καὶ οἱ μὲν Reg. *ead.* ἐμπαλασσόμενοι) Vide Suidam in voce ἐμπαλασσόμενοι. HUDS. Sic emendavit corrector Cod. Reg. in textu ἐπαλασσόμενοι. *l.* 14. ἐς τὰ ἐπὶ) ἐς τὸ ἐπὶ Ar. C. HUDS.

Pag. 319. *l.* 1. παραστάντες &c.) παραστάντες δὲ οἱ Gr. ſed δὲ ab emendante adſcriptum eſt. *ead.* οἱ Συρακούσιοι deſunt Reg. *l.* 2. πίνοντας) πίπτοντας Gr. *ead.* τοὺς πολλοὺς) τοὺς non habet Caſſ. *l.* 3. τῷ deeſt C. HUDS. *l.* 5. τῷ omittunt Ar. C. IDEM. Gr. *l.* 8. ἤδη deeſt Cam. *l.* 9. κειμένων) διακειμένων Dan. *l.* 11. ὁ abeſt Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. *ead.* Γυλίππῳ ἑαυτὸν παραδίδωσι) Deditionem Niciae pulchre deſcribit Plutarchus p. 541 ed. Francof. HUDS. *l.* 12. τοῖς omittit Gr. *l.* 14. τοὺς δὲ ἄλλους) τοὺς δ᾽ ἄλλους Gr.

Pag. 320. *l.* 2. ξυνεκόμισαν) ξυγκομίσας Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. Ξυγκόμισαν Gr. *l.* 4. πέμψαντες τοὺς) πέμψαντες δὲ τοὺς Gr. *l.* 7. κατεπλήσθη πᾶσα Σικελία) διεπλήσθη πᾶσα ἡ Σικελία Marg. Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Διεπλήσθη Cl. HUDS. Διεπλήσθη πᾶσα Σικελία Reg. Caſſ. Dan. Articulus ἡ non eſt in Baſ. Κατεπλήσθη πᾶσα ἡ Σικελία Cam. *l.* 11. προσβολαῖς omittunt Ar. C. Ἐσβολαῖς Cl. HUDS. Προσβολαῖς omittunt etiam Reg. & Caſſ. *l.* 13. πολλοὶ δὲ ὅμως καὶ διέφυγον) πολλοὶ δ᾽ ὅμως καὶ διεφ. Ar. Πολλοὶ δ᾽ ὅμως διεφ. C. HUDS.

Pag. 321. *l.* 1. παραυτίκα) παρ᾽ αὐτίκα Caſſ. *l.* 2. τούτοις δ᾽ ἦν ἀναχώρησις ἐς Κατάνην) Id eſt: οὗτοι δὲ ἐς Κατάνην ἀνεχώρουν Ae. Port. HUDS. *l.* 4. τῶν τε αἰχμαλώτων) τῶν τε ἐκ αἰχμ. Gr. IDEM. Sed ἐκ punctis ſubſcriptis notatum eſt. *l.* 5. ἀναλαβόντες) λαβόντες & σκῦλα Cl. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 7. Λιθοτομίας) Inſignis hic in Epipolis carcer Λατομίαι dicitur a Plut. & Diodoro. Vid. Cluverii Siciliam Antiq. pag. 149, 150, & Fazellum Dec. 1, lib. 1 rerum Sicularum. HUDS. *l.* 8. τὴν omittunt Cl. Gr. IDEM. Reg. Caſſ. Camer. *l.* 9. ἀπέσφαξαν) κατέλευσαν

Thucydidem ſcripſiſſe, ſuſpicaretur quiſpiam ex Plutarchi Nicia, prope finem, ubi haec occurrunt: *Δημοσθένην δὲ καὶ Νικίαν ἀποθανεῖν Τίμαιος οὔ φησιν ὑπὸ τῶν Συρακουσίων καταλευσθέντας, ὡς Φίλιστος ἔγραψε καὶ Θουκυδίδης, ἀλλ' αὐτοὺς δι' ἑαυτῶν ἀποθανεῖν.* HUDS. *l.* 10. *ἐνόμιζέν οἱ*) *ἐνόμιζέ οἱ* Gr. *l.* 13. *τὸν δὲ, διὰ τὰ*) *τὸν δὲ Νικίαν διὰ τὰ* Marg. Cam. HUDS. *Νικίαν* in Mſ. Baſ. adſcriptum eſt. Poteſt tuto pro gloſſa haberi. *l.* 14. *ἐπιτηδειότατον*) *εἶναι ἐπιτηδ.* Gr. HUDS.

Pag. 322. *l.* 4. *οὐχ ἥκιστα*) *οὐχ ἥκιστα* Ar. C. Ald. Flor. Baſ. ut & mox infra. HUDS. Utroque loco etiam Reg. *l.* 6. *ἐκεκοινολόγητο*) *ἐκεκοινολόγητο* Ar. C. HUDS. *l.* 7. *τοιοῦτον*) *τοιοῦτο* Reg. Caſſ. *l.* 8. *ἄλλοι δὲ καὶ οὐχ ἥκιστα*) *ἄλλοι δ' οὐχ ἥκιστα* Gr. *l.* 9. *ὅτι πλούσιος ἦν*) Scil. ex argenti fodinis. Nam in his Niciam mille operarios habuiſſe, ſcribit Xenophon in libello *περὶ προσόδων*. HUDS. *ead.* *σφίσι*) *σφίσιν* Gr. *l.* 11. *ὅτιεγγυτάτω*) *ὅτι ἐγγυτάτω* C. Ald. Flor. Baſ. *Ὅτι ἐγγύτατα* Cl. Gr. HUDS. Reg. Caſſ. Cam. *l.* 13. *τῶν γε ἐπ' ἐμοῦ*) *τῶν γ' ἐπ' ἐμοῦ* Gr. *Τῶν γε ὑπ' ἐμοῦ* Cam. *l.* 14. *ἐς τὸ θεῖον* omittunt Ar. C. Verum *ἡ ἐς τὸ θεῖον ἐπιτήδευσις* videtur id ipſum eſſe, quod antea *θειασμὸν* dixit. *Διὰ τὴν πᾶσαν ἐς ἀρετὴν νενομισμένην ἐπιτήδευσιν* Gr. & in margine Cl. HUDS. Sic etiam Caſſ. & in marg. *γρ. διὰ τὴν νενομισμένην ἐπιτήδευσιν.* Cum Codd. Ar. C. conſentit Reg.

Pag. 323. *l.* 2. *μετεχείρισαν*) *μετεχείρησαν* Caſſ. Gr. *l.* 3. *οἵ τε ἥλιοι τοπρῶτον καὶ τὸ πνῖγος*) *οἵτε ἥλιοι πρῶτον καὶ πνῖγος* Ar. C. HUDS. *Πρῶτον* etiam Caſſ. Gr. & *τὸ* omittit Dan. *l.* 7. *προσέτι*) Ita etiam Mſ. Baſ. *προστέτι* ed. Baſ. *l.* 8. *ξυννενημένων*) *ξυνενηγμένων* Ar. & Cl. in marg. *Ξυνεννενεγμένων* C. HUDS. *Ξυνενημένων* Reg. Caſſ. *l.* 9. *τοιοῦτον*) *τοιοῦτο* Reg. Caſſ. *l.* 10. *δίψει*) *δίψῃ* Reg. *l.* 11. *ὀκτὼ μῆνας*) *ὀκτὼ ἡμέρας* Cl. in marg. *μῆνας*. HUDS. *l.* 12. *κοτύλην*) *κοτύλη, τὸ τρίτον τῆς χοίνικος.* Iul. Pollux lib. 4, cap. 23. Vide Caſauboni notas in Athenaeum pag. 798, & Bernardum de Menſuris & Ponder. pag. 14, 141, & pag. 27, 28 &c. Athenienſes per ſingulos dies *κοτύλας δύο κριθῶν καὶ μίαν ὕδατος* accepiſſe, refert Plutarchus in Nicia. HUDS. *ead.* *ἄλλα τε*) *ἄλλά τε* Caſſ. Gr. *l.* 13. *τῷ* deeſt Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Reg. Caſſ.

Pag. 324. *l.* 2. *καὶ εἴτινες*) *καὶ οἵτινες* Cl. HUDS. Reg. *ead.* *ἢ Ἰταλιωτῶν* omittunt Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 4. *δὲ*

οὐκ ἐλάσσους) δ' οὐκ ἐλάσσους Gr. *l.* 7. δοκεῖν δ' ἔμοιγε) δοκεῖν δέ μοιγε Caſſ. Δοκεῖν δ' ἐμοι γὲ Gr. *l.* 9. πάντως νικηθέντες) πάντες νικ. Cl. HUDS. *l.* 10. δὴ τὸ) τὸ δὴ Cam. *l.* 11. τὸ λεγόμενον) Id eſt: κατὰ τὸ λεγόμενον, ὡς λέγεσθαι φιλεῖ Ae. Portus. HUDS. *ead.* καὶ οὐδὲν ὅ, τι οὐκ ἀπώλετο) καὶ οὐδὲν ὡς ὅτι οὐκ ἀπώλετο Caſſ. in margine. *l.* 12. ἀπενόστησαν) ἐπενόστησαν Reg. *l.* 13. τὴν deeſt Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Cam.

ANNOTATIONES

IN LIBRUM VII.

Pag. 173. *l.* 3. Τὸ ἕβδομον) De hoc libro VII vide cuiuſdam ex Braſidae poſteris ad Auguſtum dictum apud Plutarch. Apoph. 207. WASS.

ead. l. 7. Τάραντος) Ταρας & fem. genere apud Dionyſ. Perieg. 376. Notavit Euſtath. Eius originem tradit Pauſan. X, p. 628, Iuſtin. III, 4. Lucan. V, 375, *quas avius Hydrus, Antiquuſque Taras* &c. Mſ. *devius.* & *Tarax.* vid. Herodot. VII, 170, Euſeb. Chron. MCCCIX. WASS.

ead. l. 8. Ἐς Λοκροὺς τοὺς Ἐπιζεφ.) Vide Salmaſii Exercit. Plinian. pag. 48. HUDS.

Pag. 174. *l.* 5. Παρουσῶν τῷ Ῥηγίῳ) Cl. Gr. ἐν τῷ Ῥηγίῳ, ex interpretatione vet. Scholiaſtae, opinor. WASS. Puto videndum, quid edd. Baſileenſi vetuſtiores habeant. Si in iis eſt ἐν, probabile eſt, id in Hudſoniana negligentia operarum typographicarum omiſſum, & ab Hudſono errorem non animadverſum fuiſſe. Nam certum eſt in quinque Mſſ. & tribus edd. poſt Flor. eſſe.

ead. l. 8. Καὶ σχόντες Ῥηγίῳ) Thucydides plerumque huic verbo addit praepoſitionem εἰς. III, 34, πάλιν ἔσχε καὶ ἐς Νότιον. IV, 3, ἐς τὴν Πύλον πρῶτον ἐκέλευε σχόντας αὐτούς. Sic IV, 25, V, 2, & alibi. Cum dativo effert III, 33, οὐ σχήσων ἄλλῃ, ἢ Πελοποννήσῳ. Itaque ἐν, quod hic habet Dan. ab imperito correctore inculcatum eſt.

ibid. Μεσήνῃ) Supra fere Μεσσήνη in editis. Gr. & Cl. non variant. WASS.

Pag. 175. *l.* 8. Ἑπτακοσίους) Diodor. p. 334 c. συναγαγὼν τοὺς ἅπαντας τρισχιλίους μὲν πεζούς, διακοσίους δ' ἱππεῖς. WASS.

ead. l. 9. Ψιλοὺς ξυναμφοτέρους) Vide Diodorum Siculum l. 13, p. 334 ed. Steph. WASS.

ead. l. 14. Γόγγυλος) Primo conflictu, inquit Plutarchus

p. 536, occiſus eſt. De eius uxore Xenophon Anab. pag. 425. Wass.

Pag. 176. *l.* 5. Ἄλλαι ἔτι) Ἔτι abeſt Gr. ineleganter. pro Κλεανδρίδου Ar. C. VI, 93 Κλεαρίδου. Sed receptam lectionem tuetur Plutarchus Vit. 164. De furto utriuſque vid. Diodorum XIII, pag. 389, Athenaeum pag. 234. vid. etiam Frontinum II, pag. 197. Wass. De nomine patris Gylippi vid. VI, 93. Gylippum ab Ephoris peculatus damnatum inedia vitam finiviſſe, ſcribit Athenaeus VI, 5. in exſilium abiiſſe, Plutarchus & Diodorus.

ead. l. 10. Ἰέγας) Huius munitionis nomen vix alibi invenitur. Ἰέται caſtellum nimis eſt remotum. Wass. In Baſ. eſt γέγας. & ſic Camer. nam nulla varietas ſcripturae annotata erat.

ead. l. 13. Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι) Cam. καὶ ἐκεῖνοι. Sic legendum puto, cum quia alterum ex interprete videri poterit, tum etiam quod ſequatur. Wass.

ead. l. 15. Σταδίων ἤδη ἐπετ.) A Cl. prave abeſt ἤδη. mox τὴν ante θάλασσαν non male omittit Gr. Infra cap. 4, τὸ ἐπὶ θαλάσσῃ τεῖχος. Wass.

Pag. 177. *l.* 11. Κήρυκα προπέμπει αὐτοῖς) Ita Mſſ. e quibus id repoſui. antea προσπέμπει. Wass. Scriptura huius verbi multis locis variat. Mihi ita videtur: cum ſententia poſtulat, ut dicatur *praemittere*, vel *prius mittere*, ſcribendum eſſe προπέμπειν; cum *ad aliquem mittere*, προσπέμπειν. Thucydides I, 29, Προπέμψαντες κήρυκα πρότερον πόλεμον προεροῦντα Κερκυραίοις. III, 100, Προπέμψαντες πρότερον ἔς τε Κόρινθον καὶ ἐς Λακεδαίμονα πρέσβεις. IV, 30, Κλέων δὲ ἐκείνῳ προπέμψας ἄγγελον, ὡς ἥκων. Sic eod. lib. cap. 78 & 111, & VIII, 77; in quibus omnibus προπέμπειν, pro *praemittere*, conſtanter habent Mſſ. & edd. Unde hic quoque προπέμπει legendum aſſentior cl. Waſſe. At I, 53, Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς ἄνδρας — ἄνευ κηρυκίου προπέμψαι τοῖς Ἀθηναίοις; II, 79, Προπεμψάντων δὲ ἐς Ὄλυνθον τῶν μὴ ταῦτα βουλομένων; III, 52, Προσπέμπει δὲ αὐτοῖς κήρυκα; IV, 114, Τοῖς δὲ Ἀθηναίοις κήρυκα προσπέμψας, variant libri: ſed tamen omnia illa loca potius requirunt προσπέμπειν, quam προπέμπειν. Nec VIII, 47, Καὶ Ἀλκιβιάδου προσπέμψαντος λόγους ἐς τοὺς δυνατωτάτους αὐτῶν ἄνδρας, admitto ſcripturam Marg. προπέμψαντος; etſi V, 76 eſt Λόγους προὔπεμπον ἐς τὸ Ἄργος ξυμβατηρίους: nam hic eſt *praemittere*, ibi *mittere*.

Pag. 178. *l.* 5. Μᾶλλον) Pro μείζω dicit Portus. quomodo noſter ſupra. Wass.

ead. l. 8. Τεμενίτην) Vide Polyaen. I, 42. Wass.

ead. l. 12. Λάβδαλον) Cod. Ar. corrupte Λαβδακον. Vide Diodorum pag. 334. Wass.

Pag. 179. *l.* 8. Ἐπὶ θαλάσσῃ) Cl. male ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ. Wass.

ead. l. 9. Τοῖς Ἀθηναίοις τοῦ τείχους) Marg. τοῦ τείχους τοῖς Ἀθηναίοις. Sed altera poſitura Thucydidem ſapit magis. Wass.

Pag. 180. *l.* 2. Πλημμύριον) Πλημύριον corrupte Steph. Alibi cum noſtro facit. Neque aliter antiqui ſcriptores. Virg. *Plemmyrium undoſum.* Mentelii Codex *Plemyrium:* Cant. tres *Plemurium*, aut *Plenurium*. vid. Plutarch. Vit. 536. Wass.

ead. l. 14. Πληρωμάτων) Scholiaſtes interpretatur *naves*. Non magis hic ſunt naves, quam infra cap. 12, ubi τῶν πληρωμάτων exponit τῶν ναυτῶν, quomodo & hic legendum cenſeo, & apud alios ſcriptores ſumitur. Sic dici claſſiarios, praeter Lexicographos oſtenderunt Bayfius in libello de Re Nav. Schefferus II de Milit. Nav. 3, & Perizonius ad Aelian. II V. H. 10.

Pag. 181. *l.* 7. Τῷ Ὀλυμπιείῳ) Vide ad VI, 64. Eſt & locus in Delo, cuius ruinas ſe vidiſſe putant Whelerus, & Tournefort. I, 226. Vid. noſtrum VI, 64, 75, VII, 37 & 42. Livius XXIV, 33, *Olympium (Iovis id templum eſt, mille quingentis paſſibus ab urbe)* nempe Syracuſis. Idem fere Diodor. XIII. Wass.

ead. l. 11. Αὐτὰς) Stephanus loco, quem in Var. Lect. annotavit Hudſonus, etiam alterum pleonaſmi huius pronominis exemplum profert e Thucydide IV, 93, ubi vid. Add. Aelian. V Var. Hiſt. 3, Ἀριστοτέλης τὰς νῦν Ἡρακλείους στήλας καλουμένας, πρὶν κληθῆναι τοῦτο, φησὶ Βριάρεω καλεῖσθαι αὐτάς. Add. infra cap. 48.

ead. l. 14. Προσπαρεβάλλοντο) Non male ſcripti quidam προπαρεβάλλοντο. Wass.

Pag. 183. *l.* 4. Καὶ ἐκεῖνοι, ἢ μὴ ἐθέλοιεν) Sententia poſtulat, ut cum Reg. Gr. & Schol. a quibus tantum una litera aberravit ſcriba Cod. Caſſ. legatur, καὶ εἰ ἐκεῖνοι μὴ ἐθέλοιεν.

ead. l. 10. Ὁ Γύλιππος) Vide de hoc viro diſſidentes Philiſti & Timaei ſententias apud Plutarchum. a noſtro fere ſtat auctor primus, qui & oculatus teſtis. Wass.

Pag. 184. *l.* 6. Τῶν Ἀθηναίων) Τῶν non habent Codd. Ar. C. ſed mendoſe. Wass.

Pag. 185. *l.* 2. Πεζικὴν) Vid. VI, 33.

Pag. 186. *l.* 1. Ἐν τοῖς δεινοῖς) Bene libri, qui articulum τοῖς omittunt. Wass.

ead. l. 2. Μεταπέμψωσιν) Sic & Thomas Magiſter in μεταπέμπομαι. Sed non probat activum μεταπέμπω. Vid. VI, 88, VII, 15.

ead. l. 4. Φοβούμενος) Vide quae excogitavit Euripides Suppl. v. 114. Wass.

ead. l. 5. Ἀδυνασίαν) Marg. ἀδυναμίαν. alterum tamen Grammatici veteres apud Euripidem olim exſtitiſſe aiunt. δύνασις exponitur δύναμις. vid. Heſych. Unde Gloſſae corrigendae: ἀδυνατία *impotentia*, ἀδυναστία *inpotencia*. ſcribe meo periculo ἀδυνασία. D. Halicarn. de Adm. vi dicendi in Demoſth. cap. 27, παχύτητος καὶ ἀδυναστίας ἔδοξεν εἶναι μηνύματα τοιαῦτα. Et hic vera lectio eſt ἀδυνασίας. Libri veteres tacent, ſed res ipſa loquitur. Wass. Ἀδυνασία rurſus eſt infra VIII, 8, ubi Scholiaſtes Caſſ. annotat: σημείωσαι, ἀδυνασία εἴρηται. Thomas Magiſter: ἀκρατία, ἀδυνασία, καὶ ἀνοητία παρὰ Θουκυδίδῃ μόνῳ. Pollux III, 122, & VI, 145, tam ἀδυνασία, quam ἀδυναμία recte dici putat.

ead. l. 13. Ἑκουσίων κινδύνων ἐπεμελεῖτο) Hobbes: *was weary of entring into any voluntary dangers.* Wass.

Pag. 187. *l.* 5. Τὸ θέρος ἐτελεύτα τοῦτο) Τοῦτο non comparet in Cl. Noſter utroque modo loquitur. Wass.

ead. l. 7. Ἥκοντες — εἶπον) Suidas in ἀποστοματίζειν. Sed male καὶ ἵκοντ' εἰς, & οἱ ἀπὸ τοῦ Νικία, & ἀπὸ γλώττης αὐτοῖς εἴρητο; hinc corrigendus. De Epiſtola Niciae vide Demetrium Phalereum § 237, & Ariſtidem Tom. II Orat. 1. Wass. Ἵκοντ' εἰς apud Suidam eſt vitium edit. Kuſteri. Superiores omnes habent ἥκοντ' εἰς. An Rhetor, quem Demetrium Phalereum vocant, hanc epiſtolam recte tanquam exemplum epiſtolarum nimis longarum, & tumidioris ſtili, proponat, iudicabunt alii: mihi non videtur. Certe non admodum accurate eam cum epiſtolis Platonis componit, inter quas triplo, quadruplo, ac decuplo longiores ſunt.

ead. l. 10. Γραμματεὺς τῆς πόλεως) Pollux VIII, 98 non omnes ſcribas, quod hic in Var. Lect. ſignificat Hudſonus, ſed tantum primum genus ſorte lectos dicit; ſecundum a

ſenatu; tertium a populo. De ſcribis Athenienſium legi poſſunt, quae ad Pollucem annotant doctiſſimi interpretes: Petitus ad Leg. Attic. pag. 257, & Spanhemius Diſſert. IX de Praeſtant. & Uſu Numiſm. p. 704, & Epiſtol. II ad Morellum § 3. Quod illi oſtendunt, munus ſcribae non valde honoratum fuiſſe apud Athenienſes, id hic quoque dicit Scholiaſt. Caſſ. in quo pro iis, quae in vulgato leguntur, *γραμματέα λέγει τὸν εἰωθότα*, ſcriptum eſt, *οὐ κυρίως γραμματέα λέγει τὸν ἀρχὴν ἔχοντα, ἀλλ' ὑπηρέτην τὸν εἰωθότα* cet. & in fine poſt *ἀναγινώσκειν* additur, *τοῦτο δὲ οὐκ ἔντιμον ἦν*. In prioribus aliquid vitii videtur eſſe.

ead. l. 13. Ἧττον) Ita raro Thucyd. Sic *ἔλαττον* Sophocl. Elect. 1003, *πράττειν* 1031, & Trachin. 1173, *φύλαττε* Philoct. 779. ſed perraro. *πράττειν* ſemel Aeſchylus Agam. 1240. Alibi fere haec & huiuſmodi per *σσ* ſcribunt. Wass.

Pag. 188. *l.* 6. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ) Valla vertit *ſecunda pugna*; quod intactum reliquit Stephanus. Acacius, *altera*. Portus ſecutus eſt uſitatiſſimam ſignificationem *τοῦ ὑστεραία*. Altera interpretatio tamen defendi poteſt. Primum enim non liquet e cap. 5 & 6, ſecundam pugnam, qua victi ſunt Athenienſes, poſtridie eius diei, quo victores fuerant, factam: nam Thucydides tempus non definit, ſed dicit, *καὶ μετὰ ταῦτα ἐπειδὴ καιρὸς ἦν, αὖθις ἐπῆγεν αὐτοῖς*. Deinde etiam alii *ὑστεραία* dicunt pro *ὑστέρα*. Dionyſius Halic. *περὶ τοῦ Θουκυδίδου χαρακτῆρος* cap. VI, cum Hellanici & Herodoti inſtitutum ac rationem componendae hiſtoriae expoſuiſſet, de Thucydide ita ſcribit: *Τούτοις ἐπιγενόμενος Θουκυδίδης — τῆς μὲν προτέρας ὑπεριδὼν, ὡς εὐτελοῦς καὶ ταπεινῆς — τῆς δὲ ὑστεραίας, ὡς μείζονος*: ubi *ὑστεραία* aperte refertur ad rem, non ad diem. Sylburgius & Hudſonus etiam ibid. cap. XVII eodem modo dici putant *ὑστεραία* in his: *Τοὺς μὲν ἐν τῇ προτέρᾳ (ἐκκλησίᾳ) ῥηθέντας ὑπὸ τῶν δημαγωγῶν λόγους παρέλειπεν — τοὺς ἐν τῇ ὑστεραίᾳ πάλιν ὑπὸ τῶν αὐτῶν ῥηθέντας παρέλαβεν*. Sed hoc non minus exponi poteſt, *in concione* poſtridie *habita*: nam alteram concionem poſtridie habitam conſtat e Thucydide III, 36. Nec neceſſe eſt apud Xenophontem II Hiſt. Gr. pag. 455 non longe a principio, *καὶ προσβαλὼν πόλει τῶν Ἀθηναίων ξυμμάχῳ, ὄνομα Κεδρείαις, τῇ ὑστεραίᾳ προσβολῇ κατὰ κράτος αἱρεῖ*, aliter interpretari, quam *poſtridie*; etſi Stephanus ſcribit, etiam poſſe verti ſecunda oppugnatione; ut idem ſit, ac dixiſſet *τῇ ὑστέρᾳ*, ſeu *δευτέρᾳ προσβολῇ*. Add. cap. 51.

ead. l. 13. Πολλῇ στρατιᾷ ἐπελθὼν ἕλῃ) Ariſtides Tom. II, Orat. 2, pag. 44 ex hac epiſtola: Εἰ μή τις αἱρήσει τὸ παρατείχισμα χειρὶ συχνῇ βιασάμενος, πέρας τὰν ἐν τῇ γῇ πράγματα ἕχει.

Pag. 189. *l.* 8. Τῶν τειχῶν ἡμῶν πειρᾷν) Citat Euſtathius in Iliad. δ', p. 445, & explicat ποιεῖσθαι ἀπόπειραν. WASS. Thucyd. I, 61, καὶ πειράσαντες πρῶτον τοῦ χωρίου. Adde IV, 25 & 70.

ead. l. 13. Διάβροχοι) Deſcripſerunt ex hoc loco Pollux I, 121, & Ariſtides l. d. pag. 33. Huc quoque reſpicit Pollux, cum dicit naves ἐντεθαλαττευκυίας, & διεψυγμένας. Vid. interpretes ad eum locum, & ad VII, 191, ubi rurſus Pollux, καὶ ἡ μὲν οὐκέτι πλέουσα ναῦς νεωλκημένη, διαψυχομένη, ἀνειλκυσμένη. Charon apud Lucianum Contemplant. pag. 359, Ὡς δέκα ὅλων ἐτῶν μὴ δὲ νεωλκῆσαι, μὴ δὲ διαψύξαι τὸ σκαφίδιον.

ead. l. 14. Θαλασσεύουσαι) Vid. Corinthum. WASS.

Pag. 190. *l.* 1. Καὶ ἐπιπλείους) Stephanus & alii Lexicorum conditores ἐπιπλείων, pro *amplior*, afferunt ex Ariſtotele II de Coelo, περὶ δὲ τούτων ζητεῖν μὲν καλῶς ἔχει ἐπιπλείω σύνεσιν. Eſt l. d. cap. 12. Sed in Pacii ed. Laemariana 1597, & Du Vallii diviſis vocibus editum eſt καλῶς ἔχει καὶ τὴν ἐπὶ πλείω σύνεσιν. Nec facile fortaiſſis oſtendi poterit ὅτι πλείων, quod hic Mſſ. exhibent, ſic dici, ut cum ſuperlativo ὅτι πλεῖστος. Coniici poteſt καὶ ἔτι πλείους. Thucydides I, 120, Πολλὰ γὰρ κακῶς γνωσθέντα — κατωρθώθη· ἔτι πλείω — ἐς τοὐναντίον αἰσχρῶς περιέστη. Et cum aliis comparativis I, 1, Τὰ γὰρ πρὸ αὐτῶν, καὶ τὰ ἔτι παλαιότερα. Et III, 81, Οὐδὲν ὅ, τι οὐ ξυνέβη, καὶ ἔτι περαιτέρω.

ead. l. 5. Ἀλλήλοις) Conie&turam Porti ἄλλοις firmant Mſſ. WASS.

ead. l. 15. Θεραπεύοντες) Mſſ. θεράποντες. Hoc paulo honeſtius, illud magis tritum. Sic apud Herodotum ſaepe ἄνευ θεραπηίης, ſine famulatu. Xenophon, θεραπεύειν τὰς τῶν Ἀρχόντων θύρας. Οἱ θεραπεύσοντες in Hippocrate, ſervi mediaſtini, qui ſpongiis aut ſtrigili detergent, & veſtibus interpolis ad ſudorem obvolvunt. Vid. Galenum ed. Pariſ. Tom. XI, p. 106, Ariſtoph. Ἱπ. 59. Ioſephus pag. 1041, θορύβου τῶν θεραπευόντων γενομένου. Ita legendum cum Mſſ. Rheding. Bud. &c. Vulgati perperam θεραπόντων. WASS.

Pag. 191. *l.* 3. Τοπρῶτον) Ar. C. τὸ πρῶτον. ita etiam ſupra. Vide Indicem. Wass.

ead. l. 8. Ἀνδράποδα Ὑκκαρικὰ) Supra VI, 62. Male quidam Mſſ. Καρικά. Holſtenius ad Stephan. in Εὐκαρπία & Ὕκκαρον emendat aliquot loca aliorum ſcriptorum eodem vitio inquinata, & hic apud Scholiaſten pro πόλεων recte corrigit πόλεως, quemadmodum & Caſſ. habet; quod recipiendum putavi. Porti coniectura πολίσματος Σικανικοῦ nimis longe abit a ſcriptura librorum.

ead. l. 11. Ἐπισταμένοις δ᾽ ὑμῖν γράφω) Valla in ſuo exemplari additam habuit negationem: nam vertit, *non intelligentibus autem ſcribo.* Annotat ibi Stephanus, ab omnibus Graecis exemplaribus ſibi viſis abeſſe negationem. Conſentiunt cum iis omnes alii tam ſcripti, quam editi libri; & ita dictum eſt, ut ſupra ſaepe ἐν εἰδόσι, & πρὸς εἰδότας λέγειν.

ead. l. 12. Ἐξορμῶντές τε ναῦν) Pollux I, 123 inter ea, quae ad rem nauticam pertinent, recenſet ἐξορμᾶν τὴν ναῦν, quod probabile eſt hinc deſcriptum eſſe. Omnes hic vertunt *agere navem.* Fortaſſis eſt, navem e ſtatione, vel portu *in altum deducere.* Συνέχειν τὴν εἰρεσίαν Vallae eſt *navem moderari*: Acacius vertit *remis uti.* Magis placet interpretatio Porti. Nec tamen certo ſcio, quid ſit. Sed ſuſpicor, ad eos pertinere, qui κελευσταὶ dicuntur, quos nautis requiemque modumque remigandi dare dicit Ovidius III Metam. 619.

Pag. 193. *l.* 7. Ἀλλ᾽ ἢ τούτους μεταπέμπειν δέον, ἢ ἄλλην) Hoc Ariſtides Tom. II Orat. 2, pag. 37, ita interpretatur: Niciam quidem in ea ſententia fuiſſe, revocandas eſſe copias, quae in Sicilia erant. Sed veritum fuiſſe id aperte ſignificare, atque ideo, quaſi παραμυθούμενον, & quaſi adhuc ſpes ſupereſſet, Athenienſibus optionem feciſſe, utrum domum revocare vellent exercitum, an ſubſidium mittere, quod hoſtibus in Sicilia par eſſet.

Pag. 194. *l.* 1. Σχολαίτερον) Clar. σχολαιότερον. Etiam alibi in hac voce variant Mſſ. Vid. ad IV, 47. Sed comparatio in αίτερος Atticorum eſt. Euſtathius in Homer. Odyſſ. φ', p. 1905, & Etymol. M. in αἰδοιέστατος & γεραίτερος.

ead. l. 5. Οὐ παρέλυσαν τῆς ἀρχῆς) Suidas in h. v. & explicat οὐκ ἀπήλλαξαν, μετέστησαν. Heſychius: Παρέλυσε, καθεῖλεν, ἐξέβαλεν. Wass. Habet ex hoc loco Ariſtides Tom. II Orat. I, p. 4.

ead. l. 15. Εἴκοσι) Diodor. pag. 335 b. Τάλαντα ἑκατον-

τεσσαράκοντα. noſtri Codd. nihil movent. WASS. Diodorus etiam in eo a Thucydide abit, quod Eurymedontem περὶ τὰς θερινὰς τροπὰς in Siciliam miſſum dicit. Si non corruptus eſt locus, eum falli liquet etiam ex his, quae leguntur in extrema epiſtola Niciae: ὅ, τι δὲ μέλλετε, ἅμα τῷ ἦρι εὐθὺς καὶ μὴ ἐς ἀναβολὰς πράττετε.

Pag. 195. *l.* 13. Ἀποστελοῦντες ὁπλίτας ἐν τῇ Σικελίᾳ) Congeſſit quaedam huius generis Stephanus in Append. ad Scripta al. de Dialect. Att. p. 124. Quo etiam referri poteſt hoc Thucydidis IV, 14, Ταῖς δὲ λοιπαῖς ἐν τῇ γῇ καταπεφευγυίαις ἐνέβαλλον.

Pag. 196. *l.* 3. Τὴν ἐν τῇ Ναυπάκτῳ φυλακὴν) Male vertit interpres, *adverſus ſpeculatorias illas* &c. debuiſſet enim ita reddere: *adverſus illas, quae in ſtatione erant apud Naupactum.* — Erant naves, quae quoties in ſalo claſſis ſtaret, tanquam vigiles ante eam erant in perpetua ſtatione. Ceterum ut hae perpetui, ut ita dicam, praeſidii cauſa in eodem ſemper loco commorabantur; ita aliae, & ipſae ex firmioribus agilioribuſque praeſidii cauſa infirmiores praeſertim onerarias per mare proſequi ſolebant, quas προπέμπους appellabat Appianus. HUDS. E Scheffero II de Milit. Nav. 2, pag. 101.

ead. l. 12. Δεκέλειαν) Vid. Scholiaſten Ariſtoph. Εἰρ. v. 450. WASS.

Pag. 197. *l.* 7. Δυστυχεῖν τε εἰκότως) Non male quidam Codd. εἰκότως δυστυχεῖν τε. WASS.

ead. l. 8. Ἐνεθυμοῦντο) Acacius vertit *in memoriam revocabant.* In Vallae interpretatione a Stephano edita hoc non legitur. Hudſoni interpretationem τοῦ ἐνεθυμοῦντο, pro ἐνθύμιον ἐποιοῦντο, nondum probare poſſum: primum, quia eam nullius ſcriptoris teſtimonio confirmat; deinde, quia ſignificatio phraſeos ἐνθύμιον ποιεῖσθαι huic loco vix convenit. nam ἐνθύμιον, auctore Ammonio, eſt προστρόπαιον i. e. ἄγος, μίασμα, *piaculum;* & ἐνθύμιον ποιεῖσθαι dicuntur, quorum animis religio e re aliqua obiicitur. Verba Thucydidis, quae ante oculos habuit Hudſonus, ſunt infra cap. 51 de Athenienſibus defectu lunae territis: Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι οἵ τε πλείους ἐπισχεῖν ἐκέλευον τοὺς στρατηγοὺς, ἐνθύμιον ποιούμενοι, *ominoſum habentes*, vel, ut Budaeus in Commentar. Ling. Gr. pag. 284, *in religionem trahentes.* Herodotus II, 175 dicit ἐνθυμιστὸν ποιεῖσθαι. Auctor anonymus apud Suidam in ἐνθύμιον, ἐνθύμιον θέσθαι. Add. H. Ste-

phanum ad haec Dionyſii Halic. I, 38, Ἵνα δὲ μηδὲν εἴη τοῖς ἀνθρώποις ἐνθύμιον, ὡς πατρίων ἠλογηκόσι θεῶν. Acacii interpretatio ſatis ferri poteſt; nec alia ſignificatio verbi ἐνθυμεῖσθαι hic quaerenda eſt, quam quae eſt in Thucydid. V, 32, Δηλίους δὲ κατήγαγον πάλιν ἐς Δῆλον, ἐνθυμούμενοι τάς τε ἐν ταῖς μάχαις ξυμφοράς; & aliis locis, ubi ἐνθυμεῖσθαι eſt *reputare*, *conſiderare*.

ead. l. 9. Γένοιτο) Ἐγεγόνει Marg. puto bene. nam ἐγεγόνεε Attici veteres cum Ionibus. WASS.

ead. l. 10. Ταῖς τριάκοντα ναυσὶν) Cap. 17 viginti dicit: nam ſatis apertum eſt, eandem eſſe claſſem, de qua & hic, & ibi agit. Utrum rectius ſit, non facile eſt divinare. Φυλακὴν Athenienſium ad Naupactum, quam in fine huius cap. memorat, viginti navium fuiſſe dicit Thucydides cap. 19. Sed e tota narratione colligi videtur, aliam ab ea fuiſſe hanc claſſem, & φυλακὴν illam viginti navium, quaſi perpetuam ſtationem Naupacti habuiſſe. Deinde initio veris ſequentis rurſus aliam claſſem triginta navium duce Chari-cle ab Athenienſibus miſſam fuiſſe eſt infra cap. 20, & apud Diodorum Siculum Lib. XIII, pag. 335.

Pag. 198. *l.* 13. Προϊαίτατα) Πρωΐτατα legit Thomas Magiſter, ut Reg. & Caſſ. & elegantius dici pronuntiat πρωΐτερος & πρωΐτατος, quam πρωϊαίτερος & πρωϊαίτατος. His tamen uſi ſunt Xenophon & Plato, quorum teſtimonia laudant Seberus & Iungermannus ad Pollucem I, 69. Πρωϊαίτερον rurſus Thucydides VII, 39, Τῆς μὲν ὥρας πρωϊαίτερον. Sed ibi plerique Mſſ. habent πρότερον. Πρωΐτερον μέσων νυκτῶν, quod e Thucyd. VIII, 101 affert Thomas, in uno Mſ. eſt πρωϊαίτερον, in pleriſque προΐτερον: de qua διττογραφίᾳ vid. Iungermann. ad Pollucem.

Pag. 199. *l.* 13. Βοιωτοὶ) Vid. Diodor. pag. 334 d. Athenienſes dimidiam partem eorum exceptam inſidiis concidunt. WASS.

Pag. 200. *l.* 6. Ἀλέξαρχον) Thomas Magiſter in προστάττω cum nonnullis Mſſ. Ἀλέξανδρον.

ead. l. 11. Αὐτοῖς) Plerique Mſſ. οὗτοι. Non puto eos audiendos eſſe. Vide ad III, 98, & IV, 25. Sic VI, 34, Ἀεὶ διὰ φόβου εἰσὶ μή ποτε Ἀθηναῖοι αὐτοῖς ἐπὶ τὴν πόλιν ἔλθωσι. Et ibid. 105, Ἀθηναῖοι Ἀργείοις τριάκοντα ναυσὶν ἐβοήθησαν, αἵπερ τὰς σπονδὰς φανερώτατα πρὸς Λακεδαιμονίους αὐτοῖς ἔλυσαν. Infra cap. 25, Ὅπως αὐτοῖς αἱ νῆες ἐντὸς ὁρμοῖεν.

ead. l. 12. Τοπρότερον) Τὸ πρότερον Caſſ. Gr. & III, 116 Reg. Caſſ. Iunctim vero dant Herodotus V, 9, 3, Xenophon 563, 328. Wass.

Pag. 201. *l.* 7. Ἑξήκοντα) Diodorus pag. 335 a. ὀγδοήκοντα, & ὁπλίτας πεντακισχιλίους dicit. Wass.

ead. l. 8. Ἐκ καταλόγου) Vide Ariſtotelem in fine Oeconom. ubi Camerarius pro καταλόγους contra Mſſ. κατὰ λόχους reponit incaute ſatis. Vide Leunclavium ad Xenophontem pag. 823. Wass.

ead. l. 15. Προσπλεύσας) Cl. πλεύσας, at illud elegantius, & ſic etiam auctor alibi. Wass.

Pag. 202. *l.* 10. Ξυνανέπειθε) Cl. ξυνέπειθε corrupte. Idem. Ξυναναπείθειν dixit Thucydides VI, 88. Neque tamen probati ſcriptores refugiunt συμπείθειν.

Pag. 203. *l.* 9. Τὴν Συρακουσίων ἀπ.) Cl. τὴν τῶν Συρακουσίων. recte. Wass.

Pag. 204. *l.* 1. Παρεσκευάσατο) Gr. παρεσκεύαστο. Vide Polyaenum I, 42. Wass. Non aſpernandam cenſeo ſcripturam Cod. Gr. Παρεσκεύαστο τὸ ναυτικὸν eſt, αἱ νῆες ἐπληρώθησαν ὑπὸ τῶν Συρακουσίων. Utitur ita & alibi illo tempore huius verbi Thucydides. III, 107, Ἐπεὶ δὲ παρεσκεύαστο αὐτοῖς. Et IV, 67, Ἐπειδὴ παρεσκεύαστο ἀμφοτέροις. Ad ea, quae de diſcrimine inter νεώρια & νεωσοίκους in Var. Lect. habet Hudſonus, add. quae ad Pollucem IX, 28 annotavit Hemſterhuſius. De νεωσοίκοις rurſus Hudſon. infra ad cap. 25.

Pag. 205. *l.* 6. Τὴν γνώμην προσεχόντων) Τῇ γνώμῃ, quod hic & I, 95 in quinque Mſſ. legitur, fortaſſis ortum eſt e male expreſſo ν, quod pro ι adſcripto accipi potuit. Προσέχειν τὸν νοῦν & τὴν γνώμην ubique dicunt ſcriptores Graeci, non τῷ νῷ, nec τῇ γνώμῃ. Thucydides II, 11, V, 26, VII, 15, & omnes. Nec quiſquam probabit ſcripturam Cod. Reg. προσαγόντων: qui & paulo ante male ἐπιβάντες. Ἐπικαταβάντες eſt etiam ſupra VI, 97.

Pag. 206. *l.* 13. Νησιδίῳ) Inſulam intellige Ortygiam, Ibyci tempore aggere continenti adiunctam, ponte vero Ciceronis aevo. vid. Strabonem I, 59, VI, 270, Diodor. V, p. 200, Cic. Verrin. IV, 52, 53. Wass.

Pag. 207. *l.* 11. Ἀνελκυσμέναι) Hoc ſine dubio eſt vitium editionum e Stephaniana in recentiores propagatum pro ἀνειλκυσμέναι. Vid. Var. Lect.

ead. l. 14. Οὐδ' οἱ — ἐπιτηδείων) Thom. Magiſter pro

ἔσπλοι, διέπλοι legit, pro διέσπλοι opinor. Wass. Verba Thomae in ἐπαγωγὸς ſunt: Θουκυδίδης ἐν τῇ τετάρτῃ· οὐδ' οἱ διέπλοι ἀσφαλεῖς ἦσαν τοῖς ἐπαγωγοῖς τῶν ἐπιτηδείων. ἤγουν, τοῖς κομίζουσι τὰ ἐπιτήδεια. Haec multiplici vitio laborant. Pro διέπλοι Kuhnius ad Aelian. VII Var. Hiſt. 8 legit διέκπλοι.

Pag. 208. *l.* 12. Ἐν τῇ Καυλωνιάτιδι) In Bruttiis circa Cauloniam: ut ex eo liquet, quod paulo ante πρὸς τὴν Ἰταλίαν ἔπλευσαν, & mox ἔς τε Λοκροὺς μετὰ ταῦτα ἦλθον, dicit. Nam tota illa pars Italiae πολύδενδρος erat, &, ut Thucydides VI, 90, ξύλα ἄφθονα habebat. Erat etiam, ſi Stephano de Urbib. fides habenda eſt, Caulonia urbs Siciliae. Eam Cluverius Sicil. Ant. Lib. II, pag. 349, a Siculis Calloniam, a Stephano autem Καυλωνίαν dictam ſuſpicatur. Ortelius putat, Stephanum ſcribentem, ἔστι καὶ ἄλλη (Καυλωνία) Σικελίας, more ſuo poſtremam hanc Italiae partem, in qua Caulonia erat, Siciliam nominare. Sed hoc minime probabile eſt, cum mox addat Stephanus, ἔστι καὶ ἄλλη Λοκρῶν: nam ita bis eandem urbem in eadem regione nominaſſet. Pinedo ad Stephanum ſcribit, Cauloniae in Sicilia etiam Scylacem mentionem facere in Sicilia, & Strabonem Lib. VI; quo nomine acerbe in eum invehitur, & bardum, ſtupidum, & Geographiae ac linguae Graecae imperitum vocat Berkelius. De Scylace quidem plane fallitur Pinedo: nam is in deſcriptione Siciliae diſertis verbis Cauloniam in continente Italia ponit, pag. 10 ed. Gron. Sed Strabo Lib. VI, pag. 261, de Caulonia ita ſcribit, quaſi etiam in Sicilia urbs hoc nomine fuerit. Ἔστι δ', inquit, ἔρημος (nempe Caulonia Italiae) οἱ γὰρ ἔχοντες ἐν Σικελίᾳ ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐξέπεσον, καὶ τὴν ἐκεῖ Καυλωνίαν ἔκτισαν. Si poſtrema haec verba Strabonis non ſunt intelligenda de Caulonia Siciliae, debuiſſet Berkelius docere, quae illorum ſententia eſſet, ne & alii bardi ac ſtupidi in eundem errorem, quem Pinedo obiicit, inciderent. Nam & Caſaubonum, in quem elogia illa minime conveniunt, exiſtimaſſe, Cauloniam Siciliae a Cauloniatis, qui patria pulſi in Siciliam venerant, conditam, ex iis intelligi poteſt, quae ad haec verba Strabonis, ἐν Σικελίᾳ ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐξέπεσον, annotat.

Pag. 209. *l.* 12. Ναῦν μυριοφόρον) Vide Pollucem IV, 165. Wass. Adde Caſaubonum ad Strabon. III, pag. 151 ed. Amſtel. Salmaſium Obſervat. ad Ius Attic. & Rom. p.

734, & interpretes Pollucis ad I, 82. Anonymus apud Suidam in πλάτη itidem, ut Thucydides, memorat navem μυριοφόρον πύργοις τε καὶ περιφράγμασι παντοίοις inſtructam. Ξύλινα παραφράγματα munitionis dicit Thucydides IV, 115.

ead. l. 14. Ὤνευον) Vide Suidam h. v. qui pro ὄνευος in Scholiaſte, & quidem rectius, legit ὄνος. Thomas Magiſter in ὤνευον etiam ἀκάτων habet, ut plerique Mſſ. Wass. In Suida etiam alia quaedam melius leguntur, quam in Scholiaſte. Ὤνευον Aelius Dionyſius apud Euſtathium in Homer. Il. λ, pag. 862, exponit ἐκίνουν καὶ περιῆγον. Et ſic Suidas & Thomas. De voce ὄνος, unde ὀνεύειν, habet quaedam Iſ. Voſſius ad Catullum pag. 326. *Suculam* vertunt Lexica, & hic Acacius. Sed ἀνακλᾷν hic non eſt, quod idem, & Portus putarunt, *frangere*, verum *ſurſum attollendo convellere & educere.* Suidas & Scholiaſtes exponunt *e fundo evellere.* Sic Thucydides II, 76, & alii apud Lipſium V Poliorceticor. 8, ἀνακλᾷν machinam muro incuſſam dicunt eos, qui laqueis iniectis eam attollunt, & avertunt. Et in aliis generibus loquendi non frangendi, ſed inflectendi & in altum tollendi ſignificationem habet. Ariſtaenetus I Epiſt. 3, Ὡς ἀνακλᾷν ἡμᾶς ἐπὶ πολὺ τὸν αὐχένα πρὸς θέαν τῶν κύκλῳ συναιωρουμένων βοτρύων. Lucianus de Gymnaſ. pag. 272, Ἡ δεξιὰ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη.

Pag. 210. *l.* 2. Ἐξέπριον) Agnoſcit Pollux VII, 114. Wass.

Pag. 211. *l.* 9. Διαπολεμησόμενον) Medium pro paſſivo, ut ſupra cap. 14 διαπολεμήσεται αὐτοῖς ἀμαχεί. Hoc frequens eſt Thucydidi in verbis futuri temporis. III, 2, στερήσεσθαι pro στερηθήσεσθαι. III, 109, πολιορκήσεται pro πολιορκηθήσεται. IV, 115, προσάξεσθαι pro προσαχθήσεσθαι; & alibi ſaepiſſime. Annotata ſunt quaedam huius generis ad II, 87. Nec deſunt exempla enallages caſus participii, praecedente, vel ſequente genitivo abſoluto, ut hoc loco. Plutarchus Numa pag. 127, Ὡς οὐδενὸς ἑστῶτος τῶν ἀνθρωπίνων, ἀλλ' ὅπως ἂν στρέφῃ καὶ ἀνελίττῃ τὸν βίον ἡμῶν ὁ θεὸς, ἀγαπᾷν καὶ δέχεσθαι προσῆκον. Thucydides V, 60, Νομίζοντες ἐν καλῷ σφίσι παρατυχὸν ξυμβαλεῖν, καὶ πανταχόθεν αὐτῶν ἀποκεκλεισμένων καὶ ὑπὸ ἱππέων καὶ πεζῶν, οὐδὲν δράσαντες ἄξιον τῆς παρασκευῆς ἀπιέναι. Et in hoc, quod a Stephano alicubi obſervatum puto apud Ariſtotelem IV Hiſtor. Anim. Ὡς οὐχ ὁμοίως φύσει τῆς

διαλέκτου οὔσης καὶ τῆς φωνῆς, ἀλλ' ἐνδεχόμενον πλάττεσθαι.

Pag. 212. *l.* 4. Σχόντες — χωρίον) Suidas in σχόντες. Καὶ σχόντες &c. & explicat ὀκείλαντες, προσορμισθέντες. Κυθήρων. recte addit Λακωνικῆς. Eſt enim & eiuſdem nominis urbs in Cypro. Has non ſemper diſtinguunt Scholiaſtae. Inſula haec eſt & oppidum in loco edito iuxta Maleam promontorium. Pluraliter efferunt Herodotus, Polybius, Laërtius, Ariſtides, Pauſan. & Nonnus pag. 1059, Plutarchus Cleom. p. 819, ubi pro σχολαῖς cum Mſ. λέσχαις reponendum. Sed nec aliter Diodorus, Aelian. de Animal. XVII, 6. Heſiod. Κυθήροισι ζαθέοισιν. Inſula ipſa Κυθηραία, & Πορφύρουσσαι, ut Steph. ex Ariſtotele, vel Πορφύρουσα, uti ad Dionyſium Euſtathius. Hanc lectionem ſequi videtur Iſidorus Orig. XIV, 6. *Cytherea*, inquit, *Porphyris antea.* At ſi Plinium ſequitur, *Cythera* legendum, quomodo etiam Tacitus; ita certe unus e Codicibus Cantab. Mſſ. ſin vero Solinum, *Cytherae.* Quo Solini loco voces, *id eſt Creticis*, aliam ſedem quam in Salmaſiana obtinent, poſt nempe *verberatur.* Nec intercedo, quo minus deleantur. De ſitu oppidi adeas Plinium, & Pauſan. III, 23. Huc ſpectat Epig. Poſidippi ineditum: Ἁ Κύπρον, ἅτε Κύθηρα, καὶ ἁ Μίλητον ἐποιχνεῖς, Καὶ καλὸν Συρίης ἱπποκρότου δάπεδον, Ἔλθοις ἵλαος Καλλιστίῳ, ἣ τὸν ἐραστὴν Οὐδέποτ' οἰκείων ὦσεν ἀπὸ προθύρων. Confer Donatum ad Virg. p. 1442, 1491. WASS.

ead. l. 9. Ξυγκατέλαβε) Ξυνκατέβαλε fere in aliis auctoribus Mſſ. veterrimi. WASS.

Pag. 213. *l.* 2. Τοῦ Διακοῦ γένους) Pro iis, quae de varietate ſcripturae monet Scholiaſtes editus, in Caſſ. haec leguntur: Δῖοι Θρᾳκῶν γένος, ὡς αὐτὸς ἐν τῇ δευτέρᾳ λέγει.

ead. l. 6. Ἐκ τῆς Δεκελείας) Suidas in πολυτελές. ubi omittit articulum, ut Cod. Ar. WASS.

ead. l. 8. Ἡ Δεκέλεια) Confer omnino Lesbonactis Oration. p. 201 ed. Hanov. WASS.

ead. l. 13. Ἀνθρώπων φθορᾷ) Valla verterat *hominum amiſſione;* Portus maluit *interitu*: ſine cauſa. Thucydides II, 47, φθορὰν ἀνθρώπων dicit de peſtilentia; ſed hic ſermo eſt de iactura mancipiorum, quae ad hoſtem transfugiebant, ut oſtendunt ſequentia.

Pag. 214. *l.* 2. Ὁτὲ μὲν) Reg. ὅτε μὲν, & mox ὅτε δέ. Ita antiqui ſcribebant pro ποτὲ, non ὁτέ. Euſtathius in Ho-

mer. Il. λ', pag. 831, Il. ρ', 1101, & Il. σ', 1166. Pro ὅτε δὲ Homerus Il. λ', 65, & Il. σ', 602, etiam ἄλλοτε δὲ dicit. Et Theocritus I, 35 Dorice ἄλλοκα δέ. Vid. Heinſium Lection. Theocr. cap. 2.

ead. l. 13. Ἀπεχωλοῦντο — ταλαιπωροῦντες) Suidas ἀποκρότῳ explicat τραχείᾳ. Heſych. ἀπόκροτον, σκληρόν. Gloſſae, *rigidus*. Hunc locum reſpicit etiam Pollux I, 186, Χωρία τραχέα, εὔλιθα, ὀρεινὰ, ἀπόκροτα. Philo III de Vita Moſis λιθίνην καὶ ἈΠΟΚΡΟΤΟΝ ψυχὴν ἔχειν. & Xenoph. Wass. Schol. Caſſ. καταξήρῳ. Plutarchus de Educat. Liberor. pag. 3, ἀπόκροτος καὶ τραχυτέρα τοῦ δέοντος (γῆ).

Pag. 215. *l.* 3. Περὶ Σούνιον) Cl. τότε περὶ Σούνιον. at praeceſſit πρότερον, & infra Codd. agnoſcunt. Wass.

ead. l. 5. Ἀντὶ τοῦ πόλις εἶναι φρούριον κατέστη) Ad haec verba in marg. Cod. Caſſ. adſcripti erant verſus Tragici alicuius, ut puto: Κἀγώ σε θρηνῶ καὶ κατοικτείρω πόλις, Καὶ γὰρ πατρὶς πέφυκας τῆς ἐμῆς φύτλης.

ead. l. 12. Τὸ γὰρ αὐτοὺς) Scholiaſtes putat ἀπὸ κοινοῦ repetendum eſſe ἠπίστησεν ἄν τις, & inde pendere infinitivos ſequentes. Eum ſecutus Portus ſuppleverat *profecto nullus crediſiſſet*. Nec video, quomodo aliter evolvi poſſit ſtructura moleſtae huius periodi.

Pag. 216. *l.* 2. Τὸν παράλογον) Ἀρσενικῶς. Vide Scholiaſten Luciani pag. 33, Pollucem & Thomam Magiſt. Pro ἐλάσσονα cum Scholiaſte mallem ἐλάσσω. Wass. De παράλογος maſcul. genere eſt ad I, 78, & II, 85. In Scholiaſt. Cod. Caſſ. hic non annotata eſt varietas ſcripturae.

ead. l. 6. Περιοίσειν) Id eſt, περιέσεσθαι καὶ ἀνθέξειν. Suidas hunc locum laudans. Laudat vero primum in περιοίσειν, deinde in ψᾶν, loco plane alieno, ut ibi annotat Kuſterus.

Pag. 217. *l.* 8. Εἰπόντες) Multa loca ſcriptorum veterum, in quibus εἰπεῖν eſt iubere, de quo hic monet Hudſonus in Var. Lect. e Stephano, congeſſerunt viri docti, qui nuper phraſin Novi Teſtamenti ex aliis ſcriptoribus illuſtrarunt, ad Matth. IV, 3, & Marc. V, 43. Quibus add. hoc Luciani in Aſin. pag. 110, Ἔπειτα τράπεζάν μοι παραθεῖναι εἶπε, & Theocrit. XXX, 40, Τὸν δ' ἠλέησε Κύπρις, Εἶπέν τε τοῖς Ἔρωσι Τὰ δεσμὰ οἱ 'πιλῦσαι. Sed ſaepe praecedit verbum aliquod iubendi ſignificationem habens, ut in Lucian. l. d. κελεύει, hic προστάξαντες, & in Luca Actor. Apoſt. XXII, 24, ἐκέλευσε. Ita etiam τὸ λέγειν ſu-

mi, oſtendunt Perizonius ad Aelian. XIV, 38, & Barneſius ad Anacr. Carm. XV.

ead. l. 10. Ἀπ' αὐτῶν) *Per eos, eorum opera.* Schol. Sic & alibi Thucydides. Apud Anacreontem Carm. XLIII alia ſignificatione, de cicada: Σὺ γὰρ εἶ φίλος γεωργοῖς, Ἀπὸ μηδενός τι βλάπτων. Tanaq. Faber putat ibi abundare ἀπό. Fortaſſis eſt tmeſis poëtica, pro ἀποβλάπτων.

ead. l. 14. Μυκαλησσὸν) Urbs ſic dicta, quod vacca Cadmum Thebas ducens, mugitum ediderit. Steph. Καλοῦσι, inquit Strabo p. 404, Βοιωτικῶς Μυκαλησσόν. Condita ergo circa An. 2590. Homerus εὐρύχορον vocat. vid. Schol. ad Il. β, 498, & Euſtath. p. 202 ed. Baſ. v. Herodot. I, 148, noſtrum vero pag. 220, & Holſten. ad Stephan. WASS.

Pag. 218. *l.* 3. Καὶ ἀπροσδοκήτοις μὴ ἄν ποτε) Particula μὴ ex ſupervacuo additur, ut multis aliis, in quibus implicita, vel expreſſa negatio eſt. II, 49, Ἀπορία τοῦ μὴ ἡσυχάζειν. V, 25, Ἀπέσχοντο μὴ ἐπὶ τὴν ἑκατέρων γῆν στρατεῦσαι. III, 32, Καὶ ἐλπίδα οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην εἶχον, μή ποτε τῶν Ἀθηναίων τῆς θαλάσσης κρατούντων ναῦς Πελοποννησίων ἐς Ἰωνίαν παραβαλεῖν. Eadem ratio eſt in his, quae ἀπαγορευτικὰ dicuntur. Vid. ad II, 101, & III, 1.

ead. l. 9. Τοὺς ἀνθρώπους ἐπόρευον) Vide Pauſaniam pag. 21 ed. Wechel. HUDS. Eſt Atticor. cap. 23, ubi exſequitur cladem Mycaleſſi.

ead. l. 13. Ὅμοια) Sic legendum eſt. antea ὅμοιον. Auctores Priſcianus pag. 1192, & Mſſ. WASS.

Pag. 219. *l.* 5. Ἥσσων μᾶλλον) Non recte omittunt μᾶλλον quidam Mſſ. nam ſaepe comparativis additur. Exempla habet Stephanus in Append. ad Scripta de Dialect. p. 87.

ead. l. 8. Προκεχωρηκότας) Cl. προσκεχωρηκότας. non bene. WASS.

ead. l. 13. Τὰ ἐν τῇ γῇ, ὁρμισάντων) Scholiaſtes itidem ut Marg. pro varia lectione, τὴν φυγὴν ανορμισάντων. IDEM. Non eſt in Cod. Caſſ.

ead. l. 14. Ἔξω τοῦ ζεύγματος) Haec eſt ſcriptura vulgata huius loci, de cuius veritate non ſine cauſa dubitari poteſt. Non quaero, an probabile ſit, naves has proxime Aulidem potius, quod recepta lectio ſignificat, quam in litore Mycaleſſio, ſtationem habuiſſe; nec quid illis, qui in his erant, magnopere adverſus Boeotos profuerit, eas extra pontem eductas eſſe: hoc unum maximum ſcrupulum iniicit, quod Euboea, ſi Diodoro Siculo fides habenda eſt,

tum nondum continenti Boeotiae aggere ac ponte coniun-ćta erat. Is enim XIII, p. 355, auctor eſt, id demum poſt cladem Athenienſium in Sicilia, & poſt defectionem Euboeae ab Athenienſibus factum eſſe. In ea ſcriptura, quam Valla ſecutus eſt, & Cod. Gr. habet, omnia plana ſunt; eamque etiam Stephanus in Theſaur. v. ὁρμίζω, & Acacius ad h. l. vulgatae praetulerunt. Ἐντὸς & ἔξω βελῶν & τοξεύματος adeo uſitata ſunt in ſcriptoribus Graecis, ut etiam in proverbium abierint.

ibid. Ἔν γε τῇ ἄλλῃ ἀναχωρήσει) Ad verbum, *in cetero receptu*, i. e. in cetero itinere, quod confecerant ſeſe recipientes, vel recedentes, donec ad naves ventum eſſet. STEPH.

Pag. 220. *l.* 11. Τὰ μὲν) Τὰ μὲν δὴ Gr. recte. Ita alibi noſter, & Demoſthenes. WASS.

Pag. 221. *l.* 2. Μετὰ τὴν ἐκ τῆς Λακωνικῆς τείχισιν) Portus vertit: *poſt illam* Deceleae *munitionem in agro Laconico factam.* Sed Decelia in agro Attico erat, non in Laconico. Loquitur Thucydides de munitione, de qua cap. 26 egerat.

ead. l. 3. Ἐν Φειᾷ τῇ Ἠλείων) Vide ad II, 25. Λαβὼν cur invitis omnibus libris ſcriptis retineatur, nulla cauſa eſt. Videtur intruſum ab iis, qui putabant, ita poſtulare ſequens αὐτήν. Sed ſatis cohaeret oratio eo demto, hoc modo: ὁλκάδα — αὐτὴν μὲν διαφθείρει, οἱ δὲ ἄνδρες.

ead. l. 10. Ἀλυζίαν) Apud Ciceronem *Alyzia*, in exemplar. Plinianis *Alyzea* ſcribitur. ἀπὸ Ἀλύζου παιδὸς Ἰκάρου nomen, inquit Alcmaeon, ſcriptor apud Strabonem. Λύζεια alicubi a Stephano vocari autumat Berkelius. Gentilia Ἀλυζεὺς & Ἀλυζαῖος. WASS.

Pag. 222. *l.* 2. Καὶ Κόνων) Gr. non male καὶ ὁ Κόνων. WASS.

Pag. 223. *l.* 6. Προπυθόμενος) Cl. πυθόμενος. Alterum Thucydideum eſt. ſupra IV, 42.

ead. l. 7. Κεντόριπας) Diodor. XIX, 727, ἐπὶ Κεντοριπίνων πόλιν: alibi Κεντοριπίνους vocat. XX, 763, εἰς τὸν Κεντόριπα. Polyb. περὶ Κεντόριπα. forte apud Diodor. τὰ Κεντόριπα reponendum: ita enim Strabo; Ptolemaeus & recentiores Κεντούριπαι. Idem tamen Tab. Urbium inſign. Κεντουρίππα, & in Mſſ. Bodl. Κεντούριπαι. Long. XXXVIII, 30. Lat. XXXVII, 50. Hanc urbem bello Carthag. fere deletam denuo inſtauravit Auguſtus, ut ex Strabone patet. Tandem a Frederico II circa annum Chriſti 1233 plane ex-

ciſa eſt *Centorbe. Centuripinum* Mela, apud Silium vero *Centuripe* audit. Dioſcorides I, 25, ἐκ Κεντορίας, mendoſe. Parutae numus ΚΕΝΤΟΡΠΙΝΩΝ. Solinus v. foetus terrae Centuripinae *Corycio vincitur*: ita emendat ὁ πάνυ. Codex tamen Petrenſis *vincit*. forte *Corycium vincit*. Ibi etiam pro *hinnuli* Mſ. *hinnulei* recte, quomodo & Plinius bis terque. paulo infra, pro *Centuripiis* Mſ. *Centuripino*. ibi, *foraminum numero* recte. WASS.

ead. l. 8. Ἀλικυκαίους) Vide Cluverii Sicil. pag. 309, 314. HUDS. Cl. Gr. Ἀλικυαίους. Stephanus Ἀλικυαίους, & ſic Diodorus XIV, 425, 426. Apud Ciceronem & Plinium *Halicienſes*. Apud Diodorum XIV, 422 corrupte Ἀγκύραι. Ligorii numus ΑΛΙΚΥΑΙΩΝ. Recte ergo Cl. Gr. WASS.

ead. l. 13. Τριχῆ) Male abeſt a Mſſ. WASS. Thomas Magiſter in Σικελὸς tantum habet ἐνέδραν ποιησάμενοι.

Pag. 224. *l.* 9. Σχεδὸν γάρ τοι) Γάρ τι, non τοι habent praeter Dan. alii Mſſ. cum Schol. & edd. ante Stephanum; idque revocandum eſt. Etiam in aliis ſcriptoribus nonnunquam perperam eſſe σχεδόν τοι, pro σχεδόν τι, obſervat Stephanus Append. ad Scripta de Dialect. p. 81.

ead. l. 13. Ἐπέσχοντο) Duo ſcripti ἐπέσχον. Hac forma verbi ἐπέσχον magis utitur Thucydides, quam altera illa. II, 76, Οἱ δὲ ταύτῃ ἀποκλειόμενοι, τοῦτο μὲν ἐπέσχον. V, 32, Περὶ μὲν τῆς Ἀργείων ξυμμαχίας ἐπισχεῖν αὐτοὺς ἐκέλευον. Et ibid. 46, Ἐπισχόντας τὰ πρὸς τοὺς Ἀργείους. In quibus ἐπισχεῖν eſt *abſtinere*, *differre*.

Pag. 225. *l.* 4. Τὰς Χοιράδας νήσους) Vide Aelianum IV Hiſt. Anim. 28. WASS. Aelianus ibi χοιράδας opponit ὑφάλοις πέτραις. Sic & Pauſanias Corinthiac. cap. 29. Pro nomine appellativo eo multi utuntur. Vid. Pollucem, Suidam & Heſychium.

ead. l. 6. Μεσσαπίου) Μεσαπίων ſcribit Athenaeus III, 25. Cl. ab editis ſtat. WASS. Variat etiam apud alios ſcriptura, quemadmodum & in *Meſapus* & *Meſſapus*.

Pag. 227. *l.* 12. Παρεξειρεσίας) Ita Mſſ. hic & ſupra IV, 12. Suidas in παρεξειρεσίας, qui Scholiaſten more ſuo compilavit. Pollux I, 92, παρεξερεσία. Heſychius προεξειρέσιον cum Schol. exponit. WASS. Inter alias phraſes nauticas & hanc, & ἄπλους ποιῆσαι τὰς ναῦς deſcripſit Pollux I, 124. Add. Suidam in ἄπλοοι. De epotidibus navium, quas mox rurſus memorat, agit Iſ. Voſſius in Diſſertat. de Trirem. & Liburnic. conſtructione.

Pag. 228. *l.* 11. Δι' ὅπερ οὐδ' οἱ ἕτεροι νικᾶν) Valla interpretatur, *quod neutri viciſſent.* Stephanus, *propter quod neutri ſe victores eſſe interpretabantur.* Et hoc placuit Porto. Mihi οἱ ἕτεροι videtur de Athenienſibus dici, & ſententia horum verborum eſſe, & *quod ob eandem cauſam ſe non victos eſſe putabant, ob quam & alteri*, i. e. Athenienſes, *ſe non fuiſſe victores.* Hoc oſtendunt ſequentia, in quibus Thucydides τὸ ἕτεροι aperte ad Athenienſes refert. Quamquam autem Athenienſes ſe viciſſe non putabant, tamen deinde, cum Peloponneſii ſibi victoriam tribuiſſent, & ipſi tropaeum ſtatuerunt.

Pag. 229. *l.* 2. Ὡς νικήσαντες ἀπεῖχον τοῦ Ἐρινεοῦ) In his nullum ſenſum eſſe, recte animadvertit Portus. Nec tamen multo melior ſententia eſt in illius coniectura, quam neque ullus liber firmat. Omnia expedita ſunt, ſi ex auctoritate nonnullorum Mſſ. locus ita conſtituatur: ὡς νικήσαντες, ἀπέχον τοῦ Ἐρινεοῦ, ἐν ᾧ οἱ Κορίνθιοι ὥρμουν, ὡς εἴκοσι σταδίους. Τροπαῖον nempe, ἀπέχον τοῦ Ἐρινεοῦ.

ead. l. 4. Ἐτελεύτα) Gr. cum aliis quibuſdam ἐτελευτήθη. Aliter ſolet noſter. WASS.

ead. l. 10. Διὰ τῆς Θουριάτιδος γῆς) Melius fortaſſis ſcripti Θουριάδος. Stephanus: τὸ ἐθνικὸν Θουριάται, καὶ Θουριὰς τὸ θηλυκόν.

ead. l. 11. Τῷ Ὑλίᾳ) Iuxta Τράεντα ποταμὸν ponit Cellarius. Vide Diodorum Lib. XII. WASS.

ead. l. 12. Προσπέμψαντες) Portus προπέμψαντες. De horum permutatione annotatum eſt ad cap. 3 huius libri.

Pag. 230. *l.* 2. Παρέπλεον — πόλεσι) Th. Magiſter, qui ἔπλεον legit, ἴσχοντες agnoſcit. WASS.

ead. l. 11. Τὰς πρώρας — ἐποίησαν) Suidas in στέριφος, ubi στεριφωτέρας exponit στερεωτέρας. Vide Heſychium, & Diodorum Sicul. XIII, 336 a. WASS. Thucydidi στέριφος ubique eſt στερεὸς, *firmus*, *ſolidus.* VI, 101, & paulo poſt hoc cap. Et ſic aliis apud Suidam. Heſychius contra στεριφώτερον, ἀνισχυρότερον μὴ στερεώτερον. Emendat ibi neſcio quis καὶ στερεώτερον. Sed ita eidem voci duae contrariae ſignificationes tribuuntur. Poſſet ferri emendatio illa, ſi ſimul legeretur ἰσχυρότερον, pro ἀνισχυρότερον; nam huius prima ſyllaba temere repeti potuit a fine vocis praecedentis.

ead. l. 12. Καὶ τὰς ἐπωτίδας — παχείας) Habet Suidas in ἐπωτίδες, & dein ὡς ἐπὶ — ἔξωθεν. Etymol. M. exſcribit Scholiaſten ad p. 227. Vid. eundem in χηνίσκος. WASS.

ead. l. 13. Ἀντηρίδας) In Euſtathio ad Homer. Il. μ', p. 903, & Heſychio haec vox eſt proparoxytona. Etiam ab aliis in ſyllaba ante ultimam diphthongum ει, ab aliis ι tantum ſcribi, monet Euſtathius. Sunt autem illis ἀντήρειδες pilae lapideae muris adſtructae, & tibicines lignei.

ead. l. 14. Πρὸς τοὺς τοίχους) Ita etiam Camer. cum Scholio in margine: ἀντερείσματα καθ' ἑκάστην ἐπωτίδα δύο ἀπὸ τοῦ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς μέρους, τοῦ τε πρὸς τὸ τεῖχος τῆς νηὸς καὶ τοῦ πρὸς τὸ πέλαγος. τὸ μὲν οὖν κάτω μέρος τῶν ἀντερεισμάτων ἔστησαν ἐπὶ τοῦ τείχους τῆς νηὸς, τὸ δὲ ἄνω ἐγόμφωσαν εἰς τὰς ἐπωτίδας.

Pag. 231. *l.* 9. Πρὸς κοῖλα καὶ ἀσθενῆ παρέχοντες τοῖς ἐμβόλοις) Nondum poſſum probare ſupplementum & explicationem Porti in var. lect. Hudſoni: quia non ſcio, quam bene dicatur παρέχειν ἑαυτὸν πρὸς τοὺς πολεμίους, pro ἐπέρχεσθαι τοῖς πολεμίοις. Videant alii. Mihi non liquet, quae ſit ſententia in illo παρέχοντες.

ead. l. 13. Διεκπλεῖν) Suidas in περιπλεῖν, & exſcribit Scholiaſten, τὸ ἐν κύκλῳ legens, & pro τεμόντων, τεμόντα. Wass. Recte Suidas τεμόντα, & καθίστασθαι, pro καθίσταται, ut annotat Kuhnius ad Pollucem I, 123. A Scholiis Cod. Caſſ. abeſt haec ἑρμηνεία τοῦ περιπλεῖν & διεκπλεῖν: unde ſuſpicio eſt, eam a recentiore aliquo Magiſtro e Suida huc transſcriptam eſſe. Quae Suidas habet in διέκπλοι, in Scholiis Thucydideis duobus locis leguntur ad I, 49 & II, 89. ubi ſunt verba καὶ διασχίζειν τὴν τῶν ἐναντίων τάξιν, quae in Scholiaſte non legi putabat Kuſterus.

Pag. 232. *l.* 2. Κυβερνητῶν) Recte Graev. κυβερνητήρων. utraque vox Homerica, & ſic alibi noſter, Plato, Orpheus Argon. 721, & quater Apollonius Rhod. ter Thucydides κυβερνητῶν, atque ita Polybius, Philo, Plutarchus, Aelianus, & recentiores fere omnes. Wass.

ead. l. 4. Ἀνάκρουσιν) In Cod. Caſſ. eſt Scholion: ἀνάκρουσις ἐν ναυμαχίαις ἐλέγετο ἐπὶ τοῦ πρύμναν κρούειν. Eadem ad verbum leguntur in Heſychio. Vide Suidam h. v. Item in ἐπανάκρουσαι, & πρύμναν ἐκρούοντο. Ἐξωθεῖν eſt propria in hac re vox, & ἐξωθεῖν naves hoſtium dicuntur, qui eas ad terram urgent ac detrudunt, ἐξωθεῖσθαι qui pelluntur. Thucydides II, 90, Ἐξέωσαν πρὸς τὴν γῆν ὑποφευγούσας, καὶ διέφθειραν. VII, 52, Τὰς πάσας ναῦς ἤδη τῶν Ἀθηναίων κατεδίωκόν τε καὶ ἐξεώθουν ἐς τὴν γῆν. VIII, 104, Ἐξῶσαι πρὸς τὴν γῆν, & ibid. 105, ἐξέωσαν ἐς τὸ ξηρὸν τὰς

ναῦς τῶν Ἀθηναίων. Lucas in Act. Apoſtol. XXVII, 39, *ἐξῶσαι τὸ πλοῖον* etiam eos dicit, qui ipſi navim in litus impingunt, quod *navim in terram eiicere* dicit Caeſar III Civ. 27; ut non raro in tempeſtate, vel hoſte inſequente, vel ob aliam cauſam fieri ſolet. Scribit ibi Grotius, ſic Thucydidem uti verbo *ἐξῶσαι*. Sed in his, quae protuli, locis Thucydidis, non dicuntur illi *ἐξωθεῖν* naves, qui iis vehuntur, ut apud Lucam, nec in iis *ἐξῶσαι ναῦς εἰς τὴν γῆν* recte vertas *naves in terram eiicere*, quae ſignificatio verbis Lucae convenit. Etiam in proeliis terreſtribus *ἐξωθεῖν* dicuntur, qui hoſtem loco pellunt; *ἐξωθεῖσθαι*, qui pelluntur. Plutarchus Romul. pag. 52, *ἐξωθούμενοι τῶν ἐπιπέδων*. Thucydides V, 72, *Καὶ κυκλωσάμενοι ἔτρεψαν, καὶ ἐξέωσαν ἐς τὰς ἁμάξας*. Pollux I, 165, *ἐξώθουν ἀλλήλους*.

ead. l. 11. *Ἐν ἁπάσαις ταῖς ναυμαχίαις*) Gr. minus emendate *ἐπὶ πάσαις*. Wass.

Pag. 233. *l.* 4. *Πρὸς τὴν ἑαυτῶν ἐπιστήμην τε καὶ δύναμιν*) Portus *πρὸς* aliter accepit, quam Valla, qui verterat, *ex ſua peritia ſuiſque viribus*. Hoc praefero. Thucydides IV, 39, *Ἐνδεεστέρως ἑκάστῳ παρεῖχεν, ἢ πρὸς τὴν ἐξουσίαν*, quam *pro copia*.

ead. l. 8. *Προὐξαγαγὼν*) Antea *προεξαγαγών*. Gr. recte *προὐξαγαγὼν*, quod repoſui: ut *προὐργιαίτερος*, *προὔργου*, *προὔπτος*. Wass.

Pag. 234. *l.* 4. *Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι*) Etſi omnes libri excepto Gr. habent *Ἀθηναῖοι*, tamen apertum eſt, id huc intruſum eſſe e Scholiaſta. nec legitur in verbis, quae interpretationi illius praeſcribuntur.

Pag. 235. *l.* 5. *Ἐπισκευάζειν τὰς ναῦς, εἴτις τι ἐπεπονήκει*) Pollux I, 125, *Τὰς δὲ πεπονηκυίας καὶ κεκακωμένας ἔστι θεραπεῦσαι, ἐπισκευάσαι*. Thucydides VI, 104, *Καὶ τὰς ναῦς, ὅσαι ἐπόνησαν ὑπὸ τοῦ χειμῶνος, ἀνελκύσας ἐπεσκεύαζε*. Et VII, 1, *Ἐπεὶ ἐπεσκεύασαν τὰς ναῦς*.

ead. l. 12. *Ὅλην ἡμέραν*) Mſſ. *ὅλην τὴν ἡμέραν*. bene. Wass.

ead. l. 15. *Πρωϊαίτερον*) Vide ſupra VII, 19. In Scholiis Cod. Caſſ. non annotata eſt varietas ſcripturae.

Pag. 236. *l.* 4. *Πυῤῥίχου*) Male Cod. Ar. *Πυρίθου*, ut ex Mſſ. patet. De hoc ſtrategemate Ariſtonis Polyaenus V, 13. Wass.

ead. l. 7. *Παρὰ τὴν θάλασσαν*) De varietate ſcripturae monet Scholiaſtes. Polyaenus V, 13, *Ἐκέλευσε τὴν ἀγορὰν*

τῶν τροφῶν μεταγαγεῖν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Wass. Quid ſit ἀγορὰ τῶν πωλουμένων, exponit Caſaubonus ad Polyb. I, 18.

ead. l. 10. Ὅπως αὐτοὺς ἐκβιβάσαντες τοὺς ναύτας) Plerique Mſſ. αὐτοῖς, quae mihi vera ſcriptura videtur eſſe. Ita enim quamplurimis locis Thucydides illo αὐτοῖς ſpecie quadam pleonaſmi utitur. Vel hoc libro cap. 25, Ὅπως αὐτοῖς αἱ νῆες ἐντὸς ὁρμοῖεν. Cap. 30, Οὗ αὐτοῖς τὰ πλοῖα, ἃ ἤγαγεν, ὥρμει. Cap. 34, Καὶ αὐτοῖς τοῦ χωρίου μηνοειδοῦς ὄντος ἐφ' ᾧ ὥρμουν. Cap. 40, Καὶ οἱ ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων αὐτοῖς ἀκοντίζοντες. Vid. etiam ad III, 98, IV, 25, & VII, 19.

ead. l. 12. Αὐθήμερον) Sic VI, 55. at II, 12, IV, 128, & VIII, 89, αὐθημερὸν, ut hic Reg. & Caſſ. Etiam apud alios variat ſedes toni in hac voce. Iungermanno ad Pollucem I, 64 placet αὐθημερόν.

Pag. 237. *l.* 1. Πρύμναν κρουσάμενοι) Pollux I, 125. quem vide. Wass.

ead. l. 9. Μόγις) Ita noſtri, & Thucydides II, 5, VII, 44, VIII, 27, 34 & 92. ita Herodotus III, 12, IV, 140. Nec variant Bodl. aut Mediceus. ita Hippocrates, Simonides bis, Plato, Homerus. Grammatici, qui a μόλις diſtinguunt, nugas agunt. μόλις apud noſtrum decies eodem ſignificatu. Corinthus Atticum putat: fruſtra. Sophocles ter μόλις: ſic etiam Alexis & Antiphanes Comici 597, 617, & Menander 709, Euripides Andr. 811, Suppl. 172, 718, & alibi ſaepius. Idem ſervat μόγις Cycl. 573, & Helen. 659, Ion. 1215, 1253. Nicander μόλις, & Diocles Caryſtius. Aretaeus utrumque adhibet. Sed forte pro μόγις 95, 16, μόλις etiam legendum. Wass.

Pag. 238. *l.* 6. Οἱ ἐν τοῖς λεπτοῖς πλοίοις) Inter varias ſignificationes vocis λεπτὸς Thomas Magiſter ex hoc loco docet, λεπτὸν etiam eſſe μικρὸν καὶ ἀσθενές. Suidas e lib. VIII Thucydidis affert λεπτὰ πλοῖα, τὰ μικρά. Eſt etiam II, 83. Paulo ante cap. 36 de Athenienſium navibus Thucydides, λεπτὰ τὰ πρώραθεν ἐχούσας. ubi Scholiaſtes exponit ἀσθενῆ.

ead. l. 14. Ἔπειτα αὐτοὺς — ἐκώλυον) Scholiaſtes Ariſtophan. ad Equit. v. 759, qui habet εὔπλων. Vide & Suidam, & Thomam Mag. in δελφίς. Locum innuit Moeris. Scholiaſta ex Pherecrate quaedam deſumſit, e quo Schol. Ariſtoph. Ὁ δὲ δὴ δελφὶς ἐστὶ μολυβδοῦς, δελφινοφόρος τε κερούχος Ὃς διακόψει τοὔδαφος αὐτῶν, ἐμπίπτων καὶ κατα-

δύων. Wass. Adde Salmaſium ad Solinum pag. 402 edit. Traiect. & Euſtathium in Homer. Iliad. φ', p. 1221. Quod in Scholiaſta Ariſtoph. eſt Φερεκράτης ἐν τοῖς Ἄγροις, recte emendarunt Iungermann. ad Pollucem, & Meurſius in Biblioth. Attica τοῖς Ἀγρίοις. Nec ſcio, cur in eodem Schol. & Suida legi debeat ἡρμέναι, pro eo, quod apud Thucydidem eſt ἠρμέναι.

Pag. 239. *l.* 5. Κατατραυματίσαντες πολλὰς) Videatur Pollux IV, 189. Wass. Et I, 125, ibique Kuhnius. Pollux utroque loco obſervat, Thucydidem dicere τραυματισθεισῶν τῶν νεῶν. Sic loquuntur etiam omnes alii ſcriptores Graeci. Herodotus VIII, 18, Τῶν (Ἀθηναίων) αἱ ἡμίσεαι τῶν νεῶν τετρωμέναι ἔσαν. Polybius XVI, 2, Τρώσασαι τὴν ναῦν ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν. Ibid. 3, Τοῖς πολεμίοις ὕφαλα τραύματα δόντες. Et 4, Δύο δὲ ναῦς πολεμίων τρώσας. Thucydides IV, 14, Ἔτρωσαν μὲν πολλάς. Nec minus Latini. Livius XXXVII, 24, *Ipſius Eudami multis ictibus* vulnerata navis *erat.*

ead. l. 6. Τοὺς μὲν ζωγρήσαντες) Mendoſe Cod. C. τοὺς μὲν πολλοὺς ζωγρ. Wass.

ead. l. 9. Ἐχυρὰν) Gr. minus elegantur ἰσχυράν: ſed ναυσὶ καὶ πολὺ bene. Wass.

ead. l. 10. Ἐδόκουν) Δοκεῖν Gr. bene. Wass.

Pag. 240. *l.* 7. Ὁρῶντες) Annotat hic Scholiaſtes figuram, ὁρῶντες pro ὁρῶσι: nam praecedit τοῖς Συρακουσίοις καὶ ξυμμάχοις. Non infrequens eſt in Thucydide haec enallage caſuum participii. III, 36, Ἔδοξεν αὐτοῖς οὐ τοὺς παρόντας μόνον ἀποκτεῖναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἅπαντας Μιτυληναίους — ἐπικαλοῦντες τήν τε ἄλλην ἀπόστασιν. VI, 24, Καὶ ἔρως ἐνέπεσε τοῖς πᾶσιν ὁμοίως ἐκπλεῦσαι. τοῖς μὲν γὰρ πρεσβυτέροις — τοῖς δ' ἐν τῇ ἡλικίᾳ, τῆς τε ἀπούσης πόθῳ ὄψεως καὶ θεωρίας, καὶ εὐέλπιδες ὄντες σωθήσεσθαι. Et VI, 61, Εἴρητο δὲ (nempe αὐτοῖς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων) προειπεῖν αὐτῷ ἀπολογησαμένῳ ἀκολουθεῖν, ξυλλαμβάνειν δὲ μὴ θεραπεύοντες —.

ead. l. 12. Οὐχ οἷόν τε εἶναι) A Cl. perperam abeſt εἶναι. Wass. Non maxima cauſa eſt, cur Cl. & Reg. praeferri debeant omnibus aliis libris. Alioqui ellipſis verbi ſubſtantivi, praecedentibus οἷόν τε, & οὐχ οἷόν τε, neque Thucydidi, neque aliis inuſitata eſt. Thucydides huius libri cap. 47, Ἕως ἔτι τὸ πέλαγος οἷόν τε περαιοῦσθαι. Add. cap. 1.

Pag. 242. *l.* 3. Διαπολέμησιν) Huc fortaſſis reſpexit Pollux IX, 142.

ibid. Ἥξειν Συρακούσας) Ἕξειν tres Mſſ. & edit. E Cod. Dan. quidem nihil varietatis annotatum erat, ſed tamen credo ἥξειν eſſe vitium editionis Hudſonianae.

ead. l. 4. Τρίβεσθαι) Gr. τρίψεσθαι, & mox τε καὶ τοὺς Ἀθηναίους. bene. Wass. Thucydides VI, 18, Νομίσατε καὶ τὴν πόλιν, ἂν μὲν ἡσυχάζῃ, τρίψεσθαί τε αὐτὴν περὶ ἑαυτήν. Vide ibi Scholiaſten.

ibid. Ἄλλως) Agnoſcit Etymolog. M. 68, 44, & exponit μάτην, exemplis adductis. Wass.

Pag. 243. *l.* 2. Καὶ τοὺς ἄλλους ξυνάρχοντας, ὡς ἐπενόει) Quidam libri καὶ τ. ἄ. ξυνάρχοντας, ἐπενόει καὶ τὴν ἐπιχ. ex Scholiaſta, ut alibi. Idem. Niſi tamen potius dicendum eſt, hoc a recentioribus quibuſdam, qui exemplaria ſcripta inter ſe comparare coeperunt, in Scholiaſten illatum eſſe: cuius rei ſuſpicionem ex eo capio, quod Scholiaſtes Cod. Caſſ. neque hic, neque pleriſque aliis locis de varietate ſcripturae monet.

ead. l. 4. Ἀδύνατα) Nonnulli minus recte ἀδύνατον. Vide Suidam. Wass.

ead. l. 9. Ἀπὸ τοῦ πρώτου ὕπνου) *Circa primam vigiliam* vertit Acacius. Rectius, puto, Valla & Portus ἀπὸ acceperunt pro *poſt*, ut ſit *poſt primam vigiliam*: quemadmodum, cum dicunt ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας, ἀπὸ δείπνου, & plura huius generis. *Circa primam vigiliam* eſt περὶ πρῶτον ὕπνον, quo utitur Thucydides II, 2, & Plutarchus in Nicia p. 941. Hoc Polluci I, 70 videtur eſſe εὐτελές. Si exiſtimavit eſſe humile ac plebeium genus loquendi, non probo illius ſententiam. Ariſtophanes Veſp. v. 31, & Libanius Declam. XXXVII, pag. 807, περὶ πρῶτον ὕπνον. Dionyſius Halicarn. V, 41, Μετὰ τὸν πρῶτον ὕπνον.

Pag. 244. *l.* 2. Καὶ ἄνδρας τινὰς τῶν φυλάκων ἀποκτείνουσι) Scriptura librorum, a quibus abeſt τινὰς, confirmari poteſt ex alio loco Thucydidis II, 33, Ἄνδρας τε ἀποβάλλουσι σφῶν αὐτῶν. Neque ſolum hic, ſed etiam alibi, quidam ſcripti excludunt τινάς. Ariſtophanes Equitib. v. 423, Ὥστ' εἶπ' ἀνὴρ τῶν ῥητόρων ἰδών με τοῦτο δρῶντα.

Pag. 245. *l.* 3. Σφίσιν ἐν νυκτὶ) Non diſplicet ἐν νυκτὶ σφίσι γενομ. quod eſt in Mſſ. quibuſdam. Wass.

ead. l. 7. Διὰ παντὸς τοῦ μήπω μεμαχημένου τῶν ἐναντίων) Hoc Valla de munitionibus hoſtium nondum expu-

gnatis, Portus de nondum oppugnatis, acceperunt. Mihi non liquet, an munitiones hoſtium nondum expugnatae, vel oppugnatae, Graece poſſint dici *τὸ μήπω μεμαχημένον τῶν ἐναντίων*. Acacius putavit, eam partem hoſtium deſignari, quae expers certaminis nondum pugnaverat: quod mihi verius videtur, & non obſcure e verbis, quae mox addit Thucydides, colligi poteſt.

Pag. 246. *l.* 1. Μόγις) Μόλις ſcripti. ſed illud Ἀττικώτερον. WASS.

ead. l. 10. Ἀναβεβήκει) Reg. & Caſſ. cum augmento pluſquamperfecti *ἀνεβεβήκει*. Sed non movenda eſt ſcriptura vulgata: nam & alia ſunt, in quibus hoc tempus contentum eſt augmento perfecti. Et ſupra cap. 4 huius libri *ἀναβεβήκεσαν*.

Pag. 247. *l.* 5. Τὸ ἐναντίον) Τὸ ἐξεναντίας Marg. ex Scholiaſte. nec quidem male. WASS. Scholiaſtes Caſſ. hic quoque praeteriit diverſitatem ſcripturae: uti & paulo poſt hoc cap. ubi vulgatus annotat, etiam ſcribi *ἐπιστάντων τὸ ξύνθημα*, & *ἄνωθεν καταβαῖεν*.

ead. l. 6. *Ἐρωτήμασι τοῦ ξυνθήματος πυκνοῖς*) Tacitus III Hiſtor. 22, *Crebris interrogationibus notum pugnae ſignum*. Habet, quae huc pertinent, Lipſius IV de Milit. Rom. ult.

ead. l. 8. *Σφίσι τε αὐτοῖς θόρυβον*) Remedium huic rei non abſurdum in Polyaeno, qui inter ſtrategemata recenſet, quod Acues quidam dux Arcadum *τοῖς ἰδίοις ὁπλίταις ἔδωκε σύνθημα, κτείνειν τοὺς τὸ σύνθημα ἐρωτῶντας*. Vide Lipſium de Milit. Rom. l. 4. HUDS.

ead. l. 14. *Ὑποκρίνοιντο*) Vide Etymologum v. *ὑποκρίνονται*. WASS. In verbis Suidae v. *ὑποκρίνεσθαι* haud dubie vitium eſt. Ea vulgo ita leguntur: *Θουκυδίδης ζ', Εἰ δ' οὐδὲν ὑποκρίνοιντο, διεφθείροντο καὶ οἱ Ἴωνες. οὕτως Ἡρόδοτος. Οἱ μὲν ταῦτα ὑποκρινάμενοι Ἀθηναίων ἀπηλλάσσοντο.* Hoc ſecuti ſunt interpretes Latini, qui verterunt, *ſi vero nihil reſpondiſſent, Iones etiam periiſſent.* Sed apertum eſt, illa, *καὶ οἱ Ἴωνες*, non pertinere ad teſtimonium, quod e Thucydide laudat Suidas, & a Thucydideis diſtinctione maxima ſeparanda, & cum ſequentibus coniungenda eſſe. Hoc cum res ipſa oſtendit, tum ex Euſtathio intelligitur, qui in Homer. Odyſſ. β', 1437, ita ſcribit: *λέγει δὲ καὶ Ἡρόδοτος· οἱ μὲν ταῦτα ὑποκρινάμενοι, ἀπηλλάττοντο. δοκεῖ δὲ καὶ Ἀττικὴ ἡ λέξις εἶναι. φησὶ γοῦν Θουκυδίδης· οὐδὲν ὑπεκρίνοντο.*

Pag. 248. *l.* 1. Παιωνισμὸς) Utroque modo παιωνισμὸς & παιανισμὸς efferunt Graeci. Sed παιὼν & παιήων Atticis fere in uſu, & inde herbae nomen. Vid. Platonem Epiſt. VII, Ariſtophanem, & Aeſchylum pag. 82 edit. Stephan. Xenophonti tamen & Dionyſio Halic. placuit παιὰν, niſi libri fallunt. Confer Euſtathium in Iliad. α', p. 104. WASS. Add. annotata ad I, 50.

ead. l. 5. Τοῖς Ἀθηναίοις) Gr. αὐτοῖς Ἀθηναίοις. non male. WASS.

ead. l. 10. Κατά τε κρημνῶν) Ita fere loquuntur Graeci, potius quam ἀπὸ κρημνῶν. Cap. ſeq. Κατὰ τῶν κρημνῶν βιασθέντες ἅλλεσθαι. Caſaubon. ad Strabon. III, 155, & cap. VII Lection. Theocrit.

Pag. 249. *l.* 2. Διεφύγγανον) Noſter alibi, διεφύγγανον ἐκ τῶν δικαστηρίων. Ioſephus XIX Antiq. 15. Vox rarioris uſus. WASS.

ead. l. 10. Οὐκ ὀλίγοι) Duo millia quingentos cecidiſſe ſcribit Diodorus Sicul. WASS.

ibid. Ὅπλα) Id eſt, ἀσπίδες, quas a fugientibus abiectas paulo poſt dicit. Xenophon II Hiſtor. Graec. p. 475, Ὅπλα ἐποιοῦντο, οἱ μὲν ξύλινα, οἱ δὲ, οἰσύϊνα, καὶ ταῦτα ἐλευκοῦντο. Sic ancilia ὅπλα apud Dionyſium Halic. II, 71, & Plutarchum Num. pag. 125. Gloſſae: *Ancile*, διïπετὲς ὅπλον. Scholiaſtes Sophoclis ad Aiac. v. 575, σάκος οὐδετέρως, ὅπλον, ἀσπίς. Plura dudum obſervarunt, & Latinis etiam arma pro ſcutis dici docuerunt alii.

Pag. 250. *l.* 11. Νόσῳ τε γὰρ ἐπιέζοντο) Confer Diodorum XIV, pag. 434 a. WASS.

Pag. 251. *l.* 7. Ὠφελιμώτερον) Huc reſpexit Iuſtinus IV, 5, *eſſe domi* graviora, *& forſitan infeliciora bella, in quae ſervare hos urbis apparatus oporteat.* IDEM.

ibid. Εἶναι ἔφη) Mſſ. ἔφη εἶναι, ordine, ut puto, meliore. Vide infra cap. 48 bis, cap. 49, VIII, 29, 32, 45, 46, 84 & 92. At aliter VIII, 48. IDEM.

Pag. 252. *l.* 4. Ἐπιπλέον) Ἐπὶ πλέον cum Reg. Gr. & VIII, 2 Mſſ. C. Reg. Caſſ. Gr. quomodo & Polybius p. 292. coniunctim tamen Herodotus. Utroque modo Biblia. Thucyd. II, 53 ἐπὶ πλέον melius cum Caſſ. & I, 65 C. Caſſ. Gr. VIII, 81 Gr. Nec aliter Xenophon VI Ἑλλην. p. 587. Noſter etiam V, 14 ad τοῦ ἐπίπλεος differentiam. At V, 57 Reg. Caſſ. Flor. male coniungunt. Iſocrates Paneg. 85 diviſim exhibet. Suffragantur Gloſſae, Aratus Phaen. p.

Ii 2

73, & Thucydides VII, 48, VIII, 2 ex Reg. Gr. Caſſ. Utroque modo inemendate Herodotus V, 51, 120. Ἐπὶ πλεῖον Polybius IV, pag. 405, & Ariſtoteles Polit. I, 7, Ethic. pag. 2. In regimine denique diviſim Herodotus IV, 130, aliique recte. Wass.

ibid. Αὐτῶν) Ita libri meliores, quod ſatis defendi poteſt, etiamſi per pleonaſmum quis dictum putet. Vid. ad IV, 93, & VII, 4.

ead. l. 10. Ἐπεκηρυκεύετο ὡς αὐτὸν) Ἀσύνδετος eſt oratio, cui medetur copula καὶ, quam ante ἐπεκηρυκεύετο habet Cl. Ἐπικηρυκεύσασθαι autem hic per κατάχρησιν dici de nuntiis, a privatis quibuſdam clanculum miſſis, quod per διαγγέλους ſignificare, eſt infra cap. 73, recte monet Portus; qua ſignificatione etiam paulo poſt cap. 49 eo utitur Thucydides. Nam alioqui ἐπικηρυκεύσασθαι dicuntur, qui nomine publico κήρυκας & legatos mittunt. Ammonius: Ἐπικηρυκεύσασθαι ἔλεγον, τὸ περὶ συμβάσεως καὶ σπονδῶν τὰς πόλεις κήρυκας πρὸς ἀλλήλας διαπέμψασθαι. Adde Suidam in ἐπικηρυκεύεται, & Harpocrationem in ἐπικηρυκεία. Et ſic Thucydides & alii ubique his vocabulis utuntur.

ead. l. 14. Εὖ γὰρ εἰδέναι) Huc ſpectat Dio Chryſoſtomus Orat. LXXIII, pag. 634. Wass.

Pag. 253. *l.* 5. Ἐξ ὧν ἄν τις εὖ λέγων διαβάλλοι) Confer quae III, 38 Cleonem dicentem inducit Thucydides.

Pag. 254. *l.* 1. Περιπολίοις) Vid. Pollucem IX, 16, ubi ἐν περιπολίοις τισὶν ἐλήφθη, quaſi ex noſtro citat. Utuntur & Seniores. Wass. Vide ad VI, 45. Scholiaſtae vulgati interpretatio ἐν περιδρόμοις, non eſt in Cod. Caſſ. nec intelligo, quae illius vocis ſignificatio h. l. convenire poſſit.

ibid. Ἄλλα ἀναλίσκοντας) Omittunt ἄλλα quidam Mſſ. Poteſt recte abeſſe. Wass.

ead. l. 2. Βόσκοντας) In Cod. Caſſ. annotatum eſt: σημείωσαι βόσκοντας. Hoc eo pertinere puto, quod Grammatici tradunt, βόσκειν proprie de pecoribus dici, quae & βοσκήματα ſunt Graecis. Ita Scholiaſtes Ariſtophanis ad Equit. v. 256, & ex eo Suidas in οὖς ἐγώ. Tamen etiam de hominibus uſurpatur, ſed ſaepe cum contemtu quodam & contumelia, ut ſignificent eos pecoribus ſimiles & abiectiſſimos eſſe. Euſtathius ad Homeri Odyſſ. λ', v. 363:

Ἠπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπίκλοπον, οἷά τε πολλοὺς
Βόσκει γαῖα μέλαινα:

Καλῶς, inquit, τὸ βόσκει, ὡς τῶν τοιούτων ἀνδρῶν ἀλογί-

ϛτως ζώντων κατά τινα βοσκήματα. Et Scholiaſtes Ariſtophan. l. d. ubi Cleon ad iudices dicit, οὓς ἐγὼ βόσκω, annotat: πικρῶς ὡς ϑρέμμασιν αὐτοῖς κέχρηται ἀλόγοις. Nec minus contumelioſe in eadem fabula v. 1255 Agoracritum de ſe dicentem ἐν τῇ ἀγορᾷ γὰρ κρινόμενος ἐβοσκόμην perſtringit Comicus. Add. Homer. Odyſſ. ρ', v. 228, & Od. σ', v. 363. Interdum tamen nihil in hac voce contumeliae eſt: ut apud Homerum Odyſſ. ξ', v. 325, Odyſſ. τ', v. 294, & Hymn. in Apollin. v. 59.

ead. l. 4. Ἀνηλωκέναι) Tres Mſſ. ἀναλωκέναι. De hoc dictum eſt ad VI, 31.

ead. l. 7. Δι' ἀνάγκης) *Militibus neceſſitate coactis.* vel, *iis, ad quorum officium pertineret pugnare.* Qui videlicet pugnare cogerentur, niſi officium deſerere vellent. Steph. Huds. Addit Stephanus: *hoc enim, ſicut alibi, neceſſitatem appellare videtur, nimirum, quod quiſque patriae ſuae aut ſociis debet in ea re officium.*

ead. l. 10. Ταῦτα) Τοσαῦτα legendum ſuadet etiam Cl. Et ſic noſter paſſim. Wass.

Pag. 255. *l.* 2. Καὶ ἅμα ταῖς γοῦν ναυσὶν ἢ πρότερον ϑαρσήσει κρατηθεὶς) Haec mihi aenigmata ſunt. Interpretes ſuo quiſque modo verterunt; ſed ita, ut ex interpretationibus eorum non appareat, unde ea pendere, aut qua ratione cum ſuperioribus connecti poſſe putaverint. Quae Portus in Var. Lection. Hudſoni de ordine verborum ſcribit, difficultatem non tollunt. Duker. Non viderunt interpretes, ϑαρσήσει hic eſſe ſubſtantivum a ϑάρσησις, (ita noſter ἀγώνισις, οἴκισις, ἄκουσις, διάφευξις &c.) eique iungi caſum verbi ϑαρσεῖν. Ita Cicero de Legib. I, 15: *Iuſtitia eſt obtemperatio ſcriptis legibus inſtitutiſque populorum.* Eſt igitur hic verborum ordo: κρατηθεὶς ϑαρσήσει ταῖς ναυσὶν (μᾶλλον) ἢ πρότερον. Heilm.

ead. l. 4. Ὁπωσοῦν) Thomas Magiſter hoc Ἑλληνικὸν, non Ἀττικὸν eſſe pronuntiat. Eſt tamen rurſus apud Thucydidem VIII, 90. Item in Iſocrate ad Nicoclem non longe a principio, & Luciano Quom. conſcrib. ſit Hiſt. p. 605.

Pag. 256. *l.* 2. Οὐδενὶ τρόπῳ ἔφη ἀρέσκειν) Etiam Cl. & Gr. οἱ ἔφη ἀρέσκειν. Sed οἱ omitti poteſt eleganter. Wass.

ead. l. 5. Μέλλησις ἐνεγένετο) Ariſtophanes Avibus v. 639: Καὶ μὴν μὰ τὸν Δί' οὐχὶ νυστάζειν ἔτι Ὥρα 'στὶν ἡμῖν οὐδὲ ΜΕΛΛΟΝΙΚΙΑΝ. Plutarchus cunctatorem dictum ait ob lentas moras in obſidione Pyli. vid. Suidam. Wass.

ead. l. 6. Ἰσχυρίζηται) Annotat Stephanus, Vallam hic ἰσχυρίζεσθαι vertere *perſtare*, quod cap. 48 verterat *aſſerere*. Intelligendum autem hoc loco eſſe *perſtare in ſua ſententia*: q. d. *firmum in ſententia eſſe*, vel, *firmiter ſuam ſententiam tueri*. Interpretes varie vertunt, modo *affirmare*, modo *in ſententia perſeverare*. Certum eſt, in pleriſque locis Thucydidis idem eſſe, quod Latinis *firmiter aſſeverare, omni aſſeveratione affirmare, pro certo affirmare*. III, 44, Καὶ τοῦτο, ὃ μάλιστα Κλέων ἰσχυρίζεται ἐς τὸ λοιπὸν ξυμφέρον ἔσεσθαι. IV, 23, Ἰσχυριζόμενοι ὅτι δὴ εἴρητο, ἐὰν καὶ ὁτιοῦν παραβαθῇ, λελύσθαι τὰς σπονδάς. ubi Scholiaſtes, ἐπερειδόμενοι, ὡς ἰσχυρὸν πάνυ προτείνοντες. IV, 68, Ἐδήλουν δὲ οὐδὲν ὡς ἴσασι τὰ πρασσόμενα, ἀλλ' ὡς τὰ βέλτιστα βουλεύοντες ἰσχυρίζοντο. quod Valla ibi *ſe roborare*, Stephanus *pertinaciter obſiſtere*, Portus & Acacius, itidem ut hic, *in ſententia perſeverare*, interpretantur. quamquam Stephanus monet, etiam paulo aliter verti poſſe; nempe illa ſignificatione, quam non modo locis illis, quae poſui, ſed etiam V, 26, & VI, 55 habet: quam retinet compoſitum διϊσχυρίζομαι.

ead. l. 9. Σικανὸς) Vide Diodorum Sicul. XIII, p. 336 b. Wass.

ead. l. 11. Ἡ τοῖς Συρακουσίοις στάσις) Portus in Var. Lect. Hudſoni ſententiam bene expreſſit. Ἐκπίπτειν ſaepe eſt *patria eiici, expelli*. Thucyd. III, 68, Μεγαρέων ἀνδράσι κατὰ στάσιν ἐκπεπτωκόσι. Et VI, 4, ὑπὸ Σαμίων ἐκπίπτουσι. Hanc ſignificationem ſecutus Acacius vertit, *factio*, quae ad Syracuſanos rem trahebat, *eiecta fuit*. Sed eam non admittunt verba ἐς φιλίαν. Tamen mire dictum eſt, ἡ τοῖς Συρακουσίοις στάσις, pro ſeditio *propter Syracuſanos*: cuius quae ſit ratio, mihi non facile dictu eſt. Niſi forte ſubſtantivo στάσις dativum verbi στασιάζειν addidit Thucydides, quemadmodum alibi ſubſtantivis quibuſdam dativos verborum cognatorum, de quo dictum eſt ad V, 46; ut haec ſit ſententia, οἱ τοῖς τὰ τῶν Συρακουσίων φρονοῦσι στασιάσαντες διηλλάγησαν αὐτοῖς.

Pag. 257. *l.* 2. Τοῦ πλοῦ ἡγεμόνας) Recte iudicabat cl. Waſſe, γενομένου importune intruſum in Gr. Vid. Var. Lect.

ead. l. 3. Εὐεσπερίταις) Gr. Ἑσπερίταις. Vide Stephanum de Urbib. Wass. E Stephano in Ἑσπερὶς & Εὐεσπερίδες patet, nihil intereſſe inter Εὐεσπερίτας & Ἑσπερίτας. Εὐεσπερίτας memorat Pauſanias IV, 26, ubi de his agunt Sylburgius & Kuhnius. Add. interpretes Stephani.

ead. l. 6. Καρχηδονιακὸν) In aliis Καρχηδονικόν: illud tamen rectius, ut ἀκαδημαϊκόν. Wass.

Pag. 258. *l.* 6. Ἡ σελήνη ἐκλείπει) Ἐκλείπειν verbum tam de lunae, quam ſolis defectu dicunt omnes Graeci. Sed nomen ἔκλειψις veteres raro de luna, immo de ſole tantum dixiſſe, ſcribit Scaliger ad Tibullum I, 8, 19. Ariſtoteles tamen II Meteorolog. 8 τὰς ἐκλείψεις τῆς σελήνης dicit, & poſt eum Polybius V, 78. Plutarchus in libro de facie in orbe lunae, plus ſemel, & Diogenes Laërtius Prooem. § 2. De tempore huius defectus lunae agit Petavius IX de Doctr. Temp. 44, & X, 28.

ead. l. 8. Ἐπιθύμιον ποιούμενοι) Vid. ſupra ad cap. 18.

ead. l. 9. Καὶ ὁ Νικίας) Mathematicas diſciplinas duci belli neceſſarias eſſe, hoc quoque inter alia exemplo probat Polybius IX, 18. Acac.

ibid. Θειασμῷ τε καὶ τῷ τοιούτῳ προσκείμενος) Diſſimile Periclis ingenium in ſimili oſtento refert Plutarchus Pericl. p. 171. Wass. Plutarchus in Nicia p. 525 ed. Francof. Σφόδρα γὰρ ἦν τῶν ἐκπεπληγμένων τὰ δαιμόνια, καὶ θειασμῷ προσκείμενος, ὥς φησι Θουκυδίδης. ubi Cruſerius θειασμὸν *ſuperſtitionem* vertit. Xylander leviter horum omnium interpretatione ita defungitur: *Fuit enim homo ſuperſtitioſiſſimus, ut Thucydides de eo affirmat*: atque etiam errat, cum haec apud Thucydidem libro ſeptimo, ubi de eclipſi ſolis refert, legi ſcribit. Deſcripſit etiam Thucydide non nominato Pollux I, 20. De ſignificatione vocis θειασμὸς in hoc loco agit Stephanus in Theſauro. Adde Suidam in θειασμός. Pro τὰς ἐκκλησίας, quod hic in Scholiaſte vulgato legitur, Cod. Caſſ. recte habet ἐκλείψεις. Error e compendio ſcripturae oriri potuit.

ead. l. 11. Οἱ μάντεις ἐξηγοῦντο) Ἐξηγεῖσθαι, ἐξήγησις, & ἐξηγητὴς propria eſſe vocabula de caerimoniarum, portentorum, & prodigiorum interpretibus, oſtendit Hemſterhuſius ad Pollucem VIII, 124. Scholiaſtes Sophoclis Aiac. 319, ἡ ἐξήγησις ἐπὶ θείων· ἑρμήνεια ἐπὶ τῶν τυχόντων. Add. Caſaubon. ad Theophraſti Charact. cap. XVII. Quod de ter novenis diebus dicit Thucydides, exponit Plutarchus in Nicia.

Pag. 259. *l.* 9. Ἀνεπειρῶντο) Sic omnino reponendum eſt pro ἀνεπαύοντο, hoc eſt ἐμελέτων, vel ταῖς ἀναπείραις ἐγύμναζον. Virg. *Dum* tentat *ſeſe*, & Salluſt. *tela* tentare, *intendere.* Nam ſi τὰς ναῦς ἐπλήρουν, quare aliquot dies ni-

Ii 4

hil agendo conſumerent? Noſter VII, 7, οἵ τε Συρακούσιοι ναυτικὸν ἐπλήρουν, καὶ ἀνεπειρῶντο. Firmant Schol. & Gr. antea ſubfrigide ἀνεπαύοντο. Wass. Qui Cod. Caſſ. ſcholia adſcripſit, varietatem ſcripturae non annotavit.

ead. l. 10. Τῇ μὲν προτεραίᾳ) Plerique Mſſ. προτέρᾳ. Permutantur haec etiam V, 75, ubi quaedam dixi. Hic tamen non temere a recepta ſcriptura recedendum putem. Lucianus I Ver. Hiſtor. p. 652, γενομένης δὶς ἐκκλησίας, τῇ προτεραίᾳ μὲν οὐδὲν παρέλυσαν τῆς ὀργῆς· τῇ ὑστεραίᾳ δὲ μετέγνωσαν. Quod videtur e Thucydidis III, 36 ſumtum. Add. huc, quae annotantur ad cap. 11 huius libri.

Pag. 260. *l.* 3. Ἀπολλύουσι) Gr. ἀπολλύασι, ab ἀπόλλυμι, quae terminatio in verbis, quae in μι dicunt Grammatici, Atticis non inuſitata eſt. Thomas Mag. in ζευγνύασι. Add. VIII, 10.

ead. l. 15. Καὶ μυχῷ τοῦ λιμένος) Suidas: Μύχος, ἢ μυχὸς, ὁ ἐνδότατος τόπος. Thucydides VII, 4, ἐκ μυχοῦ τοῦ λιμένος. Pollux I, 102, Ἔστι δέ τις καὶ χηλὴ λιμένος, καὶ στόμα, καὶ μυχός. Et rurſus IX, 28, λιμένος μυχός. Haec omnia ſunt Thucydidea.

Pag. 261. *l.* 1. Διαφθείρουσι) In Daſcone ſinu confoſſus Eurymedon. Diodorus Sic. XIII, pag. 337 d. & XXX naves incenduntur. Iuſtinus IV, 5. Wass.

Pag. 262. *l.* 4. Ὁπλίτας τε πολλοὺς ἀπέκτειναν) Lectionem Codd. Mſſ. οὐ πολλοὺς confirmat illud Diodori XIII, p. 338 b. ἀπώλοντο δὲ τῶν μὲν Συρακουσίων ὀλίγοι. Idem.

ead. l. 9. Κληματίδων) Heſychius: Κληματίδες αἱ ἐκ τῶν κλημάτων δέσμαι. Pollux VII, 109: Καὶ τῶν μὲν καυσίμων κληματίδες, καὶ κορμοί. ubi vid. Iungermannum.

ead. l. 12. Σβεστήρια κωλύματα) Pollux I, 168, σβεστηρίοις κωλύμασιν ἐχρῶντο. Videtur ſumſiſſe ex hoc loco Thucydidis.

Pag. 263. *l.* 3. Τροπῆς) Athenienſes militum haud minus duo millia amiſerunt. Diodor. 338 b. Wass.

ead. l. 9. Ἐν παντὶ δὴ ἀθυμίας ἦσαν) Imitatus eſt Dionyſius Halicarn. VI, 76, Ὡς ἐν παντὶ δι' ἀθυμίας ἐγένεσθε, ubi ἐν παντὶ ἀθυμίας, ſublata praepoſitione, legunt Stephanus & Caſaubonus; qui & ſimilia ex aliis annotat. Εὐθὺς ἐν ἀθυμίᾳ ἦσαν dicit Thucydides VI, 46.

ead. l. 13. Καὶ ναῦς, καὶ ἵππους, καὶ μεγέθη ἐχούσαις) Quidam Mſſ. ναυσὶ καὶ ἵπποις, καὶ μεγέθει. Haec ſcriptura non videtur poſſe ſtare, niſi ſimul pro ἐχούσαις legatur

ἰσχυούσαις. Sane Thucydides crebro hoc vocabulo utitur cum dativo. I, 2, Οὔτε μεγέθει πόλεων ἴσχυον, οὔτε τῇ ἄλλῃ παρασκευῇ. III, 46, Ἰσχύομεν δὲ πρὸς τοὺς πολεμίους τῷδε. Et III, 104, Πολυκράτης ὁ Σαμίων τύραννος ἰσχύσας τινὰ χρόνον ναυτικῷ. Et magis etiam extollitur potentia civitatum, ſi dicantur ναυσὶ, καὶ ἵπποις, καὶ μεγέθει ἰσχύειν, quam ſi aliquanto frigidius dicas, eas ναῦς, καὶ ἵππους, καὶ μεγέθη ἔχειν. Sed nihil muto, ac tantum coniecturam in medium profero.

Pag. 264. *l.* 4. Ἠθύμουν) Hoc abeſt a Codd. Ar. & C. quod ſibi non diſplicere ſcripſerat cl. Waſſe. Magis hoc dixiſſet, ſi ei cognita fuiſſet ſcriptura Reg. & Caſſ. & in marg. Caſſ. ita annotatum eſſe: ἀπὸ κοινοῦ τὸ (ita lego pro τοῦ) ἐν παντὶ δὴ ἀθυμίας ἦσαν. Omnino magis congruit ſtilo Thucydidis, ut omittatur illud ἠθύμουν. Sed non minus commode hic repeti poteſt propius verbum ἠπόρουν, quam remotiora illa, quae Scholiaſtes repetit.

ead. l. 8. Περὶ τοῦ αὐτοὶ σωθῆναι) Σωθῆναι veram lectionem eſſe, liquet e membro ſequente, ἀλλ᾽ ὅπως ἐκείνους κωλύσωσι, in quo relinquitur ſupplendum σωθῆναι, quod praeceſſerat. Nec facile quemquam, qui linguae Graecae aliquam notitiam habeat, dubitaturum arbitror, quin αὐτοὶ legendum ſit, non αὐτούς.

ead. l. 14. Ἐς τοὺς Ἕλληνας) Gr. ἐς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας. Sed ſtatim ſequitur ἄλλους. Wass. Cur hic praecipue Graeci memorentur, exponit Caſaubonus ad Polyb. I, 16, pag. 164.

Pag. 265. *l.* 9. Καὶ οὐδ᾽ αὐτοὶ αὖ μόνον) *Nec vero ipſi tantum* victores futuri eſſent, *ſed una etiam cum iis, qui auxilio ipſis veniſſent: quippe qui Corinthiis & Lacedaemoniis iuncti duces ſe* inter illos *praeſtitiſſent, ſuam urbem periculo pro aliis,* vel, ante alios, *obieciſſent, & multum circa proelium navale promoviſſent.* Steph. Hoc praefero aliorum interpretationibus, niſi quod poſtrema verba cum quibuſdam interpretibus apud Scholiaſten potius de incremento potentiae navalis accipienda puto.

ead. l. 10. Γιγνόμενοι) Marg. Gr. & pleraeque edd. γιγνόμενοι. Ita repoſui. antea γενόμενοι. Wass.

ead. l. 13. Ἔθνη γὰρ πλεῖστα δὴ) Cum ait Thucydides, plures ad hanc urbem, quam aliam ullam, belli gerendi cauſa utrinque conveniſſe: eas, ut maiores copias, excipit, quae totius belli tempore vel Atticam, vel Spartanam

convenerant ad urbem. ACAC. In eandem ſententiam exponit Scholiaſtes Cod. Caſſ. cuius verba lege in Annotationibus ad Schol. huius cap.

Pag. 266. *l.* 4. Τὴν χώραν) Τὴν χώραν ἐλθόντες Mſſ. non male. WASS.

ead. l. 6. Μετ' ἀλλήλων στάντες) Marg. & Camer. καταστάντες. Sed altero etiam Thucydides III, 39 utitur: Ἐζήτησάν τε μετὰ τῶν πολεμιωτάτων ἡμᾶς στάντες διαφθεῖραι. ubi Scholiaſtes itidem, ut hic, συνεμάχησαν τοῖς πολεμίοις ἡμῶν. Infra cap. 61, Καὶ τὸ τῆς τύχης κἂν μεθ' ἡμῶν ἐλπίσαντες στῆναι. Et cum praepoſitione πρὸς IV, 56, Πρὸς τὴν ἐκείνων γνώμην ἀεὶ ἔστασαν.

ead. l. 7. Ἀλλ' ὡς ἑκάστοις) Sententiam horum verborum recte expreſſit Scholiaſtes: ſed non intelligo, quomodo dici poſſit ὡς ἑκάστοις τῆς ξυντυχίας ἔσχον, pro ὡς ἑκάστοις συνέτυχε. Omnino mihi perſuadeo, hic aliquid vitii eſſe, eoque magis, quod Reg. & Caſſ. a vulgata ſcriptura abeunt.

ead. l. 12. Ἑστίαιαν) Sic repoſui e Mſſ. pro Ἑστίαν, quod ante edebatur. Vide Stephanum, & noſtrum I, 114. WASS. Add. interpretes Stephani ad Ἑστίαια & Ἱστίαια.

Pag. 267. *l.* 3. Στυρεῖς) Herodoto Στυρέες. Στύρα vero ad Euboeae partem orientalem prope Caryſtum. Salmaſius apud Steph. reponit Στύρακα. At Styrax iuxta Euſtathium mons Cretae. Urbs erat veterrima, Homer. οἱ Στύρα ναιετάασκον, ſed parva & infrequens. Nam in navali pugna cum Xerxe, Eretrienſes ſeptem naves, binas tantum Styrenſes ſuppeditarunt. Homerum ſequitur Nonnus Dionyſ. pag. 360, Καὶ Στύρα, καὶ Κήρινθον ἀειδομένης τε Καρύστου Ἕδρανα. Αἰγιλέαν, aut Αἰγιλίαν inſulam Στυρέων memorat etiam Herodotus. Hodie opinor *Spitilus*. Everſam urbem bello Maliaco (Λαμιακῷ Caſaub.) a Phaedro Athenienſium duce, narrat Strabo. vid. & Pauſan. Eſt & *Stira* oppidum ad oſtia Cephiſſi ſitum, Thraſybuli patria. neque enim Styrenſem ſecundum Uſſerium, neque Tyrienſem cum Lambino ad Nepotem dixeris. WASS. Confer, quae de Styra Euboeae habet Holſtenius ad Stephanum.

ead. l. 9. Δρύοπες) Scymnus Chius v. 586, Δρύοπας δὲ τὴν Κάρυστον ὠνομασμένην condidiſſe, unus opinor narrat. In Long. 54, 30. Lat. 37, 30. Ptolemaeus. WASS.

Pag. 268. *l.* 1. Καταντικρὺ) Κατ' ἀντικρὺ recte Caſſ. Reg. & I, 136 Cam. Graev. Caſſ. Ita Schol. ad Odyſſ. κ', 559,

& exinde puto Heſychius. Coniunctim edidit Barneſius tam ibi, quam λ΄, 64, ob ſequens credo τέγεος, quomodo καταντικρὺ ἀλλήλων Anonymus de Mundo. Contra Πρυτανέων κατ᾽ ἀντικρὺ Ariſtophanes Ἐκκ. 87 Kuſteri, & Baſil. MDXLVII, & alibi. Etymologus utroque modo, etiam Genitivo ſequente. Plato tamen Charm. 462 καταντικρὺ τοῦ ἱεροῦ iunctim, & ſine caſu 473. Noſter VII, 26 diviſim κατ᾽ ἀντικρὺ Κυθήρων. ita recte Caſſ. at VIII, 101 coniunctim. Sed κατ᾽ ἀντικρὺ diviſim Graev. Wass.

Pag. 269. *l.* 2. Τὸ Κορινθίων) Ita eleganter Mſſ. quod reſtituimus. antea τῶν Κορινθίων. Wass.

ead. l. 10. Ἕκαστοι ἰδίας) Cl. in marg. ἕκαστοι ἰδίας ὠφελείας. At his ſupplementis facile carere poſſumus. Wass.

ibid. Μετὰ Ἀθηναίων Ἰώνων ἠκολούθουν) Ariſtophanes Plut. v. 824, ἕπου μετ᾽ ἐμοῦ παιδάριον: ubi Scholiaſtes obſervat, etiam Platonem in Menexeno dicere ἀκολούθει μετ᾽ ἐμοῦ. Iſocrates in Plataico pag. 299 ed. Steph. Τοῖς μὲν σώμασι μετ᾽ ἐκείνων ἀκολουθεῖν ἠναγκάζοντο, ταῖς δὲ εὐνοίαις μεθ᾽ ἡμῶν ἦσαν. Cebes pag. 55 ed. Gron. Αἱ δὲ γυναῖκες, αἱ μετ᾽ αὐτῶν ἀκολουθοῦσαι.

Pag. 270. *l.* 3. Ξυνέβη δὲ τοῖς Κρησὶ τὴν Γέλαν Ῥοδίοις ξυγκτίσαντας) Scholiaſtes ſcribit, συγκτίσαντας pro συγκτίσαι poni. Sed ita ἀσύνδετος erit, & non cohaerebit oratio. In Caſſ. eſt ἀντὶ τοῦ συγκτίσασι. Putavit ſcilicet caſum participii debere convenire praecedenti Ῥοδίοις. Sed ne hoc quidem recte: nam ſupplendus eſt accuſativus αὐτούς. Satis uſitatum eſt, ut dativum excipiat accuſativus participii, ſequente infinitivo. Thucydides VI, 55, Ἱππάρχῳ δὲ ξυνέβη τοῦ πάθους τῇ δυστυχίᾳ ὀνομασθέντα καὶ τὴν δόξαν τῆς τυραννίδος ἐς τὰ ἔπειτα προσλαβεῖν. Et VII, 40, Ἔπειτα οὐκ ἐδόκει τοῖς Ἀθηναίοις αὐτοῦ ὑπὸ σφῶν αὐτῶν διαμέλλοντας κόπῳ ἁλίσκεσθαι. Eadem ratio eſt in illo, quod e Pauſania annotat Sylburgius: Τοῖς ἐντυγχάνουσι παρεκελεύοντο ἄνδρας εἶναι ἀγαθούς. In quibus omnibus apertum eſt, ſupplendum eſſe accuſativum pronominis.

ead. l. 8. Ἰταλιωτῶν δὲ Θούριοι &c.) *Ex Italicis vero Thurii & Metapontini, cum ad talem neceſſitatem redacta ſeditio eſſet, una militaverunt.* Intellige talem neceſſitatem, ut cogerentur ad partes tranſire & alterutris ſe adiungere. Aut (cum Scholiaſte) ut cogerentur ad merenda ſtipendia proficiſci. Id enim videtur ſignificare per ἀνάγκας μισθοφορικάς. Steph. Huds.

ead. l. 9. Στασιωτικῶν) Quidam libri στασιαστικῶν. Vide ad IV, 130.

ead. l. 12. Σικελιωτῶν) Cl. Σικελῶν. male. *Sicilienſes*, non *Siculos*, intellige. WASS.

Pag. 271. *l.* 5. Γελῷοι οἰκοῦντες) Gr. οἱ οἰκοῦντες, de hiatu male ſollicitus. WASS.

ead. l. 10. Μόνοι ἐξ αὐτοῦ) Alii ἐξ αὐτοῦ μόνοι, ordine meliore. IDEM.

Pag. 272. *l.* 2. Δύναται δὲ τὸ Νεοδαμῶδες ἐλεύθερον ἤδη εἶναι) Interpretes ſenſum loci minus aſſequuntur. Vertendum, *valet*, vel *idem ſonat ac liberi eſſe.* WASS. Conf. Thucyd. VI, 40: Τοὺς λόγους ἀφ' ὑμῶν ὡς ἔργα δυναμένους κρινεῖ.

ead. l. 12. Συρακουσίους) Ita quidem omnes ſcripti & editi. nec tamen video, quomodo hoc ferri poſſit, reclamante ſententia totius loci. Credo recte emendatum eſſe in Reg. Συρακούσιοι. Πρὸς autem eſt συγκριτικόν; & Valla recte *prae omnibus aliis.*

ead. l. 14. Καὶ ὅτι ἐν μεγίστῳ κινδύνῳ ἦσαν) Haec abeſſe ſine ſenſus diſpendio non poſſunt. Omittit tamen etiam Gr. WASS.

Pag. 273. *l.* 4. Καλὸν ἀγώνισμα) Ἀγῶνα quidem habet maxima pars Mſſtorum. Sed alterum etiam ſupra cap. 56 dixit Thucydides: καλὸν σφίσιν ἐς τοὺς Ἕλληνας τὸ ἀγώνισμα φανεῖσθαι. Et ſic etiam Scholiaſtes.

ead. l. 7. Καθ' ἑκάτερα) Ita ex coniectura & auctoris indole repoſui, libris etiam Cl. Gr. fretus, quod tam uterque valet, quam alteruter. antea καθ' ἕτερα. WASS. Cum Gr. & Cl. conſentiunt etiam alii. Eadem varietas eſt cap. 42, ubi quidam libri, Οὐδὲ γὰρ καθ' ἕτερα, οἱ Συρακούσιοι ἀντεπεξῄεσαν. Sed non dubito utroque loco praeferre καθ' ἑκάτερα. Rurſus Thucydides V, 73, Παρερρήγνυντο ἤδη ἅμα καὶ ἐφ' ἑκάτερα, ab utraque parte.

ead. l. 12. Ὀλίγον οὐδὲν ἐς οὐδὲν ἐπενόουν) Acacius non ineleganter: *nihil adeo parvum aut ſegne ab ulla parte animo volvebant.* Sed malim *in ullam partem.* Ariſtophanes Equit. v. 386, Μηδὲν ὀλίγον ποίει. ubi Scholiaſtes: πάντα μεγάλα κατ' αὐτοῦ ποίει, καὶ μηδὲν εὐτελές. Thucydides VIII, 15, Καὶ ὀλίγον ἐπράσσετο οὐδὲν ἐς τὴν βοήθειαν τὴν ἐπὶ τὴν Χίον.

Pag. 274. *l.* 2. Οἱ ταξίαρχοι) De his e Sigonio annotavit Hudſonus ad IV, 4. quibus adde, quae viri eruditiſſimi ad Pollucem VIII, 115 ſcripſerunt, & Perizonium ad Aelian. II Var. Hiſt. 44. Scholiaſtes putat, eos extra or-

dinem, ut in re crepera, ad conſilium fuiſſe advocatos. Hoc ſatis probabile eſt: nam ex iis, quae VI, 47, & VII, 43, ſcribit Thucydides, non alios fere, quam στρατηγοὺς conſultaſſe, intelligi poteſt. Duces Romanos idem interdum pro tempore feciſſe, ut omnium ordinum Centuriones in conſilium adhiberent, oſtendit Lipſius II de Milit. Rom. 8.

Pag. 275. *l.* 5. Ὀπωσοῦν) Ὅπως οὖν Caſſ. & VIII, 90. utraque ſcripturae forma Xenophon. Sed haec non contemnenda. WASS.

Pag. 276. *l.* 1. Παρεκελεύσατο τότε) Valde friget illud τότε, & melior ſine dubio eſt ſcriptura Reg. & Caſſ. παρεκελεύσατό τε. To temere repetitum videtur a fine vocis praecedentis. Thucydid. IV, 94, Παρεκελεύετό τε καὶ ἔλεγε τοιάδε.

ead. l. 2. Τοιάδε) In quibuſdam τάδε. Vide nos V, 46. WASS.

ead. l. 3. Ἄνδρες) Orationem habuit Nicias nave conſcenſa, non in terra. Vid. Diodorum Sic. XIII, 338 d. Aliter noſter V, 69. WASS.

ead. l. 7. Πόλιν ἐπιδεῖν) Al. πάλιν. Sic VI, 69, Καὶ τὴν ὑπάρχουσαν σφίσι πατρίδα νικήσαντες πάλιν ἐπιδεῖν: quem locum laudans Thomas Magiſter in ἐπεῖδεν, neſcio quid ineptiarum videtur propinare, quod hoc verbum ſemel apud Thucydidem ſignificationem deſiderii habere dicit.

ead. l. 10. Διαπαντὸς) Reſcribendum puto cum Mſſ. Ar. C. Graev. διὰ παντὸς diviſim, & III, 58. Ita Hippocratis exemplaria § IV, p. 8, bis, & p. 10, 11, ut περὶ παντός. Aliter vero, ſi collatoribus fides, Codices ſacri. Verum Act. XXIV, 16 Cod. Laud. III in ed. cl. Hearne diviſim, ut Pſalm. L, 4, Clemens Epiſt. & Xenophon 686. WASS.

ibid. Τὴν ἐλπίδα τοῦ φόβου) Confer Thucydidem Orat. Phormionis II, 89. WASS. Hoc genus loquendi Thucydidis imitatur Lucianus in Tyrannicida pag. 700: Ἦ τις ἐλπὶς τοῦ φόβου, ἤ τι ὑπόμνημα τῶν συμφορῶν;

Pag. 277. *l.* 13. Ὅσα χρὴ ἀντιναυπηγεῖσθαι) Alii cum Scholiaſte ὅσα χρὴ, idque, opinor, recte. Et ſic repoſuimus. antea μή. WASS. Ὅσα χρὴ ἀντιναυπηγῆσαι. Ita vir doctiſſimus e Camer. annotaverat. Camerarius ipſe ὅσα χρὴ ἄν τινα, in quo errorem eſſe arbitror. Hudſonus certe fallitur, qui e Camerar. in Var. Lect. ὅσα χρὴ ἀντιναυπηγεῖσθαι: nam in eo ἀντιναυπηγεῖσθαι eſſe Camerarius non dicit.

ead. l. 14. Ἐπωτίδων) Hic ſcholion habet Camerar. τὰ ἀφ' ἑκατέρωθεν τῆς νηὸς πρὸς τῇ πρύμνῃ ἐξέχοντα.

Pag. 278. *l.* 9. Ἄξιον) Gr. ἀξιοῦν, & ἢ τοὺς ἀπὸ τοῦ. Sed tum delendum ἦν. WASS. Id eſt, pro ἢν legendum eſt ἢ, abiecto μή. Et ita hoc recte habebit: nam nihil hic opus eſt particula negante. Lucianus Dialog. Mortuor. p. 272, Μηδέ γε πρότερον σὺ ἀποθάνῃς, ἢ προπέμψεις πάντας τοὺς κόλακας. quod fortaſſis alii uſitatius dicerent προπέμψῃς. Plutarchus Camill. p. 256: Ὁ δὲ οὐκ ἔφη πρότερον, ἢ τοὺς ἐν Καπιτολίῳ πολίτας ἐπιψηφίσασθαι κατὰ τὸν νόμον. Etiam planior erit, & melius cohaerebit oratio, ſi pro ἄξιον cum Gr. legatur ἀξιοῦν. Et ſic quoque legiſſe videtur Valla: nam vertit *putare.*

Pag. 279. *l.* 4. Νομιζόμενοι) Ab hoc loco argumentatur & ad eundem modum Iaſon apud Euripidem Med. verſ. 536. WASS.

ead. l. 10. Καταπροδίδοιτε) Aemil. Portus putat, ſi ita ſcripſerit Thucydides, hoc eſſe ab inuſitato καταπροδίδω. Sed non credibile eſt, Thucydidem tam inuſitato & obſoleto verbo, ſi modo quiſquam ita locutus eſt, voluiſſe uti. Melius eſt, quod idem coniicit προδιδοίητε, vel προδοίητε legendum eſſe.

Pag. 281. *l.* 1. Τὸ μέγα ὄνομα τῶν Ἀθηνῶν) Lucretius VI, 2: *Primae frugiferos foetus mortalibus aegris Dediderunt quondam* praeclaro nomine *Athenae.* WASS.

ead. l. 9. Ἡ ἐπιβουλὴ τῶν σιδηρῶν χειρῶν) Locus Pollucis in Var. Lection. Hudſoni eſt I, 120. e quo ſatis conſtat, Pollucem hic legiſſe ἐπιβολή. Sic Thucydides paulo ante cap. 62, χειρῶν σιδηρῶν ἐπιβολαί; & hic paulo poſt ἡ χεὶρ ἐπιβαλλομένη. Stephanus quoque hic annotat: *pro ἐπιβουλὴ malim ἐπιβολὴ, quod & Valla plane videtur legiſſe.* Sed & alibi perperam ἐπιβουλὴ pro ἐπιβολὴ, quamquam alia ſignificatione, ſcribitur. Vid. III, 45, & IV, 76.

ead. l. 11. Τὰς πρώρας καὶ τῆς ΝΕΩΣ ἄνω) Pro νεὼς ἑκάστης, rarior locutio, ac cuius exemplum in promtu eſt ſupra cap. 62: — πρὸς τὰς τῶν ἐπωτίδων παχύτητας, ᾧπερ μάλιστα ἐβλαπτόμεθα, χειρῶν σιδηρῶν ἐπιβολαὶ, αἳ σχήσουσι τὴν πάλιν ἀνάκρουσιν τῆς ΠΡΟΣΠΕΣΟΥΣΗΣ ΝΕΩΣ. ubi *ferrea* manus, dein *navem* hoſtilem (quamcunque), dein ſequitur, ἀπὸ τῶν νεῶν, & ſic accipit Schol. Plurativorum concurſus evitare auctor ſatagit. Idem cap. 40, Syracuſii ΠΡΥΜΝΑΝ κρουσάμενοι ἔπλευσαν, quomodo ſemper Hiſto-

rici, non πρύμνας, ut apud Homerum: Τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας καὶ ἀμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιούς. ſic ὑποχωρεῖν ἐπὶ ΠΟΔΑ, de pluribus dici ſolet. Hac loquendi forma noſter III, 74, βάλλουσαι τῷ κεράμῳ pro κεραμίσι, & IV, 100, τῇ ἀμπέλῳ, & Herodotus V, 30, ὀκτακισχιλίην ἀσπίδα dixit. Xenophon Ageſilao 660 pro σώμασι, ἐγχειρίδια γυμνὰ κουλεῶν, τὰ μὲν χαμαὶ, τὰδ' ἐν ΣΩΜΑΤΙ, & in fine Cyropaed. VI, p. 151, νόμισμα pro νομίσματα. Denique πολλὴν δᾶδα, & 278 σίδηρος pro ferramentis. WASS.

ead. l. 12. Κατεβύρσωσαν) E Thucydide laudat Pollux VII, 84. WASS. Non contemnenda videtur ſcriptura Cod. C. τὰ ἄνω. Sed non intelligo, cur τῆς νεὼς numero ſingul. voluerit dicere Thucydides, quod ſine dubio in pluribus factum eſt; unde & quaſi de pluribus τὰς πρώρας dicit. DUKER. Vid. Waſſ. ad lin. 11.

Pag. 283. *l.* 2. Καὶ τῷ παρ' ἐλπίδα &c.) Τῳ (pro τινι) legit Heilm. ut ſit, καὶ τῳ σφαλλόμενοι παρ' ἐλπίδα τοῦ αὐχήματος.

ead. l. 7. Προσγενομένης) Cl. Gr. cum aliis προσγεγενημένης. nec diſplicet. WASS.

Pag. 284. *l.* 13. Ἐς ἀπόνοιαν καθεστήκασιν, οὐ παρασκευῆς πίστει μᾶλλον, ἢ τύχης ἀποκινδυνεύσει, οὕτως ὅπως δύνανται) Oſtendent acutiores, quomodo ordinari poſſint haec verba, ut ex iis commodus ſenſus eliciatur. Ego non video: ſed ſuſpicor, Scholiaſten legiſſe ἀποκινδυνεῦσαι. Hoc multo clariorem reddit ſententiam, & oratio apte in hunc modum procedit: ἐς ἀπόνοιαν καθεστήκασιν ἀποκινδυνεῦσαι οὕτως ὅπως δύνανται, οὐ μᾶλλον πίστει παρασκευῆς, ἢ τύχης, *eo dementiae venerunt*, ut non male Acacius, *ut non tam apparatu ſuo, quam incerta fortunae alea confiſi, periculum, quocunque modo poſſunt, facere velint.*

Pag. 285. *l.* 5. Καὶ νομίσωμεν &c.) Ita hic locus interpungendus: Καὶ νομίσωμεν ἅμα μὲν νομιμώτατον εἶναι, (i. e. νομιμωτάτῳ τρόπῳ χρᾶσθαι) πρὸς τοὺς ἐναντίους οἳ ἂν, ὡς ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῦ προσπεσόντος, δικαιώσωσιν ἀποπλῆσαι &c. ut οἳ referatur ad νομιμώτατον εἶναι, & ſit conſtructio: νομίσωμεν — νομιμώτατον εἶναι, οἳ ἂν π. τ. ἑ. δικαιώσωσι ἀποπλῆσαι τὸ θυμούμενον τῆς γνώμης, ὡς ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῦ προσπεσόντος. HEILM.

Pag. 286. *l.* 5. Σπανιώτατοι) Cf. noſtrum I, 33. WASS.

ead. l. 10. Ἐπειδὴ καὶ τοὺς Ἀθηναίους ᾐσθάνοντο) Recte Scholiaſtes ſupplet πληροῦντας τὰς ναῦς. Crebrae ſunt hoc

genus ellipſes in Thucydide. III, 55, Ἐν μέντοι τῷ πολέμῳ οὐδὲν ἐκπρεπέστερον ὑπὸ ἡμῶν οὔτε ἐπάθετε, οὔτε ἐμελλήσατε, nimir. πάσχειν. V, 80, Οὐ μέντοι εὐθύς γε ἀπέστη τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ διενοήθη (nempe ἀποστῆναι αὐτῶν) ὅτι καὶ τοὺς Ἀργείους ἑώρα, ſcilicet ἀποστάντας; ut Schol. VI, 76, Τῇ δὲ αὐτῇ ἰδέᾳ ἐκεῖνά τε ἔσχον, καὶ τὰ ἐνθάδε νῦν πειρῶνται, nempe ἔχειν. Obſervavit ſupra & alia Henr. Stephanus.

ead. l. 14. Ὅπερ πάσχουσιν) Et hic bene Scholiaſtes, οἱ ἄνθρωποι δηλονότι. Tertiis perſonis verborum & Graeci & Latini ſaepe ita utuntur, ut non exprimant nomen, quod addendum erat. Vide Scaligerum ad Catull. Carm. II, Langium ad Ciceron. I de Offic. 7, & Lael. XXI, & Perizonium ad Sanct. Minerv. IV, 4 in ellipſi v. *homines.* Et ſic ſaepe ſcriptores ſacri N. T. Matth. V, 11 & 15, VII, 16, IX, 17, & alibi: quae non video, cur quidam viri docti ad Hebraiſmum referre voluerint.

Pag. 287. *l.* 3. Πατρόθεν τε ἐπονομάζων) Vide quae de hoc genere loquendi ſcripſerunt eruditiſſimi interpretes Aeliani, Kuhnius & Perizonius ad VI Var. Hiſt. 2.

ead. l. 11. Ὑπὲρ ἁπάντων παραπλήσια προφερόμενα ſunt loci communes; quae ſimili modo ubique decantantur. HEILM.

Pag. 288. *l.* 3. Ἐδύνατο) Cod. C. ἠδύνατο. non male. WASS.

ead. l. 4. Ὁ δὲ Δημοσθένης — τροπαῖον ἔστησαν) Dionyſius Halicarn. Tom. II, p. 149. IDEM. Dionyſius magnopere laudat narrationem huius proelii.

ead. l. 5. Εὐθύδημος) Recte ita Hudſonus. Ita etiam Dionyſius l. d. Et ſic legendum, quod reſtituimus. antea Εὔδημος. WASS. Omnes Mſſ. hic habent Εὔδημος. Aem. Portus in ſcholiis Graecis mire fluctuat. Si hic idem eſt, inquit, quem ſupra cap. 16 una cum Menandro ab Athenienſibus in Siciliam miſſum Εὐθύδημον vocat Thucydides, hic quoque Εὐθύδημος legendum, vel utroque loco Εὔδημος ſcribendum eſt: niſi quis putet, hunc non eundem, qui ante memoratur, ſed alium eſſe. Non magna de cauſa tantopere aeſtuat. Eum, de quo hic agit Thucydides, alium eſſe ab illo, quem cap. 16 memorat, nemo ſibi facile perſuaſerit. At is ibi in omnibus edd. & Mſſ. uno excepto, qui Εὔθυμος habet, eſt Εὐθύδημος, quem etiam cum Eurymedonte & Menandro priore pugna navali, quam Thu-

cydides cap. 52 narrat, claſſi Athenienſium praefuiſſe dicit Diodorus Sic. Lib. XIII, pag. 337. Et Εὐθύδημος ſine ulla varietate ſcripturae eſt in Thucydide V, 19 & 24. quem eundem eſſe, ut non pro certo affirmari, ita neque negari poteſt.

ead. l. 7. Πρὸς τὸ ζεῦγμα) Citat Etymol. M. in voc. ἡ ἐζευγμένη σχεδία, inquit, οὐ τὸ σχοινίον. Vide cap. 59. Ζεύγματα ποταμῶν alicubi vocat Dionyſ. Halicarn. Wass. Ζεῦγμα τοῦ λιμένος Budaeus vertit *fauces portus obſeptas*. Thucydides ita vocat opus Syracuſanorum, quo fauces magni portus clauſerant τριήρεσι πλαγίαις, καὶ πλοίοις, καὶ ἀκάτοις, cap. 59, inſtar pontis navalis, quem ζεῦγμα vocant Graeci, Arrianus, Eunapius, & alii apud Lipſium II Poliorceticor. ult.

ead. l. 8. Καταλειφθέντα) Παραλειφθέντα etiam Dionyſius Halic. & ἐς, non εἰς τὸ ἔξω. Wass. Poſt διέκπλουν quidam ſcripti & editi libri atque etiam Dionyſ. Halic. non habent diſtinctionem. Recte dici poteſt βιάζεσθαι τὸν διέκπλουν, ut IV, 9, 11 βιάζεσθαι τὴν ἀπόβασιν; ibid. 36, τὴν ἔφοδον; ſupra hoc Lib. cap. 22, τὸν ἔσπλουν; & infra cap. 70, τὸν ἔκπλουν. Sed propter copulam καὶ nihil mutandum arbitror. Et illa, βουλόμενοι βιάσασθαι εἰς τὸ ἔξω poſſunt per ſe ſubſiſtere. Nec opus fuiſſet addi εἰς τὸ ἔξω, ſi βιάσασθαι cum διέκπλουν coniungendum eſſet: nam in hoc illud continetur, & qui τὸν διέκπλουν βιάζεται, idem etiam εἰς τὸ ἔξω βιάζεται. Et alioqui βιάζεσθαι cum praepoſitione εἰς obvium eſt. Lucianus in Iudicio Vocal. in princ. ἀπὸ τῆς καθ' αὐτὰ τάξεως εἰς ἀλλοτρίαν βιάζεσθαι. Adde, quae Raphelius annotavit ad Luc. XVI, 16.

ead. l. 10. Προεξαγαγόμενοι) Dionyſ. Halic. προεξαναγόμενοι; quod non temere repudiandum putem: nam ἀνάγεσθαι, & quae ex eo componuntur, propria ſunt in hac re verba. Ὑπεξανάγεσθαι habet Thucydides III, 74.

Pag. 289. *l.* 7. Τὰς κλήσεις) Dionyſius & Codd. Ar. C. κλείσεις. bene opinor. Wass. Eadem varietas ſcripturae in hac voce eſt II, 94. in ξύγκλεισις V, 71, & fere ubique in quibuſdam temporibus verbi κλείω, & quae ex eo componuntur.

ead. l. 9. Οὐ πρὸς τῷ ζεύγματι) Male Dionyſius οὐ μόνον πρὸς τ. ζ. ἦν. Wass.

ead. l. 11. Τῶν πρότερον) Plerique ſcripti τῶν προτέρων. at ab edita lectione recte ſtat Dionyſius. Wass. Thucydides

IV, 38, Τῶν πρότερον ἀρχόντων τοῦ μὲν πρώτου τεθνηκότος. VII, 18, Εἰρημένον ἐν ταῖς πρότερον ξυνθήκαις. Vid. ad VI, 9.

ead. l. 13. Ἐγίγνετο) Sic etiam Dionyſius. bene. Wass.

ibid. Πολλὴ δὲ — ἀλλήλους) Thom. Magiſter in ἀγών. Ἀντιτέχνησις ex hoc loco habet Pollux VII, 7. Ἀντιτεχνῶν φθόνος Dionyſ. Halic. III Antiquit. 72. De voce ἀγωνισμὸς Pollux IX, 42. Wass.

Pag. 290. *l.* 2. Τὰ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος) Hoc Scholiaſtes & Portus de ipſis ἐπιβάταις, qui in tabulatis erant, exponunt. Stephanus vertit: *operam dabant, ut circa ea, quae e tabulatis gerenda erant, non minor induſtria & ſedulitas adhiberetur.* Nihil obſtat, quo minus ſic quoque accipi poſſit.

ead. l. 4. Πρῶτος) Sic recte Dionyſ. Hal. cum omnibus fere Mſſ. Wass.

ead. l. 7. Αἱ μὲν ἐμβολαὶ) Ἐκβολαὶ quidem habent plerique libri & ſcripti, cum vetuſtis edd. & Dionyſio. Sed ἐμβολαὶ praeferendum eſſe oſtendunt ea, quae in ſimili re dicit Thucydides II, 76, & VII, 36.

Pag. 291. *l.* 2. Ἐμβεβληκέναι) Dan. ἐμβεβηκέναι. Et Valla & Acacius, *ut tranſilirent.* Bene Portus. Supra II, 91, Ἡ Ἀττικὴ ναῦς τῇ διωκούσῃ Λευκαδίᾳ ἐμβάλλει μέσῃ. Et paſſiva forma VII, 34, Ἀντίπρωροι ἐμβαλλόμεναι, καὶ ἀναῤῥαγεῖσαι τὰς παρεξειρεσίας ὑπὸ τῶν Κορινθίων νεῶν, *adverſis proris ictae.*

ead. l. 11. Κατὰ τὴν τέχνην) Dionyſius Halic. κατά τε τὴν τέχνην. at τε ſtatim ſequitur. Wass. Paulo ante Camerarius e ſuo Mſ. merito probat καὶ βοὴ, prae eo, quod in aliis ſcriptis & editis eſt καὶ ἀκοή.

ead. l. 13. Ἐπιβοῶντες) Pro ἐπιβοῶσι. Multa ſunt huiuſmodi in Thucydide. III, 36, Ἔδοξεν αὐτοῖς οὐ τοὺς παρόντας μόνον ἀποκτεῖναι — ἐπικαλοῦντες. VI, 24, Ἔρως ἐνέπεσε τοῖς πᾶσιν ὁμοίως ἐκπλεῦσαι — τοῖς δ' ἐν ἡλικίᾳ τῆς τε ἀπούσης πόθῳ ὄψεως καὶ θεωρίας — καὶ εὐέλπιδες ὄντες σωθήσεσθαι. Add. quae dicta ſunt ad VII, 42.

Pag. 292. *l.* 6. Τὴν πολεμιωτάτην γῆν) Γῆν abeſt exemplaribus Dionyſii Halicarn. ſed immerito. Praeterea Dudithii liber in Dionyſ. & Scholiaſtes hic οὐ δι' ὀλίγου πόνου. Sed nihil mutandum. Wass.

ead. l. 8. Οὓς σαφῶς ἴσασι προθυμουμένους Ἀθηναίους παντὶ τρόπῳ διαφυγεῖν) In his Ἀθηναίους ſuſpectum eſſe poteſt, ut ab interpretatione in margine ſcripta profectum.

ead. l. 11. Ἰσοῤῥόπου τῆς ναυμαχίας καθεστηκυίας) Haec,

& quae paulo poſt in fin. pag. 293 ſeq. dicit Thucydides, Plutarchus in libro de Gloria Athenienſ. pag. 618 ed. Steph. quibuſdam mutatis ita deſcripſit: *Καὶ πάλιν ὁ ἐν τοῖς Σικελικοῖς ἐκ τῆς γῆς πεζὸς ἀμφοτέρων ἰσοῤῥόπου τῆς ναυμαχίας καθεστηκυίας ἄλαστον ἀγῶνα καὶ σύνταξιν τῆς γνώμης ἔχων διὰ τὰς συντάξεις, ὡς συνεχὲς τῆς ἁμίλλης καὶ τοῖς σώμασιν αὐτοῖς, ἴσα τῇ δόξῃ περιδεῶς συμπνέων τῇ διαθέσει καὶ τῇ διατυπώσει τῶν γινομένων γραφικῆς ἐνεργείας.* In ed. Francof. Latinae verſionis Xylandri his in margine appoſiti ſunt aſteriſci, depravatae ſcripturae nota. Et Xylandrum ea non intellexiſſe, ex illius interpretatione cognoſci poteſt. Nec mirum: nam quaedam eorum, in primis haec *διὰ τὰς συντάξεις, ὡς συνεχὲς*, Cimmeriis tenebris obſcuriora ſunt. Sed pro eo, quod ibi eſt *σύνταξιν τῆς γνώμης*, coepi dubitare, an potius legendum ſit *σύντασιν τῆς γνώμης*: cuius ſuſpicionis mihi auctor fuit Scholiaſtes, qui etiam in ipſo Thucydide *ξύντασιν*, non *ξύστασιν* videtur legiſſe. Et hoc fortaſſis non deterius eſt eo, quod editur. Nam *σύντασιν τῆς γνώμης* recte dici poſſe pro *intento ſtudio* & *contentione animi*, ſatis oſtendunt ſignificationes vocabulorum cognatorum *συντείνω*, *σύντονος*, *συντονία*, & *συντεταμένως*. In Plutarcho quidem *σύντασις* non minus facile degenerare potuit in *σύνταξις*, quam in Ariſtophane Plut. v. 325 *συντεταμένως* in *συντεταγμένως*; quod recte apud Suidam h. v. emendat Kuſterus, ſed per feſtinationem oblitus nominare auctorem emendationis Bentleium ad Callimachi fragm. 233. nam deinde in Notis ad Ariſtophanem ei, quod debebat, reddidit. Porro, pro *ξυναπονεύοντες*, quod omnes libri Thucydidis habent, ſuſpicari quis poſſit Plutarchum legiſſe *ξυμπνέοντες*: quae varietas ſcripturae & ipſa meretur conſiderari. Sed ſententiam verborum Thucydidis hanc eſſe puto, eos, qui e terra proelium ſpectabant, geſtu ipſo & motu corporum effinxiſſe ea, quae accidere videbant pugnantibus, qui modo victores erant, modo fugiebant, modo peribant.

Pag. 293. *l.* 3. *Καὶ διὰ τὸ*) Plura exempla articuli pro pronomine poſiti e Thucydide & aliis habet Stephanus in Append. ad Scripta al. de Dialect. Att. pag. 183.

ead. l. 11. *Τὴν γνώμην ἐδουλοῦντο*) Vid. Lib. IV, c. 34.

Pag. 294. *l.* 3. *Ἐν τῷ αὐτῷ*) *Αὐτῷ* omittit etiam Dionyſius Hal. forte ſuperfluit. WASS.

ead. l. 4. *Ἕως ἀγχώμαλα ἐναυμάχουν*) *Ἀγχώμαλα* ver-

bum τραχὺ eſſe autumat Pollux V. 157. Haud ita Dionyſius Halic. qui in libro de Arte Rhetorica pag. 61, & in Antiqq. p. 671, ἀγχώμαλοι, & p. 109, 173, ἀγχωμάλως adhibet. Wass. Etiam aliorum auctoritates habent Suidas, & recentiora Lexica. Lucianus II Ver. Hiſt. p. 686, ἀγχωμάλως δ' ἐπιπολὺ ναυμαχοῦντες.

ead. l. 9. Ἀντισχούσης) Addit Diodor. pag. 340 a. Τῶν δὲ παρὰ τὴν πόλιν κινδυνευόντων Ἀθηναίων ἐκβιασθέντων, καὶ πρὸς φυγὴν ὁρμησάντων &c. tantum ad victoriam momentum cariſſimorum conſpectus. Wass.

ead. l. 12. Τότε δὴ ὁ μὲν ν. στ.) Ita Dionyſius Halicarn. quod repoſuimus pro τότε δέ. Wass.

ead. l. 13. Ὅσοι μὴ μετέωροι ἑάλωσαν) Diodorus Sic. XIII, pag. 340, haec παραφράζων: Τῶν δὲ Ἀθηναίων, inquit, ὅσοι μὴ μετέωροι διεφθάρησαν, ἐπεὶ πρὸς τὰ βράχη προσηνέχθησαν, ἐκπηδῶντες ἐκ τῶν νεῶν ἀπολομένων, εἰς τὸ πεζὸν στρατόπεδον ἔφευγον.

Pag. 295. *l.* 2. Δυσανασχετοῦντες) Contulit ex hoc loco in Onomaſticon ſuum Pollux III, 130.

ead. l. 4. Ἄλλοι δὲ οἱ πλεῖστοι) Dionyſius Halic. etiam ἄλλοι δὲ καὶ οἱ πλεῖστοι. non male. Wass.

ead. l. 5. Παραυτίκα) Παρ' αὐτίκα ſolus Caſſ. & infra cap. 85. At coniungunt Gloſſae, Xenophon 23, 49, & alibi. Hippocrates § IV, 78, Mſſ. in 2 Corinth. IV, 17, Heſychius. De hac itaque ſcribendi ratione ampliandum cenſeo. Wass.

ead. l. 6. Οὐδὲ μιᾶς) Hoc recepi e Dionyſio Halicarn. antea οὐδεμιᾶς. Wass.

ibid. Παραπλήσιά τε ἐπεπόνθεσαν καὶ ἔδρασαν αὐτοὶ) Eodem modo particula καὶ poſt παραπλήσιος utitur Thucydides V, 112, Ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς παραπλήσια, καὶ ἀντέλεγον, ἀπεκρίναντο τάδε. Poſt ὁμοίως VII, 28, Αἱ μὲν γὰρ δαπάναι οὐχ ὁμοίως καὶ πρὶν, ἀλλὰ πολλῷ μείζους καθέστασαν. Et poſt ἴσα III, 14, Ἴσα καὶ ἱκέται ἐσμέν. ubi Scholiaſtes annotat, ὅμοιοι καὶ ἴσοι ἱκέταις, ὥσπερ ἱκέται. Plura habet Budaeus Commentar. Ling. Gr. pag. 919.

ead. l. 13. Πολλῶν νεῶν) De claſſe Attica perierant naves LX, de Syracuſana VIII: & decem ad navigandum inutiles factae. vid. Diodor. p. 340 b. Wass.

ibid. Ἀνθρώπων) Dionyſius Halic. ἀνδρῶν. Salluſtius fere, *multi mortales.* Wass.

Pag. 296. *l.* 12. Οἱ ναῦται) Vid. Diodor. p. 340 b. Idem.

Pag. 297. *l.* 6. Ἐφηγεῖται) Non credo, quemquam facile oſtenſurum, ἐφηγεῖσθαι apud alios probatos ſcriptores ea ſignificatione, quam hic locus poſtulat, inveniri. Itaque non ſine ratione haec ſcriptura ſuſpecta fuit Stephano in Theſ. nec quidquam cauſae eſt, cur ἐσηγεῖται, in quo fere omnes Mſſti conſentiunt, praeferri non debeat. Quid in foro ſit ἐφηγεῖσθαι & ἐφήγησις, docent Pollux VIII, 41 & 50, & Suidas. Sed ea ſignificatio huc non pertinet.

ead. l. 10. Τὰ στενόπορα τῶν χωρίων) Figurata locutio, qua Graeci delectati ſunt, atque etiam ad eorum exemplum Latini. Iurares, Thucydideum hoc vertiſſe Virgilium in illis *anguſta viarum*. HUDS.

Pag. 298. *l.* 1. Οὐ ῥαδίως) Heſychius e Thucydide laudans οὐ ῥαδίως exponit κακῶς. Syneſius Epiſt. LVII, Οὐ γὰρ ῥάδιος εἰμὶ χαυνωθῆναι. WASS. Sopingius ſuſpicatur, Heſychium ante oculos habuiſſe verba Thucydidis II, 16, Οὐ ῥαδίως τὰς μεταναστάσεις ἐποιοῦντο. Mihi videtur reſpexiſſe ad ea, quae de Ariſtogitone leguntur VI, 58, Καὶ ὕστερον ληφθεὶς οὐ ῥαδίως διετέθη. Vide ibi Scholiaſten.

ead. l. 11. Προστελάσαντες) Mſſ. προσελάσαντες. de equitatu non male. WASS. Προστελάσαντες ferri poſſet, ſi non diſſentirent libri ſcripti. De equitibus Thucydides IV, 72, Πρὸς αὐτὴν τὴν Νίσαιαν προσελάσαντες οἱ Ἀθηναῖοι. VI, 65, Οἱ ἱππῆς οἱ Συρακουσίων πρῶτοι προσελάσαντες ἐς τὴν Κατάνην. Et ſic omnes alii.

ead. l. 13. Ἦσαν γάρ τινες τῷ Νικίᾳ διάγγελοι) Laudat Ammonius in ἄγγελοι. Ἐξάγγελος, inquit, ὁ τὰ ἔνδοθεν τοῖς ἔξω διαγγέλλων, ὃν Θουκυδίδης διάγγελον λέγει.

Pag. 299. *l.* 8. Ξυσκευάσαιντο) Cl. rectius ξυσκευάσωνται. WASS.

ead. l. 9. Ὁτιχρησιμώτατα) Ὅτι χρησιμώτατα C. Reg. Caſſ. probe. WASS.

ead. l. 12. Προεξελθόντες) Ita ſane legendum, quod reſtituimus. antea male προσεξελθόντες. WASS.

Pag. 300. *l.* 4. Τὰς δ' ἄλλας) Quinquaginta triremes. Diodorus Sic. p. 340 d. WASS.

ead. l. 8. Παρασκευάσασθαι) Quinque Mſſ. παρεσκευάσθαι, quod melius eſſe arbitror. De pleonaſmo copulae καὶ, quem in his, καὶ ἡ ἀνάστασις, ſtatuit Scholiaſtes, agit Stephanus ad Corinthum Artic. XLV, pag. 33.

ead. l. 15. Γνώμη) Per aures etiam affici, pulchre Herodotus VII, 39: Εὖ νῦν τόδ' ἐξεπίστασο, ὡς ἐν τοῖσι ὠσὶ τῶν

ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμός. ὃς χρηστὰ μὲν ἀκούσας, τέρψιος ἐμπιπλέει τὸ σῶμα. ὑπεναντία δὲ τούτοισι ἀνοιδέει. WASS.

Pag. 301. *l.* 5. Πρὸς γὰρ — ἀξιοῦντες) Suidas in ἀντιβολία, qui male τρεπόμενοι. WASS. Τραπόμενοι recte retinet Thomas Magiſter. Ex hoc loco Thucydidis argumentum declamandi ſibi ſumſiſſe Herodem Atticum, narrat Philoſtratus II de Vit. Sophiſtar. V.

ead. l. 8. Τῶν τε — ἐκκρεμαννύμενοι) Habet Suidas in ἐκκρεμανν. & exponit ἀπηρτημένοι. Nec variant Mſſ. Ἐκκρεμαννύμενοι τῶν πηδαλίων dicit Lucianus in Toxari pag. 36. Apud Theophraſtum III Hiſtor. Plant. 9, κατακρεμάννυται. WASS.

ead. l. 9. Εἴτῳ δὲ προλείποι ἡ ῥώμη — ΟΥΚ ἌΝΕΥ ὈΛΙΓΩΝ ἐπιθειασμῶν καὶ οἰμωγῆς ἀπολειπόμενοι) Interp. *non ſine multis*, i. e. ſine haud paucis; quoad ſententiam recte, nec variant Mſſ. οὐκ ἄν. ὀλίγ. idem eſt atque οὐκ ἄνευ ὀλίγων γε, non ſine paucis *ſaltem*, vel, puto, ſi per libros liceret, μὴ, ἄνευ οὐκ ὀλίγων — ἀπολειπόμενοι. Noſter I, 141, Τὸ δὲ οὐ βέβαιον ΜΗ ΟΥ προαναλώσειν: aut, οὐκέτι, ἄνευ οὐκ ὀλίγων. Sed nihil tentare ἄμεινον, quia meioſi quadam uti videtur. Traiectionem tamen negativae particulae perfrequentem eſſe deprehendimus. vide ſupra ad III, 95. Noſter VII, 44, κραυγῇ οὐκ ὀλίγῃ χρώμενοι. Livius de Polybio: *haudquaquam ſpernendus auctor*, hoc eſt, idoneus, probatus. Carpere haec ſolent, quaſi maligne laudaſſet, qui minus capiunt. At non ita eſt. Dabo ipſum teſtem IV, 20: *Iovem prope ipſum, cui vota ferant, Romulumque intuens, haud ſpernendos falſi tituli teſtes.* Confer etiam X, 13. WASS.

ead. l. 10. Οὐκ ἄνευ ὀλίγων) Hoc interpretes ita vertunt, ac ſi in Graecis ſcriptum eſſet οὐκ ἄνευ πολλῶν; quod & ſententia videtur poſtulare. Nec intelligo, cur Thucydides pro eo maluerit dicere οὐκ ἄνευ ὀλίγων. Habet haec etiam Suidas in ἐπιθειασμοὶ una cum interpretatione Scholiaſtae. DUKER. Conf. Waſſ. ad lin. 9. h. pag.

ead. l. 13. Μείζω) Praeiverat Bacchylides: Αἶ αἶ τέκος, ἁμέτερον μεῖζον ἢ ΠΕΝΘΕΙΝ, Ἔφανε κακὸν ἈΦΘΕΓΚΤΟΙΣΙΝ ἴσον. Herodotus etiam III, 14, Ὦ παῖ Κύρου, τὰ μὲν οἰκήια ἦν ΜΕΖΩ κακὰ ἢ ὥστε ἈΝΑΚΛΑΙΕΙΝ. Τὸ δὲ τοῦ ἑταίρου πάθος ἄξιον ἦν δακρύων. Ibi pro καλέσας Bod. βοήσας. D. Halicarn. XI, 39, Δεινὰ καὶ πέρα δεινῶν. Herodot. II, 35, ἔργα λόγου μέζω παρέχεται. Noſter II, 60, πρᾶγμα ἐλπίδος κρεῖσσον. WASS.

Pag. 302. *l.* 14. Ἔχουσά τινα ὅμως τὸ μετὰ πολλῶν κούφισιν) Stephani ſententiam de hoc loco habet Hudſonus in Var. Lect. Scholiaſtes putavit, e ſubſtantivo praecedente repetendum eſſe verbum ἰσομοιρεῖν. Neutrum ſatis capio. Nam non intelligo, quomodo articulus τὸ cum feminino ἔχουσα ita coniungi poſſit, τὸ ἰσομοιρεῖν, vel κακοῦσθαι, ἔχουσά τινα κούφισιν. Nec ſcio, an τὸ hic accipi poſſit pro διὰ τὸ, quam ſignificationem ſupplementa illa videntur requirere. Si ſcriptum eſſet ἔχον, i. e. *cum habeat*, quomodo ſaepe alia participia neutra uſurpantur, vel τῷ, facilius vel Scholiaſtae, vel Stephani ſententiam amplecterer.

ibid. Κούφισιν) Pro κουφισμὸν, Scholiaſtes, & Pollux III, 100. Vix alibi. Wass.

Pag. 303. *l.* 1. Οὐδ' ὡς) Quidam ſcripti οὐδ' ὡς. Sic V, 55 & 115. At VII, 28, μηδ' ὥς. Et οὐδ' ὣς apud Ariſtophanem Nub. v. 527, & alios.

ead. l. 2. Ἀπὸ οἵας λαμπρότητος) Merito. Pindarus: Τὸ δὲ πὰρ δίκαν Γλυκὺ, πικρότατα μένει τελευτά. Wass. Huc faciunt, quae annotavit Caſaubonus ad Theophraſti Charact. cap. 8, περὶ λογοποιΐας: ubi docet, Graecis de maxima mutatione fortunae uſitatam eſſe formulam, ἐξ οἵων εἰς οἷα.

ead. l. 8. Ἐπιφημίσμασιν) Heſychius, fortaſſis ad hunc locum reſpiciens, exponit οἰωνίσμασιν.

ead. l. 10. Ὅμως δὲ — ἐφαίνετο) Suidas in ὀϊστὰ, ubi omittit πάντα ταῦτα. Vox ταῦτα abeſt etiam Clar. Wass. Idem in ἐπικρεμαμένου, non addito nomine Thucydidis, haec ita laudat: Οἱ δὲ ὑπὸ μεγέθους τοῦ ἐπικρεμαμένου ἔτι κινδύνου πάντα ὀϊστὰ ἐλογίζοντο.

Pag. 304. *l.* 4. Γεγωνίσκων) Vide praeter Etymol. M. etiam Moerin. Wass. Suidas, & Euſtathius in Homer. Il. μ', p. 909, γεγωνίσκειν, τὸ φθέγγεσθαι ἐξάκουστον. Aeſchylo in Prometh. v. 628, γεγωνίσκειν eſt *aperte proferre*: Τί δῆτα μέλλεις μὴ οὐ γεγωνίσκειν τὸ πᾶν;

ead. l. 6. Ἐκ δεινοτέρων ἢ τοιῶνδε) Stephanus loco in Var. Lect. annotato putat abundare ἢ, quia comparativus δεινότερος per ſe genitivum aſciſcit, nec dici poteſt δεινότερα ἢ τοιῶνδε, ſed δεινότερα τοιῶνδε, vel ἢ τοιάδε.

ead. l. 8. Παρὰ τὴν ἀξίαν) *Praeter dignitatem*: potius *praeter meritum*. ἐπὶ πολὺ de *tempore* non recte intelligunt: verte, *haud longe*. Wass.

Pag. 305. *l.* 2. Θαρσεῖα) Simonides: Ἐλπὶς δὲ πάντας

κάλλεσιν θείη ΤΡΕΦΕΙ Ἄπρηκτον ὁρμαίνοντας. &, Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι μένει χρῆμ' ἔμπεδον αἰεὶ — Παῦροι — Στέρνοις ἐγκατέθεντο. πάρεστι γὰρ ἘΛΠΙΣ ἑκάστῳ Ἀνδρῶν, ἥ τε νεῶν στήθεσιν ἘΜΦΥΕΤΑΙ — Οὔτε γὰρ ἐλπίδ' ἔχει γηρασσέμεν, οὐδὲ θανεῖσθαι, Οὐδ' ὑγιὴς ὅταν ᾖ φροντίδ' ἔχει καμάτου. Νήπιοι οἷς ταύτῃ κεῖται νόος. Bacchylides: Ἔλπις αἰθύσσει φρένας Ἀναμιγνυμένα Διονυσίοισι δώροις. WASS. Thomas Magiſter hic θαρσεῖα exponit ἡ ὁμολογουμένη καὶ ἀναμφίβολος.

ead. l. 9. Ἕξειν) Clar. ἥξειν. ne ſic quidem male. WASS.

ead. l. 11. Καταπεπλῆχθε) Gr. cum quibuſdam καταπεπλῆχθαι. Oratio tota frigida eſt; & timorem male diſſimulat Nicias. Iam illa, οικτου γὰρ ἀπ' αὐτῶν, plane ominoſa. Ἀεὶ δ' ἀνάκτων ἐστὶ δεῖμ' ἘΞΑΙΣΙΟΝ. WASS. Καταπεπλῆχθαι legit etiam Scholiaſtes, quod Porto quoque placuiſſe ex eo apparet, quod ὁρῶντας legi voluit, ob rationem conſtructionis infinitae. Sed hoc nullius libri auctoritate nititur. Itaque melior videtur ſcriptura Codd. in quibus eſt καταπέπληχθε: quam etiam aliquantum confirmat ſequens λογίζεσθε. Καταπεπλῆχθε quomodo προπερισπωμένως ſcribi poſſit, non intelligo: ſed tamen καταπεπλῆχθαι inde ortum credo, cum, qui in ſuis exemplaribus καταπεπλῆχθε inveniebant, potiorem accentus, quam ultimae literae rationem habendam putarent. Nec erat, cur Portus in interpretatione vocis ὅσοι a Valla abiret, qui ad numerum retulit. Et ſic etiam Stephanus & Acacius.

Pag. 306. *l.* 5. Τοῦτο καὶ πατρίδα) Suſpicor δὲ, quod pro καὶ hic exhibet ed. Hudſoni, vitium eſſe operarum. Hic certe locum habere non poteſt.

ead. l. 10. Τῷ ἐχυρῷ) Mſſ. & vett. edd. ὀχυρῷ. omnes perperam. WASS. Paulo ante Portus legit ἀντιλαβώμεθά του. του pro τινός.

ibid. Προπέμπετε) Acacius, e cuius annotatione partem deſcripſit Hudſonus in Var. Lect. praefert προπέμπεται, cui congruere dicit, quod paulo poſt ait Thucydides cap. 80, *Spes erat illic Siculos, quos acciverant, obviam futuros.* Magis placet ſcriptura libri Gr. προπέπεμπται.

ead. l. 15. Οἵ τε ἄλλοι τευξόμενοι) Hanc ſententiam ita expreſſit Xenophon III Ἀναβασ. pag. 305: Καὶ ὅστις τε ὑμῶν τοὺς οἰκείους ἐπιθυμεῖ ἰδεῖν, μεμνήσθω ἀνὴρ ἀγαθὸς εἶναι. οὐ γάρ ἐστιν ἄλλως τούτου τυχεῖν.

Pag. 307. *l.* 2. Ἄνδρες γὰρ πόλις) Sophocles Oedip. Tyr.

v. 53, ἄρξεις τῆς δὲ γῆς, ὥσπερ κρατεῖς, Ξὺν ἀνδράσιν κάλλιον ἢ ΚΕΝΗΣ κρατεῖν. Ὡς οὐδέν ἐστιν οὔτε πύργος, οὔτε ναῦς, ἘΡΗΜΟΣ ἈΝΔΡΩΝ μὴ ξυνοικούντων ἔσω. Euripides Phrixo, Αἱ γὰρ πόλεις εἰσ' ἄνδρες, οὐκ ἘΡΗΜΙΑ. Noſtrum etiam ſequitur Dio LVI, pag. 575. Camilli Orat. apud Livium V, 54: *Adeo nihil tenet ſolum patriae; ſed in* ſuperficie tigniſque *caritas nobis patriae pendet.* Wass. Add. Berneggerum ad Iuſtin. II, 12.

ead. l. 9. Τοὺς δὲ σκευοφόρους) Ex more in quadrato agmine. Vid. Xenophontem III Ἀναβασ. pag. 304, & aliquot ſeqq. qui ibid. pag. 310 oſtendit, quae ſint incommoda πλαισίου ἰσοπλεύρου hoſte ſequente.

ead. l. 14. Ἐς τὸ πρόσθεν) Male Codd. qui ἔμπροσθεν. Vide ſupra. Wass. Cap. 43, εὐθὺς ἐχώρουν ἐς τὸ πρόσθεν. ubi iidem Codd. ἔμπροσθεν.

Pag. 308. *l.* 4. Κατέβησαν — ἐδώδιμον) Suidas in ἄπεδον, ſed τε omittit male. Pro ὁμόπεδον, quod eſt in Scholiaſte, dat ἰσόπεδον. recte, neque aliter Heſychius. Vide Pollucem I, 186. Thom. Magiſter in απεδος tamen, ἄπεδος χώρα ὁμαλὴ, καὶ οἷον ὁμόπεδος. Herodotum ſecutus eſt noſter. Scholiaſten ſequitur Etymolog. pag. 125. Κατέβησαν — τι Thom. Magiſter. Wass. Adde eundem in βούλομαι, & in ἄπεδος pro ὁμόπεδες, quod poſtrema ed. habet, lege ὁμόπεδος, ut in Colin.

Pag. 309. *l.* 3. Ἀπὸ τῶν ἱππέων) Hoc quidem ſine vitio dici poſſe, ſed tamen ex auctoritate plerorumque Mſſ. potius ὑπὸ legendum arbitror. Thucydides IV, 64, Καὶ τοὺς ἄλλους δικαιῶ ταὐτό μοι ποιῆσαι ὑφ' ὑμῶν αὐτῶν, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν πολεμίων τοῦτο παθεῖν. VIII, 13, Αἱ Πελοποννησίων ἑκκαίδεκα νῆες — κοπεῖσαι ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν ἑπτὰ καὶ εἴκοσι νεῶν.

ead. l. 8. Οὐκ ἐπ' ὀλίγων ἀσπίδων) Οὐκ ſine dubio perperam omittit Cod. C. Nec recte ἀπ' ὀλίγων habet Reg. pro ἐπ' ὀλίγων. Loquitur autem, ut puto, Thucydides de ordinibus εἰς βάθος inſtructis: nam anguſtiae loci non patiebantur aciem εἰς μῆκος inſtrui. Xenophon. II Hiſt. Gr. pag. 472, Καὶ ἐγένοντο βάθος οὐκ ἔλαττον, ἢ ἐπὶ πεντήκοντα ἀσπίδων. Lucianus Xeux. p. 581, Ἐς βάθος δὲ ἐπὶ τεττάρων καὶ εἴκοσι τεταγμένους ὁπλίτας. ubi vid. Gronovium. De navibus Thucydides II, 90, Ἐπὶ τεσσάρων ταξάμενοι τὰς ναῦς.

ead. l. 10. Βαλλόμενοι — ἀνεχώρουν) Suidas in ἐπάντους,

ubi exponit ὑψηλοῦ. Vid. Thom. Magiſtrum, qui haec non recte e Lib. ſexto adducit, & Phavorinum. Vix alibi legitur, ſed Homerico ἄναντα reſpondet. WASS.

ead. l. 12. Ἀνεπαύοντο) Marg. & Cam. ἐπανεπαύοντο. Uſus eſt hac voce etiam Herodianus, & ἀναπαυομένων ſequitur. IDEM.

Pag. 311. *l.* 8. Καύσαντες) Reg. non male καύσαντας. Thucydides I, 139, Καὶ ἐδόκει (nempe τοῖς Ἀθηναίοις) ἅπαξ περὶ ἁπάντων βουλευσαμένους ἀποκρίνεσθαι. VII, 40, Ἔπειτα οὐκ ἐδόκει τοῖς Ἀθηναίοις αὐτοῦ ὑπὸ σφῶν αὐτῶν διαμέλλοντας κόπῳ ἁλίσκεσθαι. VI, 55, Ἱππάρχῳ δὲ ξυνέβη τοῦ πάθους τῇ δυστυχίᾳ ὀνομασθέντα καὶ τὴν δόξαν τῆς τυραννίδος ἐς τὰ ἔπειτα προσλαβεῖν. Et VII, 56, Ξυνέβη δὲ τοῖς Κρησὶ τὴν Γέλαν Ῥοδίοις ξυγκτίσαντας μὴ ξὺν τοῖς ἀποίκοις, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς ἀποίκους ἄκοντας μετὰ μισθοῦ ἐλθεῖν. In quibus ſupplendum eſt αὐτοὺς, & αὐτόν. Paulo poſt non muto vulgatum ἢ οἱ cum quibuſdam Mſſ. & edd. Ariſtophanes Plut. v. 14, Τοὐναντίον δρῶν, ἢ προσῆκ' αὐτῷ ποιεῖν. Et ſic ſaepe apud alios ἐναντίον ἤ.

Pag. 312. *l.* 9. Τὴν Ἐλωρινὴν) Cl. non variat. vid. Holſten. ad Steph. pag. 113, & Cluver. Helorus Liv. XXIV, 35. Diodor. XIII, p. 340, διὰ τοῦ Ἑλωρίου πεδίου. Gentile eius Ἑλωρίτης iuxta Etymol. ſed confer Steph. Vibius Sequeſter, Virg. Ovid. *Helorus*. Pliniani libri *Elorus*. Ἕλωρον apud unum Scylacem ſcribitur. Polybius pag. 7, Ἑλλέπορον ποταμὸν mendoſe etiam effert: Mſſ. variant, Ἑλλόπερον, Ἑλλεπόρον, Ἑλλέπορος, & ſunt ex recentt. omnes. WASS.

Pag. 314. *l.* 6. Αὐτῷ ἐπικεῖσθαι) Non male quidam Mſſ. αὐτῷ πρώτῳ ἐπικεῖσθαι. IDEM.

ead. l. 12. Ἐλαίας) Marg. & Cl. Gr. ἐλάας, opinor verius. Ita etiam legendum contendit apud noſtrum Th. Magiſter, male tamen adducto Ariſtophanis loco, Ἐκτὸς οἴσει τῶν ἐλαῶν. Ibi enim ob metrum retinendum ἐλαιῶν, uti fortaſſe Acharn. 550. Comicus vero in Ranis τίς τῆς ἐλάας παρετράγη; Ita etiam Eupolis. Vide Athenaeum II. Adamantius Phyſiogn. II, 26, & Ariſtides. Ad hanc formam ἐλαῶν pro ἐλαιῶν in Lexicis vett. ἐλάϊνος & ἐλαΐνεος apud Homerum. ἐλαολογέω, & ἐλᾶς pro ἐλάας, ut ex Aelio Dionyſio auctore ſatis idoneo conſtat. Verum non tantum Ionici ſcriptores, ſed & Plato, Xenophon, Ariſtoteles, Theophraſtus, qui paſſim adhibet, aliique innumeri illud alterum

malunt; ideoque nihil hic immutandum duximus. WASS. Haec nondum legeram, cum ſcribebam ea, quae ad VI, 99 annotavi.

Pag. 316. *l.* 7. Ἐκάθισε) Quinque Mſſ. καθεῖσε. Ita Homerus Iliad. ε', v. 36, & Iliad. ξ', v. 204. ubi vid. Euſtathium pag. 978. pro ἐκάθισε, καθίδρυσε, *collocavit.* Proſae ſcriptores an eo utantur, mihi nondum compertum eſt. Nec tamen valde probabile videtur, e capite imperitorum ſcribarum natum eſſe; & fortaſſis interpretatio Magiſtrorum locum verae ſcripturae occupavit, ut ſaepe alibi.

Pag. 317. *l.* 2. Μέχρις) Thomas Magiſter μέχρι hic & alibi legit ſequente vocali. WASS. Vid. ad IV, 3.

Pag. 318. *l.* 9. Διαβῆναι πρῶτος) Etiam Gr. & Cl. διαβῆναι αὐτὸς πρῶτος. nec male. WASS.

ead. l. 13. Οἱ δὲ ἐμπαλασσόμενοι — Ἀθηναίους) Suidas in ἐμπαλασσόμενοι ibi omittit τε, & περιστάντες δὲ οἱ legit: vocem ἐμπαλασσόμενοι, ἐμπλεκόμενοι, περιπειρόμενοι δόρατι, φυρόμενοι interpretatus eſt apud Euſtath. ad Homer. Iliad. ε', pag. 527 ed. Rom. Aelius Dionyſius. WASS. Suidas quoque alia diſtinctione, κατέρρεον ἐς τὰ ἐπὶ θάτερα τοῦ ποταμοῦ. περιστάντες δὲ οἱ Συρακούσιοι. Et ſic etiam Gr. nec deterius, ut mihi videtur. Nam Thucydides poſtea demum dicit hoſtes Athenienſium fluvium ingreſſos. Heſychium in ἐμπαλέξαι, & ἐμπαλούγματα bene ex hoc loco emendant Sopingius & Salmaſius. Phavorinus in παλάσσεσθαι Euſtathium deſcribens, perperam habet ἐμπασσόμενοι, pro ἐμπαλασσόμενοι.

Pag. 319. *l.* 4. Οἵ τε Πελοποννήσιοι ἐπικαταβάντες — τοῖς πολλοῖς) Longinus περὶ ὕψους cap. 38 haec tanquam exemplum optimae hyperboles proponit. Sed pro Πελοποννήσιοι habet Συρακούσιοι, quod fortaſſis verum eſt. Nam cum in tota hac narratione de fuga Athenienſium inde a cap. 78 uſque ad hunc locum nuſquam Peloponneſios, fere ubique Syracuſanos, & ſemel iterumque Syracuſanos & eorum ſocios nominet, quae cauſa dici poteſt, cur hic potiſſimum Peloponneſios memorare voluerit? Paulo poſt in eodem eſt ἐπίνετο ὁμοῦ. Pro καὶ περιμάχητον ἦν τοῖς πολλοῖς, Tollius ibi e Mſ. Vatic. annotavit καὶ τοῖς πολλοῖς ἔτι ἦν περιμάχητον: quod & ipſum conſideratione dignum eſt.

ead. l. 9. Τοῦ στρατεύματος) Diodorus p. 340, πρὸς τῷ Ἀσινάρῳ ποταμῷ περικυκλώσαντες, ἀπέκτειναν μὲν μυρίους

ὀκτακισχιλίους, ἐζώγρησαν δὲ ἑπτακισχιλίους. Noſter interemtorum numerum tacet. WASS.

ead. l. 13. Ἑαυτῷ μὲν χρῆσθαι) Formula obvia in conditionibus deditionum II, 4, IV, 69. de qua Stephanus in Append. ad Scripta al. de Dialect. Att. pag. 94.

ead. l. 14. Ὅ, τι βούλονται) Plutarch. 541: Νικίας Γυλίππῳ προσπεσὼν, εἶπεν, ἔλεος ὑμᾶς, Γύλιππε, λαβέτω νικῶντας, ἐμοῦ μὲν μηδεὶς, ὃς ἐπὶ τηλικαύταις ἀτυχίαις ὄνομα καὶ δόξαν ἔσχον. Τῶν δ' ἄλλων Ἀθηναίων. Haec & alia praetermiſit noſter. WASS.

Pag. 321. *l.* 7. Κατεβίβασαν ἐς τὰς Λιθοτομίας) Vid. Nicolai cuiuſdam & Gylippi orationes adverſarias apud Diodor. p. 341 & 345. IDEM.

ead. l. 9. Ἀπέσφαξαν) Lucianus de conſcrib. Hiſtor. p. 629 Niciam ait interfectum eſſe, captum vero Demoſthenem: Iuſtinus IV, 5 Demoſthenem ſibi ipſi intuliſſe manus. recte quidem hic; nam percuſſit ſe in proelio, haud tamen letaliter, teſte Plutarcho p. 541. Die menſis Carnei XVII Athenienſes ſubhaſtati. Ceterum a noſtro diffidet Diodorus, & Niciam Gylippo impulſore interemtum aſſeverat XIII, 347. Sed a noſtro ſtat Plutarchus ſcriptor eruditiſſimus, & illi hac in parte anteponendus. Confer Euripidem Fragm. 516. IDEM.

ead. l. 10. Καλὸν τὸ ἀγώνισμα ἐνόμιζέν οἱ εἶναι) Hoc ita effert Plutarchus, μέγα δ' ἡγεῖτο πρὸς δόξαν. Etiam in eo, quod ſupra III, 82 dicit Thucydides, καὶ ὅτι ἀπάτῃ περιγινόμενος ξυνέσεως ἀγώνισμα προσελάμβανε, Scholiaſtes & Dionyſius Halic. in Iudic. de Thucydide p. 152 ἀγώνισμα interpretantur δόξαν, *laudem*, vel *opinionem hominum alii glorioſam.* Ἔπαθλον *praemium* exponit Suidas apud Ariſtophanem Ran. v. 286, Λαβεῖν τ' ἀγώνισμ' ἄξιόν τι τῆς ὁδοῦ. Habet haec vox in univerſum ſignificationem laudis, & dicitur de omnibus praeclaris ſtudiis ac facinoribus, quae gloria conſequitur. Vide Thucydidem VII, 56, 59, & VIII, 17.

Pag. 322. *l.* 3. Προσφιλεῖς) Pollux III, 63. uſi Xenoph. & Theophraſtus. προσφίλεια Aeſchylus Steph. ed. 96. προσφιλὲς Lycophron 608. WASS. Rurſus Thucydides I, 92, V, 40, Plutarchus Romulo pag. 37, Aeſchylus Sept. adv. Theb. v. 586; & προσφίλεια ibid. v. 521.

ead. l. 11. Ὅτι ἐγγυτάτω τούτων) Thucydidi uſitatius eſt ὅτι ἐγγύτατα. I, 143, Χρὴ ὅτι ἐγγύτατα τούτων δια-

τονθέντας. V, 74, Ἡ μάχη τοιαύτη καὶ ὅτι ἐγγύτατα τούτων ἐγένετο. ubi ex hoc loco pro καὶ videri poſſit legendum ἤ. Et alibi: Γενόμενοι δὲ τῇ γνώμῃ ὅτι ἐγγύτατα τοῦ πάσχειν.

ead. l. 14. Ἐς τὸ θεῖον ἐπιτήδευσιν) Acacius eodem ſenſu, quo Portus, vertit, *propter ſummum erga Deorum numen cultum & obſervantiam.* Interpretatio, quam in Var. Lect. habet Hudſonus, eſt e Stephano ad cap. 50 huius libri, ἦν γάρ τι καὶ ἄγαν θειασμῷ τε καὶ τῷ τοιούτῳ προσκείμενος. Sed hoc ibi magis in vitio, quam in laude ponitur, & eſt nota hominis δεισιδαίμονος. Niciam pietatem ſuam erga Deos commemorantem inducit Thucydides cap. 76, Πολλὰ μὲν ἐς θεοὺς νόμιμα δεδιήτημαι: ubi Scholiaſtes, πολλὰ μὲν εἰς θεῶν τιμὴν ἐπετήδευσα. πεπολίτευμαι νομίμως. e quibus huius loci ſententia ſatis perſpicitur.

Pag. 323. *l.* 3. Οἵ τε ἥλιοι) Suidas in νεωτερίζειν, τῆς ἡμέρας τὸ πνῖγος ἐλύπει. ex gloſſatore aliquo. WASS. Hunc locum ante oculos habuit auctor vet. Lex. quem e Thucydide ἥλιοι pro *ſoles, aeſtus*, afferre ſcribit Stephanus in Theſ. Aelianus XIII Var. Hiſt. 1, Πεφοίνικτο δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἡλίων αὐτῇ τὸ πρόσωπον, *a radiis, ab ardoribus ſolis.* Dionyſius Perieg. v. 39, Ἔνθα δὲ πολλὸς ἀοικήτου χθονὸς αὐλὼν Ἐκτέταται, μαλεροῖσι κεκαυμένος ἠελίοισι. Annotat ibi Euſtathius, etiam Libanium & Aelianum πληθυντικῶς dicere οἱ ἥλιοι: ſed Libanium τοὺς ἡλίους pro diebus ponere. Reſpexit fortaſſis ad l. d. Aeliani. Pro diebus utitur etiam Lucianus, vel quiſquis alius auctor eſt, in Philopatri pag. 767 de Iove: Αἰθιοψι συνευωχεῖσθαι, καὶ ἐς δώδεχ' ἡλίους μὴ ἀφίστασθαι: quae ſunt ex Homeri Il. α', 425, & v. 492. Et in eodem Philop. p. 778, Ἔλεγον γὰρ, ἡλίους δέκα ἄσιτοι διαμενοῦμεν. Utraque ſignificatione *ſoles* dicunt Latini.

ead. l. 6. Πάντα τε ποιούντων) Videtur per πάντα intelligere *requiſita* etiam *naturae*, ut Salluſtius loquitur. STEPH. Πάντα τε ποιούντων) Honeſte. Scymni Fragm. de Moſſynoecis — ἔργοις βαρβαρικοῖς — ἐν φανερῷ δ' ἀεὶ ἝΚΑΣΤΑ πράττειν. De iiſdem Apollonius II, v. 1020:

Ἀλλοίη δὲ δίκη καὶ θέσμια τοῖσι τέτυκται.
Ὅσσα μὲν ἀμφαδίην ῥέζειν θέμις, ἢ ἐνὶ δήμῳ,
Ἢ ἀγορῇ, τάδε ΠΑΝΤΑ δόμοις ἔνι μηχανόωνται.
ὍΣΣΑ δ' ἐνὶ μεγάροις πεπονήμεθα, ΚΕΙΝΑ θύραζε
Ἀψεγέως μέσσῃσιν ἐνὶ ῥέζουσιν ἀγυιαῖς.

Dein auribus non parcit amplius, ut nempe eſſent, in quibus iudicium eius deſideres. De lithotomiis vide Aelianum Var. Hiſt. XII, 44. Wass.

ead. l. 8. Ξυννενημένων) Id eſt, σεσωρευμένων, Suidas: ſed corrupte ξυνενημένων. Wass. Recta eſt ſcriptura vulgata. Apud Herodotum plus ſemel hoc vocabulum legitur, cuius loca in Lexicon Ionicum contulit Portus. Add. Euſtathium ad Homer. Iliad. η', pag. 689, Etymolog. M. & ad II, 52 annotata.

ead. l. 10. Δίψει) Reg. δίψη. quomodo & IV, 35 Marg. δίψης pro δίψους. Δίψα, ſi Phavorino credimus, dicebant veteres, δίψος recentiores. Nam ita ille: Δίψα θηλυκοῦ γένους ἐστὶ, τὸ δὲ δίψος τῶν ὑστέρων ἐστίν. Ὅμηρος δὲ δίψαν οἶδε. De Homero quod dicit, verum eſt: ſemper enim δίψα, nunquam δίψος apud eum legitur. Nec refugiunt recentiores. Pollux VI, 31, Τὸ πρᾶγμα δίψα καὶ δίψος. Lucianus Dial. mort. pag. 301, Τὴν δίψαν πεφοβημένος. Ariſtophanes Equit. v. 531, Δίψη δ' ἀπολωλώς. Sed proverbiorum Graecorum ſcriptores, & Suidas in proverbio Δελφὸς ἀνὴρ, ad quod reſpicit Comicus, habent δίψει: at Suidas in Κοννᾶς δίψη. In Polluce quoque I, 168 variat ſcriptura. Illud ex Homero conſtat, antiquius eſſe ἡ δίψα.

ead. l. 12. Κοτύλην —— σίτου) Laudant Pollux VII, 195, Athenaeus XI, 8. haec menſura uncias habet Italicas novem, *hemina* decem: quando aridorum menſura continebat ὀξύβαφα quatuor, uncias novem, quando olei & vini menſura ὀξύβαφα quatuor. Cyathus, *hemina*, Gloſſae. Κοτύλας δύο κριθῶν Plutarchus, ἀλφίτων δύο χοίνικας ex Dioclis ſententia datas narrat Diodorus. Athenaeus pag. 478 hic ἐδίδοσαν μὲν habet. Confer Euſtath. qui pro σίτου legit κριθῶν cum Plutarcho, ſed Mſſ. non variant. Wass. Eſt apud Euſtathium in Iliad. χ', pag. 1282, cuius ſcripturam improbat Caſaubonus ad Athen. l. d. Add. Iungermann. ad Pollucem.

ead. l. 13. Ἐν τῷ τοιούτῳ χωρίῳ ἐμπεπτωκότας) Pro εἰς τοιοῦτο χωρίον. Stephanus Append. ad Script. de Dial. p. 124. Vide ad III, 105, & ad cap. 17 huius libri. Anacreon apud Athen. VI, 3, pag. 229, Χεῖρά τ' ἐν ἠγάνῳ βαλεῖν. Sophocles Aiac. 11, Μὴ αὐτὸς ἐν θανοῦσιν ὑβριστὴς γένῃ.

Pag. 324. *l.* 10. Οὐδὲν ὀλίγον ἐς οὐδὲν κακοπαθήσαντες) Idem genus loquendi eſt ſupra cap. 59, Ὀλίγον οὐδὲν ἐς

οὐδὲν ἐπενόουν. Hoc Scholiaſtes Caſſ. obſervandum eſſe monet.

ibid. Πανωλεθρίᾳ) Agnoſcit Pollux VI, 173. Πανολεθρίῃ ἀπολόμενοι, Herodotus. Unde noſter. WASS. Carmen ἀδέσποτον, quod hic poſt ſcholia legitur, non eſt in Codd. Caſſ. Gr. & ed. Baſ. Nec puto in aliis Mſſ. & edd. ante Stephanianam inveniri.

ERRATA.

Vol. II, *pag.* 154. *l.* 1. ἤσθοντο, *leg.* ᾔσθοντο.

Vol. III, *pag.* 80. *l.* 3. Ἕλως, *leg.* Ἕλος.

Vol. IV, *pag.* 269. *l.* 9. Δακεδαιμονίων, *leg.* Λακεδαιμονίων.

RB32722

Library

of the

University of Toronto